

ΜΙΚΡΑ ΕΡΓΑ

ΚΑΙ

Κρίσις τῶν ἔργων μου ἐν ἑφημερί-
σι καὶ περιοδικῶσι δημοσιευόμενα
Συμπλήρωμα τῶν Αναγραφῶν
καὶ τινὰ δημοσιεύματα περὶ τῆς δράσεώς μου

Τινὰ τῶν ἐν ἑφημερίσι δημοσιευμάτων ἐπικολληθέντα ἐν
ταῦθα κατὰ χρονολογικὴν σειράν.

Τὰ λοιπὰ εἰσπίπτουσι εἰς τὴν ἐν Μονῇ Μεγ. Λαύρα Βιβλιοθή-
κῆς μου καὶ δὲ ἀποστελεῖται τὸν Β' τόμον.

Ταῦτά-πάντα καὶ ὅσα μεγάλα μονογραφαίαι ἐδημοσιεύθη-
σαν ἐν περιοδικῶσι δύναται γὰρ εἰσδοῦσι εἰς 2-3 τόμου Κλεινὰ κειμήλια

1

ΚΟΥΡΙΛΑΣ Εὐλόγιος, Μητροπολίτης καὶ συγγραφεὺς, διατελέσας καὶ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Κορυτσάν τοῦ 1880 καὶ ἐμόνασεν ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας του εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, πλησίον τοῦ αὐταδέλφου του εἰς τὴν Μονὴν Φιλοθέου καὶ κατόπιν εἰς τὴν μονὴν Λαύρας, ὀνομασθεὶς διὰ τοῦτο καὶ Λαυριώτης. Μετὰ τὴν ἀποφοίτησίν του ἐκ τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς τὸ 1901 καὶ ἐκ τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Πατριαρχικῆς Σχολῆς τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸ 1905, ἦλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἐσπούδασε Θεολογίαν καὶ Φιλολογίαν. Ἀναμιχθεὶς ὡς φοιτητὴς εἰς τὸν Μακεδονικὸν Ἀγῶνα, ἐχρημάτισε πρόεδρος τοῦ ἐν Ἀθήναις Μακεδονικοῦ συλλόγου φοιτητῶν καὶ ἰδρύσας τὸν Παμμακεδονικὸν σύλλογον, διετέλεσε σύμβουλος αὐτοῦ. Τὸ 1908 μετέβη πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς καταστάσεως εἰς τὴν ὁποίαν εὕρισκετο ὁ ἀγὼν εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ ἐπεξέτεινε τὴν δρᾶσιν τῶν ἀνταρτικῶν σωμάτων καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κορυτσᾶς. Ἐπιστρέψας κατόπιν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐδρασε ἐν τοῖς κόλποις τοῦ μυστικοῦ κομιτάτου. Τὸ 1910 ἐστάλη πρὸς συλλογὴν ἐράνων εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ἐν Καῖρῳ ἵδρυσε καὶ ἠνωσε καὶ τοὺς Ἀλβανοὺς εἰς τὸν κατὰ τῶν Βουλγάρων καὶ Τούρκων ἀγῶνα. Κατὰ τὴν ἐκδησιν τοῦ Βαλκανικοῦ πολέμου εὕρισκετο ὡς μοναχὸς εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ σχηματίσας σῶμα ἐξ 100 περίπου μοναχῶν καὶ λαϊκῶν, ἀνέλαβεν ἐνοπλον δρᾶσιν εἰς τὰ ὄρη τῆς Χαλκιδικῆς.

Εὐλόγιος Κουρίλας.

Μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Θεσσαλονίκης ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, ὅπου κατεπολέμησε τὴν περὶ διεθνοποιήσεως αὐτοῦ ρωσικὴν πρότασιν. Τὸ 1915 ἔλθων εἰς τὰς Ἀθήνας, διωρίσθη καθηγητὴς γυμνασίου μέχρι τοῦ 1923 ὅτε παρητήθη διὰ πολιτικούς λόγους. Τὸ 1924 ἐπανῆλθεν εἰς τὴν μονὴν Λαύρας. Τὸ 1930—1931 ἐγένετο πρωτοεπιστάτης τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ ἐπέτυχε τὴν ἀνασύστασιν τῆς Ἀθωνιάδος Ἱερατικῆς Σχολῆς. Ἀπὸ τοῦ 1935 μέχρι τοῦ 1937 ἐδίδαξεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης τὴν «Μετὰ τὴν Ἀλωσιν» ἑλληνικὴν ἱστορίαν καὶ τὸ 1937 χεیرهτονήθη εἰς τὰ Πατριαρχεῖα Κωνσταντινουπόλεως Μητροπολίτης Κορυτσᾶς καὶ μετέβη εἰς τὴν μητροπόλιν του. Μετὰ τὴν εἰσβολὴν τῶν Ἰταλῶν, τὸ 1939, ἐξεδιώχθη, ὡς μὴ κεκτημένος τὴν ἀλβανικὴν ὑπηκοότητα καὶ τὸ 1942 διωρίσθη τακτικὸς καθηγητὴς τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἱστορίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, ὅπου ἐδίδαξε μέχρι τοῦ 1949. Ὁ Κουρίλας ἀνεδίφησεν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν τὰ χειρόγραφα τῶν βιβλιοθηκῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ ἐξέδωκε πλείστα συγγράμματα, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ τὰ ἑξῆς: «Ἱστορία τοῦ Ἀσκητισμοῦ — Ἀθωνίται» (τόμος Α', Θεσσαλονίκη 1929), «Κατάλογος τῶν κωδίκων τῆς ἱεράς σκήτης τῶν Κασσοκαλυβίων καὶ τῶν καλυβῶν αὐτῆς» (1930), «Τὸ μωρὸν ἄλας», «Ἀλβανικαὶ μελέται, ἢ μετάφρασις τῆς Καινῆς Διαθήκης εἰς τὸ ἀλβανικὸν ἢ τε τοῦ Γρηγορίου Ἀργυροκαστρίτου καὶ ἢ τοῦ Κων. Χριστοφορίδου, ἐξεταζομένη ἀπὸ γλωσσικῆς, ἐρμηνευτικῆς καὶ δογματικῆς ἀπόψεως καὶ περὶ τῆς ἑλληνοαλβανικῆς διαλέκτου» (Θεσσαλονίκη, 1933), «Γρηγόριος Ἀργυροκαστρίτης, ὁ μεταφραστὴς τῆς Καινῆς Διαθήκης εἰς τὴν ἀλβανικὴν» (Ἀθῆναι 1935), «Ἡ Μοσχόπολις καὶ ἡ Νέα Ἀκαδημία αὐτῆς, ἢ καταγωγὴ τῶν Κουτσοβλάχων καὶ ἡ ἐγγραμμάτισις τῆς γλώσσης αὐτῶν» (Ἀθῆναι 1935), «Δασονομία καὶ γεωπονία πάλαι τε καὶ νῦν» (1935), «Διοσκορίδεις μελέται καὶ ὁ λαυρεωτικὸς Διοσκορίδης» (1935), «Κατάλογος τῶν χειρογράφων κωδίκων τοῦ Ἁγίου Ὄρους, μὴ ὑπαρχόντων ἐν τῷ καταλόγῳ τοῦ Σπ. Λάμπρου», «Ἱστορικὴ βιβλιογραφία τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν» (τόμοι 2, 1938, 1941), «Heraclia sacra» (1942), «Ἑλληνισμὸς καὶ Χριστιανισμὸς κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας» (1944), «Πατριαρχικὴ ἱστορία» (τόμος Α' 1951), «Θεοδώρητος προηγούμενος Λαυριώτης ὁ κωδικογράφος» (ἀνάτυπον ἐκ τοῦ ἐορταστικοῦ τεύχους τοῦ «Byzant. Zeitschrift» διὰ τὸν Βυζαντινολόγον Φρ. Νταϊλγκερ 1951), «Δεκεμβριανὴ τραγωδία τῶν ὁμήρων» (1951. Εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ ὁ Κουρίλας ἐξιστορεῖ τὰς περιπετείας του ὡς ὁμήρου κατὰ τὸ Δεκεμβριανὸν κίνημα. Ὑπὸ παρασκευῆν εὕρισκεται ἡ ἐκδοσις τῶν ἔργων του «Ἱστορία τῶν Ἐπιστημῶν», 3 τόμοι καὶ τὸ «Λεξικὸν τῶν Ἐπιστημονικῶν ὄρων τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν», 5 τόμοι.

ἔργον ἐκ «Ἡλικίου», τομ. 11, σ. 399

ΑΡΧΕΙΟ
Ε. ΚΟΥΡΙΛΑ
Μικρὴ Ἐρρα 1

Οι αγῶνές μου διὰ τὴν περι-
μάχησιν Μακεδονίαν, ἡ Κωνσταντινούπολις, ἦν κατὰ σὲ καταπροδίδω, ἀρχονται
ἀπὸ τῶν φοιτητικῶν μου χρόνων. Τῷ 1907 προκειμένου νὰ παρουσια-
σῆμαι ἐθνικῆ ἀντιπροσωπείᾳ πρὸ τοῦ ἐπιφανοῦς λόρδου *Allen Urwars*
ἐπὶ τῶν ἐπισημῶν τῆς Ἀθήνας, ἵνα σχηματίσῃ ὀρθὴν γνώμην περὶ τῶν μα-
κεδονικῶν πραγμάτων, ἡ Κυβέρνησις, καίτοι ὑπῆρχον δύο μακεδονικοὶ
τῷ τότε. Ἐπιστρατεύσεν ἐπὶ τὴν ἀποστολίσω τὸν ἐπίσημον ξένον περὶ
τῶν δημοσιευμάτων τοῦ ἑλλ. λαοῦ, καὶ παρουσιάσθη ὡς πρόεδρος
τοῦ Συλλόγου τῶν ἐλλ. φοιτητῶν μετὰ τοῦ συμβουλίου καὶ
ἀέπειμα αὐτῷ ὑπόμνημα ἠν ἐκκλήσιν ἡμῶν δημοσιεύων οὗτος ἐν ἀρχῇ
τοῦ περὶ Μακεδονίας βιβλίου αὐτοῦ. Ἐπισημαίνει ἐλλειρομένη καὶ αὐθόρ-
μητο, ἵνα ἡ ἐπισημότης διὰ τὸ ἐρευνητικὸν καὶ ἐδύναμαι νὰ συστήσω
εἰς τὸν ἀγνωστόν, λέγει, ὡς τὸ ἀριστον πεισιτήριον*. Μεταφραστὴν
εἶχε σταίλει τὸ ὑπουργεῖον τῶν τότε πλοιαρχον τοῦ ἑλλ. ναυτικοῦ *Κ. Μελάν*.

[Καὶ ἡ ἐκκλήσις, ἧς ὁ εὐγενὴς λόρδος ἐδημοσίευσεν ἀγγλικὴν μετά-
φρασιν, (σ. 87-89) ἔχει ὡς ἑξῆς : **

Κύριε,

Ἐχουσι τὴν τιμὴν νὰ παρίστανται ἐνώπιον Ὑμῶν Ἕλληνες φοιτηταί
τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἐκ τῶν διαφόρων μερῶν τῆς Μακεδονίας.
Ἀκούσαντες περὶ τῆς παρουσίας Ὑμῶν ἐν Ἀθήναις καὶ γνωρίζοντες,
τὴν ἦν κατέχετε, θέσιν εἰς τὸν κόσμον τῶν γραμμάτων καὶ τοῦ τύπου τῆς
ιεράτης καὶ ἰσχυρᾶς πατρίδος Ὑμῶν, καθῆκον ἡγησάμεθα, ἵνα ἐμφανίζο-
μενοι ἐνώπιον Ὑμῶν ἀπευθύνωμεν τὸ ὡς εὖ παρέστητε.

Τεθλιμμένοι βαθέως ἐκ τῆς τρομερᾶς καὶ ἀφορήτου καταστάσεως
τῆς δημιουργηθείσης κατὰ τὰ τελευταῖα ὀλίγα ἔτη ἐν τῇ πατρίδι
ἡμῶν Μακεδονίᾳ, διαβλέπομεν, ὅτι αὕτη ἀπέχει μακρὰν πάσης βελτιώσεως
μάλιστα διαρκῶς ἐπιδεινοῦται διὸ καὶ ἐθεωρήσαμεν καθῆκον, ἐπαναλαμ-
βάνομεν, νὰ ἔλθωμεν καὶ ὑποβάλωμεν αὐτὴν τὴν δῆλωσιν ἐνώπιον Ὑμῶν,
δεδομένου, ὅτι δὲν παραλείπομεν οὐδεμίαν εὐκαιρίαν προσπαθοῦντες νὰ
βελτιώσωμεν τὴν κατάστασιν τῶν πιεζομένων ἀδελφῶν ἡμῶν.

Βέβαιοι ἔσμεν, ὅτι ἔστε ἐντελῶς ἐνήμεροι τῶν τρομακτικῶν καὶ σχε-
δὸν ἀπελπιστικῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ζῶσιν οἱ ἑλληνικοὶ τῆς Μακεδονίας
πληθυσμοί. τὸ αἷμα ὀρεῖ ποταμηδόν, αἱ περιοῦσάι ἡμῶν μεταβάλλονται
εἰς καπνὸν καὶ τέφραν καὶ ἡ γενέτειρα ἡμῶν παρουσιάζει τὴν αἵματηρὰν
καὶ φρικώδη μορφήν στίβου ταυρομαχιῶν, ἐν ᾧ οἱ ἄνθρωποι κατακνη-
γῶνται καὶ ὡς ἄγρια θηρία κατακρεουργοῦνται.

Τῆς φυλετικῆς ταύτης διαμάχης ἡ ὄψις ἐστὶν ὄντως ἀποτροπαία. ἀλ-
λὰ τὸ ἀποθαρρυντικὸν πράγματι δι' ἡμᾶς εἶναι ἡ ἀντίληψις, ὅτι τὰ μεγά-
λα καὶ ἰσχυρὰ αἶμα καὶ εὐγενέστερα ἔθνη τῆς Εὐρώπης ἀσύγγνωστον δει-
κνύουσιν ἀπάθειαν καὶ ἀδιανομίαν πρὸς τὴν δυστυχίαν ἡμῶν ταύτην, καὶ
ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τῆς δράσεως αὐτῶν, ἀντὶ νὰ καταστείλωσιν, ἀναζωπυ-
ροῦσι τὴν ὄρεξιν καὶ τὰ ἀπεχθῆ ἔνστικτα τοῦ λαοῦ, ὅστις ἰσχυρίζεται, ὅτι
διεξάγει πόλεμον καθ' ὅλην τὴν Μακεδονίαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἡμῶν.

Πολλὰ ἐλέχθησαν καὶ ἐγράφησαν εἰς τὸν εὐρωπ. τύπον περὶ τοῦ
Μακεδονικοῦ ζητήματος. Ἐπισταμένως παρακολουθήσαντες τὰ γραφόμε-
να καὶ δημοσιεύματα περὶ τῆς Μακεδονίας, ἔσμεν ἐντελῶς πεπεισμέ-
νοι, ὅτι ἡ πραγματικὴ ἀλήθεια δὲν ἐξεπήγασεν εἰσέτι, οὔτε τὸ εὐρωπαϊκὸν
κοινὸν διεφωτισθῆ ἀρκούντως μέχρι τοῦδε καὶ ὀρθῶς ἐπὶ τῆς ἀληθοῦς αἰ-
τίας τῆς ἐν τῇ πατρίδι ἡμῶν διαμάχης.

Ἐρχόμενοι ἐνώπιον Ὑμῶν σήμερον οἱ νέοι ὄλων τῶν μερῶν τῆς Μα-
κεδονίας παρακαλοῦμεν καὶ καθικετεύομεν Ὑμᾶς νὰ μεταβῆτε εἰς τὸν τό-
πον ἡμῶν, νὰ ἐπισκεφθῆτε ἕκαστον μέρος, τὰς πόλεις, τὰς κόμας, νὰ ἐ-
ρωτήσητε τοὺς κατοίκους, νὰ ἐξετάσητε τὸν τρόπον τῆς ζωῆς αὐτῶν, νὰ
ἐρωτήσητε αὐτοὺς ἰδίᾳ περὶ τῶν δεινοπαθημάτων καὶ τῶν πραγματικῶν

γον παρεγνωρισθῆσαν καὶ ἐκαταλείποντο πρὸς τὴν ἀποτυχίαν, ἀπὸ τῆς
στέρησίν τοῦ ἐπιθυμίου ἐστὶν ἡ τῆς ἐλλειρομένης ἐλευθερίας.

* Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Νομβρίου 1907.

* Ὁ πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τῶν Μακεδόνων φοιτητῶν
ΕΥΜΕΝΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΔΗΣ ἐκ Καστορίας (Μακεδονίας)

* Ἐσημειώθη ἐκ Καστορίας, διότι ἡ Καστορία τότε ἦτο τὸ πρῶτον
δράσεως τῶν ἀνταρτικῶν σωματίων καὶ οὐχὶ ἡ Κωνσταντινούπολις. Ἡ δὲ γενέτειρα
μου Ζήτηστα χωρίζομένη διὰ τοῦ ποταμοῦ Ἀρβόλη (Γεωργικὸς) εἰς δύο
συνοικίας διπλάται κατὰ τὸ ἥμισυ εἰς τὴν βραχίον Καστορίας. Ἡ δὲ
τὸ κέντρον τῶν Μακεδονομάχων. Ἐκ τῶν μετὰ τὸν πόλεμον ἡμῶν,
ὅσοι δὲν ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ ἐκφεύγουν εἰς τὰς κεντρικὰς πατρίδας
ἐπομένως ὅσοι δὲν διέφερχον τὸν κεντρικὸν ἀπὸ τῆς Καστορίας, οἱ ἄλλοι
ὑπογράφονται, οἱ ἄλλοι ἔχοντες φωνήεντα τὸ ἄλφ. Ἡμεῖς οὖν οἱ ἐπὶ
Ἀθήναις μιμητικὸς Σκόδας ἐκ Μακεδονίας ἐπὶ τῆς Καστορίας καὶ
ἐν Ἀλεξανδρουπόλει τῆς Θεσσαλονίκης : *Κ. Παύλου* (ἄνευ
ἐν ταῖς ἐφημερίδι τῆς Θεσσαλονίκης : Ἱστορία τῆς
βοηθῆματα. Αἱ βιβλιοφιλίαι σπουδαί. Τὰ ἑλλ. ἑθνοφίλοι καὶ ἀντι-
τά

πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ τῶν πληθῶν καὶ νὰ θελήσῃτε
βαιοί, ὅτι δὲν θὰ εὐρήτε ἐκεῖ ἐλληνικὰς ὁδὰς διεξαγουσᾶς πόλεμον καὶ
καταπιεζούσας ἀφόβους χωρικοὺς. θὰ συναντήσητε ἀπλῶς ἀμύνητος ὄ-
πλισμένους, ἵνα ὑπερασπίσῃσι τὰς ἐαυτῶν οἰκογενείας, τὰς περιουσίας, τὰ
σχολεῖα, τοὺς ναοὺς καὶ ἐαυτοὺς κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν, οἵτινες παραδί-
δουσιν εἰς θάνατον ἀφᾶς ὑπάρξετε, ἵνα διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου κατακτῆ-
σῶσι τὸν τόπον. Κατὰ τὴν διαδρομὴν Ὑμῶν ἐφ' ὄλοκλήρου τοῦ τόπου θὰ
εὐρήτε λεγεῶνας πόρων καὶ βιομηχανῶν, ἐπιστημόνων ὡς καὶ ἀγροτῶν
χωρικῶν καὶ ἔργατ. ν. θὰ συναντήσητε σχεδὸν πανταχοῦ κατὰ τὴν πο-
ρείαν ἑλληνικὰ φιλανθρωπικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ καθιδρυμένα καὶ ναοὺς
ὡς καὶ ἑλληνικὰς ἀρχαιοτήτας, ὅπουδήποτε καὶ ἂν μεταβῆτε θὰ ἀντι-
κρύψητε ἀνθρώπους ἐν οἷς πάλλουςιν ἑλληνικὰ καρδίαι καὶ ἑλληνικὰ
ἰδέαι.

Πεποίθαμεν, ὅτι αὐστρηρά, ἐπισταμένη καὶ ἀμεσώλητος ἔσονται δὲν
δύναται παρὰ νὰ πείσῃ Ὑμᾶς περὶ τοῦ γεγονότος, ὅτι οἱ πραγματικοὶ πό-
ροι ἡμῶν ἐκείνων τῶν λό-
1) Βλέπε σκετὴν ἀρθρον ἐν ταῖς ἐφημερίδι τῆς Θεσσαλονίκης : Ἱστορία τῆς
Μακεδονίας, αἱ πηγαὶ καὶ τὰ

ΕΞ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

20 Ὀκτωβρίου

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

Ἄλβανοὶ καὶ Ἕλληνας

Ἀκούω στεναγμὸν βαρὺν τοῦ ἥρωος Σπενδέρβη, τοῦ εἰσαγγελοῦ Ἄλβανῶν, ὡ παιδὲς μου τοῦ εἰσοῦ, ὡ τέκνα ἠνωμένων, τῆς δυστυχοῦς πατρίδος. Ἄκουε ἔνοι μὲ παύσασθαι τὸ μνηστῆρα μου ἀκόμη! ὡ αἰσχος, αἰσχος δὲ ὑμᾶς νὰ πάσχη ἡ πατρίς σας.

(Ναὴμ βέης Φράσσεαρης)

«Τὸν ἀληθῆ τῶν Ἄλβανῶν πόθον» ἀνεγί-
σκον ἕνα διασκεδάσω μικρὸν τὴν μελαγχολί-
άν μου. ἐνῶ κί ἰαχὴ καὶ ζητωκραυγαί ἐξ
Ἀντιβάρως καὶ Κετίγνης ὡς πικρὰ εἰρωνεῖα
ντῆχουν εἰς τὰ ὠτά μου. Ἡ μικρὰ τῶν Μαύ-
ων ὄρεων χώρα, ἣτις μύλις διὰ μίαν ἐπικρίαν
ροῦρισται, ἐκηρύσσεται εἰς βασιλείον, καὶ ἡ
Ἄλβανία, ἡ χώρα τῶν γιγάντων, ὧν τὰ ὄστα
ἴνε ἐσπυρέμενα εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν τοῦ
ἔθους, ἡ Ἄλβανία, αἰσθάνεται εἰσέτι βαρὺν
ὄν ζυγὸν τῆς δουλείας! Δικτὶ ἄρα γε; μήπως
κρῆλθε ἐποχὴ ἦν δὲν ἐγκρινίκατε καὶ διὰ μιᾶς
ἠρωϊκῆς ἐπικρασίας; Δὲν ἠδυνήθη ἄρα γε
ἡ ἐξίλεωσις τὸν αἰμοχρῆ Ἄρην, διὰ τῶν ἐκα-
τομυριάδων, τὰς ὁποίας προσέφερε καὶ προσφέρει;
ἴστε ὁ Ἄλβανὸς ἀρῆκε τὸ ὄπλον καὶ τὸ ξίφος
ἐκ σκωρίας; Καὶ τότε δὲν ἠκούσθησαν οἱ πο-
λεμικοὶ πικρῆς:

Εὐπαῖε ἀσπίς τῆς Ἀρβανιτιάς, ξυπνάει
Ὁ Σπενδέρβης μᾶς κραεῖ ἀπὸ τὸ μαῦρο μνηστῆρα,
ἦθιεν ἀπὸ τόσα χρόνια ὁ ποθητὸς καιρὸς
τὴν Ἀρβανιτιά μας ἐλεύθερον νὰ ἰδοῦμε

Καὶ ποῦ οἱ ἀγῶνες καὶ τὸ αἶμα ὅπου ἔχυ-
ον οἱ Μυροβούνιοι καὶ οἱ Βούλγαροι, εἰς τοὺς
τόπους τὸσον πενηνταετικῶς δίδονται βασιλεία
αἱ μέρη, τὰ ὁποῖα οὐδέποτε ἀνήκον εἰς τὴν
ἡμᾶς; Δίκαιε θεέ! Καὶ ἐνῶ ταῦτα διελογιζόμεθα
καὶ ἠγανάκτων κατὰ θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, Ἰλλυρίου,
ἀφοῦ μάλιστα ἐν τῇ μυθολογίᾳ καὶ
θεοῦ καὶ γενναίως βλέπομεν κοινούς Ἕλλη-
νων καὶ Ἰλλυριῶν.
Οἱ Ἄλβανοὶ ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ ΙΑ' αἰῶνος
ἔκτισαν (1079) καλούμενοι ἐν τῇ ἱστορίᾳ διαδρα-
ματίζουσι σπουδαῖον πρόσωπον ὡς δεινοὶ πολε-
μιστὰι συμμετέχοντες ὅλων τῶν συγχρούσεων
ἐν τῇ Χερσονήσῳ ὑπὲρ τῶν διεκδικούντων τὴν
ἀσπίνην, καὶ ἴσως τὸ νέον ὄνομα συνετέλεσεν ὥστε
κρίνονται ὡς ἥρωες μεταξὺ τῶν ἄλλων
ἠρωϊκά ἀνεκὰθεν ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ
Πύρρου καὶ τῆς Τεύτας τοιοῦτοι ἦσαν ἀλλὰ
ἐν Κωνσταντινουπόλει ἡ θέσις αὐτῶν ἐπεδει-
νώθη, καὶ ἐξ ἐξικντήσεως ἐκ τῶν διηνεκῶν πο-
λέμων πρὸς Νορμανδοὺς, Ἐνετούς, καὶ Σλαύους
ἀλλὰ καὶ ἐνεκὰ τῆς θρησκευτικῆς διαφορᾶς
πρὸς τὴν γείτονα Ἀγίαν ἔδραν, διὸ ἤρχισαν
ἐγκαταλείποντες τὰ βραχῶδη ἐκεῖνα κρησφύ-
για κατερχόμενοι πρὸς τὴν κυρίως Ἑλλάδα,
ἐνῶ ἄλλοι ἐξηκολούθουν τοὺς ἀγῶνας ἐν Ἀλ-
βανίᾳ, ἀπὸ τοῦ ΙΑ' αἰῶνος ἀλλ' ὑπὲρ ἐκτῶν
ἰσχυρῶν, ὅτε διεκρίθησαν αἱ ἠρωϊκαὶ οἰκογένειαι
τοῦ Βάρσα, τοῦ Καστριώτου, τοῦ Ἀρκανίτου
τοῦ Τόπια καὶ ἄλλων καὶ τοσοῦτον εἶγον σπ-

αὐτοὶ φωνάζουσιν οἱ Ἕλληνες καὶ Ἄλβανοὶ
πρέπει νὰ εἶναι ἠνωμένοι, ὅπως ὁ θεὸς μᾶς
ἔπλασεν.

Πρὸς Ἕλληνας καὶ Ἄλβανούς ἀποτεινόμενος
νομίζω ὅπως περιττὸν νὰ προσπαθῶ ἱστορικῶς
καὶ γλωσσολογικῶς ἀποδείξω περὶ τῆς συγγε-
νεῖας αὐτῶν ἀφοῦ γνωστὸν ὅτι οὐδέποτε προσέ-
βλεψαν ἐκυτοὺς ὡς ξένους. Πότε καὶ ποῦ εἶδεν
ὁ Ἄλβανὸς τὸν Ἕλληνα καὶ δὲν ἔσπευσε νὰ
τὸν ἀγκλιχθῆ, καὶ ἐν αὐτῇ ἔτι τῇ γρημμῇ
τῆς μάχης, ὅσάκις ἡ περίστασις ἀντίκρουσεν αὐ-
τοὺς ὡς ἀντιπάλους; καὶ ἐὰν γλωσσολόγοι τι-
νές, Αὐστριακοὶ εἶνε οὗτοι ἢ Σλαῦτοι, ἐὰν Fal-
mereyer τις ἢ Meyer διατείνονται ὅτι οἱ Ἀλ-
βανοὶ εἶνε Σλαῦτοι, ἀπέκταντι ἄλλων πολυαρίθ-
μων οἵτινες θεωροῦσιν αὐτοὺς Ἕλληνας, ἀλη-
θεύουσι τόσον ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἀρχαίους Μκ-
κεδόνας, μέχρις οὗ εὗρεθῆ ἕνας Χατζηδάκις καὶ
ἕνας Hoffmann οἵτινες, ἀπέδειξαν ὅτι οἱ Μα-
κεδόνας εἶνε Ἕλληνας. Θὰ εὗρεθῆ ὁ τοιοῦτος
καὶ διὰ τοὺς Ἄλβανούς. Ἀλλὰ τί τὸ κοινὸν με-
ταξὺ Ἄλβανῶν καὶ Σλαύων! Ὁ Ἄλβανὸς μό-
νον ὅταν θέλῃ νὰ ὑβρίσῃ τινὰ ἀναφέρει τὸ ὄνομα
τοῦ Σλαύου. Διὸ θαυμάζω πῶς οἱ κύριοι οὗτοι
δὲν κατέταξαν ἡμᾶς εἰς τὴν ὁμοεθνίαν τῶν Ὀτ-
τεντότων ἢ τῶν Κάφρων! Ἀλλὰ τὸ θέμα τοῦτο
καίτοι ἐν τῇ ἐπιστήμῃ εἶνε εἰσέτι ἄλυτον, οὐ-
δὲν ἐνδιαφέρει ἡμᾶς ἐν τῇ πράξει, ἔπειθ' αἰσθα-
νόμεθα ἑαυτοὺς ἀδελφούς, καὶ ἔχομεν κοινὰ
συμφέροντα καὶ κοινούς ἐχθρούς. Καὶ τὴν ἐσω-
ρικὴν ταύτην πεποιθήσιν οὐδ' αὐτῇ ἡ θρησκευ-
τικῇ διαφορᾷ ἠδυνήθη νὰ ἐκρίσῃ, διότι τὰ
ἔθνη ἔπλασεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν θρησκευμάτων.
Διὸ ἐνταῦθα θέλω πρᾶγματι περὶ τῶν σχέ-
σεων Ἑλλήνων καὶ Ἄλβανῶν καὶ τῆς κοινῆς
αὐτῶν δράσεως, καὶ δὴ ἀφ' ὅτου οἱ τελευταῖοι
εἶνε γνωστοὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ ὑπὸ τὸ νέον τοῦτο
ἰθνητὸν ὄνομα, καθότι ἀρχαιότερον οὐδεμίαν διά-
κρισιν ποιεῖται ἡ ἱστορία καὶ ὅπως θεωρεῖ τοὺς
Ἀκαρναντας, θεωρεῖ καὶ τοὺς Μακεδόνας καὶ
θεοῦ καὶ γενναίως βλέπομεν κοινούς Ἕλλη-
νων καὶ Ἰλλυριῶν.

...ὁ Δεσπότης τοῦ Μυστροῦ Μιχαὴλ Κατὰ
 κουλῆνός, βλέπων τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ σκληροῦ
 νῆν, προσεκάλεσεν αὐτοὺς εἰς βουθέειαν· καὶ
 πρᾶγματι οἱ γενναῖοι Σκιπετάρου διδούσι νέαν
 ῶν εἰς τὴν ἐκπνεύσασαν Ἀντολιῆν· ἀλλὰ τῆ
 γεγονός τοῦτο εχει μεγιστὴν σημασίαν εἰς τὴν
 Ἱστορίαν Ἑλλήνων καὶ Ἀλβανῶν, διότι οἱ
 τελευταῖοι οὗτοι δὲν ἐπκηλήθον πλέον εἰς τὰς
 ἐστάς των, ἀλλ' ἐγκτεστησεν εἰς τὴν φιλό-
 ζενον γῆν, ἣν παρεχωροῦσιν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν
 μετ' εὐχαριστήσεως πρὸς συμπλήρωσιν τῶν
 κενῶν, ἅ εἶχον ἐπιφέρῃ αὐ κακαστροφῆ τῶν
 Τούρκων. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης (1389)
 ἐπεκτείνονται οἱ Ἀλβανοὶ εἰς τὰ Ἀντολιῶν
 καὶ Νοτιοδυτικὰ τῆς Πελοποννήσου, ἔτι καὶ
 εἰς τὰς νήσους (Hahn, Leake). Ἡ ἀβρόφρων
 κῦτη φιλοξενία εἰς μόνους τοὺς Ἀλβανοὺς
 γινουμένη, μχρυρεῖ, εἰ μὴ τι ἄλλο, ἀλλὰ τοῦ-
 λάχιστον σχέσεις τρυφροάς, καὶ δὴ ἐν χώρῃ
 οὔ ποῦ βρεβαρικοὶ καὶ ζένοι δὲν ἐπάτησεν
 εὐκόλως, οἱ δὲ θρασεῖς ἐπιδρομεῖς τυχῶς ἐξε-
 διώκοντο, ὡς ἀπέδειξαν ἐσχάτως μέγιστοι
 ἱστορικοὶ, ἀνκιρέσκντες τὰς οὐτοπίαις τοῦ Gal-
 mereyer. Καὶ αἱ σχέσεις αὗται ἔσχον ὡς
 ἀποτέλεσμα νὰ θεωρηθῆται Ἑλλάς καὶ Ἀλβανία
 ὡς μία χωρὰ πλέον, ἀπὸ τὴν Ἀλβίων καὶ Μκύ-
 ρων ὀρέων μέχρι τοῦ Ταινάρου. Ἕλληνας δὲ
 καὶ Ἀλβανοὶ ἤδη εἶναι οἱ σταθεροὶ βρεβαρικοὶ
 τοῦ κλονιζομένου βυζαντινοῦ θρόνου, ἀλλ' οἱ
 μὲν ἐν Πελοποννήσῳ ἀντιποιοῦνται τῆς μικρᾶς
 αὐτῶν ἀρχῆς, μόνον δὲ οἱ γίγαντες τῆς Ἀλβαν-
 νίας ἀνθίστανται ἐρωμένως ὑπερεμχρῶντος τοῦ
 Ἑλληνος αυτοκράτορος κατὰ τῶν φρεβῶν
 Τούρκων, οἵτινες ἐμέλλον μετὰ τοσοῦτου πατά-
 γου νὰ συντριβῶσι ἐπὶ τῶν βράχων τῆς Κροίας.
 Ὁ ἦρω; Σκενδέρβης εἶναι πανελλήνιος πλέον
 ἦρω; καὶ ὡς λέων με τοὺς σκύμνους τοῦ ἀγω-
 νιζόμενου, συγκρατεῖ ἐν τῇ ζωῇ τὸν ψυχορρά-
 γοῦντα Ἑλληνισμόν ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ Κων-
 σταντινοῦ, πρῶτος καὶ μόνος ὑψώσας τὴν συ-
 μαίαν τῆς ἀνταρσίας ἐγένετο ὁ πόροδρομος τῶν
 Ἀρματωλῶν, οἱ ἀδόντες τὸ ἔσματτ ἐμέλλον
 νὰ θαυμάστουργήσωσιν. Ἐὰν οἱ ἀγῶνες τοῦ ἦρω;
 Ἀλβανοῦ, κατὰ τῶν δύο Σουλτάνων, οὐ; κατε-
 τρώψωσεν εἰς 22 μάχαις ἐκπλήξας καὶ αὐτῆ
 τὴν Δύσιν, καὶ ὅπερ ἐθεωρήθη δικαίως ὡς
 ἀνακαμπὴ τοῦ ἐκπνεόμενου βασιλείου ἔθνους,
 καὶ ὡς λαμπρὸν καὶ παρήγορον μετέωρον
 τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ, ἐὰν λέγω δὲν ἀρκούσι
 ταῦτα τὰ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀδελφικῆς συμ-
 πνοίας Ἑλλήνων καὶ Ἀλβανῶν, ἃς ἀκουσθῶσι
 καὶ οἱ τελευταῖοι λόγοι τοῦ ἦρω;² οὐ; ἀπο-
 τείνει ἀπὸ τῆς ἐπιθνκτικῆς κλίνης πρὸς τοὺς
 περιστοιχοῦντας αὐτὸν ἀξιομχκτικούς. « Ἀγωνι-
 σθῆτε, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὑπερ τῆς ἀγίας ἡμῶν
 θρησκείας ἐκδικηθῆτε τὸ αἷμα τοῦ σεβαστοῦ
 ἡμῶν ἀρχοντος καὶ βασιλέως. Τοῦρκος νὰ μὴ
 μείνη!»

ΠΕΛΑΣΓΟΣ

Σημ. Φ. Η. Εὐχαρίστως δημοσιεύομεν τὴν ἐπι-
 στολὴν τοῦ «Πελαγοῦ», ὡς θέλομεν δημοσιεύσει καὶ
 ἄλλας. Εἶνε δὲ ἐπικαιρὸς ἡ ἀνακαινίσις τοῦ ζητήμα-
 τος, διότι, ἀτυχῶς, τῇ εἰσηγήσει ξένων προπαγανδῶν
 εἰσεγώγησε συγοότης μεταξὺ Ἀλβανῶν καὶ Ἑλλή-

...συμπεριζῶνται πρὸς ἐπικρατήριαν καὶ ἰπολάκτηριαν εἰ-
 νων καὶ βρεβαρῶν φυλῶν. Καὶ οἱ ἔθελοὶ Ἀλβανοὶ
 ἤρρισαν, ὡς προκύπτει, καὶ ἐκ τῆς ἀνω ἐπιστολῆς νὰ
 κατανοῶσι ὅτι μόνον συμπράττοντες μετὰ τῶν γνησίων
 ἰδεολῶν των Ἑλλήνων ἔχ κατασθῶνται νὰ ποτιγλατ-
 ποιήσωσι τοὺς πόθους αὐτῶν καὶ νὰ ἴδωσιν ἄβρου-
 νῆν πάλιν ἐπὶ τῶν ἐπιλάσεων τῆς Κροίας τὴν σημασίαν
 τοῦ Σκενδέρβη. Οἱ Ἕλληνας βεβαίως συγκατανοῶμεθα
 ἰπὸ τὰ ἐκδηλούμενα ἰδεολογικὰ αἰσθήματα τῶν Ἀλβα-
 νῶν καὶ τοὺς περιπετυσόμεθα εἰς τὰς ἀγκάλαις μας. Ἡ
 ἀδελφώσις αὕτη εἶνε ζήτημα ὅπερ ἔδει νὰ ἀπεστολή
 ἰπάσας τὰς ἐλληνικὰς Κυβερνήσεις καὶ δὲν ἐπρεπ-
 σήμερον μόνον νὰ σκεπτόμεθα. Ἐπειδὴ ἡμῶς οἱ κυβερ-
 νήσαντες τὴν Ἑλλάδα ἐφρόντιζον περισσότερο διὰ τοὺς
 κομμάρους των παρὰ διὰ τὴν Ἠπειρον, Ἀλβανίαν
 καὶ Μακεδονίαν καταλήξασιν εἰς τὰ σημερινὰ γῆλα.
 Ἀρ' ἣς ἐποχῆς ἀπέθανεν ὁ μέγας ἐκείνος πολιτι-
 κὸς τῆς Ἑλλάδος, ὁ Ἠπειρώτης Κωλέτης, τὸ Ἀλ-
 βανικὸν ζήτημα καὶ ἡ τότε ἀρχεμένη ἀδελφώσις ἐτά-
 φησαν πρὸς ζήμιαν καὶ τῶν Ἀλβανῶν καὶ τῆς Ἑλ-
 λάδος. Οἱ Ἀλβανοὶ εἶνε ἐκεῖνοι οἵτινες, ὅτε συνῆλ-
 θεν ἡ διεθνὴς ἐπιτροπὴ εἰς Πρέβεζαν πρὸς διακνα-
 νισμόν τοῦ σημείου, εἰς τὸ ὅποιον ἐμέλλον νὰ τε-
 θῶσι τὰ νέα ὄρια τῆς Ἑλλάδος, κατῆλθον πολυπλη-
 θεῖς εἰς Πρέβεζαν καὶ συνεκρότησαν διαδηλώσεις ἐναν-
 τῖον τῆς παραγωγῆσεως τῶν Ἰωαννίνων εἰς τὴν Ἑλ-
 λάδα. Οἱ Ἀλβανοὶ εἶνε ἐκεῖνοι, οἵτινες περιήλθον
 τὰς εὐρωπαϊκάς ἀὐλάς καὶ διαμαρτυρούμενοι κατώρθω-
 σαν νὰ περιορισθῶσι τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν
 ἠ Ἀραχθὸν ποταμόν. Διατι; διότι ἡ ελευθερία Ἑλλάς
 κατατοίβεισι τις τὰς ἀξιομχκτικὰς ἀπαιτήσεις ἑλλη-
 τέρσας Βί-
 ΖΑ Ο. Μαίτρο ΖΑ - ὄροδος τῆς Ἑλληνικῆς Κοινῆς
 φους τῆς -
 Α.Ε. ΣΕΣΩΤ - ὄροδος τῆς Ἑλληνικῆς Κοι-
 φουκεῖ -
 Α.Ε. Δρ. ΜΣ - ὄροδος τῆς Ἑλλάδος ἐν

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ
~~5 Νοβ. 1910~~

Ο. Ἐφοραςμὸς ἐτέθη ὑπὸ αἰγίδα τῆς Α.Ε. τοῦ Δρος
 Τητῆς Έκεν — Οἱ Σεβ. Ἄγιοι Ἀρχιερεῖς τοῦ Ἀπστολῶν
 ΕΠΙΤΙΜΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΙ
 Κ. Κ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ
 ΑΒΕΑΝΔΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑΣΗΣ ΑΦΗ
 ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΠΕΤΗΝ ΤΗΣ Α.Θ.Μ. ΤΟΥ ΠΑ
 (1952-1952)
 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ
 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΦΥΑΣΜΟΥ ΧΙΛΕΤΗΡΙΑΣ ΤΗ

*ἰσχυρῶς φοβῶμαι
 ἐπὶ τῆς ἐπικρατητικῆς ἀποστολῆς
 τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς τὸν ὄροδος
 τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς
 ἐπιλάσεως τῆς Κροίας*

Κατ' αὐτὸν ὅτι
 ὄροδος τῆς
 Βιβλιοθήκη
 Πατρῶν

3 Δεμ. 1920
Σελ. 170

ΑΡΘΡΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

**ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙ
ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΕΝ ΚΙΝΔΥΝΩ**

Μᾶς παρέχεται ἡ πληροφορία ὅτι εἰς τὰς Μονὰς τῶν Μετεώρων διατρέχουν ἀμεσώτατον κίνδυνον πλήρους καταδροφῆς πολὺν μὲν ἰσχυρογραφοῦ μεγάλης ἀξίας. Ὑπερχίλιοι κώδικες χειρογράφοι συγγραφεῶν ἀγνώστων, διδάσκαλοι ἀφανῶν, ἔργα θαυμάσια ἀνήκοντα εἰς τὴν κλασσικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν φιλολογοῦν τῶν μετὰ τὴν Ἀλωοῦ χρόνων ἐναπόκεινται κατεροικιμένα φρόδην-μύδην εἰς τὰ ὑγρά ὑπόγεια καὶ τὰς τοῦ γλας τῶν θράζων τῶν Μετεώρων. Ἔργα ἀναγόμενα εἰς τὴν Χημεῖαν, εἰς τὴν Φυσικὴν, εἰς τὴν Βοτανικὴν, εἰς τὴν Γεωργίαν, εἰς τὴν Ἱστορίαν, εἰς τὴν Ἱατρικὴν, εἰς τὰ Μαθηματικά, εἰς τὴν Ἀστρονομίαν καὶ Γεωγραφίαν, ἀγαθὸν μὲν τὰς πρώτας ἐκδόσεις τῆς Φλωρεντίας, τῆς Βενετίας, τοῦ Ἀλδου καὶ Μινουκίου οἴκωνται καὶ ὑφίστανται ἀνεπαρκέστατον φθορᾶν. Ἐκαστος ἐξ αὐτῶν τῶν κωδίκων δύναται νὰ ἐκποιήσῃ παλαιοπολιτικῶς, τὰ μὲν ἔντα ἄνω τῶν 10 χιλιάδων δραχμῶν, τὰ δὲ χειρογραφοῦ ἀντὶ 50 καὶ πλέον χιλιάδων δραχμῶν εἰς ξένας βιβλιοθήκας καὶ εἰς οἰονδήποτε Μονεῖον τῆς Ἑλλάδος.

Ἐἶτε ἀξιοθαύμητος ἡ τύχη τῶν πνευματικῶν αὐτῶν θησαυρῶν. Τινὲς ἐξ αὐτῶν, χειρογραφοὶ κώδικες τοῦ ΙΓ' καὶ ΙΔ' αἰῶνος, ἔχουσι ἐκ τῆς ὑγρασίας μεταβληθῆ εἰς πολὺν, εἰς ἄριστον μᾶζαν, διασκορπισθέν εἰς τὴν ἐκπαρτήσαν ἐπαρτήν. Ὅσοι ἔχουσι γραφὴν καὶ προγραμμῶν, λόγῳ τῆς σιτοροφίας τῆς ἕλης ἐξ ἧς ἀποτελοῦνται δὲν ἐπέστησαν μὲν οἴψιν, ἀλλ' ἔλαθον κατὰ τὴν χεῖρον καὶ τοῦτον ἢ γραφὴν, τὰ ἐπὶ τῆς προγραμμῆς γράμματα... ἐξηλείθησαν. Ἐξ ἄλλων τινῶν ἐξ αὐτῶν παραμένοντιν ἐσομένοντιν οὐροδόν καὶ μὲ τὰ φῦλλα ἐσομένοντιν καὶ παρασιτάζοντι τὸ θέαμα ἀρχαῖον ὄλιγον, ἐτοῖμον διὰ τὸ κῶρον τῆς καθαρότητος.

Ἐἶτε ὑπερῖατα θλίβεθον ἐξ ἄλλων αὐτῶν ἐκδοτικῶν, διεσφραγιστῶν καὶ πολυτίμητοι τῶν κλασσικῶν συγγραφεῶν Πλάτωνος, Ἀριστοτέλους, Ὀμήρου, τραγικῶν ποιητῶν κτλ. κτλ. νὰ εἰσίσκωνται ἐπὶ διτιμνεῖς οὐδὲν ἄλλο ἢ ἄλλο μισθόν, ἐποχὸν ἐπίσης καὶ διαδοχικῶς.

Εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Γεωργίας ἐνδιαφερόμενος καὶ γὰρ ἔτι καὶ ἡ Γεω-

γραφία τοῦ Κασσιανῶν Βασίλειου, ὅστις ἐκκλήροθῃσεν ἡμῶν τὰς περὶ γεωργίας σκέψεις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ τῶν Βυζαντινῶν, παρέχοντες τὴν οἰονδομῶν πληροφορίαν ὅτι εἰς τὰ Μετέωρα ἀνεύρηται γεωργικῶν χειρογράφων συλλογὴ ἀποκρινόμενὸν τοῦ ἔργου τοῦ Κασσιανῶν Βασίλειου. Ἐντεχνῶς δὲ τοῦτο ἀντιγραφὸν ἐσχάτως παρὰ μουσφωμένον καὶ φιλοπότητος ἐπιμελέτου μοναχοῦ περιεσώθη ἐκ τῆς φθορᾶς καὶ θὰ ἐχοιεύσεται νὰ ἀπελιποθῶμεν ὅτι ἔχουσι γεωργικὴν ἐπηρεοσίαν τοῦ Κράτους ἂν δὲν ἴδωμεν ταύτην περὶ τὸν πᾶν εἰς τὴν κατοχὴν τῆς εἰς τὸ ποιοτικόν εἶνε τὸ ἀντιγραφὸν καὶ προβαίνουσαν εἰς τὴν ἄμεσον αὐτοῦ ἐκδοσιν. Ἐπίσης δὲ ἂν ἀναφέρομεν μετὰ τῶν περιεγραφεῶν χειρογράφων καὶ κώδικων ἀρχαιοποικῶν ἐξαιρετικῶν ἐνδιαφερόντων διὰ τοὺς Ἑλληνας χημικοὺς.

Ἡ τοιαύτη οἰκότητις δὲν διαφεύγει Ἑσθαιῶς τὴν ἀπτήλην τῶν πατέρων τῶν Μονῶν τῶν Μετεώρων. Αἰσθάνονται τὴν ἐξόχτην νὰ τοὺς πιάσῃ καὶ διὰ τοῦτο παρασημημένως ἐζητήσαν πιστώσεις ἀπὸ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον διὰ νὰ οἰκοδομήσουσι εἰδικὰς βιβλιοθήκας εἰς τὴν καὶ εἰσέσων μέρος πρὸς σωτηρίαν τῶν ἐθνικῶν αὐτῶν πνευματικῶν θησαυρῶν. Οἱ ἀσπύροι ἀντιφῶς ἢ ἐκώφεσαν ἢ ἀπέσταν τὰς αἰτήσεις Μονῶν. Ἄν ἀληθεῖς ἡμῶν ὅτι ἐσχάτως εἶχε γρηγορηθῆ κορτεῖον 15000 δο. πρὸς ἀνέσταν εἰς τὴν Μονὴν Βασιλῆα βιβλιοθήκας καὶ ὅτι τοῦτο τὴν τελευταίαν στιγμὴν διετέθη, κατ' ἀριστέραν διαταχὴν, εἰς ἀριστὴν λαχειοφόρον ἀπολογοῦν τοῦ Ἑθνικοῦ Ταμεῖου τῶν 300.000.000, ὁμολογοῦν νὰ ἀπελιποθῶμεν διὰ τὴν διακοσμητικῆς τῶν ἀριστέρων πύλων τῆς Ἱεραρχίας μας. Τὸ δὲ χειρότερον δὲν εἶνε αὐτὸν οἱ χειρογράφοι κώδικες καὶ αἱ ἄλλα παλαιὰ ἐκδόσεις αἱ καταστροφείσαι ἢ διατρέχουσαι κίνδυνον φθορᾶς, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν τύχην κινδυνεύουσι νὰ ἐποστῶσι καὶ τὰ ἀνεπίσημα ἔργα θανατοῦ τῆς ἐποχῆς τῆς βυζαντινῆς ἐποχῆς. Πᾶσα ὅσα δὲ νὰται ν' ἀποτελέσουσι πᾶντες Μονεῖον Χριστιανικῆς Τέχνης εἰς τὰς Μονὰς τῶν Μετεώρων ἐξοικιστικῶν εἰς ἀδελφότητην κατέστησαν καὶ ἀποφείη ἡ ἐγκαταλείψει τῶν στήμα τῆς ἐποχῆς μας. Εἰς τὴν 1880, ἂν μὴ ἀποσφραγισθῆ, εἶχε σταθῆ ἐπὶ ἐπιτοσίῃ ἐκ τῶν ἀειμνήτων Κολλορῶν καὶ Παυλίδων, καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, οἵτινες ἐφερον εἰς τὴν Ἑθνικὴν Βιβλιοθήκην τὴν χειρογράφο. Ἐπιτοσὶ ἐλήθησαν ἡμῶν τὰ καὶ τὰ κατόπιν ἐν τοῖς κώδικες τῶν μοναχῶν ἀνεσφραγιστῶν, ὡς ἀπὸ πνευματικῶν κειμήλια ἔχουσι ἀνάγκη τῆς ἀριστῶν ἐλευθέρου τῶν ἀποδοθῶν, ἂν ἐπάρχον εἰς τὸν τόπον μας ὑπομῆδισον πνευματικῶν διὰ τὸσον ἀσφάλεια ζητήματα.

Α. Α. ΖΩΓ.

Να زيدουν ο λογος μου ο ενρωμδεις εν καιρω του 1910 εν λω εχμη. συνδραμω την Κυρανω του Βαιου
τη σηνωστωδεις εν λω εντε ενωιδω μωνω χρωνω 2). ο εν λωις προπληαίσις τοστανωδισμεις το 1911 Μαρ.
η το δια γγνωσζηνημα συλλαλημωιωι δια το "λευν ερευξεται η ηυ οσ φοβησλαι" αρθουμωδης παρωςβη.
3) τα ηλη αναρραφη νοσφιδ 14-33, 35-38, 40, 42. 4) αρθουμωιωτων η

Εσμη το σενωδωιη τα πελασ οσ ηη ταυταστωσ προφωδωτουσ ενωστωσ αναρραφωιη εν το διατωρ
διω ο κυρις Μεξωσ Μετα

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Εκκλ. Βήμα 3/Ιουν. 1934

Παράλθε μία δεκαετία, άπό τότε ο άγιος γράμματос Φανόλης, και πρώτος άρχιεπίσκοπος της Αλβανίας άνα και πρωθυπουργός, πραξικοπηματικός άνεκήρυξε τó αυτοκέφαλον τής Αλβαν. Εκκλησίας. Μετά την δεινήν πτώσιν του Φανόλη και τόν έκπατρισμόν αυτόν, καταφυγόντος εις τά Σοβιετ της Μόσχας, ο νυν άνασων Νόβου ο Α', έφάνη κατ' άρχάς ένδιαφερόμενος διά τά έκκλησιαστικά πράγματα και διώρισεν έπιτροπήν εκ βουλευτών Όρθοδόξων, ολίνας μετά τού πρωθιερέως τής Αλβαν. Εκκλησίας, του άι Βασιλείου, έπελήφθησαν τού διακωνισμού τών σχέσεων μετά του Οίκουμενικού Πατριαρχείου. Εις τήν κίνησιν ταύτην μετέσχεν έιερργώς και ο τότε πρεσβευτής τής Ελλάδος έν Τίραναις, ο στρατηγός Κοιτούλης, όστις έχων άπόλυτον τήν έμπιστοσύνην του βασιλέως έπέδρασεν ούχι όλίγον, ώστε η έπιτροπή νά εισηγηθή εις τήν Κυβέρνησιν λύσιν του έκκλ. ζητήματος διασώζουσιν όπως ήποτε τά δικαιώματα του Πατριαρχείου Συνεπεία τούτου άπεστάλη εις Τίραναις ως εκπρόσωπος του Οίκ Πατριαρχείου ο Μητροπολίτης Τραπεζούντος κ Δρύσανθος όστις διεδίδασε τās άπόψεις του άνωτάτου έκκλ. κέντρου Ταύτας άπεδέχθη η Α. Μ. ο βασιλεύς, δι' έπιστολής του δε προς τόν Πατριάρχην άνεγνώρισε τά έπι τής χειραφετήσεως τής Αλβ. Εκκλησίας προνόμια αυτού. Κατά ταυτα δια της έκδόσεως του έκκλ. τόμου θά ένομιμοποιητο τó αυτοκέφαλον τής νεοσυστάτου Εκκλησίας. Υπεβλήθη και κατάλογος τών δια τήν συγκρότησιν τής Συνόδου ύποψη φίλων, ολίτινες ένεκρίθησαν υπό της Κυβερνήσεως. Μέχρι του σημείου τούτου η έξελιξις του ζητήματος έφαίνετο διαλή, προσέκοψεν όμως μετά όλίγον, ίνα τελείως ναυαγήσῃ αυτή εις τó ζήτημα τής έκλογής του Αρχιεπισκόπου ύπερ ύπηρεσεν η πέτρα τού σκανδάλου. Τó Πατριαρχείον δηλ. ως προς μέν τά άλλα τής Συνόδου τής Αλβ. Εκκλησίας πρόσωπα, ούδόςλας ηθέλησε ν' άναμικθθί, και άφηκεν έλευθεράν εις τούς Αλβανούς τήν έκλογήν. Προκειμένου όμως περι του άρχηγού τής νεοπαγούς έκκλησίας, έπεφύλαξεν έκυτῶ τó δικαιώμα τής έκλογής εκ τών υπό τής Αλβανικής Κυβερνήσεως ύποδεικνυσμένων τριών ύποψηφίων και τούτο μόνον διά τόν πρώτον άρχιεπίσκοπον, προς ο ηθέλεν έμπιστευθῆ τόν τόμον και τās τύχας έκκλησίας, ην έπι 2000 σχεδόν έτη ειχεν εις τούς κόλπους αυτού. Ούδ' ητο δυνατόν νά έμπιστευθῆ εις τόν τυχόντα τó αυτοκέφαλον και τήν όργάνωσιν έκκλησίας, κυμαινομένης εις τόν σάλον τών έν τῶ άρτιγενει κράτει διαφόρων θρησκευτικών άντεγκλήσεων και τών πολιτικών παθών άφ' ένός, και άφ' έτέρου πληττομένης π...

ράσιν τής Εκκλησίας. Πόσον εις τούτο ειχε δικαίον άπέβεξαν τά πράγματα μετά τήν έκλογήν του Βησσαρίωνος Τζοβάνι. Κατ' άρχάς οί Αλβ. πολιτικοί και έκκλησι. κύκλοι συγκατετέθησαν εις τήν εύλογώγη ταύτην άξίωσιν του Οίκουμ. Πατριαρχείου. Κατά τó έτος έμως 1926, οτε έδότησε τó δεύτερον ο άγιος Τραπεζούντος νά μετβή εις Τίραναις, τά πράγματα μετεβλήθησαν και ήκουσεν ούτος άπεριφράστως ότι έάν δυνατόν τó Πατριαρχείον νά διεύξει τήν έπιτροπήν, ήν έπέταξε ο βασιλεύς, έάν θέλη ής μάς δώσῃ τόν τόμον και τó αυτοκέφαλον, ει δέ τó παίριόμε μόνάχοιμας». Τί πραγματικώς συνέβη εις τά παρασκήνια, ύπερ τόντον άποτίμω; Δίεκοψα τās συνηνοήσεις; Τό Πατριαρχείον διά τήν θέσιν του Αρχιεπισκόπου έβουλοδασκόπησε γνωστόν τής Άγιορειτικής πολιτείας προϊστάμενον, όστις κατ' άρχάς ήνώθη μη θέλων νά άφήσῃ τήν θέσιν και δράσιν αυτού έν Αθῶ, αλλά κατόπιν μεσολαβήσεως τρίτων και τής έπίδειχθείσης εύνοίας του βασιλέως τής Αλβανίας συγκατετέθη ύπο όρους και έθεσεν έκυτόν εις τήν διάθεσιν τής Αλβανικής Κυβερνήσεως και τής Εκκλησίας, έν τούτοις καίτοι επανειλημμένως προσκληθείς όικόν έν τέλει δέν άπεφάσισε νά έπισκεφθῆ τήν Αλβανίαν, πριν η λήξη η ύπόθεσις. Τονίζομεν τó τοιούτον, ίνα τó νοήμον κοινόν άλλαχού ζητήσῃ τās εθόνας του ναυαγίου τών συνηνοήσεων, ού ένεκα δεινώς κλυδωνίζεται σήμερα η Αλβανική Εκκλησία διότι έλέχθη κατακόρως και διά του τύπου έτι έκκοινολογήθη, ότι τούτο όφείλεται εις τήν άρνησιν του Άγιορείτου ύποψηφίου, και εις τήν έλλειψιν πατριωτισμού και ύπακοής προς τήν Εκκλησίαν. Πρέπει νά έννοηθῆ καλώς, ότι δέν ήδύνατο ούτος πριν η έπίσημος ύπ' άμφοτέρων τών μερών ψηφισθῆ και άναγνωρισθῆ κανονικώς, γενόμενος λιποστάκτης και δραπετής τής Μονής, εις ην άνήκει, νά περιφέρηται έν Αλβανία ψηφοθηρών κττ. Τούτο άκριβώς τó σημεϊον τής άρνήσεως έκμεταλλευθέντες, οί τής Αρχιεπισκοπικής έν Αλβανία τίάραις γλιχόμενοι, ηζήσαντο συστηματικώς προπαγανδίζοντες ύπερ έκυτών, μυσία κατ' αυτούς διαδίδοντες και έπι διασυρμῶν γράφοντες εις τās έφημερίδας—και έξ κολουθοῦσιν έτι. Είναί δέ ούτοι, οί νυν κοπτόμενοι διά τήν έξυθενήσιν τής Αλβαν. Εκκλησίας, έπίσκοποι και μητροπολίται δυστυχώς του Οίκουμ. θρόνου άλβανικής καταγωγή; και χρηματίσαντες άλλοτε ως τοιοῦτοι έν Αλβανία. Καί ότι ύπερ έκυτών και ούχι ύπερ τής Εκκλησίας ούτοι έν διεφέροντο άπέδειξαν, οτε άπορρισθέντες τού αυτοκεφάλου τής Αλβανικής Εκκλησίας—ούχι κατ' πάντα νομίμως και νομιμοποιήσιν άλλοίως—επιβλήσονται τού Οικουμ. Πατριαρχείου νά διεύξει τήν έπιτροπήν, ήν έπέταξε ο βασιλεύς, έάν θέλη ής μάς δώσῃ τόν τόμον και τó αυτοκέφαλον, ει δέ τó παίριόμε μόνάχοιμας. Τί πραγματικώς συνέβη εις τά παρασκήνια, ύπερ τόντον άποτίμω; Δίεκοψα τās συνηνοήσεις; Τό Πατριαρχείον διά τήν θέσιν του Αρχιεπισκόπου έβουλοδασκόπησε γνωστόν τής Άγιορειτικής πολιτείας προϊστάμενον, όστις κατ' άρχάς ήνώθη μη θέλων νά άφήσῃ τήν θέσιν και δράσιν αυτού έν Αθῶ, αλλά κατόπιν μεσολαβήσεως τρίτων και τής έπίδειχθείσης εύνοίας του βασιλέως τής Αλβανίας συγκατετέθη ύπο όρους και έθεσεν έκυτόν εις τήν διάθεσιν τής Αλβανικής Κυβερνήσεως και τής Εκκλησίας, έν τούτοις καίτοι επανειλημμένως προσκληθείς όικόν έν τέλει δέν άπεφάσισε νά έπισκεφθῆ τήν Αλβανίαν, πριν η λήξη η ύπόθεσις. Τονίζομεν τó τοιούτον, ίνα τó νοήμον κοινόν άλλαχού ζητήσῃ τās εθόνας του ναυαγίου τών συνηνοήσεων, ού ένεκα δεινώς κλυδωνίζεται σήμερα η Αλβανική Εκκλησία διότι έλέχθη κατακόρως και διά του τύπου έτι έκκοινολογήθη, ότι τούτο όφείλεται εις τήν άρνησιν του Άγιορείτου ύποψηφίου, και εις τήν έλλειψιν πατριωτισμού και ύπακοής προς τήν Εκκλησίαν. Πρέπει νά έννοηθῆ καλώς, ότι δέν ήδύνατο ούτος πριν η έπίσημος ύπ' άμφοτέρων τών μερών ψηφισθῆ και άναγνωρισθῆ κανονικώς, γενόμενος λιποστάκτης και δραπετής τής Μονής, εις ην άνήκει, νά περιφέρηται έν Αλβανία ψηφοθηρών κττ. Τούτο άκριβώς τó σημεϊον τής άρνήσεως έκμεταλλευθέντες, οί τής Αρχιεπισκοπικής έν Αλβανία τίάραις γλιχόμενοι, ηζήσαντο συστηματικώς προπαγανδίζοντες ύπερ έκυτών, μυσία κατ' αυτούς διαδίδοντες και έπι διασυρμῶν γράφοντες εις τās έφημερίδας—και έξ κολουθοῦσιν έτι. Είναί δέ ούτοι, οί νυν κοπτόμενοι διά τήν έξυθενήσιν τής Αλβαν. Εκκλησίας, έπίσκοποι και μητροπολίται δυστυχώς του Οίκουμ. θρόνου άλβανικής καταγωγή; και χρηματίσαντες άλλοτε ως τοιοῦτοι έν Αλβανία. Καί ότι ύπερ έκυτών και ούχι ύπερ τής Εκκλησίας ούτοι έν διεφέροντο άπέδειξαν, οτε άπορρισθέντες τού αυτοκεφάλου τής Αλβανικής Εκκλησίας—ούχι κατ' πάντα νομίμως και νομιμοποιήσιν άλλοίως—επιβλήσονται τού Οικουμ. Πατριαρχείου νά διεύξει τήν έπιτροπήν, ήν έπέταξε ο βασιλεύς, έάν θέλη ής μάς δώσῃ τόν τόμον και τó αυτοκέφαλον, ει δέ τó παίριόμε μόνάχοιμας.

Κοινοποιήσεων εδρασαν χειροτονηθείς έν Βελιγράδι τῷ 1926 έπι τῶν και πάλιν έτος παρήλασε δια τών όδων τών Τζοβάνων ως παρ' ένορίαν η άποκαλυμμένος άρχιερέως μη άναγνωρισθείς ως τοιοῦτος έν Αλβανία, ούδ' έπιτραπέντος αυτού νά τεροπράξῃ τó παράπαν. Καί κατ' τήν πρώτην και κατ' τήν δεύτεραν ύπόδειξιν τών ύποψηφίων άρχιερέων δέν περιελήφθη εις τόν κατάλογον. Έν τῷ μεταξύ ο Βησσαρίων άπελειπισθείς ζήτησε τήν άδειαν παρά του πατριαρχικού έξάρχου ίνα μεταβῆ καί εγκαταβιώσῃ εις τόν Αθῶ προσδοκῶν ύποστήριξιν παρά του μέγα τότε ισχύοντος εκεί γέροντος Εύλογίου Κορυλά, προέδρου τής Γερμ. Κοινοτήτος, όστις ούκ όλίγον ειχε συνταλάσει εις τās Αθῶνας εις τó νά άνέλθῃ ούτος εις τόν θαβμόν του λυκαίρχου και νά διαδραματίσῃ σπουδαίον πρόσωπον. Ητο βαβαίως λάθος διότι δέν έπετράπη αὐτῷ τότε νά καταφύγῃ εις Αθῶ προς τόν παλαιόν φίλον, ένθα μετ' όλίγον έμελλε νά κατευθυνθῆ ο άντίπαλος του Τζοβάνι ο άγιος Κοριτσάς—Μελιτουπόλεως Γερθέσος, δν έπέπρωτο νά προσφωνήσῃ ο γέρον Εύλόγιος έν τῷ τής Λαύρας καθολικῷ και νά έχῃ αὐτόν του λοιπού συμμοναστήν έν τῷ ιστορικῷ Μυλοποτάμῳ, έθθα μετά τόν έξόριστον Ιωακείμ τόν Γ' έπι Ι2ετίαν εγκαταβιώσαντα, κατέφυγεν και ο νυν Πατριάρχης Αλεξανδρείας Μελέτιος Μεταξάκης από του πατριαρχικού θρόνου Κων)πόλεως άπομακρυνθείς. Πολλοί δέχονται ότι τού ναυαγίου τών μετά του Οίκουμ. Πατριαρχείου συνηνοήσεων όφείλεται εις τήν έπέμβασιν ξένης, διπλωματίας, ητις ένίσχυσε τά άντιδραστικά στοιχεία, τά όποια και έξώθησαν τούς δύο πατριαρχικούς έπίσκοπους Γερθέσος και τόν Βελιγράδιον—Συνάδων Χριστόφορον Κίσην, ίνα πρωτοστατήσωσιν εις τήν άντικανονικήν άνακήρυξιν του αυτοκεφάλου τής Αλβανικής Εκκλησίας, χωρίς έμως μετά τās τηλεγραφικώς έκτοξευθείσας πατριαρχικές άπειλās περι καθαιρέσεως αὐτῶν και νά κατορθώσωσιν νά συγκρατήσωσιν τó πλάσματικόν οικοδόμημά των. Καί ο μέν Γερθέσος προς έπανόρθωσιν τών γενομένων προέβαλε τοιαῦτο ύπερ τής Εκκλησίας δικαιώματα εις τόν Βασιλέα, ώστε, ως εκ τών προτέρων ήτο βέβαιον, ταυτα ούδέποτε νά γίνωσιν δεκτά, οί ένεκεν και ύπερ τῶν νά εγκαταλίπη τήν ύραίαν τής Κοριτσάς μητρόπολιν, ο δε δεύτερος ύπό τής τύψεως του συνειδότης έξαναγκασθείς νά άξίωσῃ μεταξυ άλλων τήν έπι Ι0ετίαν έξασφάλισιν δι' έκυτόν τής θέσεως του άρχιεπισκόπου ίνα εγκλεισθῆ ένεκα τούτου εις τήν Μονήν τής Αρδενίτζης η Αρδουούσης. Κατόπιν τούτων ούδέν ύπελειπέτο, ειμή νά καλέσῃ ο Βασιλεύς τόν παραμυνεύοντα και άποκαραδοκούντα εὐτυχῆ εις τήν περίστασιν ταύτην Τζοβάνι, όστις πρόσμικροῦ ειχεν άπειλήσει, ότι έάν και αὐτίς δέν περιελαμδάνετο εις τόν κατάλογον θά έφρόπετο προς τó Βατικανόν, ίνα παρό τού άγιωτάτου Πάπα, λάθῃ τόν διορισμόν του.

48. Μητε βασιλέως σαυτον ήτε λέγα. 49. Πένθε δια τās άποδείξεις σου, ως ειχες διακρίσειν τας άποδείξεις σου, ήτε λέγα. 50. Πένθε δια τās άποδείξεις σου, ήτε λέγα. 51. Πένθε δια τās άποδείξεις σου, ήτε λέγα. 52. Μητε βασιλέως σαυτον ήτε λέγα. 53. Πένθε δια τās άποδείξεις σου, ήτε λέγα. 54. Πένθε δια τās άποδείξεις σου, ήτε λέγα. 55. Πένθε δια τās άποδείξεις σου, ήτε λέγα. 56. Πένθε δια τās άποδείξεις σου, ήτε λέγα. 57. Πένθε δια τās άποδείξεις σου, ήτε λέγα. 58. Πένθε δια τās άποδείξεις σου, ήτε λέγα. 59. Πένθε δια τās άποδείξεις σου, ήτε λέγα. 60. Πένθε δια τās άποδείξεις σου, ήτε λέγα.

Είναι ασφαλώς ανάξιον νὰ γράψῃ τις διὰ τὴν ὑπὸ τοιοῦτον ἀρχιεπίσκοπον συγκρότησιν τῆς ἱεράς Συνόδου, τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἀλβανίας, ἥς τὰ μέλη ἔχειροτόνησεν ὁ Σέρβος ἐπίσκοπος Βίκτωρ μετὰ τοῦ νέου ἀρχιεπισκόπου ἐν μέσῳ ἀπεριγράπτου ἐνθουσιασμοῦ τοῦ Ἀλβανικοῦ λαοῦ πανηγυρίζοντος τὴν

17 Ιαν. 1934

ἐκκλησιαστικὴν του ἀνεξαρτησίαν! Ἄλλ' ὑπάρχουσιν ἐν Ἀλβανίᾳ εὐτυχῶς καὶ τὸ συντηρητικὰ στοιχεῖα τῶν Ὀρθοδόξων—καὶ εἶναι ταῦτα ἡ πλειονότης—ἅτινα μετὰ τὴν πατριαρχικὴν ἀποδοκιμασίαν τῶν ἐκνόμως ἢ ἀντικανονικῶς τελεσιουργηθέντων διετέθησαν τὸσφ ὑπόπτως κατὰ τῆς κινήσεως ταύτης, ὥστε ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἤρχισαν ν' ἀπομακρύνωνται τῶν ναῶν καὶ νὰ ἀποδοκιμάζουσιν οὐκ ἐνδεικτικῶς τὸν ἀρχιεπίσκοπον, ἰδίαις τὰς ἐπαρχίας ὅπου διήποτευτος ἐτόλμανα ἐμφανισθῆ. Ἐδημιουργήθη ὁμοῦς οὕτω λυπηρὰ καὶ ἀξιοθρήνητος ἐφεξῆς κατάστασις ἐκκλ. πραγμάτων ἐν Ἀλβανίᾳ ἣν καὶ ἀντιπαρέρχομαι, ἵνα μὴ ἀναξαίνω οἰκείας πληγὰς, ἀφ' οὗ μάλιστα ἐκεῖνοι, εἰτινες ἐπωτοστάτησαν εἰς τὴν τοιαύτην τῶν πραγμάτων ἐξέλιξιν, ἐπιλαμβάνονται ἤδη πάσης εὐκαιρίας πρὸς τὴν τοῦ κακοῦ διόρθωσιν. Εἶναι γνωστὸν δὲ ἐπιτροπαί εἴτε ἐπισήμως εἴτε ἀνεπισήμως παρουσιάζονται πρὸ τοῦ Οἴκουμ. Πατριάρχου, καὶ ἐξαιτουῦνται τὴν χειρονομίαν αὐτοῦ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς κανονικότητος καὶ ἐκκλησ. εὐρυθμίας ἐν Ἀλβανίᾳ. Πρόσωπα ἀπερ μόλις ἦσαν ἀνεκτὰ ἤδη μετ' εὐλαβείας καὶ θαυμασμοῦ φέρονται ἀνά τὰ στόματα τῶν πλλων, καὶ εὐφῆμως ταῦτα διαλαλεῖ ὁ τύπος καὶ οἱ πάντες ὑπερεύχονται, ἵνα τὸ ταχύτερον λήξῃ ἡ εἰς βάρος τῆς Ὀρθοδοξίας, διακωμώδησις τῆς Ἀλβανικῆς ἐκκλησίας. Πρὸς ἱκανοποίησιν μάλιστα τῆς τρωθείσης πατριαρχικῆς ἀξιοπρεπείας οἱ ἐπίσημοι Ἀλβανικοὶ κύκλοι ἀπεκατέστησαν ἡδὴ πρὸ ἑξαμήνου εἰς τὸν μητροπολιτικὸν τῆς Κορυτσᾶς θρόνον τὸν ἐγκλειστον ἐπὶ διετίαν Χριστόφορον Κίσην, εἰς δὲ μάλιστα ἐγένετο πανηγυρικὴ καὶ πάνδημος ὑποδοχὴ μετὰ στρατιωτικῆς παρατάξεως καὶ συμμετοχῆς καὶ αὐτοῦ τοῦ Μουσουλμανικοῦ στοιχείου. Ὑπὸ πάντων τὸ τοιοῦτον ἐθεωρήθη ὡς ἀπαρχὴ ἐπανορθώσεως τῶν πραγμάτων. Καὶ ἐλπίζουσιν εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν στηριζόμενοι καὶ εἰς τὰς διαθέσεις τοῦ νῦν ἐπὶ τοῦ οἴκουμ. θρόνου εὐκλεῶς πατριαρχεύοντος αἰτινες ὑπῆρξαν πάντοτε ἐκδηλοὶ διὰ τοῦτο δὲ καὶ πάντες οἱ ἐπικοινωνήσαντες μετ' αὐτοῦ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἀλβ. Κυβερνήσεως ἐκφράζονται μετὰ θαυμασμοῦ διὰ τὸ μέγεθος καὶ εὐλικρινὲς ἐνδιαφέρον, ὅπερ δεικνύει ἡ αὐτοῦ Παναγιότης πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς Ὀρθοδόξου ἐκκλησίας ἐν Ἀλβανίᾳ. Ἄλλὰ διατίφ' ἔσον καὶ δι' αὐτὰ τὰ πρόσωπα ἐπῆλθε πλήρης ἡ συνεννόησις δὲν τίθεται

τέρμα εἰς τὴν ἐκκρεμότητα; Δύο διὰ τοῦτο ἐξηγήσεις προβάλλονται. Οἱ φανατικώτεροι καὶ πᾶσαν κίνησιν τῆς Ἀλβανικῆς ὑποπεύοντες κυβερνήσεως καὶ πρὸς αὐτὴν δυσπιστοῦντες διακηρύττουσι δτι οὐδὲν οὐδέποτε παρὰ τῶν Μουσουλμάνων δύναται νὰ περιμένῃ καλὸν ἢ ἐκκλησία ἐν Ἀλβανίᾳ, καὶ δτι οὗτοι σκοπίμως παρέλκουσι καὶ ἀναβάλλουσι τὴν λύσιν, ἵνα διαλύσωσι καὶ ἀποσυνθέσωσι τὴν Ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν, ἣν θεωροῦσιν ὡς ἐπικίνδυνον, ἅτε συνδεσμένη μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Οἱ δὲ διαλλακτικώτεροι σχετίζουσι τὴν λύσιν τοῦ ἐκκλ. ζητήματος πρὸς τὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἣτις καὶ ἐν τούτῳ ἐπιδιώκει ὀφέλη, θεωρεῖ δὲ ἑαυτὴν τρωθείσαν ἐπειδὴ κατὰ τὴν σύναψιν τοῦ Βαλκανικοῦ συμφώνου ἀπεκλείσθη αὐτοῦ. Ἐφ' ὅσον, λέγουσιν οὗτοι, προσπαθοῦσι νὰ ἀποκηρύξωσι καὶ ἀποχωρίσωσιν τὴν Ἀλβανίαν τῆς παμβαλκανικῆς ὀλομελείας, πῶς νὰ εὐνοηθῆ λύσις τοῦ ἐκκλ. ζητήματος, ἀναμενομένη ἀπὸ πολλοῦ παρὰ τῶν Ἑλλήνων χάριν τῶν ὁμοδόξων αὐτῶν ἐν τῇ Ἀλβανικῇ ἐπικρατείᾳ. Ἐντεῦθεν φαίνονται αἱ ἀμφιταλαντεύσεις, ἀναμένεται δὲ παρὰ πάντων πρὸς διευθέτησιν τοῦ ζητήματος μία γενναία χειρονομία τοῦ βασιλέως τῶν Ἀλβανῶν Ζώγου τοῦ Α' ἣτις πράγματι θὰ εἶναι ἡ μεγαλητέρα αὐτοῦ νίκη, διότι θὰ συνασπίσῃ περὶ τὸν ἐνδοξον αὐτοῦ θρόνον τὰς 400 χιλ. τῶν πιστῶν αὐτοῦ ὑπηκόων τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος. Τὸ τοιοῦτον ὄντως θὰ προσθέσῃ ἀδάμαντα πρώτης τάξεως εἰς τὸ στέμμα αὐτοῦ καὶ θὰ παρουσιάσῃ αὐτὸν καὶ εἰς τοὺς πλέον δυσπίστως ἔχοντας, ὡς ἡγεμόνα ἀνεξίθρησκον καὶ φιλελεύθερον.

Ἡ χειρονομία ὁμοῦς αὕτη δεόν νὰ ἐκδηλωθῆ τὸ ταχύτερον, οὐ μόνον διότι πᾶσα παρερχομένη ἡμέρα εὐρύνει τὸ χάσμα μετὰ τῶν ὀρθοδόξων φρονούντων καὶ τῶν παρασυρθέντων εἰς ἀντιθέσεις πρὸς τὸ Οἴκουμ. Πατριαρχεῖον, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ἐκκρεμότης ἀφίνει ἐλεύθερον τὸ ἔδαφος εἰς ἐπιτηδείους προπαγανδιστὰς ἐπιδιώκοντας νὰ ἐπωφεληθῶσι ἐκ τῆς διαιρέσεως ταύτης ἣτις μοιραίως ἀγει εἰς ἐπιτυχίαν τῶν ὑποκρυπτομένων ἐλέψεων των.

Εὐλογία Κουρηῶν ΙΛΛΥΡΙΚΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Εκκλ. βήμα 1 Ιουν. 1936

Ἀσφαλεῖς πληροφορίες φέρουσι βέβαιον τὸν ἐξαναγκασμὸν εἰς παραίτησιν τοῦ Βησσαρίωνος, μέχρι τοῦδε Ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας. Ἀπηλλάγη οὕτω ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας τοῦ κακοῦ δαίμονος, αὐτοῦ τούτου τοῦ ὑπαιτίου τῆς ὅλης ἐξουθενώσεως τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, ἣτις σήμερον δεσμία παρεδόθη εἰς χεῖρας προπαγανδῶν. Ἡ ἀποδίωξις αὕτη τοῦ περιφήμου Βησσαρίωνος ἀσφαλῶς σημαίνει ἀνάνησιν καὶ ὑπερίσχυσιν τῶν ἀγωνισθέντων ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς ὀρθοδόξου ἐν Ἀλβανίᾳ Ἐκκλησίας, δι' ἣν ἀσφαλῶς πολλά πρὸς σωτηρίαν τῆς ἀπηνάσατο τὸ Πνευματικὸν Πατριαρχεῖον. Δὲν εἰσηκούσθη δυστυχῶς καὶ πᾶσα ἐνέργειά του προσέκρουσεν εἰς ὑπόουλους διαβολὰς τῶν καπηλευθέντων πᾶν ὄσιον καὶ ἱερὸν πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ ταπεινοῦ ἀναστήματος τῶν. Ἐλπίς τῶν πονούντων τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ καὶ τὸ φίλον Ἀλβανικὸν ἔθνος εἶναι ὅτι μετὰ τὴν πρώτην ἀρνητικὴν πράξιν τῶν κυβερνώντων, θετικὴ τοιαύτη θὰ ἦτο ἢ εἰς τὴν εὐθειαν ὁδὸν κατεύθυνσις τῆς ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ ἀνάδειξις ὡς Ἀρχιεπισκόπου αὐτῆς προσώπου, τὸ ὅποιον χωρὶς νὰ δημιουργήσῃ παρεξηγήσεις οἰασδήποτε, θὰ ἀποβῆ ὁ πραγματικὸς ἀρχηγὸς καὶ πηδαλιούχος, ὁ δυνάμενος νὰ ἱτάμῃ τὴν κανονικὴν ὁδὸν καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἀλβανικὴν Ἐκκλησίαν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἐξ ἧς ἀπέσπασαν αὐτὴν ἐναγείς χεῖρες καὶ ἀνάξιοι τοῦ ὑψίστου λειτουργοί. Εὐτυχῶς τοιοῦτος ἐνδεδειγμένος ἀρχηγός, συγκεντρῶν πείραν, μόρφωσιν καὶ γνῶσιν προσώπων καὶ πραγμάτων, περὶ τὸ πρόσωπον δὲ τοῦ ὁποίου οὐδεμία παρεξήγησις δύναται νὰ δημιουργηθῇ ὑφίσταται καὶ ἀσκητεῦει περὶ ἄλλα καταναλίσκων τὰς δυνάμεις του, οὐδεμίαν δὲ ἀξίωσιν προβάλλων ἐν τῇ διακρινούσῃ τὸν ταπεινοφροσύνῃ. Ὁ Εὐλόγιος Κορύλλος, ὁ σοφὸς ἐπιστῆμων καὶ Βυζαντινολόγος, ὁ ἐξ Ἀλβανίας ἔλκων τὸ γένος, ἀλλὰ καὶ βαθὺς γνώστης τῶν ἀλβανικῶν προσώπων καὶ πραγμάτων εἶναι ὁ ἐνδεδειγμένος ἀρχιεπίσκοπος. Περὶ τὸ πρόσωπόν του κοινῆς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἀλβανικῆς Πολιτείας ἐμπιστοσύνη ἀναμφιβόλως ὑφίσταται. Πιστὸν τῶν Πατριαρχείων τέκνον, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀλβανικῆς Πολιτείας θερμὸς ὑποστηρικτῆς, ἀγόμενος ἐκ τῆς ιδέας τῆς ἀδελφότητος τῶν ἀλβανῶν καὶ ἐλλήνων, καταλαμβάνων τὴν θέσιν ταύτην, οὐ μόνον θὰ ἐπαναφέρῃ τοὺς δεσμοὺς τῆς Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαχείου, ἀλλὰ καὶ θὰ ἐργασθῇ διὰ τὴν τόνωσιν τῶν ἑλληνοαλβανικῶν σχέσεων, αἵτινες δέον νὰ ὑφίστανται καὶ ἐξ ἱστορικῶν λόγων, φυλετικῶν καὶ πολιτικῶν ἀκόμη συμφερόντων. Ἡ παρεχομένη σήμερον ἀφορμὴ εἶναι ἡ μόνη δυναμένη νὰ ἐπανορθώσῃ διαπραχθέντα σφάλματα, νὰ ἄρῃ παρεξηγήσεις, νὰ σώσῃ τὴν ἐν Ἀλβανίᾳ Ἐκκλησίαν, νὰ περισώσῃ δ' ἅμα καὶ τὴν ἐν Ἀλβανίᾳ μειονότητα, πολλά ὑποστάσαν ἐν τῇ ἐμμονῇ εἰς τὰς θρησκευτικὰς τῆς πεποιθήσεις καὶ παραδόσεις. Πάντως οἱ ἀρμόδιοι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐλπίζομεν ὅτι δὲν θὰ ἀφίσωσι νὰ παρέλθῃ ἡ παρεχομένη εὐκαιρία πρὸς λύσιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ τούτου ζητήματος, ὅπερ ἐπὶ τοσοῦτον ἐξέθηκε τὴν ὀρθοδοξίαν καὶ ἔταλαιπώρησε δύο λαοὺς, ὧν τὸ συμφέρον ἐν παντὶ συμπίπτει καὶ ἐπιβάλλεται.

«ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΒΗΜΑ»

ἔγγραφο τοῦ ἀρχιεπίσκοπου ἐν Δοδώναις Σηπτεμβρίου 1936

Jan. 1935

GRIGOR GJIROKASTRI

11

BAZAT E LETRËSISË SHQIPE

VOSKOPOJA EDHE AKADEMIJA E RE E SAJ

PREJ ATË EVLLOGJ KURILLËS

Ptolemais të Greqisë. Me
dy veprat e Atë Kurillës
dhe me veprën më të
madhe të Hirësisë së Tij
Marthianit, materiali i hi-
storiës së letrësisë shqipe
dhe i historisë së pedago-
gjisë dhe kulturës në Shqipëri
po na shtonet mjaft.

***

Vepra e parë e Atë Kurillës
«Grigori... Bazat e le-
trësisë dhe të gjuhës shqipe»,
e cila merret në krye
me historinë e përkthimit
të ungjillit shqip, si the-
mell e letrësisë shqipëtare,
e konceptuar pikë së pari
në Akademinë të Voskopo-
jës, i është dedikuar tregë-
tarit të math Korçar-Vith-
kuqez Vangjo Turtull,
me fjalat: «*Amiri fillomo-
uso, quiteripre patrioti*».
Vëllat e kësaj sërish Korçar
të math Thona Turtull po
dihet se z. Vangjo është
edhe aprovonjë i zjartë i
të m'vjet që po i bën pa-
rresh të qytetit t'omë zotë-
ria Thona. Nderi që i bën

eta është se ne, që
ezan tepër letrësi
shkullit të XVIII
nk më tëhu, ishlu
ar më parë, e si-
këtë vlt, botimla e
te të madhe dy t-
sh me ditullin «Hi-
Voskopojsë» e Hi-
Tli Jonim Mar-

savantit Korçar-Devollit zo-
tit Turtull, e ka rrëajën
në një m'qes 35 vjeçare,
në të cilën kohë ky nuk
ka rrehtur së i frymëzua-
ri që të përdoronjë të tërë
aktivitetin e tija diturak
ndëhmë të historisë së fi-
llogjisë shqipëtare. Këtë
zotim e ka plotësuar më

Nga... tjetër, në faqen
e 4-të pas parathënies, i
dituri Devollit na thotë se
z. Lumo Skëndo kur ishte
në Athinë, si ministër i
parë i Shqipërisë, qënka
ay që e nagasi të bënjë
kërkime të hfmëta mbi
Grigor Gjirokastrin kyo-
peshkop i Evbesë, i pari
burë që nxorri ndë d...
të tërë përkthimin shqip
të Dhilatës së Re, veprë e
cila me të vërtet ka vlerë
të pallogaritëshme, si monu-
m nt letrar.

***

Për ne, nga pikëpamja
shqipe, të dy veprat e ra-
madhështore të Atë Kuri-
llës janë shumë të rëndë-
sishe nga dy pikëpamje:
I) Nga pikëpamja e letrësi-
së shqipe dhe e historisë
së kulturës dhe të peda-
gogjisë në Shqipëri të
qindvjetëve XVIII dhe fi-
llesa e të XIX tit. II) Nga
pikëpamja e hollësirave
historike mbi batërdinë më
të tmershme kombëtare,
që e ka rrënjën që kur
sukelasi sulltanërit Murat e
Fatih Mehmed në Shqipëri
që na çajten besarisht mbë-
dysh.

***

Në faqet 68-74 të vep-
rës «Grigori dhe bazat e
letrësisë shqipëtare» Kuri-
llia na kuvëndon hollësisht
me dokumenta e data his-
torike, mbi provat më të
vjetra që janë bërë për
përkthimin shqip të ungji-
llit me nialativë të vetë
Skënderbeut, në Krujë,
dhe jo shumë vjet përpara
vdekjes së Trismit të math

kombëtur. Është fjala
dorëshkrimiu më të vj
shqip kishëtar të Kardhi
Pal Engjëlli (Antiva
kryepeshkopi i Dur
ministër i punëve të ja
me i Skënderbeut (Fal-
rayer) dhe biograf i Ma-
tit, përpara Barletit (14
Siç dihet, këtë antik
rëshkrim të Pal Eug
(që ndodhet në Llaure
të Firences me numur
Ashburnham) e ka zli
profesori N. Jorga i E-
nisë dhe e ka botu
veprën «Notes et
pour servir a l'histo-
Coolsades, Bucarcet
së bashku me kome
edhe me fotografinë
rës faqe të dorësh-
Mbi këtë zballim
shqipe të rëndësisht
botuar një artikull
prej prof. Maclo R-
revistën «Romania
rist (N-rat 205-2
këthyer dhe shq
Lumo Skënda
Prill 1927, prej
pata përdorur dh
notë tek stullm
Kavallioti (LE
1934) Ky dorësh-
shët r shqip, ant
vjeçare, është së
edhe me shënimet
të ndryshme llatina
ke natur në krve të
mit tjalët: «Const
Ordinationes et S
prej «Paulus Angelu
seratione divina Arc
copus Dirrachlensis e
ricae Regionis... In E
Sanete Trinitatis de
thla (kisha Shën Tri-
Matit) Anax Dot M.
xij...»
Në radhë të dytë

shkrim tjetër shqip që gjendet në manastirin Grottaferata pranë Romës, i mbuluar prej z. Lumo Skëndero më 1919, por të cilin u pat refuzuar të kopjohet (Dituria, Prill 1927). Ky dorëshkrim është vetëm një faqe e gjysmë shqip të mos të njëj dorëshkrimi është dhe pandehet të jetë i mezit të porë të qind vjetit të XIV-ttë, domethënë 100 vjet më i vjetër nga i parë.

Së treti na bën të njohurë mbi zbulime shkri-mesh dhe ungjilli shqip të qindvjetorit të XIV-ttë tek një kondik i bibliotekës Ambrosiane të Mediolano (me numur B. 112 supp) Këto zbulime i paska bërë separi profesori Sp. Llambru i Athinës të botuara në rivistën «Neos El-linomni-mon» vol. III. Athinë që më 1906, pa komentera.

(vazhdon)

Ilo Mitkë-Qafëzezi

HEI ATE EVLLOGI KURILLËS

Në një fletë të shtuar, me numurin 63 të dorëshkrimit është shkruar shqip në njërën faqe psallim Krishtiu ngjall edhe në faqen tjetër i tërë ungjilli i së premtes së zezë. Nga fana tjetër, ieromonaku Don Nilo Borgia i Grottaferatës botoj (pas 24 vjet të Llam-bros dhe pa patur dlijeni mbi botimin e këtija) përmbajtjen e ungjillit të ngjalljes së dytë në rivistën «Studio liturgice, Nuova serie. Pericope Evangelica in lingua albanae del secolo XIV, da na Msauce-

ca Ambrosiana, fascicolo se-condo Grottaferata 1930) Zbulimi i Sp. Llambru-nak shënohet me tek Emi-le Legrand i (Bibl. Alb) në edhe tek «Popolo Lingua e letteratura Albanese» e z. prof. Gaetano Petrotta. Vetëm botimi i Don Bor-gia-s është i shënuar në këtë të prasmen (f. 447). Prej dëshmurlvet të sipër-me pra, del në shehnt kthje-lltazi se përpjekjet e para përktimesh në gjuhën shqipe janë bërë që shumë përpara mbretit Gjergj Skënderbe si edhe në ditët e trimtë t'ë në kombëtar.

DHE ALI TEPELENA URDHËRON PËRKTHIM TË UNGJILLIT SHQIP

Mundet të duket si shumë çull ky fakt, por që është dhe i vërtetë. Atë Kurilla, në një kapitla të veçantë të veprës së tija «Grigori & c. bazat e letërsisë shqipe» na kuvëndon për interesimin dhe të Ali Tepelenës për përkthimin e ungjillit shqip, «si përpjekje e prasme që i precedon botimit të ungjillit të dhespot Grigorit». Edhe vetë i dituri atë Kurilla habitet se qysh është e mundëshme që Allu t'u jepte një peshqesh të kë tillë shqipëtarëve të krështerë, kur ishte akoma taze kujtimi i shtypjes së krështerimit sullot? Dimë se nish, të cilën e titullontuar me shkurtime dhe Allu si Bektashi (e pra «Memo Parabole dans l'indryshim të alfabetit Panthelst) kishte kishëzë dialecte Guegue ou Goshashkëpunim me Leake brënda në sa aet dhe se e (f. 304—305 ibidem). Përkrahte aq ndërtimin e n' atë kapitla, në faqeshkruar, përveç 2058 skollivet elenishite sa dhe 306—311 na jep dhe njëvet shqip greqisht të kishëve. Ndofta për t'iu vokabullar frëngo-shqipnjë gramatikë të tërë e laiturë, givnahet e shuma. prej 465 fjalësh të cillat pe (e botuar po në veprën «Researches» të

Ndërtohte dhe «veqera» xhamira për të larë gjyashun e vrasjes të së 500 muhamedanëve Gardhliqo- (me dorë të Thanas Vajës dhe të Soplqotëve).

Si lo qoftë është e provuar historikërisht se: Në vitin 1813 (Gardhliqotët i vrasu më 1812) Ali Pasha pat urdhëruar që të përkthënet shqip ungjilli, t'atë apo një pjesë nukë shihet. Konzulli Pouqueville (Voyage de la Grece, Paris 1820, III, 292-312) i njohurë si historikshkronjës trashemath (lëndarak) na thotë se Allu e paska urdhëruar përkthimin me kërkesë të tija. Si dëshmuri për këtë frëngu i diturë 1814). Siadëkur dhet në jep (në kapitla mbi gjuhën shqipe) copën e ungjillit pas Llukajt: Parabolla e birit plënkprishës e cila nis, me grama elenishite, kështu: «Tha zloti i math këtë nolin (ë) tu ngjillit (sic) Dhe elenishit: «Eipen o qirios tin paravolin taftin». Përshpër për përkthimit shqip Pouqueville-i shkruan: «Parabole de l'Enfant Prodigue tirée de Saint Luc, XV v. 11 et suiv; traduite en schyptoxide (toakërishte), d'ordre d'Ali Tébelen, vizir de M. Pouqueville, en 1813»

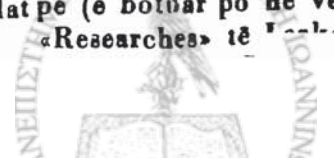
Po këtë parabolë ia pas Po këtë parabolë ia pas kan përkthyer dhe gegë të prasmin e ka repro- terimllt sullot? Dimë se nish, të cilën e titullontuar me shkurtime dhe Allu si Bektashi (e pra «Memo Parabole dans l'indryshim të alfabetit Panthelst) kishte kishëzë dialecte Guegue ou Goshashkëpunim me Leake brënda në sa aet dhe se e (f. 304—305 ibidem). Përkrahte aq ndërtimin e n' atë kapitla, në faqeshkruar, përveç 2058 skollivet elenishite sa dhe 306—311 na jep dhe njëvet shqip greqisht të kishëve. Ndofta për t'iu vokabullar frëngo-shqipnjë gramatikë të tërë e laiturë, givnahet e shuma. prej 465 fjalësh të cillat pe (e botuar po në veprën «Researches» të

mbyll me rruen rru-përkthyer shqip KIAM (në vent të fjalës fun Nuk na duket që ky vokabullar të jetë nxjerrur përngjillit pas Matheut, thotë atë Kurilla.

Nga ana tjetër atë Kurilla thotë se prej All-pelenës nukë paskom një kujtim tjetër që të gonjë interesimin e përkthimit të arbërisht-mbi këtë pikë na duke gabonet shkruantari i autorë për të vetëmën arit se nuk paska patur sysh veprën më të parë kollonellit Leake «Researches in Greece» (Loa për këtë frëngu i diturë 1814). Siadëkur dhet në jep (në kapitla mbi gjuhën shqipe) copën e ungjillit pas Llukajt: Parabolla e birit plënkprishës e cila nis, me grama elenishite, kështu: «Tha zloti i math këtë nolin (ë) tu ngjillit (sic) Dhe elenishit: «Eipen o qirios tin paravolin taftin». Përshpër për përkthimit shqip Pouqueville-i shkruan: «Parabole de l'Enfant Prodigue tirée de Saint Luc, XV v. 11 et suiv; traduite en schyptoxide (toakërishte), d'ordre d'Ali Tébelen, vizir de M. Pouqueville, en 1813»

Po këtë parabolë ia pas Dhanillit, nga të cilët kan përkthyer dhe gegë të prasmin e ka repro- terimllt sullot? Dimë se nish, të cilën e titullontuar me shkurtime dhe Allu si Bektashi (e pra «Memo Parabole dans l'indryshim të alfabetit Panthelst) kishte kishëzë dialecte Guegue ou Goshashkëpunim me Leake brënda në sa aet dhe se e (f. 304—305 ibidem). Përkrahte aq ndërtimin e n' atë kapitla, në faqeshkruar, përveç 2058 skollivet elenishite sa dhe 306—311 na jep dhe njëvet shqip greqisht të kishëve. Ndofta për t'iu vokabullar frëngo-shqipnjë gramatikë të tërë e laiturë, givnahet e shuma. prej 465 fjalësh të cillat pe (e botuar po në veprën «Researches» të

Foto e Korfës 18 An. 1935

mos gabohem, këjo gra- rish së Skënderbeu
tikë shqipe është e pa- frëngjishtja. Këta të
pas «Observationi Gram- së bashku me Grigor Gji-
matici, nella lingua rokastrin (dhe me Marko
banese» që kemi prej Boçarin), në një perludhë
Frano M. Lekës (e botë kronike 50 vjeçare, i kanë
në Romë më 1716. dhënë letrësisë s' onë sasi
Që prej faqevet 75 261 më të madhe të shkrimt
Kurilla flet gjatë e gjë- shqip nga sa u pat shkru-
e dokumentarisht për- ajtur që në ditët e Skë-
ndrat e themelimit të derbeut (1450) e gjer në
rësisë shqipe ku u para- ditët e Ali Tepelenës (1822)
tit përkthi në shqip i un- dhe të da- apot Grigor Gji-
llit. Elibasania, Korçën- rokastrin (1827), domethë-
e Gjirokastrës i pagë- në bërënda 377 vjetevet.
a «Peruati e Shënjtë» *
rona irigonon). Voskopo- **
i, me banorët e saj Shq- Përveç katyre, atë Ku-
tarë e Vllahë (të krush- rilla na jep, më gjatë a më
ruar si dhe sot në Korçë), shkurtaz, hollësisra të akti-
«Akademiuë» dhe me vitetit letrar të 26 burra
demikianët e saj të de- të kënduar, që pëtnë bërë
tar, e pagëzon «quadra- si dhaskenj apo si oxënës
sytës gjallëroujës të të Akademisë së Voskopo-
izvet» etj. Flet për the- jës, shënlme tepër [të vlo-
limin e Akademisë së rëshme dhe këto nga pikë-
, (1750) me drejtor Prot- pamje e historisë së peda-
e Kavalliotit, për shty- gogjisë dhe kulturës në të
hkrizjës e saj, për lib- Shqipërisë të qindvjetevet
e shuma të «stanbo- mos na thotë mbi Efstratin
a» atje dhe për të gj- 18 e 19. Katyreve u shton
burrat e ditat që pu- më tepër se sa na shënon
an si «Ierodhaskenj» në z. Skënderi (Ist. Mos-hopo-
shkollë të Lartë apo- tjerë Shqipëtarë, shkrimta-
mëson në këtë dhe u- leos). Ka të ngjarë që Ali
tan pastaj me vepra të- rë, mirëbërës, etj. Si mirë-
dhe duke u përhapur në- bërës, të mëslimit ndë këto
tëra qendrat e mëdha të Efstratin prej Gjirokastrë
ropës. Ëhtë punë e pa- për, në Janinë. «Aty» — tho-
shuarshme se prej «Aka- të Leake u në Researches-et
misë» në fjalë kemi, për- e tija — «Efstrat Vithkuq
Kavalliotit, Dhanillit, është Ieroqlik, drejtor
odhor Haxhibilpin (El- shkollë dhe dhaskal i em i
tanasi), Efstrat Vithku- edhe më 1785 depozon udë
rin, Doktor Kostë Xha- bankën Perando Mbretërore
ni apo Xhehan, nga të- të Vllahës dyzet mijë fiorina
të katër të parët janë- për të përmbajturit e saj-
e edhe me letrësi shq- Po dihet se përmeti është
dhe i prasmi paska bërë- mëmëdheu i derës princë-
to një përkthim të histo- re të Gjikasvet të Vllahisë
(Llambriðhou, Veprat Mi-
rëbërës e në Shqipëri, II,
241).
II) Gjirokastrin Kristo
Kostandin po në vitin 1778
depozon së bashkën e Vllahës

r mijë fiorinë t'ergjend- shqipe pas mënyrës «shu-
ër skolinë të Gjirokas- më sistematike» të atij ofi-
ceri të lartë, Ingliz! Nuk
tet që në vitin 1633 (Evan-
gjelijshou, Shqipëria e Ve-
rui. f. 90).
Në këto shënime të pras-
me historike kulturore të
Shqipërisë, eruditit atë Ku-
rillë sa shënon vetëm dy-
ka radhë mbi Ierodhaska-
lla Gjon Efstrat Vithkuq-
ri, (ish oxënës i Akakemisë
së Voskopojes ndë ditët e-
Kavalliotit) i cili në mba-
të dhe me shkrimin e gjuhës
paska bërë me vjete si pre-
dikonjës e «Ihaskal i mën-
çurë» i shkollës së Gjiro-
kastrës (e përkrahurë dhe
prej Ali Tepelenës) ku pas
ka lënë shu në dorëshkri-
me (N. Mystaqidhi; K. Skën-
deri, 755) Puna që atë Ku-
rilla nuk e paska konsull-
tuar veprën «Researches»
nga Janina pasi e sot mi-
slunën e tija diplomatike
dhe ushtërlake pëanë Ali-
ut. Si i vetëmi Shqipëtar
që merrej me gramë shqipe
në Janinë pra kush tja-
tër përveç Efstratit do të
jetë ay që të keqë shkruar
dhe atë pjesë Ungjillit Shqip
me porosi të Aliut për Pou-
queville-in?
Me qënë se më ka inte-
resuar së afërti jeta dhe
vepra e Efstratit, nga pikë-
këpamja e gjuhës shqipe,
para tre vjet u përpoqa të
mbleth ndoca informata të
jetës atij në Janinë me
anë të konsullatës s'onë
pranë njëj profesori historie
të atjeshmë. Mjerisht, me
gjithë premtimet e dhëna
prej anës së profesorit në
fjalë të ndjerit Dhimtraq
Kosturi, nuk u bë dot as
gjë mbi këtë (vazhdon)
Mikë Oafëzezi

mos gabohem, këjo gra- rish së Skënderbeu
tikë shqipe është e pa- frëngjishtja. Këta të
pas «Observationi Gram- së bashku me Grigor Gji-
matici, nella lingua rokastrin (dhe me Marko
banese» që kemi prej Boçarin), në një perludhë
Frano M. Lekës (e botë kronike 50 vjeçare, i kanë
në Romë më 1716. dhënë letrësisë s' onë sasi
Që prej faqevet 75 261 më të madhe të shkrimt
Kurilla flet gjatë e gjë- shqip nga sa u pat shkru-
e dokumentarisht për- ajtur që në ditët e Skë-
ndrat e themelimit të derbeut (1450) e gjer në
rësisë shqipe ku u para- ditët e Ali Tepelenës (1822)
tit përkthi në shqip i un- dhe të da- apot Grigor Gji-
llit. Elibasania, Korçën- rokastrin (1827), domethë-
e Gjirokastrës i pagë- në bërënda 377 vjetevet.
a «Peruati e Shënjtë» *
rona irigonon). Voskopo- **
i, me banorët e saj Shq- Përveç katyre, atë Ku-
tarë e Vllahë (të krush- rilla na jep, më gjatë a më
ruar si dhe sot në Korçë), shkurtaz, hollësisra të akti-
«Akademiuë» dhe me vitetit letrar të 26 burra
demikianët e saj të de- të kënduar, që pëtnë bërë
tar, e pagëzon «quadra- si dhaskenj apo si oxënës
sytës gjallëroujës të të Akademisë së Voskopo-
izvet» etj. Flet për the- jës, shënlme tepër [të vlo-
limin e Akademisë së rëshme dhe këto nga pikë-
, (1750) me drejtor Prot- pamje e historisë së peda-
e Kavalliotit, për shty- gogjisë dhe kulturës në të
hkrizjës e saj, për lib- Shqipërisë të qindvjetevet
e shuma të «stanbo- mos na thotë mbi Efstratin
a» atje dhe për të gj- 18 e 19. Katyreve u shton
burrat e ditat që pu- më tepër se sa na shënon
an si «Ierodhaskenj» në z. Skënderi (Ist. Mos-hopo-
shkollë të Lartë apo- tjerë Shqipëtarë, shkrimta-
mëson në këtë dhe u- leos). Ka të ngjarë që Ali
tan pastaj me vepra të- rë, mirëbërës, etj. Si mirë-
dhe duke u përhapur në- bërës, të mëslimit ndë këto
tëra qendrat e mëdha të Efstratin prej Gjirokastrë
ropës. Ëhtë punë e pa- për, në Janinë. «Aty» — tho-
shuarshme se prej «Aka- të Leake u në Researches-et
misë» në fjalë kemi, për- e tija — «Efstrat Vithkuq
Kavalliotit, Dhanillit, është Ieroqlik, drejtor
odhor Haxhibilpin (El- shkollë dhe dhaskal i em i
tanasi), Efstrat Vithku- edhe më 1785 depozon udë
rin, Doktor Kostë Xha- bankën Perando Mbretërore
ni apo Xhehan, nga të- të Vllahës dyzet mijë fiorina
të katër të parët janë- për të përmbajturit e saj-
e edhe me letrësi shq- Po dihet se përmeti është
dhe i prasmi paska bërë- mëmëdheu i derës princë-
to një përkthim të histo- re të Gjikasvet të Vllahisë
(Llambriðhou, Veprat Mi-
rëbërës e në Shqipëri, II,
241).
II) Gjirokastrin Kristo
Kostandin po në vitin 1778
depozon së bashkën e Vllahës

r mijë fiorinë t'ergjend- shqipe pas mënyrës «shu-
ër skolinë të Gjirokas- më sistematike» të atij ofi-
ceri të lartë, Ingliz! Nuk
tet që në vitin 1633 (Evan-
gjelijshou, Shqipëria e Ve-
rui. f. 90).
Në këto shënime të pras-
me historike kulturore të
Shqipërisë, eruditit atë Ku-
rillë sa shënon vetëm dy-
ka radhë mbi Ierodhaska-
lla Gjon Efstrat Vithkuq-
ri, (ish oxënës i Akakemisë
së Voskopojes ndë ditët e-
Kavalliotit) i cili në mba-
të dhe me shkrimin e gjuhës
paska bërë me vjete si pre-
dikonjës e «Ihaskal i mën-
çurë» i shkollës së Gjiro-
kastrës (e përkrahurë dhe
prej Ali Tepelenës) ku pas
ka lënë shu në dorëshkri-
me (N. Mystaqidhi; K. Skën-
deri, 755) Puna që atë Ku-
rilla nuk e paska konsull-
tuar veprën «Researches»
nga Janina pasi e sot mi-
slunën e tija diplomatike
dhe ushtërlake pëanë Ali-
ut. Si i vetëmi Shqipëtar
që merrej me gramë shqipe
në Janinë pra kush tja-
tër përveç Efstratit do të
jetë ay që të keqë shkruar
dhe atë pjesë Ungjillit Shqip
me porosi të Aliut për Pou-
queville-in?
Me qënë se më ka inte-
resuar së afërti jeta dhe
vepra e Efstratit, nga pikë-
këpamja e gjuhës shqipe,
para tre vjet u përpoqa të
mbleth ndoca informata të
jetës atij në Janinë me
anë të konsullatës s'onë
pranë njëj profesori historie
të atjeshmë. Mjerisht, me
gjithë premtimet e dhëna
prej anës së profesorit në
fjalë të ndjerit Dhimtraq
Kosturi, nuk u bë dot as
gjë mbi këtë (vazhdon)
Mikë Oafëzezi

gazeta e Koppes e Shkollës. Nr. 3, 4, 5, 6, 1935).
V. AZRDNON, NOA, NUMERI I SHKOLLËS
20 Jani 1935
Me qëndrë se në prej pa-

kë vjete po merremi me
studimin e historisë së
Voskopojës nga prapëprapë
më fort e laqë i shqipë
tare që është punuar në
Akademisë të atij qyteti,
lualim që i përmbledhoi atë
Kurilla të bënjë kërkime
më të gjera mbi Ef-tratit,
në Athinë dhe gjetikë. Kë-
to kërkime është mbi t'i
shtronjë në kapitlë të ve-
çantë të edicjes së dytë të
«Grigorios... qui al vasele
tis allvaakia fillollogjias...»
botim i cili do të duhet
të bënet jo shunë mbodhi-
surë (Në kohën kur do të
delte nga shtypri këjo edic-
jë, shtypëshkruajës i ra-
zjarr duke u shpëtuat ve-
tëm një qilat copë).

* *
Si mirënjohje të thellë
ndaj atë Kurillës që ua o-
begatëroj me këto vepra
bibliografisë shqipëtare dhe
historia e kulturës dhe
pedagogjisë në Shqipëri,
marrtia lejën të bëjmë dhe
dy shënime të këndshme,
për faqet 94 dhe 106, kur
të botonet edicja e dytë e
veprës:

I) Elzagogjikia e Dhan-
llit, me leksikonal katër-
gjuhësh shqip etj., edicja
1802, është shtypurë në
Venetik e jo në Vienë. Për-
veç këzaj edicja e parë e
veprës është bërë në vitin
1794, po në Venetik. Pje-
sa bullgarishte e fjalorit
nuk është ruuar prej Dha-
nillit po prej protopapë
Stefanit.

(Th. Capidan, Danil Mos-

6, 1935).
II) Kondiku i Shën Pro-

dhromit të Voskopojës, që
përmban atë anagrafinë të
shkruar me dorën e Kava-
lliotit vetë (viti 1750) mbi
ngrehjen e pallatit të Aka-
demiës së Voskopojës, nuk
është çlukur, siç thuhet,
po ndodhet në manasirin
historik, sëbashku edhe me
disa kondikër më të vegjël,
ku mbahen me shumë kuj-
des dhe evllavl prej optro-
pëvet të sotmë. Ay që është
të çlukur qënka Kondiku
i Math, (i t'ëndë «sa një
anë kall» e i lidhurë me
lëkurë të trashë), i cili për-
ka përmbajtur data histo-
rike të themellmit të Vos-
kopojës qytet etj. Pleq Vos-
kopojarë, të Korçës dhe të
fshatit Voskopojë të sotmë,
thonë se çlujka qënka bë-
rë misterloze ndë ditët e lu-
ftës Moskovo-Tyrke.

III) Nuk është Kavallio-
ti ay që thuhet (faqe 106)
se paska bërë në Polloni,
etj, po Voskopojari Jorgji
Trikupa Kosmiski, i cili e-
pat nagasur Kavalliotin të
dhe që i pagoj të prishura
me «të stambosurit». Jorgji
Trikupa e shkonte kohën
më tepër në Polloni, «ku
morej me tregëti vërërash»
të Maxharisë. Duke qnë
atdhetar dhe mik i diturisë
e ndihmoj Kavalliotin në
botimin e vokabullarit
në Venetik, më 1770.
(Thunmann f. 178, si dhe
P. Papahagi f. 32).

* *
Një herë tjetër do të bëj
më fjalë për kapitlat e tje-

për veprën «Voskopojë dhe
Akademia e Res» që kanë
bënjë drejt për drejt
me historinë t'endë kombë-
tare. Ilo Mitko Qisfëzëzi

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ

Ελευθ. Γραμμα 27-3-38
ΗΡΩΣ ΕΝΑΣ ΑΦΑΝΗΣ
Ο ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ ΠΟΛΥΕΙΔΗΣ

Τὰς ἡμέρας αὐτὰς γράφοντες
τὴν ἀστυπὴν μας τοὺς τα πε-
ρασμένα, χρὴσ. ἔχομεν νὰ ἀν-
τιλοῦμεν διδᾶ, ἡμὰ ἐγκαρτερη-
σεως καὶ ὑπομονῆς, ἀλλὰ καὶ
δραστικότητος καὶ ἀκάλπτου
προσπαθείας ἀπὸ τὴν ζῆλὸν τῶν
ἀνδρῶν ἐκείνων, ποὺ ἔδρασαν
τόσον ἐπαιθῶς πρὸς τὴν κατα-
γωγὴν τῶν καὶ πρὸς τὴν ὑψη-
λὴν ἰδέαν τῆς ἐλευθερίας, τὸ
ἰδέον τῆς ὁποίας εἰς αὐτὸν
ἔδωκ τὸν τόπον ἐβλάστησε καλ-
λίμορφον. Μέσα ἀπὸ τὰ περα-
σμένα τὰς ἡμέρας αὐτὰς εἰς τὸ
πᾶνθρον τῶν προσωπικότητων,
ποὺ ἀνέλαμπαν κατὰ τὸν ἀνῶνα
διὰ τὴν ἐλευθερίαν μας, βλέπω
τὴν ἐξέχουσαν φυσιογνωμίαν ἑ-
νὸς Θρακοῦ, τοῦ ὁποίου τὸ ἔρ-
γον καὶ ἡ μεγαλοφυχία παρ-
μένουν φωτεινὸν παράδειγμα. Ὁ
Θραξ αὐτὸς εἶνε ὁ ἀρχιμανδρί-
της Θεόκλητος Πολυεΐδης, ἄ-
γνωστος καὶ αὐτὸς καὶ τὸ ἔρ-
γον του. Ὁ Θεόκλητος Πολυεΐ-
δης ἀνῆκε εἰς τὴν χορείαν τῶν
κληρικῶν ἐκείνων, ποὺ ὑπὸ τὸ
ράσον ἔκρυπταν καὶ τὴν φλό-
γα τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ ὡς
ἱεραπέτολοι μετέδιδον φλόγας
ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ εἰς τὰ πλῆ-
θη τῶν χριστιανῶν. Ὁνειροπό-
λησε ἀπὸ τοὺς πρώτους τὴν ἀ-
πελευθερωσὶν τοῦ Γένους καὶ ἐ-
μόχησεν ὑπὲρ πάντα ἄλλον καὶ
μὲ λόγους καὶ μὲ ἔργα. Προήλ-
θεν ἀπὸ τὴν πόλιν ἐκείνην, ποὺ
ἑπὼτή ἀπ' ὄλας ἐδοκίμασε βα-
ρῶν τὸν κλοιὸν τῆς δουλείας —
τὴν Ἀδριανούπολιν. Νεαρὸς,
ἀσθάνθη τοὺς ἐθνικοὺς παλμοὺς
ἰσχυροῦς εἰς τὴν καοδίαν του
καὶ ἀφοῦ ἦλθε, μετεβαπτίσθη
εἰς τὴν ἔθνηκὴν κολυμβήθραν τοῦ
Ἁγίου Ὄσου καὶ ἐμύθη τὰ
μεγάλια τοῦ ἔθνους ἰδεώδη, τῶν
ὁποίων ἐγίνετο διαπρῦσις κη-
ρὸν καὶ ὁ θερμοὺργὸς συνήγο-
ρος τῆς ὑπερασπίσεως.

Τὸ σωζόμενον λεύκωμα του,
ἐφημοσιουθὲν εἰς τὰ «Θρακικά»,
ἰτόμοι γ' καὶ δ', μαρτυρεῖ πάν-
τα ταῦτα καὶ ἀποτελεῖ λαμπρὸν
μνηστοπέφανον τῶν πολυμύθων
ἀνῶνων του διὰ τὴν πίστιν καὶ
τὴν πατρίδα. Περιῆλθε τὴν Γερ-
μανίαν ὀλόκληρον [1728 — 1733]
κατὰ τὸ φαινόμενον μὲν πρὸς
συλλογὴν λύτρων ὑπὲρ τῶν ἐν
Τουρκίᾳ αἰχμαλωτῶν καὶ ἐν φυ-
λακαῖς βασανιζομένων χριστι-
ανῶν ἄλλ' ὀ κύριος σκοπὸς του
ἦτο νὰ ἐξενείρη σταυροφοσίαν
κατὰ τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρα-
τορίας. Ὁ καιρὸς ἐφαίνετο εὐ-
θετος. Οἱ διαμαρτυρόμενοι, εἶ-
χον ἐπικρατήσει εἰς ὀλην τὴν
Γερμανίαν καὶ ἐπέδιωκον μὲ πᾶ-
σαν θυσίαν νὰ συνάψουν σχέσεις
μὲ τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν.
Τοῦτο ἀποδεικνύει ὁ ἐνθουσια-
σμὸς μὲ τὸν ὁποῖον ὑποδέχο-

Εἰς τὴν ἐπισημοῦς
ὀμοῦς ἰστορικοῦς ν. 12
γραφοῦ τὸν ἄπο τῆς αἰ-
νίας. ἔπειτα ὁ ἡμῶν
ἔρως εἶνε, πολυμύθων

ταὶ τὸν Πολυεΐδην δι' ὀτομα-
καὶ κοῖνοι πολῖται. Ἄλλὰ αὐτὰ
αἱ ἐπίσημοι ἀρχαὶ τῆς Ἐκκλη-
σίας καὶ τῆς Πολιτείας Παι-
κήτες, ἀλλοκοῖ, καθήκοντα πα-
νεπιστημίων, ἐπιστήμονες, ἔφα-
σοι, συμβούλα ἀλλοκοῖ, πατρι-
στησιακά, ἀκαδημαϊκά καὶ διέ-
φορα ἐπιστημονικά καθήκοντα
ἰδιόματα Ἐκκλησιαστικὰ συμβό-
λια, φιλοτιμοῦνται νὰ ἐγγω-
ποῦν εἰς τὸ λεύκωμα εἰς ἑσπ-
νικὴν καὶ ἑλληνικὴν, ἀλλὰ κε-
γεομανικὴν, γαλλικὴν, ἰταλικὴν
καὶ ἑβραϊκὴν ἀκόμη ἄλλωσο
μὲ στίχους καὶ πεζοὺ λόγους, δι-
νὰ ἐκδηλώσουν τὰ ὑπὲρ τῶν πε-
σόντων χριστιανῶν αἰσθημα-
τὰ καὶ νὰ ἐξάρουν τὸν θε-
μισμὸν τῶν διὰ τὸ ἔργον τῶν
Πολυεΐδη καὶ τῆς σοφίας τοῦ

Ἐκατὸν ὀγδοήκοντα μίαν ἰ-
ναγραφὰς [181] ἔχει τὸ λεύκο-
μα, ἐπομένως καὶ τόσαι χεῖρι-
καὶ τόση ποικιλία γραφῶν. Ἡ
θος ἦτο φαίνεται τότε διακεκρι-
μένοι ἄνδρες περιηγοῦμενοι τι
Εὐρώπην καὶ ἐπίσημον ἔκπλ-
ρώνοντες ἐπιτολὴν νὰ φέρονε
νὰ τοιοῦτον λεύκωμα ἀναμνησι-
κὸν καὶ εἰς βεβαίωσιν τῆς εὐ-
δοῦ διεξαγωγῆς τῆς Παροῦσι
ὑπῆρξε καὶ ὁ Μητροφάνης
Κριτόπουλος διὰ τὴν Φιλοθήκ-
του, τὴν ὁποῖαν ἀπῆρτισε ἀν-
τὴν Ἀγλίαν καὶ Γερμανίαν ε-
τὰ 1617 — 1628. Τὸ βιβλίον α-
τὸ ἐξεδέθη εἰς τὰ 1893 ἀπὸ τὴν
Μ. Ρενιέρην καὶ εἶνε τὸ προ-
μῖον καὶ ὁ πρόδρομος τοῦ Π-
ἰασῶν.

Ὁ Θεόκλητος Πολυεΐδης εἶ-
ἀπὸ τοὺς ὀλίγους κληρικοὺς πο-
ἔδρασαν πέραν ἀπὸ τὰ ὀρια τι
Ἄθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας κ-
ὡς θεολόγος καὶ ἔθναπὸστολο
πρόδρομος τῆς ἀναστάσεως τῆ
Γένους, καὶ ὁ ἄγιωργός του
σπαστοῦ Κωσμᾶ τοῦ Αἰτωλο
Τὸ Ἅγιον Ὄρος ἦτο τὸ χα-
κευτήριον τῆς ἱεράς, αὐτῆς κ-
σωτηριώδους ἰδέας. Ὁ μοναχι-
ἔθεωρεῖτο τότε ὡς ὑπερφυσικὸν
ὄν περιεχόμενον τὴν ὑπόδοκιν
χώραν, ὡς πνευματικὸς καὶ διδ-
σκαλος, ἀναμιγνύων εἰς τοὺς λ-
γους τὰς προφητείας καὶ τοὺς ἔ-
αφόρους χρησμούς. Συνῆρπα
τὰ πλήρη καὶ προπαρασκευὰς
αὐτὰ εἰς τὸ μέγα ἔργον τῆς ἀπ-
λυτρώσεως. Τοιοῦτος παρουσι-
ἔται ὁ Θεόκλ. Πολυεΐδης, φέρ-
εως ἐγκόλπιον τοὺς χρησμούς τ
Ἁγαθαγγέλου, τῶν ὁποίων δη-
σοῦργὸς ἦτο αὐτὸς ὁ ἴδιος.
Ἐγενήθη εἰς τὴν Θράκην τ
17' αἰὼνα ἀπὸ γονεῖς εὐτυχ-
Ἄ πατὴρ του ἦτο ἔμπορος εἰς
δριανούπολιν, ὅπου καὶ τὸν ἐξ-
παίδευσε. Ἐτυχ

ΕΥΧ

ίς. Είς τὴν Ἀδριανουπόλιν αὐτὸν ἰδ' αἰῶνα ἀναφέρεται ἄλλή, πού ἐκατὸν ἔτη μετὰ τὴν ἡσὶν ἀνδρῶν ἀπὸ τὸν ἐπιφανῶν πρωτοπόρων τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἰ. τὸν Ζυγομαλῶν, καὶ ἐμμάτιον κέντρον φιλοσοφικῶν θεολογικῶν συζητήσεων. Τὸν αἰῶνα ἡ σχολὴ ἤκμαζε καὶ ἴσασαν εἰς αὐτὴν διδασκαλίαι ἀνδρῶν, ὅπως ὁ Ἄν. Παντοδύναμος, Ἄθ. Κόντης, ὁ Βοθρονιεύς, ὁ Ἰρικός Λαρισσῆς, ὁ Δημ. Λιχίος, ὁ Παπασταμάτης καὶ ὁ ὁφ. Κασσακαλυβίτης. Φαίνεται ὅτι ἡ σχολὴ αὕτη τῆς Ἀδριανουπόλεως ἐπεδίωκε κατὰ οὐστητὸν ὕψηλον σκοπὸν. τῆς δημηργίας κοινῆς γνώμης ἐν Εὐρώπῃ, προπαγαλίζουσα πρὸς τὴν ἐλευθέρωσιν. Νεαρὸς ἠπάσθη ὁ μοναχικὸν βίον καὶ μεταβάς τὸν Ἄθω εἰς τὴν μονὴν τῶν ἱερῶν μετανομάσθη Θεόκλητος καὶ ἐχειροτονήθη διάκονος. Ἄλλο δὲν ἤμπορεσε νὰ περιορισθῇ τὸν Ἄθω ἀλλ' ὁ Θεόκλητος καὶ φιλογοῦντα αὐτοῦ φιλοπατρία τὸν πρέσβυν εἰς ἐθνικὸν ἀγῶνα εἰς τὴν ἀπὸ τῶν Τούρκων ὁρᾶσιν τῶν νετῶν εἰς Εὐβοίαν πὸς ἐκπόρην τὸ φρουρίον Εὐρίπου. Μὲ ὅς Ἐνετούς συνέπραττον καὶ σθοφόροι καὶ ἐβελονταί Γερμανί. Ἐδῶ τὸ πρῶτον σχετίζεται ὁ ἀλυεῖδης με αὐτοῦς. Χάρις εἰς τὴν γνωριμίαν αὐτὴν ἐνοιξεν εἰς τὸν ἡ δόξος πρὸς τὴν Γερμανίαν.

Ἡ Εὐρώπη τὸν 18' αἰῶνα ἐτήρησεν τὴν ἀμυικτὴν ἢ παθητικὴν τάσιν ἐναντὶ τῶν Τούρκων. Πρῶτος ὁ Μέγας Πέτρος τῆς Ρωσίας ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν οὐδετερότητα συλλαβῶν τὸ σχέδιον. Εἰκῶν τοῦ χαλκογραφηθεῖσα εἰς Ἀμετελόδαμον, ὅπως διανεμηθῇ εἰς οὓς χριστιανούς τῆς Τουρκίας, ἐρε τὴν ἐπιγραφὴν «Πέτρος ῶτος, Ρωσογραφικῶν αυτοκράτωρ». Ἐπὶ τοῦ καθεδρικοῦ

αὐτοῦ τῆς Μόσχας ἐκματίζε ἡ ῶμαϊκὴ σημαία φέρουσα τὰ ῶματα ἐν τούτῳ ἰκά. Αὐτὸς δὲ ὁ αὐτοκράτωρ ἐκφώνησας ὄγον εἰς Ρίγαν ἔπαλεξέ τὸ ἐγκώλιον τῆς ἑλληνικῆς σοφίας, διακρούσας ὅτι «αἰ ἐπιστήμαι καὶ ἔχνασι δέον νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴν ἀρχαίαν κοιτίδα τῶν.

Οὗτῳ τὸ φρόνημα τῶν Ἑλλήνων ἀνεπτέρωθη, ὅπερ διάφοροι ἠστικοὶ ἀπόστολοι ὑπεδαύλιζον πηπιδείως, ἢ δὲ ἐθνικὴ μοῦσα ῶρισε νὰ ψάλλῃ τοὺς παιδνας ἐλευθέριας. Κυρίως δὲ τὸ ἔποςμα ὑπῆρξε κάποια προκήρυξις τοῦ μεγάλου ἐκείνου αὐτοκράτορος, ὅστις ἐπολέμει κατὰ τῶν Τούρκων, τοῦ Καρόλου 1Β' τῶν Σουηδῶν. «Πρὸς πάντας τοὺς ἰστούς καὶ μητροπολιτάδες... καὶ ἠροεστοὺς τῶν κλεφτῶν καὶ τοὺς ἀκαταναύους καὶ τάξια παλληῶρα... καὶ πάντας τοὺς παπάικας, ὅπου ἐπιτίθενται κατὰ τῶν Τούρκων, οἵτινες ἐτσαλαπάτησαν τὴν πίστιν μας καὶ τοὺς τόμους μας. ἰόσος χήρες καὶ ὀρφανὰ ἐσκαλάβωσαν καὶ σκόρπισαν ῶς ὁ λύκος τὰ πρόβατα καὶ ῶς οὐκ ἔλαβον μὲ βία τοὺς κεύθους... Λοιπὸν ἐγὼ πηγαίλις βοηθεῖάν σας...».

Αὐτὰ ἔχων ὑπ' ὄψιν ὁ Πολυδὴς προσεκολληθῆ εἰς τοὺς Ἐνετούς, πού δροῦσαν τότε στὴν Ἑλλάδα ὑπὸ τὸν γνωστὸν Φο. Μοροζίνην. Ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ Ἐνετοτορκετικὸς πόλεμος ἔλξε. Ἡ Ἐνετία ἠρκέσθη εἰς μηδαμινὰ κέοδη, ὁ δὲ Πολυεῖδης ἐστράφη στὴν Γερμανίαν, ὅπου εὗρεν ἔδαφος πρόσφορον καὶ προετοιμασμένον ἀπὸ τὸν Κριτόπουλον, πού θεωρεῖται πρόδρομὸς του. Ἐστράφη εἰς τὴν Γερμανίαν, ὅπου τὸ τῆς Ἑλλάδος ὄνομα δίκην μητρὸς γνωστῆς τιμάται, ἢ στέργεται καὶ φαίνεται τρισπύθητον εἰς τὴν Γερμανίαν ἐσθασεν ὁ Πολυεῖδης ὡς ἀπεσταλμένος τοῦ Πατριάρχου κατὰ τὰ 1731. Παντοῦ παρουσάζεται ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἡ ἀποστολὴ του ἐπεκροτεῖτο με ἀπεριόριστον ἐνθουσιασμὸν ἀνά τὰς πόλεις τῆς Γερμανίας πού ἐκφράζουσαν τὴν ζωῆραν «πρὸς τὴν παχουσαν Ἀνατολὴν» συμπάθειάν των. Καὶ ὄλοι ἐσπευδαν «ὡς εἰς ἱερὸν κώδικα νὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὸ Λεύκωμα καὶ νὰ ἐκφράσων με πολυσήμαντους λέξεις τὸν σεβασμὸν καὶ τὸν θαυμασμὸν πρὸς τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν καὶ νὰ διατυπώσουν τὴν ἐντύπωσιν τευς περὶ τοῦ προφήτου καὶ θεοκλήρικου ἀποστόλου. Ὁ Πολυεῖδης ἐνεφανίζετο ὡς ἔκτακτον φαίνόμενον, «ἀνὴρ ἐμπνέων, συναοπάζων τοὺς πάντας ὡς θίγων τὰς ἱερωτέρας χορδὰς τῆς καρδίας».

Τὸν ὀνομάζουν σοφοὶ ἄνδρες καὶ ἡγεμόνες «σοφώτατον», «ἀίδεισιμώτατον», «ἀξιώτατον», «εὐσεβεστάτον», «ἐξάριετον ἐπὶ προσηγείᾳ, παιδείᾳ, συνείσει». Ἐξ ὄλων αὐτῶν καταφαίνεται ὅτι ὁ Θεόκλητος Πολυεῖδης δὲν ἦτο ἔνας τυχαῖος. Οἱ Γερμανοὶ ἴσαν εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσουν αὐτὸν πρεπόντως. ἦτο εὐφραδὴς καὶ χαριτολόγος, ἀλλὰ καὶ ζωντανὴ εἰκῶν τοῦ κηρύγματος.

Τὸν φιλελλητισμὸν εἰς τὴν Γερμανίαν εἶχον προετοιμάσῃ μεγάλοι ἄνδρες ἑλληνομαθεῖς καὶ θαυμασταὶ τῆς ἀρχαίας παιδείας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Τοιοῦτοι εἶνε πολλοί, ἀλλ' ἐξέχουσι ὁ Ἔρασμος, ὁ Καπνίων, ὁ Ξύλανδρος, ὁ Μελάγχθων, πού ἐδημοσίευσεν τὴν περίφημον γραμματικὴν του, ὁ Βατράχιος, ὁ Ἐχέμαχος, ὁ Χιτραῖος, ὁ Νεάνδρος, ἄνδρες Γερμανοὶ πού μετῆλλαξαν τὸ ὄνομα τῶν. Ὅλων ὁμως προεξάρχει ὁ Κρούσιος, πού ἔγραψε τὴν «Τουρκογραφικὴν» εἰς λατινικὴν καὶ ἑλληνικὴν. Εἰς ἓνα τοιοῦτον φιλελ-

ληρικὸν περιβάλλον εἰσελθὼν ὁ Πολυεῖδης, γράφων καὶ ὀμιλῶν καὶ κηρύττων ἐνώπιον ἀκροατηρίων πού διεπνέοντο ἀπὸ εὐλάβειας πρὸς τὸν ἄνδρα, παρεσκεύαζε τὸν φιλελλητισμὸν, προετοιμάζων τὸ Λεύκωμα του, ὅπου διάχυτος ὁ φιλελλητισμὸς τῶν Γερμανῶν ἀνεπτέρωνε τὰς ἐλπίδας τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν των ἀπὸ τὸν ζυγόν. Τόση ἦτο ἡ συμπάθειά των, ὥστε ὁ Λούθηρος παλαιότερον συμπάθως ἐξεφράσθη καὶ ὁ Κρούσιος ὑπῆρξεν αὐτοχειροτονήτος πρόξενος τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Γερμανίαν, ὑποδεχόμενος ἄβραμιαί-

ας καὶ ἀνακουφίζων αὐτοὺς, «δικὴν δὲ ἀγαθοῦ ποιόμενος ἐκκλησὶν πρὸς τοὺς συμπατριώτας του, ἵνα συγκινήσῃ καὶ πείσῃ αὐτοὺς εἰς συνεισφορὰν ὑπὲρ τῶν ἀναξιοπαθοῦντων Ἑλλήνων». Ὁ δὲ Πολυεῖδης, διεκτραγωδῶν με πειστικότητα τὰ ὅσα ὕφιστανο οἱ Ἑλληνες δευαί, προσεπάθει με παντοία μέσα νὰ προκαλέσῃ τὸν οἶκτον καὶ νὰ ἐξεγείρῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Γερμανῶν. Ὁ Πολυεῖδης ἐταξειδεύσεν καὶ εἰς Ρωσίαν πρὸς τὴν Ἄνναν Ἰβανόβων, αὐτοκρατορίσσαν... Ἡ αὐτοκρατορίσσα, ἐνομίμος τῶν Ἑλλήνων κυρίαρχος, ἐπεκύρωσε πλήρως τὰ σχέδια του, πού ἴσαν σχέδια τοῦ ἐνδόξου στρατηγοῦ Μύνιχ, καὶ διέταξεν αὐτὸν νὰ προχωρήσῃ εἰς κατάληψιν τῆς Μολδαβίας, ὅπου ἐγένοντο δεκτὰ τὰ ρωσικὰ στρατεύματα ὡς ἐλευθερωταί. Ὁ Πολυεῖδης ἀπαθανάτισε τὸ γεγονός τοῦτο εἰς τοὺς «Χρησμούς» του ὀνομάζων αὐτὸ ἐνδοξον, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἔργον τῆς Αἰκατερίνης. Ἀλλὰ καὶ πάλιν νέα συνθήκη τοῦ Βελιγραδίου διέψευσε τὰς ἐνεργείας τοῦ Πολυεῖδους οἶκτρά. Τότε ξαναγυρίζει εἰς Γερμανίαν τὸ 1737 διὰ νὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον του.

Τοιοῦτος κατὰ σκιαγραφίαν εἶνε ὁ Πολυεῖδης. Ἠγωνίσθη μετὰ χρι θανάτου καὶ εἰργάσθη νὰ προετοιμάσῃ τὸ ἔργον τῆς ἀπελευθέρωσεως τοῦ Γένους. Δὲν εἶνε ἐκ τῶν φανερῶν ἐκείνων ἡρώων, πού ἐπάλασαν εἰς τὰς μάχας καὶ τὰ πεδία τῆς σφαγῆς. Αὐτὸς εἰργάσθη ἔργον σπουδαιότερον — τὴν διαφώτισιν τῆς κοινῆς γνώμης, πού με τὴν βοήθειάν της λύονται τὰ μεγάλα προβλήματα τῶν ἐθνῶν.

Ἐπῆρξε μεγάλος πολιτικὸς νοῦς, ρήτωρ καὶ πατριώτης θερμομοργῶς, πού κατεξόδευσε καὶ τὴν οὐσάτην του πνοήν, καὶ τὸν ἔσχατον λόγον του δια νὰ πείσῃ τοὺς ἰσχυρούς τῆς γῆς γιὰ τὰ δικά του τῆς Γένους μας.

Ὁ κώδις, πού εὗρέθη εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος ἐξάγει τὸν ἐπιφανῆ ἄνδρα ἀπὸ τὴν ἀφάνειαν, μᾶς ἀνοίγει περιλάμπρους λεωφόρους εἰς τὴν ἔρευαν καὶ σπουδῆν τῆς ἱστορίας τῶν ἀγῶνων μας γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν μας.

Ὁ Θεόκλ. Πολυεῖδης ἐμφανίζεται ὡς νέος πλανήτης εἰς τὸν ὄριζοντα τῆς ἱστορίας μας, πού φωτίζει τοὺς ἀγῶνας μας φωτεινότερα, λαμπρῶν τὸ στερέωμα τῆς ἐπαναστατικῆς ἐνεργείας τοῦ Γένους μας λαμπρότατα.

Ἡ Θράκη με τὴν ἱστορικὴν ἀκρόπολιν τῆς, τῆς Ἀδριανουπόλεως, τουρκοκρατουμένην, ἄς παρηγορηθῆ ὅτι ἡ δουλεῖα τῆς δὲν εἶνε δυνατόν νὰ εἶνε αἰώνια, ὅτι τὰ τέκνα τῆς οὐδέποτε τὴν λησμονοῦν καὶ ὅτι ἄστρα ὡς ὁ Πολυεῖδης πάντοτε θά τὴν φέρουν εἰς τὴν θύμῃσιν τῶν μεταγενεστέρων, πού θά μανθάνουν ἀπὸ τὸν βίον τῶν ἐκλεκτῶν τέκνων τῆς, ὅτι εἶνε γῆ ἑλληνικὴ, κτῆμα ἀναφέρετον τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, πού ἀνά τοὺς αἰῶνας τὴν ἐπολίτισε, τὴν ἀνύψωσε, τὴν ἐτίμησε καὶ τὴν ἐλάμπρυνε με τὸν πολιτισμὸν τῆς.

ΠΟΛΥΔ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΑΤΖΕΜ ΠΙΛΑΦΙΑΝ

Ἄμᾶν !
γιαγκίν με-
ἀλο ἰκαρ-
ντιά μου ἔ-
κει, ἰστέ φω-
τιά — ωτιά
τιά — φωτιά
μένα, πυ-
ροτέχνος νὰ
νὰ ἱένεται.
ἀερόστατο
νὰ ἱένεται,
τσερκένι νὰ
πετάει, σφεν
ζει, γιά. Ἐντεφί-
ζων καὶ λέει ἐμένα:
καὶ λέει ἐμένα:
πιαφιάν, ἐσένα ντε-
αλδ εἶνε, νὰ με κά-
εἰά καὶ παρὰ πολὺ
ἄρ. Ἐκάλη σκατακῆ-
ἄρ. με λέει, ἰσπο-
τζάνει, ἐκλεψε.
Ἐυπόλητα εἶνε,
ῶσαι τὰ πεῖ, χω-
ῶση.
ῶνεμ. Αὐτὸ ντροπῆς
ἔνα νὰ βρίσκει ἰσ-
ῶνω νὰ ποῖρνε καὶ
με ντινε.
γένεται ἀπὸ Κά-
λεωφορείος μπαί-
ῶης πάγωσα

ἰκ
ὄμ πιλάφι
σουλάσανε
ἰ ἰσάσι
Ὀμορφο γυναῖκα
ἰνος νὰ εἶνε, ἰσπο-
ἰ νὰ κάνει Μπαου-
ἰουλι εὐρισμένα
ἰά. φτοῦ! σατανά
ἰ λᾶσει εὐγενῆ νὰ
ἰ οὐ πέφτει, ἰστόμα
ἰ. πηγᾶδα εἶνε.
ἰ εἶλα, ξεροδὸ ἀπὸ γέ-
ἰ λυπα γλέπει, κου-
ἰ νεται. Ἄμᾶν για-
ἰνω τῶρα μπε; Ἐ-
ἰ ιερρακλωμένο εἶνε.
ἰ αφιᾶν μπουνταλά,
ἰ εἰ. Ἄλλάχ κε ρίμ.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑΧΕΤΕ ΥΠ' ΟΨΙΝ ΣΑΣ
ΓΙΑ ΝΑ ΜΗ ΒΡΗΤΕ ΤΟΝ ΜΠΕΛΑ ΣΑΣ

ΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

ΥΓΙΕΙΝΗ - ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΣ

Του τακτικού συνεργάτου μας τμηματάρχου της Αστυνομικής Δίσεως Αθηνών κ. ΓΕΩΡ. ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 24 ἀστυνομικὴ διάταξις «περὶ μέτρων ὑγιεινῆς καὶ καθαριότητος», ποῦ ἐδημοσιεύθη στὸ ὑπ' ἀριθ. 118 τῆς 25) 1937 φύλλον Ἐφημ. Κυβερνήσεως, τεῦχος Β' ὀρίζει λεπτομερῶς τὰ καθήκοντα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν πολιτῶν διὰ τὴν τήρησιν τῆς καθαριότητος, ποῦ εἶναι ἡ πρωταρχικὴ βᾶσις τῆς ὑγείας. Ἡ ἀτομικὴ καθαριότης, ὡς γνωστὸν, μαρτυρεῖ τὸ μέτρον τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ κάθε ἀνθρώπου, ἡ γενικὴ ὅμως καθαριότης τῆς πόλεως εἶναι ὁ καθρέπτης τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν κατοικῶν τῆς, τρόπον τινὰ τὸ σαλόνι τῆς. Ὅλο τὸ σπίτι καὶ τὸ νοικοκυριὸν μπορεῖ νὰ εἶναι ἄνω-κάτω. Ἐκεῖ δὲν βλέπει ὁ μουσαφίρης ἢ ὁ ξένος ἐπισκέπτης τί γίνεται. Τὸ σαλόνι ὅμως πρέπει νὰ εἶναι πάντοτε καθαρὸ, ξεσκονισμένον καὶ περιποιημένον γὰρ ἐκεῖ θὰ τὸν δεχθοῦν.

Ἄλλὰ ἄς ἰδοῦμε τί ὀρίζει τὸ κάθε ἄρθρον τῆς διατάξεως σὲ γενικαῖς γραμμαῖς.

—Τὸ ἄρθρον 1 ὑποχρεώνει τοὺς καταστηματαρχάς, τοὺς ἰδιοκτῆτας οἰκιῶν καὶ τοὺς ἐνοικιαστάς νὰ ἔχουν καθαρὰ τὸ πεζοδρόμιον καὶ τὸ ρεῖθρον. Τὸ σκουπίσμα αὐτῶν ἐπιτρέπεται μέχρι τῆς 8 τοῦ πρωῦ.

—Τὸ ἄρθρον 2 ὑποχρεώνει ὅλους νὰ βάζουν τὰ σκουπίδια σὲ δοχεῖα ποῦ νὰ κλείουν καλὰ καὶ ἀπαγορεύει τὴν τοποθέτησιν αὐτῶν στὰ πεζοδρόμια.

—Τὸ ἄρθρον 3 ἀπαγορεύει νὰ ρίπωνται στὸ δρόμον, στὸ πεζοδρόμιον, στὶς πλατεῖες καὶ γενικῶς σὲ κάθε κοινόχρηστο χωρὸν ἀχρηστα ἀντικείμενα, σκουπίδια, σπασμένα δοχεῖα, χαρτιά, ἐφημερίδες, πακέτα ἀπὸ τσιγάρα, φλοῦδες καρπῶν, ποῦ εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνες γιὰ τοὺς διαβάτας κλπ. κλπ. Ἐπίσης ἀπαγορεύει νὰ ρίπωνται σκουπίδια στὰ σιδερένια κιβώτια τοῦ Δήμου ποῦ προορίζονται ἀποκλειστικῶς γιὰ τὴν καθαριότητα τῶν δρόμων.

—Τὸ ἄρθρον 3 ἀπαγορεύει τὴν ἐκτέλεσιν πάσης φυσικῆς ἀνάγκης στὰ οἰκόπεδα καὶ τοὺς δημοσίους τόπους. Γιὰ τὸ... κόψιμο δὲν λέγει τίποτε. Ἄρα δὲν θεωρεῖ ὡς... ἐλαφρυντικὴν περίπτωσιν αὐτῆς τὴν

ἀνωτέραν βίαν, μολονότι εἶναι πανθομολογούμενος πολὺ... ἐλαφρυντικὸν καὶ εἶναι... χρεῖα μεγάλης βίας πολλές φορὲς!

—Τὸ ἄρθρον 4 ἀπαγορεύει τὸ τίναγμα ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ δρόμου συνδονιῶν, ρούχων, χαλιῶν κλπ. Τὸ τίναγμα τῶν τελευταίων τὸ ἐπιτρέπει μόνον στὶς αὐλὰς καὶ τὶς ταράτσες ἀπὸ τὶς 9 τοῦ βράδου μέχρι τὶς 11, τὸ δὲ ἄρθρον 5 ἀπαγορεύει νὰ διοχετεύωνται ἀκάθαρτα ἱερά καὶ μπουγάδες στοὺς δρόμους.

—Τὰ ἄρθρα 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 καὶ 15 καθορίζουν τὶς ὥρες ἐκκενώσεως τῶν βόθρων, τὶς θέσεις ἀπορρίψεως ἀκαθαρσιῶν καὶ σκουπιδιῶν, τὸ δρομολόγιον τῶν αὐτοκινήτων ποῦ μεταφέρουν ἀκαθαρσίες, τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἐκκενωτῶν βόθρων, τὸν τρόπον μεταφορᾶς καὶ τσῆς θησιμαίων, τὸ δὲ ἄρθρον 14 ἀπαγορεύει τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἀκαθαρσιῶν ὡς λιπάσματος, ἀπαγορεύον ῥητῶς τὴν στάθμευσιν κάρρων καὶ αὐτοκινήτων ἐκκενώσεως βόθρων πλησίον κήπων καὶ λαχανοκηπῶν.

—Τὰ ἄρθρα 16, 17 καὶ 18 ὀρίζουν τὰ τῆς ἀπορρίψεως χρωμάτων.

—Τὸ ἄρθρον 19 ἀπαγορεύει τὴν παροχὴν ὑπολειμμάτων φαγητοῦ εἰς κύνας ἐντὸς πινακίων· εἰς τὰ ἐστιατόρια καὶ τὰ ἄλλα δημόσια κέντρα, τέλος δὲ τὸ ἄρθρον 20 ὀρίζει ὅπως δύο φορὲς τὸν μῆνα ἀπολυμαίνωνται οἱ οἴκοι ἀνοχῆς, αἱ πανσιὸν καὶ γεμικῶς αἱ οἰκίαι εἰς τὰς ὁποίας διαμένουν ἄσμεῖνοι γυναικες.

Τὸ μόνον πρᾶγμα διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ὀμιλεῖ ἡ διάταξις εἶναι αἱ ἀηδεῖς καὶ ἐμετικὲς «ρογάλες», ποῦ εἶναι καὶ πολὺ ἐπικίνδυνες στὴν δημοσίαν ὑγείαν.

Πάντως ἡ Διεύθυνσις μελετᾷ τὴν ὡς πρὸς αὐτὰς συμπλήρωσιν τῆς ἀστυνομικῆς διατάξεως γιὰ νὰ περιορισθῇ κάπως αὐτὸ τὸ ἀπαίσιον πρῶτον θέαμα τῶν δρόμων, ἰδίᾳ τῶν ἀσφαλτοστρωμένων.

Γ. Ε. ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

ΜΙΛΑΝΟ.— Εὐδήσεις ἀπὸ τὸ Μιλᾶνο ἀναφέρουν ὅτι στὴν ὁδὸ Τζιολίτσι συνέβη γῆρας ἓνα τραγικὸ ἐπεισόδιον ἀπ' ἐκείνα ποῦ μόνον οἱ Ἕλληνες κατασπλιάζουσι γνωρίζουσι νὰ ἐκτελοῦν μετ' ἀπόλυτη ψυχραιμία.

Ἡ νεαρὰ Βάντα Ζόκκι 31 χρονῶν κατόπι μιᾶς ἐντονης λογομαχίας ἐχτύπησε τὴν ἐβδόμηκοντούτιδα μητέρα τῆς μ' ἓνα σφυρὶ στὸ κεφάλι καὶ ὅχι μόνον «ἐφάπαξ».

Οἱ φωνὲς τῆς αὐτοῦς μητέρας ἀνεστάτωσαν τοὺς περιόχους οἱ ὁποῖοι καὶ ἐπέτυχαν ν' ἀποσπᾶσιν τὴν γρηᾷ ἀπ. τὰ χεῖρα τῆς «συναγωνιστρίδας»

Βάντας καὶ νὰ τὴν μεταφέρουν στὸ πλησιέστερον νοσοκομεῖον.

Τὸ σπουδαιότερον δὲ εἶνε ὅτι ἡ σκρινίνα Βάντα ἀνακοινωμένη στὴν Ἀστυνομίαν κατέθεσε ὅτι ἐχτύπησε τὴν μητέρα τῆς γιὰ τὴν ἔκανε ἐλεγχὸν τῆς ἐρωτικῆς τῆς ζωῆς καὶ ὅτι λυπάται γιὰ τὴν δὲν πρόλαβε νὰ τὴν ξεκάμη!!

***

ΡΩΜΗ.— Οἱ καρζμπινιέροι τῆς πιάτσα Σάν Λορέντζο συνέλαβαν τὸν Φρόνκο Σαλβατόρι 32 ἐτῶν «ἐπὶ ἀπάτη καὶ κλοπῆ».

Ὁ εὐφυῆς Σαλβατόρι ἐμφανιζόμενος

ὡς ἀξιομαχικός τῆς ἀεροπορίας (ἦσαν μόνον δεκαεὶς στὴν πραγματικότητά) γατέβη πρὸ ἡμερῶν τὸ Σάν Πιέτρο Τζονίο ὅπου ἔβαλε στὸ χεῖρ 11 ἄτομα ὑποσόμενος προξενικὰς θεωρήσεις καὶ εἰσιτήρια δωρεὰν γιὰ τὴν Ἀργεντινῆν.

Πρὸς τριήμερον ὁ Φρόνκο Σαλβατόρι κατάρφερε νὰ πείσῃ τὸν Ἀντόνιο Κουζάτο γὰρ τοῦ δώσῃ 170.000 λιρόντες· μετ' αὐτὴν ὑπόσχεσιν ὅτι σὲ δύο ὥρας θὰ τὸν ἔβαλε μέσα σ' ἓνα φορητὸν ποῦ ἔφρουγε γιὰ τὴν Ἀργεντινῆν.

Τὴν τελευταίαν στιγμὴν, ὅμως, ὁ ψευδοξιομαχικός ἐγκατέλειπε τὸ ξενόδοξο χεῖρ «Μπόστον» ὅπου διέμενε μαζὶ μετ' αὐτὸν καὶ ἐπήγε στὴν Ρώμην ὅπου «ἐτσιμπήθηκε» ἀπὸ τοὺς καρζμπινιέρους!

ΒΗΣ ΠΟΡΕΙΑ ΙΕΡΑΡΧΟΥ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ ΕΞ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

ΕΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

Βαρέως νοσήσασκα τὰ τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον· ἐνοσηλευόμην ἐν τῷ Νοσοκομείῳ «Εὐαγγελισμός»· ἐκεῖ δὲ εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ μεῖπισκεφθῆ, εὐρισκόμενος ἐν Ἀθήναις, ὁ Ἡγούμενος τῆς Ἀθωνίτιδος Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Παύλου ἀρχιμ. κ. Σεραφεῖμ, ὅστις εὐχρηθεὶς ὑπὲρ τῆς ὑγείας μου, μεπροέτρεψεν, ἵνα, Θεοῦ εὐδοκούντος, μετὰ τὴν ἀνάρρωσίν μου, μεταβῶ εἰς τὴν Μονὴν του καὶ «βάλλω μετάνοιαν», πρᾶγμα ὅπερ καὶ ὑπεσχέθην. Ἀποκατασταθεῖς τῆς ὑγείας μου, χάριτι θεῖα, ἀνέλαβον εὐσεβῆ ὀδοιπορίαν, ἵνα ἀναβῶ εἰς τὸν Ἄθωνα καὶ πορσκυνήσω τὸ ἀγιώνυμον Ὅρος. Ἀποβιβάσθεις εἰς τὴν Δάφνην, ἐπίνειον τοῦ Ἁγ. Ὁρους, ἠσθάνθην ὅτι ἡ ὑγεία μου δὲν μοῦ ἐπέτρεπε, ἵνα ὑποστῶ τὴν κόποιαν πενταῶρου ἡμιονικῆς πορείας μεταβαίνων εἰς Καρυὰς, ὅπως ἐμφανισθῶ ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ὡς οἱ Κανονιομοὶ ὀρίζουσι. Διὰ τοῦτο ἀπέστειλα τὴν κάτωθι ἐπιστολήν. «Πρὸς τὴν Ἱερᾶν Κοινότητα Ἁγ. Ὁρους Πατέρες Ἁγιοί,

Μὴ δυνάμενος νὰ ἰππεύσω, λόγῳ ὀξείας ἰσχυαλγίας, ἐξ ἧς πάσχω, δὲν δύναμαι νὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ τὸ γε νῦν, κατὰ τὴν τάξιν, σπεύδω ὅμως διὰ τῆς παρούσης μου νὰ σᾶς ὑποβάλω τὰ σέβη μου καὶ σᾶς διαπέμπω τὰς εὐχὰς μου. Μεταβαίνων εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Ἁγ. Παύλου, οὐχὶ ὡς Ἀρχιερεὺς ἀλλ' ὡς ταπεινὸς προσκυνητῆς, προκειμένου νὰ ὑποβάλω μετάνοιαν, ἐκπληρῶν ἐν ὥρᾳ ἀσθενείας δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν, θέλω δὲ ἐπισκεφθῆ τὴν Μονὴν Μεγίστης Λαύρας, καὶ ἄλλας τινὰς τὰς παραλίους Διάπυρος πρὸς Κύριον εὐχέτης

† Θεσσαλιώτιδος
καὶ Φαναριοφερσάλων
ΙΕΖΕΚΙΗΛ

Ἡ Ἱερὰ Κοινότης λαβοῦσα τὴν ἄνω ἐπιστολήν μου εὐρηστηθῆ καὶ μοὶ ἔπεμψε τὴν κάτωθι εὐγενεσιάτην ἐπιστολήν, εἰς ἀπάντησιν τῆς ἰδικῆς μου.

Ἐν Καρυαῖς τῆ 31 Ἰουλίου 1936
Τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφεροάλλων Κυρίῳ Ἱεζεκιήλ.

Σεβασμιώτατε Δέσποτα,

Εὐσεβάστως ἐκομισάμεθα τὴν ἀπὸ 10ης τρέχοντος ν. ἡ ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Διονυσίου ἐπιστολήν τῆς Ἑμετέρας Σεβασμιότητος, γνωρίζουσας τοὺς λόγους, δι' οὓς δὲν ἠδυνήθη Ἀυτὴ νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν καθ' ἡμᾶς Ἱερὰν Κοινότητα.

Εἰς ἀπάντησιν προαγόμενοι. εὐσεβάστως χαιρετίζομεν τὴν ἀφίξιν τῆς Ἑμετέρας Σεβασμιότητος, εἰς τὸν Ἱερὸν ἡμῶν τόπον, ὑποβάλλοντες Ἀυτῇ τὰ βαθύτατα ἡμῶν σέβη καὶ προσεπιδηλοῦμεν ὅτι, ἡ καθ' ἡμᾶς Ἱερὰ Κοινότης, πληροφορηθεῖσα ἐξωδίκως τὴν ἀφίξιν Ἑμῶν ἀπὸ τοῦ παρ' ἐλθόντος Σαββάτου, δὲν ἠδύνατο νὰ παρεξηγήσῃ τὴν ἀναβολὴν τῆς τυπικῆς ἐπισκέψεως τῆς Ἑμετέρας Σεβασμιότητος πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς Ἱερὰν Κοινότητα, τὴν ὅποιαν ἀπέδωκεν εἰς σοβαρὸν κώλυμα, ὡς πράγματι ὑπῆρχε τοιοῦτον, περὶ τοῦ ὁποίου ἐπεισηθῆμεν ἐκ τοῦ πατρικοῦ Ἑμῶν γράμματος.

Ἐπειδὴ ὅμως ὡς δὲν δύναται νὰ διαφεύγῃ τὴν Ἑμετέραν Σεβασμιότητα ἐν τῷ Ἱερῷ ἡμῶν τόπῳ ἐπικρατεῖ τάξις ἀπαράβατος, ὅπως οἱ τὸ Ἀγιώνυμον Ὅρος ἐπισκεπτόμενοι Ἀρχιερεῖς ὄσιν ἀπαραιτήτως ἐφοδιασμένοι διὰ συστατηρίου γράμματος τῆς Μητρὸς ἡμῶν Μεγίστης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ὅσον καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς ἣν ἀνήκει ἡ Ἑμετέρα Σεβασμιότης, περιδεύουσι δὲ μόνον κατόπιν ἐπισκέψεως τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Κοινότητος καὶ ἐπιδόσεως Ἀυτῇ τῶν συστατηρίων γραμμάτων.

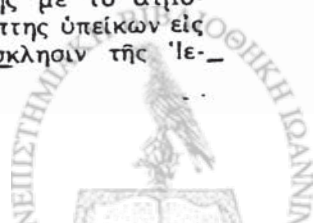
ἐφοδιασμοῦ δὲ διάτοιούτου πρὸς τὰς Ἱερὰς Μονὰς, παρακαλοῦμεν τὴν Ἑμετέραν Σεβασμιότητα ὅπως εὐδοκήσῃ ν' ἀποστείλῃ τὰ συστατήρια Ἀυτῆς γράμματα τῇ καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶ Κοινότητι, μὴ παραλείπουσα συγχρόνως νὰ ἐπισκεφθῆ Ἀυτὴν καὶ εὐλογήσῃ τοὺς ἀποτελοῦντας Ἀυτὴν Ἀγίους Ἀντιπροσώπους, ὅπως τηρηθῆ ἡ καθιερωμένη τάξις καὶ μὴ κατακριθῶμεν διὰ τῆς δημιουργίας κακοῦ προηγουμένου.

Ἐν τῇ ἀκραδάντῳ πεποιθήσει ὅτι δὲν θέλει παρεξηγηθῆ ἡ παράκλησις ἡμῶν αὕτη ἀπεκδεχόμεθα τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Ἑμετέρας Σεβασμιότητος καὶ τὴν δεξιάν Ἀυτῆς κατασπαζόμενοι διατελοῦμεν

μετὰ βαθύτατου σεβασμοῦ Ἀπαντες οἱ ἐν τῇ Κοινῇ Συνάξει Ἀντιπρόσωποι καὶ Προστάμενοι τῶν Εἴκοσι Ἱερῶν καὶ Εὐαγῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους Ἄθω.

* *

Τυχῶν τοιαύτης εὐγενοῦς ἀπαντήσεως ἐπεσκέφθην τὰς παραλίους Μονὰς τῆς Δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ἀφοῦ ἡ Ἱερὰ Κοινότης ἀνεγνώρισεν τὸ σοβαρὸν κώλυμα, ἔνεκεν τοῦ ὁποίου δὲν ἐνεφανίσθη ἐνώπιόν τῆς, καὶ οὐ μόνον τοῦτο ἀλλὰ χαιρετίζουσα τὴν ἐν Ἀγίῳ ὄρει ἀφίξιν μου μετὰ παρεκάλεσε νὰ ἀποστείλω εἰς Ἀυτὴν τὰ συστατήρια γράμμάτά μου καὶ νὰ μὴ παραλείψω νὰ ἐπισκεφθῆ Ἀυτὴν ἵνα εὐλογήσω τοὺς ἀποτελοῦντας αὐτὴν ἁγίους ἀντιπροσώπους. Τὰς Μονὰς ἐπεσκέφθην ἀπροειδοποιητῶς, ἔνεκεν δὲ τούτου οὐδεμία μοὶ ἐγένετο ἀρχιερατικὴ δεξιῶσις ἀπὸ τὰς συνήθως γενομένας κατὰ τὰς ἐπισκέψεις Ἀρχιερέων. Μετέβη ὡς ἄπλοος προσκυνητῆς, ἀποκρύψας μάλιστα ἐν ἀρχῇ τὴν ἀρχιερατικὴν μου ἰδιότητα Ἐνῶ δὲ ἐπρόκειτο νὰ ἀναχωρήσω ἐκ Δάφνης μετὰ τὸ ἀτιμολοῦν τῆς Πέμπτης ὑπέϊκον εἰς τὴν εὐγενῆ πρόσκλησιν τῆς Ἱε-

ρας κοινότητος, ἐθεώρησα καθήκον μου νὰ ὑποβληθῶ εἰς τὴν κόπωσιν ὧρου ἡμιονοδρομίας καὶ ἐκ Δάφνης ἀντὶ νὰ ἀναχωρήσω μὲ τὸ ἀτμόπλοιον ἀνήλθον εἰς Καρυάς. Ἀφικόμην ἐκεῖ περὶ τὴν δύσιν τοῦ Ἡλίου καὶ κατηθύνηθην εἰς τὸ Μέγαρον τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος. Ἐκεῖ εὗρον τὸν ἅγιον πρωτεπιστάτην μετὰ τῶν ὀσιωτάτων ἐπιστατῶν παρισταμένου καὶ τοῦ ἀστυνόμου Καρυῶν ἀνθυπομοιράρχου κ. Κούτσια γνωστοῦ μοι ἐξ Ἀγράφων καταγομένου. Ὁ ἅγιος πρωτεπιστάτης καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ, ἀφοῦ ἐδικαιολογήθην ὅτι διὰ λόγους ὑγείας δὲν ἠδυνήθην ἐξ ἀρχῆς νὰ ἐμφανισθῶ, μοὶ ἀπήντησε εὐγενέστατα ὅτι εἶμαι πληρέστατα δικαιολογημένος καὶ οὐδὲν ζήτημα ὑφίσταται. Παρ' ἐλπίδα ὅμως εἰς τὴν εὐγενεστάτην αὐτὴν ἀπάντησιν τοῦ πρωτεπιστάτου κ. Παγκρατίου, Βατοπεδινοῦ, διεφώνησεν εἰς τῶν ἐπιστατῶν φέρων τὸ ὄνομα Πέτρος, Ἐσφυγμένιτης, ὅστις ἀλλωστε ὡς ἐπληροφόρηθην, δὲν ἴητο ἐπιστάτης, ἀλλ' ὄνεπλήρου δι' ὀλίγας ἡμέρας τὸν ἀπουσιάζοντα ἐπιστάτην Κουτλομουσίου. Ὁ ἀγροϊκὸς οὗτος καλόγηρος, ὅστις ὡς μοῦ εἶπον εἶναι πατριώτης μου, μὲ ἀνοίκειον τρόπον ἤρχισε νὰ μοῦ κάμνη αὐστὶρας παρατηρήσεις ὡς ἐὰν ὠμίλει πρὸς τὸν ὑποτακτικόν του, διότι ἀμέσως δὲν ἐνεφανίσθη εἰς τὴν κοινότητα. Εἰς ταῦτα ἀπήντησα ὅτι αἱ παρατηρήσεις παρέλκουν ἐφ' ὅσον δι' ἐπιστάτης μου ἐξήγησα τοὺς λόγους, ἢ δὲ Ἱερὰ Κοινότης ἀπαντητικῶς ἐνέκρινε τούτους. Ἐλαβε τὸν λόγον καὶ ὁ κ. Ἀστυνόμος ὅστις εἶπεν ὅτι ἐγένετο μία ἀπλή παρατυπία ἀρκούντως δικαιολογημένη. Εἰς τὸν ἅγιον πρωτεπιστάτην ἐδήλωσα ὅτι πρόκειται νὰ ἐπισκεφθῶ μόνον τὴν Μοῆν Βατοπεδίου καὶ θὰ ἀναχωρήσω. Εἰς τοῦτο μοὶ ἀπήντησεν ἕτερος μοναχὸς, ὅστις ὡς ἔμαθον κατόπιν δὲν ἴητο ἐπιστάτης ἀλλ' ἴητο ὁ Ἀρχιερατὸς κ. Χρυσανθὸς Ἰβηρίτης. Καὶ οὗτος οὐχὶ μὲ εὐσχημον τρόπον εἶπεν ὅτι δὲν μοὶ ἐπιτρέπεται νὰ μεταβῶ εἰς Βατοπέδιον μηδὲ εἰς ἄλλην Μοῆν διότι δὲν ἔφθασε ἡ ἄδεια τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου. Εἰς τοῦτον ὅμως ἀπήντησεν ὁ Ἐπιστάτης Διονυσίου, ἕνας σεβασμῖος Γέρων, ὅστις μὲ εὐγενέστατον τρόπον μοὶ εἶπεν ὅτι

ἐλευθέρω δύναμαι νὰ ἐπιτρέψω τὴν Μοῆν Βατοπεδίου. Εὐρεθεὶς πρὸ μιᾶς Ἰταμῆς συμπεριφορᾶς ἀπεχώρησα, δηλώσας ὅτι θὰ ἀναχωρήσω μὲ τὸ πρῶτον ἀτμόπλοιον καὶ ὅτι ἐὰν δὲν ἔχω ἄδειαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου δὲν εὐθύνομαι ἐγώ. Ἀναχωρήσας ἀπέστειλα πρὸς τὴν Ἱ Κοινότητα τὴν κάτωθι ἐπιστολὴν διαμαρτυρούμενος διὰ τὰ συμβάντα.

Καρυαὶ 9 Αὐγ. 1936

Πρὸς τὴν

Ἱ Κοινότητα Ἀγ. Ὄρους

Ἐγενόμην κάτοχος ἐγκαίρως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 192 ἀπὸ 31 Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἐγγράφου Σας. Εἰς τοῦτο χαιρετίζετε εὐσεβάστως τὴν ἀφίξίν μου εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον τόπον, ὑποβάλετε ἡμῖν τὰ βαθυτάτα σέβη σας καὶ μοὶ γνωρίζετε ὅτι δὲν παρεξηγήσατε τὴν ἀναβολὴν τῆς τυπικῆς ἐπισκέψεώς μου πρὸς τὰς ὑμέτερας ὀσιότητας, καθόσον ἐκ τῆς ἐπιστολῆς μου ἐπέισθητε ὅτι τοῦτο δὲν προήλθε ἐξ ἄλλης ἀφορμῆς, εἰ μὴ ἐκ σοβαροῦ κωλύματος, μὲ προσκαλεῖτε ἐξ ἐναντίας νὰ ἐπισκεφθῶ ὑμᾶς ἵνα εὐλογῶ τὰς ἀποτελοῦντας τὴν Ἱ Κοινότητα ἀγίους ἀντιπροσώπους.

Κατόπιν τῆς ἐπιστολῆς σας, ἂν καὶ πάσχω ἐξ ἰσχυρᾶς ἰσχυαλγίας, ἢ δὲ κόπωσις τῆς ἰππασίας δύναται νὰ ἐπιδεινώσῃ τὴν κατάστασίν μου ἐν τούτοις ἐθεώρησα καθήκον μου νὰ σὰς ἐπισκεφθῶ, ἐνῶ ἐπρόκειτο νὰ ἀναχωρήσω μὲ τὸ ἀτμόπλοιον τῆς παρελθούσης Πέμπτης.

Παρ' ἐλπίδα ὅμως ἀφικόμενος σήμερον καὶ ἐπισκεφθεὶς τὴν Ἱ Κοινότητα κατὰ καθήκον μὲ ἐκπληξίν μου ἤκουσα παρατηρήσεις, αἵτινες δὲν συνάδουσι μὲ τὸ νῆμα τοῦ ἄνω ὑπ' ἀριθ. 192 ἐγγράφου Σας τὸν συντίον ἢ σημερινὴ συμπεριφορὰ σας ὅχι μόνον δὲν εἶναι ἢ προσήκουσα εἰς τὸ ὑψηλὸν ἀξίωμά μου, ἀλλ' ἀντίκειται ἐντελῶς, ὡς ἔφθην εἰπὼν, εἰς τὸ σαφὲς νῆμα τοῦ ἄνω ἐγγράφου σας. Μοὶ προκαλεῖ δὲ κατὰ πληξίν τὸ γεγονός ὅτι πλὴν τοῦ ἀγίου ἐπιστάτου ὑπέστην παρατηρήσεις καὶ ἀπὸ ἑνα ὑπάλληλόν Σας, τὸν τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἐξέλαβον ὡς ἀντιπρόσωπον, ἐπληροφορήθην δὲ ὅταν ἐξήλθον τῆς αἰθούσης σας ὅτι ὁ παρατηρῶν με ἴητο ὑπάλληλός σας. Ὁ ὑπάλληλός σας αὐτὸς οὐδὲν δικαίωμα εἶχε νὰ μὲ διδάξῃ τὸν τρόπον τοῦ

φέρεσθαι, λυπούμαι δὲ διότι δὲν ἀντελήφθην τὴν βλάβη τῆς Ἱ Κοινότητος ἵνα τοῦ ἀπαντήσω προσήκοντως.

Ἐὰν δὲν εἶχον δικαίωμα νὰ περιοδεύσω τὰς Ἱ Μοῆς, εἴχετε καθήκον καὶ ὑποχρέωσιν νὰ μοὶ δηλώσητε τι ὅτι διὰ τοῦ διαληφθέντος ὑπ' ἀριθ. 192 ἐγγράφου σας, ὅποτε ἐγὼ σιμφώνως μὲ τὴν ἀνατροφήν μου καὶ τὸ ἀξίωμά μου ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει θὰ παρέβαινον τὴν ἐντολήν Σας. Μὴ πράξαντες τοῦτο ὅμως, ἀλλὰ τουναντίον καλέσαντές με διὰ τοῦ ἄνω ἐγγράφου Σας ἵνα σὰς εὐλογῶ μοὶ ἐστήσατε παγῶδα, δύναμαι νὰ εἶπω, ἀπευθύναντες εἰς ἐμὲ μὲ ἀνοίκειον τρόπον παρατηρήσεις καὶ ἐπιτρέψαντες εἰς ἕνα ὑπάλληλόν Σας, ἐνάπιον τοῦ πρωτεπιστάτου νὰ μοὶ ἀπευθύνῃ διαταγὰς καὶ παρατηρήσεις.

Κατόπιν τούτου δύναμαι νὰ ἐρωτήσω ὑμᾶς καὶ ἰδίως τὸν ἀρχιερατὸν Σας, γινώσκητε ἂ ἀναγινώσκετε ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 192 ἐγγράφῳ Σας ἢ ἀταλαιπώρως γράφετε ἀπευθυνόμενοι εἰς ἕνα Ἀρχιερέα;

Ἐπειδὴ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 2497 τῆς 28 Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἐγγράφῳ τῆς Ἱ Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀναγράφεται ὅτι μοὶ χορηγεῖται **μηνιαία ἄδεια** ἵνα ἀπέλθω εἰς τὸ Ἀγ. Ὄρος συνεπεία τοῦ ὁποῖου καὶ ἀφικόμην ἐνταῦθα, ἐνῶ ὁ ὑπάλληλός σας ἰσχυρίσθη χωρὶς νὰ ἔχη τοιοῦτον δικαίωμα, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἔλθω πρὶν λάβω ἄδειαν τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου, εὐσεβάστως παρακαλῶ ἵνα καθ' ἣν περίπτωσιν ἢ Ἱ Κοινότης συμφωνεῖ μὲ τὴν γνώμην τοῦ ὑπάλληλου τῆς, εὐαρεστηθῆτε καὶ μοὶ γνωρίσητε τοῦτο ἐγγράφως ἵνα ὑποβάλω τοῦτο εἰς τὴν Ἱ Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἣτις μοὶ ἐχορήγησεν ἄδειαν χωρὶς νὰ μοὶ γνωρίσῃ ὅτι πρέπει πρὶν ἀναχωρήσω νὰ ἐφοδιασθῶ καὶ μὲ ἄδειαν τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου, ἵνα ζητήσω ἐκεῖθεν ἱκανοποιήσιν δι' ἣν παρατήρησιν ὑπέστην ἀπὸ τὸν ὑπάλληλόν σας ἐξ ἀταλαιπώρου ἐνεργείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐκφράζων καὶ πάλιν τὴν βαθυτάτην μου λύπην ἐπιφυλάσσομαι νὰ πράξω πᾶν ὅτι νομίζω ὅτι μὲ ἱκανοποιεῖ ἀπάντησιν τῆς ἰδικῆς Σας ἀδικοπραξίας ἐφ' ὅσον μάλιστα ἢ προσβολῆ ἐγένετο ἐνώπιον τοῦ κ. ἀστυνόμου.

Μετ' εὐχῶν

ὁ Θεσσαλιώτιδος Ἱεζεκιήλ

ται
σαν
σω
ἀλλό
ρήσε
Πέτρ
νὰ
ἀ
λον
ἀρχι
μοδί
σε
Βατι
σθές
ματι
τοῦ
ἀπή
ρέτο
εἶμο
ἀριε
νόδι
λάδι
νιαί
Ἀγ
τῶν
ἀνα
μένι
Πατ
ροφ
γρά
κου
βάσ
πομ
βασ
αὐθ
ἔγγ
δου
δος
εἰς
μέν
μάτ
σφι
ται,
ἐμέ
τῆς
γνω
ἀμέ
ρυα
φαν
παρ
λογ
δὲν
του.
ἀπρ
τοῦ
τέτε
την
νότι
πη,
ἐφ'
Οἰκι
μὲ
οἰν
τῆς
προε
μου

καταφαίνε-
ται· με έκάλει-
τους εύλογη-
έπιστολή των
στώ παρατη-
κου μοναχού
γμενίτου και
ένα υπάλλη-
ς, ως είναι ο
δστις άναρ-
οι άπηγόρευ-
τήν Μονήν
λειψα να προ-
ν' Αρχιγραμ-
ζήτησε άδειαν
Πατριαρχείου
ήλθον αύθαι-
"Ορος, άλλ-
ς διά του ύπ-
ου της 'Ι. Συ-
ας της 'Ελ-
χορηγεϊ μη-
αβάσεως εις
προσκύνησιν
Ούδαμώς δέ
πει να άνα-
του Οίκουμι-
λως με πλη-
ταυταριθμού
ήσε τον Ολι-
τερι της μετα-
ιγ. "Ορος, 'Ε-
ιοδία παρέμ-
χματέως ήτο
νη και εις την
της 'Ι. Συνό-
ς της 'Ελλά-
νοποιηθῆ και
ότητα. Καί αι
του άγραμ-
Πέτρου 'Ε-
δικαιολογοῦν
μέν την πρόσ
ν' επιστολήν
δι' ης άνα-
λυμα της μη-
ς μου έν Κα-
μαι δέ να έμ-
ς ούχι διά να
διά να έπευ-
ιπροσώπους,
ίγνωσιν τού-
δμως διά την
συμπεριφοράν
ίως, δστις συ-
μέ εύγενες τάς
'Ιερās Κοι-
έν μοι έπετρά-
ίς Βατοπέδιον
ν άδειαν του
είου, πώς δέν
την μετάβα-
ίλους Μονάς
ας, δι' ήν τούς
την επιστολήν

Το άπροσδοκῆτως προκύφαν
ζήτημα μεταξύ έμου και της 'Ιε-
ρας 'Επιστοσίας παρουσιάζει
την Ι. Σύνοδον της 'Εκκλησίας
της 'Ελλάδος ως άταλαιπώρως
ένεργουσαν και έκθέτουσαν τούς
άρχιερείς άπέναντι άμαθών Κα-
λογήρων. Διότι ή μέν 'Επκλήσια
της 'Ελλάδος με έφωδίασε με
έγγραφον μινιαίαν άδειαν ίνα
μεταβώ εις "Αγιον "Ορος και
περιοδεύσω τās Μονάς, ο δέ άρ-
χιγραμματεὺς της 'Ιερās Κοινό-
τητος μη άναγνωρίζων την ά-
δειαν ταύτην μοι άπηγόρευσε
να μεταβώ εις την Μονήν Βατο-
πεδίου ως στερουμένου άδειας
του Οίκουμ. Πατριαρχείου. 'Οφεί-
λω να προσθέσω ως και άπαρ-
χόμενος είπον ότι έγώ εις "Α-
γιον "Ορος μετέβην ώς προσκυ-
νητής και ότι δέν έδέχθη άρχι-
ερατικός τιμάς, μηδέ να ίερο-
πράξω όποτε βεβαιως άπαραί-
τητος θ' ήτο ή άδεια του Οίκου-
μενικού Πατριαρχείου. 'Εν τῇ
Μεγίστῃ Λαύρᾳ έν η έτύχομεν
έξαιρετικής και εύγενεστάτης
δεξιώσεως και διά τουτο παρε-
μείναμεν περισσοτέρας ήμέρας
άμφότεροι οι 'Επίτροποι κ. κ.
'Αμβρόσιος και Χρυσόστομος
και ο γεραρός 'Ιατρός κ. Σπυρι-
δων με παρεκάλεσαν να ίερουρ-
γήσω την Κυρίακήν, όχι όμως
τουτο δέν έπραξα, αλλά κατελ-
θών εις τον Ναόν κατά τον έ-
σπερινόν του Σαββάτου ήρνήθη
να περιβληθώ τον άρχιερατικόν
Μανδύαν και να λήξω την ρά-
βδον έν τῷ Νάρθηκι, ένῶ άνέμε-
νον άπαντες οι πατέρες, ίνα χο-
ροστατήσω εις τον έσπερινόν.
Την πρωταν μόνον ώμίλησα
έρμηνεύσας την Εύαγγελικήν
περικοπήν κατά την θείαν λει-
τουργίαν και είπων ύποθήκας τι-
νάς προς την άσκουμένην άδελ-
φότητα.
Είμαι λυπηρόν διότι άπαντες
οί 'Αγιορίται σί τυχόντες πανε-
πιστημιακής μορφώσεως έτρά-
πησαν περι άλλας όδοὺς και ού-
δεις έπανήλθε εις την μετάνοιαν

του, βέν είναι δέ οὔτοι όλίγοι.
"Ενεκεν τούτου το άγιώνυμον
όρος ίθύνουσι άμαθεῖς Μοναχοί
ήμιμαθεῖς δέ καλόγηροι άναλαμ-
βάνουσι την άρχιγραμματείαν,
έπειδή δέ μεταξύ των τυφλών
βασιλεύει ο μονόφθαλμος, οί ή-
μιμαθεῖς οὔτοι καταδυναστεύου-
σι τον ίερόν τόπον.
Χαρακτηριστικόν δέ είναι και
το έξῆς όπερ μοι αυέβη. "Οταν
άπεχώρησα έκ της Ι. Κοινότητος
μετά την δήλωσιν του άρχιγραμ-
ματέως, ότι μοι άπαγορεύεται
να μεταβώ εις την Μονήν Βατο-
πεδίου, ο "Αγιος πρωτεπιστά-
της, Βατοπεδινός τυγχάνων έκάλ-
λεσε τον συνοδευόντά με γραμ-
ματέα μου και εύγενέστατα εί-
ωε: εις αυτόν ότι εις την Ι. Μ.
Βατοπεδίου δύναμαι να μεταβώ
ύπ' εύθύην του και έτιλεφώνη-
σε εις την Μονήν του να μέ-
ανμένουν, μοι διεβίβασε δέ την
λύπην του διότι δέν δύναται να
με έπισκεφθῆ, πράγμα διά το ό-
ποιον τον ηύχιρίστησα δι' έπι-
στολής μου. Παρ' έλπίδα όμως
ένῶ ήμην έτοιμος να μεταβώ,
δι' άπεσταλμένου του εις το κα-
τάλυμά μου με παρεκάλεσε ό-
πως διά διαφόρους λόγους μη
μεταβώ πράγμα το όπιον και
έπραξα άναχωρήσας την έπομέ-
νην διά Θεσσαλονίκην.
Το άγιώνυμον "Ορος είναι
καλλίφωτος φάρος του Γένους
και της 'Εκκλησίας ήμών, και
πρέπει κάθε "Ελλην να είναι
προστάτης και να ένδιαφέρεται
διά την δόξαν αύτου. Καθ' ήν έ-
ποχην όμως τά Μοναστήρια
της Δυτικής 'Εκκλησίας γέμου-
σιν έπιστημόνων μοναχών και
δη διασήμων, το "Αγιον "Ορος
ή ένδοξος αύτη και αιωνόβιος
κιβωτός των παραδόσεων και
των θησαυρών της 'Εκκλησίας

μας πλην τεσσάρων ή πέντε Ια-
τρών μοναχών, και ένός φιλο-
λόγου, ούδένα περικλείει έπι-
στήμονα θεολόγον. Οί άγιορί-
ται θεολόγοι άτυχώς δαπάναις
των Μονών ή των άγιοριτών μο-
ναχών σπουδάσαντες άντι του
φιλοσοφικού βίου, τον ιστορικόν
ύλισμόν άγαπήσαντες περιπλα-
νώνται εις όλα τά σημεία του
όρίζοντος έκλιπαρούντες κοσμι-
κάς θέσεις. Πόσον λυπηρόν του-
το και επίζημιον διά την 'Εκ-
κλησίαν και το "Εθνος! Δέν ύ-
πάρχουσι άτυχώς σήμεραν, Νι-
κόδημοι και Χριστοφόροι και
Νεόφυτοι και ο οικτρώς τον βίον
έκμετρήσας ασίδιμος Χρυσόστο-
μος ο πολὺς Λαυριώτης. 'Εάν
άφαιρέσωμεν τούς Σπυριδωνας
και Εύλογίους καλλιεργούντας
τά γράμματα έρημιά εις το ά-
γιώνυμον όρος έπιστημονικώς
βασιλεύει. 'Υπάρχουν όμως εύ-
τυχώς σεμνοί και εύσεβείς πα-
τέρες άσκούμενοι και προάγον-
τες την άρετήν.
'Ημεῖς διά πρώτην φοράν, ως
ταπεινοί προσκυνηταί, έπισκε-
φθέντες τον τόπον τουτον τον
"Αγιον, άνεξαρτήτως του άπρο-
σδοκῆτως έπισυμβάντος ήμῖν έ-
πεισοδίου υπό δύο ύπερφιάλων
Μοναχών, όμολογοῦμεν ότι κα-
τενύγημεν βαθέως, από νυκτός
όρθρίζοντες και ήμεῖς μετά των
προσευχομένων πατέρων έν
τοῖς Ναοῖς τῶν Μονών, και έ-
μσκαρίσαμεν και έξηλεύσαμεν
τούς άσκουμένους άδελφούς τον
φιλοσοφικόν και άπράγμονα ζη-
λώσαντας βίον, τās τιμάς και
την δόξαν και τον πλοῦτον πε-
ριφρονήσαντας έν τῷ ματαίῳ
κόσμῳ, τῷ Θεῷ και μόνῳ καθο-
σιωθέντας.
'Εν Καρδίτῃ
† Ο Θεσσαλιώτιδος ΙΕΖΕΚΙΗΛ

ΘΛΙΒΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΙΣ ΑΘΩΝΑ ΑΠΟΔΗΜΟΥΝΤΟΣ ΕΓΚΡΙΤΟΥ ΙΕΡΑΡΧΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ίκνημο. Γεωσ, 2ης, Χ, 1936

Υπό ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΡΥΛΑ, Λαυριώτου

ρας καινότητος. ἠθεώρησα καθήκον μου νὰ ὑποβληθῶ εἰς τὴν κόπωσιν ὧρου ἡμιονοδρομίας καὶ ἐκ Δάφνης ἀντὶ νὰ ἀναχωρήσω μετὰ τὸ ἀτμόπλοιο ἀνήλθον εἰς Καρυάς. Ἀφικόμεν ἐκεῖ περὶ τὴν δύσιν τοῦ Ἡλίου καὶ κατηβύθησιν εἰς τὸ Μέγαρον τῆς Ἱερᾶς Κοινοῦτος. Ἐκεῖ εὗρον τὸν ἄγιον πρωτεπιστάτην μετὰ τῶν ὀσιωτάτων ἐπιστατῶν παρισταμένου καὶ τοῦ ἀστυνόμου Καρυῶν ἀνθυπομοιράρχου κ. Κούτσια γνωστοῦ μοι ἐξ Ἀγγράφων καταγομένου. Ὁ ἅγιος πρωτεπιστάτης καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ, ἀφοῦ ἐδικαιολογήθη ὅτι διὰ λόγους ὑγείας δὲν ἠδυνήθη ἐξ ἀρχῆς νὰ ἐμφανισθῶ, μοὶ ἀπήντησε εὐγενέστατα ὅτι εἶμαι πληρέστατα δικαιολογημένος καὶ οὐδὲν ζήτημα ὑφίσταται. Παρ' ἐλπίδα ὅμως εἰς τὴν εὐγενεστάτην αὐτὴν ἀπάντησιν τοῦ πρωτεπιστάτου κ. Παγκρατίου, Βατοπεδινοῦ, διεφώνησεν εἰς τῶν ἐπιστατῶν φέρων τὸ ὄνομα Πέτρος, Ἐσφιγμένιτης, ὅστις ἄλλωστε ὡς ἐπληροφόρηθη, δὲν ἦτο ἐπιστάτης, ἀλλ' ὀνεπλήρου δι' ὀλίγας ἡμέρας τὸν ἀπουσιάζοντα ἐπιστάτην Κουτλομουσίου. Ὁ ἀγροῖκος οὗτος καλόγηρος, ὅστις ὡς μοῦ εἶπον εἶναι πατριώτης μου, με ἀνοίκειον τρόπον ἤρχισε νὰ μοῦ κάμνη αὐστηράς παρατηρήσεις ὡς ἂν ὠμίλει πρὸς τὸν ὑποτακτικόν του, διότι ἀμέσως δὲν ἐνεφανίσθη εἰς τὴν κωνότητα. Εἰς ταῦτα ἀπήντησα ὅτι αἱ παρατηρήσεις παρέλκουν ἐφ' ὅσον δι' ἐπιστάτης μου ἐξήγησα τοὺς λόγους, ἢ δὲ Ἱερὰ Κοινοῦτος ἀπαντητικῶς ἐνέκρινε τούτους. Ἐλαβε τὸν λόγον καὶ ὁ κ. Ἀστυνόμος ὅστις εἶπεν ὅτι ἐγένετο μία ἀπλή παρατυπία ἀρκούντως δικαιολογημένη. Εἰς τὸν ἅγιον πρωτεπιστάτην ἐδήλωσα ὅτι πρόκειται νὰ ἐπισκεφθῶ μόνον τὴν Μονὴν Βατοπεδίου καὶ θὰ ἀναχωρήσω. Εἰς τοῦτο μοὶ ἀπήντησεν ἕτερος μοναχὸς, ὅστις ὡς ἔμαθον κατόπιν δὲν ἦτο ἐπιστάτης ἀλλ' ἦτο ὁ Ἀρχιεραρχεὺς κ. Χρύσανθος Ἰβηρίτης. Καὶ οὗτος οὐχὶ με εὐσχημον τρόπον εἶπεν ὅτι δὲν μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ μεταβῶ εἰς Βατοπέδιον μηδὲ εἰς ἄλλην Μονὴν διότι δὲν ἔφθασε ἡ ἀδεία τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου. Εἰς τοῦτον ὅμως ἀπήντησεν ὁ Ἐπιστάτης Διονυσίου, ἕνας σεβασμιος Γέρων, ὅστις με εὐγενέστατον τρόπον μοὶ εἶπεν ὅτι

ἐλευθέρως δύναμαι νὰ ἐπιτελέσω τὴν Μονὴν Βατοπεδίου. Εὐρεθεὶς πρὸ μίᾳς ἰταμῆς συμπεριφορᾶς ἀπεχώρησα, δηλώσας ὅτι θὰ ἀναχωρήσω μετὰ τὸ πρῶτον ἀτμόπλοιο καὶ ὅτι ἂν δὲν ἔχω ἀδειαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου δὲν εὐθύνομαι ἐγώ. Ἀναχωρήσας ἀπέστειλα πρὸς τὴν Ἱ Κοινότητα τὴν κάτωθι ἐπιστολὴν διαμαρτυρούμενος διὰ τὰ συμβάντα.

Καρυαὶ 9 Αὐγ. 1936

Πρὸς τὴν

Ἱ Κοινότητα Ἀγ. Ὄρους

Ἐγενόμεν κατόχος ἐγκαίρως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 192 ἀπὸ 31 Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἐγγράφου Σας. Εἰς τοῦτο χαίρειτίζετε εὐσεβάστως τὴν ἀφίξιν μου εἰς τὸν ἱερόν τουτον τόπον, ὑποβάλετε ἡμῖν τὰ βαθύτατα σέβη σας καὶ μοὶ γνωρίζετε ὅτι δὲν παρεξηγήσατε τὴν ἀναβολὴν τῆς τυπικῆς ἐπισκέψεώς μου πρὸς τὰς ὑμέτερας ὀσιότητας, καθόσον ἐκ τῆς ἐπιστολῆς μου ἐπέισθητε ὅτι τοῦτο δὲν προήλθε ἐξ ἄλλης ἀφορμῆς, εἰ μὴ ἐκ σοβαροῦ κωλύματος, με προσκαλεῖτε δὲ νὰ ἐπισκεφθῶ ὑμᾶς ἵνα εὐλογήσω τὸς ἀποτελοῦντας τὴν Ἱ Κοινότητα ἁγίους ἀντιπροσώπους. Κατόπιν τῆς ἐπιστολῆς σας, ἂν καὶ πάσχω ἐξ ἰσχυρᾶς ἰσχυαλγίας, ἢ δὲ κόπωσις τῆς ἰσχυρίας δύναται νὰ ἐπιδεινώσῃ τὴν κατάστασίν μου ἐν τούτοις ἠθεώρησα καθήκον μου νὰ σας ἐπισκεφθῶ, ἐνῶ ἐπρόκειτο νὰ ἀναχωρήσω μετὰ τὸ ἀτμόπλοιο τῆς παρελθούσης Πέμπτης.

Παρ' ἐλπίδα ὅμως ἀφικόμενος σήμερον καὶ ἐπισκεφθεὶς τὴν Ἱ Κοινότητα κατὰ καθήκον με ἐκπληξίν μου ἤκουσα παρατηρήσεις, αἵτινες δὲν συνάδουσι μετὰ τὸ νῆμα τοῦ ἄνω ὑπ' ἀριθ. 192 ἐγγράφου Σας τὸν συντίον ἢ σημερινὴ συμπεριφορὰ σας ὅχι μόνον δὲν εἶναι ἢ προσήκουσα εἰς τὸ ὑψηλὸν ἀξίωμά μου, ἀλλ' ἀντίκειται ἐντελῶς, ὡς ἔφθην εἰπών, εἰς τὸ σαφὲς νόημα τοῦ ἄνω ἐγγράφου σας. Μοὶ προκαλεῖ δὲ κατὰ πληξίν τὸ γεγονός ὅτι πλὴν τοῦ ἁγίου ἐπιστάτου ὑπέστην παρατηρήσεις καὶ ἀπὸ ἑνα ὑπάλληλόν Σας, τὸν τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἐξέλαβον ὡς ἀντιπρόσωπον, ἐπληροφορήθη δὲ ὅταν ἐξήλθον τῆς α' θούσης σας ὅτι ὁ παρατηρῶν με ἦτο ὑπάλληλός σας. Ὁ ὑπάλληλός σας αὐτὸς οὐδὲν δικαίωμα εἶχε νὰ με διδάξῃ τὸν τρόπον τοῦ

φέρεισθαι, λυποῦμαι δὲ διότι δὲν ἀντελήφθη τὴν ἰδιότητά του, ἵνα τοῦ ἀπαντήσω προσηκόντως.

Ἐάν δὲν εἶχον δικαίωμα νὰ περιοδεύσω τὰς Ἱ Μονάς, εἶχετε καθήκον καὶ ὑποχρέωσιν νὰ μοὶ δηλώσητε τι ὅτο διὰ τοῦ διαληφθέντος ὑπ' ἀριθ. 192 ἐγγράφου σας, ὅποτε ἐγὼ σιμφώνως μετὰ τὴν ἀνατροφήν μου καὶ τὸ ἀξίωμά μου ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει θὰ παρέβαινον τὴν ἐντολὴν Σας. Μὴ πράξαντες τοῦτο ὅμως, ἀλλὰ τουναντίον καλέσαντές με διὰ τοῦ ἄνω ἐγγράφου Σας ἵνα σας εὐλογήσω μοὶ ἐσθήσατε παγῶδα, δύναμαι νὰ εἶπω, ἀπευθύναντες εἰς ἐμὲ με ἀνοίκειον τρόπον παρατηρήσεις καὶ ἐπιτρέψαντες εἰς ἕνα ὑπάλληλόν Σας, ἐνάπιον τοῦ πρωτεπιστάτου νὰ μοὶ ἀπευθύνῃ διαταγὰς καὶ παρατηρήσεις.

Κατόπιν τούτου δύναμαι νὰ ἐρωτήσω ὑμᾶς καὶ ἰδίως τὸν ἀρχιεραρχεὺς Σας, γινώσκητε ἂ ἀναγινώσκετε ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 192 ἐγγράφῳ Σας ἢ ἀταλαιπώρως γράφετε ἀπευθυνόμενοι εἰς ἕνα Ἀρχιερέα;

Ἐπειδὴ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 2497 τῆς 28 Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἐγγράφῳ τῆς Ἱ Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀναγράφεται ὅτι μοὶ χορηγεῖται **μηνιαία ἀδεία** ἵνα ἀπέλθω εἰς τὸ Ἀγ. Ὄρος συνετελεσθῇ τοῦ ὁποῖου καὶ ἀφικόμεν ἐνταῦθα, ἐνῶ ὁ ὑπάλληλός σας ἰσχυρίσθη χωρὶς νὰ ἔχη τοιοῦτον δικαίωμα, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἔλθω πρὶν λάβω ἀδειαν τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου, εὐσεβάστως παρακαλῶ ἵνα καθ' ἣν περίπτωσιν ἢ Ἱ Κοινοῦτος συμφωνεῖ μετὰ τὴν γνώμην τοῦ ὑπάλληλου τῆς, εὐαρεστηθῆτε καὶ μοὶ γνωρίσητε τοῦτο ἐγγράφως ἵνα ὑποβάλω τοῦτο εἰς τὴν Ἱ Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἣτις μοὶ ἐχορήγησεν ἀδειαν χωρὶς νὰ μοὶ γνωρίσῃ ὅτι πρέπει πρὶν ἀναχωρήσω νὰ ἐφοδιασθῶ καὶ με ἀδειαν τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου, ἵνα ζητήσω ἐκεῖθεν ἱκανοποίησιν δι' ἣν παρατήρησιν ὑπέστην ἀπὸ τὸν ὑπάλληλόν σας ἐξ ἀταλαιπώρου ἐνεργείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐκφράζων καὶ πάλιν τὴν βαρυτάτην μου λύπην ἐπιφυλάσσομαι νὰ πράξω πᾶν ὅ,τι νομίζω ὅ,τι με ἱκανοποιεῖ ἀπέναντι τῆς ἰδικῆς Σας ἀδικοπραξίας ἐφ' ὅσον μάλιστα ἢ προσβολῆ ἐγένετο ἐνώπιον τοῦ κ. ἀστυνόμου.

Μετ' εὐχῶν
ὁ Θεσσαλιώτιδος Ἱεζεκιήλ

Ἐξ ὅ
ται διὰ
σαν οὐκ
σω ὡς
ἀλλὰ δι
ρήσεις
Πέτρο
νὰ ἀκο
λον τῆ
ἀρχιγι
μοδίως
σε νὰ
Βατοπε
σθέσω
ματέα
τοῦ Οἰκ
ἀπή. τη
ρέτως
εἶμαι ἐ
ἀριθ. 2
νόδου
λάδος.
νιαίαν
Ἀγ. Ὄ
τῶν Ἱε
ἀναγρ
μένω
Πατρια
ροφορε
γράμμ
κουμ. Π
βάσεως
πομένα
βασίς τι
αὐθάδη
ἔγγραφο
δου τῆ
δος. ἦ
εἰς τὴ
μὲν πα
μάτου
σφιγμέ
ται, διό
ἐμὲ εἰ
τῆς Ἱ. Κ
γνωρίζ
ἀμέσου
ρμαίς.
φανισθ
παρατη
λογησω
δὲν εἶχι
του. Τί
ἀπρεπει
τοῦ ἀρχ
νέταξε
τὴν ἐπι
νότητος
πη νὰ
ἐφ' ὅσο
Οἰκουμ.
μὴ ἀπῆ
σιν εἰς
τῆς Δυσ
προειδο
μου:

Τὸ ἀπροσδοκῆτως προκύψαν ζήτημα μεταξύ ἐμοῦ καὶ τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστοπίας παρουσιάζει τὴν Ἱ. Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὡς ἀταλαιπώρως ἐνεργοῦσαν καὶ ἐκθέτουσαν τοὺς ἀρχιερεῖς ἀπέναντι ἀμαθῶν Καλογήρων. Διότι ἡ μὲν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μὲ ἐφωδίασε μὲ ἔγγραφον μινιαίαν ἄδειαν ἵνα μεταβῶ εἰς Ἄγιον Ὄρος καὶ περιοδεύσω τὰς Μονὰς, ὁ δὲ ἀρχιερατικὸς τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος μὴ ἀναγνωρίζων τὴν ἄδειαν ταύτην μοὶ ἀπηγόρευσε νὰ μεταβῶ εἰς τὴν Μονὴν Βατοπεδίου ὡς στερουμένου ἀδείας τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου. Ὁφείλω νὰ προσθέσω ὡς καὶ ἀπαρχόμενος εἶπον ὅτι ἐγὼ εἰς Ἄγιον Ὄρος μετέβην ὡς προσκυνητῆς καὶ ὅτι δὲν ἐδέχθη ἀρχιερατικὰς τιμὰς, μηδὲ νὰ ἱεροπράξω ὅποτε βεβαίως ἀπαιτήτος θ' ἦτο ἡ ἄδεια τοῦ Οἴκου. Μενικίου Πατριαρχείου. Ἐν τῇ Μεγίστῃ Λαύρᾳ ἐν ἣ ἐτύχομεν ἐξαιρετικῆς καὶ εὐγενεστάτης δεξιώσεως καὶ διὰ τοῦτο παρεμείναμεν περισσοτέρας ἡμέρας ἀμφότεροι οἱ Ἐπίτροποι κ. κ. Ἀμβρόσιος καὶ Χρυσόστομος καὶ ὁ γεραρὸς Ἰατρός κ. Σπυρίδων μὲ παρεκάλεσαν νὰ ἱερωγήσω τὴν Κυριακὴν, ὅχι ὁμῶς τοῦτο δὲν ἔπραξα, ἀλλὰ κατελθὼν εἰς τὸν Ναὸν κατὰ τὸν ἐσπερινὸν τοῦ Σαββάτου ἠρνήθη νὰ περιβληθῶ τὸν ἀρχιερατικὸν Μανδύαν καὶ νὰ λύβω τὴν ῥάβδον ἐν τῷ Νάρθηκι, ἐνῶ ἀνέμενον ἅπαντες οἱ πατέρες, ἵνα χοροστατήσω εἰς τὸν ἐσπερινόν.

Τὴν πρωτὰν μόνον ὠμίλησα ἐρμηνεύσας τὴν Εὐαγγελικὴν περικοπήν κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ εἰπὼν ὑποθήκας τινὰς πρὸς τὴν ἀσκουμένην ἀδελφότητα.

Εἶναι λυπηρὸν διότι ἅπαντες οἱ Ἁγιορίται σὶ τυχόντες πανεπιστημιακῆς μορφώσεως ἐτραπήσαν περὶ ἄλλας ὁδοὺς καὶ οὐδεὶς ἐπανήλθε εἰς τὴν μετάνοιαν

τὰ, βὲν εἶναι δὲ οὗτοι ὀλίγοι. Ἐνεκεν τούτου τὸ ἀγιώνυμον ὄρος ἰθύνουσι ἀμαθεῖς Μοναχοὶ ἡμιμαθεῖς δὲ καλόγηροι ἀναλαμβάνουσι τὴν ἀρχιεραματεῖαν, ἐπειδὴ δὲ μεταξὺ τῶν τυφλῶν βασιλεύει ὁ μονόφθαλμος, οἱ ἡμιμαθεῖς οὗτοι καταδυναστεύουσι τὸν ἱερὸν τόπον.

Χαρακτηριστικὸν δὲ εἶναι καὶ τὸ ἐξῆς ὅπερ μοὶ συνέβη. Ὄταν ἀπεχώρησα ἐκ τῆς Ἱ. Κοινότητος μετὰ τὴν δῆλωσιν τοῦ ἀρχιεραματέως, ὅτι μοὶ ἀπαγορεύεται νὰ μεταβῶ εἰς τὴν Μονὴν Βατοπεδίου, ὁ Ἄγιος πρωτεπιστάτης, Βατοπεδινὸς τυγχάνων ἐκάλεσε τὸν συνοδεύοντά με γραμματέα μου καὶ εὐγενέστατα εἶπε: εἰς αὐτὸν ὅτι εἰς τὴν Ἱ. Μ. Βατοπεδίου δύναμαι νὰ μεταβῶ ὑπ' εὐθύην του καὶ ἐτιλεφώνησε εἰς τὴν Μονὴν του νὰ με ἀναμένουν, μοὶ διεβίβασε δὲ τὴν λύπην του διότι δὲν δύναται νὰ με ἐπισκεφθῇ, πρᾶγμα διὰ τὸ ὁποῖον τὸν ἠύχριστήσα δι' ἐπιστολῆς μου. Παρ' ἐλπίδα ὁμῶς ἐνῶ ἤμην ἔτοιμος νὰ μεταβῶ, δι' ἀπεσταλμένου του εἰς τὸ κατάλυμά μου μὲ παρεκάλεσε ὁπῶς διὰ διαφόρους λόγους μὴ μεταβῶ πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καὶ ἔπραξα ἀναχωρήσας τὴν ἐπομένην διὰ Θεσσαλονίκην.

Τὸ ἀγιώνυμον Ὄρος εἶναι καλλίφωτος φάρος τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, καὶ πρέπει κάθε Ἕλλην νὰ εἶναι προστάτης καὶ νὰ ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν δόξαν αὐτοῦ. Καθ' ἣν ἐποχὴν ὁμῶς τὰ Μοναστήρια τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας γέμουσιν ἐπιστημόνων μοναχῶν καὶ δι' ἀσκήσεων, τὸ Ἄγιον Ὄρος ἡ ἔνδοξος αὕτη καὶ αἰωνόβιος κιβωτὸς τῶν παραδόσεων καὶ τῶν θησαυρῶν τῆς Ἐκκλησίας

μας πλὴν τεσσάρων ἢ πέντε ἑκατῶν μοναχῶν, καὶ ἐνός φιλόλογου, οὐδένα περικλείει ἐπιστήμονα θεολόγον. Οἱ ἀγιορίται θεολόγοι ἀτυχῶς δαπάναις τῶν Μονῶν ἢ τῶν ἀγιοριτῶν μοναχῶν σπουδάσαντες ἀντὶ τοῦ φιλοσοφικοῦ βίου, τὸν ἱστορικὸν ὕλισμὸν ἀγαπήσαντες περιπλανῶνται εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος ἐκλιπαροῦντες κοσμικὰς θέσεις. Πόσον λυπηρὸν τοῦτο καὶ ἐπιζήμιον διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Ἔθνος! Δὲν ὑπάρχουσι ἀτυχῶς σήμερον, Νικόδημοι καὶ Χριστοφόροι καὶ Νεόφυτοι καὶ ὁ οἰκτρῶς τὸν βίον ἐκμετρήσας ἀοίδιμος Χρυσόστομος ὁ πολὺς Λαυριώτης. Ἐάν ἀφαιρέσωμεν τοὺς Σπυρίδωνας καὶ Εὐλογίους καλλιεργοῦντας τὰ γράμματα ἐρημίᾳ εἰς τὸ ἀγιώνυμον ὄρος ἐπιστημονικῶς βασιλεύει. Ὑπάρχουν ὁμῶς εὐτυχῶς σεμνοὶ καὶ εὐσεβεῖς πατέρες ἀσκούμενοι καὶ προάγοντες τὴν ἀρετὴν.

Ἡμεῖς διὰ πρώτην φοράν, ὡς ταπεινοὶ προσκυνηταί, ἐπισκεφθέντες τὸν τόπον τοῦτον τὸν Ἄγιον, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀπροσδοκῆτως ἐπισυμβάντος ἡμῖν ἐπισημοῦ ὑπὸ δύο ὑπερφιάλων Μοναχῶν, ὁμολογοῦμεν ὅτι κατενύγημεν βαθέως, ἀπὸ νυκτὸς ὀρθρίζοντες καὶ ἡμεῖς μετὰ τῶν προσευχομένων πατέρων ἐν τοῖς Ναοῖς τῶν Μονῶν, καὶ ἐμσκαρίσαμεν καὶ ἐξηλεύσαμεν τοὺς ἀσκουμένους ἀδελφοὺς τὸν φιλοσοφικὸν καὶ ἀπράγμονα ζηλώσαντας βίον, τὰς τιμὰς καὶ τὴν δόξαν καὶ τὸν πλοῦτον περιφρονήσαντας ἐν τῷ ματαίῳ κόσμῳ, τῷ Θεῷ καὶ μόνῳ καθοισωθέντας.

Ἐν Καρδίτῃ
† Ὁ Θεσσαλιώτιδος ΙΕΖΕΚΙΗΛ

ΘΛΙΒΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΙΣ ΑΘΩΝΑ

ΑΠΟΔΗΜΟΥΝΤΟΣ ΕΓΚΡΙΤΟΥ ΙΕΡΑΡΧΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκκλησ. Ἐπιστολῆς, 24, X, 1936

ὑπὸ ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΡΥΛΑ, Λαυριώτου

Τὰ ἐν τῇ «Φωνῇ τῆς Ἐκκλησίας» (Ἀθῆναι 10 Σεπτ.) ὑπὸ τὸν τίτλον «Εὐσεβῆς πορεία ἱεράρχου, ἐντυπώσεις τοῦ μητροπολίτου Θεσσαλοβιτιδος ἐξ Ἁγίου Ὁρους, ἐν προσωπικὸν ζήτημα» δημοσιευθέντα ἐν ἀσυνήθει λεπτομερείᾳ, ἐπλήρωσαν λύτης ἀφάντου παντός ὀρθοδόξου Ἑλληνοσὴν κερδία. Ὅσοι τιμῶσι καὶ θαυμάζουσι τοὺς Ἀγιορείτας δὲν εὐχαριστήθησαν βεβαίως ἐκ τῶν δημοσιευμάτων τοῦ σεβασμιωτάτου. Οὗτος μάλιστα ἐν τῷ λόγῳ, ὃν ἐξεφώνησεν ἐν Λαύρῳ φωρῶνται ὁ πρῶτος θαυμαστής καὶ ὕμνητής αὐτῶν, ἐν ᾧ εἶπε καὶ τάδε «..ἡ στρατευομένη ἐκκλησία δὲν εἶνε ἀθροισμα ἁγίων, ὑπάρχουσι ἐν αὐτῇ καὶ ὁ καλός, ἀλλὰ καὶ ὁ πονηρὸς δούλος, αἱ φρόνιμοι, ἀλλὰ καὶ αἱ μωροὶ παρθέναι, καὶ μόνον ἢ ἐν οὐρανῷ θριαμβεύουσα ἐκκλησία εὐρίσκειται ἐν τελείᾳ ἀγιοτητι, διότι ἐκεῖ ἐγένετο εἰς τὸν ἄλωνα ὁ χωρισμὸς τοῦ οἴτου ἀπὸ τοῦ ἄχυρον» (Ἐκκ/σία ἐτ. ΙΔ', 19 Σεπτ. 1936, σελ. 302). Ἐν τούτοις αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐν «Ἀθῶν εὔρε μόνον ἄθροισμα ἁγίων» διότι γράφει: «οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστευομέν» αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν» καὶ ἡμεῖς ἀξιωθέντες γυναικλινῶς, ἵνα προσκυνήσωμεν τὸν ἅγιον τοῦτον τόπον καὶ ἀκηκόαμεν καὶ οἶδαμεν τὴν σεμνότητα, τὴν εὐταξίαν, τὴν φιλοξενίαν, τὴν ἀσκησὴν τῶν μοναστῶν, τὴν ἐμπειρίαν τῶν πρῶτων, ἀποθαυμάσαντες ταῦτα πάντα». Μετὰ τὸ ἀτυχὲς ὁμῶς ἐπεισόδιον, γράφει τάδε: «Ἐνεκεν τούτου τὸ ἁγίουνυμον ὄρος ἐδύνουσι ἀμαθεῖς μοναχοί, ἡμιμαθεῖς δὲ καλόγηροι ἀναλαμβάνουσι τὴν ἀρχιερατικὴν, ἐπειδὴ δὲ μεταξὺ τῶν τυφλῶν βασιλεύει ὁ μονόφθαλμος, οἱ ἡμιμαθεῖς οὗτοι καταδυναστεύουσι τὸν ἱερόν τόπον («Φωνῇ τῆς Ἐκκλησίας σ. 3, στ. 1). Οὕτω φέρεται τὸν ἀναγνώστην πρὸς δὴλημματος: ἵ ἐν τῷ πιστεύῃ τὰ πρῶτα ἢ τὰ δευτέρω; ὅπερ ἠβουλήθη νὰ ἀρῇ ἐν τέλει πρὸς ἐπανόρθωσιν γράψας ὅτι ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀπροσδοκῆτος ἐπισωμάντος ἡμῶν ἐπισκοπιδίου ὑπὸ δύο ὑπερφύλων μοναχῶν, ὁμολογούμεν, ὅτι κατενύγημεν βλαβῆς ἀπὸ νυκτὸς ὀρθοδίζοντες καὶ ἡμεῖς μετὰ τῶν προσκυνητῶν πατέρων...» (αὐτ.). Ἄλλ' ἐξετάσωμεν τὰ τοῦ ἐπεισοδίου. Ὁ σεβασμιωτάτος ἐκκινήσας ἐνετύθεν δὲν συνεβουλεύθη οὐδὲν δυστυχῶς, ἵνα λάβῃ ὀδηγίαν διὰ τὴν ἐπίσεψιν τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἡ ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ζητηθεῖσα καὶ βραδύνασα πατριαρχικὴ ἐπιστολή, θὰ ἐχρησιμῆται αὐτοῦ κατὰ τὸν Κατ. Χάρτην τοῦ Ἁγίου Ὁρους, καθ' ὃν «οὐδεὶς ἀρχιερεὺς δύναται νὰ τελέσῃ ἱεροπραξίαν ἐν Ἀγίῳ Ὁρει, ἂν μὴ ἢ ἐφωδιασμένος δι' ἐγγράφου τοῦ δικ. πατριαρχείου...» (ἀρθ. 173) ἐφ' ὅσον ἠθέλε νὰ ἱεροπράτῃ ἀφοῦ ὁμῶς, ὡς ἐρίρη, μετέβῃ ὡς ἀπλοῦς προσκυνητῆς ἀποκρύψας κατ' ἀρχάς καὶ τὴν ἀρχιερατικὴν αὐτοῦ ἰδιότητα, ἐπερίτευνεν αὐτῇ, καὶ ἐπειδὴ οἱ μητροπολίται εἶναι παγκοίως γνωστοὶ εἰς τοὺς Ἀγιορείτας, ὁ Κ. Χ. οὔτε τῆς Ἱ. Συνόδου ἐγγράφον προϋποθέτει, εἰ μὴ μόνον διὰ τοὺς κατωτέρους κληρικούς (ἀρθ. 173) ἀπαίτει ὁμῶς, ὅπως «πᾶς εἰσερχόμενος ἐν Ἀγίῳ Ὁρει», ὀφείλει νὰ ἐμφανισθῇ τῇ Ἱ. Ἐπιστάσιᾳ, ὅπως λάβῃ τὴν ἀδειαν τῆς ἐπισκέψεως τῶν μονῶν καὶ ἐξαρτημάτων καθ' ὅλου». (ἀρθ. 176). Παραδείγματα ἐχομεν πρόσφατα. Τῷ 1926 ἀντιπρόσωπος ὦν τῆς Λαύρας παρὰ τῇ Ἱ. Κοινοτήτι, ἐνῶ μετὰ τὴν συνεδρία ἐξηρχομένη τοῦ μεγάρου τῆς Ἱ.

Κοιότητος συνήθησα ἐλθὴν ἀγορεύειν φηθίως τὸν μακ. Μεσσηνίας Μελέτιον ζητοῦντα τὸ ξενοδοχεῖον, ὠδήγησα αὐτὸν εἰς τὴν Ἱ. Ἐπιστάσιον, ἧτις καὶ με παρεκάλεσε νὰ συνοδεύσω αὐτὸν εἰς τὸ παρατεθὲν γεῦμα, καὶ μετὰ μεσημβρίαν ἐφοδιασθεὶς διὰ διαμονητηρίου ἐπεσκέψατο τὰς μονάς—ὡς ἐνθυμούμαι. δὲν εἶχε οὔτε ἐγγράφον τῆς Ἱ. Συνόδου. Τῷ 1927 ἦλθεν ὁ ἅγιος Μαρωνείας Ἀνθίμος ἀπισταλμένος τοῦ Πατριαρχίου πρὸς ἐπιβουλήν τοῦ νέου Ἡμερολογίου μετὰ τὴν δεξίωσιν ἐζητήσαμεν τὰ διοριστήρια γράμματα τοῦ Πατριάρχου. Δὲν τὰ εἶχεν. Ἐν τούτοις ἐπετρέψαμεν αὐτῷ νὰ περιοδεύσῃ. Τῷ 1930 συνήλθεν, ὡς γνωστόν, ἡ πᾶσῶν τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν Σύνοδος ἐν τῇ Μονῇ Βατοπεδίου, δπουἀντιπρολκίως κατηυθύνθησαν. Ἄλλ' ὅτε ἠθέλησαν οἱ ἀρχιερεῖς νὰ ἀναχωρήσωσι καὶ ἐξήτησαν τὴν ἀδειαν τῆς Ἱ. Ἐπιστάσιος νὰ ἰδῶσι μονὰς ἵνας παρὰ τὸν ἱερόν—ἦν μὲν δὲ τότε πρωτοεπιστάτης—ἠξίωσα παρὰ τῶν σεβασμιωτῶν ἀρχιερέων νὰ μὴ θελήσωσι νὰ καταπατήσωσι τὴν σεβαστὴν συνήθειαν τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐπισκέψεως. Καίτοι δὲ ὁ πρόεδρος, ὁ μακ. Φιλάρετος Βαφείδης, 85 ἐτῶν καὶ πάσχων, ἐπέστη καὶ αὐτὸς καὶ ἅπαντες ἀνήλθον ἱππεύτες δῶρον πορείαν εἰς Καραῖς κτλ. Τούτ' αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς τὸν ἅγιον Θεσσαλιώτιδος, καίτοι πρωθυστέρως γράφοντα ἀπὸ τὴν Μονὴν Διονυσίου μετὰ τὴν ἐπίσεψιν τριῶν μονῶν πρὸς τὴν Ἱ. Ἐπιστάσιον, αὐτὴ δούσα τὴν ἀδειαν ἐξήτησε τὴν ἀπότισιν τοῦ ἀπαρτιθῆναι τοῦτου χρέους διὰ τῆς ἀβράς φρασσεολογίας: «μὴ παραλείπουσα, γράφει συγδρόνως νὰ ἐπισκεφθῇ αὐτὴν καὶ εὐλόγησῃ τοὺς ἀποτελοῦντας αὐτῇ». Τὰ μετὰ ταῦτα εἶναι γνωστὰ ἐκ τῆς διαμειφθείσης ἀλληλογραφίας καὶ ὡς ἀνω δημοσιευθείσης καὶ ἐκφράξω κατὰ τὴν λύπηδιὰ τὸ ἀτυχὲς ἐπεισόδιον ὡς Ἀγιορείτης, πρὸς ἕνα τῶν διαπρεπεστέρων ἱεραρχῶν τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ θαυμαστῶν τοῦ μοναχικοῦ βίου, καὶ προσπαθῶ ν' ἀνακαλύψω τὰ αἷτια τοῦ συμβάντος καὶ πολὺ ἐστενοχώρησα τὸ μυαλό μου εἰς τοῦτο. Εὐδυνῶς εἰς τοῦτο μοι ἐβόηθησεν ἡ δοθεῖσα μοι σήμερον «Ἐκκλησία» τῆς 19 Σεπ., ὅπου ἐν σ. 301—2 ἡ γενομένη ἐν Λαύρῳ ὑποδοχὴ καὶ δεξίωσις τοῦ Σεβασμιωτάτου καὶ αἱ προσφωνήσεις τε καὶ ἀντιφωνήσεις. Δυστυχῶς καὶ ἐνταῦθα ἔλαβον χώραν παρατυπία καὶ ἀντικανονικὰ πράξεις. Ὁ σεβασμιωτάτος, ὁ διαπρεπὴς κανονολόγος, καὶ νομικὸς τῆς συγχρόνου ἐκκλησίας, ἦν λιαν ἀτυχῆς: διότι μὴ ἐχῶν ὀδηγὸν καλὸν εἰς τὴν ἱεράν ταύτην ὀδοποιρίαν παρεσύρθη εἰς παρατυπίας. Ὁ ἀναδεξάμενος αὐτὸν εἰς τὴν Μετάνοιαν ἡγούμενος τοῦ ἁγίου Παύλου ἀφήκε τὸν πλοηγὸν ἄνευ πηδαλιούχου καὶ εἵπειτα δέ, ὅταν ἦλθεν εἰς ρῆξιν πρὸς τὸν ἱερόν τόπον ἄνευ προστασίας. Ἀπὸ Θεσσαλονίκης ἐπρεπε νὰ τηλεγραφηθῇ εἰς τὴν Ἱ. Κοινοτήτα τὰς ἐλεύσεως αὐτοῦ εἰς τὸν ἱερόν τόπον, καθὼς πράττουσι πάντες οἱ θέλοντες νὰ εἶναι ἐν τάξει ἀρχιερεῖς καὶ συγχρόνως καὶ τὸ κώλυμα αὐτοῦ, ἐάν δὲν ἠθέλε ὑποδοχᾶς καὶ νὰ ἀνέλθῃ εἰς Καραῖς. Εἰς Λαύραν, ἀφοῦ εἶδον δὲ ἀνεπιτήδευτος περιοδεύει, ἀφήκεν αὐτὸν νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸν κοινὸν ξενῶνα, τὸ «ἀρχονταρῆκιον» λεγόμενον. εἰτα δευτέρως ἀξίως γενομένης ὠδήγησαν εἰς τὸ ἐπίσημον «Συνοδικόν» Οἱ ἐπίτροποι πράγματι ἐπεδαφίλευσαν αὐτῷ πᾶσαν πατροπαράδοτον ἐν Λαύρᾳ

περιποίησιν. Κατὰ τὸν Κυριακῆς ἐσπερὶνὸν παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ χοροστατήσῃ, οὐδὲ οὕτω ἠνέχθη ὁ σεβασμιωτάτος, ἀλλ' ἐκάθητο παραπλεύρως παρὰ τὸ «γουμενικόν» στασίδιον. Ἄλλὰ τοῦτο ἦν ἀσυνήθιστον ἐν σχέσει πρὸς ὃ,τι πράγματι ἐπείτα ἐγένετο, ἦτοι δεξίωσις, προσφωνήσεις καὶ ἀντιφωνήσεις ἐν τῷ μέσῳ τῆς θείας μυσταγωγίας δηλ. μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον!!! ὡς γράφεται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δηλ. διακοπὴ τῆς ἱεράς καὶ ἀναιμάκτου θυσίας καὶ σαφέστερον, οἱ «τῶν βασιλείων ὄλων ὑποδεξόμενοι» ἀφήνωσαν αὐτὸν καὶ ἀναγκάζονται νὰ ἀκούσωσι λογύδρια καὶ ἀλληλοθαυμασμούς (ὅρα τὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀντιφωνήσασιν τοῦ ἐκ μέρους τῆς μονῆς ἀπαντήσαντος κ. Ἰατροῦ). Ὁ θεῖος Χρυσόστομος εὐρεθεὶς πρὸ παρομίας περιστάσεως, καθ' ἣν ὁ λαὸς ἐξήλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, καὶ παρεκώλυθη τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀδιάντους τῆς βασιλείας Εὐδοξίας, καίτοι ταῦτα ἐγένοντο ἐκτὸς τοῦ ναοῦ, εἰς ἐνδειξὴν σφοδρᾶς διαμαρτυρίας διέκοψε τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ μετέβῃ ἔπου καὶ ὁ λαὸς, εἰπὼν τὸ ἀξιοσημειώτερον: ὅπου ὁ ποιμὴν ἐκεῖ καὶ τὰ πρόβατα». Ταύτην τὴν διαμαρτυρίαν ἐν τῷ καθολικῷ τῆς Λαύρας ὑποχρεοῦτο νὰ κἀμῃ ὁ επικάρης, ἀλλ' οὕτως ἀσθενῆς κατὰ τὸ Κοινωνικόν, ὅταν εἶνε παρατεταμένη ἡ ἀκολοθία ὑποχωρεῖ διότι κατὰ νεότερας εἰδήσεις ἡ ἀντιφωνήσις ἐγένετο εἰς τὸ Κοινωνικόν—ὅπερ κατ' οὐδὲν μείοι τὸ παράτυπον—εἰς τὸν ἐμπνευσμένον ὄντως λόγον τοῦ σεβασμιωτάτου, ὁ πεπνυμένος τῆς Λαύρας ἀγορητῆς δὲν ἠδυνήθη νὰ συγκρατήσῃ τὸν ἐκχυλίζοντα ἐνθουσιασμόν, καὶ ἠνάγκαστον σεβ νὰ εὐρεθῇ εἰς δύσκολον ὄντως θέσιν νὰ τὸν ἀκούσῃ. Ἡ παρατυπία αὕτη ἐγένετο δυστυχῶς ἐν τῇ μητροπόλει τῶν μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, τῇ Μεγίστῃ Λαύρᾳ ἧτις παρέδωκεν εἰς τὰς λοιπὰς μονὰς μετὰ τοῦ κοινοβιακοῦ συστήματος (ὅπερ ἀπὸ 500 ἐτῶν δὲν ἔχει) καὶ τὸ ἀγιορειτικὸν τυπικὸν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου (βλ. ἡμέτερον ἄρθρον «Ἀθῶν» ἐν τῇ νεοτυπῶν ἑθηρ. καὶ χριστ. ἐγκυκλοπαίδειᾳ τόμ. Α' σ. 519). Τὸ ἀγιορειτικὸν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου κοινοβιον... τὸ ἀγιορειτικὸν τυπικὸν) καὶ ἦν οἱ ἀγιορεῖται θεωροῦσιν ὡς τὴν αὐστηροτέραν, ἧτοι στερωδῶς ἐχομένην τῶν πατροπαράδοτων καὶ δὴ τῶν καθεστώτων τοῦ τόπου (ὅπως ἦκουσα νὰ λέγηται ἐν τῇ Ἱ. Κοινοτήτι, ὅτι ὁ λόγος τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Λαύρας εἶνε νόμος). Φαντάζομαι τὴν ἀδημονίαν τοῦ οὕτως ἀνάξια πάσχοντος σεβασμιωτάτου, εὐρεθέντος μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὄντως θαυμασίου λόγον αὐτοῦ πρὸς ἀπροόπτου, νὰ ἀκούῃ ἀντὶ τοῦ «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, πηγῆς ἀθατάτου γεύσαθε» κ.τ.ε. ἀπροσδιόνησα τὸν πρὸς αὐτὸν γλαυρὸν ὕμνον τοῦ ἡδυμόλου Ἰοτροῦ (ὅστις ἴσως ἦν καὶ ὁ πρωινόφλης τοῦ χοροῦ) καὶ μετὰ ταῦτα τὸν πρὸς τὸν Σπυριδῶνα ἱατρόν—κατ' ἀντιπελάργησιν—ὕμνον τοῦ συνεκδήμου τοῦ σεβασμιωτάτου Βασιλείου Παπαδάκη, πτυχιούχου τῆς θεολογίας, δηλ. ὁ σεβασμιωτῆς χώρος τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ τῆς Λαύρας μετεβλήθη εἰς ἀκαδημαϊκὴν αἴθουσαν. κατὰ τὴν ἐν τῷ κόσμῳ συνήθειαν τῶν παρουσιάσεων τῶν ἐπισήμων ξένων, καὶ μόνον τὰ ἐπιθλα καὶ τὰ βραβεία ἔλειπον (ἵπερ βεβαίως οἱ τὸν βίον ὄλων εἰς τὸν κύριον ἀφιερῶσαντες ἀναμένουσι μόνον

(Συνεχεται εκ της 1ης σελίδος)

παρά τῷ μισθαποδότῳ και μόνου) και ταῦτα μὲν δικαίως παρελείφθησαν, ἀλλ' εἰς τῶν παρισταμένων ἀνέμενον, ὡς μοι ἔλεγεν, μετὰ τὰς τοιαύτας ἀντιφωνήσεις, ἀντι ἑλλεβόρου, ὅστις δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν χλωρίδα τοῦ Ἀθῶνος, τὰ ἀναφυκτικά, λησμονήσας ὁ ἄνους, ὅτι εἰς θεῖαν λειτουργίαν παρευρίσκειται και οὐχὶ εἰς κοσμικὴν αἰθουσαν. Οὕτω θὰ δισκεδάζετο ὀλίγον, μοι προσέθηκε, ἡ ἀνία τῶν δυστυχῶν Λαυριωτῶν ὑποχρεωθέντων μετὰ ὄρον ἀκολουθίαν νὰ βασανίζονται και μὲ τοιαύτας κοσμικὰς ἐθιμοτυπίας.

Κατὰ τὰ ἀνέκαθεν κρατοῦντα δεξιῶσι τοῦ ἀρχιερέως γίνεται πρὸ τῆς εἰσόδου τῆς μονῆς, ἀναμενόντων ἐκεῖ τῶν πατέρων μετὰ ἱερέως κρατοῦντος τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον και διακόνου θυμῶντος φερόντων τὰ ἱερατικά ἄμφια μετὰ δὲ τὸν ἀλληλοσπασμὸν προπορευομένων τῶν λαμπάδων και ψάλλοντος τοῦ δομῆστῆ τοῦ δεξιοῦ χοροῦ τὸ «Ἀξιὸν ἔστιν», ὁδηγεῖται περιβεβλημένος τὸν ἱερὸν μανδύαν εἰς τὸν ναόν, ὅπου μετὰ τὴν αἴτησιν και τὴν ἐκφώνησιν ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως τοῦ «Ἐπάκουσον ἡμῖν ὁ Θεός» εὐλογεῖ οὗτος και ἐκφωνεῖ και τὸ κατάλληλον λογῦδριον και ἀπαντᾷ ὁ λογώτερος τῶν ἀδελφῶν. Ἀλλ' ἐφ' ὅσον ταῦτα κατὰ τὴν ἀφῆξιν δὲν ἐγένοντο, ἔπρεπε οὐχὶ εἰς τὸν ναόν, ἀλλὰ κατὰ τὴν παρατιθεμένην τράπεζαν νὰ εὐχαριστήσωμεν τῷ ἀρχιερεὶ ὡς ἤρμοζεν. Καλῶς ποιήσας οὗτος διεμαρτυρήθη διὰ τὴν ἔλλειψιν λογίων εἰς τὸν Ἀθῶνα, ἐνθα ἔδει νὰ περιορευώσιν αἱ Μοῦσαι τοῦ Παρνασσοῦ και τοῦ Ἐλικῶνος, ἀλλ' ὡς μέσον συγκεντρώσεως αὐτῶν συνέστησε τὴν μὴ ἀναγνώρισιν ὑπὸ τοῦ Κράτους τῆς νῦν λειτουργούσης Ἀθωνιάδος Σχολῆς! Καὶ ἂν δὲν ἀναγνωρισθῆ ἡ Ἀθωνιάς, πῶς οἱ νέοι Ἀθωνιάδαι ἔχουσι νὰ μεταβῶσιν εἰς Πανεπιστήμια, ἵνα κτήσῃται ὁ Ἄθως λογίους και ἐπιστήμονας; και ἐάν δὲν ἀναγνωρισθῆ ποῖος φιλόμουσος γέροντας θὰ στείλῃ τὸν ὑποτακτικὸν εἰς αὐτήν, ἀφοῦ τὸ ἀπολυτήριον δὲν θὰ ἔδιδεν αὐτῷ τὸ δικαίωμα ἐγγραφῆς εἰς Πανεπιστήμιον ἢ μᾶλλον ποῖος νέος θὰ ἐσπούδαζεν εἰς τοιαύτην σχολὴν; Θέλω νὰ πιστεύω ὅτι ὁ σεβασμώτατος δὲν ἀνεμέτρησε τὴν εὐθύνην τῶν λόγων αὐτοῦ, οὐς ἐξ ἀγάπης πρὸς τὸ ἅγιον Ὄρος εἶπεν εἰς τὸ καθολικὸν τῆς Λαύρας, ὅτι ἐπετάχυνε δι' αὐτῶν τὴν διάλυσιν τῆς σχολῆς, ἣν ὁ ἱερός τόπος τοσοῦτον ἐκοπίασε πρωτοστατοῦντος τοῦ γράφοντος ταῦτα ν' ἀνιδρύσῃ, και ἀντὶ νὰ ἐνισχύσῃ τὰς προσαθείας τῆς ἱεράς Κοινότητος και τοῦ σεβ. ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν εἰς τὴν κρισιμωτέραν ταύτην διὰ τὴν ὑπαρξίν τῆς Σχολῆς στιγμῆν, ἐρχεται αὐτός ὁ πεφωτισμένος ἱεράρχης νὰ τεθῆ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἐν Ἀθῶν μερίδος τῶν φωτοσβεστών. Λυποῦμαι διὰ τὸ ὀλίσιμα τοῦτο τοῦ σεβασμώτατου, ὅπερ ἐρχεται εἰς ἀντίφασιν πρὸς ὅσα ὅπερ τῆς προόδου τῆς μοναχικῆς ἐκείνης πολιτείας εἶπεν και ἐάν ἤθελε νὰ ἀναμιχθῆ ἔπρεπε νὰ συστήσῃ τὴν κατὰ τὸν Κ. Χ. συμπλήρωσιν τῆς σχολῆς διὰ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἀκαδημίας τῶν γραμμάτων και τότε κατὰ ἐμὴ σύμφωνος νὰ μὴ ἀναγνωρισθῆ ἡ Ἀθωνιάς, διότι δὲν θὰ ὑπῆρχε πλέον λόγος. Ἀλλ' ὡς φιλοξενούμενος και ἀφοῦ τῆ ἀνοχητῆς Ἱ. Κοινότητος περιώδευε, νομίζω δὲν ἔπρεπε νὰ ἀναμιχθῆ εἰς τὰ ἐσωτερικά τοῦ Τόπου περὶ τῶν τοῖς κακοῖς συμβούλοις αὐτοῦ και ἀνεπιγνώτως ἀντιστρατευόμενος πρὸς τὰ καλῶς ἐννοούμενα συμπερόντα τοῦ Τόπου. Τοῦτο πρῶτον και δεύτερον, ὅσα, ὡς ἔχω μαθῶν, εἶπε δ-

σον ἀφορᾷ εἰς τὸ ἡμερολογιακὸν ζήτημα, ἀπερ ἐξέκαυσαν τὸν πυριγενῆ ζῆλον τῶν λεγομένων ζηλωτῶν ρίψαντα ἔλαιον ἐπὶ τῆς πυρᾶς, ἐλθόντα, ὡς θέλω νὰ πιστεύσω, εἰς τὰς ἀκοάς τῆς Ἱ. Κοινότητος ἠνάγκασαν αὐτὴν δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 184 νὰ προβῆ εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς περαιτέρω αὐτοῦ διατριβῆς εἰς Ἀθῶν. Ὁ σεβασμώτατος μὴ γνωρίζων τὸν ὄργανισμὸν τῆς Ἱ. Κοινότητος, ἀπέδωκεν εἰς τὸν Πέτρον και Παῦλον π. χ. τὸ γεγονός' ἀλλ' οὗτοι οὐδὲν δικαίωμα ὡς ἐπιστάται και γραμματεῖς εἶχον, εἰ μὴ ἐξετέλουν ἐντολὴν τῆς Ἱ. Κοινότητος. Ἀλλως ἐάν τοῦτο προήρχετο ἐκ κακοβουλίας και συνωμοσίας τοῦ ἐπιστάτου και γραμματέως ὁ σεβασμώτατος ὡς Ἀγιοπαυλίτης ἀδελφός πλέον ἠδύνατο νὰ ἐπικαλεσθῆ τὴν τελευταίαν παράγραφον τοῦ 7 ἀρθροῦ τοῦ Ν. Διατάγματος τοῦ κυροῦντος τὸν Κ. Χάρτην, και διὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς μονῆς αὐτοῦ ἀγίου Παύλου, ὅστις ἀφῆκε τὸν νεωφώτιστον συνάδελφον αὐτοῦ ἐκτεθειμένον εἰς τὴν μὴνιν τοῦ αὐθάδους (ἔστω) Πέτρου, νὰ καταγγεῖλῃ τὴν ὑβρίν εἰς τὴν Ἱ. Κοινότητα, ὡς δὲ ἀνώτερος τοῦ Κράτους ὑπόλληλος, νὰ ζητήσῃ και τὴν προστασίαν τοῦ πολιτικοῦ διοικητοῦ τοῦ ἀγίου Ὄρους. Διὰ τοῖς ἐθυσίαςεν ὅλα ταῦτα τὰ δικαιώματα, ἐγένετο ρίψασπις και ἠρηγήθη τόσον ταχέως τὴν Μετάνοιαν αὐτοῦ και κατηγορεῖ ἔπειτα τοὺς λογίους, οἵτινες δὲν ἔχουσι ὑπομονήν! Καὶ ὁμως ὁ γράφων ταῦτα χάριτι θεῆα διανύει ἤδη τὴν τετάρτην τῶν πολυμύχθων ἐτῶν αὐτοῦ ἐν Ἀθῶν δεκάδα, και παρὰ τὰς ἀπηγεῖς καταδιώξεις και ἐξορίας, τοὺς διὰ τοῦ τύπου διασυρμούς, τοὺς προπληκισμούς και τὰς συκοφαντίας, αἵτινα πάντα ἐξαναγκάζουσι αὐτὸν νὰ μείνῃ προσωρινῶς μακρὰν τῆς προσφιλοῦς αὐτῷ Μετανοίας, δὲν ἀπεδυσπέτησεν, ἀλλὰ πέποιθεν ἐπὶ τὸν εἰπόντα· «εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν και ὑμᾶς διώξουσιν» και ἔχει ὡς σύμβολον τὸ «Μάχου ὑπὲρ τῆς ἀληθείας και Κύριος ὁ Θεός βοηθήσει σοι εἰς τέλος». Ταῦτα λέγω οὐχὶ νὰ περιαντολογήσω, διότι μόνον τὸ καθῆκον πράττω ὡς στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ και ἀφωσιωμένον τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ τέκνον, ἀλλὰ νὰ ἐνθαρρύνω τὸν σεβασμώτατον νὰ μὴ ἀποκαρδιωθῆ ἐκ τοῦ μικροῦ τούτου ἐπεισοδίου, ἀλλ' ἀφοῦ θεοῦ ὄθεν ὁδηγηθεῖς ἐπέσκεπαστο τὸν πανσεβάσμιον ἐκεῖνον Τόπον, ἐνεθουσιάσθη ἐκ τῶν καλῶν και ἔλαβε πείραν και τῶν κακῶν, ν' ἀγωνισθῆ καὶ τὸς μετ' ἡμῶν πρὸς ἀσποκοράκισιν τῶν τελευταίων.

Οἱ Ἀγιορεῖται πάντες και πρὶν ἢ προσωπικῶς γνωρίσωσιν ἐξέτιμων αὐτὸν ἐξαιρετικῶς, και νῦν ἀφοῦ ἀπῆλυσαν τῆς παρουσίας αὐτοῦ και ἤκουσαν τῶν μελιρρῶτων λόγων ἐγενοντο λάτραι αὐτοῦ, πλέον δὲ πάντων οἱ Λαυριῶται, οἵτινες δὲν ἔχομεν λόγους ἰκανοὺς νὰ εὐχαριστήσωμεν αὐτῷ δι' ὅσα καλά ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ταπεινῶν ἐλάλησαν. Θὰ ἔχωμεν τὴν σεβασμότητα αὐτοῦ πρόξενον ἐν Ἀθήναις και ἐπίτιμον ἀδελφὸν ἀντιλήπτορα και προστάτην, και δὴ οἱ λόγοι, ἐν οἷς συναριθμοῦμαι κατὰ ὁ ἐλάχιστος, ὦν τοσοῦτον σθεναρῶς ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν και διέγω πράγματι τὰ αἷτια τῆς φθοροποιῦ νόσου, ὑφ' ἧς μαστίζεται ὁ ἱερός τόπος. Εἶνε ἀληθῶς παρήγορον ὅτι ὁ πεπνυμένος ἱεράρχης οὗτος ἀποτελεῖ ἐξαιρεσίαν μετὰ τῶν τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος, ὅστις μόλις ἀνακύνσας ἐκ βροτολογίου νόσου, ὡς εἰς ἀναρρωτικὸν ταξίδιον κατηυθύνθη πρὸς τὸν τραχὺν Ἀθῶν, ἵν' ἀπονεῖμῃ τὰ εὐχαριστήρια εἰς τὴν Κυρίαν Θεοῦτόκον, ἧτις ἐχαρίσα-

το αὐτῷ τὴν ὑγείαν, και οὐκ ἐφείσατο κόπων και μόχθων πρὸς ἐπιλήρωσιν τοῦ ἱεροῦ τούτου σκοποῦ. Τὰ σφάλματα και αἱ παρεξηγήσεις, αἵτινες ἠκολούθησαν, ἀποδεικνύουσι πῶσον ὀλίγον και οἱ κορυφαῖοι τῶν ἱεραρχῶν γνωρίζουσι τὸ κατὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἐπιβάλλουσι τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως ἐγκύψωσιν εἰς τὴν μελέτην και σπουδὴν τοῦ αἰωνοβίου τούτου θεσμοῦ πρὸ πάντων οἱ ταγοὶ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τοῦτο εἰς τὴν εἰρημένην ἐγκυκλοπαιδείαν, ἧτις τὸ πρῶτον εἶδε τὸ φῶς ἐν Ἑλλάδι, ἐν τῷ ἐκτεταμένῳ ἐξ 130 σελίδων ἀρθροῦ, δὲν ἔγραψα τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἧτις εἶνε γνωστῆ, ἀλλὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ μοναχικοῦ βίου και τὸ ἀγιορειτικὸν πολίτευμα ὡς ἀπαραίτητον τοῖς φιλομονάχοις βοήθημα.
Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Σεπ. 1936
ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΚΟΥΡΙΑΣ — Λαυριώτης

Η ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΝΤΕΛΕΣΘΕΝΤΑ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Εκκλησιολογία. Βηρυτ — 25-1-27

Ρώμην νέων, σύνεσιν μέσων, βουλήν γερόντων λέγει που ο Ήσιόδος. Εἰς τὰς δεινὰς, αἱ διέχεται ἡ ἐκκλησία, περιστάσεις ἢ τῶν πλειόνων ψήφος ἐστράφη πρὸς τὸν ὄνομα καὶ πρᾶγμα γέροντα ἁγίον Ἡρακλείας κ. Βενιαμίν. Εἶναι μὲν γέρον, ἀλλ' οὐκὶ παρῆλιξ, ἔχει προσβληθῆ ἀπὸ ἀσθενείας συνήθους εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν 65 ἐτῶν ἀλλ' ἰσχυρὸς ὁ εἰπὼν : «ὦ γὰρ δύναμις μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται». Ἐμυήθη κατὰ βίβλος εἰς τὰ τῆς διοικήσεως τῆς ἐκκλησίας ὡς τε δευτερεύων (ἀπὸ τοῦ 1903) καὶ ὡς μέγας πρωτοσύγκελλος (1911) ἐπὶ Ἰωακείμ τοῦ Γ'. Διέπρεψε δὲ ὡς μητροπολίτης Ρόδου καὶ ὑπεστήριξε σθεναρῶς τὰ δικαιώματα τοῦ ἔθνους κατὰ τὴν κατοχὴν τῶν Ἰταλῶν. Ἀλλὰ ταχέως κατέστη παρ' αὐτοῖς ἀνεπιθύμητος καὶ μετετέθη εἰς τὸν θρόνον τῆς Φιλιππουπόλεως, ἔνθα ἔνεκα τοῦ πολέμου δὲν μετέβη. Ἐκτοτε ἐπὶ 25 ἐτίαν σχεδὸν παρέμεινεν ἀδιαλείπτως ἐν τοῖς πατριαρχείοις καὶ ὡς Νικαίας καὶ ὡς Ἡρακλείας. Τὸ τοιοῦτον δὲ προσπορίζει αὐτῷ πείραν καὶ ἰκανότητα περὶ τὸ οἰακοστροφεῖν τὸ ἐμπιστευθὲν εἰς χεῖρας αὐτοῦ σκάφος τῆς ἐκκλησίας ἀσυναγώνιστον. Ταῦτα εἶναι τὰ ἀναμφισβήτητα τοῦ νέου πατριάρχου προσόντα ὧν ἔνεκα θεῖα βουλήσει ὑψώθη εἰς τὸν τῆς οἰκουμένης θρόνον. Ὡς πάντες εἶδομεν εἰς τὰς ἐφημερίδας κατ' ἀρχὰς ὁ Φαναριωτικὸς κόσμος ἐστράφη πρὸς τοὺς δύο φερέλιδας ἀρχιερεῖς, ὧν τὸ ἔλλειπον τῆς πείρας ἀναπληροῖ ὄντως ἡ σύνεσις καὶ ἐμβριθεῖα καὶ ἡ περὶ τὴν δοῦσαν σφουρηλότης. Ἡ Ὑψηλὴ Πύλη βεβαίως κατὰ τοὺς κανονισμοὺς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπέμβῃ ἀμέσως, ἀλλ' εἶχε μυστικούς τρόπους ἐμμέσως νὰ ἐκδηλώσῃ τὰς προθέσεις αὐτῆς, ὅτι οὐδόλως ἐνημενίζετο εἰς τὴν ἐκτῶν νέων συνοδικῶν ἀνάδειξιν πατριάρχου. Ἐσπευσεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς Σουκρῆ Καγιᾶς ἀμέσως νὰ καλέσῃ δύο ἐκ τῶν ὁμογενῶν εἰς οὓς λόγους παρεμπύπτοντος ὑπεδήλωσεν ὅτι καλὸν θὰ ἔπραττον οἱ Συνοδικοὶ νὰ ἐξελεγόν τινα ἐκ τῶν γερόντων ὡς ἐπὶ παραδείγματι εἶπε, τὸν ἅγιον Ἰμβρου. Ἡ προτίμησις αὕτη ἐσχολιάσθη πολυειδῶς ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα ἡμερησίου τύπου, καὶ ἐλέχθησαν μάλιστα πολλὰ εἰς βάρος τοῦ λαμπροῦ τούτου ἱεράρχου (ὃν ἠτύχησα νὰ γνωρίσω πρὸ 4 ἐτῶν ἐπ' οὐρανῶν τὸ ἅγιον ὄρος καὶ ἐξετίμησα τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ) καὶ ὡς ἐν παρόδῳ λέγουσι τοῦτο, ὅτι ἔχει κατακτήσει τὴν συμπάθειαν τῶν Τούρκων, διότι κηρύττει τουρκιστὶ ἐπ' ἐκκλησίᾳ καὶ ὑποστηρίζει, ὅτι οὕτω εἰς τὴν ἐπίσημον τοῦ κράτους γλῶσσαν, δεῖν νὰ γίνῃ

σφῶς ἀνάξιον τὸ τοιοῦτον ὡς γραμματεὺς τῆς Μονῆς Μεγίστης Λαύρας διεξῆγον ἄλλοτε ἀλληλογραφίαν μετ' αὐτοῦ καὶ διαβεβαιουῖται τοὺς διαδιδόντας τὰ τοιαῦτα φληναφήματα, ὅτι ὁ Σουκρῆ Καγιᾶς ἐγνώρισεν τὸν σεβασμιώτατον τὸ 1932 ὅτε μετέβη εἰς Ἰμβρον ἐπιθεωρητῆς. Τότε ἐπιδαφιεύσας ὁ ἄριος Ἰμβρου λαμπρὰν περιποίησιν ἐκτίησεν τὴν συμπάθειαν τοῦ ἰσχυροῦ τούτου Κεμαλικοῦ, ἣν οὗτος ἐπεδείξατο ἀμέσως διὰ τῆς ἐπιστροφῆς πρὸς τὴν Μοῦνην μέρος τοῦ σφετερισθέντος μετοχίου ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τῆς νήσου Σουκρῆ ἐφένδη. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτω. Ὅταν δὲ μετ' ὀλίγας ἡμέρας παρουσιάσθη ἐπιτροπὴ συνοδικῶν πρὸς τὸν νομάρχην Κων/πολεως ἵνα τυπικῶς ζητήσῃ τὴν πρὸς ἐκλογὴν νέου πατριάρχου ἄδειαν, οὗτος ἐδήλωσε κατηγορηματικῶς ὅτι δύο ἐκ τῶν συνοδικῶν τὸν ἅγιον Ἠλιουπόλεως καὶ τὸν ἅγιον Λιουδικείας, ὡς νομίζω, θεωρεῖ ἐξαιρετέους ἢ Κυβέρνησις τοῦ ψηφοδελτίου. Βεβαίως οἱ κανονισμοὶ τοιαύτην ἐπέμβασιν μόνον εἰς τὸν Χαμίτ ἀνεγνώριζον, οὐκὶ δὲ καὶ εἰς τὴν δημοκρατικὴν τοῦ Κεμάλ κυβερνησιν ἣτις ἀφῆκε τὴν ἐκκλησίαν νὰ διευθύνῃ ἐλευθέρως τὰ κατ' αὐτήν, ἀλλ' ἢ μήπως διὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ράσου ἐπετρέπετο νὰ ἐπέμβῃ; καὶ ὅμως τὸ κατῳρώθησεν. Οἶαι τοῖς ἡττημένοι! Βλέπετε ὅμως τὴν τουρκικὴν διπλωματίαν; δὲν ἀνέφερε τοὺς ὑποψηφίους, Χαλκηδόνος καὶ Δέρκων, ἵνα μὴ ρανῆ ὅτι καταφόρος ἐπεμβαίνει, ἀλλ' ἐστράφη πρὸς τρίτους, περὶ ὧν οὐδεὶς ἐγένετο μέχρι τότε λόγος ἐν τῷ τύπῳ ὡς ὑποψηφίων.

Οἱ ἐν Φαναρίῳ ἐπληροφορήθησαν ἐμμέσως καὶ ἔμαθον ὅτι διάκειται δυσμενῶς πρὸς τοὺς δύο συνοδικούς ἢ Πύλη, διότι δὲν εὑρίσκεν αὐτοὺς λίαν νομοταγεῖς καὶ θιασώτας τοῦ καθεστῶτος. Διὰ τούτων βεβαίως ὑπεδήλου ὅτι φορεῖται τὴν νεότητι ὡς «ἔργων προκτῆρα» κατ' Ὀμηρον, καὶ ἐμπιστεύεται κάλλιον εἰς τὴν γεροντικὴν νωχέλειαν ἢ νεάζουσα Τουρκία. Ἐν τούτοις ἡ ἑλληνικὴ παροιμία λέγει «ἂν δὲν ἔχῃς γέρο, δώσε χρήματα καὶ ἀγόραζε γέρο». Τέλος δὲν χάθηκε ὁ κόσμος, θάττον ἢ βραδίον θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ σειρά τῶν νέων. Ἀκατανόητον εἰς ἡμᾶς εἶναι αἰριφθεῖσαι πέντε λευκαὶ ψῆφοι, ὅπερ λίαν δυσμενῶς ἐσχολιάσθη εἰς πάντας τοὺς Ἀθηναίους κύκλους, διότι ἡ λευκὴ ψῆφος κατ' οὐσίαν θὰ εἴπῃ ἀνησις ψῆφου. Ἀλλὰ τὴν σημασίαν ἔχει ἡ ἀρνησις τῆς ψῆφου ὑπὸ τῶν πέντε Συνοδικῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἐγνώριζον ἐκ τῶν προτέρων ὅτι «ἡ τῶν πλειόνων κρατεῖ ψῆφος» ; ἀφοῦ ἐπὶ 13 ψηφοφορησάντων οἱ 7 εἶχον βεβαίως δεδηλωμένην

ἡ πάντες τοὺς τριετίων. πατριάρχου καὶ ἐς αὐτὸν ἐν τῷ Φύσκῳ ὅστε ἐδοκίμησεν ὡς ἐκλεκτός Κυβίου, ἀλλὰ τὴν τελευταίαν στιγμήν ἡμερονομήσας ὑπεβλήθησαν ἀφοῦ βεβαίως χάριν τῆς ἰσχυρῆς καταγωγῆς ἐν τοῖς τριετίοις τὴν αὐτῆς γνώμην. Περὶ δὲ τὴν τῶν λαϊκῶν κατὰ τὸν πλεόν ἀνοίκειον τρόπον ἀπαρθεῖσιν κατὰ τὴν ἐν τῷ νῶν τελετολογία οὐκ ἔχῃ τί φῶν, πρόκειναι οὐδόλως νὰ συγκαλύπτῃ τὸ πρόσωπον τῆς αἰσχυνῆς πρὸ τοιοῦτον ἀσβῶν τολμημάτων κατὰ προσώπων ἀπροσβλήτων καὶ ἐν τῷ ἱερῷ τῶν πατριαρχείων περιβόλῳ. «Θοῦ Κύριε φυλακὴν τῷ στόματί μου». Ἐκείνο ὅπερ ὄντως ἐμποεῖ αἰσθησῖν εἰς ἡμᾶς τοὺς παλαιότερους εἶναι ὅτι ὁ οἰκουμένης πατριάρχης ἐκλέγεται διὰ 13 ψήφων ἀντὶ τῶν ἄλλοτε ὑπερεξουσιάζοντα. Ἀπὸ τοῦ 1926 οἱ τῶν νέων γῶνων μητροπολίται κατ' ἀνάγκην ἀνέθεντο τὰς ἐλατῶν ψήφους εἰς τὴν ἐν Φαναρίῳ Ἱεράρην Σύνοδον. Τὸ πρᾶγμα εἶναι σκληρὸν, ἀφοῦ ἐστερηθήσαν τῆς ὑποψηφιότητος γὰ στερωτῶνται καὶ τῆς ψήφου. Ἀκυσσάτωσαν οἱ ἐπαύοντες,

ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΚΟΥΡΙΑΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ

σπον βαθεῖαν ἀλήθειαν εἰς τὴν συνείδησιν τῶν λαῶν οἱ ὅποιοι μόλις εἶχον ἐξέλθει ἀπὸ τῶν φρικτῶν χαλασμάτων τοῦ πολέμου ἢ Δελφικῆ Ἰδέας συγκεντρώσει τὰ ὑψηλότερα ἀνθρώπινα ἰδανικά εὐλόγως ἐθεωρήθη το οὐράνιον τόξον μετὰ τὴν πολεμικὴν καταγίδα.

Κουρασμένη ἡ ἀνθρωπότης ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν τῆς καταστροφῆς τοῦ πολέμου, κύπτουσα πρὸ τῶν μεγάλων οικονομικῶν καὶ κοινωνικῶν προβλημάτων, τὰ ὅποια ἐξ αὐτοῦ κυρίως ἐδημιουργήθησαν ἢ ἐπεδεινώθησαν, ἔστρεψε τὴν προσοχὴν τῆς πρὸς τοὺς Δελφούς, ὅπου τὸ φῶς τῆς κρλωσύνης, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς συνεργασίας τὴν εἴλκυν.

Ἡ ἀνάγκη τῆς δημιουργίας τοῦ πνευματικοῦ τούτου κέντρου ἐξεπλήθην οὕτω ὡς ψυχικὸς αὐτοματισμὸς, καὶ τὴν ἀνάγκην ταύτην ἐξέφρασε θαυμασίως εἰς τῶν χορυφαίων ἀντιπροσώπων τοῦ συγχρόνου γαλλικοῦ πνεύματος ὁ Γκαμπρ. Μπουασσύ.

«Ἐξὼ καὶ ὑπεράνω τῆς πολιτικῆς—ἔγραφε μετὰ τὰς ἐορτὰς τὸ 1927, ἡ καὶ διὰ τοὺς ἰδίους εἰρηνικοὺς σκοπούς, τοὺς ἐπιδιωκόμενους ἐν Γενεύῃ—ἢ Εὐρώπῃ καὶ ὁ κόσμος ὁλόκληρος ἔχουν ἀνάγκην ἑνὸς πνευματικοῦ κέντρου. Ἐπειδὴ τὸ πνευματικὸν τοῦτο κέντρον δὲν δύναται νὰ ὑποδειχθῆ ὑπ' οὐδενὸς κατ' ἰδίαν ἀρέσκειαν ἀλλὰ μόνον ὑπὸ τῆς Ἱστορίας καὶ ὑπὸ τῶν ἀναμνήσεων ἢ τῆς ἠθικῆς ἕλξεως τῆς συγκεντρωμένης εἰς τῶν αἰῶνων τὴν διαδρομὴν, μία πλείας διανοουμένων καὶ ἀνθρωπιστῶν ἐσκέφθη, ὅτι οὐδεὶς ἄλλος τόπος τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ἠδύνατο καλύτερον τῶν Δελφῶν νὰ ἀνταποκριθῆ εἰς τὸν σκοπὸν τούτου.

«Οἱ Δελφοὶ ὅπου ἄλλοτε συνήρχοντο αἱ ἀμφικτυοναίαι, οἱ Δελφοὶ ποὺ παρουσιάζουν δι' ὁλόκληρον τὴν πεπολιτισμένην ἀνθρωπότητα τὸν τόπον τῆς σοφίας, τῆς ἁρμονίας καὶ τοῦ καλοῦ, ἐφάνησαν εἰς αὐτοὺς τὸ κέντρον τὸ ἐκλεγέν ὑπὸ τῆς παραδόσεως διὰ νὰ δημιουργηθῆ τὸς συναντήσεως τῆς παγκοσμίου καλῆς θελήσεως.

«Αἱ πρόσφατοι ἐορταὶ αἱ ὅποια ἐπ'εὐχαιρία τῶν ἐπιβλητικῶν παραστάσεων τοῦ Προμηθέως τοῦ Αἰσχύλου προσέλιπυν πολλὰς προσωπικότητας τῆς εὐρωπαϊκῆς καὶ ἀμερικανικῆς διανοήσεως, δὲν εἶνε ἢ τὸ προῖμιον τῆς ἰδρύσεως, ἐντός τοῦ μαγευτικοῦ τούτου πλαισίου, ἐνώσεων ἀνωτέρου χαρακτῆρος, κατὰ τὰς ὁποίας ἀντιπρόσωποι ὅλων τῶν ἔθνων θ' ἀναζητήσουν τὰ πνευματικὰ μέσα νὰ ἐξασφαλίσουν καὶ ἐνισχύσουν τὴν ἠθικὴν ζωὴν καὶ τὴν ἀμοιβαίαν συμπάθειαν τῶν λαῶν».

Οὕτως ἀντιλαμβάνονται οἱ ξένοι διανοούμενοι τὴν Δελφικὴν Ἰδέαν. Δὲν εἶνε δὲ τοῦτο παράδοξον. Ἄν κρίνῃ τις ἐκ τῆς ἔμμονῆς τῶν μεγάλων λαῶν εἰς τὴν κλασικὴν παιδείαν, ἐκ τῆς πίστεως μετὰ τῆς ὁποίας νέα κράτη τὴν εἰσηγάγον, ἐκ τῆς στεροφῆς τῆς συγχρόνου ζωῆς πρὸς τὴν ἀρχαιότητα, πηγὴν αἰώνιαν τῶν μεγάλων Ἀληθειῶν, δὲν εἶναι ὑπερβολὴ νὰ εἰπῇ τις, ὅτι ἡ παλινδρόμησις αὕτη ἀποτελεῖ τὴν στιγμὴν ταύτην διὰ τὴν ἀνθρωπότητα ἱστορικὴν ἀνάγκην νὰ προσεγγίσῃ περισσότερο πρὸς τὸ ἀρχαῖον πνεῦμα, νὰ κατανοήσῃ βαθύτερον τὴν διδασκαλίαν του, τὰ ἀποκαθάρσῃ εἰς τὰ διαυγῆ νόματα τῆς τῆς σύγχρονον ζωῆς, νὰ ἐνισχύσῃ τὰς ἠθικὰς ἀξίας τῆς ζωῆς διὰ τῆς ἀγάπης, τῆς συνεργασίας καὶ τῆς ἀλληλεγγύης τῶν λαῶν.

**

Δι' ἡμᾶς, κληρονόμους τῆς βαρυτάτης πνευματικῆς κληρονομίας καὶ θεματοφύλακας τῆς ζωῆς τῶν ὑψηλῶν τούτων παραδόσεων, θὰ ἦτο βαρεῖα καὶ ἀσυγχώρητος παράλειψις, ἂν δὲν ἀνταπεκρινόμεθα εἰς τὴν διεθνή εὐχὴν καὶ τὸν ἔντονον θόρον τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου νὰ ζωογονήσωμεν τὸ ἄτονον νῦν, ἀλλὰ παρὰ τοῦτο ἄσβεστον ἀπολλώνειον φῶς, πρὸς τὸ ὁποῖον ἀείποτε ὡς μαγνητικὴ ψυχικὴ βελὸν ἔστρέφετο καὶ ἄπθην ἢ συνείδησις τῶν λαῶν, καὶ νὰ δημιουργήσωμεν παρὰ τὸ ἱερὸν τοῦ Φοῖβου ἐκ νέου παγκόσμιον πνευματικὸν κέντρον, ὅπου αἱ Δελφικαὶ ἐορταὶ κατὰ τριετία, ἡ διδασκαλία τοῦ ἀρχαίου δράματος, ἡ ἐπικοινωνία τῶν πνευματικῶν ἡγετῶν τῶν λαῶν, τῶν λογίων καὶ τῶν καλλιτεχνῶν, ἢ συγκέντρωσις τῆς φοιτητικῆς νεολαίας τῶν ἔθνων, κατὰ τὰς διακοπὰς, ἢ συγκλησις ἐπιστημονικῶν συνεδρίων, αἱ διαλέξεις τῶν σοφῶν καὶ ἢ ἀκτινοβολία τῆς παραδόσεως τῶν ἀμφικτυοναίων, τῆς παλαιᾶς ταύτης τῶν ἔθνων, θὰ προπαρασκευάσων τὸ ψυχολογικὸν ἔδαφος εἰρημικῆς συνεργασίας τῶν λαῶν καὶ πέραν καὶ ὑπεράνω τῆς ἐπισήμου προσπάθειας τῶν ἔθνων, θὰ κρατύνουν τὸ αἰσθημα τῆς ἀγάπης καὶ τὴν συνειδητὴν τάσιν πρὸς τὴν εἰρηρικὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν.

Δὲν εἶναι δυνατόν βεβαίως νὰ καθορίσῃ τις ἀπὸ τοῦσε τὴν τροχίαν τὴν ὁποίαν θὰ διαγράφῃ ἡ Δελφικὴ Ἰδέα οργανομένη καὶ ἐξελισσομένη οὔτω. Βεβαίον εἶναι ὅτι ἡ τροχία τῆς θὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν εὐθραίων ἢ ὁποία θὰ δοθῆ κατὰ τὴν πρώτην κίνησιν τῆς ιδέας. Καὶ ἂν κρίνῃ τις ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμόν, τὸν ὁποῖον διήγειτο μέχρι τοῦδε, δύναται οὐχὶ ἀδικαιολογητῶς νὰ εἰπῇ, ὅτι οἱ Δελφοὶ θὰ καταστήσῃ ταχέως ὄχι μόνον κέντρον πνευματικῶν ἀλλὰ καὶ τόπος ψυχικῆς ἐπαγῆς τῶν λαῶν καὶ συναντήσεως τῆς καλῆς θελήσεως τῶν δια τὴν ψυχολογικὴν παρασκευὴν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς προόδου αὐτῶν.

II

Ἄλλ' ἂν οὔτοι ἢ ἴδρυσίς τοῦ Δελφικοῦ κέντρου ἐνδείκνυται ὡς ἐπιταγὴ ἐνὸς ὑψηλοτέρου καθήκοντος ἱστορικοῦ καὶ ὡς ἀπόκρισις εἰς τὴν διεθνή ἀξίωσιν, καὶ ἀπὸ ἄλλης ὁμοῦ πλευρᾶς ἐπιβάλλεται, ὑπο τὸ ἠθικὸν δηλαδὴ συμφέροντος τῆς Ἑλλάδος, νὰ συγκεντρώσῃ τὴν σύγχρονον πνευματικὴν κίνησιν καὶ καταστήσῃ τὴν ἑλληνικὴν ἐν τῇ ἱστορικῇ αὐτῆς ἐνότητι ἀντικείμενον εὐρυτάτης ἐπιστημονικῆς μελέτης ἔτι πλέον καὶ ὑπὸ τοῦ συμφεροντος τῆς τουριστικῆς κινήσεως διὰ τῆς ὁργανώσεως ἐκδρομῶν εἰς τοὺς ἀρχαιολογικοὺς καὶ ἱστορικοὺς τόπους τῆς Ἑλλάδος.

III

Ἐκ τοιούτων σκέψεων προήλθον εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ἰδρύσεως τοῦ Δελφικοῦ Ὄργανισμοῦ, προβλεπομένου διὰ τὸ ὑπὸ τὴν ψῆφον ἡμῶν σχεδίου νόμου.

Τρία ἦσαν τὰ κεφαλαῖα ἀντικείμενα τῆς νομοθετικῆς ρυθμίσεως. Ὁ καταρτισμὸς τῶν σοπτῶν τοῦ Ὄργανισμοῦ, ὁ οικονομικὸς τὸν ἐξοπλισμὸς ὡστε νὰ καταστή ἑαυτῆς καὶ ἡ δημιουργία ὁργάνου διοικήσεως ἀναλόγου πρὸς τὸν ὑψηλὸν σκοπὸν.

Πιστεύομεν ὅτι διὰ τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου ὁ ὄργανισμὸς καθίσταται αὐταρξὺς καὶ ἰσχυρὸν ὄργανον ἐπιδιώξεως τῶν σκοπῶν τούτων.

Ἐπειδὴ ἀνεπισημῶς μὲν ἀλλὰ ζωηρῶς ἐξεδηλώθη ἡ ἐπιθυμία μεγάλων λαῶν νὰ καταστήσωσιν ἑκεῖ ἐκαστὸν τὸν πνευματικὸν τοῦ οἴκου—θησαυρὸν—λαμβάνεται διὰ τοῦ νομοσχεδίου πρόνοια ὅπως δύναται ὁ ὄργανισμὸς νὰ ἐξαγοράσῃ ἢ ἀπαλλοτριώσῃ ἐπαρκῆ περὶ τὴν κομποπολιν Δελφῶν χώρον, ἐξ οὗ μετὰ διεθνή διαγωνισμὸν ἐξασφαλίξοντα τὴν ἀπαραίτητον ἐνότητα τῆς ὅλης συνθέσεως, θὰ δύναται ὁ ὄργανισμὸς νὰ παρέχῃ εἰς ξένα κράτη τὰ ἀναγκαῖα γήπεδα. Ἡ ἴδρυσις τοῦ πνευματικοῦ οἴκου ἐκάστον λαοῦ θὰ διευκολύνῃ οὐ μόνον τὴν συγκέντρωσιν τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν κατὰ τὰς περιοδικὰς ἐορτὰς καὶ τὰ ἐπιστημονικὰ συνέδρια καὶ τὴν στέγασιν τῶν φοιτητῶν τῶν κατὰ τὰς ἐκδρομῆς τῶν, ἀλλὰ καὶ ἰδίᾳ τὴν ἄνετον διαμονὴν τῶν διανοουμένων τῶν κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν, τὴν ἡρεμίαν μελέτην τῶν σοφῶν τῶν, τῶν καλλιτεχνῶν καὶ τῶν λογίων τῶν.

Εἰς τὸν χώρον τούτου προβλέπεται ἡ ἴδρυσις καὶ τοῦ πνευματικοῦ κέντρου τῆς Ἑλλάδος, περιλαμβάνοντος εὐρύτας αἰθουσας συγκεντρώσεως καὶ διαλέξεων, βιβλιοθήκας, πινακοθήκην, τμήμα τῆς Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν, αἰθουσαν λαϊκῆς ἑλληνικῆς τεχνῆς κλπ.

Εἰς τὸν ὄργανισμὸν παρέχεται ἡ εὐχέρεια τῆς ἰδρύσεως ξεοδοχείων, ἂν ἠθελε κριθῆ συμφέροντα, ἢ ἢ ἀνάθεσις τοῦ ἔργου τούτου εἰς ἐπιχειρήσιν. Πάντως ἡ ἐξασφάλις τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν πρώτην κίνησιν κεφαλαίων προβλέπεται καὶ διὰ δανείου ὑπηρετομένου ἐκ τῶν πόρων τοῦ ὄργανισμοῦ.

Εἰδικῶς διὰ τοῦ νομοσχεδίου λαμβάνεται πρόνοια διὰ τὴν αἰσθητικὴν καὶ πολεοδομικὴν τῆς κομποπόλεως Δελφῶν καὶ τοῦ ὅλου περὶ αὐτὴν χώρον διαρρυθμίσειν, ἢ ἐξ ἀποτελεῖ ἐφεξῆς ἀντικείμενον ἀρμοδιότητος ἀπολειπτικῆς τοῦ ὄργανισμοῦ, εἰς ὃν ἀνατίθεται καὶ κανονιστικὴ ἀρμοδιότης ἐπὶ ζητημάτων ὑγείας καὶ ἀστικῆς τάξεως.

Ἡ σύνθεσις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὄργανισμοῦ, ὡς σῶματος βουλευμένου συλλογικῶς, ἐκ τῶν ἀρμοδιότερων διὰ τὸ ἔργον τοῦτο προσώπων, παρέχει τὴν ἐγγύτην ἀσφαλοῦς διαχειρίσεως τῶν ζητημάτων, ἐνῶ ἐξ ἄλλου ἢ διὰ τοῦ νομοσχεδίου καθιστάμενην τριμελὴς ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖ εὐχρηστον ὄργανον ἐκτελέσεως τῶν βουλευμάτων τοῦ Συμβουλίου.

Τοιοῦτο τὸ σχέδιον τοῦ νόμου, τὸ ὁποῖον ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν ὑπὸ τὴν ψῆφον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων καὶ νὰ παρακαλέσωμεν ὅπως περιβληθῆ διὰ τῆς ψῆφου αὐτῶν κηρυσσόμενον ὑπερασιακόν.

ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΣΗΜΕΙΟΤΑ
ΕΚΑΣΤΗΣ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΜΟΝΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΘΩ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
 Τῆς ἰδιαζούσης βασιλικῆς εὐνοίας τρανὸν δείγμα, ὅτι οἱ κατὰ καιροὺς αὐτοκράτορες ἐπεδαψίλευσαν πλουσιαπαροχῶς οὐ μόνον δικαιοῦματα καὶ διάφορα προνόμια, ἀλλὰ καὶ κτήσεις καὶ μετόχια ἐκτεταμένα καὶ πολυάριθμα, ὥστε ὑπῆρξε χρόνος, καθ' ὃν ἡ Λαύρα εἶχε τοσαῦτα μετόχια, ὅσας ἡμέρας ἔχει ὁ χρόνος! Τοὺς ἀειμνηστους βασιλεῖς οὕτω γενναιοδῶρως προικίζοντας τὴν Λαύραν, καὶ διάφορα «σιτηρέσια» ἤτοι χρηματικὰ ποσὰ πρὸς ἀγορὰν σίτου συνεισφέροντας, ἐμιμήθησαν καὶ οἱ εὐσεβεῖς χριστιανοὶ ἀνθαμιλλώμενοι εἰς ἐλέη καὶ συνδρομὰς καὶ ἀφισρώσεις πραγμάτων τιμαλφῶν καὶ κτημάτων. Οὕτω ἡ Λαύρα κατέστη περιβλεπτός μητροπολις διαφόρων ἐντὸς τε καὶ ἐκτὸς τοῦ ἁγίου Ὁρους ἐξαρτημάτων, πανσέβαστον προσκύνημα τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν οὐ μόνον τῶν ὀρθοδόξων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἑτεροδόξων, ὡς ἀναφέρει ὁ Ἱησοῦτης Brasconnier, ὁ ἐν ἀρχῇ τοῦ 13 αἰῶνος τὸν Ἄθω ἐπισκεψάμενος. Ἰδία διὰ πολλῆς τῆς εὐλαβείας περιέβαλον αὐτὴν οἱ Ρῶσοι καὶ ἐν γένει οἱ σλαβικοὶ λαοί, ὧν πολυάριθμα δείγματα εὐλαβείας σώζονται μέχρι σήμερον εἰς τὴν Μονὴν, ὡς καὶ τῶν Ρουμάνων ἡγεμόνων καὶ βοεβοδῶν καὶ βογιάρων. Ὁ αὐστηρὸς ἀσκητικὸς βίος τῶν κοινοβιατῶν τῆς Λαύρας, οἵτινες μάλιστα διεσκορπισμένοι ἀνὰ τὰ διάφορα μετόχια ὑπῆρξαν οἱ στυλοὶ τῆς ὀρθοδοξίας, ἀρστοι διδάσκαλοι τοῦ κατὰ Χριστὸν βίου, πνευματικοὶ θεοεἰκελοι, ἅμα καὶ ἰατροὶ ἀνάργυροι (ὄρα καὶ τὸν τελευταῖον μακ. Γυμνάσιον, ὅστις οὔτε ἐδιδάχθη παρά τινος οὔτε Διοσκορίδην ἀνέγνω, ὡς ἐσφαλμένως γράφει τις κατ' αὐτὰς, διότι ἦν ἀγράμματος, ἀλλ' ἠκολούθησε τὴν ἀγιορειτικὴν παράδοσιν, ὅπως ἦν καὶ ἡ ἐμὸς πρῶτος γέροντας μακαρίτης Γέρο—Νικήτας, κελλιώτης Φιλοθεΐτης καὶ ἐν τοῖς Καρακαλᾶν ἰ Γέρο—Παΐσιος καὶ ἄλλοι πλείστοι ἐν δὲ τοῖς ὀρίοις τῆς Λαύρας ὁ ἐμὸς ὑποτακτικὸς Κλήμης—Κορνήλιος). Ἡ Λαύρα παρέιχε τοῖς προσερχομένοις οὐ μόνον τὰ ψυχικὰ ἰάματα καὶ τὴν τῶν ψυχῶν θεραπείαν, ἀλλὰ καὶ τῶν σωμάτων. Διετῆρει νοσοκομεῖον καὶ ξενῶνα μετὰ 70 κλινῶν ὡς ἀναφέρει χρυσόβουλλον Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου. Νοσοκομεῖον καὶ ξενῶν ἦν τὸ νῦν λεγόμενον «ἀρχονταρῆκιον», ὅπου ὑπῆρχοι καὶ λουτρῶνες χάριν τῶν νοσηλευομένων (ἠνωστὸν δι' ὅτι παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς ἦν λίαν διαδεδομένη ἡ λουτροθεραπεία—κοινοῦ ὕδατος καὶ οὐχὶ μεταλλικοῦ ἢ ἀλκαλικοῦ—ὡς ἀπέδειξαν πέρυσιν δύο βυζαντιολόγοι ὀκ. Μαν. Γεδεῶν καὶ ὁ Φαῖδ Κουκουλῆς δι' ἀξιολογῶν διατριβῶν).
 Τὸ νοσοκομεῖον εἶχε ὡς ἐξάστῃ

μα καὶ το γηροκομεῖον, ὅπου κατεφευγον οἱ παρήλικες καὶ ἀνάπηροι ἢ ἡμίσειαι χειρόγραφοι πολῦτιμοι οὐ μόνον τῶν πατέρων τῆς Μονῆς κώδικες, ὧν γνωστὴ εἰς τὸν ἐπιστη-ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν περίξ νῆσον καμωνικὸν κόσμον ἢ βοτανικὴ τοῦ τῆς Μακεδονίας, διάφοροι ἀσθενεῖ Διοσκορίδου μετ' ἐγχρωμῶν εἰκό-ἀνιάτως ἔχοντες, οὓς ἀνοικταῖς ἀγίων (περὶ τοῦ Διοσκορίδου ἐν γένει κάλαις ἐδέχετο ἡ Μονή, παρέχουσι καὶ τὴν ἀνάλυσιν καὶ περιγραφὴν δωρεὰν τὰ πάντα καὶ ἐπαναπαύουσι τοῦ κώδικος τούτου ἐξεδώκαμεν τῶ αὐτοῦ, ὅπως ὁ Σαμαρεΐτης τοῦ Εὐ 1935 ἐν τεύχος ἐκ σελ. 124 μετὰ ἀγγελίου, δι' ὄλων τῶν μέσων, ὡ βωτογραφικῶ ἀποτυπώματος). Ἐκ ἐξακολουθεῖ καὶ μέχρι νῦν πράττουσα ἰσοῦ θησαυροφυλακείου τὶ πρῶτον Λαύρα, διατηροῦσα καὶ φαρμακεῖοι ἰσοῦ ὑστατον νὰ καταλέξωμεν; Τον καὶ δύο Ἀσκληπιάδας. Ὁ ἀγαθοεργόμορον σακκον Νικηφόρου τοῦ γος οὗτος τῶν Λαυριωτῶν χαρακτῆρ ῥωκ—πολυτελέστατον καὶ πάγχρυσον καὶ αἱ παντοειδεῖς αὐτῶν ἀρεταὶ καλον ἔρον ἀμφιον περὶ τὰς 8 ὀκάδας πρὸ πάντων τῶν περίξ οἰκούντων γυγίζον—ἢ τὴν εἰς ὄνομα τοῦ Ἰω-ἐρημητῶν προσεῖλκεν τὰ πλήθη τῶν ἰννου Τσιμισκῆ φερομένην μίτραν, χριστιανῶν—εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ἀτέχνη-θαυμασίας Βυζαντινῆς, ἰ γίου Ἀθανασίου καὶ ἐξ Ἰταλίας ἡν περικαλεστάτην ἐκ σμάλτου ἀρ-εἶχον προσέλθει θαυμασταὶ αὐτοῦ—τοκλασίαν ἢ τὰ ἀνακτορικὰ ἐπιτρα-ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Μαξίμου (διπέξια ἀντικείμενα κτλ. Τὶ δὲ γὰ εἰ-πέρυσιν ἐξεδώκαμεν ἐκ τῶν ἀρχετύπων μετὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀγίων πων κωδίκων Λαύρας, Βατοπαιδίου λειψάνων, ἄτινα ὡς ἀπὸ μυρεψῶν καὶ ἁγίου Παντελεήμονος ἐν Βρυάρωματων» πληροῦσιν εὐωδίας ἀπε-ξέλλαις, κατὰ 4 διαφόρους συγγραμμάτων τὸν πάνσεπτον ἐκείνου φεῖς) μανθάνομεν, ὅτι καὶ αὐτοὶ οὐχ ὡρον (βλ. τὴν περιγραφὴν ἐν τῶ αὐτοκράτορες Ἰωάννης Καντακουτεύχει ἡμῶν, Τὰ κειμηλαρχεῖα καὶ ζηνός καὶ Ἰ. Παλαιολόγος ἐπεσκέτη βιβλιοθήκη τῆς ἐν Ἀθῶ μονῆς ψαντο τὴν Μονὴν περὶ τὰ μέσα τοῦ 1197. Λαύρας κτλ 1935).
 ἸΕ' αὐτοῦ καὶ ἐθαύμασαν τὴν ἁγιο- Εὐλόγιος Κουρίλας Λαυριώτης
 τητα καὶ τὸ προφητικὸν χάρισμα
 τοῦ ὁσίου, ὅπως καὶ ὁ πατριάρχης
 Κάλλιστος.

Ἐνεκα τῶν εἰρημένων λόγων πλείστοι ἐπίσημοι ἄνδρες, ἀρχιερεῖς καὶ πατριᾶραι, μεγιστᾶνες καὶ διδάσκαλοι καὶ πάσης τάξεως διαπρεπεῖς ἄνθρωποι προσηύχοντο καὶ διήνυσαν τὸν βίον αὐτῶν ἐν Λαύρα ὁσίως τε καὶ θεαρέστως. Οὕτω ἐν τῇ αὐτῇ τῆς Μονῆς διακρίνομεν τοὺς τάφους τριῶν πατριαρχῶν τοῦ οἰκομενικοῦ θρόνου, Διονυσίου, Ἀνθίμου καὶ Λεοντίου, ὑπεράνω τῆς κοινῆς κοινοβιοκῆς Τραπέζης παρίσταται ἐν τοιχογραφίᾳ ὁ μητροπολίτης Σερρῶν Γεννάδιος, ὅστις οὐ μόνον τὴν τρουλλωτὴν στέγην ταύτην ἰδίους ἀναλώμασιν ἐπέθηκεν, ἀλλὰ καὶ τῆς θαυμασίαν ὀλοκλήρου τοῦ ιδρύματος τοιχογραφίαν. Ἐντεῦθεν ἐκ τῶν τοιούτων ἐπισήμων κοινοβιατῶν προέρχεται ὁ ἀνεκτίμητος πλοῦτος τῆς βιβλιοθήκης καὶ τοῦ θησαυροφυλακειοῦ τῆς Λαύρας. Οἱ μεταγενέστεροι μὴ δυνάμενοι νὰ ἐξηγήσωται νὰ ἐξηγήσωται τὸ πλῆθος τῶν τιμαλφῶν κειμηλίων τῆς παλαιγενούς ταύτης Μονῆς—ἦτις ὡς εἴπομεν εἶναι καὶ ἡ μὴ τῶν Ἀθωιτῶν Μονῶν, ἦτις χάριτι θεῖα δὲν ὑπέστη ἐπὶ 1000 ἤδη ἔτη ἀποτέφωσιν—ἐπλάσαν τὸν μῦθον, ὅτι πολλὰ τούτων ἀφίερσεν ἐνταῦθα ὁ πάπας Νικόλαος, ὅστις ἐπεσκέψατο τὸν Ἀθῶ, ἵνα διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου προσελκύσῃ εἰς τὸ καθολικὸν δόγμα τοὺς Ἀγιορείτας (ἀλλὰ περὶ τῆς ὑποθέσεως ἱκανὰ ἐγράψαμεν ἄλλοτε). Σήμερον ἡ μὲν βιβλιοθήκη περικλείει περὶ τοὺς 7.000, τόμους ὧν

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

15 Ιαν. 1937

Ὁ ἐπισκεπτόμενος κατ' αὐτὰς τὰς Καρεας εὐρίσκειται πρὸ ζωῆρας καὶ ἀσυνήθους κινήσεως. Ἀγωγιᾶται μεταφέροντες οἰκοδομήσιμα ὑλικά ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ βουνοῦ, κτίσται κατεδαφίζοντες τὰ παλαιὰ μαγαζεῖα τῆς περιφήμου ἀγορᾶς καὶ ἀναδιαιλέγοντες τὰ ὑλικά διὰ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ δια τὰς ἀνεργεθησομένης νέας οἰκοδομίας, μηχανικοὶ περιφρόντιδες καὶ ἀεικίνητοι, ἀρχιτέκτονες σοβαρῶς σχεδιάζοντες καὶ ἐπιστοτατοῦντες, περιέργοι μοναχοὶ παρακολουθοῦντες τὰς κατεδαφίσεις καὶ διερωτῶμενοι τί ἀράγε καὶ συμβαίνει, ἐπιστάται καὶ ἀντιπρόσωποι τῆς ἱερᾶς Κοινότητος περιφερόμενοι καὶ ἐποπτεύοντες. Ἡ τοιαύτη ὄψις ὑπενθυμίζει εἰς ἡμᾶς τοὺς παλαιότερους, τοὺς καλοὺς καὶ ἀληθινούς ἐκείνους χρόνους, καθ' οὓς ἀνηγείροντο οἱ ῥωσικοὶ κολοσσοὶ καὶ τὰ Σερᾶγια καὶ προξενεῖ τὴν εὐάρεστον ἐντύπωσιν, ὅτι κάποια ζωὴ νέα καὶ πρόδοος ἐγκαινιάζεται ἐν τῷ τόπῳ. Μετὰ τὴν σθεναρὰν τῆς ἱερᾶς Συνάξεως ἀπόφασιν, ἣν ἐνεπεύευσθησαν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου καὶ τοῦ ἐντολοδόχου αὐτοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πολυτεχνείου κ. Α. Ὁρλάνδου, νὰ σώσῃσι τὸ σεβαστὸν μνημεῖον τῆς Βυζαντινῆς τέχνης, τὸν ναὸν τοῦ Πρωτάτου, προέβησαν παροτρύνοντες καὶ τοὺς διοικητοὺς κ. Π. Νούλη οἰαρμοδίοι ἐπὶ τὸ ἔργον τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῆς πρὸς τὸν ναὸν ἀγορᾶς, τῆς ἀπαρταλωτῆς ἀγορᾶς. Αὐτὴ ἀναπτυχθεῖσα εἰς παραβάσει τῶν θεσμῶν καὶ τυπικῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους μικροῦ δεῖν νὰ ἐκλαϊκεύσῃ ὀλοκλήρον τὸν ἱερὸν Τόπον. Ἡ μήτηρ τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ πάντοτε μὲν ἀντέδρασε κατὰ τῆς καινοτομίας ταύτης, ἰδίως κατὰ τὸ 1890 ἐπέτεινε τὰς ἐνεργείας αὐτῆς πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ, ὅπερ παρουσιαζομένη τὴν ἀρχαίαν τῶν Καρεῶν Σκήτην, τὴν πόλιν τῶν ἁγίων, ὡς κέντρον κοσμικῶν καὶ ἐστίαν διαφθορᾶς. Καὶ μετὰ πολλοὺς ἀγῶνας κατάρθρωσε νὰ κλείσῃ πάντα τὰ τῆς ἀγορᾶς καταστήματα, πλὴν 4 τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης, καὶ διήρκεσε τὸ τοιοῦτον μέχρι τοῦ 1898. Τότε οἱ ἀντιπρόσωποι τριῶν Μονῶν ὁ Ἀλέξανδρος τῆς Λαύρας, ὁ προηγούμενος Ἀθανάσιος τοῦ Καρακάλου καὶ ὁ Ἀγαθάγγελος τῆς Σιμωνοπετρας, διὰ σατανικῶν ραδιουργιῶν κατάρθρωσαν νὰ παρασύρωσι τὴν ἱερὰν Κοινότητα καὶ ἀνατρέψαντες τὸ ἱερὸν πατριαρχικὸν οἰγίλλιον ἤνοιξαν φεῦ! τὰ κατὰστήματα, εἰς οὐδὲν λογιζόμενοι τὰς ἀράς καὶ τὸ ἀνάθεμα τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐπανήλθεν ὁ Τόπος ἐπὶ τὸν ἴδιον ἐμετόν, καὶ ἐγένετο ἡ δευτέρα πλὴν χεῖρων τῆς πρώτης! Τότε καὶ ἡ περιφρονηθεῖσα Ἐκκλησία, ἀφοῦ ἀπουτεῖλασα ἐξάρχους, τοὺς μητροπολίτας Σερῶν Γρηγόριον (τὸν ἔπειτα Πατριάρχην), καὶ τὸν Κοζᾶνης Κωνσταντῖνον δὲν εἰσηκούσθη, ἐξαπέλυσε κατὰ τῶν ἀπειθῶν τριῶν μοναχῶν ἀφορισμὸν, καὶ τὸν ἐξωκλήσασάν, ὅστις δυστυχῶς μέχρι σήμερον μένει ἄλυτος. Ὁ ἀφορισμὸς οὗτος ἐπεξετάθη καὶ κατὰ τῶν ἀνοσίων ἐκείνων ἐμπόρων τῶν τε παλαιότερων, τῶν Ἰτραίων, τῶν Κουτσῶν, τῶν Κεφαλάδων καὶ ἄλλων ἄλλων, οἵτινες πάντες κακῆν κακῶς ἀπόλωντο, καὶ κατὰ τῶν νεωτέρων, οἵοι εἶναι οἱ πασίγνωστοι Πανταζᾶκοι, οἱ Χορτιᾶται, οἱ Καραμιπέριδες, οἱ Δαμηλαῖοι κ. ἄ. ὧν τὸ τραγικὸν τέλος πάντες οἱ σύγχρονοι ἐπίστανται καὶ ὁ ἀφορισμὸς τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας θαυματουργεῖ κατὰ τὸν ἐκδηλότερον μέχρι σήμερον τρόπον. Οἱ Σιμωνοπετρίται ἀνηγείραν τότε μεγαλοπρεπεῖς μέγαρον ἐξοδεύσαντες 7000

λίρας χρυσοῦ, ἀλλὰ κακῶς ὑπεβίβησαν μέχρι σήμερον ἀπὸ τῆς παρακμῆς τῶν ῥωσῶν καβιωτῶν μένει κενὸν ἡ ἐγκαταλειμμένον, ἐνδισαίτησ κοράκων καὶ νυκτερίδων καὶ φωλεᾶ μυῶν. Τῶν Καρακωνῶν τὸ ἐν ἠρειπώθη τελείως, καὶ τῶν Λοριωτῶν ἤρχισαν καταρρέοντα. Καὶ αὐτὸ οἵτινες χάριν ἐφημέρου κέρδους κατεπάσαν τὸ ἱερὸν οἰγίλλιον, ἔν' ἀνεγείρατοὺς πύργους τῆς Χαλάνης, ὅπου δετὶ προέβησαν εἰς τὴν τμηματικὴν αὐτῶν κατεδαφίσιν (ἀρχίσαντες ἀπὸ τὰ Μουτάφικιδίῳ) αἱ πρόσοδοι δὲν ἀνταποκρίνοντο ἤδη πρὸς τὰ ἔξοδα τῆς διατηρήσεως τῶν οἰκημάτων. Ὁ ἐν τῷ μέσω τῆς ἀγορᾶς τοῦ Λαυριώτου ἁγίου Ἀθανασίου κείται ἐτοιμόρροπος καὶ ἀναμένει τὴν κτάρρευσιν τῶν πέριξ δωματίων. Ἡ μακρῆς ἀνεγέρσεως οἰκοδομῶν ἐν Καρεαῖς περέβη ἐπὶ ῥωσοκρατίας μάλιστα πάντων. Ἡ αὐξήσις τῶν ἐνοικίων ὑπὸ Ῥάσων ἀनुποτάκτων, τῶν λεγομένων καβιτῶν, ἐξώθει τὰς ἱερὰς Μονὰς εἰς τὸν πηλαπασασιασμὸν τῶν οἰκοδομῶν. Ἐντεῦθα ἱ Καρεαῖ ἐλάβον τεραστίαν αὐξησίν, καὶ τὰ κτίρια συνεχωρεῖθησαν τὸ ἐν ἐπὶ τῷ ἄλλου εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε ταυτήνη ἠνώθησαν καὶ ἀπετέλεσαν μίαν συμπαγῆσαν κατηργησαν δὲ καὶ τὸν αὐλόγηρον τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Πρωτάτου, κμόνον στενὴ διόδος ἐχώριζεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν κοινῶν οἰκοδομῶν, ἧτις ἐχρησίμευαν καὶ ὡς αὐλαξ πρὸς διχοχέτευσιν τῶν ὀβριῶν ὑδάτων. Οὕτω ὁ ἀρχαιοπρεπὴς ναὸς στερηθεὶς οὐ μόνον τῶν ἡλιακῶν κτινίων, ἀλλὰ καὶ τοῦ φωτός, ἔπαθεν ἐκ τῆς ὑγρασίας, καὶ ἀπὸ 30ετίας ἤδη ἤρχισαν νὰ πηπύωσιν αἱ τοιχογραφίαι, καὶ εἰς τὰς αὐτὰς ἐκ τῶν θαυμασιωτέρων ἀγιογραφῶν τοῦ Ἀθω. ἔργα τοῦ Πανσελήνου τοῦ ἸΔ' αἰῶνος. Αὐτὸ τὸ καλὸν ἔκαμον εἰς τὸν Τόπον οἱ ὑποστηρίξαντες τὸ ἀνοιγμα τῆς ἀγορᾶς, αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν! Πάντες ἐβλεπον, ὅτι ὁ σημεῖον κατεστρέφετο ἡ τοιχογραφία, καὶ ὅμως αἱ συζητήσεις τῆς Κοινότητος ἐξικολούθησαν ἤδη κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον ἐπὶ ἔξαιτιαν, χωρὶς νὰ θελήσωσι νὰ συμφωνήσωσιν αἱ ἱερὰ Μοναὶ μέχρις οὐ ἐφέτος ἐπενέβη ἀποτελεσματικῶς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ὀρθοσκευμάτων καὶ τῆς Παιδείας καὶ ἀπέστειλε τὸν ἀριστον ἐν πᾶσι καθηγητὴν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἐν τῷ Πολυτεχνεῖω κ. Ἀ. Ὁρλάνδον, ὅστις πράγματι κομίζων καὶ μίαν θαυμασίαν τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπιστολὴν, ἔθεσε τέρμα εἰς τὰς συζητήσεις, καὶ ἀπεφασίσθη κατ' ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν ἡ ὀλοκληρωτικὴ τῶν πέριξ τοῦ ναοῦ οἰκημάτων, ἦτοι τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀγορᾶς περιπότου. Ἀλλ' ὡς μανθᾶνω ἡ ἀντίδρασις δὲν ἐξέλιπε τελείως.

Οὕτω θὰ ἀνοιχθῇ χάρος τριῶν περίπου στρεμμάτων, ἔνθα θὰ σχηματισθῇ ἄνθοκηπος, καὶ ὁ διερχόμενος διὰ τῆς Κεντρικῆς ὁδοῦ τῶν Καρεῶν πρὸς τὸ διοικητήριον θὰ ἔχη δεξιὰ μὲν τὰ ὑπόλοιπα τῶν καταστημάτων, ἀριστερὰ δὲ τὸν ναὸν τοῦ Πρωτάτου. Δόξα τιμὴ λοιπὸν εἰς τοὺς ἀγιορείτας, διότι ἔστω καὶ ἀργὰ ἀπεφασίσαν νὰ περιώσωσι τὸ τιμαλφέστερον τῆς Βυζ. ἀγιογραφίας κειμήλιον. Συγχροῶς διεγνώσθη ὅτι ἡ ὑγρασία προέρχεται καὶ ἐκ τῶν κάτω, ἐκ τῶν ὑπογείως κατερχομένων ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ κοινοῦ ὑδατος ὑδάτων, καὶ ὅτι τὸ ἔδαφος εἶναι ὡς ἐκ τούτου λίαν ἀσταθές διὸ ἀπεφασίσθη νὰ διοχετευθῶσι μὲν τὰ ὑδάτα ὑποβρυχίως, νὰ στερεωθῇ δὲ ὁ ναὸς δι' ἀντηρίδων.

Ἀναγινώσκω ἐν τῷ 25 τόμῳ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας τοῦ 1905 σ. 136 σὺλλογον περι τοῦ Πρωτάτου βραχῶν μὲν ἄλλα μεσὸν ἐνορίας, οἷτινες «ἡ ἱστορία πληροῦ ὄλου αἰῶνας». Αἱ μεταξὺ ΙΒ' ἸΔ' αἰῶνος τεχνουργηθεῖσαι τοιχογραφίαι ἀνεκινεῖσθησαν τὸν ΙΣΤ' αἰῶνα καὶ κοσμοῦσι μέχρι σήμερον τὸ εἶδος τοῦτου τῶν παλαιβαυλικῶν εἰτον δρομικῶν ναῶν. Τὸ Πρωτάτον μικρὸς καὶ ἄσημος τέως ναὸς ἀνοικοδομηθεὶς ὑπὸ τοῦ κτήτορος τῆς Μεγίστης Λαύρας Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ, οἷον ὁρᾶται σήμερον καὶ ἴσταται θείᾳ μοιρᾷ μέχρι τῆς σήμερον ἀλώθητος, συναγείρων ἐπὶ κοινῇ προσευχῇ ἱεροῦ δαίλουτος ἡσυχαστῶν ἐπὶ δέκα ὅλας ἐκατονταετηρίδας. Καὶ ἐπιλέγει ὁ διατριβογράφος:

Δια τούτου ἦ ἐν παντὶ τρόπῳ τοῦ ἱεροῦ τούτου μνημείου τῆς πατρίου τέχνης ἐπιβάλλεται πᾶσι τοῖς ὀρθοδόξοις καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῷ ἁγιανόμενῳ Ὁρει... Ὁ ναὸς ὑπὸ κεκαται καθὼς καὶ πᾶσα οἰκοδομὴ εἰς τὰς ποικίλας τῶν χρόνων ἐπηρείαις, μικρὰ δὲ βλάβη ἐν ἐλαχίστῳ μέρει αὐτοῦ μη θεραπευομένη ἐγκαίρως ὑπάρχει κίνδυνος μη πρὸς διαδοθεῖσα ἐπενέγκῃ ζημίαν μεγαλότεραν εἰς τὴν οἰκοδομὴν καὶ τὰς ἀρχαίας τοιχογραφίας. Οἱ μὲν αἰῶνες ἐσβίασθησαν ὡς κοινῇ λέγομεν αὐτάς, οἱ δὲ σύγχρονοι καθήκον ἔχουσι νὰ πράξωσι ὑπερωτηρίας αὐτῶν εἰ τι ἂν ἐπιβάλλῃ ὁ πρὸς τὴν ἱερὰν ἀρχαιοσύνην σεβασμὸς καὶ κατὰ τὰς σουβουλάς, ἅς ἡμῖν ἡ ἐπιστὴμη καὶ ἡ τέχνη παρέχεται... Πρέπει νὰ πιστεύσωμεν πάντες ὅτι οὔτε οἱ καιροὶ μενεταὶ οὔτε τὸ σήμερον πρέπει γενέσθαι δύναται ἡ ἀναβλήθῃ χωρὶς ζημίας εἰς τὴν ἐπιούσαν». Ἡ πάροδος 30 ἐτῶν ἔκτοτε πιστεύω νὰ ἔπεισε καὶ τοὺς πλέον ἀμεταπίστους πε-

23	"	7,20
24	"	2
25	"	11
25	"	1
27	"	6,30
28	"	0 80
31	"	5,10
33	"	3,20
34	"	3,20
34	"	0,60
36	"	11,00
37	"	0,60
40	"	4,40

ΩΤΑΤΟΥ

31

5)

της τῆς ἐπιτοκτικῆς, καὶ αἱ ἐπ' ἀνθρώπων σχολαστικαὶ συζη- εἶ νὰ λήξωσιν.

μοσ τῆς ἀγορᾶς θὰ ἀπαλ- γόν Τόπον ἀπὸ πολλῶν ψευ- οὔτινες ὡς σφῆκες ἐπεκάθησαν ὀμιζῶσι τοὺς μοναχοὺς, καὶ ἵππουσι κανόνι, κατὰ τὸ δὴ αἱ παίρνουν τὸν κόσμον στὸν τῆς προσφάτου χρεωκοπίας ἢ Χορτιάτη, τῶν μεγαλητέρων ἢ Καρεῶν, ἔχασαν Μοναὶ καὶ ἵ τὰ ἑπτὰ ἑκατομμύρια δραχ- ἔν τῷ μεταξὺ συνέβησαν αἱ χρεωκοπία, καὶ οὕτως ἐ- ὁ ἱερὸν χρῆμα, ὅπερ ἠδύνατο ἴση δι' ἄλλας σπουδαίας τοῦ κας ὡς π. χ. διὰ τὴν ἐνίσχυ- συστάτου τυπογραφείου, ὅπερ ἰων κινδυνεύει νὰ διαλυθῆ. Τῶ ὦν 7 ἑκατομ. ὅπερ ἐνεθλά- ρτιάται ἠδύνατο νὰ χρησιμεύ- ἴκδοσιν, τὴν μελετωμένην ὑπὸ .ας, τῶν λειτουργικῶν βιβλίων. ἔ θὰ ὠφελεῖτο ὁ Τόπος ὑλι- ἴ ἠθικῶς, καὶ θὰ ἐξυπηρετεῖ αἱ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ χρι- ἠρώμα. Ἡ κατάργησις τῆς ἀ- ἰαγκωῆ, εἶμαι βέβαιος, τοὺς δῖως τοὺς ἐμπορευομένους ἂ σκεφθῶσιν περὶ τοιούτων ἰοισα προσιδισζόντων εἰς τοὺς ὕτω θὰ λάβωσι καὶ αἱ Καρεαὶ τῆ μορφήν, τὴν ἀσκητικὴν—καὶ γεύουσα τῶν Σκητῶν τοῦ ἀ- — καὶ σὺν τῷ χρόνῳ θὰ ἀ- ἰ Καρεῶται διὰ τῆς καλογερι- ἰοφυίας, ἄλλο εἶδος ἐμπορίου, ὁ καὶ τῆς καλλιτεχνίας καὶ πά- ἰ ἐγγχωρίου βιομηχανίας, καὶ θὰ εἰς, τοὺς ἄλλους ἀσκητὰς ἐρ- ὀριστικὰς. Μιὰ τοιαύτη ἐργα- ἰ ἠ-ποραγωγὴ τῶν αἰθερίων ἐ- ἀφότου παρήκμασον οἱ Ρῶσ- ἰθη τελείως. Ὑπάρχουσιν δὲ εἰς ἠν χλωρίδα ἀφθονα φυτὰ ἀ- ἰ πὶ ὁ ἄνθρωπος, ὅστις θὰ παρά- ἰτο τὰ πρῶτα μέσα εὐρέθη, ἰ Λονδίνου ὁ κ. Κ. Σακελλά- ἰ ἐνθουσιώδης λάτρης τῆς φύ- ἰαυμαστῆς τοῦ πλούτου τῆς ἰότης ἀνέλαβε τὴν ἀπὸ πάσης ἰετᾶλλευσιν αὐτῆς. Εἶναι δὲ ἰ ὁ "Αθω, ὡς ἀπεδείξαμεν ἐν ἰ ἐκδοθέντι «"Αθωνι» ἡμῶν, ἰ) ἠ πλουσιωτέρα τοῦ κόσμου ἰ ὕτως εἰπεῖν ἀποθήκη παντῶν ἰ ν φυτῶν καὶ δὴ τῶν φαρμα- ἰ Ἀθῆναι τῆ 22 Νοεμβρ. 1935 ἰ ὕλόγιος Κουρίλας Λαυριώτης

Limoni

ραγοῖ	ραγοῖ	2	fr	ar	10.
"	"	4	"	"	10.

ΞΕΝΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑΙ ΠΩΣ ΑΚΡΙΒΩΣ ΕΧΕΙ ΤΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΝ ΖΗΤΗΜΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗΝ ΕΙΣ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜ. ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ

28
18
9
10
18
6
26
14
20

Δεν επρόκειτο να επανέλθω διά τὰ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει συμβιάντα κατὰ τὴν ἐκεῖ μετάβασίν μου, ἐν τοῖσις ἐπανέρχομαι, ἵνα ἐπανορθώσῃς τινὰς δημοσιεύσεις εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Ὁσιοῦ κ. Εὐλόγιου Κουρίλα γραφέντι (Ἐκκλ. Τύπος ἀριθ. 32), ἔρ' ὅσον ὁ κ. Κουρίλας εἰς ἄλλον ἀπαντῶν τιτολοροεῖ με τὸ ὄνομά μου τὸ δημοσίευσά μου. Ὁ κ. Κουρίλας γράφει ὅτι ἔγραψε οὐχὶ ἵνα δυσαρρεστήσῃ τὸν φίλον Σεβαστῆγιον Θεσσαλιώτιδος, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀποκαταστήσῃ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν ἐξευμενίσῃ τοὺς ὑβρίζοντες ἀγιορίτας καὶ νομίζει ὅτι εἰς ἀμφοτέρας ἐπέτυχεν. Ἄς μοῦ ἐπιτρέψῃ ὁ κ. Κουρίλας νὰ εἰπῶ ὅτι οὔτε τὸ ἐν ἐπέτυχεν οὔτε τὸ ἄλλο. Οὔτε τὴν ἀλήθειαν ἀπεκατέστησε, ἀλλ' οὔτε ὑβριστὴς καὶ αὐτὸς τούτων, ἐξημένησε τοὺς διήθεν ὑβρισθέντας. Τὸ μόνον ὅπερ ἐπέτυχεν εἶναι νὰ δυσαρρεστήσῃ τὸν φίλον τοῦ Μητροπολίτην Θεσσαλιώτιδος ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀφορμὰς εἶχε μόνον εὐχαριστιῶν. Διότι εἶχον τὴν εὐλογον ἀξίωσιν νὰ μοῦ ἀπαντήσουν εἰς ὅσα ἔγραψα οἱ θιγόμενοι διὰ τοῦ δημοσιεύματός μου, οὐδέποτε ὅμως ὁ κ. Κουρίλας, ὅστις ἐξόριστος διατελὼν ἐκείθεν εἴτε ἐκουσίως εἴτε ἀκουσίως οὐδένα λόγον εἶχε νὰ ἀναμυχθῇ ὡς κηδεμών.

Εἰς ἐμὲ ὁμολογῶ ὅτι τὸ πρῶτον δημοσίευμα τοῦ κ. Κουρίλα μοῦ ἐπροξένησεν κατάπληξιν, καὶ ἐξηγοῦμαι. Μετὰ τὸ δημοσίευσά μου εἰς τὴν «Φωνὴν τῆς Ἐκκλησίας» ἔμαθον ὅτι ὁ κ. Κουρίλας ἔψεγε τὴν διακοπὴν τῆς Λειτουργίας ἐν Λαύρᾳ διὰ τὰς προσφωνήσεις εἰς γνωστόν μου πρόσωπον, ἐκ τούτου παλαιὸς συμφοιτητὴς μου καὶ φίλος τυχάνων τοῦ ἔστειλα ἐπιστολὴν διαψεύδων τὴν διακοπὴν. Ὁ κ. Κουρίλας τότε με ἐπεσκέψθη κατ' οἶκον μετὰ δύο ἡμέρας εἰς Ἀθήνας ὅχι διὰ νὰ με ἐλέγξῃ δι' ὅσα ἔγραψα διὰ τὸν Πέτρον Ἐσφιγμένιτην καὶ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Χρυσάνθον, διὰ τὸν ὁποῖον πρὶν φθάσω εἰς Καρῶν εἶχον τὴν καλύτεραν ἰδέαν καὶ ἐπέσπευδον τὴν γνωριμίαν του, διότι μόνον τοὺς δύο αὐτοὺς ἠλεγξα διὰ τὴν στάσιν των. ἐνῶ πᾶν τὸ Ἀγιορικτὸν ἐγ-

Κουρίλας με ἐπεσκέψθη συγκατανεύων εἰς τὰ γραφόμενά μου, τρόπον τινὰ ἠθέλησε νὰ με συγχωρῇ δι' ὅσα ἔγραψα. Μοῦ εἶπεν λοιπὸν κατὰ λέξιν «ἔπρεπε Σεβασμιώτατε νὰ πάθητε ἀπὸ τοὺς Ἀγιορίτας ὅτι ἐπάθατε, διὰ νὰ πιστεύσῃτε τί τραβῶ ἐγὼ τόσα ἔτη ἀπ' αὐτούς. Δὲν ξεύρετε τί ἔχω τραβῆξῃ ἐγὼ ἀπ' αὐτὸν τὸν Πέτρον Ἐσφιγμένιτην». Εἰς ταῦτα τοῦ ἀπήντησα «τὸν Ἐσφιγμένιτην ὁ Ἅγιος Κασσανδρείας ἐν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ γενομένου λόγου ἐπήνεσεν ὡς νοήμονα Καλόγηρον». Ὁ κ. Κουρίλας εἰς ταῦτα μοῦ ἀπήντησε «μὰ καὶ αὐτὸς ὁ Κασσανδρείας σὺν τὸν Πέτρον εἶναι ὁμοῖός του». Ἐξ ὅλης δὲ τῆς μακρᾶς συζητήσεώς μας ὁ κ. Κουρίλας μοῦ ἔδειξε μόνον ὅτι δὲν ἔπρεπε μετὰ τὰς προσφωνήσεις νὰ διακοπῇ ἡ Λειτουργία. Εἰς τοῦτο τοῦ ἀπήντησα πάλιν, ὅτι ἐγὼ δὲν διέκοψα τὴν Λειτουργίαν διότι μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου ὁμιλήσα ἐκ τοῦ παραθρόνου ὅπου ἰστάμην ἐπὶ τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς δημοσιεύσας τὴν ὁμιλίαν μου ἦν πρὸς ἀνάμνησιν ἔγραψα μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν, ἐγκωμιάσας κατὰ καθήκον καὶ τοὺς Λαυριώτας συμφώνως μετὰ τὴν ἀντίληψίν μου. Εἰς ταῦτα ὁ κ. Κουρίλας μοῦ εἶπεν «βεβαίως ἀλλὰ δὲν τοὺς ἀξίζαν τὰ ὅσα τοὺς εἶπατε» κατακρίνας οὕτω τοὺς Λαυριώτας συλλήβδην ἀνευ ἐξαιρέσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ εἶχον τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ὁ γέρον Ἰατρός κ. Σπυρίδων με προσεφώνησεν εἰς τὸ τέλος τῆς Λειτουργίας ὁ κ. Κουρίλας με διόρθωσεν τονίσας μοι ὅτι ἡ προσφωνήσις ἐγένετο εἰς τὸ Κοινωνικόν, εἶχε δὲ λεπτομερεῖς πληροφορίας ἀπὸ τὸν κατελθόντα ἐκ Λαύρας εἰς Ἀθήνας Ἱερομόναχον Διονύσιον.

Κατόπιν τούτων πῶς ὁ κ. Κουρίλας ἐξημένησε τοὺς παρ' ἐμοῦ διήθεν ὑβρισθέντας Ἀγιορίτας ἀφοῦ με ἐπεσκέψθη ἵνα τοὺς ὑβρίσῃ καὶ αὐτὸς; Δὲν νομίζω δὲ ὅτι διεκόπη ἡ Λειτουργία διότι

εἰς τὸ Κοινωνικὸν ὁ γεροφθὸς Ἰατρός κ. Σπυρίδων μοι ἀπήντησεν ὀλίγας λέξεις ἐξ ἀβρότητος εἰς ὅσα ἐγκώμια εἶπον ἐγὼ κατὰ τὴν ὁμιλίαν μου ἐπὶ τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς διὰ τὴν ἀξιοζήλητον μοναχικὴν τίξιν καὶ εὐπρέπειαν εἰς τὰς ἀκολουθίας καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖς ἐπικρατεῖ εἰς Μονὴν ἰδιόρρυθμον ὡς ἡ Λαύρα. Ἄλλως τε οὐχὶ διὰ πρῶτην φοράν ἐν Μοναίσι τοῦ Ἁγίου Ὄρους κατὰ τὴν ὥραν τῆς θείας Λειτουργίας ἐγένοντο προσφωνήσεις καὶ ἀντιφωνήσεις ὡς ἀτόπτης ἑαρμομῆς μετὰ πληρωσῆσεν.

Ἐνῶ δὲ ὁ κ. Κουρίλας συλλήβδην κατηγόρησε τοὺς Λαυριώτας ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι ἐν Λαύρᾳ καὶ ὁ γεροφθὸς Ἰατρός καὶ οἱ Ἐπίτροποι, ὁ Γέρον Ἀμβρόσιος καὶ ὁ προηγούμενος Χρυσόστομος οὐδὲν κατεδέχθησαν κατ' αὐτοῦ νὰ μοι εἰπωσιν τοῦναντίον καλοῦς λόγους δι' αὐτὸν ἔλεγον. — Ἄλλ' ὁ κ. Κουρίλας μὴδὲ τὴν ἀλήθειαν ἀπεκατέστησεν ὡς ἰσχυρίζεται, καὶ ὁ ἐπιστέλλον δὲ εἰς αὐτὸν ἐξ Ἁγίου Ὄρους δὲν λέγει τὴν ἀλήθειαν. Διότι ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι οὐχὶ τὰ δημοσιευθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Κουρίλα ἐπέφερον ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν ἀγιορικτῶν πνευμάτων καὶ ἐγένετο εὐγενῶς δεκτὸς ὁ Ἅγιος Κοζάνης, ἀλλὰ τὸ ἰδικόν μου μαστίγιωμα κατὰ τῆς ἀπρεποῦς συμπεριφορᾶς των ἐπέδρασεν ἀναμφιβόλως, ὥστε νὰ γίνῃ δεκτὸς κατὰ τὸν προδεδῆκοντα τρόπον ὁ Ἅγιος Κοζάνης, καίτοι καὶ οὗτος ὡς ἐγὼ ἐστερεῖτο τῶν Πατριαρχικῶν γραμμάτων, ἂν καὶ ὁ Ἅγιος ἀδελφὸς μετέβη ὡς αὐτοεξόριστος, ἐγὼ δὲ ἤμην μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διὸ καὶ ἐπέσπευδον τὴν ἀναχώρησίν μου, ἀφοῦ εἶχε δημοσιευθῆ ἡ κατὰ νόμον πρόσκλησίς μου.

Εἶναι λυπηρὸν διότι οἱ ἐλάχιστοι τοῦ Ἁγίου Ὄρους λόγοι ἀντὶ νὰ καθοδηγῶσι καὶ τοὺς μὴ ἐδουλοῦντας παιδεύσας Ἀγιορίτας, δαπανῶσι τὸν χρόνον των εἰς προσωπικὰς ἀντεγκλήσεις κακίστου παραδείγματος δίδοντες εἰς τοὺς λοιποὺς ἀσκομένους Πατέρας τοῦ Ἁθῶ. Εἶναι ἀνάγκη νὰ σταματήσωσιν αἱ τοιαῦται προσωπικαὶ πλο-

7 fe ur. 5.

στριβαί, και οι Αγιορίται λόγιοι να ασχοληθώσιν εις τας πνευματικας αυτων ωδινας καταβάλλοντες, αναδιφώντες, μελετώντες, σχολιαζόντες τους εκει αποταμιευμενους προγονικούς θησαυρους, εξετάζοντες, κρίνοντες και εκδίδοντες τα αποκείμενα χειρόγραφα, ερευνώντες το ιστορικόν παρελθόν εκάστης Μονης, περι ου δεν ελέχθη εισέτι η τελευταία λέξις. Αι ιστορικαι και εκδοτικαι αξιόλογοι εργασιαι του Προηγουμενου Ειδοκίμου Ξηροποταμιανου, του Γεροντος Βαριλαμ Γρηγοριάτου, του Χοιστοφόρου Κτενι εκ των συγχρόνων, και αι παλαιότεραι του Αγιοπανιλιτου Κοσμι του Εσφιγμενιτου Γερασίμου, και αι εργασιαι των κορυφαίων εκ των συγχρόνων Αλεξάνδρου και Χρυσοστόμου των Λαυριωτών, ως και του Σεβ. πρώην Λεοντοπόλεως κ. Σωφρονίου, πρέπει να συνεπισθώσι. Επι κεφαλής της πνευματικής ταύτης κινήσεως ενδεδειγμένος είναι ο κ. Κουρίλας με την τούτου εγκυκλοπαιδικήν μόρφωσιν του ην αφειδώς καταναλίσκει εις προσωπικας άντεγκλήσεις ως μη ωφειλεν. Το Μωρον άλας, ως είναι βεβαίως, ο κ. Κουρίλας ότι δεν είναι γερασίου ητις δύναται να του προσπορίση έπαινον έστω και αν ως ισχυρίζεται εξητηλήθη η πρώτη εκδοσις. Ο χαρακτηρισμός άλλως τε του βιβλιου τούτου υπό του σοφου Μεσαιονοδίου καθηγητου του Πανεπιστημιου Αθηνών κ. Νικ. Βέη είναι όντως αληθής εκδήλωσις της εντυπώσεως ουχι αγαθής ην οπυδήποτε έπροκάλεσεν. Ο σεβασμιος ιατρος Γερον Σπυριδων, όστις καθαγιάζει το Άγιον Όρος δια της αρετής του, δεν κανχάται ότι είναι εξαίρετός τις παλαιογράφος και αρχαιοδίκης. Ο από δεκάδων έτών φιλοσοφών ιατρος εν Αθφ, άντι να διέρεχται τας ώρας της σχολής του πολυλογών η εν ουστώνη και άπραγμοσύνη, επιδίδεται κατά το επικτόν αυτώ εις μελέτας και αντιγραφάς αρχαίων κειμένων, χωρίς ύπεροψίαν και καύχησιν. Οι Αγιορίται διανοούμενοι είτε επιστήμονες είτε όχι, πρέπει μετά λόγου να επιδοθώσιν εις την έρευναν του παρελθόντος, πρέπει να θεωρώσιν ως εντροπήν κάθε επισκεψιν ξένου μελετητου, έναργέστατα αποδεικνύοντες ότι όντως έχουσι συναίσθησιν του αναχωρητικού βίου ον εξέλεξαν.

Παράδειγμα αξιοζήλευτον έχουσιν ενωπιόν των τον νεαρον Μοναχόν Γερασίμου τον εν τή ερημφ της Μικράς Ασίας Άννης ασκούμενον διάσημον σύγχρονον ύμνο-

γράφον. Τα δι' έμου και δι' εισηγήσεως μου ύποβληθέντα εις την Ίεράν Σύνοδον οξακόσια απολυτικά και Κοντάκια των μη έχόντων Αγίων, δικαίαν προεκάλεσαν εντύπωσιν και λαμπρόν τον έπαινον δια τον καλόν εργάτην, όστις εν μέσω πολλών στερήσεων τόσον καλώς θεραπεύει τας Μούσας ύπενθυμίζων άλλους χουσούς αιώναι της Εκκλησίας.

Άλλά και ο Μοναχός Βησσαρίων Αγιοπανιλιτης ο Γραμματέης, αξιοπαίτως ασχολείται εις αναδιφησιν βιογραφικών πληροφοριών διασήμων Αγιοριτών δημοσιεύων και σχολιάζων παλαιά κείμενα.

Ας πυκνωθώσι λοιπόν εν τή πνευματική κονίστρα οι διανοούμενοι Αγιορίται, εντροπέμενοι τους άλλογενείς μελετητάς, οτινες πολλάκις καθηλείνουσι την ιστορίαν του άγωνιωνού τόπου των.

Εις τον κ. Κουρίλαν έχω να δώσω τελεντών μίαν πληροφορίαν. Άν είμαι παλαιοημερολογίτης, τούναντιόν εις Λαύραν εξήτησαν ύ ίερουργήσω, κατά την εορτήν της Κοιμήσεως της Θεοτόκου με το νέον ημερολόγιον, ως ιερέης, εις μακρόνον παρεκκλησίον να εκκλησιασθώμεν μετά της συνοδίας μου, εις δε το Ρωσσικόν κατά την πανήγυριν του Αγ. Παντελεήμονος, εξήτησα να μη καταλύσωμεν μετά της πενταμελοϋς συνοδίας μου την νηστείαν του δεκαπενταγούστου ην διενύμεν με το νέον ημερολόγιον. Άν αποκούπτω, όμως, ότι συμπαθώς έχω προς τον παλαιοημερολογισμόν. Έκ τούτου ως Συνοδικός κατά το 1933 έτος έπρότεινα ως λύνον του ζητήματος να παύση ο διωγμός, όπως έξυπηρετώμεν τους παλαιοημερολογίτας δια κανονικών ιερέων ύποχρεωτικώς συνέντιξα δε και το προσήκον νομοσχέδιον (προβλ. το έμόν πόνημα τροποποιήσεως των Εκκλησιαστικών Νόμων Αθήναι 1934 σελ. 71). Η γνώμη μου άπεκρούσθη τότε με την έμνονην εις τον διωγμόν, πλην αυτης ηδη εκ των πραγμάτων δικυωθεισα έγένετο δεκτή και υπό της Εκκλησίας και υπό της Πολιτείας.

Επειδή δε ο κ. Κουρίλας μεγαλοποιών τα πράγματα μεγάλοις γράμμασι αναγράφει ως ύποστάς περιπετείας εν Άγιώ Όρει, όφείλω να δηλώσω ότι εν τώ Αγιωνύμφ τόπφ, έτιχον εξαιρέτου ύποδοχής εις πάσας άς έπισκέφθην Μονάς καιτοι άπροειδοποιητως μεταβάς, και μοι εξεδηλώθη άμέριστος σεβρσμός, διότι και έχω πανταχού έτήρησιν την Μοναχικήν ζωήν και τάειν πιστως ακολουθή-

σας τας Μοναστικάς διατάξεις, ως πρέπει νομίζω να πράττη πάς Αρχιερέης προσκυνητής, δίδοντες ούτω το παράδειγμα της ασκήσεως εις τους εν ταίς Μοναίς Πατέρας. Διότι άτυχώς με άφέλειαν διηγούνται οι Πατέρες περι Αρχιερέων μεταβάντων η και επί μακρόν διάστημα διαμεινάντων εκει, ενφ μηδέ άπαξ κατήλθον εις τον Ναόν να ακροασθώσι των ακολουθιών. Μοι άνέφερον μάλιστα εις μίαν Μονήν Μοναχόν όστις έλεγχόμενος υπό του Ήγουμένου δια την άμέλειαν αυτου ως προς τας δοθρικός ακολουθίας, άπήνητησε φέρων παράδειγμα τον τάδε Αρχιερέα διαμεινάντα και ούδέποτε εις ταύτας κατελθόντα.

Διότι αληθώς δεν έπεται ότι ύπέστην περιπετείας εν Άγιώ Όρει διότι εϊρέθη ένας Καλόγηρος θελήσας να με έλέγη, γνωστός άλλως τε εις όλον το Άγιον Όρος δια το ανάγωγον του χαρακτηρος, όστις παρέσυρε και τον ύπάλληλόν του εις τον καχόν τρόπον του. Αποδείξει τούτων είναι ότι όταν έγνωσθη η συμπεριφορά Πέτρου του Εσφιγμενιτου, και εν Καρναίς με έπισκεψθησαν αντιπρόσωποι διαφόρων Μονών, και από Μονάς μου έγραψι

μη με λυτήση η συμπεριφορά αυτη, διότι ο καλόγηρος αυτός πολλάκις έχει δημιουργήση προστριβίς εκ της συμπεριφοράς του αυτης. Τόσον δε ενθουσιασθη εν Άγιώ Όρει από την φιλοξενίαν και των Μονών, αλλά και του καλου και άρίστου άγιογράφου Σεραφειμ Ιερομονάχου, όστις πλουσίως με εφιλοξένησε μετά της συνοδείας μου εν τώ λαμπρώ των Καρνών οίκφ του, ώστε διεπραγματεύθη να αγοράσω τον οίκον ενθα διέμενεν ο αποθανών πρώην Μοσχονησίων, αλλά δεν έπρόλαβα διότι ενοικιάσθη ως Κονάκιον υπό της μη έχούσης τοιούτον νομίζω Μονής Καρκαλού. Θεού δε εύδοκούντος και το ετόμενον θέρος σκέπτομαι να επισκεφθώ τον Αγιωνύμιον τόπον.

Εν Καρδίτση
 † Ο ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΣΟΣ ΙΕΖΕΚΗΛΙΑ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΑ *Εκκλ. Ζωπρ, 28 II, 32*
Ο ΕΠΙΣΤΟΣ ΤΗΣ ΕΙΣ ΑΘΩ ΙΕΡΑΣ ΟΛΙΒΕΡΑΣ ΑΠΟΔΗΜΙΚΑ
ΤΟΥ ΜΗΤΡ)ΛΙΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΩΤΙΔΟΣ κ. ΙΕΖΕΚΙΗ ΒΕΛΑΝΙΔΙΩΤΟΥ
ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΓΡΑΜΜΑ - Ο ΕΠΙΣΤΟΣ ΤΩΝ ΑΔΙΟΡΘΩΤΩΝ

Ο Άγιος Θεσσαλιώτιδος ηθέλησεν αντιπελαρῶν νά δευτερολογῆσῃ, ἀλλ' ἐπεσκόντισε πλέον τὰ πράγματα εἰς δά- ρος αὐτοῦ. Λημονήσας τῶν ἱεράρχων ἐπαναθεῖ τόν παλαῖον δικηγόρον καὶ κατήλθεν ἐκ τῆς ἀρχιερατικῆς αὐτοῦ περιουσίας εἰς τὸ γλαυκῶδες ἐπίπεδον τῆς σοφιστείας καὶ σπερματολογίας. Πῶς εἶναι δυνατόν ἐγὼ νά κατηγορήσω ἐ- κείνους, ὡν ἀνάλαβον τὴν ὑπεράσπισιν; Πρὸς τὴν 'Ι. Κοινότητα τοῦ ἁγίου Ὁ- ρουζοῦ με συνδέουσιν δεσμοὶ συναδελ- φικῆς μακρᾶς συνεργασίας, καθ' ἣν ἐ- τυχον ἀμερίστου συνδρομῆς εἰς πάντα τὰ τε κοινὰ καὶ τῆς ἐμῆς Μετανοίας ζητήματα. ταύτην παρέσχε μοι αὕτη καὶ κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ὡς πρω- τεπιστάτην με περιέβαλε δι' ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης παραχωρήσασά μοι πρω- τοβουλίαν διὰ τὴν ἐπιτέλειαν τῶν τότε μεγάλων ἐργῶν, ἧς οὐδεὶς ἠξιώθη πο- τέ πρωτεπιστάτης τῆς 'Ι. Κοινότητος. Ὁ δὲ ἅγιος Ἐπιγυμνοῦν κ. Πέτρος πα- ρὰ τὴν γνωστὴν ἰσχυρογνωμοσύνην ὑ- πῆρξεκαλῶς συνεργάτης. Διπλοῦμαι ἐτι- περισσώτερον, διότι ἀνέμειξεν ὁ ἅγιος Θεσσαλιώτιδος τὸ σεπτὸν ὄνομα τοῦ ἁγίου Κασσανδρείας πρὸς ὃν πρέπει πάντες ν' ἀποκαλυφθῶμεν ἐξ εὐλα- θείας καὶ πρό πικρῶς ἡμεῖς οἱ ἁγιορεῖ- ται. Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι εἰπόν τινα πρὸς αὐτόν ἀκαδημαϊκῶς καὶ γενικῶς, χω- ρὶς νά ἀναφέρω ὀνόματα, ὅπως κτὶ ἐγράψα εἰς τὸ πρῶτόν μου ἐνταῦθα ἀρθρον, τὰ ὅσα δηλ. ὑποφέρει ὁ θέλων νά ἐργασθῆ λόγιος ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ ὅπου ἐνόηλος παρεξηγεῖται πᾶσα πρᾶ- ξις αὐτοῦ ὡς νεωτερισμός; καὶ ταῦτα, ἵνα παρηγορήσω αὐτόν καὶ συστήσω ὑπομονὴν καὶ ἀρρωσίαν, εἰς τὴν νέαν Μετάνοιαν αὐτοῦ καὶ οὐχί, ἅπασι, νά συγχωρῶ αὐτῷ διὰ τὴν πρὸς τὸν ἱερὸν τόπον ἠκίστα προσήκουσαν στάσιν. Ἄλλὰ θῶμεν, ὅτι ἐγὼ ἐν ὀνόματι τῆς συνθεούσης ἡμᾶς φωτεινικῆς φιλίας εἰπόν τὴν πνευματικῇ τῷ τρόπῳ ἐνώ- πιον ἀρχιερέως, ἐπρεπε αὐτὸς νά ἐξα- γορεύσῃ τούτο δημοσίᾳ καὶ νά φέρῃ με εἰς ῥῆξιν πρὸς τὸν ἱερὸν Τόπον! Νά πιστεύσω ὅτι τοσοῦτον ἐπηρεάσθη πα- ρὰ τοῦ «Μωροῦ ἄλατος», ὃ μάλιστα τοσοῦτον ἀταλαπωρήσας ἐνάλαβε τὴν ὑπεράσπισιν δίκην δικολάβου; Εἰς τὴν Α! τόμον τῆς ἱστορίας τοῦ ἀσκη- τισμοῦ ἀναφέρω, ὅτι Ἀγγλὸς τις πε- ριηγητῆς ἠθέλησεν νά προχωρήσῃ εἰς τὴν ἄλμιυράν ἐρημον πέραν τῆς Νε- κρᾶς θαλάσσης εἰς τὰ Σόδομα, καὶ ἐπληρώσασεν ἐκεῖ, ὅπου ἡ γυνὴ τοῦ Δάτ μετεβλήθη εἰς στήλην ἄλατος, ἀλλ' εὐρήθη πρὸ ἐξαισίτου καὶ τρομακτικοῦ θεάματος. Εἶδε δάσος ἀνθρώπων ἀ- πολίθωμάτων! δηλ. ὅσοι κατὰ καιροῦς ἐπληρώσαν εἰς τὴν κοιλάδα ἐκείνην, εἶχον πάντες μεταβλήθῃ εἰς στήλην ἄλατος! Δὲν πιστεύω νά ἐπαθε τοι- οῦτόν τι καὶ ὁ σεβασιμώτατος ἐκ τοῦ πρὸς τὸν Ἀσκληπιάδην τῆς Λαύρας συγχρωτισμός. Ἄλλὰ πῶς νά ἐξηγή- σωμεν τὰ ἀνωτέρω καὶ τὸ ὅτι διατε- νεται ὅτι ἠθέλησε νά λειτουργήσῃ εἰς Λαύραν ἄνευ πατριαρχικῆς ἀδείας (ἔστω καὶ ὡς ἱερεῖς), ἐνῶ αὐτὸς ἐγρά- ψεν, ὅτι περιώδευεν ὡς ἰδιώτης εἰς τὰς Μονὰς ἢ μάλλον ἀπέκρυψε τὴν ἰδιότη- τα αὐτοῦ μὴ θέλων ὑποδοχᾶς καὶ δε-

τῆς δεξιότητος νά διακοπῆ ἢ βία λει- τουργία! Καὶ κακῶς ἰσχυρίζεται πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀσεβοῦς παρα- τυπίας, ὅτι «οὐχὶ διὰ πρώτην φορὰν ἐν Μοναῖς τοῦ ἁγίου Ὁρουζοῦ κατὰ τὴν ὥραν τῆς θείας λειτουργίας ἐγένοντο προσφωνήσεις καὶ ἀντιφωνήσεις. Οὐδέ- ποτε εὐτυχῶς ἐγένετο τὸ τοιοῦτον. καὶ μόνον τὸ «Μωρὸν ἄλας» ἐν Λαύρᾳ ἀ- πετόλμησεν ἀνιάρως τοῦτο κατὰ πρῶ- τήν φορὰν. Ἔγειε ἡμᾶς ὁ σεβ. ὁτι «ὡς πανθῶμεν τὸν χρόνον εἰς προσωπικὰ ἀνταγκλήσεις». Δὲν λέγει τὴν ἀλήθειαν, διότι ὡς γνωστὸν αὐτῷ ἐκ τῶν 60 δη- μοσιευθειῶν ἐργασιῶν μου (ἐξ ὧν περὶ τῆς 20 ἀποτελοῦσι πολυμελῆς τό- μους) μόνον 3—4 διατριβὴ φιλολογικῆ καὶ φέρουσι ὡς διβλοκρῖσαι πολεμι- κὸν χαρακτῆρα, ἐνθ' αὐτῷ σεβ. ἐργα- σία κατὰ τὰ δύο τρίτα εἶναι πολεμι- κά. Ἐφέτος καὶ πέρυσι μόνον ἐξέδωκα χάριτι θεῆς καὶ ἀναλώμασι τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως καὶ φιλομουσικῶν φίλων ἢ τόμους χωρὶς νά πολεμῶ πρὸς οὐδένα, εἰ μὴ μόνον πρὸς τὴν ἀμάθει- ἄν μου, ἣν ὅσον γράφω τόσον περιορι- ζῶ. Γράφει ὁ σεβ. ὅτι οὐδὲν ἐπέτρεχον διὰ τῶν γραφομένων μου. Πῶς οὐχί, ἀφοῦ ἠνάγκασα τὴν σεβασμιότητά του νά διπλωρῶσῃ καὶ διὰ τοῦ τελευταίου ἀρθρου αὐτῆς νά ζητῆ οἰονεὶ συγχωρο- χάρτιον παρὰ τῶν ἁγιορευτῶν, ἀφοῦ διακηρύττει, ὅτι μένει κατὰ πάντα ἐνδοξασμένος ἐκ τῆς φιλοξενίας καὶ οὐδεμίαν ὑπέστη περιπέτειαν, ἀλλ' ὅτι δῆθεν ἠθέλησα νά μεγαλοποιήσω τὰ πράγματα (ταῦτα γράφει εἰς τὴν «Φω- νὴν τῆς Ἐκκλησίας» τῆς 10ης Ἰανου- αρίου). Ἄλλ' ἴθωμεν τί λεγουσι τὰ ἐπίσημα ἐγγράφα, ἀπερ δημοσιεύομεν ἐξηγημένα ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς 'Ι. Κοινοτήτος: Καὶ τοῦτο πράττεται, ἵνα δώσωμεν πέραν εἰς τὴν ἄκαρπον ἀδολεσχήαν καὶ διαφωτισμένην πλήρως τὸ κοινὸν ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ἐπισκοπῶν ὅπερ, εἰμὴ τι ἄλλο, συνετέλεσεν ὁμως ὅστε νά ἀρθῆτὸ προσωπεῖον ἀπὸ τινῶν μεγαλοσχήμεν. Διὰ Σεπτεμβρίου, ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Ἄθῳ Τῷ Παναγιωτάτῳ Θεοτάτῳ καὶ Οἰκου- μενικῷ Πατριάρχῳ Κυρίῳ Κυρίῳ Βε- νιαμίν τῷ πανσεβάστῳ ἡμῖν Πατρὶ καὶ Δεσπότῃ

Φανάριον
 Παναγιώτατε καὶ Θεοτάτε Δέσποτα
 Διὰ τῆς παρουσίας βαθυσεβάστως ὑ- ποβάλλομεν τῇ προσκυνητῇ ἡμῖν Θεο- τῆτι Παναγιότητι καὶ τῇ περὶ Αὐτῆν Ἀγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς ἐξῆς:

Τὴν 26ην Ἰουλίου ἀφίχθη εἰς τὸν Ἱερὸν ἡμῶν τόπον καὶ ἀπεβίβασθη εἰς Δάφνην ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολί- τῆς Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφανεί- λων κ. Ἱεζεκιήλ.

Ἡ Α! Σεβασμιότης παριδοῦσα τὴν ἐπικρατοῦσαν παρ' ἡμῖν τάξιν τῆς ἐπι- σκέψεως τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεράς Κοινό- τητος καὶ ἐφοδιασμοῦ αὐτῆς διὰ τοῦ καταλλήλου συστατηρίου πρὸς τὰς Ἱε- ρὰς Μονὰς. ἅμα τῇ ἀποβίβασει εἰς Δάφνην ἤρτισεν τὴν περιοδείαν Αὐτῆς ἀνά τὰς Ἱεράς Μονὰς. Οὕτω μετέβη εἰς τὴν Ἱεράν Μονὴν Ρωσσοικῶ ἁγίου Παντιλεήμονος ὅπου διενεκέρθησε. Ἐν τῇ Ἱερᾷ ταύτῃ Μονῇ, καθ' ἣ ἐ- πληροφόρηθημεν ἐγένοντο τῇ Α! Σε-

τῆς παρατηρου ἐπισκεψῆς, τὸς ὁποῖος ἢ ἄγιος Θεσσαλιώτιδος ἀνεγνώρισεν ὡς ὁρθῶς καὶ ἐδίλωσεν ὅτι ὁ ἀνή- λκτο ἐκεῖθεν εἰς Κουρῶς, πρόγραμμα ὁ- περ οὐκ ἐπράξεν ἀλλὰ μετέβη εἰς τὴν Ἱεράν Μονὴν Ζηροποτάμου καὶ ἐκείθεν ἵτοιήσατο συνέχαιεν τῆς παρατύπου περιουσίας αὐτῆς ἀνά τὰς Ἱεράς Μο- νὰς Ἁγίου Παύλου, Σίμωνος Πέτρος καὶ Διονυσίου, ἐν αἷς αἱ αὐταὶ αἰτίαις καὶ ἐν τῇ τοῦ Ρωσοικῶ Ἱερᾷ Μονῇ ἐ- γένοντο παρατηρήσεις, συγκεκρυμμένως παρὰ τοῦ Καθηγουμένου τῆς Ἱεράς Μονῆς Ἁγίου Παύλου Ἀρχιμανδρίτου Σεραφεῖμ. καὶ οὕτω μετὰ πενθήμερον ἀπηύθυνεν ἡμῖν ἐκ τῆς Ἱεράς Μονῆς Διονυσίου ἐπιστολήν τοῦ ἐξῆς περιεχ- μένου. (Ἐπισυνάπτονται εἰς τὸ πρα- κτικὸν τῆς 'Ι. Κοινοτήτος τὰ ἐξῆς) γράμματα τοῦ ἁγίου Θεσσαλιώτιδος πρὸς τὴν Ἱεράν Κοινότητα καὶ ἀπάν- τησις ἔτα ἀπόφασις τῆς 'Ι. Κοινοτή- τος κατ' αὐτοῦ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐν γέ- νει ἀνευλαβοῦς πρὸς τὴν 'Ι. Κοινοτή- τα σάσεως καὶ διὰ τὰ συμβάντα ἐν Λαύρᾳ καὶ τέλος ἐπιθετικῆ ἐπιστολῆ αὐτοῦ ἐς Καρῶν ἀπὸ 9 Αὐγούστου κατὰ τῆς 'Ι. Κοινοτήτος, ἀποκλεισάσης αὐτὸν τῆς περαιτέρω διαμονῆς ἐν τῷ Τόπῳ καὶ ἦτις καταλήγει εἰς τὴν ἐξῆς ἀπειλὴν (ἦτις ὁμως δὲν ἐπραγματω- ποιήθη), Ἐκφράζων καὶ ἄλλιν βαθυ- τῆτην λύπην ἐπιφυλάσσομαι νά πρᾶ- ξω πᾶν ὅτι νομίσω ὅτι με ἱκανοποιεῖ ἀπέναντι τῆς ἰδικῆς ἀδικοπράξιας, ἐφ' ὅσον μάλατι ἡ προσβολὴ ἐγένετο τοῦ κ. ἀστυνόμου.

Μετ' εὐχῶν
 Ὁ Θεσσαλιώτιδος Ἱεζεκιήλ.

Ἡ καθ' ἡμᾶς Ἱερά Κοινότης συζη- τίσασα ἐπὶ τοῦ γράμματος τούτου τῆς Α! Σεβασμιότητος, μετὰ λύτης διεπι- στώσεν 1) τὴν ἀδικον ἐπίθεσιν αὐτῆς κατὰ τῆς Ἱεράς Ἐπισκοπίας καὶ τοῦ Ἀρχιερατικῆς ἐν τῇ ἐκτελεσῆαι τοῦ καθήκοντος αὐτῶν. 2) τὴν παρεξηγη- σιν τῆς Α! Σεβασμιότητος τοῦ πρὸς Αὐ- τὴν γράμματος τῆς καθ' ἡμᾶς ἱεράς κοινότητος, δι' οὐ ἐξήτοῦμεν τὰ συστα- τήρια Αὐτῆς γράμματα καὶ προσεκα- λούμεν Αὐτὴν νά ἐπισκεφθῇ καὶ εὐ- λογήσῃ τὴν καθ' ἡμᾶς Ἱεράν Κοινό- τητα, ἐλπίζοντας ὅτι ἅμα τῇ λήψει τοῦ γράμματος τούτου δά διέκοπτε τὴν πα- ράτυπον Αὐτῆς περιοδείαν καὶ θά ἀ- νήρχετο εἰς Κουρῶς. Ἐνῷ ἡ Α! Σε- βασμιότης οὐχὶ μόνον τὰ συστατήρια αὐτῆς διεβίβασε ἄνευ ἀπαντήσεως εἰς τὸ ἐν λόγῳ ἐγγράφῳ ἡμῶν ἀλλὰ καὶ ἐξηκολούθησε ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας τὴν περιοδείαν τῆς ταύτης σκανδαλίζουσα διὰ τῆς τοιαύτης τακτικῆς σύμπαντα τὸν Ἀγιορευτικὸν κόσμον.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ Α! Σεβασμιότης δὲν ἠρξέσθη μόνον διὰ τοῦ πρὸς τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεράς Κοινοτήτος γράμματος Αὐτῆς νά προσβάλῃ τόσον ἀδίκως τὴν Ἱεράν Ἐπισκοπίαν καὶ τὸν Ἀρχιερατι- κῆτά τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεράς Κοινοτή- τος, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ τύπου διὰ δια- τριβῆς αὐτῆς ἐν τῇ «Φωνῇ» τῆς Ἐκκλησίας προσπαθοῦσα νά δικαιο- λογήσῃ τὴν εὐσεβῆ μὲν ἀλλὰ παράνο- μον καὶ παράτυπον Αὐτῆς περιοδείαν ἀνά τὰς Ἱεράς Μονὰς, ἐπαναλαμβάνει μετὰ πάσης δυνατῆς βιωτικότητος τὴν ἀ- ποστορῆν Αὐτῆς πρὸς ἕνα ἐκ τῶν Ἐ- πιστατῶν καὶ τῶν Ἀρχιερατικῶν, ἀ- ποφανομένη δὲ καὶ γενικῶς με ἀπαι- σιδοδόξαν πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς, ἐγνομεν ἵνα φέρωμεν εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμετέρας προσκυνητῆς ἡμῖν Θεοτάτης Πανα- γιότητος καὶ τῆς περὶ Αὐτῆν Ἀγίας καὶ Ἱεράς Συνόδου τὰ κατὰ τὴν λυπη- ϶ν ταύτην ὑπόθεσιν, ἵνα ἡ Μητέρα ἡ- μῶν Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἐν τῇ μερίμνῃ Αὐτῆςπεριτῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου καὶ τῆς τη-

1936 Δε
 Ὁ Κωνσταντῖνον διὰτυπος πρὸς Θεὸν Ἰδοῦ, σεβασμιώτατι τῶν τοῦ ἁγίου Ὁρουζοῦ

δοκίμη νά
εὐθυδίκω
κτεύσει τὴν
τῆς καθ'
ον ἐπιδει-
ντοῦ Σεβα-
λιώτιδος κ.

οι τὰς εὐ-
τέρας προ-
ς και τὴν
νοι διατε-
λομοῦ.
νια
νάξει 'Αν-
ι τῶν Ἐγ-
Ιωνῶν τοῦ
ω.
ρχῆς μετά
ἰησὺν ἐπι-
Ἰερὰν Κοι-

κοπος Κων
ης καί Οἱ
ΠΣ.

ἀντιπρόσω-
Αγίου 'Ο-
ρητῆ τῆς ἡ-
τῆ ὕμων
ου.
οις, ἢν ἡ
ρὸς ἡμᾶς-
εἰς τὸν 'Ι-
Μητροπο-
αναρτοφερ-
αυρατιῶν
παραβάσει
ν, ἐπέτερε-
ουσι αὐτοῦ
ταραμονήν.
ἰτα μετά
προξενῆ-
ς πολλῆς
ἀρχιερέως,
ἐν τῇ 'Ἐκ-
ῖραν, οἷος
ς, ἐπέτερε-
Π εἰς τὸς
ς και πα-
ρον προέ-
σοιεύματα
αι προσή-

των ὑπό
ων ἐντύ-
ρικῶς τῇ
υποχρόνης
συνοδικῆς.
αρέσκειαν
κατὰ τὸ
αὐτῆ ἐντο-
τὸ πάντων
σεως τῶν
Ἱεροῦ Τό-
ερῦ περι-
ετο.
πρὸς πρό-
ν ἐν τῷ
πας ἀπα-
ὀμων ζη-
ρὸν 'Ιερὸν
τῆ παρου-
ς; Μητροδ
ῖων περι
ε δὲ ἐπι-
α, πρὶν ἢ
Κοινοτήτῃ
πατριῶν
ἐπισκε-
νυ σηκνώ-

τὰ ἀπει-
τος ὕμων.
κχ.
Βενιαμὶν
ὁ ἄριστος

τοσῦν ἐπιστάτης κ. μετρος επρῆξεν κ.
κριθῶς τὸ καθήκον καὶ ὁ καλοκάγαθος
καὶ ἐννεάετατος ἀρχιγραμματεὺς κ. Χρύ-
σανθος, προηγούμενος Ἱβηρίτης, ἐπῆρξεν
ἀριστος σύμβουλος, καὶ ἡ Ἱερὰ Κοινότης
ὡς ἀρτυροὺς φρουροὺς, ἀνήχθη εἰς τὸ ὕ-
ψος. Καὶ ὅμως παρ' Ἱερὰρχον τῆς περιω-
πῆς οὐκ ὠφέλιε διεσπύθησαν διὰ
τοῦ τύπου ἐν τῇ ἐκτελεσει τῶν καθήκον-
των. Ἀλλὰ καὶ κακὸν ἐτέρον πρῶξενος ἐ-
γένετο ὁ σεβασμώτατος. Δὲν ἀρκεῖ οἱ ἐ-
κλειουν εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς τοῦ ἐλληνικοῦ
βασίλειον τὴν ἐπὶ τὸν Ἄθω εἰσοδον. ἄλλ'
ἦνοιξε καὶ ἀτύλων τὸ στόμα τοῦ μελα-
νεϊμοнос ἀκίστορος τῆς Λαύρας, ὅς δικαί-
ως ἀποκαλεῖται παρὰ τῶν Ἁγιορειτῶν
'Μωροῦ ἄλας' καὶ ἐπλήρωσαν αὐτὸ ἀφο-
ρητικὸν ἔθρονον. Εἰς λιβελλογραφίαν, ἢν ὡς
δηθεν ἀπάντησι εἰς τὸ προηγούμενον μου
ἀσθρον ἐξετύπωσεν, τιλοφορεῖ με ὡδε :
'Τὸ κίβδηλον νόμομα.' αὐτὸς ὁ τὰ γνήσια
ποιῶν κίβδηλα καὶ τὰ κίβδηλα παρουσιάζ-
ων ὡς γνήσια. ὁ ἀποκεκρυμμένος 'Αλ-
βανός!!! ἄλλ' ἔρωτῶ, πότε καίτις ὁ ἀπο-
κρυφῶς με; ἴσως αὐτὸς ὁ λιβελλογράφος
ἦδη ἀπὸ τῆς ἰδίας κείλιος, διότι δὲν με-
τέχει οὔτε τῶν συνεδριῶν τῆς Συνάξεως
τῆς Μονῆς ἀπὸ διετίας. Καὶ ἔρωτῶ αὐτόν
ἀπὸ ποτε ἐκλήρωθῃ ὁ ἱερὸς ἐκείνιος Τόπος
μόνον εἰς τοὺς γαλαζοαἰμούς 'Ελλαδικούς;
(ἐγὼ οἶδα τοιοῦτον πανελλήνιον καὶ πανορ-
θοδοξον κέντρον τῆς τοῦ Θεοῦ Λατρίας)
καὶ ἀποπέμπομαι ἐγὼ ὡς 'Αλβανός; Ἄλλ'
ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ αὐτὸς ὁ διογενῆς καὶ ἀ-
κραιφνῆς Ἕλληνας, ἔστω καὶ πολλοσημό-
ριον (παραφρονῶν δὲ λέγω τοῦτο κατὰ Παῦ-
λον), ὅσα ἐπραξεν ὁ Ἄλβανός Κορυλλας
ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Ὄρους καὶ τοῦ ἐλληνισμοῦ.
ἢ ἐπαναταξάται μόνον ἐπὶ παταγαθὴν αὐ-
τὸς ὁ ἐπὶ μυριάς καταρχήσεσι καὶ ἐθνι-
καῖς συμφραῖς ὑπόδικος; Ἄντι ν' ἀ-
παντήσῃ εἰς ὅσα ἐγκαλῶ αὐτόν, μεμαρτυ-
ρημένα πράγματα, πρὸ τοῦ κοινοῦ δικα-
στηρίου. φυγομαχεῖ καὶ ἐκτετρετα εἰς ὁ-
βοις καὶ ἀουστοία ψεύδη καὶ ἀναιδεῖς
συκοφαντίας, ἀναφῆρες γεγονότα παραποι-
ημένα πρὸ 40ετίας σχεδὸν ἐπισυμβάντα.
'Ἀλλὰ καὶ ταῦτα μετὰ τῆς αὐτοῦ ἀουναρ-
τησίας καὶ οὗτω ἀλληλουσυχρονοῦμενα, ὡ-
στε ἀκριβῶς ταῦτα προδιόδουσι σύγχροσι
τελείαν φρεσῶν διὰ καὶ θεωροῦμεν ὅπως ἀ-
νάξια ἀπαντήσως.
Καὶ λέγουσι μόνον χάριν τοῦ θεομοῦ συνη-
χόρον αὐτοῦ σεβ. Θεσσαλιώτιδος, οἱ ἰδοῦ
ἢ ἀπὸ τετραετίας κατεγοραζομένη ἀναίρεσις
τοῦ Μωροῦ ἄλατος. ὄδινεν ὅρος καὶ ἐ-
τεκεν μὴν! ἐπιστοποίησης δηλ. πληροστα
τὸν τίτλον δι' οὗ ἔδωροφόρησε αὐτόν. Καὶ
ἀποδείξει, ἐνῷ αὐτὸς οὔτως μαρτυρεῖ, οἱ
ἀπὸ τῆς ἄλλῃ ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου Θινίκης
ὄλων τῶν τοιοῦτων κατηγοριῶν, ἐπικα-
λεῖται ἔπειτα, βεβαίως ἐλλείπει ἄλλων, τὰς
καταδείξει τῶν ψευδομαρτύρων!!! Ὁστε
δὲν ἀρκεῖ τὸ δεδικασμένον εἰς αὐτόν. Καὶ
ὅμως ἐγὼ ὅ... δὲν ἠθέλησεν κἂν νὰ κατα-
γεῖλαι, ἀφοῦ ἠθωώθη, τοῖς συκοφάνταις;
αὐτὸς δὲ διαπορεῖται αὐτοῦς δημοσίᾳ, ὁ
διαρογγυνομένος διὰ τὸ γόητρον τῆς Μο-
νῆς καὶ τοῦ ἁγίου Ὄρους! Ἄλλ' ὁ ἀνῆρ,
ὡς εἴθισται, σιγῆφεται ἐπὶ τὸν ἴδιον ἔμε-
ρον, ὅπως καὶ οὕτω αὐτὸς καὶ οἱ Ἄλεξαν-
δριδαὶ μὲ κατήγγελλαν διὰ πράξεις, δι' ἃς
αὐτοὶ οὔτως, οὐ μόνον μὲ εἶχον αὐθωῶσι
τὸ 1928, ἀλλὰ καὶ μὲ ἐξελήθησαν νὰ συ-
νεχίσω τὴν ἀντιπροσωπείαν τῆς Μονῆς (scri-
pta manent) ὅπως καὶ ἔπειτα μέχρι ἐσχά-
του (1933) νὰ ἀντιπροσωπεύω ταύτην εἰς τὰς
διπλᾶς Συνάξεις ἐν Καρφαῖς, ἦτοι νὰ εἶ-
μαι ὁ πρόεδρος τῶν συνελεύσεων τοῦ ἁγίου
Ὄρους. Αἰκάτως ἤρα εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς
ἱατρικῆς ἐπὶ τὸν μαρδάρου δισδακόλον, ἐλ-
μῆ ἱατροὶ ὑπῆρχον. Λοιπὸν πῶς ἄλλως δύ-
ναται νὰ χαρακτηριθῇ ἢ πάλινδιὰ τοῦ
ἀνδρός, ὅπως τὸ 1014 ὀρκαθιστὴς ἐπὶ
τοῦ κοινοβίου, ἐγένετο ἐπίσκοπος πρῶ! ὡς
γράφει ὁ ἴδιος, ὑπῆρξεν ὁμογενῶν
προσισταμένων, οἱ τινες ἐν τοῖς αἰτίαιον
ἀνοθηματίζοντες αὐτόν ἄλλ' ἀμυρνεῖται
ἢτῃ καὶ τὴν κοινοβιακὴν ἰδεολογίαν, συκο-
δικατολογία!

Ἄλλο πως συμμυρονοῦμαι, ὡ ἄγαπε, κοι-
νόβιον καὶ δικαιοσύνην δύο ἄντικρυς ἀντι-
θέτα πράγματα ;
Καὶ λησμονεῖ οἱ ἐγὼ ἀνακεχυθεῖς τότε
παρὰ τῶν πατέρων—τῆς Μονῆς ἀρχηγός,
παρέδωκα εἰς αὐτόν, ἵνα θεραπεύσῃ τὴν
ἀναίτη φιλοδοξίαν αὐτοῦ, τὴν ἀρχηγίαν
καὶ ἔμεινα ὡς γραμματεὺς' ἀλλ' ἀποδείχθη
ἀνάξιος τῆς τοιαύτης ἀρχηγίας, διότι μᾶς
ἐπρόδωσε καὶ τέλος μᾶς παρόδωκεν εἰς τὴν
ἐκδηλον διάθεσιν τῆς συνάξεως τοῦ ἀπο-
κατασταθέντος, μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ
κοινοβίου ἰδιοορθοῦνον συστήματος. καὶ δὴ
δὴσῃ λόγον μίαν ἡμέραν εἰς τὸν πατέρα ἡ-
μῶν ἅγιον Ἄθανάσιον πρὸ τοῦ ἀδεκάστον
κριτηρίου ὡς ἐπίσκοπος καὶ διότι διαβάλλει
τὸν ἱερώτατον ἐκεῖνον σκοπὸν τῶν ὑπῆρ-
τοῦ κοινοβίου ἐνθουσιῶντων πατέρων καὶ
ἀποκαλεῖ ἡμᾶς ἐπαναστάτας καὶ δικατο-
ρας, ἐνῷ αὐτὸς οὕτως ἐν τῇ αὐτῇ τῆς Μο-
νῆς κρατῶν τὸ ἱερὸν λάβαρον ἐκέρυξε τὸ
κοινόβιον! Ὡ Θεέ, μακρόθυμε! Καὶ ὁ-
μως ἐγὼ ὁ δικαίως τότε ἀνακεχυθεῖς
ἀρχηγός καὶ παντοδύναμος προσσταμένος
τῆς Μονῆς καὶ ἐκλιπαρούμενος παρὰ τῶν
συναδέλφων ἰδιοορθοῦμιων νὰ ἐλλέξω τὰ
καλλίτερα δισμάτια καὶ νὰ ἐχω 2-3 ὑπο-
πρακτικὸν νὰ μὲ ὑπηρετοῦν, ἀπέρρινα ταῦ-
τα καὶ προτίμησα νὰ τρώγω εἰς τὴν λι-
τὴν κοινοβιακὴν τράπεζαν, εἰς τὰ κρῦα
μάρασμα, καὶ αὐτῇ ταύτην τὴν ἐξουσίαν,
χάριν τῆς ἰδεολογίας, καὶ αὐτὸ λέγεται σκο-
πὸς συμφρονολογικός, ἰδιοτελής!! ἐγὼ
ἰδιοτελής ὅστις ἀναχωρῶν ἐκ τῆς Μονῆς
οὔτε τὸν δεδουλευμένο μισθὸν τοῦ ἀρχι-
γραμματεῖος δὲν εἶχον λάβει (ἐνῷ ὁ ἀφι-
λοκερδῆς ἱατρός μολὶς ἀναλάβομεν τὴν
ἀρχὴν ἔλαβεν αὐτόν προκαταβολικῶς).
Γράφω ταῦτα χάριν τοῦ σεβασμιω-
τάτου νὰ ἐξαγάγῃ αὐτὸν τῆς πλάνης,
καὶ ν' ἀποδείξω, οἱ Ὁ Σπυριδὼν ἱατρός
πάν ἄλλο ἢ «καθαγιαξέει» τὸν ἀγίω-
τον ἐκεῖνον τόπον, πρὸς ὃν εὐρίσκεται
εἰς πλήρη ἀντίθεσιν. Ὡς πρὸς τὰ αἰ-
σθητήματα ἡμῶν καὶ τὴν ἐθνικὴν δρᾶσιν
ὡς γνωστὴν εἰς ὅλον τὸ πανελλήνιον,
δὲν παρίσταται ἀνάγκη ἀπολογίας δι'
ὅσα ὁ λιβελογράφος ἀνέδην ἐξοτομίζει
αὐτὸς ὅστις, ὕταν ἡμεῖς τῷ 1912 ὑψώ-
σαμεν τὴν ἐλληνικὴν σημαίαν ἐν Ἄ-
θῳ ὅπου κτήρησα ἐπαναστατικὸν
σῶμα ἐξ 70 μοναχῶν καὶ λαϊκῶν ἐσπευ-
σε μετὰ τῶν παριδελφῶν αὐτοῦ νὰ μᾶς
προδώσῃ εἰς τοὺς Τούρκους, (sic) καὶ
ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἁγίου
Σύρου, ὃν εἶχον εἰς τὸ σῶμα καὶ οὕτω
ἡμεῖς ἐοικενομάθημε εἰς τὰς φυλακὰς γά-
ριν τοῦ ἐθνομάρτυρος βασιλέως αὐτοῦ
ἐκλείετε ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς διοικήσεως
ὡς προδότης εἰς τὰς φυλακὰς Πολυγύ-
ρου, δηλ. ὁ μέγας οὗτος πατριώτης
καθ' ὃν χρόνον οἱ πατέρες ἐν ἐνὶ στό-
ματι κατήγγελλον τὸν Ρωσικὸν ἐν
'Ἄθῳ στρατὸν τῆς κατοχῆς ὡς ἐπιδρο-
μικῆς μυριάς διὴνὰ προξενούντας εἰς τὸν
ἱερὸν Τόπον, καὶ ἀπειλοῦνται νὰ εἰσα-
γάγῃ εἰς πᾶσας τὰς Ἑλληνικὰς μονὰς
Ρώσους ἡγουμένους, εὐρέθῃ ἱκανὸς
καθ' ἑνὸς ἄλλου προσσταμένον νὰ
ἐγγχειρισω εἰς τὸν Ρῶσσον ἀξιωματι-
κὸν Ἄλεξ. Δις ἐξυμνήσθηρον καὶ κα-
λῆς διαγωγῆς γράμμα, ἐν ᾧ οἱ Ρῶσοι
ἐκαλοῦντο σωτήρες!!! Μετὰ τὴν ἀνακα-
χὴν ἀπελύθη καὶ ἐτολμήσε νὰ ἐπιστρέ-
ψῃ εἰς τὴν Μονὴν, ἀλλ' οἱ πατέρες ὑ-
πεδείξαντο αὐτόν φρονίζοντες τὸ «ἔξω
ὁ προδότης» αὐτὸς δὲ κεκυφῶς τρέ-
μων καὶ ὀρρωδῶν κατέφυγεν εἰς τὸ
δωμάτιον. Ταῦτα συνέβησαν εἰς τὰ

1918. Καὶ οἱ πατέρες, ἐνῷ οἱ προϋχόν-
τες τῶν προσισταμένων ἦσαν ἐξόριστοι
τῶν σημαχικῶν στρατευμάτων εἰς
Μιτυλήνην, περιεφρόνησαν αὐτόν καὶ
ἀφῆκαν ἐγκλειστον εἰς τὸ δωμάτιον
αὐτοῦ. Τῷ 1921 ἀπέθανεν ὁ ἀρχιγραμ-
ματεὺς τῆς Μονῆς (ὅστις καὶ διήθουτε
τὴν Λαύραν) μακ. Κορυλλας. Τότε
πάντες οἱ πατέρες ἀπέβλεψαν πρὸς ἐμὲ
ἀπὸ τοῦ 1915 καθῆγηγὴν ὄντα ἐν Ἀθήναις

γράφει ὁ φιλαλήθης Ἀσκληπιάδης. εἰς
τὸ μετόχιον τῆς Σιμωνόπετρας ἐκί-
ρυντον δωρεὰν ὡς καὶ εἰς τὴν Ἐταιρει-
αν τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ), αὐτὸς δὲ ἐκ-
λήθη εἰς τὸ γραφεῖον ὡς τοποτηρητής,
καὶ ἀντιπροτεῦει νὰ προσκληθῶσι καὶ
οἱ ἄλλοι λόγοι ἀδελφοί, οἱ ὁποῖοι ἐν
τούτοις δὲν ἦσαν ἐξόριστοι (καὶ τοῦτο
διὰ νὰ προμηθεῖ ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ εἰς
τὴν ἀρχιγραμματεῖαν). Οὕτως ἐγένετο ἡ
πρόσκλησις κοινή. Κατ' ἐκείνην τὴν
ἐποχὴν ἐγὼ εἶχον προσκληθῆ παρὰ τοῦ
Πρωτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου μακ.
Δημ. Παπούλια, ἵνα καταλάβω τὴν θέ-
σιν τοῦ διεθυντοῦ τῶν χειρογράφων
τῆς Ἑθνικῆς βιβλιοθήκης. (ἦτις ἐπειδὴ
εἶνε ἐμπιστευτικῆ, δὲν ἠθέλε ὁ ἀεί-
μητος νὰ περιέλθῃ εἰς τὸν τυχόντα
—ἦν γὰρ ὑποκείμενος καὶ τις Φραγκολε-
βαντίνος ἰερωμένος).
Χάριν δὲ ἐμοῦ, ἐπειδὴ δὲν εἶχον τὴν
κατὰ τὸν νόμον ἀπαιτουμένην ἐναίσι-
μον διατριβήν, ἀνεβλήθη ὁ διαγωνιζόμε-
νος (καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τοῦ
καθηγητοῦ του Πανεπιστημίου κ. Σωκ.
Κουφέα). Ἦν Μάιος τοῦ 1924, ὅτε εἶ-
χον ἐτοιμάσει ταύτην, καὶ τότε λαμ-
βάνω τὴν πρόσκλησιν παρὰ τῆς Μονῆς.
Βεβαίως δὲν ἦν δυνατόν νὰ θυσιασω
εὐκόλως τῆς ἐπιζήτησιν ἐθρίων, οὔ-
τε δὲ καὶ τὴν κοινοβιακὴν ἰδεολογίαν
καὶ ἀπὴνησα καταλλήλως. Αὐτὸς δὲ
ὅστις ἐπαφθαλμία τὴν θέσιν τοῦ ἀρχι-
γραμματεῖος ἀνέκαθεν, λαβὼν ἀφορμὴν
ἐκ τῶν γραφομένων μου ἐκίνησε τὸ πᾶν
μετὰ τῶν παραδελφῶν αὐτοῦ διὰ νὰ
διὰ νὰ γραφῆ ἡ δευτέρα ἐπιστολή, ἢν
ἐν τῇ λιβελλογραφίᾳ ἐπισυνάπτει (ση-
μειωτῶν ὅτι αὕτη τε καὶ πᾶσαι αἱ ἐν-
ταῦθα προσαγόμεναι ἐπιστολαὶ κατὰ
τὸ πλεῖστον εἶναι μεταβεβλημένα διό-
τι ὡς γνωστὸν δεινὸς πλαστογράφος ὁ
ἀνῆρ, ἀφοῦ καὶ τὰς ἰδίας αὐτοῦ ἐπι-
στολάς πλαστογραφεῖ (sic) ὁ ἀκατάλο-
μιστος!). Δι' αὐτὸν τὸν λόγον οἱ πατέ-
ρες ἐξηγήθησαν, ὅταν ἐμαθον τὰ τῆς
δευτέρας ἐπιστολῆς καὶ ἔγραψαν ἰδαι-
τέρως, οἱ ὁσοσῶμος ἢ ἀδελφότης μὲ
ἀναμένει καὶ νὰ μὴ προσέξω εἰς τὸ
περιεχόμενον αὐτῆς. Ἐγενόμην πανη-
γυρικῶς δεκτός, κομίζων ὀλίγα μόνον
πράγματα.
'Ἄλλ' ὁ καλὸς ἄνθρωπος «δελεα-
θεῖς ἐκ τῆς θέσεως ἐκείνη πάντα λι-
θον νὰ κρατήσῃ ταύτην, καὶ καταρ-
θῶσε νὰ πείσῃ αὐτοὺς ἐν τέλει νὰ μοι-
προτείνωσι νὰ μεταφέρῃ τὴν βιβλιοθή-
κην, καὶ τοῦτο ἵνα πεισθῶσι οἱ ἀπὸ ἐ-
φάσισα νὰ ἐγκατασταθῶν διὰ βίου. Τέ-
λος μεταφέροντο καὶ ταύτην ἀποτελου-
μένην ἐξ 6000 τῶμων καὶ οὐχὶ ἐκ δύο
κιβωτίων ὡς γράφει ὁ λιβελλογράφος)
διὰ τοῦ βενζινοπλοίου τοῦ κ. Γαλέου.
Τότε ἀνέλαβον τὸ γραφεῖον. Ἄλλὰ με-
τὰ ἐν ἔτος ἠναγκάσθη νὰ παρατηθῶ
ἀποκαμῶν ἐκ τῶν σατανικῶν ραδιομυ-
γῶν τοῦ Σπυριδῶνος ἱατροῦ, ὅστις
προσεταιριζόμενος ὅτε μὲν τοῦτο, ὅτε
δ' ἐκεῖνο τὸ κόμμα ἀνστάτωνε τὸ πᾶν
μόνον ἵνα παραχωρήσῃ αὐτῷ τὸ γρα-
φεῖον. Τοῦτο δὲ καὶ ἐγένετο προτι-
μησαντός μου ἀντὶ νὰ ἐπανέλθω εἰς
'Αθήνας νὰ μεταβῶ εἰς Καρεάς ὡς ἀν-
τιπρόσωπος, ὅπου οἱ πάντες γνωρίζουσι
τοὺς ἀγῶνας μου καὶ τὰ ὑπὲρ τῆς Μο-
νῆς καὶ τοῦ ὄλου Τόπου ἔργα. Ἐγὼ
τῆς συνεδρίσθην μου ἀναπετυπωμένην ὅτι
ἐπὶ 1924 ἀπὸ τοῦ 1924 ἐξυπη-
ρέτησα εὐδόκως καὶ μετὰ πάσης ἀυτα-
παρήσεως τὰ τῆς Μετανόιας μου συι-
φῆροντα, φθείρας τὴν ὑγίειάν μου καὶ
δικαιωδυνεύσας ἐπανελθόντων καὶ τὴν
ἴδιαν ξωίην, ἀφοῦ καὶ δολοφονικήν ὑ-
πέστην, ὡς γνωστὸν τοῖς πᾶσιν ἐπίθε-
σιν; συχωπήσας ἐπὶ δικαιοσύνη τῶν
τολμητῶν. Ἐν τέλει ἐπιπροσεσθημὴ καὶ
τοῦτο, οἱ ἐνῷ εἰς τὰ 1924 μετῆρον εἰς
τὴν Μονὴν πλοῦσιος ἔχον καταθέσει
εἰς Τραπεζας (τὴν Λαϊκὴν) τὰς ἐκ τοῦ

τοσῦν ἐπιστάτης κ. μετρος επρῆξεν κ.
κριθῶς τὸ καθήκον καὶ ὁ καλοκάγαθος
καὶ ἐννεάετατος ἀρχιγραμματεὺς κ. Χρύ-
σανθος, προηγούμενος Ἱβηρίτης, ἐπῆρξεν
ἀριστος σύμβουλος, καὶ ἡ Ἱερὰ Κοινότης
ὡς ἀρτυροὺς φρουροὺς, ἀνήχθη εἰς τὸ ὕ-
ψος. Καὶ ὅμως παρ' Ἱερὰρχον τῆς περιω-
πῆς οὐκ ὠφέλιε διεσπύθησαν διὰ
τοῦ τύπου ἐν τῇ ἐκτελεσει τῶν καθήκον-
των. Ἀλλὰ καὶ κακὸν ἐτέρον πρῶξενος ἐ-
γένετο ὁ σεβασμώτατος. Δὲν ἀρκεῖ οἱ ἐ-
κλειουν εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς τοῦ ἐλληνικοῦ
βασίλειον τὴν ἐπὶ τὸν Ἄθω εἰσοδον. ἄλλ'
ἦνοιξε καὶ ἀτύλων τὸ στόμα τοῦ μελα-
νεϊμοнос ἀκίστορος τῆς Λαύρας, ὅς δικαί-
ως ἀποκαλεῖται παρὰ τῶν Ἁγιορειτῶν
'Μωροῦ ἄλας' καὶ ἐπλήρωσαν αὐτὸ ἀφο-
ρητικὸν ἔθρονον. Εἰς λιβελλογραφίαν, ἢν ὡς
δηθεν ἀπάντησι εἰς τὸ προηγούμενον μου
ἀσθρον ἐξετύπωσεν, τιλοφορεῖ με ὡδε :
'Τὸ κίβδηλον νόμομα.' αὐτὸς ὁ τὰ γνήσια
ποιῶν κίβδηλα καὶ τὰ κίβδηλα παρουσιάζ-
ων ὡς γνήσια. ὁ ἀποκεκρυμμένος 'Αλ-
βανός!!! ἄλλ' ἔρωτῶ, πότε καίτις ὁ ἀπο-
κρυφῶς με; ἴσως αὐτὸς ὁ λιβελλογράφος
ἦδη ἀπὸ τῆς ἰδίας κείλιος, διότι δὲν με-
τέχει οὔτε τῶν συνεδριῶν τῆς Συνάξεως
τῆς Μονῆς ἀπὸ διετίας. Καὶ ἔρωτῶ αὐτόν
ἀπὸ ποτε ἐκλήρωθῃ ὁ ἱερὸς ἐκείνιος Τόπος
μόνον εἰς τοὺς γαλαζοαἰμούς 'Ελλαδικούς;
(ἐγὼ οἶδα τοιοῦτον πανελλήνιον καὶ πανορ-
θοδοξον κέντρον τῆς τοῦ Θεοῦ Λατρίας)
καὶ ἀποπέμπομαι ἐγὼ ὡς 'Αλβανός; Ἄλλ'
ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ αὐτὸς ὁ διογενῆς καὶ ἀ-
κραιφνῆς Ἕλληνας, ἔστω καὶ πολλοσημό-
ριον (παραφρονῶν δὲ λέγω τοῦτο κατὰ Παῦ-
λον), ὅσα ἐπραξεν ὁ Ἄλβανός Κορυλλας
ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Ὄρους καὶ τοῦ ἐλληνισμοῦ.
ἢ ἐπαναταξάται μόνον ἐπὶ παταγαθὴν αὐ-
τὸς ὁ ἐπὶ μυριάς καταρχήσεσι καὶ ἐθνι-
καῖς συμφραῖς ὑπόδικος; Ἄντι ν' ἀ-
παντήσῃ εἰς ὅσα ἐγκαλῶ αὐτόν, μεμαρτυ-
ρημένα πράγματα, πρὸ τοῦ κοινοῦ δικα-
στηρίου. φυγομαχεῖ καὶ ἐκτετρετα εἰς ὁ-
βοις καὶ ἀουστοία ψεύδη καὶ ἀναιδεῖς
συκοφαντίας, ἀναφῆρες γεγονότα παραποι-
ημένα πρὸ 40ετίας σχεδὸν ἐπισυμβάντα.
'Ἀλλὰ καὶ ταῦτα μετὰ τῆς αὐτοῦ ἀουναρ-
τησίας καὶ οὗτω ἀλληλουσυχρονοῦμενα, ὡ-
στε ἀκριβῶς ταῦτα προδιόδουσι σύγχροσι
τελείαν φρεσῶν διὰ καὶ θεωροῦμεν ὅπως ἀ-
νάξια ἀπαντήσως.
Καὶ λέγουσι μόνον χάριν τοῦ θεομοῦ συνη-
χόρον αὐτοῦ σεβ. Θεσσαλιώτιδος, οἱ ἰδοῦ
ἢ ἀπὸ τετραετίας κατεγοραζομένη ἀναίρεσις
τοῦ Μωροῦ ἄλατος. ὄδινεν ὅρος καὶ ἐ-
τεκεν μὴν! ἐπιστοποίησης δηλ. πληροστα
τὸν τίτλον δι' οὗ ἔδωροφόρησε αὐτόν. Καὶ
ἀποδείξει, ἐνῷ αὐτὸς οὔτως μαρτυρεῖ, οἱ
ἀπὸ τῆς ἄλλῃ ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου Θινίκης
ὄλων τῶν τοιοῦτων κατηγοριῶν, ἐπικα-
λεῖται ἔπειτα, βεβαίως ἐλλείπει ἄλλων, τὰς
καταδείξει τῶν ψευδομαρτύρων!!! Ὁστε
δὲν ἀρκεῖ τὸ δεδικασμένον εἰς αὐτόν. Καὶ
ὅμως ἐγὼ ὅ... δὲν ἠθέλησεν κἂν νὰ κατα-
γεῖλαι, ἀφοῦ ἠθωώθη, τοῖς συκοφάνταις;
αὐτὸς δὲ διαπορεῖται αὐτοῦς δημοσίᾳ, ὁ
διαρογγυνομένος διὰ τὸ γόητρον τῆς Μο-
νῆς καὶ τοῦ ἁγίου Ὄρους! Ἄλλ' ὁ ἀνῆρ,
ὡς εἴθισται, σιγῆφεται ἐπὶ τὸν ἴδιον ἔμε-
ρον, ὅπως καὶ οὕτω αὐτὸς καὶ οἱ Ἄλεξαν-
δριδαὶ μὲ κατήγγελλαν διὰ πράξεις, δι' ἃς
αὐτοὶ οὔτως, οὐ μόνον μὲ εἶχον αὐθωῶσι
τὸ 1928, ἀλλὰ καὶ μὲ ἐξελήθησαν νὰ συ-
νεχίσω τὴν ἀντιπροσωπείαν τῆς Μονῆς (scri-
pta manent) ὅπως καὶ ἔπειτα μέχρι ἐσχά-
του (1933) νὰ ἀντιπροσωπεύω ταύτην εἰς τὰς
διπλᾶς Συνάξεις ἐν Καρφαῖς, ἦτοι νὰ εἶ-
μαι ὁ πρόεδρος τῶν συνελεύσεων τοῦ ἁγίου
Ὄρους. Αἰκάτως ἤρα εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς
ἱατρικῆς ἐπὶ τὸν μαρδάρου δισδακόλον, ἐλ-
μῆ ἱατροὶ ὑπῆρχον. Λοιπὸν πῶς ἄλλως δύ-
ναται νὰ χαρακτηριθῇ ἢ πάλινδιὰ τοῦ
ἀνδρός, ὅπως τὸ 1014 ὀρκαθιστὴς ἐπὶ
τοῦ κοινοβίου, ἐγένετο ἐπίσκοπος πρῶ! ὡς
γράφει ὁ ἴδιος, ὑπῆρξεν ὁμογενῶν
προσισταμένων, οἱ τινες ἐν τοῖς αἰτίαιον
ἀνοθηματίζοντες αὐτόν ἄλλ' ἀμυρνεῖται
ἢτῃ καὶ τὴν κοινοβιακὴν ἰδεολογίαν, συκο-
δικατολογία!

Ἡ πρώτη ἐπιστολὴ τοῦ Εὐλογίου Κουρίλα Μητροπολίτου Κορυτσᾶς καὶ τέως καθηγητοῦ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης πρὸς τὸν Πατριάρχην

Μακεδονία 27/11/1937

Ἡ ὑποδοχὴ τῶν ἀρχιερέων εἰς τοὺς Ἁγίους Σαράντα. —
Τὸ Πατριαρχεῖον: Ὁρος Σινᾶ. Οἱ ἀρχιερεῖς: νέοι Μωϋ-
σεῖς. Ὁ Τόμος: Θεοχάρακτοι πλάκες... — Ἠνώδησαν πάν-
τες οἱ πολιτικῶς ἀντίθετοι. — Σειρὰ τριάκοντα αὐτοκινή-
των πρὸς τὰ Τίρανα. — Ἡ τελετὴ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ
Τόμου. — Εἰς τὴν Κορυτσᾶν.

Ἡ ὑποδοχὴ τοῦ Σεβασμιωτάτου Εὐλογίου Κουρίλα εἰς τὴν Μητρόπελιν Κορυτσᾶς

Ἡ «Μακεδονία» παρηκολούθησεν, ὅσον
καμία ἄλλη ἐφημερίς, τὴν ὄλην ἐξέλιξιν
τοῦ Ἀλβανικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος,
τόσον ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ὅσον καὶ
ἐκ Κορυτσᾶς, ὅπου ἐνεθρονίσθη ὁ Σεβασμιώ-
τατος Εὐλόγιος Κουρίλας, τέως καθηγητῆς
τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Ἡδὴ ἡ «Μακεδονία» δημοσιεύει τὸ πρῶ-
τον μητροπολιτικὸν γράμμα, τὸ ὁποῖον ὁ

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορυτσᾶς
ἀποστέλλει πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Πατριάρ-
χην Κωνσταντινουπόλεως κ.κ. Βενιαμίν. Τὸ
γράμμα τοῦτο—πραγματικὴ ἀνταπόκρισις
γραφειῶν, θὰ ἔλεγε κανεὶς, ὑπὸ ἐπαγγελ-
ματίου δημοσιογράφου—παρέχει πλήρη
εἰκόνα τῆς σημερινῆς ἐν Ἀλβανίᾳ κατα-
στάσεως ἀπὸ θρησκευτικῆς ἀπόψεως.

Ἐν τῇ ἱερᾷ Μητροπόλει Ἡ
Παναγιώτατε Δεσποτα, Χρι-
στὸς ἀνάστη.

Εὐσεβίσιος σπύδα ἀγαλλομένη
ποδὶ νὰ ὑποβάλω τῇ Ὑμετέρᾳ Θεο-
σεύῃ Παναγιότητι καὶ τῇ περι-
Αὐτῆν ἁγία καὶ ἱερᾷ Συνόδῳ ἐπι-
τὸ ἀναστάντι Χριστῷ ταῖς πλείσ-
θεσθεύουσιν τοπιναῖς μου ἐσχά-
χειρᾶς πρὸς αὐτὸν ὑψῶν ἐκτεταθῆ-
ὑπὲρ μακροχρόνιοις ἡσυχίας τῆς Ὑμε-
τέρας Ὑψηλῆς τῆς Ἐκκλησίας ἡ-
μῶν κορυφῆς καὶ τῆς εὐκλείας τοῦ
Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. Ἡ συνδια-
τριβὴ ἡμῶν, Παναγιώτατε Δεσποτα,
ἐν τῷ κλεινῷ ἐκείνῳ τεμένει τῆς
Ὁρθοδοξίας ἀνώψων ἡμᾶς καὶ
ἀνεγγήσῃ πνευματικῶς, ὑψηλῶς
ἀληθῶς λουτρὸν παλιγγενεσίας. Ἐ-
διὰ τοῦ Θεοῦ μυστηρίου μετὰ
Θεοῦ ἡμῖν χάρις ἦν ἐκκλησιαστικῆς
ἐν τῷ πανευκλεεῖ ἐκείνῳ ἡμεῖς
καὶ ἠσθάνομεθα ἀληθῶς ἱεροῦ
ὑπεργίους καὶ οὕτως εἰπεῖν ἀγα-
νοπολίτας. Οὕτως ἡ οὐρανόπλευστο
καὶ μεγαλειώδης θεία δύναμις πα-
ραμένει διὰ τῶν αἰώνων ἀνεξάν-
τητος εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν τῆς
Ἐκκλησίας Θρόνον παρὰ τὰς οὐ-
παρομαρτοῦσας καιρικὰς μεταβι-

λάς. Ἐκεῖ ὄντως ζωηρότερον ἀπὸ
ἑστὶ τὸ Κυριακὸν λόγιον: Ἰδοὺ
ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡ-
μέρας τῆς ζωῆς ὑμῶν ἕως τῆς συν-
τελείας τοῦ αἰῶνος.»

Ἡ ὑποδοχὴ

εἰς Ἁγ. Σαράντα

Οὕτω κατηρητισμένοι καὶ ἐμωδια-
σμένοι ἐκείθεν κατεπλεύσαμεν εἰς
τὴν πατρίδα ἡμῶν, ἥτις ἐν ἐξῆλλοις
ἐνθουσιασμῷ ὑπεδέξατο ἡμᾶς ἐπὶ
ἀληθείᾳ ὡς προσφίτας, καὶ ἐπὶ ἐνι-
ῆδη μῆνα πανηγυρίζει ἀπ' ἄκρου
ἕως ἄκρου σύμπας ὁ ἀλβανικὸς
λαὸς τὴν τῆς ἐκκλησίας παλιγγε-
σίαν. Εἰς τὸν πρῶτον αὐτῆς λιμέ-
να, τοὺς Ἁγίους Σαράντα, ὁ προ-
σφωνήσας ῥήτωρ παρέβαλεν ἡμᾶς
τοὺς νέους ἀρχιερεῖς, κομιζομένους
τὸν ἱερὸν Τόμον τοῦ Αὐτοκεφάλου
πρὸς τὸν Μωϋσῆ, τὸ δὲ Πατριαρ-
χεῖον τὸ Οἰκουμενικὸν πρὸς τὸ ὁ-
ρος Σινᾶ, «ὅπως ὁ Ἰσραηλιτικὸς
λαὸς, εἶπεν, ἐπὶ εἰκοσαετίαν ὁ-
δυνώμενοι ἀνεμένονεν τὸν Τό-
μον ὅ, νέας θεοχαράκτους πλά-
κας, πομένας ἡμῖν παρὰ τοῦ
Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου». Ὁ
λαὸς εἶπε συρρεῦσθαι εἰς τὴν παρα-
λίαν ἀπὸ τῶν ἀπωτάτων σημείων
τῆς ἐπαρχίας Ἀργυροκάστρου, ἀπὶ
τῶν Ἀκροκεραυνίων οἱ γενναῖοι
Χειμαριῶται, βαδίζοντες ὁδὸν ἡμε-
ρῶν δύο, ποιμένες καὶ γεωργοὶ
ἵνα λάβωσι δι' ἡμῶν τὴν πατριαρ-
χικὴν εὐλογίαν.

Λαὸς εἰς ἄκρον εὐσεβῆς, στερ-
ρῶς ἐμμένων εἰς τὰ πάτρια, βα-
ρῶς ἔφερε τὴν μετὰ τοῦ Οἴκου
μενικοῦ Πατριαρχείου διακοπὴν
τῶν σχέσεων. Ἐν πεποιθήσει ἐπί-
στευεν, ὅτι ἡ Θεία Χάρις ὄχετι
ἀπίουσα ἐκ τῆς ἀποσχισθεῖσης
ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας. Πολλοὶ
πλείστοι διέκοψαν καὶ τὸν ἐκκλη-
σιασμὸν καὶ εἰς οὐδεμίαν ἐπαφὴν
ἠθελον νὰ ἔλθωσι πρὸς τοὺς προ-
ἡ ἐπισκόπους, ὁ δὲ ὁμοεισιστι-
κος ἦν ὁ ἀποδιοπομπικὸς εἰς ο-
ανδῆποτε ἐπαρχίαν μετέβαινε.
Ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται ὁ συναγερμὸς
καὶ ὁ ἀκοράτητος ἐγθουσιασμὸς τῶν
Ὁρθοδόξων Ἀλβανῶν, ἐπανεῦρε
τὴν ὁδὸν τῶν πατέρων, εἰσάνα-
σῶθησαν ἐκ τῆς ἀλλοξοπιστίας καὶ
ἐκ τῶν διαφορῶν προπαγανδῶν

προσηλωμένοι μετ' εφοσιώσεως πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον. Περὶ τὸ ὄνομα τοῦ Οἴκου...

Ἡ ὑποδοχὴ ἐν Δυρραχίῳ

Εἰς τὸ Δυρράχιο ἀνέμενον ἡμῖς ἐπιτροπαί εἰς ὅλης τῆς Ἀλβανίας...

ο εἶχομεν μίαν κατάπληξιν. Μᾶς σταμάτησεν ὁ λαὸς καὶ οἱ μαθηταὶ...

Ἡ ἐπιθέσις ἐν Τριναίς

Εἰς τὰ Τίρανα ἡ ὑποδοχὴ ἦν μεγαλοπρεπεστάτη, ὁ λαὸς μᾶς ἀνεμεν...

Εἰς τὰ Τίρανα ἡ ὑποδοχὴ ἦν ἐπίσημος ἰομένη μόνον εἰς βραβεῖαι. Τὸν...

Λαβὼν δὲ ἀφορμὴν ἐκ τοῦ σηκείου τῆς προσφωνήσεώς μου, ἐν...

προσκειμένος τοῖς Ἀνατολικοῖς ὀρθοδοξοῖς...

Ἐτελετὰ ἐν Κορυτσῇ

Ἡ ὑποδοχὴ ἡ γενομένη ἡμῖν ἐν Κορυτσῇ θὰ εἶναι μνημειώδης...

Σύμψας ὁ κληρὸς καὶ ὁ λαὸς ὑπεδέξατο ἡμᾶς ἐκτός τῆς πόλεως...

εἰς τὴν γενομένην ἡμῖν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις δεξίωσιν καὶ ξενίαν...

Ἡ θρησκεία ἐν Ἀλβανίᾳ

Καθ' ὅλην τὴν Μεγάλην Ἐβρσο μάδα καὶ τὰς ἡμέρας τοῦ Πάσχα...

Εἰς τὸ Ἀσκαφίκιον μάλιστα (εἰς ἡμῖς οἰκοῦμενον, καὶ ὅπου οἱ ισχυρότεροι μπεήδες)...

θηρησκευτικότητος καὶ συναδελφωσῶς.

Ἡνεχυρητικὴ ἀντιδημοσυργία

Πανταχοῦ αἱ τὲ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ ὑπεδέξαντο ἡμᾶς...

Ἡ πατριαρχικὴ εὐλογία διηλθε διὰ τῆς πατριδος ἡμῶν...

Πιοτεστάτε μοι, Παναγιώτατε Δέσποτα, ὅτι εὐρισκόμεθα πρὸς ἀναδμητουργίας πνευματικῆς...

Τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος ἐν Χριστῷ ἀδελφῶς καὶ συλλειτουργός.

Ἡ Κορυτσοῦς Εὐλογία Κορυτσῆς

τοῦ Ὁρδούδου λαοῦ τῆς πόλεως ὁ κ. Βασίλειος Κούδης ἀκολούθησεν δὲ κ. Ζωγράφος...

κοτ' εἰρήσεις ἐκ Κορυτσῆς, ἀλλὰ καὶ ὅπως φαίνεται ἀπὸ τῆς φωτογραφίας...

καὶ τὸ κοτ' εἶχε ἀποδοθεῖσιν ἐπὶ τῆς ἀποδοθείσας...

Ποῦν παρῆσαν ἡ εὐλογοῦντες ἡ ἀσπίστα πῆρε πίστιν τὰ νηλεμμένα...

Ἡ ἀποδοχὴ τῆς εὐλογοῦντος δὲν γαίρει κἀπὸ τῆς ἐξουσίας...

Ὅσοι μὲν τὴν Ἐλσα κἀτ' ἐκείνη ἀπὸ τῆς ἐξουσίας...

Ζωή μιᾶς ἑβδομάδος εἰς τὰ Πατριαρχεῖα καὶ εἰς τὸ Φανάριον...

Μετὰ 33 χρόνια: ἡ Κωνσταντινούπολις! — Ἡ ὑποδοχή τῆς ἀλβανικῆς ἀντιπροσωπείας ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου. — Ἡ ζωὴ εἰς τὰ Πατριαρχεῖα. — Εἰς τὴν πατριαρχικὴν τράπεζαν. — Ὁ πρωτοψάλτης Ἰάκ. Ναυπλιώτης.

Μακεδ. Ἡμερησίως ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ
21/6/1937
μητροπολίτου Κορυθαῶς σεβασμιωτάτου
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΔΑ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΟΡΥΘΑῶΣ κ. ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΕΙΣ Τὸ ΔΕΒΟΛΙ. — Φωτόγραφικὴ ἐν Βιγλίστη μετὰ τῶν ἐπισήμων ἀρχῶν κατὰ τὴν ἐξοδὸν τοῦ ἐκ τοῦ ναοῦ.

Ὁ μητροπολίτης Κορυθαῶς σεβασμιωτάτος κ. Εὐλόγιος Κορίδας τακτικὸς συνεργάτης μας, μᾶς ἀπέστειλε τὰς κάτωθι ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐντυπώσεις τοῦ ἐποικίου εὐχαρίστως δημοσιεύομεν.
Τὸ Ἰταλικὸν τῆς γραμμῆς Rodi, λαμπρὸν ἀτμοπλοῖον τοῦ Λούδ Τριεστίνου περιπλεῦοντος τοῦ Μαργαρίου ἀπῆρξεν ἐκ Πειραιῶς. Εἰς ἱεραρχῆς ἢ πρωθυεράρχης τῆς ἀντιπαγοῦς Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς πρῶν ὑπουργὸς ἀπετέλουν τὴν ἐπίσημον ἀντιπροσωπείαν μετὰ τῶν δύο ὑποψηφίων, τοῦ Ἀργυροκάστρου Παντ. Κοτόκου καὶ τοῦ ὑποφαινομένου. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι οὗτος οὐδέποτε ἐδελεάσθη ἐκ τῆς λαμπρότητος τοῦ ἀξιωματικού, μάλιστα πρὸς μερίζονα ἀσφάλειαν ἀπεσπᾶτο ἐκ τῆς Θεολογίας, νέος ἔτι ὢν, καὶ μετενεγράρετο εἰς τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν, ἵνα ἀφοσιωθῇ ὀλοψύχως ταῖς μουσαῖς. Πολλάκις ἐβολιδοσκοπήθη, ἀλλ' οὐκ εὐάλωτον θῆραμα. Ἄλλὰ καὶ

τῷ εὐμενῶς, ἐφιλοδώρησαν αὐτῷ προσκαίρως τὴν δάφνην, ὅτε οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων δέονται αὐτῆς ὡς ῥάβδου. Ἐν τοσοῦτῳ τὸ πεπρωμένον φυγεῖν ἀδύνατον. Κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν ἐπάλαιε κατὰ δύο ἰσχυρῶν παραγόντων, κράτους καὶ ἐκκλησίας, οἵτινες συνώμοσαν νὰ προσηλυτίσωσι, ὄν νέον ἐκλέξιμον δὲν ἐσαγήνευσαν, κ' ἐπέτυχον. Συλλαβόντες δὲ τὸν θραπέτην ὡς ἀπὸ ρυτῆρος ὤδηγουν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.
Ἦτο ἐαρινὴ πρῶτα, ὅτε κατεπλεύσαμεν εἰς τὸν Γαλατᾶν καὶ τὸ σελάγισμα τοῦ ἡλίου διέλυε τὴν ἐλαφρὰν ὀμίχλην, ἥτις ἐπεκάθητο ἐπὶ τῆς ἐπιταλόφου. Οἱ ὑψηλοὶ μινναρεδες ἀποτελοῦσιν ἐξαίρεσιν, περιφρονούντες τὴν ὀμίχλην καὶ λαμβάνοντες πρῶτοι τὸ φῶς τοῦ ἡλίου.
Μετὰ πάροδον 33 ἐτῶν βλέπω καὶ πάλιν τὴν βασιλεύουσιν τῶν πόλεων, τὴν πόλιν τῶν ὀνείρων.

χαλαρὰ, οὐχὶ ὀπως ἐγνώριζον τὸν πολυτάραχον Γαλατᾶν, ἀλλ' αἱ ἀναστατώσεις ἐν τῇ ψυχῇ μου ἦσαν ὀπως τὰ κύματα τοῦ Βοσπόρου. Αἱ παραστάσεις, ὡς ἐν κινήματογραφικῇ ταινίᾳ, ἡ μία διαδέχεται τὴν ἄλλη, καὶ πᾶσαι ἀπεκορυφούντο εἰς τὸν πελωρίον θόλον τῆς ἁγίας Σοφίας Ἰδοὺ τὸ θαῦμα τῆς χριστιανικῆς ἀρχιεπισκοπικῆς! Προβάλλει σεμνότατον, λιτότατον ἐξῶθεν, ὅσον εἶναι μεγαλοπρεπέστατον ἐσῶθεν. Ἰδοὺ ἐξ ἄλλου ὁ πολυκύμαντος Βοσπόρος, οὐδὲν ἄλλο τερπνότερον καὶ ἐρασιμώτερον ἐνδιαίτημα δὲν εὖρον αἱ Μούσαι. Μόλις ἠκνηροβόλησαμεν ἡ Ἀλβανικὴ ἐκκλησιαστικὴ ἐπιτροπὴ γίνεται ἀντικείμενον ζωηρῶν ἐκδηλώσεων ἐκ μέρους τοῦ ἀναμένοντος ὄχλου τῶν ὀρθοδόξων καὶ διτῶν Ἀλβανῶν καὶ Ἡπειρωτῶν. Ἀπαγορεύεται ἡ ἄνοδος ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου καὶ ἀναμένουσιν ἀνυπομόνως τὴν ἐξοδὸν μας. Ἐξαιρουμένη μόνον οἱ διπλωμάται καὶ ἀνέρχεται ὁ εὐγενέστατος καὶ λαμπρὸς Πάτριος τῆς Ἀλβανίας

κ. Ἰ. Ἰασιμουλῆς, ὁ δὲ καὶ με παρουσίαν εἰς τὴν ἀντιπροσωπείαν τῆς Ἀλβανικῆς παροικίας.
Συγκλητικὴ συνάντησις. Τὸ ἄρτι ἐμμενον τῆς φιλοσοφίας τοῦ Ἀλβανοῦ Ἡπειρώτου κινεῖ αὐτοῦ ζῴηροντα, νομίζουσιν ὅτι ἵδουσι ἐνώπιον αὐτῶν ὀλόκληρον τὴν πατριδα. Ἡ ἔκκλησία παρ' αὐτοῖς συμβολίζει τὸ πᾶν. Εἰς ταύτην τὴν περίστασιν ἠἀντιπροσωπείαν εἶναι κατὰ τὸ ἔξαρετον. Εἴμεθα οἱ ἄγγελοι τῆς εἰρήνης, τῆς χαρᾶς, ἡ σκορπίζει εἰς ὀλόκληρον τὸν ἀλβανικὸν λαὸν ἡ πατριαρχικὴ εὐλογία, ἡ ἐπὶ 15ετίαν ἀσφαλεῖς ἵνα κα τῆς ἐπικρατουσῆς ἐν τῇ νεοσυστάτῳ Ἀλβανικῷ κράτει ἐκκλησιᾶς ἀντικανονικότητος. Ἐν τῇ συνουσίᾳ ἐκείνῳ προβάλλει μίαν σημαντὴν φυσιογνωμίαν, εἶναι ὁ μὲν ἀρχιεπίσκοπος τῶν Πατριαρχείων κ. Γρηγόριος, ὁ ἀγαθώτατος Ἡπειρώτης, ὅστις ἤλθε νὰ παραλάβῃ τὴν Ἀλβαν. ἀντιπροσωπείαν διὰ τοῦ πατριαρχικοῦ αὐτοκινήτου ἐπιφανισθέντα ἐν μικρῇ περιρῳῃ μετ' ηκρωτηριασμένης κόμης καὶ γενείου. Ἡ Τουρκικὴ Δημοκρατία, ἥτις θέλει τὰ πάντα καινὰ, δὲν ἠνέχθη οὔτε τὸ ἱεροπρεπὲς ἔνδυμα.
Περιοριστὴ μόνον ἐντὸς τῶν ναῶν καὶ τοῦ περιβάλου αὐτῶν, ὀπως καὶ ἐντὸς τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἐξαίρεσις τοῦ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ὅστις διατρεῖ πάντοτε τὰ ῥάσα. Τὰ ῥάσα λοιπὸν ἀφηρέθησαν, ἀλλ' ἐμεινεν ἡ ἱεροπρέπεια καὶ τὰ ἄλλα προτερήματα τῶν κληρικῶν ἄτινα ὑπὸ τὸ μακρὸν κρύπτονται ἐπαναφόρον.
Καὶ ἀπεδείχθη διὰ μυριστὴν φορᾶν, ὅτι «τὸ ῥάσον δὲν κάμνει τὸν παπᾶν». Εἰσήλθομεν εἰς τὸ πατριαρχικὸν αὐτοκίνητον, ἀπὸ τῆς γεφύρας τοῦ Γαλατᾶ ἀντικρύσαμεν τὸ περίφημον «Κατάστημα» ἥτοι τὸν Κεράτιον κόλπον, ὅστις δικὴν ποταμὸν διεσθῆει εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἐξικνεῖται εἰς βάθος τριῶν ὥρων διὰ νὰ δεχθῇ εἰς τὸ τέρμα δύο ποταμοῦ. Οὗτοι εἰπτοντες τὰ λευκὰ ὕδατα εἰς τὸ θερινὸν μαρμαρινὸν ἀνάκτορον τῶν Σουλτάνων, σχηματίζουσιν ἀφρόντας καταροάκια.
Εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἐφθάσαμεν περὶ ἐνάτην ὥραν. Εἶναι τῶρα ἡ ῥεμα καὶ γλήνια ἐκεῖ τὰ πάντα, καὶ τὸ ἄλλοτε ἡριστειῶδες καὶ πολυθόρυβον Φανάριον, εἶνε ἐν σεμνύτατον καὶ κατανυκτικὸν μνηναστήριον, ὅπου ἐδρεθεῖ ἡ πνευματικὴ ἡ κεφαλὴ τῆς ὀρθοδόξου, ἡ κεφαλὴ τῆς ὀρθοδόξου. Ἄν καὶ ἐμειώθη πρὸς τὴν ἑξωτερικὴν μεγαλοπρέπεια, δὲ ἐξέλιπεν ὀμως οὐδὲμία τοῦ πρῶτοκόλλου τῆς πατριαρχικῆς αὐτῆς λεπτομέρειαν. Συνεχίζεται ἀπνευμάτως ἡ σεμνὴ πραξόδοσις καὶ τῆς μειώσιν τῆς ἐξωτερικῆς λάμπης, ἀντὶ τῆς ἡ πνευματικῆς ὑπεροχῆς ἥτις πάντοτε ἐκδηλοῦται ἀνετέρως εἰς τὰς δεινὰς περιστάσεις τῆς ἱστορίας τῆς ἐκκλησίας. Ἦτο Κυριακὴ Δευτέρα τῶν Νηστείων, καὶ ἀντικρύσαμεν τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Βενιαμὴν τὸν Α' μετὰ τῆς σεμνῆς ἀκολουθίας τῶν ἀξιωματούχων τῆς Πατριαρχικῆς αὐτῆς: εἰσερχόμενον εἰς τὸν ναὸν ἵνα χοροστατήσῃ. Γλυκεῖα καὶ μεγαλοπρεπὴς ἀντήχησις ἡ μελωδία τοῦ «Εἰς πολλὰ ἔτη δεσποτα» ἐν ἣ ἡ χαριτόβριθος μορφή τοῦ Πατριάρχου προβάλλει. Ὅμοια συγκλητικῆς εἰς ἡμᾶς: προσατενίσαντας τὸ πρῶτον τὸν ἁγία Οἰκουμενικὸν Πα-

Τὴν συγκίνησιν ταυτην ἐπέτεινεν ἡ κατανοκτικὴ βυζαντινῶν Καταβασίων ψαλμοδία, ὑψιπετής, θεία, οὐρανόθεν ὁ ἀπέραντος χώρος τοῦ Πατριαρχικοῦ ναοῦ ἤχου καθαροῦ ἑορταζόντων καὶ ἀγγελικῆς μελωδίας. Ὁποῖον ὄργανον θεῖον ἀπόλεσαν οἱ τοῦ ἐλευθέρου κράτους Ἕλληνας ἀντεισαγαγόντες τὴν ξενόφωνον κοσικὴν τετραφωνίαν! Καίτοι ὁ ἄρχων πρωτοψάλτης ὑπηρετεῖ ἐν τῷ Πατριαρχικῷ ναῷ ὑπὲρ τὰ ἑξήκοντα ἐτη, ὁ ἐμπνευσμένος Ἰάκωβος Ναυπλιώτης, ὁ θεσπέσιος ἀοιδός, ὅταν ψάλλῃ λησμονεῖ ἐαυτόν. λησμονεῖ τὰ ἐτη αὐτοῦ, ἐνθουσιάζει καὶ ἀρετὰ εἰς ὕψος οὐράνια καὶ συναρπάζει τοὺς πάντας. Ἐπὶ 20 ἡμέρας σχεδὸν ἐφιλοξενήθημεν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, παρακαθήμενοι ἐπὶ τῆς Πατριαρχ. τραπέζης. Δὲν ὑπάρχει μεγαλυτέρα ἐμὴ καὶ ἀπόλαυσις ἐν συντροφίᾳ μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ὀρθοδοξίας.

Ἡ τράπεζα νησιτισμός μὲν, ἰλλὰ πλουσία εἰς ποικιλίας, ὑπενθύμιζεν ἡμῖν τὰς τοιαύτας: ἐν αἷσις πανηγύρεσι τῶν κοινοβίων τοῦ Ἁγ. Ὁρους. Εἰς τὰς Τετράδας καὶ Παρασκευὰς δὲν ὑπῆρχαν οὐτε ἔλαιον. Ὁ ἀσκητικὸς αὐτὸς βίος προσέβαλε κατὰ πρῶτον τὸν στόμαχον τοῦ συνοδευόντος ἡμᾶς λαϊκοῦ μέλους τῆς ἐπιτροπῆς κ. Ἰωσήφ Κέδη, πρῶτον ὑπουργοῦ τῆς Ἀλβανίας, μετ' ὀλίγον ἀπεμάκρυνε καὶ τὸν ἅγιον Δυραχίου καὶ Τυράνων κ. Χριστόφορον Κίσσην. Ὁ δὲ ἅγιος Ἀργυροκάστρου κ. Παντελεήμων Κοτόκος ἐφιλοξενεῖτο τὸ πλεῖστον ἐκτὸς τῶν Πατριαρχείων ὑπὸ συγγενῶν. Ὅστε εἰς τὸν ὑποφαινόμενον μόνον ἔλαυνεν ἡ μεγίστη τιμὴ τῆ ἀντιπροσώπευσις πάντοτε τὴν ἐπιτροπὴν τῆς Πατριαρχικῆς τραπέζης.

Ἡ πλουσία εἰς ὄστρακοδέματα καὶ μαλάκια θάλασσα τῆς Κων. πόλεως, καθιστᾷ ἐκεῖ τὴν νησιεὶαν ἀνεκτὴν. Ἀληθιμόνητα θὰ εἶναι εἰς ἡμᾶς δύο φαγητά, ὁ ἀξιόλογος πολίτικος γαλαβᾶς καὶ ἡ πολίτικος ἀγκινάρας. Καὶ ταῦτα μὲν πάντα καλά, ἀλλ' ἡ σπουδὴ μεθ' ἧς εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ τρώωσιν οἱ συνδαιτυμόνες τῆς Πατριαρχ. τραπέζης ἀντιστρατεύεται εἰς τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς. Ὁ Πατριάρχης ἦν πάντοτε ἐπιληπτικὸς καὶ εὐχαρῖς καὶ προσεπάθει διὰ τῆς εὐρυμαθείας αὐτοῦ νὰ δώσῃ τὴν ὄψιν τραπέζης λειπνοσοφιστῶν (καίτοι τὸ δειπνον ἔτραγε), ἀλλὰ τὸ αὐτοῦ πρῶτόκολλον ἠνάγκαζεν αὐτὸν νὰ ὑποβλέπῃ διαρκῶς εἰς τὴν κλεψύδραν. Συνήθως παρακάθηνον καὶ εἰνες τῶν συνοδικῶν, ἀπαραιτήτως δὲ ὁ μέγας πρωτοσύγκελλος, ὃν ἀνεπλήρουσιν ἀπάντα ὁ ἀρχιεραματεὺς ἢ ὁ μέγας ἀρχιδιάκονος.

Πλὴν τῆς Πατριαρχικῆς τραπέζης ὑπάρχει καὶ ἕτερα τῶν κληρικῶν τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς. Οὗτοι συμποσούμενοι εἰς δύο δωδεκάδας εἰχον ἡδὴ συνδαιτυμόνα; καὶ τὴν ἰκοσὺδιαν τῆς ἀλβανικῆς ἀντιπροσωπείας, ἐν ἧ καὶ ὁ ἡμέτερος ἐροδιάκονος; Θεόδωρος; Λαυριώτης; ἡ; πρῶτον ὄλον τῆς ἡμέρας ἦν πάντοτε παρὶ αὐτῶν τὸ καθήκον; τὴν παρὰ καὶ εὐλόγησαν. Ἀρῆς; συναντῶν μετὰ ἡ; πολυμαθίας; του

καὶ γνωρίζον νὰ περιποιήται τοὺς πίντας καὶ νὰ κατακτᾷ τὸν ἀνθρώπον. Μορφὴ ἀσκητικὴ καὶ τρόποι ἀπλοὶ καὶ ἀπείρητοι εὐσον ὡστε πλάκεις τὸ ὑψηλὸν πατριαρχικὸν ἀξίωμα ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν. Οἱ ἅγιοι Συνοδικοὶ τὸ πλεῖστον εὐρίσκοντο ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἐργαζόμενοι εἰς διαφόρους ἐπιτροπὰς. Ἀεικίνητοι, εὐπροσηγοροί, ἐγκυκλοπαιδικάτατοι, πατριώται, ἔχοντες βαθεῖαν ἐπίγνωσιν τῆς ὑψηλῆς αὐτῶν ἀποστολῆς, πλήρεις ζωῆς καὶ αὐταπαρνήσεως μιμουμένοι τὸν ἀρχηγὸν αὐτῶν. Εὐρίσκουσι πάντοτε τρόπον νὰ σώζωσι τὸ γόητρον τῆς Ἐκκλησίας. Ἄλλ' ἡ ἠθικὴ δύναμις τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας εἶνε ἀκατάλυτος διότι εἶνε θεμελιωμένη ἐπὶ τῆς πέτρας «καὶ πύλου αἰδοῦ οὐ κατισχύουσιν», ὡς εἶπεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ ἀρχηγὸς καὶ θεμελιωτὴς τῆς πίστεως.

Καθ' ὅλα; τὰς ἐνδείξεις ἄρχεται ἡ νέα περίοδος διὰ τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν τοῦ θεσμοῦ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὑπενθυμιζουσα τὴν κατάκτησιν τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τοὺς πρῶτους χριστιανικοὺς χρόνους. Καὶ τότε οὐ μόνον προνομοῦχοι θεοὶ δὲν εἶχον ἡ Ἐκκλησία, ἀλλὰ καὶ κατεδιώκετο ἀγρίως ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς, καὶ ὁμοῦ ἐγκαυχωμένη ἐπὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστει, οὐ μόνον ἐστάθη ἐπὶ τῆς ἀκλονήτου βάσεως τῆς ἀληθείας τοῦ Εὐαγγελίου, ἀλλ' ἀντεπεξῆλθε νικηφόρος καὶ ἐπέβαλε τὸ κράτος τῆς ἀληθείας ταύτης καὶ εἰς τοὺς διώκτας αὐτῆς διαδόσασα τὴν νέαν πίστιν εἰς ὅλοκληρον τὸν κόσμον. «Μὴ πεποιθετέ ἐστὲ ἄρχοντας ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις, οἳ οὐκ ἐστί σωτηρία», ψάλλει ἡ Ἐκκλησία. Καὶ ταύτην τὴν ὑψηλὴν ἀρχὴν ἐφαρμόζει τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ νῦν, ἀναλαβὸν τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως; καὶ διὰ τῆς ἠθικῆς μεγαλειότητος; ἀντιτασσόμενον κατὰ πάσης ἐπιβουλῆς ἀλλοτρίας.

Τὸ γεγονός; τοῦτο, οὐ ἐγενόμεθα μάρτυρες, συγκινεῖ ἡμᾶς καὶ παρῆχει τὴν καλὴν ἐλπίδα, ὅτι ἐπὶ νέων ἡδὴ βάσεων τὸ προπύργιον τῆς Ὀρθοδοξίας συνεχίζει ἀπαρεγκλίτως τὰς γηραιὰς καὶ σεβαστὰς παραδόσεις; πρὸς ὄψαν τοῦ μεγάλου ὀνόματος τοῦ ἀγίου Θεοῦ. Ἐθρυμάσαμεν τὴν ἀρετὴν τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου, τὴν ὡς ἡμᾶς πατρικὴν σὸρῆν τῆς ἀπάρνησιν μεθ' ἧς ἀκατονόητος ἐργάζονται πρὸς σερεώσιν τοῦ οἴκου. θρόνου. Ὁμολογοῦμεν τὴν ἀρίστην ἐντύπωσιν, ἣν εἰς τὸν ἐπισκέπτην τῶν Πατριαρχείων ἐμποιεῖ ἡ εὐγένεια καὶ ἡ φιλοφροσύνη τῶν νέων τῆς πατριαρχικῆς αὐτῆς ἀξιοματούχου, ἀπὸ τοῦ μεγάλου Πρωτοσυγκέλλου, μετ. Ἀρχιεπισκόπου, ἀρχιεραματεῶς καὶ λοιπῶν, ἢ προθυμίας, μεθ' ἧς φιλοτιμούνται νὰ μιμῶνται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τῶν τοῦ προϊσταμένου; αὐτῶν.

Ὁ πατριαρχικὸς ναὸς διατηρεῖται ἐν ὅλῃ τῇ μεγαλοπρεπεῖᾳ προδίδων ἐν τῇ ἀπλότητι τὸ μεγαλεῖον. Αἱ ἀκολουθεῖ καὶ πάσαι ἐν γένει αἱ τελεταὶ διεξάγονται ἀκριβῶς; κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν τυπικὸν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας. Τὸ μόνον ἴσως; ὅπερ μένει ἀπαρασάλευτον. Ὁ μέγας ἐκκλησιάρχης, καίτοι νεαρός; εἶναι ἐνημερωτάτος; καὶ προσεκτι-

κός, καὶ εἰς αὐτὰς τὰς λεπτομερείας. Εἰς τὰ κηρύγματα εἶναι καθαρεύουσα, ἠθερωμένη γλῶσσα ἡ καθαρεύουσα, σεμνὴ καὶ ὑψηλὴ. ἤκουσαμεν κατὰ τὰς δύο Κυριακάς τὸν Μέγαν ἀρχιεραρχιδίτην κ. Καλλινίκον, τὸν εἰς ἄκρον ἱεροπρεπῆ, καὶ τὸν ἐξαιρετικὰ ἡμᾶς μέγαν ἀρχιδιάκονον. Ἡ γλῶσσα αὐτῶν ἦτο καλλιπελιῆς, ὅσον καὶ ἡ βυζαντινὴ μελωδία ἡ πληροῦσα τὸν πατριαρχικὸν ναόν. Ἐν γένει ἐκ τῆς συνδιαφραβῆς ἡμῶν μετὰ τῶν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις εἰμεθα κατενθουσιασμένοι, ἀναγεννηθημεν πνευματικῶς καὶ ἠντλήσαμεν νέας δυνάμεις ἐν χάριτι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

† Ὁ Κορυτσᾶς
ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΚΟΥΡΙΑΣ
†

† Ὁ Κορυτσᾶς ἐυλόγησεν τὸν Κουριάς

ἡς νὰ μιλήσῃ τὴν σκουφίαν νὰ μὴ πῆ

να, ὁ Σέρβος τὸν Μπένον ἐδειχνε ὁ ἴδιος του, ἀπρομηθῆται καὶ ἡ ὄντα καὶ ρι-

φτε με ὄρημ τὸ στιγμὴ σὲ νων, συνέχισαν, τὴν ὥρα ποὺ ῖρια Πομφρατε ἀπρόοπτο τὴν ἀφίξι σας

ὁρκισθῆ αὐτῆ τὴν κυρία θελῆ νὰ πῆ. Μπένων. λεῦ, εἶπε αὐχστε μαζὺ με σων με κά- ὲ τὴν στιγμὴ ἐφώνημα τοῦ χ ποὺ βρῆκα- ἴαμα καὶ τὸ λο γῶλλ δὲν ἐπὶ ἕνα δευ- Τομφραί μπο- ἡ αὐτὸ. α τοῦ κ. Φάρ- ποὺ λέγεται ἐν Ἐλλεν νὰ κείνο δηλαδὴ ἡ κρότος μίας κείναι καὶ ἡ ρικίας. Ἐπει- νὰ μὴ ἀκού- οὔτε ἡ κυ-

ἐξήγησε ὁ τὴν ἄλλη ἄ- τὸν χωρὶ- κόρτα ποὺ ἀ- θεορύθους.

των, φίλε μου. ἰὰ μένα τὸ νὰ νὰ ἀκούση κα- εἰ τίποτε, ἐκτὸς ὅ! Τί κάνανε

αζεμένοι στὴν τρωστικοῦ γιὰ ῶεῖται ἀπὸ τὴν νυ, ἐπειδὴ εἶχε ἰέσα στὸ σπίτι/άται: Ὁ ὕδρας ἕνας ἄλλος ποὺ ἰλόγι τοῦ Πύρ

ῖργου ἐκεῖνη ἀ- ὕπησε 9 φορές, ποδειξὴ τὰ λε- ῶν.

μωνε. Ὁ Στάν- εἶαν στὸν Μπέν- Ἡ κυρία Πομ- ἦσε μεταφέρου-

α καὶ ἡ τρωστικὸ παλτὸ με τὴν σκουφίαν τοῦ Στάνλεῦ, ποὺ μέχρι τὴν ὥρα ἐκεῖνη εὐρίσκοντο ἐπάνω στὸ ἑζάκι, δίπλα στὴν μπρούτζινη λάμπα.

—Ζωτανὴ ἡ νεκρὴ, εἶπε ὁ Κιτ Φάρρελ, ἡ Ἐλλεν κάπου μέσα στὸ σπίτι πρέπει νὰ βρίσκεται. Αὐτὸ δὲν χρειάζεται μεγάλη φιλοσοφία, εἶπε εἰρωνικὰ ὁ Στάνλεϋ —Ανακαλύψατε ἕως τώρα τίποτε ποὺ νὰ μᾶς θέσῃ στὰ ἴχνη τῆς Ἐλλεν;

—Τίποτε ἀκόμη, παιδί μου. Τὴν ἴδια ἐρώτησι ἤμουνα ἕτοιμος νὰ σοῦ κάνω καὶ ἐγώ.

—Ὁ κύριος Στάνλεῦ θὰ ἤθελε ἴσως νὰ μάθῃ, εἶπε ἡ ὄντραϊ, ἂν ἔχετε καμμιὰ προαίθεσι ποὺ μπορεῖ νὰ τὸν καθοδηγήσῃ στὴς ἐρευνές του.

—Ναί, κάτι τέτοιο, ποὺ οἱ ψυχαναλυταὶ τὸ ὀνομάζουν ὑποσυνειδητό. Πάντοτε φοβοῦμαι, κάτι τὸ ἀόριστο ὅμως. Ἡ ὄντραϊ καὶ ἐγώ, συνέχισε, εἶχαμε πάτι στὸ Κρόυντον καὶ περιεμέναμε τὸ ἀεροπλάνο τῆς Ἐλλεν. Σκέπτομαι ὅμως τώρα καὶ λένω πῶς συμβαίνει νὰ μὴ σᾶς δοῦμε ἕσας καθόλου ἀφοῦ ταξιδεῦσατε μαζὺ στὸ ἴδιο ἀεροπλάνο;

—Αὐτὸ εἶναι ἀπλοῦστατο. Ἐγὼ εἶχα κατεβῆ στὸ Παρίσι. Ἐξακολούθησε, παιδί μου.

Τὰ λόγια ὅμως δὲν μπορούσαν νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ στόμα του. Πῶς νὰ ἐξηγήσῃ ἐκεῖνο ποὺ αἰσθανότανε; Ξαναζωντάνεψε στὴ μνήμη τοῦ τὴν οκνηρῆς προσγειώσεως τοῦ ἀεροπλάνου καὶ ἔβλεπε τὴν Ἐλλεν νὰ τρέχῃ πρὸς τὸ μέρος τοῦ με ἐναντίον ἀνεμο καὶ τέλος τὴν ὄντραϊ νὰ τὴν ἀγκαλιάσῃ καὶ νὰ τὴν φιλή, πράγμα ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ κάνῃ κι' αὐτός, σάν νεογάλος ποὺ εἶναι στὴν ἡλικία! Θυμᾶται μόνον ποὺ ἄπλωσε τὸ χερί του, ποὺ τὸ ἐσφίξε λίνο πῶ ἀσυνήθιστα ἡ Ἐλλεν. Ὁ Κιτ δὲν μπορούσε νὰ ἐξαγάγῃ τὸ ἀόριστο χαμόγελο τῆς Ἐλλεν τὴν στιγμὴ ποὺ ἐσφίγγε τὸ ὠραῖο χεράκι τῆς. Ἐπειτα τὸ αὐτοκίνητο τοὺς μετέ-

Ψηφιστή γρήγορα-γρήγορα στο ξενοδοχείο «Σεμίραμις».

—Την έβλεπα κάθε μέρα, είπε ο Κίτ. Μολονότι ήθελε να κάνει την άπαθι ή δ έβλεπα καθαρά ότι ή προφητεία του Άλίμ Μπέη την άνησχυοσε.

—Ναί, ναί, αυτό τώ προσεξα κι' εγώ στο Κάιρο.

—Λοιπόν, κύριε Στάνλεϋ, ή "Έλλην προσπαθοϋσε να φαίνεται ψυχραιμη για να άποδείξη ότι δέν έδινε σημασία στα παραμύθια αύτά του φεσοφόρου 'Η αλήθεια είναι ότι κι' άλλη μιá φορά εινε έξαφανισθ ή για λίγες μέρες, αλλά ή έξαφάνισις αύτή δέν είχε τίποτε τώ υπερφυσικόν όπως τώρα.

—Μά πώς δέν έτυχε να μου πής τίποτε γι' αύτήν την έξαφάνισι; Ρώτησε κάπως παραπονεμένη ή "Οντραί.

—'Η "Έλλην με είχε παρακαλέσει να μη πώ τίποτε σε κανένα.

—Δέν μάς τώ λες τώρα. παιδί μου; είπε ο Στάνλεϋ.

—Δέν έγω και πολλά ποάνυστα να σάς πώ. Λοιπόν, όπως σάς είπα, πήγαινα κάθε μέρα στο ξενοδοχείον «Σεμίραμις». 'Η "Έλλην ήτανε λυπημένη και ο Θεός ξέρει τώ τι έκανα για να διασκεδάσω την θλίψι της. Μπορούσα να πηδήξω κι' άπ' τώ πασάθυρο άν ήξερα ότι αύτό θα την εϋχαριστοϋσε. 'Απέφυμε να κάνη λόγια για τήν Αίγυπτο. 'Εγώ όμως έβλεπα καθαρά ότι ή σκέψις της ήτανε διαρκώς εκεί. Κάποια μέρα, ήτανε Δευτέρα νομίζω, όταν εφθασα στο ξενοδοχείο «Σεμίραμις» ο θυρωρός μου είπε ότι ή "Έλλην έφυγε χωρίς άποσκευές και χωρίς να πη πού πηγαίνει. Μου έδωσε δε και ένα σημείωμα της στο όποιον μου συνιστοϋσε να μη άνησυχώ και να μη πώ σε κανένα τίποτα. Μου άφησε τώ κλειδί του διαμερισματός της για να μείνω εκεί μέγιστη την έπιστοσή της και να διώξω όποιονδήποτε θα την ζητοϋσε. προπάντων δέ τών δημοσιογράφων.

—'Ετόησα πιστά όσα μου ζήτησε. Αιμοσύνη δέ πού τσικώθηκα στα καλά με έσαν Αμερικάνο, πού ήθελε καλά και σώνει να ιδη την "Έλλην. 'Εν τέλει σήμερα τώ πού ήταν πήνα στο ξενοδοχείο την βοήκα να κάθεται σε μιá καρέκλα στην κρεββατοκάμαρά της. "Ήανε μισαντυμένη και πολύ δονό. 'Αρνήθηκε να μου πη από πού ήλθε.

—"Α! έκαμε ή "Οντραί τώρα καταλαβαίνω γιατί είχαινε και οι δυό σας σήμερα τώ πρωί τόσο γελοίο ύφος. Δέν ζέμενες, χριστιανικοί, για να μάθης πού είναι πάει;

—'Επέμενε...

... μιá αύτή δέν μου άποφύσε, και άρχισε τώ κλάμμα...

... Κορόιδο. είπε ή "Οντραί, αύτή ήτανε μοναδική εϋκαιρία για να σάφισε στην άγκαλιά σου

άφησε την "Οντραί να τελειώση την φράσι της.

—Τούλάχιστον, Κίτ, δέν μπορείς να μαντίσης τίποτι;

—Νόμισα ότι κάποιος πρόσωπο ήτανε στή μέση...

—Είσαι πολύ ήλίθιος, φτωχέ μου Κίτ. Τώ ξέρεις πολύ καλά ότι ή "Έλλ..."

—'Ετσι νομίζω κι' εγώ, αλλά κάποιος άμφιβολία βασάνιζε τώ μυαλό μου. Κύριε Στάνλεϋ, είπε γυρίζοντας προς τώ μέρος του, τί σεις τί λέτε σε όλα αύτά;

Τώ τσιγάρο τού Στάνλεϋ είχε σβύσει. Ξαπλωμένος στον καναπέ έθαύμαζε τώ τεράστια παπούτσια του. Δυό φορές έκανε να άνοίξη τώ στόμα του για να πη κάτι άλλα και τίς δυό φορές τώ ξανάκλεισε χωρίς να πη λέξι, άφου κατέβασε τώ φρύδια του.

—'Εμιαξε στην τσέπη του, έβγαλε ένα χαρτάκι, τώ άπλωσε στο τζάκι και άναψε τώ τσιγάρο του. "Όταν τώ γαρτί άναψε ή σκιά της μπρούτζινης λάμπας φάνηκε άπειλητική στον τοίχο.

"Όλωνών τώ μάτια έπεσαν εκεί, εκείνη δέ άκούσως την στιγμή φάνηκε στην πόρτα ο Μπένσον.

—Τώ κατάφερα επιτέλους να συνδεθώ με τώ Κάιρο, είπε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Μέσα στο σαλόνι τού ξενοδοχείου «Κοντινεντάλ» ο Σάντυ Ρόμπερσον, ντυμένος με σμόκιν, άκουμποσε στο πιάνο και είχε τώ ακουστικό τού τηλεφώνου στο άφίτι του. Είχε ελδοποιηθ ή και περίμενε τώ τηλεφώνημα τού Μπένσον. Στην Αίγυπτο εκείνη την στιγμή ή ώμνα ήταν ενδεκα. "Ο λόρδος Σέβερν είχε νυρισμένη την πλάτη του κι' έβλεπε από τώ παράθυρο την όρη "Ζουτα. 'Ακούστηκε τώ κουδούνι τού τηλεφώνου.

—"Ο Μπένσον είναι; είπε ο Σάντυ. θέλετε να τώ μιλήσετε;

—"Όχι, ε. 'Ιπε ο λόρδος Σέβερν.

—Πώς όχμ! Δέν θέλετε να τώ μιλήσετε;

—"Όχι αύτή την στιγμή, είπε κάπως κουρασμένα.

—"Ο Σάντυ σήκαλε να μιλά, έμους του και άρχισε να μιλά.

—'Αλό! 'Αλλά, είσαι Μπένσον; Δέν άναγνη, φωνή σου. Για όνομα ού πάθατε εκεί στον Πύργο;

—'Εγώ, είμαι άγάπη μου, είναι στο τηλεφώνο;

—'Εγώ, είμαι άγάπη μου, ή πήντησε με φωνή γυναικεία, "Οντραί Βάν.

—'Η "Οντραί ήτανε πολύ συγκινημένη πού μιλοϋσε με τώ άνθρωπο πού άπαγολλ...

... έβλεπε την καρδιά της, ή Στάνλεϋ καθόταξε δίπλα

της ενώ ο Κίτ πηγαίνερχότανε άνησυχος.

—'Η "Οντραί Βάν; φώναξε ο Σάντυ από την ήλλη άκρη τού σώματος. "Άσε με ήσυχω κοπέλα μου! Δώσε μου κάποιον ήλλον να μωρη ή μου πη τί γίνεται εκεί!

—'Η νεαρή γυναίκα άχρίσσε λι...

—Πολύ χαριτωμένος ο φίλος σας, μουμύρισε ο Σάνλεϋ, ο όποιος είχε άκούσει τώ λόγια τού Σάντυ.

—Μη τόν παρεξηγήτε, είπε. Αυτό είναι τώ συνηθισμένο ύφος του. 'Επειτα έδωσε τώ ακουστικό στον Κίτ.

—"Ο Κίτ Φάρρελ είπατε; φυσικά! Αυτό τώ περίμενα! Λοιπόν! Μπορείτε να μου πητε τί πάθατε εκεί; Τί παραμύθια είναι αύτά πού διηγούνται εδώ;

—Τί λένε; ρώτησε ο Κίτ.

—Νά! λένε ότι ή "Έλλην έγινε κτηνός, ότι γάθηκε, ότι δέν βρίσκεται πουθενά.

—Ποιός τώ είπε αύτό;

—Κάποιος φίλος μου δημοσιογράφος πού μου τηλεφώνησε από τώ Λονδίνο. Μου είπε μάλιστα ότι από τόν Πύργο άρνούνται να δώσουν πληροφορίες στον τύπο.

—Σάντυ, άκούστε είπε ο Κίτ.

—'Εκτός τούτου, συνέισε ο Ρόμπερσον, ο Άλίμ Μπέη ήλθε εδώ τώ άπόγευμα και έπιβεβαίωσε τις πληροφορίες τού φίλου μου παρουσιά τώ λόρδο και άλλων δύο ρεπόρτερ. Γι' αύτόν τόν λόγο σάς τηλεφώνησα άμέσως. Προσέθεσε μάλιστα ότι τώ προσεχές θύμα θα είναι ο λόρδος, πού επίσης θα έξαφανισθ.

—Σάντυ, θα σου εξηγήσω άμέσως...

Και τώ είπε όλα, όσα ήξερε για την "Έλλην.

—Για όνομα τού Θεού! είπε ο Σάντυ. Και πιστεύετε έσεις εκεί αύτές τις άνόητες ιστορίες; Δέν πιστεύω τίποτε άπ' αύτά τώ παραμύθια.

—Αύτή δυστυχώς είναι ή αλήθεια, είπε ο Κίτ σε σοβαρό τόνο.

"Ο Ρόμπερσον άρχισε από την άλλη άκρη τού σώματος να θυμώνη, να φωνάζη και να βρίζη. Χωρίς άλλο θα ύπέφερε για την "Έλλην όπως ύπέφερε και ή "Οντραί γι' αύτόν.

"Ο Σέο Στάνλεϋ έπιασε τόν Κίτ από τώ νερί.

—Ρώτηστε τον, είπε, τί λένει ο λόρδος Σέβερν για όλα αύτά και άν "ποσώ με τώ μιλήσω.

—Σάντυ! φώναξε ο Κίτ, αλλά δέν πησε άπάντησι. Σε λινακι όμως άκούστηκε άλλος στο τηλεφώνο.

—'Αλλά! Χοιστόφορε. έλεγε ο λόρδος Σέβερν σ' ένα ύφος πού έκανε τόν συνομιλητή του να παγώση.

Τί θα έσκέπτετο αν έβλεπε τώ όδο με τώ ένα γέρι να κρατά τώ ακουστικό τού τηλεφώνου και με τώ άλλο να μετρά τούς χτύπους τώ άλλ. διας του, βλέποντας άφητής και τώ ταβάνι;

... ρημένα τώ άνόρι μου; είπε ο

—Πώς είπα; ή είπατε τού Σάντυ λόρδος. Τί τώ κλαβός; "Όσο για και κάνει σαν η... ύω βερσεσέ αύτά μένα, εγώ τώ άκου την "Έλλην. όλα πού λένε για τήν "Έλλην. Πάντως δέν σκέπτομαι να χάσω τήν όρεξί μου για τώ φαγοπότι. Μόλις έπιστρέψω στην "Αγγλία θα

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

(**) ΟΑΟΜ. Άρ. 508(*) Η Ο Εισηγ. ο κ. ΙΡ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Άρεσκ. Άσφάλις ελπιζομένων κερδών - Έπιτροπή και εις άλλας παρά τας έν άρθρ. 218 και 219 Ε. Ν. περιπτώσεις - Άπιτροπή ασφάλις έξ οισυδήποτε κινδύνου και παρά του άσχεύντος την έπιχειρήσιν - Έρμηνεία άρθ. 196 και 197 § 2 Ε. Ν. Έπειδή, ως δείκνυται: έκ του συνδυασμού των άρθρων 196 και 197 παρ. 2 του Έμπερ. Νόμου, δέν άποκλείεται και ή ασφάλις ελπιζομένων κερδών έξ

(*) Η Άγρεύς του Βισαγγελίου του Άρείου Πάγου κ. ΑΓΓ. ΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΥ έχει: ως έξης.

Τό ζήτημα, έφ' ου ή διαφωνία των δύο τμημάτων, εινε, άν έγκύρως συνάπτεται ασφάλεια οίκοδομής υπό του άνεγείραντος ταύτην επί μισθωθέντος οίκοπέδου μισθωτού, διά τας ζημίας, αίτινες, έν περιπτώσει καταστροφής της οίκοδομής έκ πυρκαϊάς μέχρι λήξεως του χρόνου της μισθώσεως, ήθελον επέλθην εις τον έν αυτή άσκούντα έπιχείρησιν άσφαλισθέντα μισθωτήν ένεκα της έντεύθεν παύσεως της εκμεταλλεύσεως της οίκοδομής, και της συνεπεία ταυτης άπωλείας του άνθ' ου ή ασφάλις ποσού, ως άσφαλούς και βεβαίου μέχρι της λήξεως της μισθώσεως κέρδους παρισταμένου.

Τό Αον τμήμα έλυσε τό ζήτημα καταφατικώς, επί τη σκέψει ότι έκ του συνδυασμού των άρθρων 196, 197 § 2 και 217 του Έμπ. Νόμου, συνάγεται, ότι ο μισθωτής έγ-

(**) Μετά τας υπ' άρ. 529|38 Α' τμ. και 115|40 Β' τμ. (τ. 12 σ. 475) διαφωνησάσας.

του έκτελείν. Τούτο δέν σημαίνει ότι ο χρωμένος της δυνάμεως ταύτης ένεργεί πάντοτε όρθως. Η περίπτωση ομοιάζει προς την του πληρεξουσίου, όστις δυνατόν να μη ένεργή νομίμως, ποιούμενος χρήσιν του πληρεξουσίου έγγραφου ούτως ή άλλως.

Κατά ταύτα δύναται ή χρήσις του έκτελεστού τίτλου:

- 1.—Νά είναι ήθικη άδικία.
- 2.—Νά είναι νομική άδικία ύποχρεούσα εις άποζημίωσιν.

3.—Δυνάτων έπίσης να έπιτρέπεται εις τον αντίδικον να άποκρούσθ τήν χρήσιν του τίτλου και νομίμως να έμποδίσθ ταύτην.

4.—Δύναται ώσούτως να συμβαίη ούτως ώστε ή χρήσις του τίτλου να γίνεται μόνον επί κινδύνω του χρωμένου, φέροντος υπό όρους την της ζημίας εύθύνην, και άν άκόμη δέν εφίκεται έν ύπαιτιότητι.

II.—Πολύν κόπον προεκάλεσεν ή δΐθεν αντίφασις, ή έγκειμένη έν τω ότι από της μίας πλευράς έχει τις τό προς έκτέλεσιν δικαίωμα, από της άλλης δε άδικως ένεργεί άν δυνάμει τούτου έκτελέσθ.

Ούτω κατά τω άρθρον 717 Γρ. Π.δ. Δικ., όστις έκτελεί δυνάμει προσωρινώς έκτελεστής άποφάσεως, εύθύνηται εις άποζημίωσιν, έν ή περιπτώσει άνατραπετή μεταγενεστέρως ή άποφασίς (πρβλ. έπίσης άρθρα 202, 600 άλλως άρθρον 541 Γρμ. Π.δ. Δικ.) (3). Έν τή πράξει όμως

(3) [Τό 202 Γρμ. Π. Δ. άφορξ τήν έκτέλεσιν άποφάσεως έκδοθείσης επί άγώγης καθ' ης είχον προβληθεί συμφηριστικώς άναξίτως του άναγεμένου, αίτινες όμως ως μη τι όρμει, άπέβησαν προς τό παρόν κατά μέρος, της άποφάσεως έκφυλαχθείσης ως προς αύτάς. Έν τή περιπτώσει αύτῃ, άν μετά την έκτέλεσιν της άποφάσεως, γινεμένην επί κινδύνω του έκτελεσθέντος, ώρμωσιν καταστασών των συμφηριστικώς προβληθεισών άναξίτως του άναγεμένου, γίνωσιν αύται θετικά, άνατρέπεται ή προχρησμένη άποφασίς και ή έκτέλεσας εύθύνηται εις άποζημίωσιν.

Έν τω άρθρω 600 Γρ. Π. Δ. προβλέπεται ή εφαρμογή των άνω καταστάσεων έν ταίς επί συναλλαγματικών δικαιο.

Έν τω άρθρω 541 Γρ. Π. Δ. γίνεται λόγος περί δικαιοματος του άναγεμένου έπως, άν έκ της καθ' έφεσιν διαδικασίας άπκλεισθ τό παλαιωθέν της πρωτοδικου άποφά-

έπιχειρήσεως έγκατεστημένης και άσκούμένης εις άκίνητον έκ κινδύνου πυρκαϊάς ή άλλου άνωτέρας βίας, άφ' ου ή πρώτη διάταξις έν τή γενικότητι της, παρέχουσα δικαίωμα ασφάλσεως εις πάντα έχοντα νόμιμον συμφέρον διά την διατήρησιν του πράγματος, προφανώς δέν άποκλείει τον έν τούτῳ έχοντα έγκατεστημένην και άσκούντα την έπιχειρήσιν του, έξ ης προσπορίζεται κέρδη, και ών στερείται διά του κινδύνου, καθ' ου άσφαλιζεται, ή δε δευτέρα διάταξις δέν έχει την έννοιαν, ότι του ελπιζομένου κέρδους ή

κύρως συνάπτεi ασφάλειαν μισθωτικού κινδύνου, ως έχων συμφέρον εις την διατήρησιν του πράγματος, άτε της καταστροφής τούτου δυναμένης να έπιφέρη αύτῳ αναγκαίως ύλικάς ζημίας ένεκα της στερήσεως των πραγματικών κερδών άπαντα θ' άπελάμβανεν έκ του πράγματος κατά την διάρκειαν της μισθώσεως. Τό Βον τμήμα χαρακτήρισαν την προκειμένην ασφάλειαν ως ασφάλειαν ελπιζομένου κέρδους, έκρινε ταύτην άκυρον, άτε μη έπιτροπομένη κατά τό άρθρ. 197 § 2 του Έμπ. Νόμου.

Οι ή ασφάλις ελπιζομένου κέρδους δέν έπιτρέπεται εμμή μόνον εις τας όητως και περιοριστικώς υπό του Έμπ. Νόμου άναφερομένας περιπτώσεις των άρθρων 218—220, προκύπτει σαφώς έκ του άρθρ. 197 § 2 αυτού δεχονται δ' όμοφώνως και οι έρμηνευταί των αντίστοιχων άρθρων 424, 446, 447 του Ιταλικού Έμθ. Νόμου, έξ ών κατά πιστήν άντιγραφήν έλήφθησαν τά άνωτέρω άρθρα του ήμετέρου (δρα Vidari corso di dir. comm. έκδ. 5 τόμ. V § 4463 infine—Vivante Trattato di dir. comm. έκδ. 3, τόμ. IV § 1945—Ramella Trattato delle assicurazioni,

πρόκειται ένταίθα περί της γνωστής νομικής περιπτώσεως της νομικής λοχύος και περί της εύχερείας της μεγαλυτέρας ή μικροτέρας χρήσεως της λοχύος ταύτης, ήτοι περί οχέσεως γνωστής ήδη έξ άλλων του δικαίου έπιπέδων. (4)

III.—Ένεύθεν εύνόητον είναι ότι εάν συμφωνήσω προς τινα να έπιτύχω την κατ' αυτού έκδοσιν έρήμην άποφάσεως και ύποσχεθῶ αύτῳ να ποιήσωμαι περιορισμένη ή και μηδεμίαν χρήσιν αύτης, παρά ταύτα δε θέλω να χρησιμοποιήσω ταύτην, δύναται ούτος να με άποκρούσθ και να με καταστήσθ ύπεύθυνον άποζημιώσεως. Τό μέσον της άποκρούσεώς μου είναι, ως από μακροῦ έξέθεσα, ή κατά της έκτελέσεως άνακοπή, χορηγουμένη και εάν ή συμφωνία της μη χρησιμοποιήσεως, της άποφάσεως παραβιασθ ήδη κατά την διάρκειαν της δικης ή πρό αύτης διότι τό δικαιολογούν ένταίθα την κατά της έκτελέσεως άνακοπήν δέν είναι ή σύμβασις καθ' εαυτήν, άλλ' ή μετά την άπόφασιν προκύπτουσα άντισυμβατικότητα, δηλ. ο έπιγενόμενος δόλος (dolus subsequens), συνεπώς πρόκειται περί μίας των περιπτώσεων, καθ' ός ο προς την άπόφασιν άντιφάσκων πράγων έμφανίζεται μετ' αύτην: ή περίπτωσης του άρθρου 767 Γρ. Π. Δ. έντεύθεν προέκυψε. (5)

IV.—Περί άλλης τινος περιπτώσεως έγένετο άνωτέρω λόγος. (Συνεχίζεται)

σως, πρό της έκδόσεως της όπείας δέν ήζυγηθ να προβάθ λοχυρισμούς τιας λόγῳ έφαρμογής του «άνευ έπικυρίας δικάζομαι», ζήτηση παρά του ήττηθέντος άνάγοντος άποκατάστασιν των τυχόν έκ της παλαιωμένης άποφάσεως ζημιών λόγῳ άδικαιολογητου πλουτισμού.]

(4) Η νομική αύτη δύναμις συμβιβάζεται πλήρως προς συγχρησιμοποιών περ.εχόμενον εδχι έρθται ο Goldschmidt έν Ungerechtfertigter Vollstreckungsbetrieb σ. 24 f. Ένταύθα και βεβιογραφία.

(5) [Τό άρθρον 767 άφορξ τας κατά της αξίσεως δι' την ή υπό έκτέλεσιν άποφασίς έπιγενεις ένοστάσεις.] Πρβλ. Kohler. Grundriss des Zivilprozesses σ. 112. Περὶ του εδωιαστικώς νομικῳ χαρακτήρος της κατά της έκτελέσεως άνακοπής, πρβλ. Goldschmidt σ. 24 f. και Calda, L'imputativa del credito (1907) σ. 43 f.

ΚΟΡΥΤΣΑ. Ἰούλιος. (Τακτικὴ συνταξία μας). — Ο ἐν Ἀλβανίᾳ Χριστιανοὶ Ὁρθόδοξοι μετὰ χαρᾶς καὶ ἀγαλλίασιν ὑπεδέχθησαν τὴν ἐπιτευχθεῖσαν ἐπίλους λύσιν τοῦ πολυθρηλήτου κληρικοσυνεδρίου τῆς Ἀλβανίας, διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Οἴκου τοῦ Πατριάρχου ἐπισημοῦ ἀγνωρίσεως αὐτῆς. Ἡ ἐπιτευχθεῖσα λύσις δικαία καὶ νόμιμος καὶ ἡ μόνη ἐνδείξιμὴ καὶ ἡ μόνη ἢν εὐχόμεθα καὶ δεχθῆναι ὁ Ἐκκλῆσιον συνοδουόμενος μετὰ ἐπιτολὴν τῆς Ἀ. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ τὸν κλήρον τῆς Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας καθὼς καὶ πρὸς τοὺς ἐπιερότους, δημογέροντας καὶ κοινότητας τῶν Κοινοτήτων ἠνάγωνοις τῶν ἐργαζομένων τούτων τὰ ὁποῖα παραθέτομεν ἐνταῦθα, πείθουσι πάντας περὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν ὡς καὶ περὶ τῆς σημασίας τοῦ γεγονότος τόσον

ἢ ὅσον καὶ ἀγνωστον εἰς πάντας διὰ ἰσπανισμὸς τῆς Ἀλβανίας πικρὸν διείρησε κατὰ τὸ ἔθνος ἐκ τοῦ διχασμοῦ, τοῦ ἑσπέρου τῆς Ἀλβανικῆς Ἐκκλῆσιος καὶ τῶν ποικίλων ἐπ' αὐτῆς αἰσῶν καὶ ἐπιρροῶν.
 Ἄλλ' ἰδοὺ τὸ ἱστορικὸν γὰρ τοῦ Πατριάρχου Βενιαμίν τὸν κλῆρον καὶ τοὺς πιστοὺς Ἀλβανίαι

ἰσπανισμὸς μετὰ ἐπιτολὴν τῆς Ἀ. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ τὸν κλήρον τῆς Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας καθὼς καὶ πρὸς τοὺς ἐπιερότους, δημογέροντας καὶ κοινότητας τῶν Κοινοτήτων ἠνάγωνοις τῶν ἐργαζομένων τούτων τὰ ὁποῖα παραθέτομεν ἐνταῦθα, πείθουσι πάντας περὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν ὡς καὶ περὶ τῆς σημασίας τοῦ γεγονότος τόσον

ἢ ὅσον καὶ ἀγνωστον εἰς πάντας διὰ ἰσπανισμὸς τῆς Ἀλβανίας πικρὸν διείρησε κατὰ τὸ ἔθνος ἐκ τοῦ διχασμοῦ, τοῦ ἑσπέρου τῆς Ἀλβανικῆς Ἐκκλῆσιος καὶ τῶν ποικίλων ἐπ' αὐτῆς αἰσῶν καὶ ἐπιρροῶν.
 Ἄλλ' ἰδοὺ τὸ ἱστορικὸν γὰρ τοῦ Πατριάρχου Βενιαμίν τὸν κλῆρον καὶ τοὺς πιστοὺς Ἀλβανίαι

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ
 Ἄρ. Πρωτ. 618

BENIAMIN

Ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως
 Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης

Ἐλθαβίαται ἱερεῖς καὶ ἐντιμότατοι δημογέροντες, ἐπίτροποι, πρόχοιτοί καὶ λοιποὶ πάντες Χριστιανοὶ τῶν ἐν Ἀλβανίᾳ Ὁρθόδοξων Ἐπαρχιῶν καὶ Κοινοτήτων, τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπῆται καὶ περιεσθῆτα, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εὐχὴν παρὰ Θεοῦ, ἡμῶν δὲ εὐχὴ, εὐλογία καὶ συμπόσια.

Τὴν ἀποστολικὴν μέριμναν τῶν ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐκκλησίᾳ περιεσθῆτα καὶ τῶν ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐκκλησίᾳ περιεσθῆτα

ἰσπανισμὸς μετὰ ἐπιτολὴν τῆς Ἀ. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ τὸν κλήρον τῆς Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας καθὼς καὶ πρὸς τοὺς ἐπιερότους, δημογέροντας καὶ κοινότητας τῶν Κοινοτήτων ἠνάγωνοις τῶν ἐργαζομένων τούτων τὰ ὁποῖα παραθέτομεν ἐνταῦθα, πείθουσι πάντας περὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν ὡς καὶ περὶ τῆς σημασίας τοῦ γεγονότος τόσον

ἢ ὅσον καὶ ἀγνωστον εἰς πάντας διὰ ἰσπανισμὸς τῆς Ἀλβανίας πικρὸν διείρησε κατὰ τὸ ἔθνος ἐκ τοῦ διχασμοῦ, τοῦ ἑσπέρου τῆς Ἀλβανικῆς Ἐκκλῆσιος καὶ τῶν ποικίλων ἐπ' αὐτῆς αἰσῶν καὶ ἐπιρροῶν.
 Ἄλλ' ἰδοὺ τὸ ἱστορικὸν γὰρ τοῦ Πατριάρχου Βενιαμίν τὸν κλῆρον καὶ τοὺς πιστοὺς Ἀλβανίαι

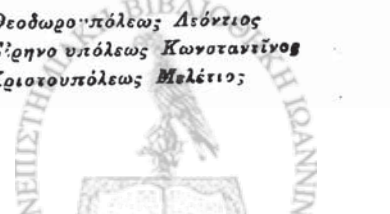
Ἡ εἴσαδος τοῦ Μητροπολίτου Κορυτσῆς εὐλογίου εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Μητροπόλεως

ἢ ὅσον καὶ ἀγνωστον εἰς πάντας διὰ ἰσπανισμὸς τῆς Ἀλβανίας πικρὸν διείρησε κατὰ τὸ ἔθνος ἐκ τοῦ διχασμοῦ, τοῦ ἑσπέρου τῆς Ἀλβανικῆς Ἐκκλῆσιος καὶ τῶν ποικίλων ἐπ' αὐτῆς αἰσῶν καὶ ἐπιρροῶν.
 Ἄλλ' ἰδοὺ τὸ ἱστορικὸν γὰρ τοῦ Πατριάρχου Βενιαμίν τὸν κλῆρον καὶ τοὺς πιστοὺς Ἀλβανίαι

ἢ ὅσον καὶ ἀγνωστον εἰς πάντας διὰ ἰσπανισμὸς τῆς Ἀλβανίας πικρὸν διείρησε κατὰ τὸ ἔθνος ἐκ τοῦ διχασμοῦ, τοῦ ἑσπέρου τῆς Ἀλβανικῆς Ἐκκλῆσιος καὶ τῶν ποικίλων ἐπ' αὐτῆς αἰσῶν καὶ ἐπιρροῶν.
 Ἄλλ' ἰδοὺ τὸ ἱστορικὸν γὰρ τοῦ Πατριάρχου Βενιαμίν τὸν κλῆρον καὶ τοὺς πιστοὺς Ἀλβανίαι

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΔΙΑΤΥΡΟΣ ΠΡΟΣ ΘΕΟΝ ΕΥΧΕΤΗΣ

- † Ὁ Χαλκηδόνος Μάξιμος
- † Ὁ Λέγκων Ἰωακείμ
- † Ὁ Προύσης Πολύκαρπος
- † Ὁ Περγηνοπόλεως Θεόδωρος
- † Ὁ Σάρδεων καὶ Πισιδίας Γερμανὸς
- † Ὁ Ἠλιουπόλεως καὶ Θεῶν Γεννάδιος
- † Ὁ Θεοδοροπόλεως Λεόντιος
- † Ὁ Ἐθρῶν ὑπόλεως Κωνσταντῖνος
- † Ὁ Χριστουπόλεως Μελέτιος

ΒΕΝΙΑΜΙΝ

Ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμηνικός Πατριάρχης

Τὴν ἐνοπάρχουσαν πρόνοιαν καὶ περιποίησιν ἡ Ἁγία τοῦ ποιοῦ Ἐκκλησία εἶα Φιλέτοργος Μήτηρ ἀδιαλείπτως πρὸς τὸ ν εὐσεβῶν ἄθροισμα ἐνδεικνυμένη, εὐ διαλείπει τείς προσήκοντες ἐκάστοτε τῷ καιρῷ καὶ τῷ τόπῳ ἀντιληπτικοῖς τρόποις καὶ φιλεσεβείαις δε, ἐπὶ ἀν δέησι, ταῖς ἀπ' αὐτῆς δωρεαῖς πρὸς τὴν ἀναφανερῶν ἀναγκῶν θεραπείαν τὸ τῆς ἱεράς μερίμνης ἔβηκεν ἐπιτελεῦσα, ὅστε ἀπρόσκοπον πάντοτε γίνεσθαι κατ' ἰδεὺς τῶν εἰσείων ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τὴν οικονομίαν, ἀ μείζονα τὴν ἐν Κυρίῳ καρποφορίαν, ἣτις ἐστὶ δῆπου τὸ τέλος τῆς ἐκκλησιαστικῆς μερίμνης καὶ διακυβερνήσεως.

Μητροπολίτης Κορυθαῶς ΕΥΒΟΪΩΣ

Ὡς δὴ καὶ νῦν, εἰ ἐν τῷ παρὰ Θεοῦ ἐβλογηθέντι νεκρῷ Ἀλβανικῷ Κράτει εὐσεβεῖς Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ ἀπετάθησαν πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς Ἁγιοτάτον Ἀποστολικὸν καὶ Πατριαρχικὸν Οἰκουμηνικὸν Θρόνον, ὑπ' αὐτὴν ἀμφιλαφῆ σκέπην ἀπ' αἰῶνος ὡς τιμὰ παρακαταθήκη περι εἰπόντο καὶ χάριτι Χριστοῦ ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ μένοντες διασῶζοντο, καὶ θαρροῦντες πρὸς αὐτὴν ὡς μητέρα φιλέτοργον τὰς παρούσας αὐτῶν ἐξέθεντο ἐκκλησιαστικὰς ἀνάγκας καὶ θερμῆν ὑπέβαλον εὐχὴν καὶ αἰτήσιν περὶ εὐλογίας καὶ ἀνακηρύξεως τῆς κατ' αὐτοὺς ἐκκλησιαστικῆς περιοχῆς εἰς ἰδίαν αὐτοκέφαλον ἐκκλησιαστικὴν περιφέρειαν, ὡς μόνῃς τῆς τοιαύτης συγκροτήσεως ὑπὸ τὰς νέας αὐτῶν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων συνθήκας δυναμένης καλῶς πρὸς τὴν καλὴν οικονομίαν καὶ διεξαγωγὴν τῶν κατ' αὐτοὺς ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων ἐπαρκεῖν καὶ τὴν εὐσταθίαν αὐτῶν πρόσδοτον ἐν τῇ δῆλ προσόδῳ τοῦ λογημένου ἁλβανικοῦ κράτους ἀσφαλίξειν καὶ ἐμπεδοῦν, αὐτὸ τὸ θεοφροῦρητον Ἀλβανικὸν Κράτος, ἀξιοχρέως περὶ τῆς ἐν ἑντὶ ἀπολύτεον καὶ ἐλευθέρως προκοπῆς τῶν ἰδίων αὐτοῦ πολιτικῶν ἀναγκῶν, τῇ ἐν αὐτῷ Ὀρθόδοξῳ Ἐκκλησίᾳ πλήρη αὐτολείαν καὶ ἐλευθερίαν ἐβεβαιώσασθαι, ἡ Μετροίτης ἡμῶν μετὰ τῶν ἐν ἡμῶς Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν Ἁγίῳ ἔμμετι ἀγαπητῶν ἡμῖν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, μετὰ φιλοστόργου πρὸς τὴν υἱικήν αὐτῶν ταύτην αἰτήσιν προσοχῆς ἀποπέψαντες καὶ τὰς τῶν ἱερῶν κανόνων διατάξεις καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καὶ πράξιν ὀδηγῶν ἔχοντες, ἐγνωμεν εὐμενῶς τὸ ἐς ἡμᾶς αἶτημα τοῦτο τῶν ἐν Ἀλβανίᾳ ἀγαπητῶν ἡμῖν κατὰ εὐμα υἱῶν Ὀρθοδόξων χριστιανῶν ἀποδέξασθαι καὶ τὴν παρ' αὐτῶν χορηγησάμεν εὐλογίαν καὶ κύρωσιν πρὸς τὴν ἀνεξάρτητον αὐτοκέφαλον ὀργάνωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τῶν.

Ὅθεν, καὶ συνοδικῶς ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀποφαινόμενοι, ὀρίμεν καὶ ἀνακηρύττομεν ἐν ὧραις αἰσίαις ὅπως αἰ ἐν τῷ θεοσώτῳ Ἀλβανικῷ κράτει περιλαμβανόμενοι ὀρθόδοξοὶ ἐπαρχαὶ καὶ κοινότητες πάσαι ὑπάρχουσαι ἐφεξῆς συννηόμενοι καὶ συγκροτημένοι εἰς μίαν αὐτοτελή καὶ αὐτοκέφαλον ἐκκλησιαστικὴν ὀργάνωσιν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὀρθόδοξος Αὐτοκέφαλος ἐκκλησία Ἀλβανίας», ἡ ἐκκλησία δὲ αὕτη, πνευματικὴ ἡμῶν μετὰ τῆς ὑπάρχουσας, διέπῃ καὶ διοικητῆς ἐφεξῆς τὰ ἑαυτῆς ἀνεξάρτητα καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ὡς ὑπερτάτην ἑαυτῆς διοικητικὴν ἀρχὴν ἔχουσα καὶ ἀναρρῶν τὴν ἐκ τῶν κανονικῶν ἐν Ἀλβανίᾳ Ὀρθοδόξων Ἀρχιερέων ἀπαρτιζομένην Ἱερὰν Σύνοδον, Πρέεδρον ἔχουσαν τὸν ἐν τῷ καιρῷ Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Τυράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας.

Πρὸς τῆρσιν δὲ καὶ εἰς ἐνδειξὴν καὶ οὕτω τῆς ἱεράς κανονικῆς ἐνεργείας μετὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἁγιοτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμηνικοῦ Θρόνου καὶ πᾶσιν τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων ἐκκλησιῶν ἔχει τὸ καθήκον ὁ ἐκάστοτε σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Τυράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας ὅπως ἀγγέλλῃ κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἁγίας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐκλογὴν καὶ ἀνάρρησιν αὐτοῦ δι' ἐνθρονησῆσθαι γραμματικῶν τῇ καθ' ἡμᾶς τε μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία καὶ πάσαις ἀδελφαῖς Ὀρθόδοξαις Αὐτοκεφαλαῖς ἐκκλησίαις καὶ τὴν ἐπισημασμένην παρῆχῃ ἐπὶ τούτῳ ὁμολογίαν καὶ διαβεβαίωσιν ἐπὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ τε καὶ τῆς πεπιστευμένης αὐτῷ ἁγίας ἐκκλη-

βείας καὶ πάντων ὅσα εἰ βεῖοι καὶ ἱερεὶ κανόνες καὶ ἡ τάξις τῆς ἁγίας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας διακελεύονται, καὶ ὅπως μνημονεύηται κατὰ τὴν τάξιν, ἐν ταῖς διπτύχοις τοῦ ὀνόματος τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριαρχεῦ καὶ τῶν λοιπῶν ἁγιοτάτων Πατριαρχεῶν καὶ σεβασμιωτάτων Πρέεδρων τῶν Ἁγίων Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

Ὅριζομεν ἄμα ἔπος καὶ ἡ ἐν Ἀλβανίᾳ ἀδελφῇ Ἁγίᾳ Αὐτοκέφαλος Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία λαμβάνῃ τὸ Ἁγιον Μύρον παρὰ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἁγίας Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ὅσαῦτως συνίσταμεν ὅπως, προκειμένου περὶ ζητημάτων ἡ ἀποριῶν γενικωτέρως ἐκκλησιαστικῆς φύσεως, ἐξερχομένων τῶν ὀρίων τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐπὶ μέρους Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Τυράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας ἀπευθύνεται πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς Ἁγιοτάτον Πατριαρχικὸν Οἰκουμηνικὸν Θρόνον, δι' οὗ ἡ κοινωρία μετὰ πάσης Ἐπισκοπῆς Ὀρθοδόξων, τῶν ὀρθοτομοῦντων τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, καὶ ζητῆ οὕτω τὴν ἐγκυρον τῶν ἀδελφῶν ἐκκλησιῶν γνώμην καὶ ἀντιλήψιν.

Ταῦτα εὖν οὕτω δόξαντα καὶ συνοδικῶς ὑπ' ἡμῶν κατὰ τὴν τακτικὴν συνοδικὴν συνεδρίαν τῆς 12ης Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἀποφασισθέντα καὶ κυρωθέντα βεβαιούμεν πρὸς μένιμον παραφυλακὴν καὶ διὰ τοῦ παρόντος Πατριαρχικοῦ ἡμῶν καὶ Συνοδικοῦ τόμου, καταστρωθέντος καὶ ὑπογραφέντος ἐν τῷ Κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἐν ἴσῳ δὲ καὶ ἀπαρραλλάκτω ἀπολυθέντος καὶ σταλέντος καὶ τῷ Σεβασμιωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Τυράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας, τῷ ἐν Χριστῷ ἀγαπητῷ ἡμῖν ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ Κυρίῳ Χριστοφόρῳ, τῷ προέδρῳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἁγίας Ὀρθοδόξου Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας.

Κύριος δὲ ὁ Θεὸς χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς τοῦ Πρώτου καὶ Μεγάλου Ἀρχιερέως καὶ ποιμένος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν στηρίζοι ἕσσει τὴν οὕτως ἐπ' αἰσίαις συστάσαν ἀδελφὴν Ὀρθόδοξον Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Ἀλβανίας καὶ αὖξοι καὶ προάγοι τὸ κατ' αὐτὴν τῇ χάριτι καὶ εὐλογίᾳ Αὐτοῦ, εἰς δόξαν τοῦ Ἁγίου Αὐτοῦ Ὀνόματος καὶ ὠφέλειαν τοῦ κατ' αὐτὴν εὐσεβοῦς πληρώματος, χαρὰν δὲ ἄμα καὶ πᾶσιν τῶν ἁγίων ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

Ἐν ἔτει σωτηριῶ ἀπλῆς, κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (18) Ἐπισημασῆς Ε΄.

ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΑΠΟΦΑΙΝΕΤΑΙ

† Ὁ Χαλκηδόνης Μάξιμος	† Ὁ Προύσης Πολύκαρπος
† Ὁ Πριγκηπονόσων Θωμᾶς	† Ὁ Ἡλιουπόλεως καὶ Θείρων Γεννάδιος
† Ὁ Θεοδορουπόλεως Λεόντιος	† Ὁ Χριστουπόλεως Μελέτιος
† Ὁ Λέρκων Ἰωαννῆμ	† Ὁ Εἰρηνοπούλεως Κων)τῆνος
† Ὁ Εἰρηνοπούλεως Κων)τῆνος	† Ὁ Σάρδεων καὶ Πισιδίας Γερμανὸς
† Ὁ Λαοδικείας Δωρόθεος	† Ὁ Αἴνου Γερμανὸς

Μακεδονία 6 / οὐν 1937 Ὀνίση

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΔΙΑΠΡΕΠΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΑΙ

Ἡ εἰς Μητροπολίτην Κορυθαῶς χειροτονία τοῦ ἀγιωρέτου σοφοῦ Εὐλογίου Κουρίλλα τακτικοῦ συνεργάτου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Βήματος δεικνύει τὴν συνέσιν τῆς βασιλικῆς ἁλβανικῆς κυβερνήσεως, ἣτις ἐξέλεξεν ἐν τῇ αὐτοκεφαλῷ ὀρθοδόξῳ ἐκκλησίᾳ ἱεράρχην δυνάμενον νὰ συμβάλῃ διὰ τῆς ὑπερόχου αὐτοῦ μορφώσεως εἰς τὴν παγίωσιν ἐκκλησιαστικῆς τάξεως ἐδραιώσεως τὴν ὀρθοδοξίαν καὶ καθίστάσεως ταύτην παράγοντα πολιτισμοῦ καὶ προόδου. Ἡ ἐν Κορυθαῶ Ἱδρυσις Θεολογικῆς Ἀκαδημίας πρὸς μέρφωσιν τοῦ κλήρου, ἡ οἰκονομικὴ ἐπάρκεια ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν καθόλου ἀνάπτυξιν τῶν γραμμάτων, θέλουσιν ἀποτελέσῃ τὴν κατ' ἐξοχὴν μέριμναν καὶ μοναδικὴν φιλοδοξίαν τοῦ διαπρεποῦς ἱεράρχου.

45

ΚΟΡΙΤΣΑΣ ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ
ΕΚ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

1937

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Γ. Ν. ΚΑΡΑΜΑΛΕΓΚΟΥ ΑΙΣΧΥΛΟΥ 27
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΟΡΙΤΣΑΣ ΕΥΛΟΓΙΟΥ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΚ ΚΩΝ)ΠΟΛΕΩΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ-ΦΑΝΑΡΙΟΝ !

Ἦτο ἔαρινή πρωτᾶ, ὅτε κατεπλεύσαμεν εἰς τὸν Γαλατᾶν. Μετὰ πάροδον 33 ἔτων βλέπω καὶ πάλιν τὴν βασιλεύουσαν τῶν πόλεων, τὴν πόλιν τῶν ὀνείρων. Ἡ μὲν κίνησις ἐφαίνετο ὀλίγον χαλαρά, οὐχὶ ὅπως ἐγνώριζον τὸν πολυτάραχον Γαλατᾶν, ἀλλ' αἱ ἀναστατώσεις ἐν τῇ ψυχῇ μου ὅπως τὰ κύματα τοῦ Βοσπόρου. Αἱ παραστάσεις, ὡς ἐν κινηματογραφικῇ ταινίᾳ, ἢ μία διαδέχεται τὴν ἄλλην, καὶ πᾶσαι ἀποκορυφοῦνται εἰς τὸν πελώριον θόλον τῆς ἀγίας Σοφίας. Ἴδου τὸ θαῦμα τῆς χριστιανικῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Προβάλλει σεμνότατον, λιτότατον ἔσωθεν, ὅσον εἶναι μεγαλοπρεπέστατον ἔσωθεν. Ἴδου ἐξ ἄλλου ὁ πολυκύμαντος Βόσπορος, εὐτινος τερπνότερον καὶ ἔρασιμιώτερον ἐνδιαίτημα δὲν εὖρον αἱ Μοῦσαι. Μόλις ἠγκυροβολήσαμεν ἢ ἀλβανικῇ ἐκκλησίᾳ. ἐπιτροπὴ γίνεται ἀντικείμενον ζωηρῶν ἐκδηλώσεων ἐκ μέρους τοῦ ἀναμένοντος ὄχλου τῶν ὀρθοδόξων καὶ δὴ τῶν Ἀλβανῶν καὶ Ἑπειρωτῶν. Ἀπαγορεύεται ἢ ἄνοδος ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου καὶ ἀναμένουσιν ἀνυπομόνως τὴν ἐξοδὸν μας. Ἐξαιροῦνται μόνον οἱ διπλωμάται καὶ ἀνέρχεται ὁ εὐγενέστατος καὶ λαμπρὸς γεν. Πρόξενος τῆς Ἀλβανίας κ. Ἰσάφ Τζατζούλης, ὅστις καὶ μᾶς παρουσίασε εἰς τὴν ἀντιπροσωπεῖαν τῆς ἀλβανικῆς παροικίας.

Συγκινητικῇ συνάντησις. Τὸ ὀρμέμφυτον τῆς φιλοπατρίας τοῦ Ἀλβανοῦ -- Ἑπειρώτου κινεῖται ζωηρότατα, νομίζουσιν ὅτι ἔχουσιν ἐνώπιον αὐτῶν ὀλόκληρον τὴν πατρίδα. Ἡ ἐκκλησία παρ' αὐτοῖς συμβολίζει τὸ πᾶν. Εἰς ταύτην δὲ τὴν περίστασιν ἢ ἀντιπροσωπεῖα μας παριστᾶ κατὶ τὸ ἐξαιρετόν. Εἴμεθα οἱ ἄγγελοι τῆς εἰρήνης, τῆς χαρᾶς, ἢν σκορπίζει εἰς ὀλόκληρον τὸν ἀλβανικὸν λαὸν ἢ πατριαρχικῇ εὐλογίᾳ ἢς ἐπὶ 15ετίαν στερεῖται, ἔνεκα τῆς ἐπικρατοῦσης ἐν τῇ νεοσυστάτῳ ἀλβανικῇ

κράτει ἐκκλησ. ἀναρχίας. Ἐν τῷ συνωσισμῷ ἐκείνῳ προβάλλει μία σεμνή φυσιογνωμία, εἶναι ὁ μέγας ἀρχιδιάκονος τῶν πατριαρχείων κ. Γρηγόριος, ὁ ἀγαθώτατος Ἑπειρώτης, ὅστις ἦλθε νὰ παραλάβῃ τὴν ἀλβ. ἀντιπροσωπείαν διὰ τοῦ πατριαρχ. αὐτοκινήτου. Βεβαίως, ἐὰν δὲν ἔταρουσίαζεν ἑαυτὸν, οὐδεὶς θὰ ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ πατριάρχου ἐμφανισθέντα ἐν λαϊκῇ περιβολῇ μετ' ἡκρωτηριασμένης κόμης καὶ γενείου. Ἡ Τουρκικὴ δημοκρατία ἣτις θέλει τὰ πάντα καινά, δὲν ἠνέχθη ὅτε τὸ ἱεροπρεπὲς ἔνδυμα. Περιωρίσθη μόνον ἐντὸς τῶν ναῶν καὶ τοῦ περιβόλου αὐτῶν, ὅπως καὶ ἐντὸς τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἐξαίρεσει τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ὅστις διατηρεῖ πάντοτε τὰ ρύσα. Τὰ ρύσα λοιπὸν ἀφηρέθησαν, ἀλλ' ἔμεινεν ἡ ἱεροπρέπεια καὶ τὰ ἄλλα προτερήματα τῶν κληρικῶν, ἅπερ ὑπὸ τὸ μακρὸν κρύπτονται ἐπανωφόριον. Καὶ ἀπεδείχθη διὰ μυριοστὴν φορὰν, ὅτι τὸ ρύσον δὲν κάμνει τὸν παπᾶν. Εἰσήλθομεν εἰς τὸ πατριαρχικὸν αὐτοκίνητον, ἀπὸ τῆς γεφύρας τοῦ Γαλατᾶ ἀντικρύσαμεν τὸ περίφημον «Κατάστενον» ἦτοι τὸν Κεράτιον κόλπον, ὅστις δίκην ποταμοῦ διεισδύει εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἐξικνεῖται εἰς βάθος τριῶν ὥρων διὰ νὰ δεχθῆ εἰς τὸ τέρμα δύο ποταμούς. Οὗτοι ρίπτοντες τὰ λευκὰ ὕδατα εἰς τὸ θερμὸν μαρμάρινον τῶν Σουλτάνων, σχηματίζουσιν ἀφρόεντας καταρράκτας.

Εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἐφθάσαμεν περὶ ἐνάτην ὥραν. Εἶναι τώρα ἡρεμὰ καὶ γαλήνια ἐκεῖ τὰ πάντα καὶ τὸ ἄλλοτε ἠφαιστειῶδες καὶ πολυθόρυβον Φανάριον, εἶναι ἐν σεμνότητι καὶ κατανυκτικὸν μοναστήριον, ὅπου ἐδρεύει ἡ πατριαρχικὴ μεγαλειότης, ἡ κορυφὴ τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἄν καὶ ἐμειώθη πολὺ ἡ ἐξωτερικὴ μεγαλοπρέπεια, δὲν ἐξέλιπεν ὅμως οὐδεμίαν τοῦ πρωτοκόλλου τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς λεπτομέρεια. Συνεχίζεται ἀπαρεγκλίτως ἡ σεμνὴ παράδοσις καὶ τὴν μείωσιν τῆς ἐξωτερικῆς λάμπεως ἀναπληροῖ ἡ πνευματικὴ ὑπεροχὴ, ἣτις πάντοτε ἐκδηλοῦται ἀνωτέρα εἰς τὰς δεινὰς περιστάσεις τῆς ἱστορίας τῆς ἐκκλησίας. Ἦτο Κυριακὴ Δευτέρα τῶν νηστειῶν, καὶ ἀντικρύσαμεν τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Βενιαμὴν τὸν Α', μετὰ τῆς σεμνῆς ἀκολουθίας τῶν ἀξιωματούχων τῆς Πατριαρχ. αὐλῆς εἰσερχόμενον εἰς τὸν ναόν, ἵνα χοροστατήσῃ. Γλυκεῖα καὶ μεγαλοπρεπῆς ἀντήχησεν ἡ μελωδία τοῦ «Εἰς πολλὰ ἔτη δέσποτα», ἐνῶ ἡ χαριτόβρυτος μορφή τοῦ Πατριάρχου προβάλλει.

Ὅποια συγκίνησις εἰς ἡμᾶς προσατενίσαντας τὸ πρῶτον τὸν μάρτυρα οἰκουμενικὸν Πατριάρχην ! Τὴν συγκίνησιν ταύτην ἐπέτεινεν ἡ καταλυτικὴ βυζαντινὴ τῶν Καταβασίων ψαλμωδία, ὑψιπειθής, θεία, οὐρανία. Ἐπληρώθη ὁ ἀπέραντος χώρος τοῦ Πατρ. ναοῦ ἤχου καθαρῶ ἑορταζόντων καὶ ἀγγελικῆς μελωδίας. Ὅποιον δῶρον θεῖον ἀπώλεσαν οἱ τοῦ ἐλευθέρου κράτους Ἕλληνες ἀντισταγαγόντες τὴν ξενόφωνον κοσμικὴν τετραφώνιον. Καίτοι ὁ ἄρχων πρωτοψάλτης ὑπηρετεῖ ἐν τῷ Πατριαρχικῷ ναῷ ὑπὲρ τὰ ἐξήκοντα ἔτη, ὁ ἐμπνευσμένος Ἰάκωβος Ναυπλιώτης, ὁ θεσπέσιος ἀοιδός, ὅταν ψάλλῃ λησμονεῖ ἑαυτὸν, λησμονεῖ τὰ ἔτη αὐτοῦ, ἐνθουσιᾷ καὶ αἴρεται εἰς ὕψη οὐράνια, καὶ συναρπάζει τοὺς πάντας. Ὅποια ἀπόλαυσις νὰ ἀκούῃ τις τοιαύτους ψάλτας !

Ἐπὶ 20 ἡμέρας σχεδὸν ἐφιλοξενήθημεν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, παρακαθήμενοι ἐπὶ τῆς Πατριαρχ. τραπέζης. Δὲν ὑπάρχει μεγαλυτέρα ἀπόλαυσις νὰ συντρώγῃ τις μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας ! Ἡ τράπεζα νηστήσιμος μὲν, ἀλλὰ πλουσία εἰς ποικιλίας, ὑπενθύμιζεν ὑμῖν τὰς τοιαύτας ἐν ταῖς πανηγύρεσι τῶν κοινοβίων τοῦ ἁγίου Ὁρους. Εἰς τὰς Τετράδας καὶ Παρασκευὰς δὲν ὑπῆρχεν οὔτε ἔλαιον. Ὁ ἀσκητικὸς οὗτος βίος προσέβαλε κατὰ πρῶτον τὸν στόμαχον τοῦ συνοδεύοντος ἡμᾶς λαϊκοῦ μέλους τῆς ἐπιτροπῆς κ. Ἰωσήφ Κέδη, πρῶην ὑπουργοῦ τῆς Ἀλβανίας, μετ' ὀλίγον ἀπεμάκρυνε καὶ τὸν ἅγιον Δυρραχίου καὶ Τυράνων κ. Χριστοφῆρον Κίσσην. Ὁ δὲ ἅγιος Ἀργυροκάστρου κ. Παντελεήμων Κοτόκος ἐφιλοξενεῖτο τὸ πλεῖστον ἐκτὸς τῶν Πατριαρχείων ὑπὸ συγγενῶν. Ὡστε εἰς τὸν ὑποφαινόμενον μόνον ἔλαχεν ἡ μεγίστη τιμὴ νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ πάντοτε τὴν ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῆς Πατριαρχικῆς τραπέζης. Ἡ πλουσία εἰς ὀστρακοδέσματα καὶ μαλάκια θάλασσα τῆς Κων)πόλεως, καθιστᾷ τὴν νηστείαν ἀνεκτὴν. Ἀλησμόνητα θὰ εἶναι εἰς ἡμᾶς δύο φαγητά, ὁ ἀξιόλογος πολιτικὸς χαλβᾶς καὶ ἡ πολιτικὴ ἀγκινάρες. Καὶ ταῦτα μὲν πάντα καλὰ, ἀλλ' ἡ σπουδὴ μεθ' ἧς εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ τρώγωσιν οἱ συνδαιτυμόνες τῆς Πατριαρχ. τραπέζης ἀντιστρατεύεται εἰς τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς. Ὁ Πατριάρχης ἦν πάντοτε ὁμιλητικὸς καὶ εὐχαρὶς καὶ προσεπάθει διὰ τῆς εὐρυμαθείας αὐτοῦ νὰ δώσῃ τὴν ὄψιν τραπέζης δειπνοσοφιστῶν (καίτοι τὸ δεῖπνον δὲν ἔτρωγε), ἀλλὰ τὸ αὐστηρὸν πρωτόκολλον ἠνάγκαζεν αὐτὸν νὰ ἀπαβλέπῃ διαρκῶς εἰς

τὴν κλεψύδραν. Συνήθως παρεκάθηnton καὶ τινες τῶν συνοδικῶν ἀπαραιτήτως δὲ ὁ μέγας πρωτοσύγκελλος ὃν ἀνεπλήρου ἐνίστε ὁ ἀρχιγραμματεὺς ἢ ὁ μέγας ἀρχιδιάκονος.

Ὁ Πατριάρχης παρ' ὅλον τὸ βάρος τῆς ἡλικίας ἦν πάντοτε παρῶν, ὅπου ἐκάλει αὐτὸν τὸ καθήκον, καὶ ἐξέχεε δαψιλῶς τὴν πατριαρχικὴν χάριν καὶ εὐλογίαν. Ἀγαθώτατος, εὐφυής, συνενῶν μετὰ τῆς πολυμαθείας καὶ τὴν χαριτολογίαν, γνωρίζων νὰ περιποιητῆται τοὺς πάντας καὶ νὰ κατακτᾷ τὸν ἄνθρωπον. Μορφὴ ἀσκητικὴ καὶ τρόποι ἀπλοὶ καὶ ἀπέριττοι, ὅπου πολλάκις τὸ πατριαρχ. ἀξίωμα ἤρχετο εἰς ἀντίφασιν. Οἱ ἄγιοι συνοδικοὶ τὸ πλεῖστον εὐρίσκοντο ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἐργαζόμενοι εἰς διαφόρους ἐπιτροπὰς. Ἀεικίνητοι, εὐπροσήγοροι, ἐγκυκλοπαιδικώτατοι, πατριῶται, ἔχοντες βαθεῖαν ἐπίγνωσιν τῆς ὑψηλῆς αὐτῶν ἀποστολῆς, πλήρεις ζωῆς καὶ αὐταπαρνήσεως μιμούμενοι τὸν ἀρχηγὸν αὐτῶν. Εἰς τὰς πιέσεις καὶ τοὺς περιορισμοὺς τῶν κυβερνητῶν εὐρίσκουσι πάντοτε τρόπον νὰ μετριάζωσι τὸ κακὸν καὶ νὰ σώζωσι τὸ γόητρον τῆς ἐκκλησίας καὶ ὅτι δυνατόν ἐκ τῶν προνομίων ὅπερ κατ' οὐσίαν ἀπὸ πολλοῦ ἔχουσι καταλυθῆ. Ἀλλ' ἡ ἠθικὴ δύναμις τῆς Μεγάλῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας εἶναι ἀκατάλυτος· διότι εἶναι τεθεμελιωμένη ἐπὶ τῆς πέτρας «καὶ πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν» ὡς εἶπεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἀρχηγὸς καὶ θεμελιωτῆς τῆς πίστεως.

Καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις ἄρχεται ἡ νέα περίοδος διὰ τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν τοῦ θεσμοῦ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου, ὑπενθυμίζουσα τὴν κατάστασιν τῆς ἐκκλησίας κατὰ τοὺς πρώτους χριστιανικοὺς χρόνους. Καὶ τότε οὐ μόνον προνομιούχον θέσιν δὲν εἶχεν ἡ ἐκκλησία, ἀλλὰ κατεδιώκετο ἀγρίως ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς, καὶ ὅμως ἐγκαυχωμένη ἐπὶ τῇ εἰς Χριστὸν πίστει οὐ μόνον ἐστάθη ἐπὶ τῆς ἀκλονήτου βάσεως τῆς ἀληθείας τοῦ Εὐαγγελίου ἀλλ' ἀντεπεξῆλθε νικηφόρως καὶ ἐπέβαλε τὸ κράτος τῆς ἀληθείας ταύτης καὶ εἰς τοὺς διώκτας αὐτῆς διαδώσασα τὴν νέαν πίστιν εἰς ὀλόκληρον τὸν κόσμον. «Μὴ πεποιθατε ἐπ' ἄρχοντας ἐπὶ υἱοὺς ἀνθρώπων, οἷς οὐκ ἔστι σωτηρία» ψάλλει ἡ Ἐκκλησία. Καὶ ταύτην τὴν ὑψηλὴν ἀρχὴν ἐφαρμόζει τὸ οἰκουμενικὸν πατριαρχεῖον καὶ νῦν, ἀναλαβὸν τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως καὶ διὰ τῆς ἠθικῆς μεγαλειότητος ἀντιτασσομένης κατὰ πάσης ἐπιβουλῆς ἀλλοτρίας.

Τὸ γεγονός τοῦτο, οὐ ἐγενόμεθα μάρτυρες, συγκινεῖ ἡμᾶς καὶ παρέχει τὴν καλὴν ἐλπίδα ὅτι ἐπὶ νέων ἤδη βάσεων τὸ προπύργιον τῆς Ὁρθοδοξίας θὰ συνεχίσῃ ἀπαρεγκλίτως τὰς γηραιάς καὶ σεβαστὰς παραδόσεις πρὸς δόξαν τοῦ μεγάλου ὀνόματος τοῦ ἁγίου Θεοῦ. Ἐθαυμάσαμεν τὴν ἀρετὴν τοῦ παναγιωτάτου Πατριάρχου, τὴν πρὸς ἡμᾶς πατρικὴν στοργὴν καὶ ἀφροσύνην. Διακηρύττομεν τὴν αὐταπάρνησιν μεθ' ἧς ἀκαταπονήτως ἐργάζονται πρὸς στερέωσιν τοῦ οἴκ. θρόνου. Ὁμολογοῦμεν τὴν ἀρίστην ἐντύπωσιν, ἣν εἰς τὸν ἐπισκέπτῃν τῶν πατριαρχείων ἐμποιεῖ ἡ εὐγένεια καὶ ἡ φιλοφροσύνη τῶν νέων τῆς πατριαρχ. αὐλῆς ἀξιωματούχων ἀπὸ τοῦ μεγάλου πρωτοσυγγέλου, μεγ. ἀρχidiaκόνου, ἀρχιγραμματέως καὶ λοιπῶν, ἡ προθυμία μεθ' ἧς φιλοτιμοῦνται νὰ μιμῶνται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τοὺς προΐσταμένους αὐτῶν. Ἐν γένει ἐκ τῆς συνδιατριβῆς ἡμῶν μετὰ τῶν ἐν τοῖς πατριαρχείοις εἴμεθα καταγεθουσιασμένοι, ἀνεγεννήθημεν πνευματικῶς καὶ ἠντλήσαμεν νέας δυνάμεις ἐν χάριτι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

† Ὁ Κοριτσᾶς ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΚΟΥΡΙΛΑΣ

Γύρω από την αλβανικήν έκκλησιαστικήν παλιγγενεσίαν

19 Ιουν. 1937
Αθηνών

συμφωνίας μεταξύ μη
όφειλόμενον υπ' αὐτῶν
όφείλεται ἐφεξῆς λόγῳ
περὶ δανείου, συννομο-
στοῦ καὶ ὀφειλέτου
μον τὸ ὑπὸ τοῦ πρώ-
πρὸς πώλησιν ἐμπορῶν
ὡς δάνειον ἢ τὸ ὀφεί-
ραπωλησίας, χρηματι-
λέτης ὡς δάνειον (Ν. 11 Π. (12.1) Ν. 11
§ 36, 3 σελ. 244-245
προκειμένου, ἐν μὴ ἐ-
μήματος ὑπὸ τοῦ θεμ-
δικαιοῦχον μηνυτῆν,
ὡς βασιμῶς φρονεῖ ἔ

ΤΙΘΑΚΑΜΗΘΕΥΛΟΓΙΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ ΤΗΣ ΦΙΛΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ;

Ὁλόκληρον τὸ ἀνακαινιστικὸν πρόγραμμα τοῦ ἐκλεκτοῦ
ιεράρχου.- Οἱ δεσμοὶ τῆς αὐτοκεφάλου Ἀλβανικῆς ἐκκλησίας
πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον.- Συνέρχεται ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἀλ-
βανίας.- Διὰ τὸ Πατριαρχεῖον.- Οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ Ἀλβανοί
-Καὶ ὀλίγη ἱστορία.- Ἡ μόρφωσις τοῦ κλήρου, τὰ κατηχητικά
σχολεῖα, ἡ ἔκδοσις περιοδικοῦ, ἡ μουσικὴ, αἱ μοναὶ

Η ΑΦΥΓΝΙΣΙΣ ΤΟΥ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΑΙΣΘΗΜΑΤΟΣ

ΚΟΡΥΤΣΑ Ἰουνίου. (Ἰδιαιτέρα ἀνταπόκρισις)—Τὰ τῆς θριαμβευτικῆς ὑποδοχῆς τοῦ Μητροπολίτου Κορυτσᾶς κ. κ. Εὐλογίου Κουρίλα εἰς ὀλόκληρον τὴν Ἀλβανίαν καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν ἱστορικὴν καὶ

Πατριάρχης καὶ ἡ Ἀγία Σύνοδος μετὰ τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς συν-εώρασαν. Συνέτρωγον εἰς κοινὴν τραπέζαν, ἐξήρχοντο εἰς τὴν πάλαι ποτὲ βασιλεύσαν μαζύ.

ποῖον σέβονται καὶ λατρεύουν ὅλοι οἱ Ἀλβανοὶ ὡς πολιτοῦχον. Διὰ τὴν ἐδραϊώσῃ καὶ συνεχίσει τὴν παναρχαίαν ὀρθόδοξον παράδοσιν τῆς ἡ Ἀλβανικῆς ἐκκλησίας, θὰ βασισθῇ εἰς νέον πρόγραμμα

— Μᾶς ὠμίλου, λέγει, μὲ γλυ-

ΧΑΝΙΩΝ Ἀ
Ἐγένετο δεκτὴ ἡ κα-
λέως κ. ΜΙΧ. Χ
Ληξιαρχικὴ πράξις
Δὲν ὀφίσταται
νοεῖ ὁ νόμος -
τὸν φυσικὸν -
μητρὸς καὶ φυ-
Εἰσάγων τὴν κα-
ἐπὶ παραβάσει τοῦ
τὸ ἄρθρον 16 τοῦ κ
ληξιαρχικῶν πράξε-
σεως εἶναι ὁ πατήρ,
παρασιὰς κατὰ τὸν
ας εἰάν ὁ τοκετὸς ἔλ-
κούσης. Ὑποχρέωσι
προκύπτει ἄλλως τε
ἀνω ἄρθρ. 16 τοῦ Ν
νά γίνῃ καὶ ὑπὸ τῆ
ου. Ὁμιλῶν ὁ Νόμος
φανῶς δὲν ἐννοεῖ τ
τοιούτου ὅστις ἀπὸ
ἀκαθηθεία ποινικῆ
λόγῳ ὅτι ἡ μὲν πρό-
βριον τοῦ ἔτους 193
δεύτερος ὡς φυσικὸ
τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρ.
σιν δὲν εὐσταθῆ ἡ
κατηγορία. (1)

ΕΙΡΗ
ΔΟΡΙΩΝ Ἀριθ. 1118
Ἀνακοπὴ κατ'
Εἰσπραξις δημο-
Διαδικασία πε-
δημοτικῶν καὶ
νισις ἐντάλμα-
μένου.

Ἐπειδὴ ἡ ἐπίδο-
ὑπ' ἀριθ. 11492 χρῆ-
κρατήσεως τοῦ Γαμε-
τῆς Κοινότητος Πο-
νασιδὸς ὡς κατ' ἐ-
τικὸν τὴν ἐξαφάνισ-
φέρεται ἐνώπιον ἡμ-
§ α' ἐδ. 3 τοῦ νόμο-
δων, καθόσον ἡ δια-
ται εἰς τὴν περίπτω-
οὐχὶ μόνον δημοσί-
κοῦ τοιούτου, ὡς τῶν
θρου 56 § 2 τοῦ Ν
οῦτος ἐκωδικοποιήθη
ἀπὸ 17 Ἀπριλίου 1
νοδίκου νὰ κρίνη
μου 4845 κατὰ τῆ

(1) Ἐκ τῆς ἀπο-
κῆ δικηγορικῆ τακ-
πρὸς ταχύτεραν ἐκ-
τῆς. Ἐπεδιώκετο δι-
δημιουργία δεδικασ-
πατρὸς πολιτικῆς δι-

Εἰσόδος εἰς τὴν πόλιν τοῦ Μητροπολίτου Κορυτσᾶς Εὐλογίου Κουρίλα, ἔχοντος κατ' αὐτῶ τὸν πρέεδρον τῶν Κογκρεσιατῶν μεγαλέμπορον Εὐάγγελον Τούρτουλην καὶ πρόπορευομένους ἐκ δεξιῶν μὲν τὸν μητροφόρον Ἀη Βασίλειον καὶ ἐξ ἀριστερῶν τὸν σταυροφόρον παπᾶ Ἰωσήφ καὶ ὀπισθεν τὸν ἱεροδιάκονον Θεόδουλον Λαυριώτη κρατοῦντα τὸν μανδύαν.

γενναίαν Ἀκρόπολιν τῆς Ὁρθοδο- | κύτητα ἀνέκφραστον. Πατριάρχης | τὸ ὅποιον θὰ ἀποβλέπη ε
ἑίας. τὴν Κορυτσαῖν τυγζάνουν ἡδῆ | καὶ Συνοδικοὶ καὶ δὲν ἤξευραν | τὰ κύρια καὶ βασικά σημεῖα εἰς τα.

ΜΙΑ ΛΗΣΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ

... από την ζωή της και σκεπτόταν
... και απορούσε να κινή
... και απρόσβλητη περιουσία
... Χάρη εις το επαγγελματί της — της
... εφημερίδας εφημερίδων στο Παρίσι
... — επηρεασμένη την κλοπή των
... Διαδόσε όλες τις λεπτο-
... της κλοπής και έμαθε ότι οι
... ήταν δύο. Ο υπάλληλος, από
... τον οποίον κλέψανε τα κολλιέ, έδωσε
... τις έστις πληροφορίες στις εφημερίδες:
— Όταν βγήκα από το κατάστημα
... να πάγω στο εργαστήριό, ένας κα-
... πως πρέπει κυρίως, που προηγουμένως
... είχε αγοράσει από το μαγαζί χρυσά
... κομμάρια μαρκακιών, με έπλησιασε και
... αρχισε να μου μιλάει στην αγγλική
... για τον έλευνό καιρό που εχανα εκεί-
... την ημέρα που, όπως ξέρετε, έβρε-
... χε ραγδαία.
—Ναί, του είπα. Είναι πολύ άσχη-
... μος καιρός, αλλά εγώ και Μαρτίης, που
... μάς έχει συνήθεισει από χρόνια σ' αυ-
... τους τους καιρούς.
—Με κοττασε με προσοχή, διότι κι
... έγω του μιλήσα στην αγγλική.
—Μήπως πάτε και σας κατά το
... Παλιό—Ρουαγιάλ; με ρώτησε.
—Ναί, του απήντησα, λιγάκι ταρ-
... μένος από την ερώτησή του.
—Κι' έγω πάγω στην όδον Λού-
... θρου, μου είπε φιλικώτατα. "Αν θέλε-
... τε να πάμε παρέα με το αυτοκίνητό
... μου, αυτό θα μου κάνει μεγάλη εύχα-
... ριστησί.
—Δέχτηκα με ευγνωμοσύνη την ευ-
... γενική προσφορά του διότι έτσι θα οι-
... κονομούσα τα έξοδα του αυτοκινήτου
... που θα έπαιρνα. Μπήκα στο αυτοκίνη-
... το, το όποιον έφυγε ολότατος. Ο ο-
... δηγός ήτανε πολύ καλός. Πήρε άμέ-
... σως την όδον Ριβολί, έπειτα μπήκε
... στην όδον Τουίλερι και από κει ολό-
... ταχώς για τις προκουαίτες.
—Μά, ο οδηγός δέν ξέρει τι κάνει,
... λέγω στον άγνωστο κύριο. Πήρε άλλο
... δρόμο κατά λάθος!
—Δέν πρόφτασα όμως να τελειώ-
... σω την φράση μου. Την ίδια στιγμή
... ένα σιδερένιο χέρι με άρπαξε από το
... λαιμό και με έρριξε κάτω. "Έπειτα
... μου έβαλε μια κομπρέσσα στο πρόσω-
... πο. "Ήθελα να φωνάξω αλλά δέν μπο-
... ρεσα. Πιηχόμουνα και είχε σχεδόν χά-
... σει τις αισθήσεις μου. "Από κει και
... πέρα δέν ξέρω τίποτε. "Όταν συνήλθα
... βρισκόμουνα στο νοσοκομείο...".
"Έξετασθείς από τον διευθυντή της
... Ασφαλείας για τα χαρακτηριστικά του
... δράστου απήντησαν ότι ήτο ψηλός, είχε
... γκούζα μαλλιά, φορούσε σιχκάκι μαύρο
... και γυαλιά πλαστρόν με ένα μαργαρι-

... και
... τους είχε
... Τότε
... K.
... κυ-
... εί-
... η
... την άλλη η-
... στη, άγκυλο-
... στών θα πα-
... στερήνους, ο-
... Παρισίου, το
... δράσται: όρα-
... Η "Ελσα" ο-
... όσας την α-
... αυτούς τους η-
... την αμοιότη έ-
... παράξενη πρ-
... νεμγνέτο σ' ε-
... έφερνε αποτι-
... τος αυτής π-
... τε το συγκεκρι-
... την ενισχύση,
... σισε να πάσ-
... ήυπε τον σκο-
... της, από τον
... να απουσιάσ-
... μανος γέλασε
... της νέας υπαλ-
... όμως, επέμενε
... όχι μόνον αυτό
... ρη από αυτόν μ-
... να από τους >
... ντέκτιβ του
... Την εποχή
... "Αδμας ήτο ένο-
... ζος, ύψηλός, δι-
... πέρατος.
—Μιά γυναίκα
... "Η Έλα θα πάνε
... έόλδου.
... "Ωδήγησε τό-
... διπλανό δωμά-
... χάρτη του Λονδ-
... "Εδώ βλέπει
... πε. "Εσύ θα άσ-
... όγδου. Πρέπει
... νευ αναβολής
... πούλας και με-
... και πολυτίμων λ-
... αν παρουσιάστη-
... κολλιέ. "Θά του-
... έκαστο προμήθεια,
... νου και για σέ-
... εννόησες καλά; και
... σε άμέσως ένα
... και χάραξε το δρ-
... νης. Και δρόμο! >
... Και έχε το νου
... κήνης πρώτα—πρ-
... προμήθεια και ένω
... έσύ θα μελετάς τι
... σωπου των.
... Η "Ελσα άγόρι-
... ραζε με μπλέ μολύ-
... επισκεπτόταν και
... τα τό έργον της έ-
... πο του θα τον ζή-
... γελματίας ντέκτι-
... "Έτρεξε όλη την
... μαγαζί σε μαγαζί,

της άτερόμονος αυτής πε-... Είς τας έν έργο περιπτώ-
σεις αντίστοιχόν συντη-... σε στατιστικώς άποδεικνύου-
μένης σχεδώς εύθείας... τής, αι κάσθη μορφαί
έγκληματικότητας. Περ-... πρώτη έδω και η μετα-
βυλή της έν... μτικότητας είναι ριζική.
αι παλαι... του τοπικού έγκλήματος" έλαχιστην
θέσιν F... το ποινικόν μητρώον της περιφερείας—
ότην ά... έχουν εις την νεαν μορφήν της τοπικής
οικονομίας τα λείψανα τη-... παλαιάς. Περί τούτων δευτέρα.
"Α παλαιά είδη της έγκ... τικότητας εξακο... ύν ύγι-
... μένα, άλλ' ή έν τ... κιαφ μετρώφ της... τας
... αρχική έν τη έν... πάντοτε της υ... της
... τούς τι... έμψθη καθ'...
... μάλλον μορφαί του τοπικού...
... Κάς μορφολογικής άλλων... τοπικ.
... έθρον Ισορροπούν και η παλαιά μορφαί...
... έν τοίς κόλποις της άνεπτυχθεισών
... με τοίς... έθω έθω έθω έθω έθω κλί-
... αι πάλιν άπό της έτε... ως...
... των—των διαφόρων μορφών που γ-
... εύθον λόγον προς έτέμ-
... θμίσεως της σπε... ταιότητας ήν κέκνηται
... ή οικονομία τα π... γικά της στοιχεια'
... συμμ... όνται—άρχης γενομένης
... —ά... κόπας ά... προς τα έλίπε'ι
... σχέσι... αναλογίας
... καθ'... ήτη αυ... σχέσις
... έτος... έτος της και πα-
... έστατερά. Αυτή έ... εις γενικάς γραμ-
... μάς ή άποψ... διά τα καθοριστικά αίτια της κατά
... τόπου μορφολογικής διαφοράς του έγκλήματος. "Απο-
... μένει τώρα ή έπαλήθευσις της άπόψεώς μας άπό τάς
... γενομένας και δη έν "F' ίδι στατιστικές έρεύνας. Και
... άληθώς ή στατιστική το έγκλήματος των έτών 1926—
... 1930 έπιβεβαιού-... συνδυασμώ και προς την στατιστι-
... κήν κίνησιν της τοπικής οικονομίας των "Ελληνικών πε-
... ριφερειών—ό,τι προηγουμένως έξεθέσαμεν" ίδου δύο χα-
... ρακτηριστικά παραδείγματα: 1. "Η κατ' είδος έγκλημα-
... τικότης των Πελοποννησίων ή Ιδιομορφία της Πελοπο-
... νηιοικιακής οικονομίας ως αυτόρκους συνθέτου οικονο-
... μίας, δίδει κατ' εύθον λόγον εις την έγκληματικότητα
... των Πελοποννησίων την μεγάλην εκείνην ποικιλομορ-
... φίαν—έν τη έννοία του ότι αι άπαντώμενα μορφαί
... του έγκλήματος Ισορροπούν ήτοι ουδέμία τούτων ύστερεί
... εις ο... ότητα τέλεσεως—ήτις την χαρακτηρίζει έν συγ-
... κρίσει προς τας λοιπάς "Ελλ. περιφερείας. Τούτο φαίνε-
... ται καλύτερον εάν προβώμεν εις συγκριτικήν μελέτην της
... μορφολογίας του έγκλήματος εις τας διάφορους περιοχάς
... της ίδιας Πελοποννήσου. "Η Στατιστική δεικνύει (βλ. σχε-
... τικώς: Πίνakas έν έγκληματ. K. Γαρθάκια σελ. 245 Τετχ.
... Α) ότι εις τούς νομούς Μεσσηνίας και "Αχαΐας τα έγκλη-
... ματα της βίας και ή ζωοκλοπή δέν ύστερούν, από της
... άπόψεως της συχνότητος μεθ' ής τελούνται, των έγκλη-
... μάτων ών ή τέλεισις προϋποθέτει άνεπτυγμένους πως
... ίστικους πληθυσμούς (λ. χ. άπάτη, κλοπή, έκβιασμοί,
... αλοχρεόδεδια κλπ.). "Η έξηγήσις της συνθέτου ταύτης
... έγκληματικότητας των νομών Μεσσηνίας και "Αχαΐας
... ύρσκει... εις το γεγονός ότι τα μέσα συντηρήσεως των
... κατοίκων των δύο νομών παρέχουν άπαντα τα πρόσφορα
... αντικείμενα της συνθέτου εγκληματικότητας ως διαπι-
... στει... της μελέτης της οικονομικής γεωγραφίας
... τείον εις την "Αρκάδιαν, ής ή οικονομία
... προς την Πελοπον. οικονομίαν δέν παρου-
... άνθετον χαρακτήρη της "Αχαιο-Μεσσηνια-
... ν θέσιν έχου... ό φόνος και ή ζωοκλοπή
... κλη κλοπή, τα έγκλήματα κατά της
... ύστερούν. Και τούτο διότι ή κτηνο-
... ίνον πάντως το σπουδαιότερον
... οκάδων. "Εν προκειμένω δυνά-
... τως να προσθέσωμεν ακόμη ότι: εάν μάς
... Στατιστική και το είδικά άντικείμενα
... "Αρκάδων (Βόες, "Αγελάδες, Πρό-
... κά κλπ.), δέν θα μάς ήτο διόλου
... έσον εις το βάθος της ζωοκλοπής δηλ.
... ειδικάς μορφάς της, την σχέσηιν της
... προς ένα έκαστον κυριαρχούν
... τείον των έπαρχιών της "Αρκαδίας.—

Δόμος Ευφρωνδίου υἱοῦ τοῦ Μυροσοφίτου Κοριθίου
π.π. Ἐδοξίᾳ Κωνσταντῶνα κατὰ τὴν ἐξ Κοριθίων ἀξι-
οζήτησιν, ἢ τῷ κἀδελφίμῳ Νάϊκ, ἀπὸ τοῦ ἑπι-
ἐρατοῦς ἁγίου τοῦ ἐπισκοποῦντος ἁγίου τοῦ
ἱεροῦ ἐπιφανοῦς πατρὸς πωρῶν ἐκ τοῦ ἁλβαν-
κοῦ μεταφράσιν τοῦ παλαιάρχου τῶν ἐκκλησιῶν ἐν Κοριθίᾳ
γραφειῶν ^{σοφῶν} ἁδελφῶν π. Ἰππ. Κόνδα (ἐδημοσίωθη ἁλβα-
νίῳι: ἐν τῇ ἐπισημειῶσι τῆς Κοριθίας γαζέτας ἐκ Κορτσῆς τῆς 11 Μαΐου 1937).

Ἐν τῷ ὄνμα κυρίου Ἐδοξίμῳ ἀπὸ τῶν υἱῶν
καὶ ἐξ τοῦ ἀδελφοῦ.

Ἐδοξίμῳ καὶ δειδοῦς μῆτον ἐν τῷ ὄνο-
μα ἁγίου, ὅτι καλῶν ἔνε καὶ ἐκματὰ μου
ἐξ τῆς οἴου τῶν τῶν ἀγαθῶν καὶ ἡγῶσέ με
ναὶ ἔπειθῶ ἐξ τῆς μέσῃς τῶν, με ἡγῶσε καὶ
ζησοῦν τῶν τῶν πατρίδου μου, καὶ ἦν καὶ τὰ
δαυμάτω τῆν ἀνέστη καὶ ἐπισκοπῆ, σοῦ
μου ἐκματὰ, ἐπισκοπῆ, σοῦ δὲ μῆτον ἀ-
νω προσημαίνον ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἐν-
σημαίης μου τῆς ἐπισκοπῆς.

βλέπω δὲ ἔχει σφραγίδου ἐπισημῶν σοῦ
ἔχει σφραγίδου σοῦ ἐπὶ τῶν καὶ μέσῃς, μῆτον
καὶ μῆτον, καὶ ὄν καὶ ἡδύτης ἀδελφοῦ καὶ μῆτον,
καὶ ὄν καὶ ὄν σοῦ ἐν τῷ γαζέτῳ
ἀπὸ τῆν χαρὰ, σοῦ ἔχει γαζέτῳ τῆς ψυχῆς
σοῦ. ὄν σοῦ ἔχει ὄν καὶ μῆτον.

σύνταξιν, ἐπισημαίνοντες, ἐπισημαίνοντες καὶ μὴ
φρονούντες, διότι οὐκ ἔστιν ἡ ἐπισημαίνουσα
ἡ ἐπισημαίνουσα. Ἐπὶ τούτοις δὲ ἐπισημαίνοντες καὶ
καὶ τὴν τὴν ἑαυτῶν ἐπισημαίνουσαν ἐπισημαίνοντες
ἡ ἐπισημαίνουσα καὶ ἐπισημαίνοντες.

καὶ αὐτὰ μάλιστ' ἔστιν ἡ ἐπισημαίνουσα, ἡ ἐπισημαίνουσα
ἡ ἐπισημαίνουσα καὶ ἡ ἐπισημαίνουσα. Ἐπὶ τούτοις δὲ
ἐπισημαίνοντες, ἀλλὰ ἔστιν ἡ ἐπισημαίνουσα καὶ ἡ ἐπισημαίνουσα,
ἀλλὰ ἔστιν ἡ ἐπισημαίνουσα καὶ ἡ ἐπισημαίνουσα.

Ἐπὶ τούτοις δὲ ἔστιν ἡ ἐπισημαίνουσα, ἡ ἐπισημαίνουσα
ἡ ἐπισημαίνουσα καὶ ἡ ἐπισημαίνουσα καὶ ἡ ἐπισημαίνουσα.

Ἐπὶ τούτοις δὲ ἔστιν ἡ ἐπισημαίνουσα, ἡ ἐπισημαίνουσα
ἡ ἐπισημαίνουσα καὶ ἡ ἐπισημαίνουσα καὶ ἡ ἐπισημαίνουσα.
Ἐπὶ τούτοις δὲ ἔστιν ἡ ἐπισημαίνουσα, ἡ ἐπισημαίνουσα
ἡ ἐπισημαίνουσα καὶ ἡ ἐπισημαίνουσα καὶ ἡ ἐπισημαίνουσα.
Ἐπὶ τούτοις δὲ ἔστιν ἡ ἐπισημαίνουσα, ἡ ἐπισημαίνουσα
ἡ ἐπισημαίνουσα καὶ ἡ ἐπισημαίνουσα καὶ ἡ ἐπισημαίνουσα.

Ἐπισημαίνοντες ἡ ἐπισημαίνοντες, ἐπισημαίνοντες, ἐπισημαίνοντες
ἡ ἐπισημαίνοντες ἐπισημαίνοντες ἐπισημαίνοντες ἐπισημαίνοντες
καὶ ἡ ἐπισημαίνουσα καὶ ἡ ἐπισημαίνουσα καὶ ἡ ἐπισημαίνουσα.
Ἐπὶ τούτοις δὲ ἔστιν ἡ ἐπισημαίνουσα, ἡ ἐπισημαίνουσα
ἡ ἐπισημαίνουσα καὶ ἡ ἐπισημαίνουσα καὶ ἡ ἐπισημαίνουσα.

μη' ἰνὴ Ἰσταν τοῦ Εὐμνηστοῦ καὶ ζήτημα, ἐν
μὲν τοῦ Ἰσταν ἡμῶν δὲ βασίλειον ἡσύχα καὶ
εἰρήνη εὐραίου.

Ἐὰν δὲ, ἡμεῖς ὡς καὶ ἐν ἀποδείξει, ἐπε-
δίωκοντες ἐν τῷ Εὐμνηστοῦ ἡμῶν ἡ-
μεῖς εὐνοῖαν, ἀποκαταστήσει, καὶ εἰδένον ἰνὴ
ἀποκαταστήσει Εὐμνηστοῦ ἡμῶν καὶ τὰ χερσὶ
ἡμῶν τοῖς εἰσπραξέσι καὶ τοῖς ἀπομνημονοῦ
ἡμῶν ἀρχαίου ἰσταν. Ἀπὸ χερσὶ.

Ἰσταν τοῖς οὐνοῖς ἡμῶν καὶ κυβερνη-
ται ἡμῶν ἡμῶν ἀπὸ τῶν ἰσταν ἡμῶν καὶ
δοῦναι εὐνοῖαν καὶ ἰσταν ἡμῶν ἡμῶν
καὶ ἀποκαταστήσει, ἡμῶν εἰσπραξέσι καὶ τῷ ἡμῶν
ἡμῶν, καὶ εἰδένον ἡμῶν ἐν ἡμῶν ἡμῶν
καὶ χερσὶ ἡμῶν ἀπὸ τῶν ἡμῶν ἡμῶν
καὶ τὰ ἡμῶν τὸν ἡμῶν καὶ χερσὶ ἡμῶν
ἡμῶν καὶ εὐνοῖαν ἡμῶν ἀπὸ τῶν ἡμῶν
καὶ τῶν ἀπομνημονοῦ ἡμῶν ἀρχαίου.

Ἡ χερσὶ ἡμῶν ἀπὸ τῶν ἡμῶν τὸν ἡμῶν
ἡμῶν ἐν ἡμῶν ἡμῶν καὶ ἡμῶν τῶν ἡμῶν
εἰσπραξέσι καὶ εὐνοῖαν ἡμῶν.

Ἡ ἡμῶν ἀπὸ τῶν ἡμῶν ἡμῶν χερσὶ
ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν τῶν ἡμῶν
τῶν χερσὶ εὐνοῖαν καὶ χερσὶ ἡμῶν
ἡμῶν ἡμῶν ἀπὸ τῶν ἡμῶν ἡμῶν

πρὸ τοῦ ὑποπορ τῆς ὀρθολογίας.

ἴσα δὲ καὶ κατὰ νόμον τῆς ἀποδοτικότη-
τος τοῦτον, ὡς καὶ ἴση, καὶ οὐκ ἀνεπείθε-
ται.

Ἡ Ἀγγλικὴν Ἐμπόση, ἐν καὶ ἡ-
ραν ἀποδοτικὴν ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ^{ἡμετέρας} ~~ἡμετέρας~~
350 ἰλῶν, ἐν τοῖς δὲ ἴσας ἐν τῷ ἀποδο-
τικῷ τῆς ἄλλης Ἐμπόσης, οὐδὲ ἀνεπείθε-
ται ἀπὸ ἀλλῶν ἢ ναυτικῶν, οὐδὲ ἀποδο-
τικῶν τῆς καὶ δὲ ἐπιχειρήσει ἡμε-
τέρας, καὶ τοῖς δὲ καὶ αἰ χρονοῦται
τῆς ἰσοσχευῶν ἐπὶ τῶν ἀποδοτικῶν ἀ-
ποδοτικῶν ἐν οὐκ ἐπινοῦν ἀπὸ τῶν
ἄλλων ἡμετέρας.

Ὅσα τοῦτο ἰσοσχευῶν ἐν τῷ καὶ ἔστι-
μι πρὸς Ἐμπόση ὀρθολογία καὶ ἀποδοτικῶν
ἐπινοῦν καὶ ἐπὶ τῆς ἑτέρας τῶν ἰσοσχευῶν
καὶ ναυτικῶν καὶ τῶν ἐπινοῦν κατὰ νό-
μον τῆς Ἐμπόσης καὶ ἀποδοτικῶν ἐ-
πινοῦν τῆς ἡμετέρας, καὶ οὐκ ἐπινο-
ῦν ἐπινοῦν ἐπινοῦν ἐν ἄλλῃ ἔστιν
καὶ οὐκ ἐπινοῦν ἐπὶ τοῖς οὐκ ἐπινο-
ῦν τῆς ἡμετέρας.

Ἡ ἴση ἡμετέρας ἀποδοτικῶν ἐπὶ ἀνεπεί-
θεται καὶ ἀποδοτικῶν καὶ ἐπὶ τῆς ἡμετέρας

εισοσφιόμην εἰς τὴν χειροτονίαν τοῦ Ἁγίου
πνεύματος καὶ κρείττους ἐπαρκεθῆναι αὐτοσφραγισ-
σῶς.

οἱ δὲ τρυφῶντες συμπάλευσαν μετὰ τὴν
ἐξάλειψιν, καὶ ἐπέμενον ἀπὸ τὸν Παι-
νὸς μὴν καθ' ἑμὸν, διανοουμένων ἐν τῇ
καρδίᾳ, ἔχοντες δὲ δευτέρῳ ἰσχυρῶς
καὶ μοναχικῶς ἀποστολῆς ἐνα-
σχίσεως. ὅτι οἱ μὴ κατ' ἐργασίαν,
ἀλλὰ μὴ κατὰ τὴν εἰσοσφιάν
ἔχοντες τὰς μετὰ τὴν ἀποστολῆς ἐνα-
σχίσεως βέβαια ἐν αὐτοῖς ἡθῶν
καὶ τῶν μετὰ τὴν ἀποστολῆς ἐνα-
σχίσεως. οὗτοι ἔχοντες τὸν ἀποστολῆς
καρδίᾳ: τὴν τὴν καὶ τὸν ἰσχυρῶς,
καὶ τὰ διακρίναντες ἐργασίαν καὶ
ἀποστολῆς κατὰ τὴν ἀποστολῆς ἐνα-
σχίσεως.

κατὰ τὴν ἀναχθέντων μὴ μὴ τὸν
ἀποστολῆς μὴ τὸν ἀποστολῆς, μὴ
ἀποστολῆς, μὴ τὸν ἀποστολῆς καὶ
μὴ τὸν ἀποστολῆς τὸν ἀποστολῆς.

ἀναχθέντων εἰς τὸ ἀποστολῆς,
ἐκείνοι δὲ ἀποστολῆς τὸν ἀποστολῆς
ἀποστολῆς τὸν ἀποστολῆς μὴ τὸν
ἀποστολῆς, μὴ τὸν ἀποστολῆς τὸν
ἀποστολῆς, μὴ τὸν ἀποστολῆς τὸν
ἀποστολῆς.

και δει διαβουλευσαι παρα απ αυ το ελπιωθενον εζη-
λευσιν εν εις τον δευτερον.

ο Αβαριος η κυροληραυαειδης εχρη ει-
ζας βαδριας, δολη εωρησαν και ζωοησαν αβλην
αι μεγαδαι παλαιου καινου θεοδοσιου, ο
Ρουβιος, ο Μιζης και η δολη χαρτα χορτα.

οτι εστι, ο

Αωδ κυροληραυαειδης εωρησαν εις Ρου-
νοουαυαρον. Απολυτα εχρη οποι το παρον δεν
εχρη μητε (αδωρον) οωμαλεια, μητε ευ-
νηνοτα, μητε κενηροτα. δια τοσο δε ε-
να και δαυαδου ηδωρη οωδ οταμειου
δωβου, η ταμειου και θαμειου οωδ.

εω τουτων

και ταυτα μην ταυτα.

αυ ιδωμεν λογα τι οποιου και νωμωμεν
αυτο λογα και εις το εζη.

και νωμωμεν αυτο Αδωμωαυαειδου ευμη-
οτα ημω εινα μεγαλα. Μεγνη
ναδωμωλα νωδ αυ τοσο, αυτα δε νωδ
αυ ταυτα ημω, ο οωμω. οωμω οωμω
αυ εωιδωμωνη, αυ οωιδωμωνη, αυ οωμω
μωνη οωμωμω με τοις εωιδωμωις να-
ρονη, αυ οωμωμωμω και οωμωμω
οωμωμωμω και νωμω αυ οωμωμωμω
ημω οωμωμωμω με.

Η οωμωμωμωμω ευμηνοτα ημω, οωμωμωμω

67
ἀποκριῶν ἐν τῷ βιβλίῳ ὑπομνήσεων. 11

Ἡ εὐγνωσία ἔχει μυστήριον ἀποδοῦν ὑμῶν ὑμῶν
διὰ τὴν μακροθυμίαν καὶ τὴν ἀνδραγαθίαν τῆς
δοουμένης χάριτος καὶ τοῦ τοῦ ἀγαθῆς
καὶ τῆς ἀποδοῦν τοῦ καρπῶν μας.

Ἡ εὐγνωσία ἀποδοῦν μὴ ἔσται ^{ἀποδοῦν} τῶν ἀποδοῦν
αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸ εὖς διὰ τὴν μακροθυμίαν ὑμῶν
αὐτῶν, διὰ τὴν μακροθυμίαν καὶ τὴν χεῖρας τῆς τῆς ἡδονῆς
ἐξ ἑαυτῶν ἀποδοῦν ἐν τοῦτο ἡμετέροις ἡμῶν
καρπῶν, τῆς ἀποδοῦν ^{πᾶσι} ἐπὶ ἀνδραγαθίαν ἡμῶν

Πράγματι δὲ ὁ ἀποδοῦν οὐκ ἔστιν ἡμῶν
τὴν φρονίμην βασιλείαν τοῦ οὐρανοῦ ἐστὶν τῆς γῆς,
τὴν εὐφροσύνην ἀποδοῦν ἡδονῶν, καὶ ἀ-
ναποδοῦν τὰς ἀποδοῦν τοῦ αἰῶνος τοῦτο ἀποδοῦν
χρῆμα φρονίμην ἀποδοῦν καὶ ἀποδοῦν τοῦ ὑπο-
δοῦν τῶν ἀποδοῦν τῆς ἀποδοῦν τῆς ἀποδοῦν.

Ὁ ἀποδοῦν εὐφροσύνης ὅτι ἀποδοῦν
καὶ ἀποδοῦν τῶν ἀποδοῦν, ἀλλὰ ἡ ἀποδοῦν ἀποδοῦν
καὶ ἀποδοῦν ἀποδοῦν μὴ τῆς ἀποδοῦν, ἀλλὰ ἀποδοῦν
καὶ ἀποδοῦν ἀποδοῦν μὴ τῆς ἀποδοῦν ἀποδοῦν
καὶ ἀποδοῦν ἀποδοῦν μὴ τῆς ἀποδοῦν ἀποδοῦν.

Ἡ ἀποδοῦν, ἐστὶν ἀποδοῦν μὴ τῆς ἀποδοῦν
ἐξ ἑαυτῶν τῶν ἀποδοῦν ὅχι μόνον ἐπὶ τῆς ἀποδοῦν
μὴ τῆς ἀποδοῦν, ἀλλὰ καὶ ἀποδοῦν, ἀποδοῦν

γὰρ τὴν ἑαυτοῦ, τὴν ἀνεπίστατον, ἐκαστοῦ ἑαυτοῦ
ἐν ἑαυτῷ ὡς ἐν ἀντιθέτῳ ἑαυτοῦ.

Ἐπεὶ οὖν δὲ ἐκαστοῦ ἐν ἀποδοτικῇ τῇ αἰσθητικῇ
ἰδῶν ἡλικίᾳ ἀποδοτικῶν, οὐκ ἔστι βλάψου.

ἀποδοτικῶν δὲ ἢ δὲ ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν ἐν
τῷ ἀποδοτικῶν τῷ ἀποδοτικῶν, εἶναι
ἀποδοτικῶν ἢ ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν

ἀποδοτικῶν

ἀποδοτικῶν. Ὅχι ἡλικίᾳ ἀποδοτικῶν, ἀποδοτικῶν
ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν, ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν

ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν

ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν

ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν

οἱ ἀποδοτικοί,

ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν

ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν

ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν

ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν

ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν ἀποδοτικῶν

unis, iarpai lui uoxai, dyxoy epdms.

Itroj toi successi tonon, apoj to malap-
keoi dusa di ugnon papomiton nai dizon
ms vgnis avuolomilou lina avijun
ra idonoi edo in Kapiloa mia oxadi
keralunh.

H avipros uobis nai n ovnkous ky
exodis eadhy vionizen n eodim mou
eodis, opit ehad edo. Eimas de ey in
exaditron deion va oas avaxxio pnta
xapais mydms² ead avrosolipas dacoira
atun de xoon luvlar, de malabastin.
lou adob lo Modpuron uncodompa tau
myddou nai doidmou eadim luearis Modji-
na. Ta ^{in pdivay} dionma myn tau in eodion
toi Modjuro uncodompa d' epou avy-
gijon apoj oas nmpoon in doudouan,
wou ehad adob ou ta xonpaia, w
e adob eodmou apoj ovnkous luv
exodis², de ^{in pdivay} avnolovian nel olidun-
lou nai in lo egnis pros diarnon tuc kpatiky exodis.

H. dia in egnon in avms opdous
ez eodou apoj nmas luv dardastun om
uadelay nai ta ^{idimovh aodmipa} avxapompa deo lo
daxmou in ygnon in dypapomieu

Επιπλέον αὐτοῦ

εἶναι εὐλοῖς ὡδὸν ἀνεύβοιαν ἐπὶ εἰρημίας καὶ
ἠσυχίας ἢ θρησκείας εἶναι ἢ εὐεργεσία ἢ
ἢ φιλανθρωπία.

"ταῖς ἐπιπλέον εὐλοῖς, οἱ μαρτυροῦντες
πνευματικῶς".

Ὅθεν ταύτων ἡ εὐλογία ἡ πρώτη εἶναι ^{ἢ ἡ εὐλογία ἀνεύβοιαν} ~~ἡ πρώτη~~

"ἢ ἡ εὐλογία ἀνεύβοιαν ἔργων καὶ εὐεργεσίας" ἢ ἡ εὐλογία

ἢ ἡ εὐλογία ἀνεύβοιαν

ἢ ἡ εὐλογία ἀνεύβοιαν εὐεργεσίας ἀνεύβοιαν, δὲν εἶναι ἀνεύβοιαν
μαρτυροῦντες ἀνεύβοιαν καὶ εὐεργεσίας καὶ ἀνεύβοιαν καὶ εὐλο-
γοῦντες, ἢ ἡ εὐλογία ἀνεύβοιαν καὶ ἀνεύβοιαν καὶ ἀνεύβοιαν
καὶ ἀνεύβοιαν. ὁ δὲ εὐλοῖς ταῖς εὐλοῖς ταῖς
εὐλοῖς δὲ εὐλοῖς ἀνεύβοιαν. ἐπὶ μιᾶν ἀνεύβοιαν
εὐλοῖς ταῖς εὐλοῖς ἀνεύβοιαν εἶναι ἡ εὐλογία. ἢ ἡ εὐλογία
εὐλοῖς ἀνεύβοιαν ἢ ἡ εὐλογία ἀνεύβοιαν. καὶ ταῖς εὐλοῖς
ταῖς εὐλοῖς ἀνεύβοιαν καὶ εὐλοῖς ἀνεύβοιαν καὶ εὐλοῖς
ἀνεύβοιαν ἀνεύβοιαν δὲν ἢ ἡ εὐλογία ἀνεύβοιαν. ἐπὶ ταῖς
εὐλοῖς ἀνεύβοιαν ἀνεύβοιαν ἀνεύβοιαν ἀνεύβοιαν ἀνεύβοιαν
ἀνεύβοιαν, ἀνεύβοιαν εὐλοῖς ἀνεύβοιαν. ἀνεύβοιαν
ἀνεύβοιαν ἀνεύβοιαν ἀνεύβοιαν, καὶ ἡ εὐλογία ἀνεύβοιαν
εὐλοῖς ἀνεύβοιαν. ἀνεύβοιαν εὐλοῖς ἀνεύβοιαν
ἀνεύβοιαν. "εὐλοῖς ἀνεύβοιαν εὐλοῖς ἀνεύβοιαν καὶ
εὐλοῖς ἀνεύβοιαν, καὶ εὐλοῖς ἀνεύβοιαν ἀνεύβοιαν
καὶ εὐλοῖς ἀνεύβοιαν ἀνεύβοιαν ἀνεύβοιαν ἀνεύβοιαν.

ἀνεύβοιαν ἀνεύβοιαν καὶ εὐλοῖς ἀνεύβοιαν, ταῖς εὐλοῖς

ἀνάμνησιν καὶ ἐπιθυμίαν καὶ εὐδαιμονότητα.
 Ἐπιθυμίας καὶ ἀνάμνησιν καὶ ἐπιθυμίαν ἀπολαύσασθαι, ἅς εἰσὶν
 καὶ τῶν νοῦν καὶ καρδίας ἀπολαύσασθαι
 καρδίας, καὶ ἐπιθυμίας εἰς τὰς αἰσθη-
 τὰς καὶ τὸν νοῦν, εἰς τὸν νοῦν καὶ τὸν
 νοῦν, ὡς καὶ ἐν καρδίᾳ, ἡδονῆς
 ἀπολαύσασθαι εὐδαιμονότητα τὸν νοῦν
 ἀπολαύσασθαι, νοσοκομία καὶ.

πληροκομία,

ὅτι εἶναι δυνατόν καὶ εἶναι ἐπιθυμίας, ὅτι
 ὁ νοῦν σου, ὅταν ὁ ἀδελφός σου λα-
 λαύσασθαι.

Ἐπιθυμίας τὴν ἀδελφὸν τὴν ψυχήν.
 ὅτι ἀπολαύσασθαι καὶ ἀπολαύσασθαι τὴν ψυχήν καὶ
 γίνονται ἐπιθυμίας καὶ ἀπολαύσασθαι. Ἡ ἀπολαύσασθαι
 εἶναι ἀπολαύσασθαι τὴν ψυχήν, ἀδελφὸν ἀπολαύσασθαι
 καὶ ἀπολαύσασθαι ὅτι ἡ ἀπολαύσασθαι τὴν ψυ-
 χὴν εἶναι τὸν ἀπολαύσασθαι καὶ καὶ
 ἀπολαύσασθαι. ὅτι ἀπολαύσασθαι ἀπολαύσασθαι
 ὅταν εἶναι ἀπολαύσασθαι ἢ ψυχήν. Ἡ
 ἀπολαύσασθαι ἀπολαύσασθαι καὶ ἀπολαύσασθαι καὶ
 ἀπολαύσασθαι τὴν ψυχήν.

Ἀδελφὸν ἀπολαύσασθαι εἶναι τὴν ἀπολαύσασθαι
 ἀπολαύσασθαι ἀπολαύσασθαι τὴν ἀπολαύσασθαι καὶ
 ἀπολαύσασθαι ἀπολαύσασθαι ἀπολαύσασθαι ἀπολαύσασθαι
 ἢ ἀπολαύσασθαι τὴν ψυχήν;

καὶ πάρετα λαοὶ εἶναι ὁ Ἰσὴρ λαὸς θεοῦ.
 καὶ ἡμεῖς ἀσπάζομεν καὶ γινώσκουμεν καὶ ἡμεῖς ἐκείνην ἀλήθειαν,
 ἡ ὁμοθυμία, ἡ ἁρμονία καὶ ἡ ἁπλοῦς
 ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς ἐκείνην ἀλήθειαν. ὅσον
 ὁ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, ἐκείνη ὁμοθυμία ὁ ἴσος
 ὁ ὁμοθυμία. καὶ καὶ ἡμεῖς οὐκ ἐστὶν ἡμεῖς,
 εἶναι ἀσπάζομεν καὶ ἡμεῖς ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς
 καὶ ἡμεῖς ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς.

Ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς
 ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς
 ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς

καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς
 καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς
 καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς
 καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς

Ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς
 καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς
 καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς
 καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς

Ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς
 καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς
 καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς

ἀνάγκη καὶ ἀσθενείᾳ ἢ εἰδενδοσεύῳ.
 ἀγαπῶντες ἡμῶν ἀσθενείας, ἵνα ἴδωμεν
 ἐν τῷ νουμῶν ἡδονὰς ἀσθενείας,
 ἡδονὰς, καὶ ἵνα ἴδωμεν ἐν ταῖς ἀσθενείαις
 ταῖς καὶ ἐν τῷ ἀσθενείῳ καὶ ἐν
 ἀσθενείῳ, ἵνα ἴδωμεν ἡδονὰς,
 ἀσθενείας εἰδενδοσεύῳ τῷ ἀσθενείῳ

ἀσθενείᾳ, νοσοκομείῳ καὶ:

Ὅτι εἶναι δυνατόν καὶ εἶναι ἐπιτυχῶς, ὅτι
 ὁ ἀσθενῶν σου, ἵνα ὁ ἀσθενῶν σου καὶ
 ἀσθενῶν σου.

Ἐρχόμεθα ἵνα ~~ἵνα~~^{εἶναι} ἀσθενῶν σου.
 Ὅτι ἀσθενῶν καὶ ἀσθενῶν καὶ ἀσθενῶν σου καὶ
 ἵνα ἵνα ἀσθενῶν σου ἀσθενῶν σου. Ἡ ἀσθενῶν
 εἶναι ἀσθενῶν σου ἀσθενῶν σου, ἀσθενῶν σου
 καὶ ἀσθενῶν σου ἵνα ἵνα ἀσθενῶν σου ἀσθενῶν σου
 σου εἶναι ἵνα ἀσθενῶν σου ἀσθενῶν σου καὶ
 ἀσθενῶν σου. Ἡ ἀσθενῶν σου ἀσθενῶν σου
 εἶναι ἀσθενῶν σου ἀσθενῶν σου. Ἡ ἀσθενῶν σου
 ἀσθενῶν σου καὶ ἀσθενῶν σου ἀσθενῶν σου καὶ
 ἀσθενῶν σου ἀσθενῶν σου ἀσθενῶν σου.

Ἡ ἀσθενῶν σου εἶναι καὶ ἀσθενῶν σου
 ἀσθενῶν σου ἀσθενῶν σου ἀσθενῶν σου καὶ
 ἀσθενῶν σου ἀσθενῶν σου ἀσθενῶν σου καὶ
 ἀσθενῶν σου ἀσθενῶν σου ἀσθενῶν σου.

καὶ πάρετα ἑοῦτα ἴσαι ὁ ἴσος τοῦ θεοῦ.
 καὶ γὰρ ἀπὸ τῆς γῆς ἡ κτίσις ἐκ τῆς ἐπιφανείας,
 ἢ οὐδὲν ἴσος, ὡς τὸν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῆς
 οὐραίας καὶ πᾶσα ἐκ τῆς γῆς. ὅσον
 ὁ ἀπὸ τῆς οὐραίας, ἐκ τῆς οὐραίας ὁ ἴσος
 ὁ ἀπὸ τῆς οὐραίας. καὶ γὰρ μὴ οὐκ ἐστὶν ὁ ἴσος,
 εἴς τὴν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῆς οὐραίας ὅτι
 καὶ γὰρ τὸ ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῆς οὐραίας.

Ἡ δὲ τῆς οὐραίας βύτην δὲ ἀπὸ τῆς οὐραίας
 ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας. ὁ ἀπὸ τῆς οὐραίας
 ἐκ τῆς οὐραίας.

καὶ κατὰ τὴν ἐπιφανείαν ἀπὸ τῆς οὐραίας
 ἀπὸ τῆς οὐραίας, δὲ ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας.
 ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας
 ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας
 ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας.

Ἡ δὲ τῆς οὐραίας εἶναι ἀπὸ τῆς οὐραίας καὶ
 ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας
 ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας
 ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας
 ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας.

Ὁ δὲ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας
 ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας
 ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας
 ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας ἀπὸ τῆς οὐραίας

ἐπιθέουσα οὐκ ἔστιν ἐπιμαρτυρία
οὐκ ἀδύνατα, κατὰ τὴν παρρησίαν ἐπὶ τοῖς ὄχις

ἔχοντα πάλιν ^{ἐξ ἑτέρου} ~~καὶ~~ ~~ἐπὶ~~ ~~τοῖς~~ ~~ἐπιμαρτυρία~~
αὐτῶν ὁμοίως ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς οὐκ
δαίον. Ἐπιμαρτυρία τῆς Μοναχίας.

Αἱ τῆρας Μοναχίας ἢ τῆς Μοναχίας δα' γρα-
πίδι, δὲ ἀμετάβλητα, οὐ ἔχον ἀδύνατον
κρίνει τὴν ὑπονοήσασθαι, κτλ. δὲ οὐκ ἔστιν
ἐπιμαρτυρία ἀδύνατον ἢ ἀμετάβλητα ἐπιμαρτυρία
ἐπὶ τῆς χειρὸς. Ταῦτα ἐπιμαρτυρία
καὶ ὡς σχολία, οὐ κενὸν διότι
καὶ οὐκ ἔστιν. Ἔστι δαίον τὸ ἐπιμαρτυρία
ἀποστολῆς καὶ ἀμετάβλητα
καὶ ἀποστολῆς τῆς Μοναχίας ἀπὸ
διὰ τὴν χρησιμότητα τῆς ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς
καὶ σχολία.

Ναὶ καλοῦσθαι τὴν ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς
καὶ τὴν ἐπιμαρτυρία τῆς ἀποστολῆς
καὶ τὴν ἐπιμαρτυρία τῆς ἀποστολῆς
καὶ τὴν ἐπιμαρτυρία τῆς ἀποστολῆς
καὶ τὴν ἐπιμαρτυρία τῆς ἀποστολῆς

Ἐπιμαρτυρία τῆς ἀποστολῆς

ἔως πᾶσι τοῖς τοῖς δὲ ἐπαρθεῖν ἡμῶν καὶ
σώματι, ὅπως συνενώσωμεν ἐν τῷ σώματι ἰσχυ-
ρῶν ἰσχυρῶν τοῖς ἑσπεροῦς.

Ἐπειδὴ ἀγαθὴ, εἶδη δὲ τοῦ κοινῶς καὶ ἀποστο-
λῶν καὶ ἐκείνων ἐν αἰσίων ἔργῳ εἶτα ἀπο-
στα, τὰ δὲ πάντα ἔχοντες ἀγαθῶν.

Ἡ ἀγαθὴ μα, Πάρις ποδοῦ δὲ καὶ ἀποστο-
λῶν δὲ τῶν συνειδητῶν καὶ εὐλιν τῶν ἐν ἡ-
μαῖν ἐν ἑστὶ ἀποστολῶν τῶν μετὰ τὸν καὶ
τῶν ἀποστολῶν καὶ τὰς ἰδίων ἀρχῶν
τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἐπειδὴ τῶν ἐπιπέδων ἰσχυρῶν καὶ ἐπιπέδων ἐν
δα' ἔχοντες καὶ τῶν συνειδητῶν τῶν ἀγαθῶν
μα, ἀδελφοὶ Μουσουλμάν, ἀγαθῶν, ἐν ἑστὶ
δὲ καὶ ἀδελφοῦ, σέβονται μετὰ τῶν
ἑσπεροῦς ἐπιπέδων καὶ ἐπιπέδων τῶν ἰδίων.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἀγαθῶν ἐν Χριστῷ
δὲ καὶ ἀγαθῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν
αὐτῶν, καὶ τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀγαθῶν.

Ἐπειδὴ καὶ τῶν ἀγαθῶν ἐν δὲ καὶ τῶν ἀγαθῶν
συνειδητῶν ἐν τῶν ἐστὶ τῶν ἀγαθῶν
τοῦ καὶ τῶν ἀγαθῶν ἡμῶν ἀγαθῶν

Ἐπειδὴ καὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἀγαθῶν
ἀγαθῶν ἡμῶν ἀγαθῶν τῶν ἀγαθῶν, ἐστὶ

ἔξωθεν ὄψεαι ὄψων τὸ ἰσχυρότερον ἄλλο.
ἀπὸ τῆς ἐξωθεν εὐφροσύνης καὶ ἀνδρείου
τῆς καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν ἡμῶν.

Ἐὖς ἀγαπήσει καὶ ἴσως μὴ χεῖρα, τὴν
τῆς ἀπὸ τὸν ἴσως ὅσοις τῆς μετὰ τὸν
ἐν τῇ καὶ τὴν γυναικῶν

Ἡ ἴσως ὁ βασιλεὺς ἡμῶν ἔστω ὁ Α'.

Ἡ καὶ τῆς τῆς καὶ τὴν χαρῶν ἐστὶ ἀγαθὴ
τῆς εὐφροσύνης καὶ ἀνδρείου.

Ἐν τῇ καὶ τῇ καὶ ἀπὸ τῆς βασιλείας
καὶ τῆς καὶ τῆς μετὰ διακρίσεως τῆς
καὶ τῆς διακρίσεως τῆς εὐφροσύνης καὶ ἀνδρείου.
καὶ τῆς καὶ τῆς κατὰ τὴν ὁδὸν ἡμῶν, ἔστω ὁ
ἐκ τῆς καὶ τῆς κατὰ τὴν ὁδὸν ἡμῶν.

Ἡ καὶ τῆς κατὰ τὴν ὁδὸν ἡμῶν τῆς
καὶ τῆς κατὰ τὴν ὁδὸν ἡμῶν τῆς
κατὰ τὴν ὁδὸν ἡμῶν τῆς κατὰ τὴν ὁδὸν ἡμῶν

Ἡ κατὰ τὴν ὁδὸν ἡμῶν τῆς κατὰ τὴν ὁδὸν ἡμῶν
κατὰ τὴν ὁδὸν ἡμῶν τῆς κατὰ τὴν ὁδὸν ἡμῶν
κατὰ τὴν ὁδὸν ἡμῶν τῆς κατὰ τὴν ὁδὸν ἡμῶν

77
 διότι τῆς ἀρχῆς κυβερνήσεως τῶν Περσῶν.
 ἔχοντος δὲ τὸν βασιλῆα καὶ σταυρωμένου,
 οὐκ ἔστιν ἔτι καὶ ἄλλοις ὡς ἀρκεῖται ἀποδοῦναι,
 εἰ δὲ οὐκ ἔστιν ἄλλοις ὡς ἀρκεῖται ἀποδοῦναι
 εἰς διανομήν.

ἔχοντος καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐχόντων καὶ
 μου ἀπὸ τῆς Α. Α. τῶν βασιλέων καὶ τῶν
 βασιλέων ἄλλων, διότι ἔχον τὴν κατωτάτην
 καὶ μετὰ τὴν ἐξ ἰσχυρῶν καὶ ἐξ ἰσχυρῶν
 ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μου ἀρκεῖται ἀποδοῦναι,
 καὶ τὸν δὲ εἶναι ἀποδοῦναι.

Ἡ συντήρησις μου εἶναι ἀνεπιθύμητος,
 ἀνεπιθύμητος ἢ χάρις μου κατὰ τὴν
 τῆς ἀρχῆς ἀρχῆς.

Διὰ τὸν βασιλῆα δὲ μετὰ τὴν ἀρχῆς τῆς
 ἐπιθυμίας μου ἀναγνῶσκοντες ἐξ ἐξῆς,
 εὐδοκίαν καὶ ἀδελφικὰ φρονεῖν, εἰς τὸ ἀντι-
 νέον, διὰ τὴν ἐπιθυμίαν μου ἀναγνῶσκοντες
 βασιλέων ἀρχῆς, μετὰ τὴν ἀρχῆς, ἐν ἐπιθυμίας
 ἢ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀρχῆς ἀρχῆς, ἢ ἀ-
 γνῶσκοντες ἀπὸ τῆς ἀρχῆς καὶ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς,
 ἀπὸ τῆς ἀρχῆς καὶ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς.

τον λαόν τουτον. Ζήτω ἡ αὐτοκράτορος ἀρχ. ἐπιθυμία, Ζήτω τὸ οἰκουμ. πατριάρχιστον.
 Ζήτω ὁ βασιλεὺς, Ζήτω ἡ ἐπιθυμία κυβερνήσεως, Ζήτω τὸ ἔθνος, Ζήτω ἡ καρτερία καὶ τὴν ἀποδοῦναι.

Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΣ ΤΟΜΟΣ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΥ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΑΓΓΕΛΙΑΝ ΤΗΣ 15-6-37

οι εννοούμενοι κατωτέρω το κείμενο του Πατριαρχεικού Τόμου περί εύλογίας του Αυτοκεφάλου της εν Αλβανία Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Βενιαμίν έλέω Θεού Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης και Οικουμενικός Πατριάρχης.

ήν ενυπάρχουσαν πρόνοιαν και περίησαν ή Αγία του Χριστού Εκκλησία φιλόστοργος Μητήρ, αδιαλείπτως πρὸς τὸ τῶν εὐσεβῶν ἀθροισμάτων κινυμένη, οὐ διαλείπει τοῖς προσήκοντιν ἐκάστοτε τῷ καιρῷ και τῷ τόπῳ φιληπαινετοῖς τρόποις και δαψιλεστοῖς, ἀλλά, ἐπὶ ἀνὰ δεήσῃ, ταῖς ἀπ' αὐτῆς, καίς πρὸς τὴν τῶν ἀναφαινομένων γυναικῶν θεραπείαν τὸ τῆς ἱεράς μερίδος καθῆκον ἐπιτελοῦσα, ὥστε ἀπρόσβλητον πάντοτε γίνεσθαι κατ' αὐτοὺς οἰκειῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τὴν οἰκονομίαν και μερίζοντα τὴν ἐν αὐτῷ καρποφορίαν, ἥτις ἐστὶ δῆπου τὸ εὐεργετικὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς μερίδος και ευθερονοσεως.

Ὡς δὴ και νῦν, ἐπειδὴ οἱ ἐν τῷ κατ' ἅμα Θεοῦ εύλογηθέντι νεορῶν Αλβανικῷ Κράτει εὐσεβεῖς ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ ἀπετάθησαν πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς Ἁγιωτάτων Ἀποστολικὸν και Πατριαρχεικὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον, ὑφ' ἡμῶν ἀμφιλαφῆ σκέπη ἀπ' αἰῶνων ἡμῶν παρακαταθήκη περιείποντο και τῷ Χριστῷ ἐν τῷ ἀμπελώνῳ αὐτῶν ὄντες διεσώζοντο, και θαρροῦντως ἐκ τῆς αὐτῆς ὡς μητέρα φιλόστοργον τὰς οὐσας αὐτῶν ἐξέθεντο ἐκκλησιαστικῶν ἀνάγκης και θερμῶν ὑπέβαλον εὐκαίρως και αἰτησιν περὶ εύλογίας και ἀναύξεως τῆς κατ' αὐτοὺς ἐκκλησιαστικῆς περιοχῆς εἰς ἴδιαν αὐτοτελήν και αὐτοκέφαλον ἐκκλησιαστικὴν περιφέρειαν, ἡμῶν τῆς τοιαύτης συγκροτήσεως τὰς νέας αὐτῶν τῶν πολιτικῶν ἡμετέρας συνθήκας δυναμένης καλῶς εὐεργετικῶν τὴν καλὴν οἰκονομίαν και διεξαγωγῆς τῶν κατ' αὐτοὺς ἐκκλησιαστικῶν ἡμετέρας ἐπαρκεῖν και τὴν εὐσταθῆ πρόοδον ἐν τῇ ὅλῃ προόδῳ τοῦ ἡμετέρου Αλβανικοῦ Κράτους ἀσφαλιῶν και ἐμπεδοῦν, αὐτὸ τὸ θεοφρονῶν Αλβανικὸν Κράτος ἀξιοχρεῶς ἐκ τῆς ἐν παντὶ ἀκωλύτου και ἐλευθερίας προκοπῆς τῶν ἰδίων αὐτοῦ πολιτικῶν προνοουμένου τῆ ἐν αὐτῷ Ορθοδόξου Εκκλησίας πλήρη αὐτοτέλειαν και εὐθερίαν ἐβεβαίωσατο, ἡ Μετριότης ἡμετέρα μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς Ἱερωτάτων Ἐπιτροπικῶν και ὑπερτίμων, τῶν ἐν τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ὑμῶν ἀδελφῶν και συλλειτουργῶν, μετὰ φιλοστόργως πρὸς τὴν υἱικήν αὐτῶν ταύτην αἰτησιν προσοχῆς ἀποβλέψαντες και τὰς Ἱερωτῶν κανόνων διατάξεις και τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν και πρᾶξιν ὁδηγῶντες, ἐγνωμεν εὐμενῶς τὸ πρὸς

ἡμᾶς αἴτημα τοῦτο κατὰ τὸν Ἁγιωτάτων Ἁγιωτάτων ἡμῶν κατὰ πνεῦμα υἱῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν ἀποδέξασθαι και τὴν ταρ' ἡμῶν χορηγήσαι εύλογίαν και κύρωσιν πρὸς τὴν ἀνεξάρτητον και αὐτοκέφαλον ὀργάνωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐργαμάτων αὐτῶν.

Ὅθεν και συνοδικῶς ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀποφαινόμενοι ὀρίζομεν και ἀνακηρύττομεν, ἐν ὧραις αἰσίαις ὅπως αἱ ἐν τῷ θεοσώστῳ Αλβανικῷ Κράτει περιλαμβανόμεναι ὀρθόδοξοι ἐπαρχίαι τε και κοινότητες πᾶσαι ὑπάρχουσαι ἐφεξῆς συνηνωμένα και συγκροτημένα ἐκ μίαν αὐτοτελῆ και αὐτοκέφαλον ἐκκλησιαστικὴν ὀργάνωσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτομήν «Ὀρθόδοξος Αὐτοκέφαλος Εκκλησία Αλβανίας», ἡ Εκκλησία δὲ αὕτη, πνευματικὴ ἡμῶν ἀδελφῆ ὑπάρχουσα, διέτη και διοικητὴ ἐφεξῆς τὰ εὐαγγελικὰ τῆς ἀνεξαρτητικῆς και αὐτοκεφάλως, κατὰ τὴν τάξιν και τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα και τῶν λοιπῶν Ἁγίων Ὀρθόδοξων Αὐτοκεφάλων Εκκλησιῶν, ὡς ὑπερτάτην ἐαυτῆς διοικητικὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν ἔχουσα και ἀναγνωρίζουσα τὴν ἐκ τῶν κανονικῶν ἐν Αλβανία ὀρθόδοξων Ἀρχιερέων ἀπαρτιζομένην Ἱερὰν Σύνοδον, Προέδρον ἔχουσαν τὸν κατὰ καιρὸν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Τυράνων και πάσης Αλβανίας. Πρὸς τήρησιν δὲ και εἰς ἐνδειξιν και οὕτω τῆς ἱεράς κανονικῆς ἐνότητος μετὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἁγιωτάτου Ἀποστολικῶν και Πατριαρχεικῶν Οἰκουμενικῶν Θρόνων και πασῶν τῶν Ὀρθόδοξων Αὐτοκεφάλων Εκκλησιῶν ἔχει τὸ καθῆκον ὁ ἐκάστοτε Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Τυράνων και πάσης Αλβανίας, ὅπως ἀναγγέλλῃ, κατὰ τὴν τάξιν τῆς Ἁγίας Ὀρθόδοξου Εκκλησίας, τὴν ἐκλογὴν και ἀνάρρησιν αὐτοῦ δι' ἐκθρονιστηρίων Γραμμάτων τῆ καθ' ἡμᾶς τε Μεγάλῃ του Χριστοῦ Εκκλησίᾳ και πάσαις ταῖς ἀδελφαῖς Ὀρθόδοξοῖς Αὐτοκεφάλοις Εκκλησίαις και τὴν νομιμομένην παρέχῃ ἐπὶ τούτῳ ὁμολογίαν και διαβεβαίωσιν περὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ τε και τῆς ἐπιτασσόμενης αὐτῷ Ἁγίας Εκκλησίας ἀπαρασφαλοῦς τηρήσεως τῆς ὀρθόδοξου πίστεως και εὐσεβείας και πάντων ὅσα οἱ θεῖοι και οἱ ἱεροὶ Κανόνες και ἡ τάξις τῆς Ἁγίας Ὀρθόδοξου Εκκλησίας διακελεύονται, και ὅπως μνημονεύῃ, κατὰ τὴν τάξιν, ἐν τοῖς διπτύχοις τοῦ ὀνόματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου και τῶν λοιπῶν Ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν και Σεβασμιωτάτων Προέδρων τῶν Ἁγίων Ὀρθόδοξων Αὐτοκεφάλων Εκκλησιῶν. Ὀρίζομεν ἅμα ὅπως και ἡ ἐν Αλβανία ἀδελφῆ Ἁγία Αὐτοκέφαλος Ὀρθόδοξος Εκκλησία λαμβάνῃ τὸ Ἁγιον Μῦρον παρὰ τῆς καθ' ἡμᾶς Μεγάλῃ του Χριστοῦ Εκκλησίας. Ὁσαύτως συνίσταμεν ὅπως προκειμένου περὶ ζητημάτων ἡ ἀποριῶν γενικωτέρας ἐκκλησιαστικῆς φύσεως, ἐξερχομένων τῶν ὀρίων τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐπὶ μέρος Αὐτοκεφάλων Εκκλησιῶν, ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Τυράνων και πάσης Αλβανίας ἀπευθύνεται πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς

Ἁγιωτάτων Ἁγιωτάτων ἡμῶν κατὰ πνεῦμα υἱῶν ὀρθόδοξων χριστιανῶν ἀποδέξασθαι και τὴν ταρ' ἡμῶν χορηγήσαι εύλογίαν και κύρωσιν πρὸς τὴν ἀνεξάρτητον και αὐτοκέφαλον ὀργάνωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐργαμάτων αὐτῶν.

Ὅθεν και συνοδικῶς ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀποφαινόμενοι ὀρίζομεν και ἀνακηρύττομεν, ἐν ὧραις αἰσίαις ὅπως αἱ ἐν τῷ θεοσώστῳ Αλβανικῷ Κράτει περιλαμβανόμεναι ὀρθόδοξοι ἐπαρχίαι τε και κοινότητες πᾶσαι ὑπάρχουσαι ἐφεξῆς συνηνωμένα και συγκροτημένα ἐκ μίαν αὐτοτελῆ και αὐτοκέφαλον ἐκκλησιαστικὴν ὀργάνωσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτομήν «Ὀρθόδοξος Αὐτοκέφαλος Εκκλησία Αλβανίας», ἡ Εκκλησία δὲ αὕτη, πνευματικὴ ἡμῶν ἀδελφῆ ὑπάρχουσα, διέτη και διοικητὴ ἐφεξῆς τὰ εὐαγγελικὰ τῆς ἀνεξαρτητικῆς και αὐτοκεφάλως, κατὰ τὴν τάξιν και τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα και τῶν λοιπῶν Ἁγίων Ὀρθόδοξων Αὐτοκεφάλων Εκκλησιῶν, ὡς ὑπερτάτην ἐαυτῆς διοικητικὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν ἔχουσα και ἀναγνωρίζουσα τὴν ἐκ τῶν κανονικῶν ἐν Αλβανία ὀρθόδοξων Ἀρχιερέων ἀπαρτιζομένην Ἱερὰν Σύνοδον, Προέδρον ἔχουσαν τὸν κατὰ καιρὸν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Τυράνων και πάσης Αλβανίας. Πρὸς τήρησιν δὲ και εἰς ἐνδειξιν και οὕτω τῆς ἱεράς κανονικῆς ἐνότητος μετὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἁγιωτάτου Ἀποστολικῶν και Πατριαρχεικῶν Οἰκουμενικῶν Θρόνων και πασῶν τῶν Ὀρθόδοξων Αὐτοκεφάλων Εκκλησιῶν ἔχει τὸ καθῆκον ὁ ἐκάστοτε Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Τυράνων και πάσης Αλβανίας, ὅπως ἀναγγέλλῃ, κατὰ τὴν τάξιν τῆς Ἁγίας Ὀρθόδοξου Εκκλησίας, τὴν ἐκλογὴν και ἀνάρρησιν αὐτοῦ δι' ἐκθρονιστηρίων Γραμμάτων τῆ καθ' ἡμᾶς τε Μεγάλῃ του Χριστοῦ Εκκλησίᾳ και πάσαις ταῖς ἀδελφαῖς Ὀρθόδοξοῖς Αὐτοκεφάλοις Εκκλησίαις και τὴν νομιμομένην παρέχῃ ἐπὶ τούτῳ ὁμολογίαν και διαβεβαίωσιν περὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ τε και τῆς ἐπιτασσόμενης αὐτῷ Ἁγίας Εκκλησίας ἀπαρασφαλοῦς τηρήσεως τῆς ὀρθόδοξου πίστεως και εὐσεβείας και πάντων ὅσα οἱ θεῖοι και οἱ ἱεροὶ Κανόνες και ἡ τάξις τῆς Ἁγίας Ὀρθόδοξου Εκκλησίας διακελεύονται, και ὅπως μνημονεύῃ, κατὰ τὴν τάξιν, ἐν τοῖς διπτύχοις τοῦ ὀνόματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου και τῶν λοιπῶν Ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν και Σεβασμιωτάτων Προέδρων τῶν Ἁγίων Ὀρθόδοξων Αὐτοκεφάλων Εκκλησιῶν. Ὀρίζομεν ἅμα ὅπως και ἡ ἐν Αλβανία ἀδελφῆ Ἁγία Αὐτοκέφαλος Ὀρθόδοξος Εκκλησία λαμβάνῃ τὸ Ἁγιον Μῦρον παρὰ τῆς καθ' ἡμᾶς Μεγάλῃ του Χριστοῦ Εκκλησίας. Ὁσαύτως συνίσταμεν ὅπως προκειμένου περὶ ζητημάτων ἡ ἀποριῶν γενικωτέρας ἐκκλησιαστικῆς φύσεως, ἐξερχομένων τῶν ὀρίων τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐπὶ μέρος Αὐτοκεφάλων Εκκλησιῶν, ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Τυράνων και πάσης Αλβανίας ἀπευθύνεται πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1937 κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον (ιβ'), ἐπινεμήσεως Ε'.

† Ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Βενιαμίν ἀποφαινεται.

Ὁ Χαλκηδόνης Μάξιμος, Ὁ Προΐση Πολύκαρπος, Ὁ Σαρδέων και Πισιδίας Γερμανός, Ὁ Θεοδορουπόλεως Λεόντιος ὁ Χριστουπόλεως Μελέτιος, ὁ Αἴνου Γερμανός, ὁ Δέρκων Ἰωακείμ, ὁ Πριγκηπονῶν Θωμᾶς, ὁ Ἡλιουπόλεως Γεννάδιος, ὁ Εἰρηνοπόλεως Κωνσταντῖνος, ὁ Λαοδικεῖας Ἀποστόλος.

ἐν γύρισε στίτι του, τὸν ἐπερίμενε αὐτὸς εὐχάριστη ἐκκλησία: Οἱ συμπολιτῆται του εἶχαν κάνει ἔρανον και εἶχαν μαζέψει 1000 δολάρια. Ὑπερήφανος ὁ Τζάκσον ἀπεποιήθη τὴν προσφορὰν.

Ἀργότερον ὅμως τὸ Κογκρέσον ἐπέφυσε νὰ του δοθῇ ἔκτακτη ἀποζημίωσις ἴσου ποσοῦ πρὸς τὸ πρόστιμον. Ἦν 4 Μαρτίου 1829 ὁ Ἄντριου Τζάκσον ἐξελέγη πρόεδρος τῶν Ἦν. Πολιτικῶν, ὁ ἕβδομος κατὰ σειράν, ἦν ὅμως ὁ πρῶτος Ἀμερικανὸς πρόεδρος, ἐναντίον τοῦ ὀποιοῦ ἐγένετο ὀλοφονικὴ ἀπόπειρα. Τὴν 30 Ἰανουαρίου 1835, καθὼς ἐβγαίνε ἀπὸ τὸ ἀεροπλάνιον ὅπου εἶχε μεταβῆ διὰ τὸ νημιώσιμον ἐνὸς μέλους τοῦ Κογκρέσου, ἕνας νέος, ὁ Ρίτσαρντ Λῶρενς ὄν ἐπλησίασε και ἐπυροβόλησε δύο ἰσορᾶς ἐναντίον του. Ὁ δράστης τῆς ὀλοφονικῆς ἀποπειρᾶς ἦταν ἀνίσορπος. Αἱ σφαῖραι ἠστόχησαν.

κμ. Βήμα
15 / - 14 / 1934

Ο ΑΛΒΑΝΙΚΟΣ ΛΑΟΣ

ΤΕΔΕΧΘΗ ΕΝΘΟΥΣΙΩΔΩΣ ΤΟΥΣ ΙΕΡΑΡΧΑΣ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΟΡΥΤΣΑΣ

Ἅγιος Κορυτᾶς κ. Εὐλόγιος Κορυτᾶς ἀπεθύμησε πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμηνικὸν Πατριάρχην, ἐν ἣ περιγράφει τὰς ἐντυπώσεις του ἐκ τῆς γενομένης εἰς τοὺς Ἀλβανοὺς Ἱεράρχας ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἀρχῶν ὑποδοχῆς. Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης δημοσιεύομεν τὰ κάτωθι :

Ἡ Πατρις ἡμῶν ἐν ἐξάλλῳ ἐνθουσιῶ ὑπεδέξατο ἡμᾶς ἐπ' ἀληθεία ὡς σφίτας, καὶ ἐπὶ ἓνα ἡδὴ μῆνα πανηγυρίζει ἀπ' ἄκρου ἕως ἄκρου σύμπας ὁ Ἀλβανικὸς λαὸς τὴν τῆς Ἐκκλησίας λιγγευσίαν. Εἰς τὸν πρῶτον αὐτῆς ἰένα, τοὺς Ἁγίους Σαράντα, ὁ προσωνήσας ρήτωρ παρέβαλεν ἡμᾶς τοὺς οὖς ἀρχιερεῖς, κομιζομένους τὸν ἱερὸν ἴμιον τοῦ Αὐτοκεφάλου, πρὸς τὸν πύσῃ, τὸ δὲ Πατριαρχεῖον τὸ Οἰκουμηνικὸν πρὸς τὸ ὄρος Σινᾶ, ὅπως ὀραηλιτικὸς λαὸς, εἶπεν, ἐπὶ εἰκασαίν ὀδυνώμενοι ἀνέμενον τὸν Τόμον ; νέας Θεοχαράκτους πλάκας πεμπονας ἡμῖν παρὰ τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριάρχου.

Ὁ λαὸς εἶχε συρρεῦσει εἰς τὴν παραν ἀπὸ τῶν ἀπωτάτων σημείων τῆς ἀρχίας Ἀργυροκάστρου, ἀπὸ τῶν κροκεραυνίων οἱ γενναῖοι Χειμαριῶν, βαδίζοντες ὀδὸν ἡμερῶν δύο, ποῖνες καὶ γεωργοί, ἵνα λάβωσι δι' ἡμῶν ἰν πατριαρχικὴν εὐλογία.

Λαὸς εἰς ἄκρον εὐσεβῆς, στερορῶς ἐμῆνων εἰς τὰ πάτρια, βαρέως ἔφερε τὴν ἐτὰ τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριαρχείου ἀκοπὴν τῶν σχέσεων. Ἐν πεποιθήσει ἴσπευεν, ὅτι ἡ θεία Χάρις ὄχετο ἀουσα ἐκ τῆς ἀποσχισθείσης Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας. Πολλοί, πλείστοι διέφυγαν καὶ τὸν ἐκκλησιασμὸν καὶ εἰς ὀδεμίαν ἐπαρχίαν ἐβλήθησαν πρὸς τοὺς πρῶην ἐπισκόπους, ὁ δὲ ἀρχειπίσκοπος ἦν ὁ ἀποδιοπομπαῖος εἰς ἱανδήποτε ἐπαρχίαν μετέβαινε. Ἐνεῦθεν ἐξηγεῖται ὁ συναγερομὸς καὶ ὁ κράτητος ἐνθουσιασμοὸς τῶν Ὀρθόδοξων Ἀλβανῶν ἐπανεύρον τὴν ὀδὸν τῶν πατέρων, οἵτινες ἐσώθησαν ἐκ τῆς ἀλαξοπιστίας καὶ ἐκ τῶν διαφόρων ῥοπαγανδῶν, προσηλωμένοι μετ' ἀφοιώσεως πρὸς τὸ Οἰκουμηνικὸν Πατριαρχεῖον.

Περὶ τὸ ὄνομα τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριάρχου ἐξασκοῦντος τοιαύτην παρὰ οἷς Ἀλβανοῖς ἐπιροήν, ἠνώθησαν ἐναυθα καθ' ὅλην τὴν Ἀλβανίαν καὶ ἴντες οἱ πολιτικῶς ἀντίθετοι (ἐθνικιστὰς καὶ γραικομανοὶ) καὶ ἀποτελοῦσι ἕν ἐν ἀδιάσπαστον σῶμα, θεωροῦντες ἡν Ἐκκλησίαν ὡς τὸν σπουδαιότερον ἰθνικὸν παράγοντα. Μέγα γεγονός καὶ ἰνῶνιστον διὰ τὴν πατρίδα.

Εἰς τὸ Δυρράχιον ἀνέμενον ἡμᾶς ἐπιτροπαὶ ἐξ ὀλης τῆς Ἀλβανίας, ἐκείθεν δὲ μετὰ βατῶν καὶ κλάδων (ἦν γὰρ ἡ Βαϊτοφόρος) ἐνδεδυμένοι τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν παρελίσσαντες διὰ τῆς πόλεως, ἐνῷ ὁ λαὸς, Χριστιανοὶ καὶ Μουσουλμάνοι, σταυροχοποῦμενοι ἀπεκαλύπτοντο. Δι' αὐτοκινήτων πλέον τῶν 30 ἐφθάσαμεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν, τὰ Τίρανα.

Ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὸ χωρίον Σιάκο εἶχομεν μίαν κατάπληξιν. Μᾶς ἐσταμάτησεν ὁ λαὸς καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν σχολείων ζητωκραυγάζοντες ὑλὲρ τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ χαιρετῶντες κατὰ τὸν Ἀλβανικὸν περιεργον τρόπον. Τὸ χωρίον εἶναι Μουσουλμανικόν, ὅπου ἄλλοτε δὲν ἠδύνατο ὁ διαβάτης νὰ σωθῇ ἀπὸ τοῦ λιθοβολισμοῦ τῶν παιδῶν, οἵτινες ἡδὴ ἠλλάλαζον πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῶν ἀρχιερέων, οἶονεὶ ἐκφωνοῦντες, ὡς ἄλλοτε οἱ τῶν Ἑβραίων παῖδες, τὸ Ὄσανά.

Εἰς τὰ Τίρανα ἡ ὑποδοχὴ ἦν μεγαλοπρεπεστάτη, ὁ λαὸς μᾶς ἀνέμενε ἐξωτῆς πόλεως, ὅπου προσεφώνησεν ἡμᾶς ὁ Δῆμαρχος.

Μετὰ φανῶν, ἐξαπτερύγων καὶ λαμπάδων, προπορευομένων τῶν ἱερέων, ἐνῷ ἀντήγει ὁ χορὸς τῶν ἱεροπαίδων τοῦ Σεμναρίου, καθυθύνθημεν εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναόν, ὅπου ἀνέμενον τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον καὶ οἱ ἐπίσημοι (ἐν οἷς καὶ οἱ πρέσβεις τῆς Ἑλλάδος, Σερβίας, Ρουμανίας καὶ Ἀμερικῆς). Μετὰ τὴν δοξολογίαν καὶ τοὺς ἐκφωνηθέντας λόγους ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Ἀργυροκάστρου ὁ Πατριαρχικὸς Τόμος, μετ' ὁ παραμειναντων καὶ τῶν ἐπισήμων, ἐγένετο ἡ πρῶτη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου θεία λειτουργία.

Τὴν μεθεπομένην ἡμέραν, ἐκδοθέντων ἐν τῷ μεταξὺ τῶν Βασιλικῶν Διαταγμάτων, ἐδέξατο τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ὁ Μεγαλειότατος διὰ νὰ ὀρκισθῇ. Ἡ ὑποδοχὴ ἦν ἐπίσημος γινομένη μόνον εἰς βασιλεῖς. Τὸν Βασιλέα προσεφώνησεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος κατ' ὄνομα, ὅστις καὶ ἀπήντησεν ἐξίρας τὴν τῆς Ἐκκλησίας σημασίαν καὶ ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ λαοῦ καὶ συστήσας ἡμῖν σύντονον ἐργασίαν πρὸς ἀναδιοργάνωσιν τῆς Ἐκκλησίας. Λαβὼν δὲ ἀφορμὴν ἐκ τοῦ σημείου τῆς προσφωνήσεώς μου, ἐν ᾧ εἶπον, ὅτι καὶ ὁ ἦρωσ τῶν Ἀλβανῶν Σκενδέρβη μπέης μετεπέμψατο ἐξ Ἀγίου Ὄρους πνευματικὸς καὶ διδασκάλους, ἐπεκύρωσε τοῦτο προσθεὶς ὅτι ὄντως ἐκεῖνος ἦν προσκείμενος τοῖς Ἀνατολικῶς φίλα φρονῶν τοῖς Ὀρθοδόξοις, διότι παρὰ πάντων ἐγκατελείφθη ἐν τῷ ἀ-

Ἡ ὑποδοχὴ ἡ γενομένη ἡμῖν ἐν Κορυτᾶς εἶναι μνημειώδης, ἀνευ προηγουμένου, ὅπως ἐχαρακτηρίσθη καὶ ὑπὸ Ἀλβανικοῦ τύπου. Ἡ πρωτοπορεία ἐπιβαίνουσα αὐτοκινήτων ὑπεδέξατο ἡμᾶς εἰς τὴν ἀρχαίαν Σελασφόρον (νῦν Σβέρδαν) εἰς ὀραίαν ἀπόστασιν. Μεταξὺ τῶν πρωτοπόρων ἐνταῦθα εἶχον τὴν καλωσύνην νὰ ἔλθωσι καὶ ὁ Ἕλλην Πρόξενος κ. Γ. Σαφεριδάκης ὡς καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Ρουμανικῆς Κοινότητος. Εἰς δὲ τὴν Μητρόπολιν ἐπεσκέψατο ἡμᾶς καὶ ὁ Σέρβος Πρόξενος. Οἱ Ἕλληνες ἀντιπρόσωποι τὸ πρῶτον ἡδὴ ἠλθον εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς Ἀλβανικῆς Ἱεραρχίας ἀπ' οἴτου ἐδημιουργήθη τὸ ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα.

Σύμπας ὁ κληρὸς καὶ ὁ λαὸς ὑπεδέξατο ἡμᾶς ἐκτὸς τῆς πόλεως εἰς τὴν «κοιλιάδα τῶν δακρύων» (Lëndin' e tot ëne) λεγομένην, ἐνθα προέπεμον τοὺς ξενητευμένους. Ἐνταῦθα ὀμίλησεν ὁ Δῆμαρχος τῆς πόλεως καὶ ἔρω, ἀπαντῶν εἶπον ὅτι τὰ τότε δάκρυα τῆς λύπης νῦν εἶναι δάκρυα χαρᾶς. Εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν ναὸν μετὰ τὴν δοξολογίαν προσεφώνησεν ἡμᾶς ὁ ἐκ τῶν δημογερόντων ἐγκριτος δικηγόρος κ. Βασ. Κόνδης. Μετὰ τὴν ἀπ' ἄμβωνος ἀνάγνωσιν τοῦ ἱεροῦ Τόμου καὶ τὴν πατριαρχικὴν φήμην ἐξεφώνησα τὸν ἐν θρονιστήριον, ἐκθέμενος δι' ὀλίγων καὶ τὸ πρόγραμμα.

Τὸ ἡμῖνον τοῦ λόγου ἐξέρετο εἰς τὴν γενομένην ἡμῖν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις δεξίωσιν καὶ ξενίαν, εἰς τὰ τῆς χειροτονίας μου ἐν τῷ Πατριαρχικῷ ναῷ καὶ εἰς τὰ ἐκδηλωθέντα ἐκεῖ ὑπὸ τοῦ παροικούντος Ἀλβανικοῦ λαοῦ αἰσθήματος καὶ περὶ τῆς ὀρέτου συμπαθείας τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριάρχου πρὸς τὸν Ἀλβανικὸν λαόν. Τὰ ἐκκλησιασμά εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριάρχου ἀνελύετο εἰς ζητωκραυγὰς. Καθ' ὅλην τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα καὶ τὰς ἡμέρας τοῦ Πάσχα, καθ' ἡμέραν καὶ συνεχῶς ἐκήρυττον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὁ ἀπέραντος μητροπολιτικὸς ἦν κατὰ μεστος, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι 4 ναοὶ τῆς πόλεως. Ἐκκλησιαζομένους εἶχομεν καὶ Μουσουλμάνους, οἵτινες, διεδήλουν τὴν ἀγάπην αὐτῶν πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν ἐμφανεστάτα. Μουφτῆδες, μπεῆδες καὶ ὁ λαὸς αὐτῶν οὐ μόνον ἐξῆλθον πρὸς ὑποδοχὴν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Μητρόπολιν προσῆλθον καὶ ὑπέβαλον συγχαρητήρια. Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ κατὰ τὴν περιοδείαν ἡμῶν. Εἰς τὸ Λιασκοβίκιον μάλιστα (ἐξ ἡμισείας οἰκούμενον, καὶ ὅπου οἱ ἰσχυρότεροι μπεῆδες), ὁ λαὸς μετὰ τῶν μαθητῶν ἐξεβλήθη εἰς προὔπαντησιν, εἶχεν ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Χαϊδάρ Βεχμπῆ μπέην, λαμπρὸν πατριώτην, ὅστις καὶ προσεφώνησεν ἡμᾶς ἐκ θεϊσας τὸν Οἰκουμηνικὸν Πατριάρχην καὶ τὴν Ὀρθοδοξίαν.

Τὴν μεθεπομένην Κυριακὴν παρηκολούθησαν ὀλοὶ τὴν θεῖαν λειτουργίαν καὶ τὸν Λόγον μου περὶ θρησκευτικότητος καὶ συναδελφώσεως. Πανταχοῦ ἐπὶ τὰ πολιτικὰ καὶ στρατιωτικὰ ἀγαπᾷ

Η ΑΛΒΑΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

† ΤΟΥ ΚΟΡΙΤΣΑ Ε

51

επεδέξαντο ημάς μετά των προσηκου-
σάν τιμών και παρηκολούθουν τὰς τε-
λετάς.

Χριστιανοί, οἵτινες ἀπὸ εἰκοσαετίας
εἶχον παύσει φοιτῶντες εἰς τοὺς ναοὺς,
ἕνεκα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀναρχίας, ἐ-
παήλθον ἤδη και εὐχαριστοῦσι τῷ
Θεῷ ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ λύσει τοῦ ἐκκλησια-
στικοῦ ζητήματος. Ἡ πατριαρχικὴ εὐ-
λογία διήλθε διὰ τῆς πετριδος ἡμῶν ὡς
ἤλεκτροκὸς σπινθῆρ, συνεκλόνησε τὸ
πάν και ἀπεκατέστησε τὴν τάξιν και
τὴν εὐλάβειαν καθησυχάσασα τὰς συν-
ειδήσεις τῶν πιστῶν. Ἐπανεῦρον τοὺς
κανονικοὺς ποιμένας, ἦσαν ἀπὸ 20ετίας
σχεδὸν ὄρφανοι και μετὰ τῶν ἐπισκό-
πων τοῦ Πατριαρχικοῦ κύρους ἀνεκτῆ-
σαντο και τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς.

Πιστεύσατε ὅτι εὐρισκόμεθα πρὸ ἀνα-
δημιουργίας πνευματικῆς. Ἐλπίζομεν εἰς
τὸν Ἅγιον Θεόν, ὅτι ἐκ τοῦ χάους τούτου
και τῶν ἐρειπίων, ὅς ἡ ἐκκλησιαστικὴ
ἀναρχία ἐπαφῆκε, θὰ ἐξέλθῃ ἡ θεῖα
ἐκείνη πνοή, ἥτις θὰ δώσῃ ἀληθινὴν
ζωὴν εἰς τὴν νεορὰν Ἀυτοκέφαλον Ἀλ-
βανικὴν Ἐκκλησίαν. Ἐπὶ τούτοις κα-
τασπαζόμενος τὴν παναγίαν δεξιάν ἀ-
πεκδέχομαι τὰς θεοπειθεῖς εὐχάς.

Τῆς Ὑμετέρας Θεοτάτης Παναγιό-
τητος ἐν Χριστῷ ἀδελφός και συλλει-
τουργός.

Ὁ Κοριτσαῖς ΕΙΛΩΓΙΟΣ ΚΟΥΡΙΑΑΞ

Α'. Πῶς εὐρομεν τὴν Ἐκκλησίαν

Μεγά ἀληθῶς γεγονός διὰ τὴν Ἀλ-
βανικὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ὑπῆρ-
ξεν ἡ ὁπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρ-
χείου ἀναγνώρισις αὐτῆς. Ὁ λαὸς ἔχων
ὡς ὄραν, ὅτι οἱ μὲν ἄρχιερεῖς του ἦσαν
καθηρμένοι, και ὅτι οἱ ἱερεῖς του ὑπὸ
τοιούτων ἀρχιερέων ἐχειροτονοῦντο και
δημιουργοῦντο, κατ' οὐδένα τρόπον ἤθε-
λε νὰ ἐλθῃ εἰς ἐλαφὴν πρὸς αὐτούς.
Ἢ μόνον δὲ οἱ πλείστοι ἐθεώρουν τὰ
ὡς αὐτῶν τελούμενα μυστήρια ἀνε-
νέργητα, ἀλλ' οἰδὲ μετέβαινον πλέον
εἰς τοὺς ναοὺς. Οὕτω οἱ ναοὶ ἠρημώθη-
σαν.

Τότε ἐκνεκροφώρησαν ἐν Ἀλβανίᾳ εἰς
ἀπίσταντον βαθμὸν αἱ νέαι ἀναρχικαὶ
και θεϊστικαὶ ἰδέαι. Οὕτω εὐροῦσαι
ἔπαυσε ἕνεκα τῆς μιστιζουσης τὸν λαὸν
ἀφανίστου δυστυχίας και ἀμαθείας
και τὰ πλέον ἀπόκεντρα χωρία.

Ἡ συνῆρη και ἔτερον τι ἵνα ἐπι-
δεινωθῇ παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς τὸ κα-
κόν, ἡ εἰσαγωγή ἐν Ἀλβανίᾳ τοῦ πολι-
τικοῦ γάμου. Ἡδη ἀπὸ τοῦ 1929 οἱ
πολλοὶ ἀρχοῦνται εἰς τὴν ἐν τῇ Δημο-
κρατίᾳ γενομένην δῆλωσιν, ἥτις εἶναι ἀ-
πλῆλ ἡ πατριαρχικὴ πράξις. Εἰς ἓνα χωρίον
τῆς Πρεμετίης εἶπον 45 τοιούτους! Φυ-
σικῶς τούτων τὰ τέκνα αἱ ἐκ πορνείας
προσῆλθοντα κατὰ τοὺς ἱεροῦς κανόνας
δὲν δύνανται νὰ βαπτισθῶσι ἠδὲ πορ-
νεῖα οὐκ ἔστι γάμος, λέγει ὁ μέγας, Βα-
σίλειος, ἀλλ' οὐδὲ ἀγὴν γάμον ἀποτε-
λεῖ. Ὡς ἀφορμὴν οἱ τοιοῦτοι προβύβ-
λουσι τὴν ἀθλίαν οἰκονομικὴν κατά-
στασιν, διὰ νὰ μὴ καταβύβλωσι τὸ πι-
οράβιον διὰ τὴν ἐκδοσὴν ἀδείας γάμου,
ἦτοι ἐν τήλλῃρον. Ἀλλὰ δὲν εἶναι τού-

το, εἶναι ἡ ἐτίδρασις τῶν νέων ἰδεῶν,
ἡ διασῖλευσις τῶν θρησκευτικῶν πεποι-
θήσεων. Δὲν ἤρκεσιν μόνον αὐτὰ, ἐπι-
κολούθησε ἕτερον ὀλεθριώτατον κακόν,
ὄπερ ἐπῆρξε τραῦμα καιρῖον διὰ τὴν
Ὀρθόδοξίαν, ἡ ἐκ τῶν σχολείων ἀπο-
βολὴ τῶν θρησκευτικῶν. Ὁ πολιτικός
τῆς Ἀλβανίας κόσμος, ἀνακηρύξας ἐν
τῷ Συντάγματι τὸ κράτος ἀθρησκον
(afetar), ἀπέβαλεν ἐκ τῶν σχολείων οὐ
μόνον τὰ ἱερά μαθήματα ἀλλὰ και πᾶν
ὅ,τι πρὸς τὰς κρατούσας θρησκευτικὰς
συνεδεῖτο πεποιθήσεις (π.χ. και τὸν
σταυρὸν ἀπὸ τῶν σακκιδίων τῶν μι-
θητῶν ὅπου ἦν κεντημένους). Μαθη-
τῆς, ὅστις ἔκαμε τὸν σταυρὸν, ἡ ἐφοί-
τα εἰς τὸν ναὸν δὲν ἐλάμβανε καλὸν
βαθμὸν. Ἡ καθιερωθεῖσα εἰς Ἀλβα-
νίαν Κυριακὴν ἀγίαν ἔχει τὴν ἔννοιαν,
ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τῶν συνήθων
σκολάζοντες ἐργασιῶν μεταβαίνουν
εἰς τοὺς ναοὺς. Ἀλλ' ἐν τῇ πατριδι
ἡμῶν πᾶν τούναντιον συνῆρη. Οἱ μὲν
μαθητῶσα και ἡ ἄλλη ἐργαζομένη νε-
ότης ἀπὸ πρώτης τὰς Κυριακὰς ἐξήρ-
χοντο εἰς προσκοπικὰς ἀσκήσεις ἢ προ-
στρατιωτικὰς (paraushtarake). ὅπως
λέγονται ἐν Ἀλβανίᾳ και αἵτινες ἐπει-
τα περικόπτουσι τὸν χρόνον τῆς θητεί-
ας, οἱ δὲ ἄνδρες εἰς τὰ κωρενεία Εἰς
τοὺς ναοὺς ἐσύχναζον αἱ γυναῖκες ἢ
μᾶλλον τὰ γράδια. Ἐντεῦθεν ἡ παν-
τελής ἀποξένωσις τῶν νέων ἀπὸ τῆς
θρησκείας. Ἡμεῖς παιδιὰ και νέοι ὄν-
τες ἐγνωρίζομεν ἀπὸ στήθους ὅλους τοὺς
ἕμνους και τὰ τροπάρια τῆς ἐκκλησίας,
οἱ δὲ σημερινοὶ οὔτε τὸ Κύριε ἐλέησον
γνωρίζουσι οὔτε δὲ και τὸν σταυρὸν νὰ
ποιῶσιν. Ἐνεκα τῆς θρησκευτικῆς ταύ-
της ἀδιουρίας, ἐπετόλμασιν δυστυχῶς
αἱ ἀθεϊστικαὶ και ἀνατρεπτικαὶ εἰς τὰ
σχολεῖα ἰδέαι. Εἰς δὲ τὴν κοινωνίαν ἀ-
νεράνησαν οἱ μικτοὶ γάμοι, μάλι-
στα Ὀρθομανῶν νέων μετ' ὀρθοδόξων
νεανίδων. Ὑπὸ τοιαύτας συνθή-
κας δὲν εἶναι ἀνεξήγητον, πῶς
ἐν Ἀλβανίᾳ, ὅπου οἱ Ὀρθόδοξοι ἐπι-
ἔτη ἐτήρησαν τόσον ὑψηλὰ τὴν σημαί-
αν τῆς Ὀρθοδοξίας και τὴν πίστιν ἀ-
μίαντον, ἀνεπήδησαν εἰς μέσον οἱ Κα-
θολικοὶ και δὴ οἱ Οὐνίται Ἀλβανοὶ
τῆς Σικελίας και κάτω Ἰταλίας ὡς σο-
τήρες, ἀνοίγοντες σχολεῖα και διὰ ζωη-
μάτων και παντός μέσου ἐργαζόμενοι
και διακηρύττοντες, ὅτι ἤλθομεν νὰ
διδάσκωμεν διὰ τῆς Χριστιανικῆς πί-
στεως και νὰ σώσωμεν τοὺς Ὀρθοδό-
ξους ἀπὸ τοῦ ἐκτορετισμοῦ. Τούτων
ὕψους ἐχόντων δὲν εἶναι παράδοξον,
ὅτι εὐρομεν τοὺς μὲν νεοὺς νεοὺς,
τοὺς ἱερεῖς τενομένους. Τούτων ἡ πλει-
ονοτῆς ἀμαθέστατοι και τῆς τελευταί-
ας κοινωνικῆς ὑποστάθμης, σημαντικῶς
δυστυχῶς χειροτονηθέντες εἰς τὸν ναὸν

σκληρῆ ἦτοι τῆς ἐκκλησ. ἀναρχίας, οὐδε-
νὸς σεβασμοῦ ἀξιοῦνται παρὰ τοῦ λα-
οῦ. Παρουσιάζονται καθ' ἐκάστην εἰς
τὴν Ἱερὴν Μητρόπολιν θακένδυτοι
και κατατεθλιμένοι ἐπαιτοῦντες τὸν
ἐπιούσιον ἄρτον, τινὲς δὲ και ἀπει-
λοῦντες ὅτι ἐὰν δὲν λάβωσι βοήθημα,
θὰ μεταστῶσι εἰς τὸν Οὐνιτισμὸν. Νέ-
οι και νεάνιδες ὁμοίως, ἐφιέμενοι ἀνω-
τέρων σπουδῶν προσέρχονται ἀθρόοι
ζητοῦντες ὑποστήριξιν μετὰ τὴν ἀπειλὴν
και αὐτὰ εἰς τὸ στόμα, ὅτι θὰ ἀπέλθω-
σιν εἰς τὰ Καθολικὰ σχολεῖα, ὅπου
παγιδεύονται καθ' ἐκάστην. Νέαι εἰς
ὄραν γάμου ζητοῦσι προίκα παρὰ τῆς
Ἱ. Μητροπόλεως, ἄλλω ἐπιστρέφουσι
τὴν ἀπειλὴν, ὅτι θὰ στεφανωθῶσι μετὰ
τὰ καθολικῶν, οἵτινες ὡς γνωστὸν δὲν
ἀπαιτοῦσι προίκα. Ἰσχυρεῖς ἄνθρω-
ποι μικροὶ και μεγάλοι καταφεύγουσιν
εἰς τὴν Μητρόπολιν ζητοῦντες ἔλεος
και συνδρομὴν. Ἀλλὰ τί νὰ τοὺς κά-
μῃ ὅλους αὐτοὺς ἡ Μητρόπολις; ἥτις
ἐπίσης πένεται: Ἡ τῆς Κοριτσαῖς τοῦ-
λάχιστον εἰσπράττουσα ἄλλοτε (μέχρι
τοῦ 1929, ὅτε καθιερώθη ὁ ἀστικός
κώδιξ) 800 λίρας χρυσῆς ἀπὸ τῶν δια-
τυρίων, προικοσυμφώνων, διαθηρῶν κ.τ.τ.
σήμερον περιορίσθη εἰς τὰ δικαιώματα
ἀδείας γάμου και τὰς προαιρετικὰς τῶν
πιστῶν ἐπιχορηγήσεις. Αὐταὶ ὁμως ἕ-
νεκα τῆς στενῆς ἐν Ἀλβανίᾳ οἰκονομικῆς
χρίσεως, οὔτε κατὰ τὸ ἥμισυ πραγμα-
τοποιοῦνται. Ἀπὸ τούτων δὲ πρέπει
νὰ ὑπολογισθῇ ὅτε ἀρχιερατικὸς μι-
σθός, και ὁ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Μη-
τροπόλεως και πάντα τὰ λοιπά. Ἡ λε-
γομένη κρατικὴ ἐπιχορηγήσις συνήθως
μολὶς ἐπαρκεῖ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς
ἀρχιεπισκοπῆς τῶν Τιράνων.

Ἄλλοτε τὸ φιλόπτωχον και κοινο-
τικὸν τῆς Κοριτσαῖς ταμεῖον (Λάσσον)
ἐτήρχει πλουσιοπαρόχος εἰς ὄλας τὰς
ἀνωτέρω ἐκτεθείσας ἀνάγκας, ἀλλὰ τὸ
κεφάλαιον αὐτοῦ (εἰς 200 ἑκατ. περίτοι
δραχμ. ἀνεροζόμενα) κατατεθλιμένα εἰς
τὴν Ἐθνικὴν τῆς Ἑλλάδος Τράπεζαν
κατεσχέθησαν διὰ νόμον ψηφισθέντο
τῷ 1931.

Β'. Ἡ συντελεσθεῖσα ἐργασία.—
Ἡ ἐπάνοδος τῶν πιστῶν εἰς
τοὺς ναοὺς.— Ἡ συστημα-
τοῖσις τοῦ κηρύγματος κα-
τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων
— Ἡ ἱδρυσις τοῦ Σεμιναρίου
και ἡκατατρόπως τῆς προπᾶ
γάνδας.

Ἐν πρώτοις ἡ Πατριαρχικὴ εὐλογία
εἰς λαὸν εἰσεβῆ, ὅπως ὁ ἀλβανικός, ἔ-
πῆρξε θανατασουργός, ὡς τις ἤλεκτροκὸς
σπινθῆρ διελθούσα και ἐργαζήσασα τ
πάν. Οἱ νέοι ὁπὸ τοῦ Οἴκου Πατριάρ-
χου χειροτονηθέντες ἀρχιερεῖς, σήμε-

ἐπιβλημένοι τὸ βίον καθήκον τῆς ὑψη-
 λῶν ἀποστολῆς, ἐπέλαβοντο τοῦ
 οὐ μετὰ τοῦ ἀπειρομένου ἔργου,
 ἵνα καὶ κληρονομήσωμεν τὴν ἐπι-
 στήλην καὶ ἐπιτοκίαν καὶ τῶν
 ἄπορρηκτοῦσιν καὶ ὀφειλῶν
 ἰσχυρῶν, ὅπου ἀπὸ 30ετίας ἀρχιερέως δὲν
 ἐθεάθη, ἀνεξοφώνησαν καὶ ἐνε-
 ρίασαν τὸν λαόν. Ἐν Κοριτσᾷ, ἐν
 πρωτευούσῃ ταύτῃ τῆς Ὀρθοδοξίας
 τείναμεν ὅλας ἡμῶν τὰς δυνάμεις,
 ἠρώματα κατ' ἑβδομάδα ποιοῦντες,
 αἰτεροῦν δι' ἑκάστην τάξιν καὶ ἡλικί-
 ἀνθρώπων. Ἰδιαιτέρως ἐπεστήσαμεν
 προσοχὴν ἡμῶν εἰς τὸν ἐθισμόν εἰ-
 ς ναοὺς τῆς μαθητιώσεως νεότητος
 τὴν μετάδοσιν αὐτῆ τῶν θρησκευ-
 ῶν ἰδεῶν καὶ πρὸς τοῦτο συνεστή-
 αμεν τὰ Κυριακὰ κατηχητικὰ μαθή-
 τα, καὶ τὸν μουσικὸν χορὸν ὑπὸ τὴν
 ἡγήσαν τοῦ καθηγητοῦ τῆς ᾠδικῆς καὶ
 ἄλλης μουσικῆς κ. Σωτ. Κόσμου. Ὁ
 τνευσμένος οὗτος μουσουργὸς διδά-
 ῶν καὶ ῶν τιρωσικῆς τετραφωνίας καὶ
 ζαντ. μουσικῆς συνεκέντρωσεν ὁμάδα
 ὦν καὶ νεανίδων καὶ κατήχησεν αὐτοὺς
 ὦν καλῶς, ὥστε σήμερον κατεκά-
 ῶν Κυριακῆν καὶ φορτὴν συναρπάξου-
 ὄδεκκλησιασματοῦ μητροπολιτικοῦ
 ἄλλου καὶ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγ.
 ὠργίου (οἱ δύο σπουδαιότεροι ναοὶ τῆς
 ριτσᾶς), ὁ κ. Μόσχος καὶ ἄλλοι φιλό-
 οὶ νέοι συνεκρότησαν ἕτερον χορὸν,
 εἰς συνεκίνησε βαθύτατα τὸν λαόν
 τὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα καὶ δι' αὐ-
 τὴν περιφορὰν τοῦ ἐπιταφίου, ὃν περ
 ὄδευσε 20.000 λαὸς τῆς πόλεως (δηλ.
 τὰ τῶν ὀρθοδόξων καὶ οἱ Μουσουλ-
 νοί).

Ἡ ἐπιβληθεῖσα εἰς τοὺς ναοὺς εὐ-
 ξία καὶ ὁ μετὰ σιωπῆς καὶ ἀμετακι-
 του στάσεως ἐκκλησιασμοῦ ἰδίᾳ τῶν
 μικρῶν αἰτινῶν ἔργων, ὅτε εἰς ἀγορὰν τὸν ναόν, συνέτε-
 σεν ὥστε νὰ φοιτῶσι πάντες μικροὶ
 ἢ μεγάλοι καὶ νὰ ἐπαναλάβωσι τὸν
 ἡγῶν οἱ ναοὶ κόσμον, πληροῦμενοι
 ἢ μάλιστα ὁ μητροπολιτικὸς δόακις
 ἰστάται ὁ ἀρχιερέως, μέγροι τῶν
 ῶν ῶν τῶν θυσιαστηρίου, ὅπως
 γει ὁ Δαβίδ. Τὸν κολοφῶνα τῆς ἐπι-
 ρχίας ἡμῶν ἀπετέλεσεν ἡ σύστασις
 τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου ἢ Σεμιναρίου
 ὠάννου Μπάγκα ἐν Κοριτσᾷ.

Τὸ ἴδρυμα τοῦτο, ὅπερ ὑπὸ ἄλλην
 ῶρφήν καὶ πρὸς ἱερώτερον σκοπὸν συνε-
 ζει τὸ ἔργον τοῦ ἄλλοτε Μπαγκείου
 ἠννασίου, εἶναι τὸ κόσμημα καὶ ἡ
 ἰλάισμα τῆς πόλεως ἡμῶν. Καὶ οἰεῖ-
 εται τὸ ἀγαθὸν τοῦτο εἰς γεναιοδωρί-
 ν τῆς ἐν Ἀθήναις Μπαγκείου ἐπιτρο-
 ῆς, καὶ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερι-
 ῶν, οἵτινες ἐν τῇ ἀγάπῃ αὐτῶν πρὸς
 ἡν νεογέννητον ἡμῶν ἐθνικὴν ἐκκλη-
 ἰαν, εἴρον τρόπον νὰ συμβιβάσωσι τὸ
 νεῦμα τῆς Διαθήκης πρὸς τὸ συμφέ-
 ρον τοῦ ὀρθοδόξου Ἀλβανικοῦ λαοῦ,
 σις ἐκ τοῦ Σεμιναρίου θὰ ἔχη πλέον
 ἠμορφωμένους ἱερεῖς καὶ διδασκάλους.
 Ἰλὴν τοῦ Σεμιναρίου τούτου λειτουρ-
 εἶ καὶ ἕτερον ἐν Τιράνοις, ὅπερ ὁμοῦ

σιν ὅπου τὸ τῆς Κροατίας ἡμεῖς
 κλασικὸν γυμνάσιον καὶ ἱερατικὴν ἰα-
 σχολίαν μετὰ παιδαγωγικῶν μαθημάτων.

Ἀλλὰ τὸ ἀνωσοφιστικὸν τῆς Ἐκ-
 κλησίας ἡμῶν ἔργον δὲν ἔλητο πῆ-
 ρες εἰάν δὲν ἐπιτηγνίοντο ἡμεῖς (ἀ-
 πὸ τοῦ Ἰανουαρίου μηνός) τὴν ἑπινα-
 φορὰν τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων
 εἰς τὰ σχολεῖα καὶ ἡ ἐπιτοχία αὐτῆ ἡ-
 φεῖται εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῆς
 Δημογεροντίας Κοριτσᾶς. Συνέβη δὲ
 ὡς ἔζη: Ἐν Κοριτσᾷ κατὰ τὸ εἰς
 Ἀγγλίαν περισηνὸν ἡμῶν ταξίδιον, και-
 ρὸν εὐροῦσα ἡ καθολικὴ προπαγάνδα,
 ἴδρυνε σχολὴν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν 8 -
 10 καλογραμῶν καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ
 καθολικοῦ ἱερέως Βουρνέτη. Λιά διαφῶ-
 ρων δῶρον καὶ ὑποσχέσεων κατῳρόθω-
 σαν νὰ συγκεντρώσωσι περὶ τὰ 400
 παιδιὰ καὶ κοράσια. "Οτε μετὰ ματαί-
 ας διαμαρτυρίας ἀνέλαβον τὴν ἀπὸ τοῦ
 ἄμβωνος ἐπίθεσιν κατὰ τῆς προπαγάν-
 δας. Μετὰ 3 κηρύγματα ἔπεισα χάρις
 τῷ θεῷ τοὺς εἰσεβεῖς καὶ φιλοτίμους
 Κοριτσαίους νὰ ἀποσύρωσι ἐκεῖθεν τὰ
 τέκνα τῶν, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅμως νὰ πεί-
 σωμεν τὴν Κυβέρνησιν νὰ εἰσαγάγῃ τὰ
 ἱερά εἰς τὰ σχολεῖα. Οὕτως ἠναγκά-
 σθημεν νὰ συντάξωμεν τὸ ὑπόμνημα ἐ-
 κείνο καὶ νὰ ὑποστηρίξωμεν αὐτὸ καὶ
 προσωπικῶς πρὸς τὴν ἐν Τιράνοις Κυ-
 βέρνησιν, ἐπικαλεσθέντες καὶ τὴν ἐπέμ-
 βασιν τῆς Α. Μ. τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν ἁ-
 νακτοῦ Ζώγου τοῦ Α'. Ἡ εἰσαγωγή τῶν
 θρησκευτικῶν εἰς τὰ σχολεῖα ἦτο ἡ τε-
 λεία τῶν καθολικῶν κατατρόπως. Οὕ-
 τοι ἀπελπισθέντες ἀφῆκαν σχεδὸν τὴν
 Κοριτσᾶν τραπέντες πρὸς τὴν Ἀδελῶνα
 καὶ τὸ Ἀργυροκαστρον, ἔπειτα διεξάγε-
 ται ἡδη ὁ ἀγὼν, καταλήξας καὶ εἰς ἀ-
 φορισμὸν ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος ἀναγνω-
 σθέντα.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος κατὰ τὸ διαρρεῦ-
 σαν ἔτος συνῆλθε τρις καὶ ἡσχολήθη
 κυρίως περὶ τὸ οἰκονομικὸν μέρος κα-
 τῳρόθωσε νὰ ἀυξήσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ
 Κράτους διδομένην ἐπιχορήγησιν εἰς
 τὸ διπλάσιον. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ πάλιν
 δὲν ἐπῆρκον τὰ ἔσοδα, ὥστε νὰ κα-
 λυψῶσι τὰ ἔξοδα, ἐποιήσαμεθα αἱματη-
 ρὰς οἰκονομίας, ἐλαττώσαντες τοὺς μι-
 σθοὺς ἡμῶν κατὰ τὸ 1)6, ὡς καὶ τοὺς
 τοῦ προσωπικοῦ κατὰ 50)0 ὥστε νὰ ἐ-
 πιτύχωμεν τὸ ἰσοζύγιον. Οὕτως ἐφέτος
 πρῶτην ἡδη φορὴν ἡ Ἀλβανικὴ Ἐκ-
 κλησία θὰ ἔχῃ πραγματικὸν καὶ οὐχὶ
 θεωρητικὸν προῦπολογισμόν.

Ἡ μεγαλητέρα τῆς Ἱεραῦς Συνόδου
 ἐπιτοχία ἦτο νὰ πείσῃ τὴν Κυβέρνησιν,
 ὥστε νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν σύγκλησιν γενι-
 κῆς τῶν Ὀρθοδόξων συνελεύσεως πρὸς
 ἀναθεώρησιν τοῦ Καταστατικοῦ τῆς
 Ἐκκλησίας ἡμῶν Χάρτου. Ἡ ἀναθεώ-
 ρησις, ἣτις προπαρρασκειασθεῖσα ὑπὸ
 τῶν μελῶν τῆς Ἱεραῦς Συνόδου, θὰ πα-
 ρουσιασθῇ εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ
 λαοῦ ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους πρὸς
 ἔγκρισιν, βίαιον ἔχει τὸν πατριωρικὸν
 τόμον, καὶ τοὺς ἱεροὺς κανόνας ὡς καὶ
 τὰ συντάγματα τῶν ἄλλων ὀρθοδόξων
 Ἐκκλησιῶν, λαμβανομένων πάντοτε ὑπ'

ἡ ἀθροιστικὴν (γρίφει ἀνεξίθρησκον)
 ζωῆτος. Ἐπειτα θὰ συζητηθῇ καὶ ἡ
 ἐξοφλῆ τῶν οἰκονομικῶν πόρων πρὸς
 ἀναθεώρησιν τοῦ κλήρου καὶ ἡ ἀνορθω-
 σις τῶν Μονῶν, ἐν αἷς ἔχει ἐκλείψει τε-
 λείως ὁ μοναχικὸς βίος.

Ἡ μεγαλία τῶν μονῶν ζητητικῶν
 τελευτᾶται ὡς καὶ αἱ τῶν κοινοτικῶν
 ναῶν δύνανται ν' ἀποτελέσωσι πάντοι-
 τὴν βίαιον, ἀλλ' εἰάν δὲν ἔλθῃ ἐπικου-
 ρος καὶ ἡ Κυβέρνησις πρὸς τὴν ἡδη κα-
 ταστάσαν ἐθνικὴν τῶν Ὀρθοδό-
 ξων Ἐκκλησίαν, οὐδὲν μέγα δύναται
 νὰ γείνη καὶ πρὸ πάντων νὰ πεισθῶσι
 καὶ οἱ ὀρθόδοξοι, ὅτι δέον νὰ κατα-
 βάλωσι τὴν ὀριζομένην ἀποφαστικὴν
 ἐπιχορήγησιν, ἣτις ἐπὶ τουρκοκρατία
 καὶ τοῖς διτλασίαις κατεβάλλετο ἀνε-
 λπίως.

Οὕτω ἡ αὐτοκέφαλος ἡμῶν ἐθνικὴ
 ἐκκλησία μετὰ τὸσαύτην δεινὴν πει-
 λείαν εὐρίσκει τὴν καλονικὴν ὁδὸν
 καὶ συνεχίζει τὴν ὑψηλὴν αὐτῆς ἀπο-
 στολὴν ἔχουσα τὴν στορικὴν ἀγίαν
 τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν Ἀνακτοῦ καὶ τὴν
 ὑποστήριξιν τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως.

Ἀθῆναι τῇ 18 Ἰουνίου 1938
 † Ο ΚΟΡΙΤΣΑΣ ΕΥΛΟΓΙΟΣ
 ΚΟΥΡΙΑΑΣ

Këndësia Prodhimtare dhe Historike e Devollit

Shtypje 30 Iov. 1937 Tirana

Nga fjalët e H. T. Evlogji Kurila

Bilisht, 28.

Episkopi i Korçës, H.T. Evlogji Kurila, i cili aqë madhërisht u prit prej gjithë katundet të Devollit, nuk u-kufizua vetëm në fjalë të shënjtja, në këshilla kombëtareo-fetare, po si i vërtetë shpirt-shëronjës u-përkujdes të ndreqë dhe të rregullonjë çdo lloj çështje nga ato të cilat largojnë qetësinë dhe dashurinë midis të krishterëve ose midis këtyre dhe elementeve të tjerë, vllëzër-shqiptar, qe çështje interesash i mbajnë në konflikt të përhershëm dhe në grindje, dyke u-çkatërruarë nëpër gjyqet. Është një rrezik i math p. sh. çështja e kufirevet të pronave, të cilët s'kanë patur kurrë ndonjëherë shigurim dhe kështu çkakëtohen grindje në bujqët. Për pushimin e këtyre konflikteve, Hirësia e Tij u-interesua fort dhe u muar vesh dhe me kompetentët të gjendet një çare njëher' e mirë, dhe kështu do të çduket një e keqe, e cila bashkë me krizën e ka bërë të shtrënguarë dhe të mërzitur jetën e banorvet të këtij qarku të bukur.

Shumë Devollinj punojnë dru e qymyr në Malin-Shenjt; po dhe ata, me ndalimin e daljes së monedhës greke, nuk munt të dërgojnë pare. Dhe për këtë Imzot Evlogji ka bërë hapat e duhura. Po më në funt u tha përgjithësisht se puna tashti është këtu ku jemi. Koha e rrobërisë iku dhe vajti. Në atdhenë tonë të bukur mbretëron liria dhe qetësia. Duhet të mblihdemi të gjithë dhe të kulturojmë vëndin, i cili është i pajosur me çdo begati natyrale. Bregjet e Devollit mbulojnë me lajthi dhe lulushtridha e të tjera pemë të egërta. Pse mos shartohen këto, që do të sjellin një prodhim të vlefshëm? Pse

mos shartohen kumbullat që kanë rrvëshur të gjithë katundet, po i sjellin ato të butat (kumbulla të gjata) nga jashtë? Sa për dardha dhe mollë, Devolli munt të bëjë aq sa t'ushqejnë Shqipërin' e tërë; po duhen shartuar! Ja një mënyrë e cila munt të shpejti të na ngrerë krizën. Këto e të tjera si këto këshilla i shpiegoi popullit H. T. Episkop këtij qarku.

Këtu poshtë, po përshkruaj pritjen që iu-bë H. T. Episkopit në Bilisht të Korçës dhe fjalët e këmbjyerë n' atë rast

Në Bilisht

Këtu populli q' është mjaft i qytetëruar i ruante një pritje madhështore dyke dalë me një entuziazëm të madhe bashkë me autoritetet jashtë qytetit. Atje z. Abedin Shkëmbi, Drejtor' i shkollës, mbajti një fjalë të bukur. Shpiegoj gëzimin e madh të popullit për vizitën e H. T. të cilin, tha, e priti i tërë Devolli me krahë të hapura si djalin e tij të dashur, i çili ndonse i larguar që i vogël në mërgim nuk e harroj kurrë ndonjëherë atdhenë, po si një atdhetar i madh e dëshëronte dhe ëndëronte lirin dhe madhërin'e tij, duke punuar dit' e natë me çdo mënyrë dhe me shumë me pendën për historin' e Shqipërisë. Dhe kështu z. Shkëmbi mbasi me të këtilla fjalë të bukura i uroj mirseardhjen Ierarkut, tha shumë lëvdata për patriotismën e klerit orthodox i cili i pari ngriti flamurin e Shqipëris dhe punoj me mish dhe me shpirt për lirinë dhe përparimin e saj.

H. T. me mallëngjim te torte u-përgjegj kështu:

U falënderoj për këtë pritje të papandehurë që më bëtë, dhe për fjalët të bukura që tha z. Drejtori. Shetita tërë Devollë dhe më pastaj lashë Bilishtin të cilin e shoh si një alltar të një kishe të madhe të Krijonjësit, që është kjo fushë pjellore, e rrethuarë me male të bukur, e përçarë gjatësisht prej një lumi të kulluar. E lashë të fundit Bilishtin, që të prehem dhe të çloth shpirtin në këtë qytet të bukur që ka një pamje aq të hijshme. Sa bukur që i derdhen përpara këto piktura të gjelbra dhe të ndryshme, toka grafike të stolisura me gjithë ngjyrat e natyrës, të cilën me aq dituri e ka krijuar këtu Perëndija me dorën e vet. Me të vërtetë Devollin veçanërisht e ka pajosur Krijonjësi dyke me qënë „Propyleumi“ ose parahyrja e Shqipërisë nga an' e Greqisë. Devolli me një histori të famëshme, është mjaft i njohur në kronikat e Helenevet dhe Byzandinevet. Atje tej Pilurit, (që nga greqishtja ka kuptimin „rrroje e portës“), ku populli gjer më sot e quan vëndin „kalaja e Lekës së Madh“, mundi heroi i famëshëm të dy mbretërit e Ilirianeve dhe q'atëherë bashkoj Maqedhonasit me Ilirianët, raca fisnike dhe vëllezër. Këtu në këtë fushë të bukur, si një pjesë paradisi, mbretër byzandinë kanë shkrojtur katër traktate ndërkombëtarë, dhe ajo Këlcyra e Cangonit, ku përhapaj një qytet i madh që Ptolemeu e quan „Dhiavolion“ (dhe me rjedhjen e vitravet Dheavolis dhe pastaj Devolli), ndaloj gjithëmonë ordhite barbare dhe na siguroj qytetërimin e sotmë. Po dhe në kohërat e fundit Devolli dhe më shumë Bilishti qe palestra dhe qendra e konfliktit midis Shqiptarvet, Grekëvet dhe Bullgarëvet, gjersa u-shpall liria e Shqipërisë. Paskëtej Bilishti është i dëgjuar në gjithë botën se me të vërtetën qëllon si një „Propyleon“ e Shqipërisë. Prandaj Devolli nga kjo pikpamje duhet të jetë një tokë më e çvi-

lluarë dhe më e mbaruarë e Shtetit t'onë. Shumë nga të huajt arrijnë gjer në Bilisht, shumë herë dhe këthehen prapë, dhe ashtu gjykojnë nga qytetërimi i Bilishtit dhe të Devollit për gjithë Shtetin t'onë. Prandaj mund të themi se ky qark, ku popullsia është mbajtur në riedhjen e shekujve e patundur me një kombësi të thjeshtë, me tradita të kulluara dhe zakone të vjetra, çfaq veçanërisht një qytetërim interesant.

Këtu gjejmë shumë elementa të kulturës byzantine, të cilat nga të tjera rasje, prej çkulljeve të ndryshme që ka pësuar popullsia janë çdukur krejt. Po dhe emëri Bilisht (origjinisht prej romanes vigilia ose vigla d. m. th. roje, prandaj dhe greqisht thuhet Biglista) na jep kuptimin e detyrës që kanë banorët e këtij qyteti, të cilët qëndrojnë si rojtës këtu afër kufivet. Këta në kohën të byzantinevet quheshin „akrite“ dhe dërgoheshin ndër anët (akre) të shtetit si trimat më të fortë.

Mbas kësaj detyrës së rëndë që kini këtu duhet të jeni të gjithë burra të mbaruar mbë çdo pikpamje, dhe shumë gëzohem se kudo që shkova në katundet të Devollit i gjeta të dy elementet, të krishterë dhe muslimanë, të bashkuarë më ndjenja të thella kombëtare dhe me gas të madh shoh se ndryshimet fetare dhe fanatizma janë çdukur krejt, një fenomen që bën përshtypje të madhe ne ay që vjen të shohë Shqipërin' e re. Dhe unë e gjenj se në këto toka kufizore ky bashkim është virtuti më i nalt i kombëtarëve, se ashtu do mundin t' u bëjnë ballë ngjarjeve të ndryshme dhe të rezikshme, se „bashkimi bën fuqi“. Prandaj bashkimi le të bëhet simboli jonë këtu që të na përgëzohen miqtë dhe të tremben armiqtë. Ky bashkim është, siç e shoh, bekim' i Perëndisë në Shqipërin' e Zogut, Mbretit t'onë të dashur. Për të punuar për këtë të mirë qjellorë kam ardhur dhe unë. Dhe tashti kemi dhe uratat e Patrikut Iku-

menik, i cili me Tomun e njoftjes së Kishës s'onë Kombëtare na shpërndau më të gjithë anet e e Shqipërisë hirin gazmor. Do t'i jemi mirënjohës përjetesisht që na mblodhi tok gjithë orthodoxët rreth Mbretit t'onë, i Cili u-tregua një njoftjes i math i i fese s'onë.

Për këtë Shpëtimtar të Madh të Kombit tonë u lutem të thresim:
Rroftë Mbreti Zogu I!
Rroftë Kombi Shqiptar!
Rroftë Kisha Orthodoxe!
Rroftë Devolli!,
Përgjigja e popullit ish: Rroftë Hirësia e Tij Dhespoti i Korçës Evllogji!

Korrespondenti

εὐκαιρία τῆς σωματικῆς ἐπιθετικῆς μάχιας πού μᾶς πότισαν αὐ-

υταῖες μάχες τῆς Μ. Ἀσίας ἡ ὑπηρετοῦσε εἰς μίαν μονά-
τᾳ σκυλιά προσβάλλονται ἀπὸ τῆ λύσσα.
λυσσασμένος ἐδάγκωσε ἕνα γία, καὶ εἶπαι ἔμαθε ὅτι ὁ γυν-
ῖνει γιὰ τὸ Νοσοκομεῖο Σμύρ-
καμιά ἀναρρωτικῆ γιὰ τὸ γγᾶριο» πού διεδίδετο ὅτι θά-

ὁ λοχίας μακάρι νὰ μὲ δάγ-
ρια τύχη!
» ὁ λοχίας καὶ ἀπεφάσισε.
σζύλος νὰ μὲ δαγκώσῃ, δὲν
ὄνι γερό, γυρίζει τὰ μισὰ

Σ ΛΟΧΙΑΣ!

Ὑμνογράφημα τοῦ κ. Θ. Π. ΣΤΑΘΑΚΗ

Ἐστειλε στο Κεντρικό Νοσοκομεῖο τοῦ Κοζάνης.

αφοῦ τὸν ἐξήτασαν διάφοροι γιατροί, τοῦ ἔβα-
εις στὴν κοιλιά καὶ τοῦ ἔκαναν συστάσεις νὰ μὴ
ὀ. Καὶ πρὸ παντός νὰ μὴ ζολυμπήσῃ (δεδομένου
πληθώρας τραυματικῶν χαρακτηρίζαν καὶ μερ-
οὺς στὸ σῶμα ὡς ἐξωτερικοὺς ἀσθενεῖ, ἐλλείψει
οὗς ἐπιτηρήσεως, εἶνε «εἰπαιρνε τὸ ζολύμπι
αἷα παραλία τοῦ «Κοζάνηα»).

ζίας ὁμως, γνωρίζοντας τὸ ἀκίνδυνον τῆς λύσ-
δὲν παρέλειψε (δοθεῖσης εὐκαιρίας) νὰ κάμῃ
μάνια του»

ἔφυγε ὁμως λόγω τῶν ἐνέσεων τὴν σχετικῆ
καὶ εἶπαι ὁ φυσιολογικὸς πυρετὸς ἀνέβη στὰ 41!

Ὁ ἐφημερεύων γιατρός ἀνέφερε τὸ φαινόμενον στὸν
Διευθυντῆ, ὁ ὁποῖος φαντασθεῖ: ὅτι «τὸ πᾶν ἀπόλετο»
τὸν ἐκλείσει στὸ ἀπομονωτήριο τῶν λοιμοδῶν νόσων, μὲ
διαταγὴν στὸ σκοπὸ νὰ τοῦ ρίχνῃ τότε - τότε νερό, πρὸς
... ἐξόφλησιν ἐννοεῖται, γιὰ νὰ μὴ δαγκώσῃ κανένα!

Ἄλλο πού δὲν ἤθελε κ' ὁ σκοπὸς, νὰ ξεμπλέξῃ
γρηγορότερα, καὶ μόλις βρῆκε εὐκαιρία πιάνει ἕνα μου-
γέλο καὶ σοῦ κανεὶ τὸν κύρ-λογία (ὁ ὁποῖος ἐν τῷ με-
ταξὺ ἄρχισε νὰ καλλιτερεῖν) σὰν βρεμένη ζόττα.

Ζήτησε νὰ γραφτῆ στὴν ἀναφορά, μὰ ποῖος νὰ τὸν
γράψῃ;

Σὰν πέρασε ἡ κρίσις τοῦ πυρετοῦ, ἀπεφάσισε νὰ
δραπετεύσῃ, καὶ τὸ κατάφερε ἐλλείψει ἐπιβλέψεως ἀπὸ
φρόβο τοῦ ἐπιτηρητοῦ σκοποῦ μὴ τὸν δαγκώσῃ!!

Καὶ τώρα; Ποῦ νὰ πάῃ χωρὶς χαρτιά;

Ἀπὸ δῶ ἀπὸ κεῖ. ἔμαθε ὅτι κάποιος «σπουδαῖος»
ἐπιλοχίας ἐξέδιδε «συγχοροχάρτια» τοῦ Φρουραρχείου
Σμύρνης, τὰ ὁποῖα ἐσφράγιζε μὲ μιά ἀπομίμησι τῆς
σφραγίδος τοῦ Φρουραρχείου πού εἶχε φιλοτεχνήσει ὁ
«ἀνθρωπος» μὲ καρφίτσα καὶ σογιαδάκι πάνω σ' ἕνα
ζομιάτι ξερό σαποῦνι.

Μὲ τέτοιο χαρτί λοι-
πόν, καὶ μάλιστα μὲ ἀ-
νοικτῆ ἡμερομηνία ἐκεί-
νησε ὁ λοχίας ἀπὸ τὴν
Σμύρνη γιὰ τὴν Προῦσσα
ἀποστολικῶς, μὲ σκοπὸ
ν' ἀποφύγῃ τὴν ἐγ-
καιρο ἐπιστροφὴν στὸ λό-
χο, καὶ νὰ γλυτώσῃ ἐκεῖ-
νον τὸν καταραμένο Σαγ-
γάριο!!

Καὶ τώρα, ἀσῦδοτος
ὅπως ἦταν ἀτόρριξε στὸν
γυουρσό, ὅπως λένε οἱ
ναυτικοί καὶ οἱ εὐρισκε
μπροστά του γελᾶδια,
πρόβατα (οἱ κάμποι δὲ
γεμάτοι γι' αὐτόν, τὰ που-
λοῦσε φτηνοδουλεῖά, καὶ
τὰ μετέτρεπε σὲ λίρες
(χρυσὸς πάντοτε).

Κάποτε, λίγο πρὸ τῆς
ἀθρόας ὑποχωρήσεως, ἐ-
φθασε στὴν Προῦσσα ἀ-
ναζητώντας διῆθεν τὸ λό-
χο του. Καὶ ἀπ' ἐκεῖ κα-
τέβηκε στὰ Μουδανιά καὶ
πέρασε «ἀβρίβοις ποσί»
στὴν Παιδεσιὸ τῆς Θρά-
κης, χωρὶς νὰ ἰδῆ τὸν
ἐφιάλτη του ἐκεῖνον τὸν
καταραμένο Σαγγάριο οὐ-
τε στὸ γεωγραφικὸ χάρ-
τη!!

Θ. Π. ΣΤΑΘΑΚΗΣ

ΟΙ ΑΓΡΑΜΜΑΤΟΙ "ΚΛΗΤΗΡΕΣ,, τῆς Ἀστυνομίας ἐπὶ Βασιλείας τοῦ Ὀθωνος

Ὅταν συνεστήθη τὸ πρῶτον, ἐπὶ τῆς βασιλείας
τοῦ Ὀθωνος, ἡ πολιτικὴ ἀστυνομία τῆς πρωτευού-
σης, ὁ διευθυντῆς ἑνὸς ἀστυνομικοῦ τμήματος ἐκάλεσε
μῖαν πρωτῶν τοὺς «κλητῆρας» καὶ τοὺς εἶπε: «Ἡ πρω-
τεύουσα ἔχει γεμίσει ἀπὸ ἀγύρτας οἱ ὁποῖοι ἐκμεταλ-
λεύονται τὸν ἀπλοϊκὸν κόσμον καὶ μὲ διάφορα ἀπα-
τηλὰ μέσα τὸν ληστεύουν. Ἐμεῖς ἔχομεν καθῆκον νὰ
καταδιώξωμεν τοὺς ἀπατεῶνας αὐτούς. Λοιπὸν ὅποιον
ἀγύρτην εὐρίσκετε νὰ τὸν καταδιώκετε καὶ ἐν ἀνάγκῃ
νὰ τὸν σπάζετε στὸ ξύλο». Καὶ τοὺς ἔστειλε στὴν
ὕπηρεσίαν τοὺς.

Δὲν παρήλαθε πολλὴ ὥρα καὶ παρουσιάσθη πρὸ τοῦ
διοικητοῦ τοῦ τμήματος κάποιος ἄνθρωπος μὲ σπα-
σμένο τὸ κεφάλι καὶ κατ'ακαυρος ἀπὸ τὸ ξύλο, γνω-
στὸς καλὸς καὶ τίμιος καταστηματάρχης παραπονού-
μενος, ὅτι ἕνας κλητῆρ τῆς ἀστυνομίας—πού τὸν κα-
νωνόμασε—χωρὶς καμμίαν ἀφορμὴν, πρὸ ὀλίγης ὥρας,
εἰσήλθεν εἰς τὸ κατόστημά του καὶ τὸν ἤρχισεν εἰς τὸ
ξύλο. Ὁ Διοικητῆς κατάπληκτος ἐκάλεσεν ἐνώπιον
του παθόντος τὸν «κλητῆρα» καὶ τὸν ἠρώτησε διὰ
ποῖον λόγον ἐκτόπησε τὸν καταστηματάρχην αὐτόν.
Ὁ «κλητῆρ» ἀφελέστατα τοῦ ἀπήντησεν, ὅτι ἐξετέ-
λεσε τὴν διαταγὴν πού τοὺς εἶχε δώσει τὴν πρωτῶν.
«Νὰ καταδιώξωμεν ὅλους τοὺς Ἀργεῖτας!...» Καὶ ἐπει-
δὴ ὁ καταστηματάρχης αὐτὸς ἦταν ἀπό... τὸ Ἄρ-
γος, φυσικὰ, σύμφωνα μὲ τὴν διαταγὴν, ἔπρεπε νὰ
τις φάῃ!...
B B.

ΤΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ ΚΑΙ ΣΚΩΤΙΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΠΡΟΣ ΕΝΩΣΙΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Έντυπώσεις από το τελευταίον συνέδριον το συγκληθέν εις το Έδιμβούργον της Σκωτίας

Μακεδονία "Άρθρον του Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου Κορυθίων κ. ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑΝ

Από έτών πολλών η «οικουμενική κίνηση» γινόμενη υπό των
Εσπερία Προτεσταντών και ιδίως των Αγγλικανών, διωργά-
σα πολλά συνέδρια χριστιανικά παγκόσμια προς ένωσιν των
εκκλησιών. Έφ'ετες συνήλθον δύο τοιαύτα τὸ ἐν Ὁξφόρδῃ τῆς
Αγγλίας και τὸ ἐν Ἐδιμβούργῳ τῆς Σκωτίας. Καί τὸ μὲν πρῶ-
τον ὀργανώθη ὑπὸ τῆς ἐνώσεως τοῦ «Πρακτικοῦ χριστιανισμοῦ» ἢ
τῆς καὶ δράσεως (Life and Work) και διήρκεσεν ἀπὸ τῆς 12-
ουαίου. Τὸ συνέδριον τοῦτο ἀποβλέπει εἰς τὴν διάδοσιν τῶν
ἀντὶ τοῦ χριστιανισμοῦ ἐπὶ τῶν νεωτέρων κοινωνιῶν καὶ τῆς

Μακεδονία
1934

Από έτών πολλών η «οικουμενική κίνηση» γινόμενη υπό των
Εσπερία Προτεσταντών και ιδίως των Αγγλικανών, διωργά-
σα πολλά συνέδρια χριστιανικά παγκόσμια προς ένωσιν των
εκκλησιών. Έφ'ετες συνήλθον δύο τοιαύτα τὸ ἐν Ὁξφόρδῃ τῆς
Αγγλίας και τὸ ἐν Ἐδιμβούργῳ τῆς Σκωτίας. Καί τὸ μὲν πρῶ-
τον ὀργανώθη ὑπὸ τῆς ἐνώσεως τοῦ «Πρακτικοῦ χριστιανισμοῦ» ἢ
τῆς καὶ δράσεως (Life and Work) και διήρκεσεν ἀπὸ τῆς 12-
ουαίου. Τὸ συνέδριον τοῦτο ἀποβλέπει εἰς τὴν διάδοσιν τῶν
ἀντὶ τοῦ χριστιανισμοῦ ἐπὶ τῶν νεωτέρων κοινωνιῶν καὶ τῆς

ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΔΕΞΙΑ: Ὁ Πατριάρχης τῶν Ἰνδῶν Χρι-
στῶν, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Γερμανός, ἀποκρίστ-
αὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὁ ἐκλεκτός ἀναρχιερέας κ. Σεβασμιώτα-
τος Μητροπολίτης Κορυθίων κ. Εὐλόγιος Κουρίαν και ὁ Κόπτης Πατριάρχης,
φωτογραφούμενοι ἐν Ἐδιμβούργῳ.

τῆ βάσει αὐτῶν διχομύρφωσιν τοῦ κοινωνικοῦ βίου» και συνήλ-
θον πρῶτον πρὸ 12ετίας ἐν Στοκχόλμῃ τῆς Σουηδίας,
ἡ θαυμασταία αὐτοῦ προπαρκακευη και μεθοδικῆς ὀφείλεται
τὸ «τμῆμα ἐρευνῶν» τοῦ ἐν Γενεύῃ ἐδρεύοντος «οἰκουμενι-
κοῦ συμβουλίου τοῦ πρακτικοῦ χριστιανισμοῦ». Τὸ κύριον θέμα,
ὁ εὐφύτατα συνεζητήθη ἐν Ὁξφόρδῃ ἦν: «Αἱ σχέσεις τῆς ἐκ-
κλησίας πρὸς τὸ κράτος και τὸ ἔθνος», ὑποδιαιρούμενον ὡς ἐξῆς:
1) «Ἡ χριστιανική περὶ ἀνθρώπου ἀντίληψις» ὡς διατυπῶνται ἐν
τῆς χριστιανικῆς ὁμολογίαις. 2) «Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ και ἡ
οἰκονομία». 3) «Τὸ φυσικὸν δικαίον κατὰ τὴν οἰκουμενικὴν ἀποστολήν».

5) «Τὸ κράτος και τὸ ἔθνος ἐν τῇ σχέσει αὐτῶν πρὸς τὴν ἐκκλη-
σίαν». 6) «Τὸ πρόβλημα τῆς ἀγωγῆς τῶν παιδῶν ἐν σχέσει πρὸς τὴν
ἐκκλησίαν, τὸ ἔθνος και τὸ κράτος». 7) «Τὸ κράτος και τὸ οἰ-
κονομικὸν πρόβλημα». 8) «Ἡ ἐκκλησία ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰς δι-
θνεῖς σχέσεις».

Εἰς τὸ συνέδριον τοῦτο ἔνεκα τῶν ἐργασιῶν τῆς ἡμετέρας συ-
νόδου δὲν προὔλαβον νὰ συμμετάσχωμεν. Κατ' ἰδίην πρῶτον
βουλίαν παρουσιάσθη ὁ ἀρχιερεὺς Βησσαρίων Τζοβαννῆς, ὅστις
ἔως δὲν ἐγένετο ἐπίσημος δεκτὸς και παρηκολούθησεν ἐπὶ τινα
ἡμέρας ὡς ἀπλοῦς παρατηρητῆς (visitor) τὰς συζητήσεις.

Ἐγὼ ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας, μετὰ τὸ
συνεδριῶν κ. Ἡλία Κώττα, εἰσαγγελέως ἐν Τίρανοῖς και ἀδελ-
φοῦ τοῦ πρωθυπουργοῦ, μετέσχον εἰς τὸ δεύτερον μόνον συνέ-
δριον ἐν Ἐδιμβούργῳ ἀπὸ 3-17 Αὐγούστου, ὅπερ ἦν και τὸ
σπουδαιότερον. Τοῦτο φέρει τὸν τίτλον: «Πίστις και διοικήσις
ἡ» (Faith and order) συνελθὸν τὸ πρῶτον πρὸ 10ετίας ἐν Λωζάν-
νῃ και ἀποβλέπει εἰς τὴν ὡς εἶον τε ἀκριβεστέραν γνώσιν τῶν
μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν διαφορῶν και τὴν ἐξουκλυνσιν αὐτῶν
πρὸς τὸν εὐχταῖον σκοπὸν τῆς οἰκουμενικῆς ἐνώσεως. Τὰ θέματα
εἰς 4 ἐπιτροπὰς καταναμεημένα ἦσαν τὰ ἐξῆς: 1) «Ἡ ἀγιαζούσα
ἡ» τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὰς χριστιανικὰς ὁμολογίας. 2) «Ἡ
Ἐκκλησία και ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ». 3) «Ἡ ἐννοία και ὁ ἀριθμὸς
τῶν μυστηρίων» και 4) «Ἡ διοικήσις και ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας
ἐν τῷ βίῳ, τῇ λατρείᾳ και ἐν τῇ διοικήσει αὐτῆς».

Αἱ συνεδριάσεις ἐγένοντο ἐν εὐρείᾳ ἀρχικῶν καὶ τῷ Church
Assembly, οὗ τὴν αὐλὴν κοσμεῖ τὸ ἀγαλμα τοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς
Σκωτικῆς Ἐπισκοπικῆς Ἐκκλησίας, Ἰωάννου Σκώτου ἡ μὲν γε-
νικὴ ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ, αἱ δὲ τῶν ἐπιτροπῶν εἰς ἄλλας αἰ-
θούσας και ἄλλους παρακειμένους ναοὺς, δι' ὧν ἐν ἐκάστῃ συ-
νοικία μεγαλοπρεπῶς κοσμεῖται ἡ Σκωτικὴ πρωτεύουσα.

Αἱ ἀγορεύσεις ἐγένοντο εἰς τρεῖς ὀριθεΐσας ἐκ τῶν προτέρω
γλώσσας, τὴν γαλλικὴν, γερμανικὴν και ἀγγλικὴν, αἵτινες μετε-
φράζοντο ἀμέσως ὑπὸ ἐιδικῶν στενογράφων και εἰς τὰς δύο ἄλ-
λας. Μετὰ τὴν ἀγορεύσιν ἠκολούθει διαλογικὴ συζήτησις. Εἰς τὴν
συνεδρίον παρίστατον περὶ τοὺς 500 ἀντιπροσώπους τῶν διαφέ-
ρων ἐκκλησιῶν ἐν οἷς και οἱ πατριάρχαι τῶν ἐν Ἰνδίας Μονε-
φυσιτῶν και τῶν Νεοτορικῶν. Ἐπλεόναζον φυσικῶς οἱ Ἄγγλοι
και Ἀμερικανοὶ θεολόγοι, Ἐλείπον ὅμως ἐφέτος οἱ Γερμανοὶ

Οἱ ὀρθόδοξοι εἶχον ἑξηνιαῖον μέτωπον και οἱ τῶν 4 Πατριαρχῶν
ἀντιπρόσωποι, οἱ Βαλκάνιοι ἅπαντες και οἱ ἐν τῇ διασπορῇ
Ρῶσσοι και οἱ Πολωνοὶ πρὸ πάσης συζητήσεως συνερχόμενοι ἐν
ἰδιαιτέρως συνελεύσει ἐκανόνισον τὴν θέσιν αὐτῶν ὡς πρὸς τὴν
συζητούμενα θέματα και τοῦτο ἦν εὐχάριστον, διότι ἡ ὀρθοδοξία
ἔμεινεν ἀπροσλητος εἰς τὰς ὀριθεΐσας ἐπιθέσεις ἐνίων διαμαρτυρο-
μένων.

Εἰς μίαν τῶν συνεδριῶν τούτων συζητούμενου τοῦ θέματος
κατὰ πόσον διὰ τῶν τοιούτων ἐν Εὐρώπῃ συνεδρίων προάγεται τὸ
ζητήμα τῆς ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν, ἰδῶν διηρημένους τὰς
γνώμας, τοῦ μητροπολίτου Παρισίων Εὐλογίου, ἐξάρχου Πατριαρχ-
κοῦ τῶν ἐν τῇ διασπορᾷ Ρῶσσαν, διαβλέποντες πρὸς ὄψιν
ἀλη, εἶπεν τὰ ἐξῆς ὑπερίπου.

«Χαιρετίζω τοὺς ἁγίους συνέδρους και τόσον σοφοὺς θεολό-
γους ἐκ μέρους τῆς νεοσυστάτου ἀλβανικῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας.
Ἡ ἐκκλησία ἡμῶν νέα ἀλλὰ και παλαιὰ ἐν τοῖς ὑπέρ τῆς ὀρθο-
δόξιας ἀγῶνι ἐν τῷ διαχιλιετίᾳ αὐτῆς πολυδύναμον χριστιανικὸν βίω
ἐμφανίζεται ἤδη ὡς ἐκλεκτὴ τοῦ Χριστοῦ νύμφη, διαφυλάττει
ἐναντίον ποικιλανύμων ἐχθρῶν ἀκιλήδων τὴν ἀγνότητα τῆς
πίστεως, και ὡς τοιαύτη εἴπερ τις καὶ ἄλλη, ἔχει λόγον να εἶνα
ὑπερήφανος και νὰ ἔχη ἔγκυρον γνώμην. Καὶ ἄλλοτε οἱ τοῦ Βυ-
ζαντίου αὐτοκράτορες, ὅτε ἐβλεπον ἐπικειμένην τὴν πτῶσιν αὐ-
τοῦ ὑπὸ τὰ πλήγματα τῶν βαρβάρων, ταύτην τὴν ἐσφαλμένην
ὁδὸν ἠκολούθησαν προσκαλούμενοι ὑπὸ τοῦ Πάπα πρὸς ἔνωσιν
Ἄλλ' οἰκτρῶς ἠπατήθησαν. Δὲν εἶναι ἄρα ὀρθὴ ἡ ὁδός, ἣν ἀκο-
λουθοῦμεν. «Οἱ διψῶντες πορεύεσθε ἐφ' ὕδαρ», λέγει ὁ προφήτης
Ἠσαΐας, και οἱ πάσχοντες πορεύονται εἰς ἱατρὸν και οὐχὶ οἱ καλῶς
ἔχοντες. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, ἡ μήτηρ πασῶν τῶν
χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν, ἔθεν πᾶσαι αὐτὰ ἔλαβον τὸ φῶς καὶ
τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου, ἔχει δικαίωμα ἀπαράγραπτα καὶ
τὸ ἀξίωμα αὐτὴ νὰ καλέσῃ πρὸς ἔνωσιν τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας πα-
ρεκτραπέσας τῆς εὐθείας ὁδοῦ και ἀποκλινοῦσας πρὸς διαφόρου
ἑτεροδοξίας. Ἡμεῖς καυχώμεθα και δικαίως, ὅτι ἐτηρήσαμεν ἀπα-
ρκακτικὸν τὸ δόγμα τῶν ἱερῶν παραδόσεις και ἔχομεν ἐκδη-
λότερον τὸν ἐν τῇ λατρείᾳ τελετουργικὸν τῆς ἀγιαζούσης χάρι-
τος τύπον, και τὸν χριστιανικὸν πολιτισμὸν ἀκραφνότερον. Πρὸς
σελβήτωσαν λοιπὸν πρὸς ἡμᾶς, πρὸς τὸ φῶς τῆς Ἀνατολῆς, οἱ τῆς
Δύσεως αἰρεσιάρχαι και οἱ τῆς πλάνης αὐτῶν διδάσκαλοι, ἵνα ἐ-
μῶν γινόμενοι τῶν πραγμάτων ἐπιγνώσιν ἀκριβεστέρον τὴν
ἀλήθειαν.»

Τὸν τρόπον τοῦτον ἐπεχείρησαν τὸ καλεῖν νὰ ἐγκαίνισάσωμι
οἱ τῆς Βυβίγγης θεολόγοι ἐπὶ τοῦ μεγάλου πατριαρχοῦ Ἱερεμίου
ἀπευθύνοντας τὰς γνωστάς ἐπιστολάς και καταμαθόντες πρὸς αὐ-
τὸν τὰ ἡμέτερα θεοδιδασκὰ δόγματα. Συνεχισταὶ αὐτῶν μετ' ὀλί-
γων ἀνεφάνησαν οἱ ἀγγλικανικοὶ, οἵτινες ἐπὶ 300 ἡδὴ ἔτη και δι-
ἐπιστολῶν και ἀντιπροσώπως ἐπισκεψάμενοι και περιηγησάμενοι
τὰς Ὁρθόδοξους Ἀνατολικὰς Ἐκκλησίας και διὰ βίβλους ἐκμελε-
τήσαντες και ἐνημερωθέντες περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς πάντων, ἐμφανί-
ζονται νῦν ἐγγὺς ἡμῶν προαίεμενοι και διατεθειμένοι ἀνεπιφύ-
λακτως νὰ ἀποδεχθῶσι τὰ μέχρι τοῦ σχίσματος θεσπισθέντα ἐν τῇ

ΚΑΝΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ

εφ' ἑκκλησίαις (ὡς εἶπε μοι ὁ Γλαστων σφοδρὸς ἐπίσκοπος ἀθηναίης ἐν Ἐφέσῳ). Διὰ τοῦτο ἡ ἀντιστροφή αὕτη ἰσχυροῦς ἐστὶν ἐν τῇ ἀνάγκῃ ἡμῶν, ἢ ἐν τῇ ἀνάγκῃ τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν. Διὰ τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἡ ἐκκλησία ἀναγκάζεται νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἢ νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν. Ἡ ἐκκλησία ἀναγκάζεται νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἢ νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν. Ἡ ἐκκλησία ἀναγκάζεται νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἢ νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν.

προϊόντος τῆς εἰς ὑπερπόντιους χώρας ἐφοδίασιν αὐτῶν ἐπὶ πλέον μὲ πᾶν σχετικὸν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, βάσει δικαιώματος ἐκμεταλλεύσεως, ἢ μερῶν αὐτῶν ἐπὶ πραγματοποιηθησομένων κερδῶν.

147 Ἡ ἐκκλησία ἀναγκάζεται νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἢ νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν. Ἡ ἐκκλησία ἀναγκάζεται νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἢ νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν.

147 Ἡ Ἐταιρία Frank Samuel and Company, Inc., 1708 Lincoln Liberty Bldg, Philadelphia 7, Pennsylvania U.S.A., ἥτις κατασκευάζει στερεὰ πυρηνώδη σωματὰ (λίθουρα), διὰ κλιβάνων, θερμάστρας κ.λπ., ἐπιθυμεῖ ὅπως ἐκχωρήσῃ εἰς Εὐρωπαϊκὸν οἶκον τὴν ἄδειαν κατασκευῆς τῶν προϊόντων τῆς εἰς ὑπερπόντιους χώρας, παρέχουσα ἐπὶ πλέον εἰς τοῦτον τὰ ὑπ' αὐτῆς κατεχόμενα προνόμια εὐρεσιτεχνίας καὶ πᾶν σχετικὸν ἀναγκαῖον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, βάσει δικαιώματος ἐκμεταλλεύσεως ἢ ἐπὶ συνεταιρισμῷ.

148 Ἡ ἐκκλησία ἀναγκάζεται νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἢ νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν. Ἡ ἐκκλησία ἀναγκάζεται νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἢ νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν.

Ἡ Seydel-Wolley and Company, Box 36, Station D, της Atlanta, Georgia, U.S.A., ἥτις κατασκευάζει χημικὰ βοηθητικὰ συσκευάσματα ὑφαντουργίας κ.λπ., ἐπιθυμεῖ ὅπως ἐλθῇ εἰς συμφωνίαν μετὰ τινος Εὐρωπαϊκοῦ οἴκου καὶ ἐκχωρήσῃ εἰς τοῦτον τὴν ἄδειαν κατασκευῆς τῶν προϊόντων τῆς, βάσει δικαιώματος ἐκμεταλλεύσεως. Ἡ ὡς ἄνω Ἐταιρία προτιθέσθαι νὰ ἐφοδιάσῃ τὸν ἐν λόγῳ οἶκον μὲ πᾶν σχετικὸν ἀναγκαῖον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

149 Ἡ ἐκκλησία ἀναγκάζεται νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἢ νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν. Ἡ ἐκκλησία ἀναγκάζεται νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἢ νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν.

Ἡ Sunrise Products Company, P.O. Box 173, τοῦ Howlhorne, New Jersey, U.S.A., ἥτις ἀσχολεῖται μὲ τὴν κατασκευὴν εὐλυγιστῶν ἀμπαλιῶν προϊόντων ἐκ πλαστικῆς ὕλης, ἐνδιαφέρεται ὅπως ἐλθῇ εἰς ἐμπορικὴν ἐπαφὴν μετὰ τινος Εὐρωπαϊκοῦ οἴκου ἢ οἴκων καὶ ἐκχωρήσῃ εἰς τοῦτους τὴν ἄδειαν κατασκευῆς τῶν προϊόντων τῆς εἰς ὑπερπόντιους χώρας. Τοὺς ἀνωτέρω οἴκους προθυμοποιεῖται νὰ ἐφοδιάσῃ μὲ τὰ ὑπ' αὐτῆς κατεχόμενα προνόμια εὐρεσιτεχνίας μεθόδους καὶ πᾶν σχετικὸν ἀναγκαῖον πρὸς τὸν ἄνω σκοπὸν, δεχομένη εἰς ἀντάλλαγμα, χρεώγραφα τοῦ ἐν λόγῳ οἴκου, ἐπὶ πλέον δὲ καὶ μέρος αὐτῶν ἐπὶ πραγματοποιηθησομένων κερδῶν ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν προϊόντων τούτων.

150 Ἡ ἐκκλησία ἀναγκάζεται νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἢ νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν. Ἡ ἐκκλησία ἀναγκάζεται νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἢ νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν.

Ἡ Sweden Freezer Manufacturing Company 3401 Seventeenth Avenue West, Seattle 99 της Washington, U.S.A., ἥτις κατασκευάζει φορητὰ ἐλκυστὰ, οἷα ὡς καὶ ἠλεκτρικὰς μηχανὰς παραγωγῆς χυμοῦ (ἐκ μήλων, τοματῶν κ.λπ.), ἐπιθυμεῖ ὅπως ἐλθῇ εἰς ἱκανοποιητικὴν συμφωνίαν μετὰ τινος Εὐρωπαϊκοῦ οἴκου ἢ οἴκων καὶ ἐκχωρήσῃ εἰς τοῦτους τὴν ἄδειαν κατασκευῆς τῶν προϊόντων τῆς, βάσει δικαιώματος ἐκμεταλλεύσεως. Ἡ ἴδια προθυμοποιεῖται ὅπως ἐφοδιάσῃ εἰς τοὺς ἐν λόγῳ οἴκους μὲ τὰ ὑπ' αὐτῆς κατεχόμενα προνόμια εὐρεσιτεχνίας, μεθόδους κ.λπ. πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὡς καὶ μὲ ὀρισμένον ἀριθμὸν ἐξαρτημάτων τοῦ μηχανήματος τούτου πρὸς χρησιμοποίησιν ὑπὸ τοῦ οἴκου τούτου μέχρις ὅτου οὗτος κατασκευάσῃ ἴδια τοιαῦτα.

151 Ἡ ἐκκλησία ἀναγκάζεται νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἢ νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν. Ἡ ἐκκλησία ἀναγκάζεται νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἢ νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν.

Ἡ Topflight Tape Company (Div.) της Toplight Tool Co., Inc., York Pennsylvania U.S.A., ἥτις ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἐκτύπωσιν καὶ μετατροπὴν ταινιῶν καὶ ἐτικετῶν εὐαίσθητων εἰς τὴν πίεσιν, ἐνδιαφέρεται ὅπως ἐκχωρήσῃ εἰς Εὐρωπαϊκὸν οἶκον τὴν ἄδειαν κατασκευῆς τῶν προϊόντων τῆς εἰς ὑπερπόντιους χώρας. Ἡ ὡς ἄνω Ἐταιρία προθυμοποιεῖται νὰ ἐφοδιάσῃ τὸν ἐν λόγῳ οἶκον μὲ τὰ ὑπ' αὐτῆς κατεχόμενα προνόμια εὐρεσιτεχνίας μεθόδους κ.λπ. διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὡς ἀντάλλαγμα δὲ δέχεται χρεώγραφα τοῦ οἴκου τούτου, καὶ ἐπὶ πλέον μέρος αὐτῶν ἐπὶ τῶν κερδῶν ἢ καὶ δικαίωμα ἐκμεταλλεύσεως.

152 Ἡ ἐκκλησία ἀναγκάζεται νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἢ νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν. Ἡ ἐκκλησία ἀναγκάζεται νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἢ νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν.

Ἡ Topps Chewing Gum, Incorporated, 237 Thirty-seventh Street, Brooklyn 32, New York, ἥτις κατασκευάζει σακχαρώδη προϊόντα, ἐπιθυμεῖ ὅπως ἐκχωρήσῃ τὴν ἄδειαν κατασκευῆς τῶν προϊόντων τῆς εἰς τὸ ἐξωτερικόν, εἰς Εὐρωπαϊκὸν οἶκον. Τοῦτον θὰ ἐφοδιάσῃ μὲ πᾶν σχετικὸν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὡς καὶ διὰ χορηγήσεως κεφαλαίων.

153 Ἡ ἐκκλησία ἀναγκάζεται νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἢ νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν. Ἡ ἐκκλησία ἀναγκάζεται νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἢ νὰ ἀποδοῦναι τὴν ἀνάγκην τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν.

ESHTJE TE PERBOTESHME Shtypi i Tirane
14. Iq. 1937

Kongreset Theologjike

NË ANGLI DHE NË SKOTI

Për bash-

Artikulli i H. T.
Episkopit t'Korçës
EVLOGJI KURILA

Shënyje nga Kon-
gresi i fundit i Edin-
burgut të Skotisë

kimin e Kishave

Nën këto tituj dhe me mbiti-
tulin „Bashkëpunime të zgje-
tur“ gazeta greke e Selenikut
„Maqedhonia“, me datë 8 Shta-
tor 1937, boton në vendin e krye-
artikullit artikullin që vijon më
poshtë dhe që e riprodhojmë
që bashi jep një ide mjaft të qar-
këmbi ato mbledhje me karak-
ter ndërkombëtar që u-lajmëruan
dhe në shtypin shqiptar, dyke
në njëkohësiht një nder për
ombin shqiptar përmendja e
shuarë që bëhet për Episkopin
shqiptar Imzot Evlogjin, i cili
vori pjesë në Kongresin e për-
ëndur dhe u-këthye q' andej
keto dite në Tiranë.

Gazeta greke e përcjell arti-
kullin me një parathënie si vijon:

Seleniku ka lumtërinë të ketë mysafir që dje H. T. Mitropolitin e Korçës Z.z. Evlogji Kurila, Ierarku i zgjedhur dyke u-këthyer nga Europa, ku bashkë me të vllan' e kryeministrit të Shqipërisë z. Kotta përfaqësoi Kishën Orthodokse të Shqipërisë në kongresin theologjik qu u-mbloth në Edinburg për bashkimin e kishave, e gjeti të domosdoshme të kalojë edhe nga Seleniku të cilin e do veçanërisht dhe të cilit i jep një rëndësi të veçantë si qendr' e Ballkanit.

T. pasi kaloi nga Franca e nga Italia e zbriti në Greqi dolli më parë në Pire dhe qëndroi tetë ditë në Athinë, prej nga arrijti dje në qytetin t'onë dhe zbriti në hotelin „Mediterranean“ H. T. për të treguar simpatit' e tij të veçanta për „Maqedhonia“ na bëri nderin të na

vizitojë në zyrat t'ona dhe pati mirësinë të na japë për botim edhe artikullin e poshtëm të përmendshëm në të cilin me diturinë që e shquan dhe me njohjen e veçantë që ka për çështjet theologjike paraqet ç'ka u-shvillua dhe u-bisedua në kongresin theologjik të përmendur.

Që prej shumë vjeç «lëvizja ekumenike» që bëhet prej Protestantëve në lindje e veçanërisht prej Anglikanëve, organizoi shumë kongrese kristianike të përbotëshme për bashkimin e Kishave. Sivjet u-mblodhë dy të këllilla, një në Oxford t'Anglisë dhe tjetra në Edinburg të Skotisë. E para u organizua prej bashkimit të „Kristianizmit Praktik“ ose të «Jetës së Veprimit» (Life and Work) dhe mbajti që më 12-26 Korrik. Ky kongres ka për qëllim përhapjen e parimeve të kristianizmit në shoqërit' e reja dhe rregullimin e jetës shoqërore në bazë të tyre; dhe u-mbloth për të parën herë 12 vjet më parë në Stokholmë të Suedisë.

Pregatitja e tij e admiruarshme dhe puna metodike i detyrohen „seksionit të kërkimeve“ të „Këshillit Ekumenik të Kristianizmit Praktik“ q'e ka qendrën në Gjenevë. Tema kryesore e cila u-bisedua gjërësisht në Oxford ish: „Marrëdhëniet e Kishës me Shtetin dhe me Kom-
bin“, e ndarë si vijon: 1) „Kon-
ceptsi kristianik për njerinë“

me këto mbledhje, nga sim-
ku i punëve të Sinodhit t'one
nuk arritme që të merrnim pjesë.
Me nisativën e vetë u-pa-
raqit atje kryepiskopi Visarion,
jo zyrtarisht, por vetëm që u-
ndoth në bisedimet për disa dit
si observator privat.

Uaë si delegat i Kishës Shqipëtare, bashkë me bashkëqytetarin z. Ilia Kotta, prokuror në Tiranë dhe vlla i Kryeministrit, mora pjesë vetëm në Kongresin e dytë në Edinburg, që më 3-17 Gusht, i cili ish dhe më

i rëndësishmi. Ky mban titullin
„I besimit dhe i qeverimit“,
(Faith and order) dhe është
mbledhur për të parën herë në
Lozan para 10 vjeç dhe ka për
qellim njohjen sa më të plotë
të divirzhencave në mes të kishave
dhe çdukjen e tyre për
arrijtjen e qëllimit të uruarshëm
të bashkimit ekumenik (të përbotshëm).
Themat të ndara në
4 komisione ishin këto: 1) „Hiri
shenjtëronjës i Kishës“, si
pas omologjive kristiane. 2) „Kisha
dhe fjala e Perëndisë“. 3) „Kuptimi
dhe numuri i mistereve“, dhe 4) „Qeverimi
dhe bashkimi i Kishës në jetën, në
kultin dhe në qeverimin e saj“.

Mbledhjet beheshin në një
kishë të moçme të gjerë, në
Church Assembly, n'oborin e
të cilës është statuja e theme-
lonjësit të Kishës Episkopiane
Skoteze, Joan Skotezi; mbledhja
e përgjithëshme bëhej në sallonin
e math dhe ato të komisioneve
në të tjera kisha të afërme me
të cilat stoliset çdo lagje e kryeqytetit
Skotex.

Konferencat mbaheshin në tri
gjuhë të caktuara që me parë,
në frëngjishten, gjermanishten
dhe anglishten, të cilat përkethe-
sheshin me një herë prej stenogra-
fëve të posaçmë edhe në të dy
gjuhët e tjera. Pas konferencës
vashdote bisedim theologjik.
Në kongresin ndodheshin afër
500 delegatë të Kishave të ndryshme,
ndër të cilët ishin edhe patriarhët
e Monofisitëve dhe të Nestorianëve.
Me shumicë ishin natvrisht theologat

nglezë dhe Amerikanë. Por ungonin s'vjet Gjermanët.

Orthodoksët kishin ballë të ërbashkëtë (të njëjtë) dhe de- agatët e të katër Patriarhëve, ë gjithë Ballkanasit dhe Rusët ë shpërndarë dhe Polonezët, ërpara çdo bisedimi mbllidhe- hin veçanërisht dhe e rregu- lonin pozitën e tyre; e këjo sh e kënaqëshme, se orthodok- ja në këtë mënyrë mprohej mi- ë nga goditjet e ashpra të di- ia protestanëve.

Në një nga këto mbledhje, rur bisedohej thema në se me anën e Kongreseve të këtillë të Evropë përparon çështja e bashkimit të Kishave, pasi i pashë të ndarë mejtimet e mi- tropolitit të Parisit Evlogjit, Ek- sark i Patrikut për Rusët e shpërndarë, dyke ndërshikuar përparim të math thashë përa- fërisht këto:

„Përshëndes bashkëkongresis- tët e kaq të ditur theologë nga an'e Kishës së re orthodokse shqiptare. Kisha e jonë, e re por e vjetër në përpjekjat e saja për orthodoksinë në jetën e saj të shumë-vojtur kristiani- ke prej gadi dy mijë vjeç, pa- raqitet sot si një nuse e zgje- dhur e Krishtit, që e ka ruaj- tur të panjollshme qastërsin'e besës kundër armiqve të shu- më-llojshëm dhe si e tillë, si e çdo kishë tjetër e më tepër ka arësye të jetë krenare dhe të ketë mejtim të dëgjueshëm. E- dhe në të tjera kohëra peran- dorët Bizantinë, kur shëkonin se perandoria e tyre ish nërre- zik të shëmbej prej barbarëve, këtë udhë të gabuar ndoqnë kur i thëriste Papa për bash- kim? Por u-gabuan keq. Nuk është pra e drejtë udha që po ndjekim. "Kush ka etje le të vijë për ujë", thotë profetisa- ja dhe ata që janë të sëmure venë tek mjeku dhe jo ata që janë të shëndoshë. Kisha Or- thodokse Lindore, nëna e të gjitha kishave kristiane, prej të cilës muarrë të gjitha dritën dhe të vërtetën ungjillore. ka

të drejta te përsniresime une aksiomën që ajo t'i thërresë për bashkim kishat e tjere që iknë nga udha e drejtë dhe që u-tër- hoqnë në besime të ndryshme. Neve mburemi e me të drejtë, se e mbajtmë dogmën të pa- cenuar, gojëdhëniet e shenjta dhe e kemi më të dukshëm ti- plin telertugjlik të hirit shënjtë- ronjë në kultin, edhe qytetëri- min kristianik më të gjallë. Le të vijnë pra ndër neve, në dri- tën e Lindjes, eresiarhët e Pe- rëndimit dhe mësonjësit e tyre të gabuar, që dyke parë punë- rat së afërmi t'a njohin më mi- rë të vërtetën.

Këtë mënyrë kanë dashur të inaugurojnë qëmoti theologët e Tivingës në kohën e patriarhut të math Jeremiut, dyke dërguar letrat e ditura dhe dyke mësu- ar prej tij dogmat t'ona perëndi- dëftonjëse. Pasonjës të tyre pas pak kohe u duknë anglikanët, të cilët tash 300 vjet edhe me letra edhe vetë dyke vizituar dhe shetitur Kishat Orthodokse Lin- dore e pasi studijuan dhe njohnë të gjitha punët t'ona, na dalin tashi afër nesh dhe gadi që të pranojnë sa ishin vendosur në kishën tonë gjer në kohën e skismës, (siç më tha episkopi i ditur i Glos- ter-it dhe profesor në Oxford). Pse pra të bëhet tash ky kë- thim i kundërtë? pse djekim udhën e përpjetë, të cilën e ndoqi më parë me përfundime çkatërronjës i njohuri në kohën e fundit patriark modernizonjës i Konstandinopojës? Pse e gjezdisim orthodoksinë me dhisk, atje ku s'ka as dëshë- ronjës as admironjës? apo mos filluam pa e kuptuar të dyshoj- më për vërtetësin' e saj dhe vijmë të ndriçohemi prej armi- qve të saj? Si Agjoritë që kam ndenjur 45 vjet në monastirin e Lavrës së Madhe, pashë shu- më theologë Evropjanë që vi- zituan bibliotekën dhe muzeu- min e saj. Por asnjë nga ata s'pashë që të dojë qoftë edhe për kureshti të ndodhet në

shë si kristian përveç Anglika-

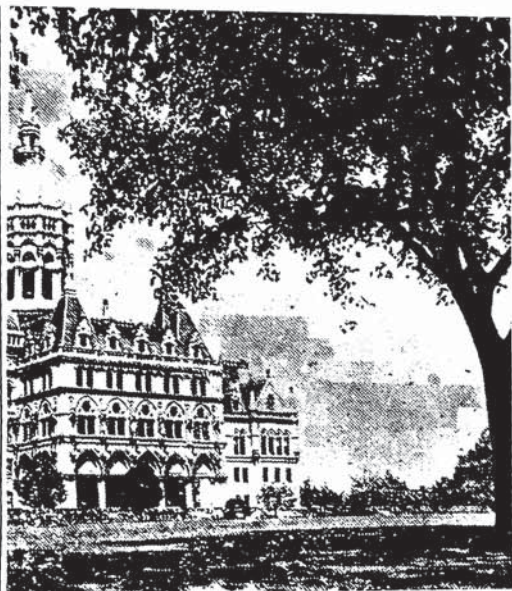
Me bindje protestanët mentoj- në si edhe paleokatholikët, si- kundër që deklaroi i paharuarsh- mi dogmatist i Universitetit t'Athinës Ziko Rosi, që s'mund të mësojnë asgjë nga Orienta- lët, dhe që vetëm ata, si dije- tarë, e dinë dhe e mbajnë tërë të vërtetën ungjillore. Ndofta neve si të vegjël e të pak- të që jemi s'mundemi t'u bëj- më ballë sofismave të tyre të shumta, por pse nuk i dërgoj- më ata në burimin e palajthi- tur të atërve të kishës, në pro- ces-verbalet dhe në vendimet e sinodheve ekumenike, në omo- logjitë orthodokse, në te cilat kaq çkoqur e shkurtas parash- trohen dogmat dhe traditat e kishës s'onë? Pse, fundit, nuk ua bëjmë të njohura veprat e shumta të dogmatikës së theo- logëve Grekë dhe Rusë? Këto të gjitha në qoftë se duan sin- qerisht t'i dinë punët t'ona, mund t'i gjejnë dhe t'i mësoj- në fare lehtë, dhe janë më o- rigjinale se sa të folurat t'ona në gjuhë të hueja dhe predi- kimet t'ona. Ja pra, e vetmja udhë e vërtetë për bashkimin e Kishave që na shpje në dri- tën dhe në të vërtetën".

Në pajtim edhe unë me kë- to parime paraqita një raport të rasëshëm në bazë të atërve të Kishës, mbi një çështje të paraqitur jo mirë prej dogma- tologëve t'anë ose më mirë të themi të pazgjldhshëm, „mbi gjërësin' e inspiratës hyjnore në Shkrimin e Shenjt".

Keq quhet veprimi i këtyre mbledhjeve „lëvizje ekumenike“, mbassi Kisha Katholike jo ve- tëm që s'merr pjesë, por edhe e sulmon ashpërisht siç u bë tash së fundi me një vëpër dy volumesh prej një Jezuiti të ditur dhe që qarkëlloi në Edin- burg. Ky i kritikon ashpër edhe orthodoksët pse bëjnë konçe- sione dhe ekonomira dhe se bashkohen në kulin me protes-

Dihen ato qe bëri Fort i
 mnueshmi Metaksaqi, i cili
 dhe meshoi së bashku me an-
 kanët. Ne vetëm muarrmë
 jesë në kishën kathedrale
 biskopiane të Edinburgut në
 të ceremoni panagjirike të
 ithë orthodoxët me „engol-
 a“ dhe eksarku patrikal në
 evropë, shenjt i Thiatron Gjer-
 manos, dyke vënë edhe „n.an-
 zian“. Ky passi qëndroi në
 on bekoj popullin dhe këndoi
 reqisht simbolin e besës. Ce-
 monia vashdoi dy orë, ku në
 rët e caktuara bjinin më gju-
 ë të gjithë orthodoxët bash-
 ë me të tjerët përveç të nën-
 nkruarit. Korl ish shumë i bu-
 ur, rregulli dhe nerimi i be-
 atarëve të pashoqe dhe kulmi
 sh se më të shumtët muarrë
 ungatën të gjithë më në fund
 rej kryepiskopit të N^w. V. q. t. ut,
 ga të dy llojet, do-më-thënë
 ukën e shënjtë dhe pastaj e
 eran nga kupa (jo me lugë).

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΩΜΕ
 ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Το Καπιτώλιο
 εις Χάρτφορντ

ΚΟΝΕΚΤΙΚΑΤ :

ΜΙΑ ΜΙΚΡΑ ΑΛΛΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ
 ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

CONNECTICUT, SMALL BUT HISTORIC AMERICAN STATE

Επισκοπ' i Korçës EYLOGJI KURILA

κρότερες περιλαμβάνονται
 μέσα στα όρια της Πολιτείας.
 Το 1614 ο Άντριαν Μπλόκ, Ολλανδός
 εξερευνητής, άνεκάλυψε τον ποταμό
 Κονέκτικατ. Το 1633 οι Ολλαν-
 δοί ίδρυσαν ένα έμπορικό σταθμό,
 κοντά στην σημερινή πρωτεύουσα
 Χάρτφορντ, και τον όνομασαν «Ο
 οίκος της έλπίδος». Στις 26 Σεπτεμβρίου
 του 1633 Άγγλοι άποικοι, προερχόμενοι
 από το Πλύμουθ, αυτοί που άργότερα
 ίδρυσαν την Πολιτεια της Μασαχουσέτης,
 έθεμελιώσαν το πρώτο σπίτι στο
 Κονέκτικατ.

Τα έπόμενα έκατό έτη αι πόλεις
 ιδρύοντο ή μία πίσω από την
 άλλη. Αι πόλεις Νιού Χάβεν, Νιού
 Λόντον, Χάρτφορντ, Μιντλτάουν και
 Νόργουιτ, που ήσαν παραλιακές,
 δέν άρξησαν να γίνουν μεγάλα
 έμπορικά κέντρα, εισάγοντας και
 εξαγωγόντας αγαθά. Ο λιμην του
 Νιού Λόντον είναι ένας από τους
 καλλίτερους της Άτλαντικής
 άκτής. Το ψάρευμα της φάλαινας
 άποτελεί ένα μεγάλο κεφάλαιο
 στην οικονομία της πόλεως αυτής.
 Υστερα από καιρό, οι πέντε αυτές
 πόλεις έγιναν σπουδαία βιομηχανικά
 κέντρα και έτσι παραμένουν και
 σήμερα. Το Κονέκτικατ είναι μια
 από τις παλαιότερες πολιτικές
 μονάδες των Η.Π. και οι σελίδες
 της ιστορίας του είναι γεμάτες
 από όνόματα άνδρων και γυναικών
 που προσέφεραν μεγάλες υπηρεσίες
 στο έθνος. Πρώτο άπ' όλα είναι
 αυτό το Θωμά Χρύτερ ο οποίος τον
 Μάιο του 1638 διεκήρυξε στο Χάρτφορντ
 ότι «Όλες οι έξουσίες της κυβερνήσεως
 προέρχονται κατ' εϋθειαν από τον
 λαό». Έπάνω σ' αυτές τις άρχες τυποποιήθηκαν
 και γράφτηκαν οι περίφημες «Θεμελιώδεις
 διατάξεις του Κονέκτικατ» που
 συμπληρώθηκαν και υιοθετήθηκαν
 από την συνέλευση, τον Ιανουάριον του
 1639, ως ή βάση για την νέα
 κυβερνήσι της Πολιτείας. Αυτό ήτο
 ένα αξιοσημείωτο γεγονός όχι μόνο
 στην ιστορία του Κονέκτικατ, αλλά
 και στην ιστορία ολόκληρου του
 Αμερικανικού Έθνους.

Γιατί αι «Θεμελιώδεις διατάξεις»
 δέν έχρησίμευσαν μόνον ως βάση
 για το σύνταγμα εκάστης πολιτείας,
 αλλά άπετέλεσαν και την βάση για
 το Όμοσπονδιακό Σύνταγμα των
 Η.Π.Α.

Το Κονέκτικατ ανέδειξε σπουδαίους
 άνδρες εις όλους τους κλάδους,
 όπως τον περίφημο πολιτικό Ρότζερ
 Σέρ-

μαν που ήτο ένας από εκείνους που
 υπέγραψαν το Σύνταγμα των
 Ηνωμένων Πολιτειών και την
 διακήρυξιν των δικαιωμάτων του
 άνθρώπου. Οι περισσότεροι από
 τους πολιτικούς ήγέτας του
 Κονέκτικατ ήσαν μορφωμένοι και
 καλλιεργημένοι άνθρωποι. Κατά
 τα πρώτα χρόνια ή εκπαίδευσις των
 Αμερικανών της Πολιτείας αυτής
 ήτο ύποτυπώδης. Τα σχολεία
 έλειτούργουν μέσα σε σπίτια,
 αποθήκες, εκκλησίες κλπ. Εκείνο
 τον καιρό οι ύπουργοί άποτελούσαν
 την πιο μορφωμένη τάξιν άν-
 θρώπων, και γι' αυτόν τον λόγο
 έχρησιμοποιοϋντο και ως διδάσκαλοι.
 Γρήγορα όμως κατάλαβαν ότι ή
 στοιχειώδης εκπαίδευσις που
 παρείχαν δέν ήτο άρκετή, γι' αυτό
 κατέβαλαν προσπάθειες για την
 ανάπτυξή της. Καρπός των
 προσπαθειών αυτών ήτο ή ίδρυσις
 του Πανεπιστημίου του Γαίηλ,
 στην πόλιν του Νιού Χάβεν, το
 1701. Άργότερα, το 1831, ίδρύσθη
 το Πανεπιστήμιο του Γουέσλιαν,
 στο Μιντλτάουν, το Κολλέγιον του
 Τρίνιτυ στο Χάρτφορντ, το 1823.
 Μεταξύ των άλλων έξεχόντων
 εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι
 σήμερα και το Πανεπιστήμιο του
 Κονέκτικατ στην πόλι Στόρς και ή
 Νομική Άκαδημία του Λίτσαφιλντ,
 μια από τις πρώτες και τις πλέον
 φημισμένες στο είδος τους
 σχολές στην Αμερική. Μεταξύ
 των πλέον αξιολόγων καθηγητών
 και συγγραφέων της Πολιτείας
 είναι και οι Νόαχ Γουέμστερ,
 ο Μάρκ Τυσάιν, ή Χάριετ Μπίτσερ
 Στόου, ο Τζών Τράμπαλ και ο
 Μπόρντον Άλκοτ.

Τα πρώτα 100 χρόνια, οι κάτοικοι
 ήσολοϋντο κυρίως με την γεωργία.
 Έν τούτοις, από του 1812 ή Πολιτεία
 άρχισε να μετατρέπεται σε βιομηχανική,
 και από τότε είναι πρωτοπόρος
 στον τομέα αυτόν. Ίδιως παράγει
 πολεμοφόδια, μηχανές
 άεροπλάνων, καθώς επίσης
 όρειχαλκο, χαρτί, έλαστικά,
 εργαλεία, ωρολόγια, καπέλα
 και λιάντες μηχανών. Άξιοσημείωτη
 είναι ή βίσις ύποβρυχίων του
 Νιού Λόντον. Η πόλις αυτή
 παράγει επίσης μηχανές
 ντιζελ, που χρησιμοποιούνται
 διά τας ανάγκας του
 Ναυτικού των Η.Π. Άξίζει να
 αναφέρουμε έδω, ότι το Χάρτφορντ
 είναι το μεγαλύτερο
 ασφαλιστικό κέντρον του
 κόσμου.

Την βιομηχανικήν της ανάπτυξιν
 την όφειλει κυρίως ή Πολιτεία
 αυτή στο πλήθος των
 έφευρετών που έγκατεστάθησαν
 κατά καιρούς εκεί, όπως ο
 Σάμουελ Μόρς που έφευρε
 τον τηλεγράφο και ο Σάμουελ
 Γκόλτ του οποίου τα
 περίφημα περίστροφαφέρουν
 ακόμη το όνομα.

Άν και το Κονέκτικατ έχει γίνην
 μια βιομηχανική Πολιτεία,
 έν τούτοις ή γεωργία άπασχολεί
 ένα μεγάλο ποσοστό των
 κατοίκων της. Κύριον γεωργικόν
 προϊόν είναι ο καπνός με
 παραγωγή 35.000.000 άκοντων
 τον χρόνο.

Άλλά και από τουριστικής
 πλευράς ή Πολιτεία προκαλεί
 μεγάλο ενδιαφέρον. Κάθε
 καλοκαίρι, χιλιάδες κό-

'Από τὰ σύνορα

Πρέπει νά δφείλω χάριτας εἰς τὴν ἄλθωνικήν Κυβέρνησιν, διότι με τὴν πρόσκλησίν της ὅπως παρακολουθήσω τὰς ἐορτάς τῆς Ἀνεξαρτησίας εἰς τὰ Τίρανα μὴ τάρεσχε τὴν εὐκαιρίαν νά ἐπισκερῶ καὶ τὴν Φλώριναν καὶ νά διαπιστώσω τὸ ἐξαιρετικῶς τονωθὲν ἔκτο πέρυσι φρόνημα τῶν ἀκριτῶν μας καὶ τὴν ἐθνικὴν καὶ παραγωγικὴν εἰς ὅλα τὰ ἐπίπεδα ἐργασίαν, πού γίνεται εἰς τὸν τομέα ἐκείνον τῆς ἑλληνικῆς Πατρίδος. Ἀλλὰ διὰ τὴν Φλώριναν καὶ τὴν περιοχὴν της θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σὰς ὁμιλήσω εἰς προσεχῆς σημείωμα. Τώρα θ' ἀσχοληθοῦμε ἀκόμη μὲ τὴν γείτονα καὶ φίλην Ἀλθωνίαν.

Καὶ ἀφοῦ ὁμιλήσαμε διὰ τὴν ἠρωτείουσαν τῆς καὶ τὰς προόδους της, ἅς ὁμιλήσωμεν τώρα καὶ διὰ τὴν μέχρι τῶν Τιράνων διαδρομὴν.

Ἦξιζε πράγματι νά ἔλθουν—ὄπως καὶ ἦλθαν—ἀπὸ τὰς διαφόρους χώρας τῆς Εὐρώπης ἐπίσημοι καὶ ἀνεπίσημοι ἐπισκέπται διὰ νά διαπιστώσουν τὰς προόδους τῆς Ἀλθωνίας καὶ νά ἰδοῦν πόσον σημαντικὰ ἔργα ἡμπορεῖ νά ἐπιτελέσῃ ἕνα Κράτος ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν καὶ τὴν καθοδήγησιν ἀξίου ἀρχηγοῦ, ὁποῖος εἶνε ὁ Βασιλεὺς Ζώγου.

Ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα μετέβησαν εἰς τὴν Ἀλθωνίαν ὅπως παρευρεθῶν εἰς τὸν ἐορτασμὸν τῆς εἰκοσιπενταετηρίδος τῆς Ἐθνικῆς Ἀλθωνικῆς Ἀνεξαρτησίας ὁ πρόεδρος τοῦ Ἑλληνοαλθωνικοῦ Συνδέσμου κ. Κριεζῆς, ναύαρχος ἐν ἀποστρατεία, συνοδευόμενος—σημειῶν κατ' ἀφαθθητικὴν σειρὰν—ἀπὸ τοὺς κ. κ. Π. Ἀργυρόπουλον, Ἀριστ. Βαλαωρίτην, Γάγαρην, δημοσιογράφον ἐξ Ἰωαννίνων, Φίλ. Δραγοῦμην, Α. Πάλλην, Λουκᾶν Ροῦφον καὶ τὰς κυρίας Κριεζῆ, Βαλαωρίτου, Δραγοῦμη, Ροῦφου.

ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΥΡΙΑΣ

Η ΜΟΔΑ

...Μὲ τὴν βραδυνὴν σας τουαλέττα θὰ φορέσετε μιὰ κοντὴ βέστα ἀπὸ βελούδο σὲ πολὺ ζωηρὸ χρῶμα μὲ κοντὰ μανίκια. Γιά τὴν ἴδια χρῆσιν ἡμπορεῖ νά χρησιμοποιηθῇ καὶ τὸ χρυσοῦ ἢ ἀργυροῦ λαμέ.

... Ἡ πιὸ κομψὴ κουαφὺρ γιὰ τίς βραδυνῆς ἐμφανίσεις εἶνε ἕνα τουρμπάν ἀπὸ πτυχωτὸ τοῦ λινὸ ἢ κόκκινο ἢ πορφυροῦ φωτεινὸ.

Συνεταξίδευσαν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Ναυτικοῦ Ἐπιτελείου ναύαρχος κ. Σακελλαρίου, ὅστις μολοντί ἐπεσκέφθη τὴν Ἀλθωνίαν ἀνεπισήμως, ὡς ἰδιώτης, ἐγένετο δεκτὸς μ' ἐξαιρετικὰς τιμὰς, ἐνδεικτικὰς τῶν φιλικῶν αἰσθημάτων καὶ τῆς ἐκτιμῆσεως τοῦ ἄλθωνικοῦ Κράτους καὶ τῶν πολιτῶν του πρὸς τὴν σημερινὴν Ἑλλάδα, καὶ ὁ γραμματεὺς τῆς ἐν Ἀθήναις ἄλθωνικῆς πρεσβείας κ. Λάτσι μετὰ τῆς κ. Λάτσι. Εἰς τὴν Κορυτσᾶν συνητήθημεν μὲ τοὺς δημάρχους Μεσολογγίου κ. Εὐαγγελᾶτον, γενικὸν γραμματεῖα τῆς Ἑνώσεως τῶν Δήμων τῆς Ἑλλάδος, καὶ Ἰωαννίνων κ. Βλαχλεῖδην. Ὁ κ. Ἀθράμι, γραμματεὺς τοῦ τμήματος ἐθιμοτυπίας τοῦ ἄλθωνικοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, εἶχεν ἔλθῃ ἕως τὴν Φλώριναν ὅπως ὑποδεχθῇ τοὺς Ἑλληνας ἐπισκέπτας τῆς πατρίδος του καὶ ἕως τὴν Φλώριναν εἶχαν ἔλθῃ καὶ τὰ ἄλθωνικὰ αὐτοκίνητα, τὰ ὁποῖα θὰ τοὺς μετέφεραν εἰς τὰ Τίρανα. Οἱ κ. κ. Ἀθράμι καὶ Λάτσι καθὼς καὶ ἡ κ. Λάτσι ἐπέρασαν μαζί μας ἕνα ἑλληνικώτατον ἀπόγευμα καὶ ἕνα ἑλληνικώτατον θράδου εἰς τὴν Φλώριναν (εἶπα ἤδη ὅτι ἐπιφυλάσσομαι ν' ἀφιερῶσω προσεχῆς σημείωμα εἰς τὰς ἐκ Φλωρίνης ἐντυπώσεις) καὶ ἔτσι ἀνεχωρήσαμεν διὰ Κορυτσᾶν εἰς τὰς ἐννεὰ τὸ πρωτὸ τῆς Τετάρτης 24 Νοεμβρίου. Ἐφθάσαμεν ὀλίγον μετὰ τὰς ἔνδεκα εἰς τὸ ἑλληνικὸν συνοριακὸν φυλάκιον τῆς Κρυσταλλοπηγῆς καὶ ἀφοῦ ἔγιναν αἱ διατυπώσεις αἱ σχετικαὶ μὲ τὴν ἔξοδον ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους, ἐπεράσαμε τὴν οὐδετέραν ζώνην τῶν πεντακοσίων μέτρων καὶ ἐφθάσαμεν εἰς τὸ ἄλθωνικὸν φυλάκιον τῆς Κοποτίσας, ὅπου τὴν πρώτην εὐχάριστον ἐντύπωσιν ἐδοκιμάσαμεν ἀπὸ τοὺς παρατεταγμένους καὶ παρουσιάζοντας ὀπλα Ἀλθωνοὺς στρατιώτας, μὲ ἐξαιρετον ὄλους ἐμφάνισιν.

Ἐπεράσαμε κάτω ἀπὸ μίαν ἀψίδα ἀπὸ μυρτιῆς, στολισμένην μὲ τὴν ἄλθωνικὴν καὶ τὴν ἑλληνικὴν σημαίας καὶ εἶδαμε νά ἔρχωνται εἰς προὔπαντήσιν μας—τὴν στιγμὴν πού ἐκάμναμε τὰ πρῶτα βήματα ἐπὶ τοῦ ἄλθωνικοῦ ἐδάφους—αἱ ἀρχαὶ τῆς Κορυτσᾶς, πού εἶχαν ἔλθῃ ἕως ἐκεῖ διὰ νά μάς προὔπαντήσουν. Ὁ συμπαθέστατος νομάρχης κ. Βασιλάδης, ὁ δήμαρχος κ. Γαθοκλῆς Ζίτονι, ὁ

φρούραρχος καὶ ἄλλοι ἀξιωματικοὶ. Δεξιά, εἰς ἕνα μικρὸν ὕψωμα, ἐστέκετο, περικυκλωμένος ἀπὸ τοὺς δημογέροντας τῆς Κορυτσᾶς, ὁ ἐπιθλητικὸς καὶ γλυκὺς μεσα εἰς τὸ ὀλόφωτο μεδίαμά του Μητροπολίτης Εὐλόγιος, ὁ παλαιὸς Λαυρεώτης μοναχὸς, ὁ γνωστότατος θαμῶν τῆς Ἐθνικῆς μας Βιβλιοθήκης, διότι ἐκεῖ μεσα ἐπερνοῦσε ἕως πέρυσι τὰς περισσοτέρας ὥρας του, ὁσάκις ἤρχετο εἰς τὰς Ἀθήνας ὁ σοφὸς αὐτὸς κληρικὸς, ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων σήμερον ἱεραρχῶν τῆς αὐτοκέφαλου ὀρθοδόξου ἄλθωνικῆς Ἐκκλησίας. Μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν πρώτων φιλοφρονήσεων ἠκούσθη ἀπὸ τὸ μικρὸν ὕψωμα ἡ μελωδικωτάτη φωνὴ τοῦ Μητροπολίτου Εὐλογοῦ, χαιρετίζοντος ἑλληνιστὶ τοὺς Ἑλληνας ἐπισκέπτας.

— Ἑλληνας καὶ Ἀλθωνοὶ — εἶπεν — ἠγωνίσθημεν κοινούς ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἐπὶ ἡβάσει τοῦ σάλτιοματος τοῦ μεγάλου μάρτυρός της Ρήγας τῆς Φεραίου, ὁ ὁποῖος μάς ἔλεγε : «Σηκωθῆτε, Ρουμελιῶτες, Ἀρβανίτες καὶ Νησιῶτες». Ἡ Ἑλλάς προηγήθη ἡμῶν τῶν Ἀλθωνῶν εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν της καὶ ἐλευθερωθεῖσα μάς ἐδίδαξε πῶς θὰ ἐπιτύχωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἰδικὴν μας ἀνεξαρτησίαν. Σήμερα πού μάς φωτίζει καὶ ἡμᾶς ἡ θεία αὐτὴ φλόγα τῆς ἐλευθερίας (καὶ ἐδείξε κολλημένην εἰς τὸ ὄροσημον τῶν συνόρων μίαν ἐγχρωμον εἰκόνα, παρουσιάζουσαν τὴν συμβολικὴν φλόγα τῆς ἐλευθερίας, εἰκόνα, πού βλέπει κανεὶς ἀνηρητημένην τὰς ἡμέρας αὐτὰς εἰς τὰ σπιτία καὶ τὰ καταστήματα ὅλης τῆς Ἀλθωνίας) σήμερα, αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην ν' ἀποδώσωμεν ἕνα μέρος ἀπὸ ὅσα ὀφείλομεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, τῆς ὁποίας τὸ πνεῦμα ἐφώτισεν ὄλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς. Καλῶς ὦρισσατε εἰς τὴν πατρίδα μας. Ἐλάτε νά ἰδῆτε τὴν ἐργασίαν πού ἐκάμαμεν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Βασιλέως μας, νά ἰδῆτε πῶς ἡ Ἀλθωνία ἀνεγεννήθη ἀπὸ τὴν τέφραν, πῶς ἐξετινάχθηκε σάν σπῖθα ἀπὸ τὴν στάχτη, ὡς ἄλλος Φοῖνιξ, ὁπῶς πρὸ ἑκατὸν καὶ πλέον χρόνων ἡ Ἑλλάς : Ὅταν θὰ ἐπιστρέψετε εἰς τὴν Ἑλλάδα, νά πῆτε εἰς τοὺς συμπατριώτας σας, μαζί μὲ τὰς εὐχαριστίας μας καὶ τὸν ἀδελφικὸν χαιρετισμὸν μας, νά

διηγηθῆτε καὶ τὰς αἰ ὁποῖαι εἶδον εἰς τὴν ἀκόμη σύμφυξιν τῶν δεινῶν τὰς δύο ἀδελφοὶ Ἑλληνας.

Ὁμιλήσει κατόπι ἄλθωνιστῶν, χαιρετίζοντας ἐπισκέπτας καὶ κατ' ἐντολήν Κυβερνήσεως καὶ κ. κ. Κριεζῆς καὶ Γ. Ὁ «δεσπότης» μὲ τιμὴν νά μὲ πᾶρῃ αὐτοκίνητον του. Ἡ τὴν διαδρομὴν μὲ μοῦ ἀφηγεῖτο τὴν διαφόρων χωριῶν καὶ ἀπὸ ὅπου ἔπερνε. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος μαῖοι, παρακάτω ὀλίγον παρέκει κ' Ἑλλήνων καὶ Ἀλθωνῶν ἐλευθερίας των ἡμόνων ὑπὲρ τῆς των. Πού νά κρατῶ μου μνήμη τὰ τόσο πράγματα πού διηγήραρχης!..

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐπὶ διάφορα χωριῶν, ἄνδρες, γυναῖκες μάς ἔχαιρετοῦσαν ἄλθωνικὸν χαιρετισμὸν ἐπὶ τοῦ στήθους μὲ ὅμως «ὄρθην», ὄχι νην», ἐπάνω εἰς τὸ εἰς τὸν συνήθη ἀνατισμὸν. Οἱ ἐργάται των πού ἐπιδιώρθεαν ματὰ τοῦ δρόμου, ἡ προσοχὴν καὶ ἔχαιριτωτικῶς, παρουσιάζοντων τὰ φυτάρια των. Ἐφθάσαμε εἰ καὶ πλουσίαν πόλιν (ἔχει περὶ τὰς εἰκοδὰς κατοίκων καὶ εἰς πόλιν τῆς Ἀλθωνίας) μεσημέρι πεναγερισμὸς τοῦ κόσμου εἰς τὸν κληροτοχὴν εἰς τὸν χαιρετῶν σειρήνων τῶν ἔργων

— Καλῶς τους, κὶ — εὐχονται οἱ Κορυτσᾶτες. — Εὐχαριστοῦμε., θρήκαμε — ἀπαντοῦτες ἐπισκέπται. — Ζήτω ἡ Ἑλλάς σιλεύς ἰερόγιος! — Ζήτω ἡ Ἀλθωνία

ως τὰ Τίρανα

Τοῦ συνεργάτου μας κ. Β. Βεκιαρέλλη

ισεις σιλεύς Ζώγου.

ΕΙΣ Τὸ ἐπίσημον πρόγευμα τοῦ Νομάρχου αἱ προπόσεις ἔγιναν ἀλθваниστὶ καὶ αἱ ἀντιπροπόσεις ἑλληνιστὶ, προσφερθέντος εὐγενῶς τοῦ κ. Λάτσι νὰ ἐκτελέσῃ χρέη διερμηνέως καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις. Τὸ ἀπόγευμα οἱ Ἑλληνες ἐπισκέπται εἶχαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκτιμήσουν τὴν δημιουργικὴν ἐργασίαν ποῦ γίνεται εἰς τὴν Κορυτσᾶν μὲ καθαρῶς ἀλθβανικὰ κεφάλαια, τὰ νέα ἐργοστάσια ποῦ ἰδρύνονται καὶ ἰδιαίτερώς τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ὑδατοπτώσεων διὰ τὴν παραγωγὴν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος. Ἐθαύμασαν ὅμως— ὅσοι ἐπεσκέπτοντο τὴν ὥραιαν πόλιν διὰ πρώτην φοράν — καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀφοσίωσιν τῶν Κορυτσαίων πρὸς τὴν γενέτειράν των. Ἐνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους εὐεργέτας ὑπῆρξεν ὁ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἀποθανὼν Θωμᾶς Τούρτουλης, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ Κορυτσᾶ ὀφείλει τὴν Βιβλιοθήκην, τὸ μεγάλο σχολικὸν κτίριον καὶ τὸ νοσοκομεῖόν της. Ἡ κηδεῖα τοῦ ἐγένετα ἀληθινὰ πάθος καὶ μετὰ τῶν ἀπειραρίθμων στεφάνων ποῦ κατετέθησαν διεκρίνοντο οἱ στέφανοι τοῦ Βασιλέως Ζώγου καὶ τῶν βασιλικῶν πριγκιπισσῶν. Τὸν ἀδελφὸν τοῦ Εὐάγγελου Τούρτουλην ἐγνώρισα κατὰ τὴν ἀπογευματινὴν συγκέντρωσιν τῆς Δημογεροντίας εἰς τὴν Μητρόπολιν διὰ τὴν ὑποδοχὴν τῶν Ἑλλήνων ἐκδρομῶν. Ἄλλος ἀδελφὸς Τούρτουλης διαμένει εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν συντελῶν μὲ τὴν δραστηριότητά του εἰς τὴν τόνωσιν τοῦ ἐμπορίου μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλθβανίας. Ἀλλὰ καὶ ἄλλον συμπαθῆ καὶ ἐνδιαφέροντα «δημογέροντα», μολονότι νέον τὴν ἡλικίαν, ἐγνώρισα εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῆς Μητροπόλεως. Τὸν κ. Ἡλίαν Κόττα, γενικὸν εἰσαγγελέα τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου (ἀξίωμα ποῦ, νομίζω, δὲν ἔχομεν ἡμεῖς εἰς τὴν Ἑλλάδα) καὶ ἀδελφὸν τοῦ σημερινοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Ἀλθβανίας. Ὁ κ. Ἡλίας Κόττα (ὁ Κυρηλίας, ὅπως τὸν ἔλεγε μονοκόμματα ὁ δεσπότης) εἶχεν ἔλθῃ ἐπίτηδες ἀπὸ τὰ Τίρανα. Εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ συνομιλήσῃ ἐπὶ ὧρας ὀλοκλήρους μαζί μου, εἰς ῥεῦσαν ἑλληνικὴν, δι' ἕνα σωρὸν ἐνδιαφέροντα πράγματα. Ἀπὸ τῆς νομικῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν ἀλθβανοελληνικῶν σχέσεων, μέχρι τῶν

προσφάτων συνεδρίων τῆς Ὁξφόρδης καὶ τοῦ Ἐδιμβούργου, εἰς τὰ ὁποῖα μετέθε συνοδεύσας τὸν Μητροπολίτην Εὐλόγιον. Ὁ «δεσπότης» παρουσίασε τοὺς ἐπισκέπτας εἰς τοὺς δημογέροντας, ἀναπτύξας ἕνα εἶδος «Κουρίκουλουμ βίτε» διὰ τὸν καθένα των.

Ὁ Μητροπολίτης Εὐλόγιος δὲν ἐλησμόνησε καὶ τὰς παρισταμένας κυρίας. Τὰς ἠὺχαρίστησε διότι ἦλθαν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, ἐξῆρε τὴν κοινωνικὴν δρᾶσιν τῆς Ἑλληνίδος καὶ προσέθεσε:

— Καὶ εἰς τὴν πατρίδα μας ὅμως τὴν Ἀλθβανίαν αἱ γυναῖκες ἔχουν σημαντικὴν κοινωνικὴν δρᾶσιν καὶ ἐπὶ κεφαλῆς εἶνε αἱ βασιλικαὶ πριγκιπισσαι.

Τὸ διεπιστάσαμεν αὐτὸ ἰδίως ὅμως μετὰ δύο ἡμέρας εἰς τὰ Τίρανα, ὅπως ἤδη ἀνεφέραμεν.

Τὸ βράδυ, εἰς τὸ γεῦμα τοῦ δημάρχου, εἶχα ἄλλην καλὴν ὑχνην. Ἐκάθητο ἀπέναντί μου ὁ εἰσαγγελεὺς Κορυτσᾶς κ. Νέτσι, νέος, συμπαθέστατος, σπουδᾶσας νομικὰ εἰς τὸ Παρίσι καὶ ὁμιλῶν κομψότατα γαλλικὰ καὶ ἑλληνικὰ. Μοῦ ἀπέτεινε πρῶτος τὸν λόγον καὶ ὅταν ἐξέφρασα τὴν ἀπορίαν μου πῶς συμβαίνει νὰ γνωρίζῃ ποῖος εἶμαι ἀφοῦ δὲν μὲ εἶχε ἰδῆ ποτὲ ἕως τότε, μοῦ ἀπήντησεν:

— Ἀλλὰ τί εἶδους εἰσαγγελεὺς θὰ ἤμουν ἂν δὲν ἤξευρα ποῖος εἶνε ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς ἐπισκέπτας μας;

Ὁ λόγος τοῦ δημάρχου κ. Ζίτονι θὰ ἤμποροῦσε νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὑπόδειγμα ὥραιου ἑλληνικοῦ ὕφους. Ὁμίλησε μὲ ἐκδηλον εὐλικρίνειαν διὰ τὰς δύο «ὀμαίμονας λαοὺς» καὶ τὰς σχέσεις των.

Τοῦ ἀπήντησεν ὁ κ. Κριεζῆς καὶ ὁμίλησαν κατόπιν οἱ δύο Ἑλληνες δήμαρχοι, Μεσολογγίου καὶ Ἰωαννίνων, γνωστοὶ ἀμφότεροι ὡς ἐξαιρετοὶ ὁμιληταί. Πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι τὸ περιεχόμενον τῶν ὁμιλιῶν των ἦτο ἐξ ἴσου οὐσιαστικὸν μὲ τὴν τοῦ Ἀλθβανοῦ συναδέλφου των.

Τὸ πρωτὶ τῆς Πέμπτης 25 Νοεμβρίου, εἰς τὰς ὀκτώ, ἀνεχωρήσαμεν ἀπὸ τὴν Κορυτσᾶν, προπεμφθέντες ἀπὸ ὄλας τὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς κατοίκους. Ὁ συμπαθέστατος νομάρχης εἶχε τελειοποιήσῃ τὰ ἑλληνικὰ του, εἶχε κάμη πρακτικὴν ἐξάσκησιν, ὅπως ἔλεγε, καὶ μᾶς ἀποχαίρετοῦσεν ὄλους ἑλληνιστὶ μὲ πολλὴν ἐγκαρδιότητα. Αἱ ἴδια πάλιν θερμαὶ ἐκδηλώσεις, ὅ-

πως καὶ τὴν προτεραίαν, κατὰ τὴν ἀφίξιν μας.

— Ζήτω ἡ Ἀλθβανία! Ζήτω ὁ βασιλεὺς Ζώγου!

— Ζήτω ἡ Ἑλλάς! Ζήτω ὁ βασιλεὺς Γεώργιος!

Δὲν θέλω νὰ τελειώσω μὲ τὴν Κορυτσᾶν χωρὶς νὰ σημειώσω τὴν ἐξαιρετικὴν ἐπὶ διαιτησίαν δρᾶσιν τοῦ Ἑλληνος προξένου κ. Γ. Σεφεριάδου, τὴν σημαντικῶς συντελέσασαν εἰς τὴν βελτίωσιν, τὴν τόσον ἐκδηλον σήμερον, τῶν ἑλληνοαλθβανικῶν σχέσεων.

Ἡ ἡμέρα ἦτο βροχερά. Ἀλλὰ ἡ βροχὴ δὲν μᾶς ἠμπόδισε νὰ θαυμάσωμε τὴν γραφικότητα τῶν τοπίων — ἐκ τῶν ὁποίων μερικὰ ἔχουν τὴν «σεληνιακὴν» ὄψιν τῶν μαυροβουνιώτικων, καὶ ἄλλα, τὰ περισσώτερα, ὁμοιάζουν μὲ βορειοϊταλικά καὶ τυρολέζικα, — τὴν ἐντατικὴν παντοῦ καλλιέργειαν, τὴν ἐργατικότητα τοῦ ἀλθβανικοῦ λαοῦ. Οἱ δρόμοι ἐπίσης εἶνε ὄλοι εἰς πολὺ καλὴν κατάστασιν, ὥστε τὸ ταξίδι μὲ τὸ αὐτοκίνητον νὰ μὴ ταλαιπωρῇ διόλου τὸν ταξιδιώτην.

Εἰς τὰς δύο τὸ ἀπόγευμα φθάνομεν εἰς τὸ Ἐλθασᾶν. Πόλις δεκαπέντε περίπου χιλιάδων κατοίκων, ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς μόνον χιλιάδες Χριστιανοί. Λοιπόν: ἡ ὑποδοχὴ ποῦ μᾶς ἔκαμαν εἰς τὸ Ἐλθασᾶν οἱ Μουσουλμᾶνοι δὲν ὑστεροῦσε διόλου εἰς ἐγκαρδιότητα ἀπὸ ἐκείνην ποῦ μᾶς ἔκαμαν οἱ Κορυτσαῖοι. Μᾶς προσεφώνησε μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ ὁ μουφτής, μεταφράζοντος ἐκ τῆς ἀλθβανικῆς εἰς τὴν ἑλληνικὴν τοῦ ὀρθοδόξου ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου. Ἐνδεικτικαὶ ὄλαι αὐταὶ αἰ ἐκδηλώσεις, αἱ ὁποῖαι μᾶς συνεκίνησαν ὄλους πολὺ. Εἰς τὰς τέσσαρας τὸ ἀπόγευμα ἀφίξις εἰς τὰ Τίρανα, τὸ πρῶν χωρίδι, ποῦ τώρα ἐξελίσσειται εἰς ὥραιαν πόλιν, ὅπως ἤδη ἀνεφέραμεν εἰς τὰ προηγούμενα σημειώματα. Β. ΒΕΚΙΑΡΕΛΛΗΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

ΜΙΚΡΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΙ

Ὁ κύριος, ἀνερχόμενος εἰς τὸ δωμάτιόν του, λέγει πρὸς τὸν θυρωρὸν :

— Ἐάν ἔλθῃ ὁ κ. Μητσος νὰ τοῦ πῆς, ὅτι ἔφυγα διὰ τὴν Ἀμερικὴν γθές.

Varrimi i mirëbërësit Thoma Turtulli

Me nderimet përkatëse u bë dje varrimi i mirëbërësit Thoma Turtulli. Në krye të vargut të gjatë vinte banda duke ekzekutuar marshe me nebre dhe vazhdonin kurorat e shumta. Arqivoli ndiqej prej qindra veshash si dhe prej nxënësve të të gjitha shkollave të qytetit. Shërbimet fetare u kryen në kishën katedbrale, ku foli Hirësia e Tij Peshkopit Evlogji, duke theksuar meritat e mëdha të të ndyerit mirëbërës, dhe pastaj kryetari i bashkisë, Drejtori Teknik i Lyceut Z. X. de Courville, Dr Saliu dhe Z.Z. Koço Grameno e S. Lako.

Që në kishë arqivoli u përcuall gjithë me atë mënyrë në varret e Shën Mërisë.

Vendimi i Dhimogjerondisë

Dhimogjerondia e Korçës e mbledhur posaçërisht në kryesinë e Hirësisë tij Mitropolitit me rastin e vdekjes të mirëbërësit të math dhe dhimogjeront Thoma Turtullit vendosi këto.

1]. Gjithë Dhimogjerondia t'i çfaqë familjes së të ndyerit ngushëllimet edhe të marrë pjesë në varrimin e tij.

2]. Të verë kurorë

madhështore në varrimin e tij.

3]. Të deklarohet dhe të shkruhet i udjeri në kondikun e mirëbërësve të Ulasos.

4]. Fotografia e tij të mvaret në sallën e madhe të Mitropolisë.

5]. Të mbajë fjalim të rastit Hirësia e tij Mitropolitit i Korçës.

6]. Të kujtohet në gjithë kishat e qytetit emëri i të ndyerit brenda një viti të tërë.

Nga e Shenjta Mitropoli

Fjala e Dhespotit

Të drejtit rrojnë të përjetëshme, dhe hakaj tyrë në Përendia.

Kështu thotë profiti Davidh. Po kush tha se Thomaj Turtulli vdiq? Më të vërtetë nuku vdiq, po la këtë jetë të shkurtë dhe përcillet në pavdekësinë, në jetën e pasosurë. Vete të marrë atje hakën dhe çpërblimin nga Zoti madh, e të miravet më të cilat mbyshi dhe stolisi qytetin e tij lindor. Vete dyke marrë rrugën e shtruar më lulët e mirëbërësisë së tij, vete të gjenjë bashkëqytetarët tonë të pavdekurit Bangën, Laçken dhe të tjerit. Vete në jeshilin e paraisit, me fytyrën të ndritur prej veprave të shenjtja, që veproj tërë jetën. S'është nevojë ti regjistron unë këto. Si trumbeta të forta thresin ndërtesat e tij, që ka ngritur këtu. Kush tha se Thomaj vdiq pa lënë fëmijë? Spitalja e bukur, biblioteka madhështore, Lyceu, qendra e Musavet, që dyke hapur krahët pret të mbledhë djalërinë tonë. Këto janë të tri bijat e Tij të pavdekura.

Kjo kishë bujare e shenjtë morri fund me përpjekjet e të ndyerit. Po dhe sa kish për të

keq: po shpresojmë, se bërë mirja e tij shëmbëllorë do vazhdojë prej jvve, që deklaroni sot kaqë respekt dhe simpatih mbi emrin e tij të pavdekur.

Patriotizmin e tij të thellë që e ndjej, që kur njoha veten e tij, si ndjenjë të vërtetë dhe të shenjtë, e vërtetoj jo zado më fjalë, po me vepra të mbëdha dyke kujdesur sa për të sëmurit aq dhe për të gjallit. Ja patriotizmi i gjallë, e ndriçim! Korçë e pa vdekur, djep i mirëbërësve, e patriotëve të mbledhur! emri jyt është i dëgjyare dhe tej kufinevet të Shqipërisë, nderi jyt arritij qellë. O fe e shenjtë, krishterimi i kulluarë i orthodoxisë. Ti je vatra që mban të pashuarë zjarë e ndjenjave kombëtarofetare, e veprave të medha. Ti me mësimet e shenjta na ndrit mëndjen, dhe na ngre mbi të lartër gjer mbi qiell. Ti na lulëzon atdhenë, ti na nderon qytetin e bukur, ti na hap rrugën e qytetërimit të vërtetë. Ti na bën të jemi kryenaltë, bujarë. Me krahët e leta të orthodoxisë, si besnik i fortë, flytyron sot dhe vëllaj i jonë Thomaj Turtulli, dhe shkon në jetën e vërtetë, i ngarkuarë më vepra të shenjta. Të zotohem se kur nuk do të harrojmë. Ja tërë populli i Korçës, të vegjël dhe të mëdhej në nje zermë të madhe, të shoqërojnë në prehjen e fundit. Këtu në ballë të shoqëron dhe Dhimogjerondia dyke qarë pa ngushëllim për humbjen e kollegut të nderçmë, e shokut të palodhur, e veteranit të madh, dhe veprimtarit të fortë.

Shkurtojme fjalimin dhe lemë historinë të vazhdojë. Se engjellit e qiellit vrapojnë dyke fluturuarë më shpirtit tend të shenjtë, o shum i lumtur dhe pabaruarë Thoma Turtulli. I pavdekur qoftë emri jyt! Përjetëshme kujtimi yt!

Gazet' e Korçës 20-11-37

H. T. Episkop' i Korçës Imzot Evlogji i dhuroj N. M. T. Mbretit një portret antike të Skenderbeut

28 Mars
1939

Paradja të Shtunën para drekës
M.T. Mbreti dënjoj të pranojë
audiençë H. T. Emzot Evlogjin,
Episkop' i Korçës, i cili i paraqiti
N. M. T. Tij një portret të Skenderbeut
të sjellë nga Mali i Shenjtë,
dyke lu drejtuar me fjalain që pason:

LART MADHËRI

Kur, për herën e parë pata
lutërinë para dy vjeç të paraqem
përpara Lart-Madhëris së Saj,
përmenda lidhjet e herojit të
në të lavdëruar Skenderbeut
pë Malin e Shenjtë. Sot jam i
lumtur se paraqes si dhuratë
nga Mali i Shenjtë portretin e
Skenderbeut. N'udhëtimin t'em
tim e kaluar dëshironja të
shij një dhuratë të moçme
byzantine që t'ia sjell Lart-
Madhëris S'Uaj. N' Athinë dhe
pë Selanik shikova të gjitha
statikitetet, por s'gjeta asnjë të
shprehshme. Vajta në Malin
e Shenjtë dhe atëhere m'ardhi
për mend se, kur isha i vogël,
një pikturë e Herojit t'onë
kombëtar më kish robëruar
për më. Gjëndeje n' Akademinë
etnografike të asketëve Ioasafit,
në rrethin e Manastirit të
Krujës, ku jam pjesëtar si
në 1883.

Artisti, anëtar i asaj akade-
mieje, është murgu Jorgji nga
Manastiri i Korçës s'onë, vdekur
në 1920. Ky ish i frymëzuar
nga ndjenjat kombëtare, atdhe-
tar i vërtetë, formoi të parën
shqipëri shqiptare në Malin e
Shenjtë, i futi atje të gjithë
shqiptarët dhe përhapit të pa-
sat libra dhe gazeta shqipe.

Portreti i Skenderbeut është
shprehshëm dhe të drejtat e So-
cietetit e tokës së saj kombë-
tërkësare që çonin në inte-
rës përpara "kurtit" në veçse
kombëtar dhe nuk u ka nxie-
turë ndonjë bisedim ndër-
"Franca nuk ka refuzuar

Nga studimi i thelle i historisë
dhe nga monumentet e shpëtu-
ara t'artit, munda at-Jorgji t'a
përfytyrojë fytyrën e vërtetë
dhe madhështore të herojit të
pavdekshmë - e ja këjo -
(zbulohet piktura).

Skenderbeu e quante vehtën
e tij si trashëgimtarin e natyr-
shëm të perandorëve Byzanti-
në, dhe me të drejtë, sepse
për pjesëtimin të shtetit, Shqi-
përia e bashkuarë prej tij për-
bente pjesën më të madhe (2
milionë) dhe përanda trashë-
goi edhe amblemet e Shtetit
Byzantin, domethënë shkabën
dykrenoren edhe stemën, e pi-
kërisht këtë shikojmë në por-
tretin, se ka për bashkim ar-
monik të përkrenares kombë-
tare me stemën perandoriale
Byzantine. Dyke që në kështu
Skenderbeu që i pari q'u ngrit
kundër Turqëve që zaptuan
shtetin byzantin dhe nga shtrat
i tij kur jepte shpirt i betonte
oficerët e tij që të luftojnë ku-
ndër atyreve dhe t'a marrin
gjakun e Perandorit Heroik
Kostandin Paleologu.

Tradita thotë se, xhamadani
i kuq i Gegëvet tregon gjakun
e derdhur dhe xhokja e zezë
zinë. Këtë zinë e çduki Lart-
Madhëria e Juaj, Skenderbeu i
Dytë, dyke i dhënë tërë kom-
bit të bashkuar gëzim të pa-
përshtuarshëm dhe dyke i
lartësuar shpresat t'ona kom-
bëtare, se një ditë, me dorën
t'Uaj të fortë do t'i bashkoni
edhe vllëzërit t'anë të shpër-
ndarë, dhe atëhere do të pa-

negjirizojmë rilindjen t'onë kom-
bëtare të plotë.

Në këto rasje kritike, Lart-
Madhëri, Zoti Ju dërgoi këtë
dhuratë nga Mali i Shenjtë. Do
të kini përpara Jush çdo ditë
fytyrën e gjallë të Skenderbeut,
që t'Ju frymëzojë në vëndimet
e mëdha për pamvarësinë dhe
mbarëvajtjen e Kombit dhe do
t'Ju udhëheqë prej një fitoreje
në tjetër për lumterin' e tij.

Lart-Madhëris së Saj Mbret-
reshës s'onë fort të nderuarë
kam nderin t'i ofroj një ksilog-
rafi, veprë punë-dore e aske-
tëve të Malit të Shenjtë, të
Shën-Gjergjit, i cili është Shenjti
mprojtes e patron i të gjithë
neve Shqipëtarëvet. Kur, në
kohën e sundimit turk, u thi-
rrën për herën e parë Shqip-
tarët nën armë dhe përbënë
një bataljon më vehte, vunë në
flamurin e tyre këtë shenj, që
është prijësi i math ushtarak
dhe shenjti mprojtes i Skën-
derbeut, i cili i ngriti edhe ki-
shën në kështjellën e Krujës.

Në këtë çast të lumtur për
mua i ngreh duart ndaj Zoti
dhe lutem për shëndetin dhe
lumtërin' e Lart-Madhëris S'Uaj
të L. M. Saj Nbretneshës dhe
të tërë Familjes Mbretnore. Ay
i dhëntë jetë të gjatë dynastis
s'onë lavdi-plotë, për të mirën
e Kombit Shqiptar.

L. M. T. Mbreti i shprehu Im-
zot Evlogjit kënaqësinë e Tij të
Naltë për kujtimin e vyer të He-
rojit Kombëtar dhe u interesua
gjërësisht për çështjet kishtarë-
kombëtare, dyke e zgjatur au-
diencën afër 1 orë.

Drita 25 Mars 1939
 Një dhuratë L.M. së Tij Mbretit nga H. e T. Imzot Evllogji. — L.M. e Tij Mbreti dje, në orën 10 para dreke, dënoi të pranohet nga H. e T. Imzot Evllogji, Peshkop i Korçës, i cili i paraqiti Sovranit një dhuratë antike që solli nga Mali i Shënjtë: një portret të math të herojt t'onë kombëtar Skënderbe.

Duke i dhuruar Sovranit t'onë August këtë portret, H. e T. Imzot Evllogji mbajti një fjalim në të cilin përmendi se portreti ndodhej në Akademinë Zografike të Asketëve Joasafenj dhe është bërë nga artisti Jorgji, murg nga Panariti i Korçës. Artisti në fjalë, pas studimesh të imta, gjeti fytyrën e vërtetë të herojt t'onë legjendar.

L.M. së Saj Mbretëreshës s'onë H. e T. Imzot Evllogji i ofroj një ksilografi të Shën-Gjorgjit, vepër punë-dore e asketëve të Malit të Shënjtë.

Peshkopi i Korçës e shëndoi fjalën e tij duke iu lutur Zotit për lumtërin' e Sovranit, të Mbretëreshës dhe të gjithë Familjes Mbretnore.

L.M. e Tij Mbreti i çfaqti H. së Tij Imzot Evllogji kënaqësin' e Tij të naltë për veprën e dhuruar dhe u interesua hollësisht për gjithë çështjet fetaro-kombëtare.

KORÇË, — Një nga nevojat më kryesore të Kishës Orthodoxke Autoqefale, është dhe plotësimi i famulive me kler të pajosur me kulturë të shëndoshë fetaro-patriotike.

Ky problem u vu në rendin e parë të programit për organizimin e Kishës, mas regullimit të çështjeve të mvartura dhe plotësimit të dhioqezave prej titullarësh me kulturë të shëndoshë dhe të denjë për misionin delikat fetaro-kombëtar.

Edhe më parë se të regullohej çështja kishëtare, Kryepeshkopi i më parëshme, u mundua diçka të bënte në këtë drejtim. Çeli në Kryeqytet një shkollë jeratike, por nga mungesa e fondeve këjo nuk u plotësua si duhej dhe kështu nuk i ariu qëllimit.

U vendos hapja e seminarit orthodhoks

Drita 31 Jan 1938 në Korçë

Këjo shkollë Jeratike do mbanjë emërin e mirëbërësit korçar

JOVAN BANKA

të rinj, H. T. Evllogji, duke përfituar si titullar i Episkopatës të Korçës dhe si i vetëmi me të drejta, hyri në marrëveshje me administratorët e pasurisë të Jovan Bankës në Athinë, dhe mundi t'a regullonjë çështjen e kësaj pasurie të madhe që i ndjeri bashkëqytetar i ynë Jovan Banka e la për Korçën.

Siç dihet, korçari Jovan Banka, me dhiatë dhe me një regullorë, e la gjith pasurin' e tij në Athinë. Një pjesë e kësaj pasurie u përdor për disa vepra mirëbërëse në Greqi, kurse pjesa më e madhe, ish e destinuarë për në Korçë.

Ekzekutorë të testamentit, Banka, la familjen Dragumi. Ekzekutorët në fjalë u treguanë të ndershmë dhe të aftë. Këta e shtuanë këtë pasuri, duke shpenzuarë vetëm një pjesë të të ardhurave, për gjimnazin Grek që ka qënë në Korçë, dhe për bursa q' u japën studentave të vobektë korçarë të cilët studiojnë në për universitetet e Athinës.

Nga këto të ardhura, një shumë prej 30 e kusur mijë fr. ar, do t' i marë për vit Mitropolia e Korçës për përmbajtjen e seminarit.

Me qënë se gjithë formalitetet ishin gati, H. T. Episkop' i Korçës Evllogji e parashtrij çështjen e krijimit të kësaj shkolle Jeratike në mbledhjen e fundit të Sinodhit q' u mbajt në Tiranë duke kërkuarë aprovimin. Sinodhi i shënjtë aprovij krijimin e kësaj shkolle si të vetëmen shkollë Jeratike të Kishës Orthodoxke Autoqefale.

Me qënë se të hollat e këtij viti ndodhen në dispozicion të Mitropolisë së Korçës, mbrëmë u mbloth daimogjerondia në kryesinë e Episkopit H. T. Evllogji, dhe vendosi krijimin dhe çeljen e Seminarit më 8 Janar 1938. Për këtë qëllim u zgjoth dhe këshilla drejtonjëse e Seminarit me Kryetar H. T. Episkopin, dhe me anëtarë: Vangjel Turtulli, Dhosi Haviari, Avokat Taq Moskopoliti dhe Thimi Çikozi. Arkëtar i Seminarit do jetë z. Vangjel Turtulli, i cili mori në dorëzim dhe të hollat.

Drejtor i Seminarit do jetë Profesori zoti Joanidhi, i cili prej disa ditësh ndodhet në Korçë.

Kjo këshillë do të jetë e vetmja kompetente që do të drejtonjë Seminarë. Kjo do angazhonjë profesorët, do të paguanjë, dhe do të përkujdeset për mbarëvajtjen e saj. Për deri sa t' i jepen Mitropolisë prej shtetit shkollat që ndodhen në oborin e kishës katedrale, komisioni vendosi që të zërë një shtëpi me qira, e cila do të paguhet prej arkës së llasos.

Këjo shkollë do të mbanjë emërin :

„Seminari i Jovan Bankës në Korçë“. Ky seminar do të ketë katër kllasa Gjinnazi dhe një klasë përgatitorë. Në kllasën e parë përgatitore do të pranohen me provim ata që kanë mbaruarë një shkollë fillore, dhe në kllasën e parë të Gjinnazit ata që kanë mbaruarë dy kllasa të një shkolletë mesme.

Vitin e parë seminari do të ketë si bursistë të saj, 25-30 nxënës. Krijimi i këtij Seminarit

K. misionin' e tyre të shënjtë. Korçës, masi do të jetë shkollë përgatitore barinj i me kulturë fetaro.

Πνεῦμα, Περίοδ. Β' ἔτος 4, 1944, τεύχ. 13-17, Ἀθῆναι

17 Μαῦριος 1944

Μεγάλου Βασιλείου βίος και έργα

ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Κορυθαῖς ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ
Τακτικοῦ Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ==

Ὁ Μ. Βασίλειος ἐγεννήθη ἐν Καισαρείᾳ τῷ 329 ἐξ εὐσεβῶν γονέων καταδιωχθέντων ἐπὶ Μαξιμιανοῦ. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὠνομάζετο Βασίλειος και ἡ μήτηρ Ἐμμέλεια. Ἐκ τῶν 10 αὐτῶν τέκνων γνωστά εἰσι Γρηγόριος ὁ Νύσσης, ὁ Καισάριος, ὁ Πέτρος και ἡ Μακρίνα, εἰς ἣν πολλά ὀφείλομεν διὰ τὴν ἀνατροφὴν τοῦ ἁγίου. Αὕτη μετὰ τὴν Ἐμμέλειαν ἐγένετο δευτέρα μήτηρ και παιδαγωγὸς αὐτοῦ· ἐπίσης και ἡ ὁμῶνυμος αὐτῆς προμήτωρ. Περαιώσας τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἐν Καισαρείᾳ και Κωνσταντινουπόλει (ἢ Ἀντιοχείᾳ), ἔνθα διήκουσε τοῦ σοφιστοῦ Λιβανίου, μετέβη εἰς Ἀθήνας, ἐνθα ἠκμαζεν εἰσέτι ἡ περίφημος φιλοσοφικὴ σχολή. Ἐνταῦθα ἐπὶ 4 ἔτη ἠκροάσατο τῶν σοφιστῶν Ἱμερίου, Προαιρεσίου και Θεοπεσιου και συνήψεν ἀδιάρρηκτον φιλίαν μετὰ τοῦ Ναζιανζινοῦ Γρηγορίου. Σὺν αὐτοῖς ἐσπούδαζε και ὁ μέλλων αὐτοκράτωρ Ἰουλιανός. Ἐκ τῆς σπουδῆς τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων ὁ Βασίλειος και ὁ Γρηγόριος ἀπεμύζων, ὥσπερ μέλισσαι, τὸ μέλι τῆς ἀληθοῦς γνώσεως και σοφίας και ἀπεκόμιζον τὰ ἀνθη και τὰς χάριτας τῆς Ἀττικῆς καλλιτείας. Πρὸς δὲ τῇ φιλοσοφίᾳ και ῥητορικῇ ἐξέμαθον τὴν γεωμετρίαν, ἀστρονομίαν και ἰατρικὴν και μετὰ πάσης τῆς θύραθεν σοφίας οὐδόλως παρημέλουν και τῶν ἱερῶν γραμμάτων. Ἐνὸς δὲ πράγματος δὲν ἔλαβον ἔννοιαν, τῶν κοσμικῶν συναστροφῶν και διασκεδάσεων. Διὰ τοῦτο, καίτοι ἐν τοιαύτῃ ἐμορφώθησαν μεγαλοπόλει, ἥτις ἦν τὸ κέντρον τῆς εἰδωλοα τρείας και τῶν ἐθνικῶν ἰδεῶν, διέμειναν τελείως ταύταις ἀπρόσμεικτοι, ἐφαρμόζοντες τὸ σοφὸν «ἀνέχου και ἀπέχου». Μίαν μόνην ὁδὸν ἐγνώριζον, τὴν ἀπὸ τῆς κατοικίας μέχρι τῆς Σχολῆς. Ἐπανακάμψας ὁ νεαρὸς Βασίλειος εἰς τὴν αὐτοῦ πατρίδα, ἐπεδίθη, ὅπως πάντες οἱ ἀριστοκρατικοὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης νέοι, εἰς τὸ τοῦ συνηγόρου (=δικηγόρου) ἐπάγγελμα, ἵνα ἀνέλθῃ εἰς πολιτικὰ ἀξιώματα. Ἀλλ' ἡ σοβαρότης, ἡ ἐμβρίθεια και ἡ βαθεῖα θρησκευτικῆ συνείδησις αὐτοῦ δὲν συνεβίβαζοντο πρὸς τὸ κοσμικὸν τοῦτο ἐπάγγελμα. Παρορμώμενος ὑπὸ τῆς ἰδέλλῃς αὐτοῦ Μακρίνης ἐν ἡλικίᾳ 27 ἐτῶν ἐβαπτίσθη ἐν τῇ μητροπόλει Καισαρείας, εἶτα διανείμας πάντα τὸν πλοῦτον και τὰ κτήματα τῆς πατρικῆς κληρονομίας εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἐτρέ-

ιπὲρ πρὸς τὸν θεωρητικὸν βίον, ἦτοι τὸν μοναχικόν, ὃν οἱ πατέρες τέχνην τεχνῶν και ἐπιστήμην ἐπιστημῶν ἀπεκάλεσιν. Ἀλλ' ἐν ἀρχῇ ἠθέλησε νὰ ἐπισκοπήσῃ καλῶς τὰ τοῦ βίου τῶν μοναχῶν· διὸ περιῆλθε πᾶντα τὰ ὀνομαστά τότε κέντρα, τὴν Παλαιστίνην, Συρίαν και Αἴγυπτον και ἀντελήφθη ἐκ τοῦ σίνεγγυς τὴν τοῦ ἀσκητικοῦ και ἰδιορρύθμου βίου κατάχρησιν, ὅστις ὡς ἀνεξέταστος και ἀνεξέλεγκτος ἐτύγχανεν ἀβίωτος. Ἐκτοτε συνέλαβεν ὁ θεῖος πατὴρ τὴν ἰδέαν τῆς συγκροτήσεως τοῦ κοινοβίου, ἐν ᾧ οἱ τὴν ἀδελφότητα ἀποτελοῦντες ἐπιδίδονται εἰς γόνιμον ἀρετῆς ἐργασίαν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν και ποδηγησίαν τοῦ ἡγουμένου· «ἐμμάρτυρον γὰρ εἶναι προσήκει» λέγει «τὸν τοιοῦτον βίον, ὡς ἂν ἐκτὸς εἶναι ποιηρᾶς ὑποψίας».

Μετὰ τὴν περιοδείαν τῷ 358 ἀπεχώρησεν εἰς τὸν Πόντον, εἰς ὄρος τι ἰαρά τὰς δχθὰς τοῦ Ἰριδος ποταμοῦ, ὅπερ θαυμασίως περιγράφει ἐν τινι πρὸς τὸν Γρηγόριον ἐπιστολῇ προσπαθὼν νὰ προσελκύῃ αὐτὸν ἐκεῖσε: «Ὅρος» λέγει «ἐστὶν ὑψηλόν, βαθεῖα ὕλη κεκαλυμμένον, ψυχροῖς ὕδασι και διαφανέοις εἰς τὸ κατ' ἄρκτον κατάρρυτον· τούτου ταῖς ὑπάρειαις πεδίον ὑπτιον ὑπεστόρεσται ταῖς ἐκ τοῦ ὄρους νοτίσι διηλεκῶς παινόμενον· ὕλη τούτῳ αὐτομάτως περιφουῖσα ποικίλων και παντοδαίων δένδρων, μικροῦ δεινὸν ἀντὶ ἔρκου· αὐτῷ γίνεται ὡς μικρὰν εἶναι πρὸς τοῦτο και τὴν Καλυψοῦς νῆσον, ἣν διήπασὼν πλέον Ὅμηρος εἰς κάλλος θαυμάσας φαίνεται». Οὕτω κατῶρθωσε νὰ πείσῃ τὸν συμμαθητητὴν αὐτοῦ νὰ συνταυτίσῃ τὴν τύχην. Ἐκεῖ ἐπεδόθησαν ἀμφοτέρω εἰς ἐμφιλύσοφον θεωρίαν και μελέτην τῶν θείων γραφῶν, εἰς ἃς τοσοῦτον ἐνεβάθυνον, ὥστε ἐγένοντο οἱ ἀριστοὶ ἐρμηνευταὶ και ἐκφάντορες τοῦ θείου λόγου. Εἰς τοῦτο πρὸ παντὸς ἐβοηθήθησαν μεγάλως ἐκ τῶν συγγραμμάτων τοῦ μεγάλου διδασκάλου Ὀριγένους (μήπω ἀποκεκρυγμένων ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας) και τὰ ἐκλεκτότερα τούτων συναρμολογήσαντες ἀπετέλεσαν τὴν πεντάτομον Φιλοκαλίαν. Εἰς τὴν ἀντιπέραν δχθὴν τοῦ ποταμοῦ ἡ μήτηρ και ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἁγίου μετ' ἄλλων εὐσεβῶν γυναικῶν συνέπηξαν μόνην και συνηγωνίζοντο ἐκεῖ πρὸς ἀσκητικούς ἀγῶνας ἐφ' ἀλλήλους τοῖς ἀνδράσιν.

Ἀλλ' οὐ μόνον θεωρητικῶς ἀλλὰ και πρα-

κτικώς ὡς οὐδεὶς ἄλλος εἰργάσθη ὁ πατήρ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας συστήσας καὶ πρῶτος αὐτὸς δογανώσας κατὰ τελειότατον σύστημα τὸν Κοινὸν Βιακὸν βίον, ὡς μαρτυροῦσιν οἱ «κατ' ἐπιτομήν» καὶ «κατὰ πλάτος ὄροι» καὶ οἱ θαυμάσιοι «ἀσκητικοὶ λόγοι», ἐν οἷς ἐξυμνεῖ τὴν κοινοβιακὴν ζωὴν: «Πρῶτον μὲν οὖν ἐπὶ τὸ κατὰ φύσιν κολὸν ἐπανέρχονται τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν συνδικαίτησιν» λέγει «ἀσπαζόμενοι (οἱ ἄνθρωποι) κοινωνίαν γὰρ αὐτὴν βίου τελειοτάτην ἐγὼ καλῶ». Τὰς ἀρχὰς ταύτας καὶ τοὺς κανόνας τοῦ Κοινοβίου ἠσπάζοντο ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ 80.000 μὲναχοὶ! Αὐτὸς δὲ οὗτος ἔζη ὡς ἀσπηρότατος ἀσκητῆς, μεταλαμβάνων τροφῆς ἄρτου μόνον καὶ ὕδατος μετ' ὀλίγων λαχάνων καὶ ἐνδυόμενος ὡς μοναχικὸν τριβώνιον μηλωτὴν ἐξ αἰγίων τριχῶν (κάππαν) ἔχων αὐτὴν καὶ ἀντισκεπάσματος. Ὅθεν ὑπέκειτο εἰς μυρίας ἀσθενείας φύσει ὧν φιλάσθενος καὶ ὅτε ἐφαίνετο ὑγιῆς ἔτι ἦν ἀσθενέστερος τῶν ἀρρώστων. Πρὸς τὸ σκληρὸν τοῦτο τοῦ βίου, ὅστις συνεκρινάτο καὶ μετὰ τῆς γεωπονίας πρὸς πορισμὸν τῶν ἀναγκαίων, ταχέως ἀποδυσπετήσας ὁ ποιητῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ ἔγραψεν:

*Ἦθέλον ἢ ἐπέλεια τανύπτερος εἶμεναι ἢ ἐχειδῶν,
ὡς κε φύγοιμι βοοτῶν βίον ἢ ἴν' ἔρημον
ταιεταίην*

Ἄλλα καὶ τὸν Βασίλειον ἐκάλεε ἡ θεία Πρόνοια εἰς ἐνεργότεραν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δράσιν καὶ τὸ 360 χειροτονεῖται διάκονος ὑπὸ τοῦ Ἀντιοχείας Μελετίου ἐν τῇ Καισαρείᾳ μητροπόλει καὶ τὸ 362 πρεσβύτερος Ἄλλ' ἔνεκα τῆς Ἀρειανῆς αἵρέσεως αὐτὸς ὁ ἀκλόνητος μετὰ τοῦ Γρηγορίου τῆς Ὀρθοδοξίας στῦλος, συχνάκις κατέφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, μὴ ἐννοῶν οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον νὰ ἐνδώσῃ, ὅτε καὶ ἐξετόξευσε τοὺς κατὰ Εὐνομίου λόγους. Ἐπέστη ἐν τούτοις ὁ χρόνος, ἵνα τεθῇ ὁ λύχνος ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ τὸ 370 ἐκλήθη εἰς τὸν θρόνον Καισαρείας ὡς διάδοχος τοῦ ἀποθανόντος Εὐσεβίου. Ἐνταῦθα ἀνέπτυξεν ὁ ἅγιος ὄλην αὐτοῦ τὴν δραστηριότητα καὶ τὰς ποιμαντορικὰς ἀρετὰς γράφων, κηρύττων καὶ νοουθετῶν καὶ δαπανῶν ἀφειδῶς ἐκ τοῦ ἰδιαιτέρου αὐτοῦ ταμείου. Ἀνήγειρε δὲ καὶ μεγαλοπρεπῆς ἐν Καισαρείᾳ νοσοκομεῖον, τὴν Βασιλειάδα

Τὸ δὲ ἀπτόητον αὐτοῦ κατὰ βασιλέων καὶ τυράννων ἐθαύμασε καὶ αὐτὸς ὁ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Οὐάλεντος ἀποσταλεῖς, ἵνα ἀπειλήσῃ αὐτόν. Ἐπαρχος Μόδεστος.

Οὕτως ἀξιομιμήτως ζήσας καὶ δράσας, ὡς οὐδεὶς ἄλλος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀπέθανε τῷ 379. Ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ τὰ σπουδαιότερα εἶναι 1) Ὁμιλίαι εἰς τὴν Ἐξαήμερον 9 2) Ὁμιλία εἰς τοὺς Ψαλμοὺς 17 3) Εἰς διαφόρους ὑποθέσεις 30 4) Λόγοι λίαν ἐκτεταμένοι περὶ βαπτίσματος, παρθενίας, κατὰ Εὐνομίου 4 κτλ. 5) Ἐρμηνεῖα εἰς τὸν Ἠσαΐαν. 6) Τὰ Ἀμφιλόχεια 7) Τὰ ἀσκητικά 8) Ἐπιστολαί.

Ἐκ πάντων τούτων διαπρέπει διὰ τὸ κάλλος τῆς γλώσσης καὶ τὴν σπουδαιότητα τῆς ὑποθέ-

σεως ἢ πρὸς τοὺς νεοῦ: Παράινεσις, «Ὅπως ἂν ἐξ ἑλληνικῶν ὠφελοῖντο λόγοι». Ὁ λόγος οὗτος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ ἀριστούργημα τῶν ἔργων τοῦ Μ. Βασιλείου καὶ ἐγρᾶφη ἐξ ἀφορμῆς τοιαύτης. Οἱ Χριστιανοὶ τότε τὸ πλεῖστον ἐξ Ἑλλήνων τὴν νέαν ἀσπασάμενοι θρησκείαν ἀπεστρέφοντο τὰ συγγράμματα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἐκ φόβου φυσικῶς μήπως ἐπανελάβωσιν εἰς τὴν ἀποκηρυχθεῖσαν θρησκείαν καὶ οὕτω τὰ παντοδαπῆς σοφίας καὶ χάριτος μετὰ ἐκείνων ἔργα εἶχον ἐγκαταλειφθῆ ὡς ἐντρύφημα μόνον τῶν Ἑθνικῶν, ὡς ἐκαλοῦντο οἱ εἰδωλολάτραι

Βαρῶς φέρων τοῦτο ὁ θεῖος πατήρ ὁ εἶπερτις καὶ ἄλλος κατὰ κόρον γευσάμενος τῆς τῶν ἀρχαίων φιλοσοφίας κακ ταύτης τὴν ἐντέλειαν τῶν νοημάτων καὶ τὸ ὕψος τῆς γλώσσης μορφωσάμενος εἰς ἀνάδειξιν τῶν τῆς πίστεως δογμάτων, οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ρητορικῆς ἐκείνων δεινότητος οὐσμικρὰ ἀπαντήσας πρὸς καταπολέμησιν καὶ κατατρόπωσιν τῶν φληνάφων αἰρετικῶν, κηρύσσεται αὐτεπαγγέλτως ἀπολογητῆς καὶ συνήγορος τῶν καταδιωκομένων Ἑλληνίδων Μουσῶν καὶ δι' ἀκαταμαχίτων ἐπιχειρημάτων καὶ σπουδαίων παραδειγμάτων πειράται νὰ πείσῃ πάντας, ὅπως στεργῶς ἔχωνται τῆς ἐκ τῶν ἀρχαίων σοφῶν Ἑλλήνων ὠφελείας καὶ μὴ στερῶνται ταύτης ἐπὶ τῇ προφάσει, ὅτι δύνανται καὶ νὰ βλαβῶσι, φέρων ὡς παράδειγμα τὴν μέλισσαν, ἥτις ἐπὶ πάντων μὲν ἴπταται τῶν ἀνθέων, ἀλλ' οὐκ ἐκ πάντων τρυγᾷ τὸ μέλι.

+ Ὁ Μητροπολίτης Κορυθαῖας
ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΚΟΥΡΙΛΛΑΣ
Τακτ. Καθηγητῆς τῆς Ἀρχαίας Ἱστορίας
ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν

αὐτοῦ τοῦ κληρικῆς τῶν πειραιῶν
Νέα ἔρωσις τῶν ἡμερῶν
ΑΚΙΝΑΥΝΟΣ 2 Ἀπρ. 1944

Ὁ ὀρθόδοξος Μητροπολίτης Κορυθαῖας κ. Κουρίλλας εἰς λόγον τοῦ ἐκόλεσεν δλοὺς τοὺς Ἑλληνας νὰ ἐνωθοῦν ἐναντίον τοῦ κοινῶ ἔχθρου, τοῦ μπολσεβικισμοῦ, διότι τότε μόνον θὰ κατορθώσῃ ἡ Ἑλλάς ν' ἀντιμετωπίσῃ μετ' ἐπιτυχίας τὸν κομμουνιστικὸν κίνδυνον. Ἄλλ' ὅραγε θὰ θελήσουν ν' ἀκούσουν δλοὶ τὴν φωνὴν τοῦ ἱερέως εἰς τὸν ὄρον τῆς σωτηρίας; Καὶ ὅμως, θὰ ἔπρεπεν δλοὶ νὰ ἔχωμεν κατανοήσῃ τὸν κίνδυνον καὶ νὰ ἔχωμεν πεισθῇ ὅτι ἐπιλομεν νὰ συνεννοηθῶμεν ὡς εἰς ἀνθρώπους ἐναντίον τῆς βαρβαρότητος ἣ ὅποια ἀπειλεῖ τὴν θρησκείαν μας, τὴν πατρίδα μας, τὰ ἰδιαιτὰ μας. Αὐτὸ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι τὸ καθήκον παντός ἀληθινοῦ Ἑλληνοπροσεχοῦς. Ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι, ἀπὸ τῆς προασπίδος, δὲν κατοικοῦν τὸν τόπον αὐτὸν μόνον ἀληθινοὶ Ἑλληνοὶ, ἀλλὰ καὶ τῆς κώτερον τοῦ πληθους αὐτῶν.

ΧΑΡΙΝ ΤΩΝ
ΥΠΕΡ ΤΩΝ
ΧΑΡΙΝ ΤΩΝ
καὶ Ἰδιωτικῶς, ἀπὸ τοῦ ἡλλην ὑπερ τῶν αὐτῶν τῆς γενι-

τρεις γὰρ αὐτὰ τὰ δύο πολεμῶν γὰρ ἀπὸ κτήσω κ' ἦν δὲν ἀποκτείνω
 ὠφελεῖ γὰρ ζήσω φέρος. ρέψωμεν τὸ πρόσωπον ἀπὸ τῆς
 ἀντικριστιανικῆς κηρύγματος τὰ ὅποια ἀπαίσιμα ἀποκτείνω
 βούσι καθεκάστην λίαν ἐπικινδύνως εἰς ἀδύνατον ἵνα
 διαφθείρουσι καὶ δηλητηριάξουσι τὰς ψυχὰς τῶν ἀσθενῶν ἵνα
 στείκινδυνεύει γὰρ καταστήσῃ τὴν Ἑλλάδα ἀγνώριστον καὶ
 ἀναρχομένην καὶ πικαιστραν ἀτελείωσεν. Ἐνταῦθα ἵσως με-
 λυτέρα ἢ δυστυχία αὕτη ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην. Οἱ πολεμῶν τοῦ ἔθνους μας
 ἐχθροὶ εἶναι συνάμα καὶ τῆς ἀγίας ἡμῶν πίστεως πολέμοι καὶ
 παρακαλέσωμεν καὶ ὑπὲρ αὐτῆ τὸν κύριον ἵνα ἐλθῶσιν εἰς ἐπιγῆν καὶ
 θείας. Σιῶμεν καλῶς σιῶμεν μετὰ φόβον καὶ τὸν φόβον τῶν οἰκο-
 νειακῶν ἡμῶν παραδόσεις Ἡ ἐλληνικὴ οἰκογένεια ἡ ἡγιασμένη καὶ
 καὶ ἡ οἰκογενειακὴ τιμὴ εἶναι ὁ ἀγλαότερος κερπὸς τοῦ ἐλλη-
 χριστ. πολιτισμοῦ. Πρὸς θεοῦ ἄς μὴ κηλ. ὠφείμεν τὸ ὄνομα τοῦ
 ἑλλήνος ἀντιπροσκαίρων ἀγαθῶ. Ἡ τιμὴ τιμὴ δὲν ἔχει καὶ χαρὰ
 ὅταν ποὺ τὴν ἔχει. Ἄς ἀποδείξωμεν ὅτι τὸ φροῦρον τῆς ψυχῆς μας εἶ-
 ναι πάντοτε ἀπόρητον καὶ τὸ ὑψηλὸν φρόνημα ἀκατάβλητον ὅσοι
 ἐμπορεῖσθε ἀπὸ τοιοῦτον γενναῖον αἰσθημα, ἐλᾶτε μαζί μου γὰρ διακηρύ-
 ξωμεν κατὰ τὴν ἱερὰν ταύτην ἡμέραν, ὅτι ἡ Ἑλλάς εἶναι μία/ελευ-
 θέρα ἀνεξάρτητος καὶ το-αὕτη θὰ μείνῃ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα
 ἔφ' ὅσον ὑπάρχωσιν ἑλλήνες πατριῶτα. Ἡ Ἑλλάς πρέπει γὰρ
 σωθῆ.

Ἄλλ' ἡ σωτηρία αὕτη ἐξαρτᾶται ἀπ' ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ μόνον ἀπὸ
 ἡμᾶς ἄς ἐνωθῶμεν ὁργανωθῶμεν καὶ σταθμίσωμεν καλῶς τὰς ἐθνικὰς
 ἡμῶν δυνάμεις, αἱ ὅποια καλῶς διατιθέμεναι ὑπὲρ πάν τε αν-
 τάξιαι τῶν ἐθνικῶν ἐκδικήσεων ἄς συνασπισθῶμεν λοιπὸν καὶ ἄς
 ἐργασθῶμεν ὑπὲρ τῆς ἐξασφαλίσσεως τοῦ ἐθνικοῦ ἐσάφους ὑπὲρ
 διεκδικήσεως τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν δικαίων. Ἐγγὺς καὶ ἐπὶ θύραις ἡ
 εἰρήνη εἶχομαι ἵνα μὴ ἐδρεθῶμεν ἔξω τοῦ νυμφῶνος ὡς αἱ μισαὶ παρ-
 θένοι. Εἰς τὸν ἐντιμὸν καὶ σπουδαῖον αὐτὸν ἀγῶνα δεῖν γὰρ προεστα-
 τήση ἢ πρὸς τοῦτο ἄνωθεν κεκλημένη ἐκκλησία. Τὸ φῶσον παρ'
 ἡμῶν ἔχει συνφανθῆ μετὰ τῶν ἐθνικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀγῶνων. Θὰ ἐκ-
 στρατεύσῃ τὸ Πανεπιστήμιον ὡς ἐθνικὴ κάμινος θὰ ἀ-αδῶσῃ τὰς
 φλόγας, τῆς ἐθνικῆς δράσεως ὡς ἀπὸ τῆς ἰδυόσεως αὐτῶν οἰκτιρῶμεν
 ἀσβεστον τὸ πῦρ ἄλλοι οἰκτιρῶμεν, ὅθεν καὶ ἀγαπῶμεν ἐπὶ τῆς
 ταῦτην σεμνήν ταύτην ἐργασίαν γὰρ ἀκολουθήσωσιν αἱ παικτικαὶ δεγα-

Η αἰώνι
 Η μείω

νόσους και τὰ σωματεῖα και εἶναι αἱ κοινοὶ καὶ γὰρ ἐργατικαὶ τάξεις. Θὰ ἀποτελέσωμεν τὴν μεγάλην πνευματικὴν ἐκστρατεῖαν πρὸς δια-
 φωτίσιν και διαπαιδαγωγίαν πρώτ ὅν τὴν ἀφελπίδος νεότητος
 ἡμῶν και εἶτα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὅστις δυνατῶς παρὰ τὴν ἐγνω-
 σμένην φιλοπατριάν στερεῖται χειραγωγῶ εἰς τὴν μεγάλην ταύ-
 την ἔθνικὴν κρίσιν. Μὴ ἀπελπισθῶμεν και περὶ τὴν ἐνδεκάτην φραν
 κείναι καιρός ὅ θεὸς εἶναι μεθ' ἡμῶν. Ἡ ἔλλας εἶναι αἰωνία και ὡς
 τοιαύτη ἀναγεννᾶται ἐκ τῆς καταστροφῆς ὡς ὁ μυθεύμενος
 φοῖνιξ. Περὶ τῆς διαιωνίσεως ταύτης τοῦ ἑλλ. ἔθνους και περὶ τῆς
 ἔθνικῆς συνειδήσεως και τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ ὡς παραγόντων τῆς
 ἐπανάστασεως τοῦ 1821 ἐπῆρξε τὸ θέμα τοῦ περὶ τοῦ πανηγηρικοῦ λό-
 γου, ὃν ἐντολῇ τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου ἀνέλαβον νὰ ἐκφωνήσω
 και ἐπειδὴ τὸ Πανεπιστήμιον και πέρου και ἐφέτος δὲν ἐώρτισε, χάριν
 ταῦ ἑλληνικοῦ παραχωρῶ αὐτὸν πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὰς ἐφημερίδας.

f, w
 15

10
 15

λαοῦ

f,

α, β, γ, δ

12, 13, 14

15, 16, 17

18, 19, 20

21, 22, 23

24, 25, 26

27, 28, 29

30, 31, 32

33, 34, 35

36, 37, 38

39, 40, 41

42, 43, 44

45, 46, 47

48, 49, 50

51, 52, 53

54, 55, 56

Ἡ ἔλλας ἐπανεστῆσε ὡς ἐλευθερία, ἐλπίζουσα εἰς δὲν ἦθε-
 λεν ἐγκαταλεῖφῃ, ἀλλ' ἠλπίσε πάρα πολύ. Ἄνισον πάλιν πα-
 λαίουσα ἔμεινε μόνη μετὰ τῆς ἰδίης ἀπελπισίας. Ἀσηλασημένη
 πωλημένη, πεινασμένη ἔτεινε πρὸς ἡμᾶς χεῖρας ἵκε ἵνα
 τῆσε νὰ εἶναι ἡ τελευταία μεταξύ ἡμῶν ὁμηγερέσια, ὁμοίως
 οὐδὲν και πᾶσιν οὐδὲν τούτῳ ἐν διαστήματι ἐξ ἑτῶν ἠδυνεθη
 νὰ ταραξῆ τὸ ψυχρὸν αἷμα τῶν ἡμετέρων διπλωματῶν και
 ἔχρησθη ὡστε ἡ ἐλεημοσύνη τῶν τεχνητῶν νὰ τῆ πέμψη ἄρ-
 τον ἵνα τραφῆ. λίνον ἵνα σφουγίσῃ τὰ πληγὰς τῆς ἔλλας
 ἵνα πωλήσῃ ἀκριβώτερα τὸν τελευταῖον αἰσθητικὸν και
 τῶρα ἢς στραφῶμεν πρὸς τὴν γιγαντομαχίαν ἢ τις πρὸς μᾶς περὶ τοῦ ἑκα-
 τονιαστηρίδος, κατέπληξε τὸν κόσμον ὅλον τῆς ὁποίας τὴν ἀντίμνησιν τε-
 λούμεν σήμερον ἢς ἀνφλήσωμεν δύναμιν ἀπὸ τοῦς περὶ ἡμᾶς νεκροῦς
 αὐτοὶ δια τοῦ φρωτισμοῦ διὰ τῆς τελείας ἀποπαρήσεως διὰ τῆς φλογερῆς
 φιλοπατρίας μόνοι των κατὰ μοῖραν ἡλλάχισται μὴ ἐπὶ μακροσχεδόν ἐξηγέρ-
 θησαν κατὰ τῆς κραταιῆς και ἀπερίττου ἀυτοκρατορίας ἢ ὁποία εἶχε τρο-
 μοκρατήσῃ ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην και εἰκόηου και ἐθροιάμμεν (διότι
 ἐπίστευον εἰς τὸ μεγαλεῖον τῆς πατριδος ἐπίστευον εἰς τὸν ἀληθινὸν θεόν)

17
 18
 19

20

21

Ἡ ἔλλας ἐπανεστάτησε λέγει Ἰάλλος ἱστορικὸς ὁ Jollroy.

Τὴν ἀλήθειαν ταύτην εἶχε κηρύξει μεγάλῃ τῇ φωνῇ ὁ πρωτομάχης
 τῆς ἐλευθερίας Φεραῖος.

Μὴν ἐλπίζετε εἰς ξένους και υἱοὺς νεοεὐμενοῦ
 ἢ πατριῶν ἡμετέρων

Ἡ ἐλευθερία μας ὑφείλεται εἰς τὸν πατριωτικὸν τῶν ἡμετέρων πρὸς
 τοὺς ὁποίους ὁ Δόξος Βύρω, ἐκίρησεν τὴν πᾶσαν ἐλευθερίαν διὰ
 τῶν ἰδίων χειρῶν νὰ ἐλευθερωθῇ ὅθεν εἶναι ἀξίως νὰ ἐλευθε-

να ἀποκηρῆ τὸ και τώρα ἀσφραγῆται - ἱστορικὸν δὲν
 γένοιτα ἢ ἡμᾶς ἐπανεστάτησε - στεναγμοὶ

Ὁ δόξος ἔνας καλομαθητὴς μετ' ὄχι μὴ ἀνδρῶν ἀναρχαίος και σωφρο-
 νῆς ὁρῶν τοῦ Ἀράμαχου ἐν ἀρχῇ τοῦ ἀγῶνος γένας Παισαφρίστου μετὰ τὴν αἰσθη-
 τικὴν ἀναρχαίαν, ἐπὶ τῆς ἐπὶ τὴν ἀναρχαίαν ἀναρχαίαν ἐπὶ τὴν ἀναρχαίαν ἀναρχαίαν
 Ἰβραῖμι. Το Μανιανὴ ἐπὶ τὴν ἀναρχαίαν ἀναρχαίαν ἐπὶ τὴν ἀναρχαίαν ἀναρχαίαν
 ἐπὶ τὴν ἀναρχαίαν ἀναρχαίαν. Ὁ θεὸς ἐπὶ τὴν ἀναρχαίαν ἀναρχαίαν ἐπὶ τὴν ἀναρχαίαν ἀναρχαίαν
 ἐπὶ τὴν ἀναρχαίαν ἀναρχαίαν τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὴν ἀναρχαίαν ἀναρχαίαν ἐπὶ τὴν ἀναρχαίαν ἀναρχαίαν
 ἐπὶ τὴν ἀναρχαίαν ἀναρχαίαν. Ἰωάννου ἐπὶ τὴν ἀναρχαίαν ἀναρχαίαν ἐπὶ τὴν ἀναρχαίαν ἀναρχαίαν
 ἐπὶ τὴν ἀναρχαίαν ἀναρχαίαν και ἐπὶ τὴν ἀναρχαίαν ἀναρχαίαν ἐπὶ τὴν ἀναρχαίαν ἀναρχαίαν

καινονονον κατα την οικουμένην, κατα την επιφανείαν της γης και εν
 πασι τοις εθνεσιν. Εμφορός ας ενωθώμεν ενάμα συνεχιζόμενοι εν εθνεσιν
 ενωροχόνοί μας. Εμφορός ο θεός μεθ' ημών

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Χερσονήσου και καθηγητής της 'Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας εν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ κ. Εὐλόγιος Κουρούλας, ἐξερῶνησεν ἐπὶ τῇ ἐπιτελειῇ τῆς Ἐθνικῆς Ἑορτῆς τοῦ ραδιοφώνου τὸν ἀκόλουθον λόγον:

ΕΛΛΗΝΙΚΕ ΛΑΕ,
 Κατὰ τὴν ἐπέτειον ταύτην καὶ Ἐνδοξον ἔθνικὴν ἑορτὴν, ἐπιθυμῶ νὰ ἐπικοινωνήσω πρὸς ἡμᾶς. Συναισθάνομαι πληρέστατα τὴν χαρὰν καὶ ὑπερηφάνειάν σου διὰ τὸν ἡρωισμόν τῶν προγόνων σου ἀλλά καὶ τὴν στυγνὴν λύπην σου, διότι ἡ ἡμέρα αὕτῃ σὲ εὐρίσκει διηρημένον, διεσπασμένον, κατασπατατημένον καὶ παραλελυμένον. Δὲν ἠμπορεῖς ν' ἀναστήθῃς ἐκ τῆς συμφορᾶς σου, ν' ἀπεινήθῃς τοὺς ἀθάνατους σου ἥρωας, οἱ ὅποιοι κατὰ τὴν εὐσημον ταύτην ἡμέραν προβαλλοῦσιν ἐκ τῶν οὐρανίων ἀψίδων, ἵνα δεχθῶσι τοὺς ὕμνους καὶ ἀκούσωσι τὰ ἐπινικιακά τῶν, ἡμεῖς, τὴν σήμερον. ὁπου εὐρύεται ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ ἵνα ἐπιτελέσωσι τὸ θαῦμα τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ κόσμου. Ἢ τὴν σήμερον ὅπου ἡ ἀγγελικὴ σάλπιγξ ἤχει τὴν χαρμόσυνον φωνὴν «εὐαγγελίζου γῆν χαρὰν μεγάλην», σὲ μαστιεῖ δεινὴν συμφορὰν, ἡ δυστυχία, ἡ ἐπάρατος διαίρεσις καὶ ὁ ἀλληλοσπαράγμος. Τὸ ἀδελφικὸν αἷμα ρεεῖ ἀφθόνως καὶ ἡ ὑπαιθρος χεῖρα παραδίδεται εἰς καταστροφὴν καὶ ἐξανδραποδιισμόν. Φρικώδης κατάστασις ἐδημιουργήθη ἐν μέσῳ τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν, οἳ εἰς οὐδεμίαν ἄλλην παρατηρεῖται χώραν, ὡσάν νὰ ἐξεστράτευσαν καθ' ἡμῶν αἱ κατασθόναι τοῦ ἀδου δυνάμεις πρὸς ἐξόντωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ γένους. «Ελληνες σταθθεῖτε! Σὰς παρακαλεῖ, σὰς ἱκετεύει, σὰς ἐξορκίζει ὁ πατριάρχης ἱεράρχης τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ ὁποίου τὸ ρῆσος ἔχει ἀποκριθῆ εἰς τοὺς ἔθνικοὺς ἀγῶνας. Πρὸς Θεοῦ, μὴ περαιτέρω, σταθθεῖτε! Σὰς ἀποτρέπουσι περιάλγεϊς αἱ ψυχαὶ τῶν ἡρώων τοῦ 1821' ὁ κλεινὸς Πατριάρχης μὲ τὸ σχολιὸν εἰς τὸν λαόν, πρὸς σὲ τὴν ἐλπιδοφόρον νεότητι, ἡ ὁποία ἀντικρύζει ὑπερήφανα καθ' ἐκάστην πρὸ τῶν προσλαίων τοῦ Πανεπιστημίου, τὰς σεπτὰς αὐτῶν μορφὰς. Εὐγενεῖς φοιτηταί! Παύσατε ἐρίζοντας καὶ ἀλληλομαχοῦντες καὶ ἐνωθήτε ὑπὲρ τῆς δόξης τῆς ἀνάτατον ἡμῶν πατρίδος. Τὸ αἷμα σας τὸ πῖμον δὲν πρέπει νὰ χυθῆ ἐπὶ μαστιῶν, θὰ ἐλθῆ ἡ ὥρα ποὺ θὰ τὸ ζητήσῃ ἡ πατρίς διὰ νὰ σωθῆ ἔσπευτε συνοετοὶ καὶ ψυχραμοῖ. Περιορίσατε τὸ νεανικὸν μένος σας πρὸς ὦρον, δεῖξατε εἰς τὸν κόσμον ὅτι κρατεῖτε εἰς χεῖράς σας τὸ πανεπιστημιακὸν λάβαρον τῆς Ἀθηνᾶς, θεὰς τῆς ἀνδρείας καὶ συνέσεως. Ἐλληνες καὶ Πανελληνες, συγκεντρωθεῖτε καὶ ἐτωμασθεῖτε ἡνωμένοι διὰ τῆς γλώσσης

καὶ τῆς ἐπιτελείας τῆς εἰρήνης. Ἐν τῇ ἐνωσίσει ἡ ἰσχὺς! Εἰμεθα ὀλίγοι, ἐλάχιστοι ἀπένομι τῶν πολυαριθμῶν ἐχθρῶν τοῦ ἔθνους καὶ τῆς θρησκείας μας. Ἡ διαίρεσις θὰ μᾶς ἐκρηδενίσῃ. Μὴ λησμονώμεν ὅτι εἰμῶθα οἱ διασπῆσαι λάτρες τοῦ Θεοῦ, οἱ ὁποῖοι ἀκηροῦσιν τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀγάπης εἰς ὅλοκρον τὸν κόσμον. Ἄς τὸ ἐπιναλάβῃμεν διὰ τὸν ἑαυτὸν μας, ἄς συμβουλευθῇ ἕκαστος τὸν πλησίον ἄς τὴν πειθισαναγκαστῇ νὰ παύσῃ τὸν ἀδελφικόν, ὁσὰ πρὸς Κύριον τὸ αἷμα τῶν ἀδελφῶν μας! Θεὸς μου μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν αμαρτίαν ταύτην. Πάσσον τὴν ὀργὴν σου, μὴ ἐπιλάθῃς τῶν πημάτων σου εἰς τέλος. Οἱ ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἄς προσανατολισθῶμεν πρὸς τὰ ἔθνηκα ἰδεώδη, τὰ ὁποῖα πάντοτε ἠλέκτριζον καὶ ἐγαλάβαν τὴν ψυχὴν τοῦ Ἑλλήνου καὶ ἐνεργοῦνοῦν τοὺς ὀλιγοψύχους καὶ κατὰ τὰς πλεόν ἀπελιπιστάς στιγμὰς τοῦ ἔθνικοῦ ἡμῶν βίου. Ἄς ἐπιλάθῃς εἰς ἡμᾶς ὁ ζῶν ἴδιος ἡλίου τῆς πίστεως πατρίδος, ἧς οὐδὲν τιμιώτερον οὐδὲν ἐνδοξότερον ἐν τῷ κόσμῳ ὁ ἡλίου ἐκείνος ὅστις ἐπὶ 500 ἔτη ἐφώτιζε τὰς σκοτεινάς τοῦ ἔθνους ἀτραπούς, καὶ ὁποῖοι μᾶς ὠδήγησαν εἰς τὸ φῶς τῆς ἐλευθερίας. Ἄς κατεθῆνῃ τὰ διαδήματα ἡμῶν ὁ θεὸς νόμος. Ἄς εἰνε τὸ Παλλᾶδιον ἡμῶν ἡ ἁγία τοῦ Χριστοῦ θρησκεία καὶ ὁ ἔθνομός. Τὸ σύνθημά μας, πίστις καὶ πατρις, ἢ μὲτὰ τὰ δύο πολεμῶ νὰ τ' ἀποχτήσῃς ἐπιθυμῶ δὲν μ' ὀφελεῖ νὰ ζήσῃ. Ἄποτρέψωμεν τὸ πρόσωπὸν ἀπὸ τὰ ἐθνικά ἀνεθνικά καὶ ἀντιχριστιανικά κινήματα τὰ ὁποῖα εἰς σφῆρας περιβοητοῦσι λίαν ἐπικινδύνους καθ' ἐκάστην εἰς τὰ ὅσα μας καὶ ὡς λυμῶν διασφθέρουσι καὶ δηλητηριάζουσι τὰς ψυχὰς τῶν ἀσθενῶν τῆ πίστεως. Εἴνε ἀπῆρως μεγαλυτέρα ἡ δυστυχία αὕτη ἀπὸ πάσαν ἄλλην, ἡ ὁποία κινδυνεύει νὰ καταστήσῃ τὴν Ἑλλάδα ἀγνωρίστον, χώραν ἀναρχομένην καὶ παλαίσσαν ἀνεγκλίσεων. Ἀγαπητοὶ πατριῶται ἢ κατασχέτετε ὅπλα τὰ ἱερά. Οἱ πρᾶιῶνιοι τοῦ ἔθνους μας ἐχθροὶ εἰνε σὶ ἅμα καὶ τῆς ἁγίας ἡμῶν πίστεως πολέμοι καὶ δικάται ἄς παρακαλέσωμεν καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τὸν Κύριον ἵνα ἔλθωσιν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας. Ἄς ὁπλοιστε κτελῶν, στώμεν μετὰ πόθου εἰς τὴν πίστιν καὶ εἰς τὰς οἰκογενειακάς ἡμῶν παραδόσεις. Ἡ ἑλληνικὴ οἰκογένεια εἴνε ἡγιασμένη καὶ ἡ οἰκογενειακὴ τιμὴ εἴνε ὁ ἀγαπώμενος κορμὸς τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ. Πρὸς Θεοῦ, ἄς μὴ κηλιδωσώμεν τὸ ὄνομα τοῦ Ἑλλήνου ἀντὶ προσκαίρων ἀγαθῶν. ἢ τὴν τιμὴν δὲν ἔχει καὶ χερά ὅταν ποὺ τὴν ἔχει». Ἄς ἀποδείξωμεν ὅτι τὸ φρούριον τῆς ψυχῆς μας εἴνε πάντοτε ἀπόρητον καὶ τὸ ὑψηλὸν φρόνημα ἀκατάβλητον. Καὶ ὅσοι ἐμφορεῖσθε ἀπὸ τοῦτοῦ γενναίου ἀσθήμα ἔλατε μαζί μου νὰ διακηρύξωμεν κατὰ τὴν ἱεράν ταύτην ἡμέραν ὅτι ἡ Ἑλλάς εἴνε μᾶ ἐλευθέρα ἀνεξάρτητος καὶ τσαυτὴ θὰ μείνῃ εἰς αἰῶνα τὸν ἀπάναν ἐφόσον ὑπάρχουν Ἑλληνες πατριῶται. Ἡ Ἑλλάς πρέπει νὰ σωθῇ. Ἄλλ' ἡ σωτηρία αὕτη ἐξαστάται ἀπὸ ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ μόνον ἀπὸ ἡμᾶς. Ἄς ἐνωθῶμεν ἄς οργανωθώμεν καὶ ἄς σταθμίσωμεν καλῶς τὰς ἔθνικὰς ἡμῶν δυνάμεις, αἱ ὁποῖα καλῶς διατιθέμενα ὑπῆρξαν πάντοτε ἀντάξιοι τῶν ἑθνικῶν ἐκδικήσεων. Ἄς συνασπισθώμεν λοιπὸν καὶ ἄς ἐργασθώμεν ὑπὲρ τῆς ἀναγεννήσεως μιᾶς ἑθνικῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς πραγματώσεως τῶν ἐθνικῶν μας ἰδεῶδων. Ἐγγύς καὶ ἐπὶ θύρασι ἡ εἰρήνη εὐχεται, ἵνα μὴ εὐφραθῶμεν ἔξω τοῦ νυμφώσιως, ὡς αἱ μῦθοι παρθένοι. Εἰς τὸν ἐντιμον καὶ σπουδαῖον αὐτὸν ἀγῶνα δεόν νὰ πρωτοστατήσῃ ἡ πρὸς τοῦτο ἀνωθεν κεκλημένη ἐκκλησία, τὸ ρῆσος παρ' ἡμῶν εἴνε συνειδηθῆ μετὰ τῶν ἑθνικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀγώνων. Θὰ ἐκστρατεύσῃ τὸ Πανεπιστήμιον, ὡς ἑθνικὴ κἀμινος θὰ ἀναδώσῃ τὰς ἀλόγους τῆς ἑθνικῆς δράσεως, ὅπως αὐτὸς τῆς ἱερῆς αὐτοῦ διητήρησιν ἀσέστον τὸ πῦρ τῆς φιλοπατρίας, ὅθεν δικαίως ἑθνικὸν ἐπί

καταίτη. Εἰς τὴν ἀρμὴν ταύτην ἐνωθῶμεν ἄς ἀκολουθήσωμεν αἱ ποικίλαι ὁμοτιμῆσαι καὶ τὰ σωματικά καὶ ἄλλα αἱ κοινωνικά καὶ ἐργατικά τάξεις. Ὅσοι ἀπετάσωμεν τὴν μεγάλην πνευματικὴν ἐκστρατείαν πρὸς διασώτησιν καὶ ἐναρμόνισιν πρὸς τὴν φιλιππίναν καὶ τὴν ἰσπανίαν, ἡμῶν καὶ εἰτα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὁσὶς δυστυχῶς παρὰ τὴν ἐγλωσμένην αὐτοκρατίαν, σκεπταία ὑποταγῶν εἰς τὴν μεγάλην ταύτην ἑθνικὴν κρίσιν. Ἄλλὰ νουθετῶ ὅτι πρέπει νὰ ποσυχρῶσωμεν καὶ πρᾶσιτῶ νὰ ἀνορθώσωμεν καὶ συντονωσώμεν τὰς ἑθνικὰς ἡμῶν δυνάμεις ἐπὶ ὅσοι οἱ κτιστοὶ ἰσχυρισμοί. Μὴ ἀπελιπισθῶμεν καὶ πρὸ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν εἴνε καὶ ὁ Θεὸς εἴνε μεθ' ἡμῶν. Ἡ Ἑλλάς εἴνε αἰωνία καὶ ὡς τσαυτὴ ἀναγεννᾷται πάντοτε ἐκ τῆς ἀστροφῆς ὡς ὁ μῦθος ἡμεῶς φοινῆ. Περὶ τῆς διαωνιότητος ταύτης τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ περὶ τῆς ἑθνικῆς ἀνεκδιήσεως καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ ὡς παραγόντων τῆς ἐπιστασεως τοῦ 1821, ὑπῆρξε τὸ θέμα τοῦ περσίου πανηγυρικοῦ λόγου, ὃν ἐνόηθι τῆς Πανεπιστημιακῆς Συνοχῆς τὸ ἀνάλαθος νὰ ἐκφωνῆσῃ καὶ ἐπιθετὸ τὸ Πανεπιστήμιον καὶ πέρσι καὶ ἐφέτος ὡς δὲν ἔωρτασε, χάριν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ παραχωρῶ αὐτὸν πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὰς ἐφημερίδας. Καὶ τώρα ἄς στραφώμεν πρὸς τὴν γιγαντωμαχίαν ἐκείνην, ἣτις προ μίας περὶτου ἐκατονταετηρίδος κατέπληξε τὸν κόσμον ὅλον καὶ τῆς ὁποίας τὴν ἀνάμνησιν τελούμεν σήμερον καὶ ἄς ἀντιλήσωμεν δυνάμει ἀπὸ τοὺς μεγάλους μας νεκρούς. Αὐτοὶ διὰ τὸν ἡρωισμόν, διὰ τῆς τελείας αὐταπαρνήσεως, διὰ τῆς φλογερᾶς φιλοπατρίας, μόνων τῶν κατόμων, ἐλάχιστοι, μὴ δρᾶς, μὴ ἐπαρχιασθέντες, ἐξηγήθησαν κατὰ τῆς κραταιᾶς καὶ ἀπεράντου αὐτοκρατορίας, ἡ ὁποία εἴχε τρομοκρατῆσαι ὀλόκληρον τὴν Εὐρώπην καὶ ἐνίκησαν καὶ ἐθριάβευσαν, διότι ἐπίστευον εἰς τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Ἡ Ἑλλάς ἐπαναστάτησεν, λέγει Γάλλος ἱστορικός, ὑπὲρ ἐλευθερίας, ἐλπίζουσα, ὅτι δὲν ἠθελεν ἐγκαταλείψῃ ἄλλ' ἤλπισε παρὰ πολὺ. Ἄνισον πόλην παλαιούσα ἔμεινε μόνη μετὰ τῆς ἰδίας ἀπελιπίδας. Ἡ ἐπιστημῆ, ἡ πολιτικὴ πνευ, εἴνε νὰ πρὸς ἡμᾶς χεῖρας ἰκετιδας, ἐξητήσε νὰ εἴνε ἡ τελευταία μετὰ ἡμῶν, ὑπῆρξεν, δούλη, ἀλλ' οὐδὲν καὶ ἄλλιν οὐδὲν τοῦτων ἐν διασθίματι ἔξ ἑτῶν ἠδὲν νῆθη νὰ ταραχῇ τὸ ψυχρὸν αἷμα τῶν ἡμετέρων διπλωματῶν καὶ ἐχρευσθῆ, ὡστε ἡ ἐλεημοσύνη τῶν τεχνιτῶν νὰ τῆ πέμψη ἄρτον, ἵνα τραφῇ, λίαν ἵνα σφογίσῃ τὰς πληγὰς τῆς καὶ ὀλίγα ὅπλα ἵνα πωλήσῃ ἀκριώτερον τὸν τελευταῖον στεναγμόν. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην εἴχε κηρύξει μεγάλη τῆ φωνῆ ὁ πρωτομάρτυς τῆς ἐλευθερίας Φεραῖος. Ἄμην ἐλπίζετε εἰς ἐένους καὶ υἱοὺς νενοθεμένους ἡ πατρίς νὰ λυτρωθῇ. Ὅποιοι δὲν δύνανται διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν νὰ ἐλευθωρῶθῃ δὲν εἴνε ἀξιοὶ τῆς ἐλευθερίας. Ἐνας Κολοκοτρώνη μετ' ὀλίγων ἀνδρῶν ἀνεκαίτισε τὰς πολυτελεθεῖς ὁρδᾶς τοῦ Δράμισα ἐπ' ἀρχῇ τοῦ ἀγῶνος καὶ ἕνας Παπακλέσσης μετ' ἑκατομμύρια μόνον παλληκαρία ἐτόλμησε νὰ ἀντιπαραταχθῇ εἰς τὴν ἄγριαν ὁρμὴν τοῦ Ἰμβροῦ. Τὸ Μακρινάκι ἐπανάλαβε τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῶν Θερμιουπλῶν καὶ ἔσωσε τὸν ἀρ. να. Ὁ Θεὸς ἐκ τοῦ μηδεὸς ἐδημιούργησε τὸν κόσμον καὶ οἱ Ἑλληνες μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ μπεδὸς ἡλευθέρωσαν τὴν Ἑλλάδα! Ὁμοιωθε λαῖπὸν. Ἐλληνες πατριῶται, ὁ κῶδων τῶν μεγάλων γεγονότων ἤχησε καὶ πρέπει νὰ λάδωμεν τὰς ἐνεικνωμένους ἀποφάσεις ἵνα ἀποτρέψωμεν τὸν ἐκ τῶν σπεπῶν κίνδυνον κατὰ τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς ἐκκλησίας καὶ κατὰ τῆς πατρίδος. Ἐμφορὸς ἄς ἐνωθῶμεν διὰ νὰ συνεχισώμεν τὸ ἔργον τῶν προγόνων μας. Ἐμφορὸς ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν. Ζήτω ἡ αἰώνια Ἑλλάς!

Ἐμφορὸς ἄς ἐνωθῶμεν διὰ νὰ συνεχισώμεν τὸ ἔργον τῶν προγόνων μας. Ἐμφορὸς ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν. Ζήτω ἡ αἰώνια Ἑλλάς!

Ὅσοι ἀπετάσωμεν τὴν μεγάλην πνευματικὴν ἐκστρατείαν πρὸς διασώτησιν καὶ ἐναρμόνισιν πρὸς τὴν φιλιππίναν καὶ τὴν ἰσπανίαν, ἡμῶν καὶ εἰτα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὁσὶς δυστυχῶς παρὰ τὴν ἐγλωσμένην αὐτοκρατίαν, σκεπταία ὑποταγῶν εἰς τὴν μεγάλην ταύτην ἑθνικὴν κρίσιν. Ἄλλὰ νουθετῶ ὅτι πρέπει νὰ ποσυχρῶσωμεν καὶ πρᾶσιτῶ νὰ ἀνορθώσωμεν καὶ συντονωσώμεν τὰς ἑθνικὰς ἡμῶν δυνάμεις ἐπὶ ὅσοι οἱ κτιστοὶ ἰσχυρισμοί. Μὴ ἀπελιπισθῶμεν καὶ πρὸ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν εἴνε καὶ ὁ Θεὸς εἴνε μεθ' ἡμῶν. Ἡ Ἑλλάς εἴνε αἰωνία καὶ ὡς τσαυτὴ ἀναγεννᾷται πάντοτε ἐκ τῆς ἀστροφῆς ὡς ὁ μῦθος ἡμεῶς φοινῆ. Περὶ τῆς διαωνιότητος ταύτης τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ περὶ τῆς ἑθνικῆς ἀνεκδιήσεως καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ ὡς παραγόντων τῆς ἐπιστασεως τοῦ 1821, ὑπῆρξε τὸ θέμα τοῦ περσίου πανηγυρικοῦ λόγου, ὃν ἐνόηθι τῆς Πανεπιστημιακῆς Συνοχῆς τὸ ἀνάλαθος νὰ ἐκφωνῆσῃ καὶ ἐπιθετὸ τὸ Πανεπιστήμιον καὶ πέρσι καὶ ἐφέτος ὡς δὲν ἔωρτασε, χάριν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ παραχωρῶ αὐτὸν πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὰς ἐφημερίδας. Καὶ τώρα ἄς στραφώμεν πρὸς τὴν γιγαντωμαχίαν ἐκείνην, ἣτις προ μίας περὶτου ἐκατονταετηρίδος κατέπληξε τὸν κόσμον ὅλον καὶ τῆς ὁποίας τὴν ἀνάμνησιν τελούμεν σήμερον καὶ ἄς ἀντιλήσωμεν δυνάμει ἀπὸ τοὺς μεγάλους μας νεκρούς. Αὐτοὶ διὰ τὸν ἡρωισμόν, διὰ τῆς τελείας αὐταπαρνήσεως, διὰ τῆς φλογερᾶς φιλοπατρίας, μόνων τῶν κατόμων, ἐλάχιστοι, μὴ δρᾶς, μὴ ἐπαρχιασθέντες, ἐξηγήθησαν κατὰ τῆς κραταιᾶς καὶ ἀπεράντου αὐτοκρατορίας, ἡ ὁποία εἴχε τρομοκρατῆσαι ὀλόκληρον τὴν Εὐρώπην καὶ ἐθριάβευσαν, διότι ἐπίστευον εἰς τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Ἡ Ἑλλάς ἐπαναστάτησεν, λέγει Γάλλος ἱστορικός, ὑπὲρ ἐλευθερίας, ἐλπίζουσα, ὅτι δὲν ἠθελεν ἐγκαταλείψῃ ἄλλ' ἤλπισε παρὰ πολὺ. Ἄνισον πόλην παλαιούσα ἔμεινε μόνη μετὰ τῆς ἰδίας ἀπελιπίδας. Ἡ ἐπιστημῆ, ἡ πολιτικὴ πνευ, εἴνε νὰ πρὸς ἡμᾶς χεῖρας ἰκετιδας, ἐξητήσε νὰ εἴνε ἡ τελευταία μετὰ ἡμῶν, ὑπῆρξεν, δούλη, ἀλλ' οὐδὲν καὶ ἄλλιν οὐδὲν τοῦτων ἐν διασθίματι ἔξ ἑτῶν ἠδὲν νῆθη νὰ ταραχῇ τὸ ψυχρὸν αἷμα τῶν ἡμετέρων διπλωματῶν καὶ ἐχρευσθῆ, ὡστε ἡ ἐλεημοσύνη τῶν τεχνιτῶν νὰ τῆ πέμψη ἄρτον, ἵνα τραφῇ, λίαν ἵνα σφογίσῃ τὰς πληγὰς τῆς καὶ ὀλίγα ὅπλα ἵνα πωλήσῃ ἀκριώτερον τὸν τελευταῖον στεναγμόν. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην εἴχε κηρύξει μεγάλη τῆ φωνῆ ὁ πρωτομάρτυς τῆς ἐλευθερίας Φεραῖος. Ἄμην ἐλπίζετε εἰς ἐένους καὶ υἱοὺς νενοθεμένους ἡ πατρίς νὰ λυτρωθῇ. Ὅποιοι δὲν δύνανται διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν νὰ ἐλευθωρῶθῃ δὲν εἴνε ἀξιοὶ τῆς ἐλευθερίας. Ἐνας Κολοκοτρώνη μετ' ὀλίγων ἀνδρῶν ἀνεκαίτισε τὰς πολυτελεθεῖς ὁρδᾶς τοῦ Δράμισα ἐπ' ἀρχῇ τοῦ ἀγῶνος καὶ ἕνας Παπακλέσσης μετ' ἑκατομμύρια μόνον παλληκαρία ἐτόλμησε νὰ ἀντιπαραταχθῇ εἰς τὴν ἄγριαν ὁρμὴν τοῦ Ἰμβροῦ. Τὸ Μακρινάκι ἐπανάλαβε τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῶν Θερμιουπλῶν καὶ ἔσωσε τὸν ἀρ. να. Ὁ Θεὸς ἐκ τοῦ μηδεὸς ἐδημιούργησε τὸν κόσμον καὶ οἱ Ἑλληνες μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ μπεδὸς ἡλευθέρωσαν τὴν Ἑλλάδα! Ὁμοιωθε λαῖπὸν. Ἐλληνες πατριῶται, ὁ κῶδων τῶν μεγάλων γεγονότων ἤχησε καὶ πρέπει νὰ λάδωμεν τὰς ἐνεικνωμένους ἀποφάσεις ἵνα ἀποτρέψωμεν τὸν ἐκ τῶν σπεπῶν κίνδυνον κατὰ τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς ἐκκλησίας καὶ κατὰ τῆς πατρίδος. Ἐμφορὸς ἄς ἐνωθῶμεν διὰ νὰ συνεχισώμεν τὸ ἔργον τῶν προγόνων μας. Ἐμφορὸς ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν. Ζήτω ἡ αἰώνια Ἑλλάς!

Αἰεροπολις 29.3.44
 α 1

Ὁ σταυρός τοῦ Κυρίου εἶνε ἡ ζωὴ, εἶνε ἡ εὐτυχία εἶνε ὁ θρίαμβός μας. Ἀπὸ τὰ ἅγια πάθη, ὅσοι μετ' εὐλ. εἰς προσερχόμεθα, ἐντλοῦμεν δύναμιν, παρηγορίαν, ὑπομονὴν εἰς τὰς θλίψεις καὶ τὰς στενοχερίας. Ἡ ἀνάμνησις τοῦ σταυρικοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ, μᾶς ἐμφυλύνει, μᾶς ζωογονεῖ. Αὐτός διὰ τοῦ παρρηϊατικοῦ του μᾶς δεικνύει τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν εὐτυχίαν πρὸς τὴν ὁδόν, ὡς ἡ ὁδός, εἶναι πάντοτε ἐοστρωμένη δι' ἀκανθῶν, εἶναι ἡ ὁδὸς τοῦ μαρτυρίου. Ἄλλ' ἢ σταύρωσις μᾶς ἐφεῖς τὴν ἀνάστασιν, ὁ θάνατος τὴν ἰθανασίαν καὶ τὸ ἀτιμητικόν γεγονός ὁ σταυρός ἐγινε τὸ σύμβολον τῆς ὁδοῦ, ἡ καύχησίς μας. Ἐμοὶ μὲν μή γένοιτο καυχᾶσθαι, εἰμή ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ, κηρύττει ὁ Παῦλος.

καὶ τώρα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ ἄς στρέψωμεν τὰ βλέμματα πρὸς τὸ ἑλληνικόν ἔθνος, εἶνε τὸ μαρτυρικόν ἔθνος. Ἡ Ἑλλάς ἐφρασε τὸ φῶς εἰς τὸν κόσμον καὶ ὁ κόσμος ἀντήμειψεν αὐτήν διὰ τῆς κητερίας τοῦ Καυκάσου, ὅπου ὁ δεσπότης Προμηθεὺς ἐπλήρωσε πολὺ ἀκριβὰ τὰς ἁμαρτίας. Ἐκεῖ ποῦ ἦτο κερφαμένος εἰς τὸν βράχον, τὰ ὄρνεα κωτεσπάραττον τὰ σπάργανα τῶν μωλῶν, ἀλλ' ὁ Προμηθεὺς ἐλευθερώθη ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους, οὐδὲ ὅμως καὶ τὸ ἑλληνικόν ἔθνος. Αὐτὸ ἐξακολουθεῖ διὰ τῶν αἰώνων ν' ἀντικρούζη κάθε λίγο τὸ φρικτὸν δράμα τοῦ Καυκάσου. Ὅσον ἡ τάλαινα Ἑλλάς ἐφιλοτιμεῖτο νὰ κολλάπλοισίῃ τὰ ἀνεμετικὰ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα ὡρε, τόσον αὐτὴ ἐσφιγγε τὸ δεσφά. Μετὰ τὴν ὑπαίκοκρατίαν συμπληροῦσι τὴν καταστροφὴν τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν οἱ Οὐννοὶ, Γότθοι καὶ Σλάβοι, καὶ οἱ σταυροφορῖαι εἰανοίγουσι τὸν ἄρμον ἐξ ὧν ἀπ' ἀνατολῶν βαρβέρου, τὸν ἄρμον ἐκείνον διὰ τοῦ ὀπίου ὁ ξανθὸς τῶν μακεδόνων βασιλεὺς εἶχεν ὀηγήσει τὰς νικηφόρους ἑλληνικάς φάλαγγας, ἵνα φέη τὸν πολιτισμὸν ^{καὶ} εἰς τὴν ἡμέρωσιν στήσας ἀνυπερβλήτον ὄριον τὸν Γάγγην καὶ τὸν Ἰνδόν, τὸν ἄρμον, λέγω, εἰνον, τὸν ὅποτον ἐπενέλαμεν ὁ νέος Ἡρακλῆς Ἡρακλείδης, ἵνα ἐλευθερώσῃ τὸν τίμιον σταυρόν. Τὸ ἀκάματον δράμα τοῦ Προμηθεὺς ἀλεκορωφώθη διὰ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἡ Ἑλλάς φεῦ! ἢ εἰσασκεδάσασα τὰ φορεὰ σκίτη τῆς Δύσεως καταδικάζεται ὑπὸ τῆς χριστιανικῆς Εὐρώπης εἰς τεσφάρων αἰώνων σκληρὸν δου-

Λόγιαν, ρίπτετα εἰς τὸ σκότος τὸ ἐπίτερον. καὶ ἢ θερμεύσῃ, ἢ
ἀκεκλιθεύσῃ. Ἡ Ἑλλάς εἶνε ὁ βαπτισμένος, ἀλλ' ἢ βυθισμένος
ἰσχυρῶς, εἶνε ὁ ἀκατάλητος ἄντατος, ὅστις πῖται διὰ νὰ ὁ οὐρανὸς
ρμαλεώτερος. Ἡ Ἑλλάς, ὡς εἶπε, Γεμανὸς πολιτικῶς, δὲν εἶνε
ὑψηλὴ, εἶνε πνεῦμα, ἀπέκτησε τὸ κινούμενον τοῦ εἰσένιου ἔαρος, τρε-
ῖλεν εἰς τὴν ἀθανασίαν. Κατακλήμει καὶ ὁμοιότητες μεταξύ τῶν
εὐομεγάλων ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ κόσμου ἀεμάτων τοῦ Ἰησοῦ τοῦ
τόν Προμηθεῖ, καὶ ἂν θέλετε καὶ πρὸς αὐτόν τὸν Ἡρόκράτην, δὲν εἶνε
ἀπλάτ συμπτώσεις. Ὁ Ἡρακλῆς εἶνε ὁ Ἡρακλῆς, εἶνε ὁ Ἡρακλῆς τοῦ δι-
καίου, εἶνε ἡ νίκη κατὰ τοῦ ἀδικίου. Ἡ Ἑλληνες ἤλπιον τὸ
χαρισμάτος τοῦτου, εἶσι ἐξ ὅλων τῶν ἔθνων πρῶτον εἰσεπνευσεν νὰ
προσκυνήσῃ τὸν ἐνανθρωπήσαντα Θεόν. Ἡ γεροντοσύνη αὕτη ἐννοση-
κτικρῶς ὡς ὁ Ἡρακλῆς καὶ τὸ ἀκοροῦμα τῆς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ
ὑψηλῆς ἀποστολῆς τοῦ Ἰησοῦ. Ἀπὸ ἐκείνης τῆς στιγμῆς ὅτι ἐκείνοι
Λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν ἦτο πρῶτον ὁ ἰσραηλιτικὸς, ἦτο ὁ ἑλληνικὸς,
οἱ Ἑλληνες προτιμῶνται διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ εὐαγγελίου καὶ ἡ
ἑλληνικὴ γλῶσσα, ὡς ὄργανον μεταδόσεως τῆς νέας θρησκείας. Ἀλλ'
αἱ ἱερεῖς θέλουσι τοὺς μάρτυρας διὰ τὸ ὅτι ὁ ἑλληνισμὸς ἀπὸ τῆς
στιγμῆς ἐκείνης, ὅπου ἔλαβεν ἐπὶ τὸν ἔμνον τὸν Ἡρακλῆν, εἰσῆλθεν
εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ μαρτυρίου. Ὁ αὐτὸς εἶνε ὁ κληρὸς "οἱ θέλοντες ζῆν
ἐν Χριστῷ ἐκδικηθήσονται", ὁ μαρτυρικὸς βίος τῆς Ἑλλάδος ἐπιτρέ-
πει τὸν τοιοῦτον παραληλισμὸν. Ἡ ἑλληνικὴ γῆ, ἔχει βαφὴν αἵματος τοῦ
αἵματος τῶν ρυτιάδων τῆς πίστεως μαρτύρων. καὶ ὁ Ἑλληνας
μεθ' ὑπερηφανείας δύναται νὰ ἀτενίσῃ εἰς τὸν σκουρὸν τοῦ Κυρίου
εἰσῆλθαι, ὡς τὸ εἰπωμεν, μέχρι σήμερον βαστάζει αὐτόν με ἀλύγιστον
ἐντοχήν. Ἡ Ἑλλάς εἶνε σήμερον καὶ αὕτη ἐστὶν ἐμνήνη. Ἀλλ' ὁ Χρι-
στὸς εἶνε πλησίον μας καὶ διὰ τῆς καθήκοντος ἔργου ἡμετέρας προσ-
καλεῖ. "θεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοιτῶντες καὶ ἀσθετιζόμενοι κατὰ
ἀνακλυσθὸν ὑμῶν." Ἐλθετε ὅσοι περικυκλήθητε σήμερον τὸν ἐστὸν ὑμῶν
ὡς ἐγκύβητον βασιύτερον εἰς τὴν ἐγγύειαν τοῦ μαρτυρίου, τὸ ὅτι οὗτον

τὴν ἀπολυτρωτικὴν τοῦ Ἰησοῦ ἑαυτοῦ. Αὕτη ἀνάσσω τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ τέλματος τῆς ἁμαρτίας εἰς τὸν οὐρανόν, εἶπε ἡ θυαία, ἡ ὁ οὐρανὸς ἐνάρισε τὴν ἀποθέσειν "ἐγὼ δὲ εἶπα θεοὶ ἐστέ καὶ υἱοὶ χριστοῦ πάντες". ~~ἦν δὲ~~ Πᾶσ οὖν ἀείκως; ὑποφέρομεν ἀπὸ τὴν κικίαν τῶν ἰνθούτων; ὁ στυγρὸς ἐτιχέει τὸ β' λουρον τῆς παραχρῆσας εἰς τὰς ψυχὰς μας, τὸτός μῆς ἐμψυχώνει, μῆς σπικώνει, ἐνῆ κινυνεύομεν νά πύσσομεν, μᾶς ἐμνέσει αὐτοπελοίθησιν καὶ τὴν μυσικὴν χάριαν, διότι λογιζόμεθα ὁμοιοιθεῖς πρὸς τὸν ἀριστόν, καὶ αὐτὸς ἀείκως ἔλαθε, καὶ εἶμεθα ἄξιοι τοῦ μακαρισμοῦ τῶν δικαίων, ὅταν χάριν τοῦ ἰνόματος αὐτοῦ, χάριν τῆς ἀληθείας, χάριν τῆς ἀγίας ἡμῶν κίστεως πάσσομεν. Ἀλλὰ τὸ δένυρον τῆς πίστεως καὶ εὐσεβείας πῶς θά κ' ἀλλοτριηθῆ; Που ἄλλου παρὲ εἰς ἑλευθέρον καὶ εὐνομουμένην πατρίδα; Ἡ πατρίς εἶπε ὁ ὑτέραντος νῦός τοῦ κλάσσω. Πόσις λοιπὸν καὶ πατρίς εἶπε ἰδέαι οὐκ ἐκεί, στενότερα συνδεσμένοι καὶ ἀλύνατον νά κωριεθῶν. Εἶπε εὐστυχῆς ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἀπέλασε τὸ αἰσθητὰ τῆς φιλοπατρίας. Εἶπε ὅπως ὁ ἐσπερημένος οἰκογενεῖς. Ὅπως αὐτὸς σπερεῖται τῆς οἰκογενετικῆς χαρῆς καὶ τῶν ἀρυφερῶν ἰσθημάτων καὶ πῶς θά ἀνεστυχθῶν τιμαῦτα αἰσθητὰ, ἀφοῦ ἀλείπει ἡ οἰκογενετικὴ ἐσπία, ὅπου καλλιεργῶνται; Τοιουτοτρόπως καὶ ὁ ἄπαταις σπεεῖται τῶν εὐγενεστέρων εἰς ἡμάτων, τὰ ὁποῖα σπελίζουσι τὸν φιλόπατριν. Τὸ εἰσῶλον πρὸς τὸ ὁποῖον σπερέφονται ὅλα αἱ ἐνέγγειαι μας, τὸ χάρμα τὸς τὸ ὁποῖον οὐ κεντροῦνται ὅλοι οἱ τῶν μας, εἶπε ἡ πατρίς, καὶ εἶπε εὐστυχῆς, ὅστις ἐξωστράκιεν ἐκ τῆς ψυχῆς τὸ πατριωτικὸν αἰσθητὰ. Πίστι καὶ πατρίς ἀφελόμενα εὐγενέστεραι ἀμφιλασεῖς ἰδέαι, τίς ὁποῖος ἔχει ὁ ἄνθρωπος. Εἶπε αἱ δύο κίτρυ γες ἀπὸ τῶν ὁποῖων πῆτῆ ὁ θνητὸς εἰς τὰ ὑψη καὶ μεταλαμβάνει τὴν ἀκρόπολιν τῶν ἰσθῶν, γίνεται οὐράνιος ἄνθρωπος, ἔρχεται εἰς ἐλικοινωνίαν μέτῆς ἀγίους, καὶ τοῖς ἐθονάτους ἡμεῖς μετὰ τὰ ~~καταστάται~~ μεγαλύτερα πνεύματα. Ἐλότῳσις τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα φίλτρον, εἶπε ἡ ἐγαῖσμος καὶ ἡ ἰδιοτέλεια. Ταῦτα φέρουσι τὴν εὐνόουσι καὶ τὴν ἐπάνατον κίαιρεσιν εἰς τὸ ἴθνος. ὅταν τὸ κακὸν τροχωρήσῃ καὶ ἐπαλεθῇ ἡ ἐθνικὴ ὄρασις, τότε ὁ ἄνθρωπος σπασοτίεται καὶ γένόμενος

της Πατρίδος, στρέφει τὰ ὅπλα κατ' αὐτῆς, κατὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. Ἰνε ὁ ἐμφύλιος σαραχός, εἰς ὃν ὁ εὖτον κατηντήσομεν. Πῶς νὰ γένηται, ἵνα τοὺς ἐγ-φροντας τὰ ὅπλα κατὰ τῶν ἰμογενῶν, κατ' ἐνθρόπων κοῦ δέν εἶχον ποτέ κατὰ νοῦν νὰ μᾶς κάμουν κακόν εἰς τὴν Πατρίδα μας; εἴεν τολμῶ ἐλλό θά τό εἶπω, εἶνε οἱ στωρῶν τῶ Χριστοῦ, χειρότεροι ὅτι τοῦς ἔροους, εἰ ὅτι εἶνε Χριστιανοί καί μάλιστα Ἕλληνας Χριστιανοί. "Ἐγεις καίον, Χριστοῦ μου, νὰ φωνάζης "Περίλυτος ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου". "Ἐγεις εὐκακῶν, λέγης "Τίς ὄφελεια ἐν τῷ αἵματι μου ἐν τῷ καταβαίνειν με εἰς διαφθοράν; "Τί τό ὄφελος; Πρός τί ἡ θυσία μου, λέγει, κί ὁ στωρικός θάνατος, τόν ἐπῶλον ὑπέστηγιά τὴν στωρῶν τῶν ἀνθρώπων, ἕως αὐτοῖ οἱ ὀπαδοί μου εἰά τῶν μωσῶν πράξουν των θά μὲ ἀνελεῖσθουν εἰ ὄν στωρῶν; οἱ μαυραγορῖται, οἱ ἀδελφοκτόνοι, οἱ κτωσῶν οὐδὲ τῶ Πατρίδος; ὁ Ἰησοῦς καί πάλιν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ! ὄρῖσον ἦλιε καί στέναξο γῆ! Μὴ δέν ὑπάρχει ὀλίγη αἰσθησις, δέν ὑπάρχει οἰκτος, οὔτε ἐντροπή; Τί στωρῶν εἶνε αὐτή, τί ἀπανθρωπία; Τί κόρνετε; ποῖον στωρῶν; Τόν θεόν; ὄν φῶν ττωσῶν ἄγγελοι καί πᾶσαι στωρῶν στωρῶν; Τόν πατέρα σας; Τόν Πατέρα σας; Πάύσατε ἐπὶ τέλους, κτωρῶν καί ἀδελφοκτόνοι, σεῖς, κοῦ εἶνετε τό αἶμα τοῦ λαοῦ εἰά νὰ συσσωρεύετε κτωρῶν χαρτά, ἀρκεῖ, κάτω τὰ ὄπλα, κάτω τῶν μωσῶν χεῖρας, κάτω ἡ νωσῶν καί τὰ ὀλῶν στωρῶν, ἡ εἰσφθορά καί ἡ ἐξαγορῶν, πύσατε, τῶν θεοῦ, εἰά νὰ κοῦση κατακλυσμός τοῦ αἵματος, ἕως καλεῖ ὁ ἀγαθός Ἰησοῦς, κτωρῶν στωρῶν τῶν κτωρῶν σας, σῶς στωρῶν, δέν σῶς κτωρῶν, ἕως ὁ ὄρῶν τῶν στωρῶν Διασῶν ἡμερῶν, τόν κόρῶν, κοῦ ἦνοιεν ἡ γῆ κί τόν κτωρῶν, ἀλλ ὁ κτωρῶν ἀγα ὄνητος καί ἀνελεκακίς, μὲ χαινούσας τῶν κτωρῶν καί τῶν κτωρῶν ἀπαντῶν εἰς τῶν βωσῶν σας: "Πάτερ, ἕως αὐτοῦ οὔ γάρ εἶσασι τί ποιοῦσι". ὄ τῶν μακροθυμίας σου Ἰησοῦ! "Ἐλάνεις καί πάλιν τῶν ἀχρῶν χεῖρῶν σου καί μᾶς καλεῖς νὰ ὀνομασῶμεν, νὰ ἐνωθῶμεν, ἕν ὄλωμεν νὰ σωθῶμεν. ἕως ὄρῶν, ὄς μὴ ἀπυρῶσμεν τῶν ὄρῶν μας, ὄς μὴ κτωρῶν τῶν ἰστωρῶν ἕως τῶν κτωρῶν εἰς ὄρῶν. ἕως ἕλληνας καί Ἰησοῦς, τό στωρῶν ὄνομα ἐν τῶν κτωρῶν ἕως ὄρῶν

...ερα συνάμεις που αναστάτισε τον κόσμο. την συναμιν ταυτην συχ
...τνοήσει λάτρες οι πρόγονοί ^{και} μας *ἐχάρησαν τὴν ἐλευθερίαν.*

...*Ἐνθεδυμένοι τὴν πασιλίαν τοῦ θεοῦ, ὄχι μόνον τὴν σιβερικῆν.*

*Κάν'θεριά ὠρμίσανε τότε
μαίνον μὲς'τὴν ἐκκλησιᾶ.
Τό'γταυρό για β'ήθεια εἶλον,
καί μ'αὐτό ποχτυῶσαν λευτεριά.*

...*Ἄλλ'ἐκουρόνιε βασιλεῦ, ἀνετίκακε καὶ πανάγαγε Ἰησοῦ, ὁ σταυρω-
θείς γιὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, ὁ καταργήσας τὸ κράτος τοῦ διαβόλου,
κατάρτησον τὴν λυσοῦσαν ἐν ἡμῖν κακίαν, παῦσον τὴν μεγάλην κατ'τιν
συμφορᾶν, τὴν καταστρεπτικὴν διαίρεσιν. κατασίγασον τὰ ἔργια πάθη.
...ὁ διέλεν τὰ σύμπαντα, κατεύθυνον τὸ ἐθνικὸν μας σκάφος, τὸ ὁ-
...τοῦτον κλυταυρίζεται ἐν μέσφ'βιτίων ἀνέμων καὶ τρικυμιῶν, προσκρού-
...ου εχθῶ. εἰς σκοπέλους καὶ κινδυνεύον νά θουρατισθῇ." Ἐκίστα-
...τα, οἴσον ἡμῶς, ἀπολύμεθα". Παῦσον τὴν καθ'ἡμῶν ἀγανάκτησιν, ἡ
...μάτομεν, ἀλλὰ ἀπὸ σοῦ οὐκ ἀπέστημεν". κατάκεινον εἰς ἡμῶς τοὺς
...οἰκτιρμοὺς σου. καὶ ἐκαλούμεθα, τὸν ἐπὶ σταυροῦ ἀναρτηθέντα, ἐπι-
...συνάγαγε τὰ τέκνα σου. καὶ ὁδήγησον αὐτὰ εἰς εἰρηνιαίαν κατάστα-
...σιν, ἐμπνευσον ἀγαθὰ εἰς τοὺς ἰσχυροὺς κοσμοκράτορας, ἀπότρεψον
...αὐτοὺς ἀπὸ πολέμου καταστρεπτικῶν καὶ κατεύθυνον τὰ διαβήματα
...αὐτῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης. καὶ καθικετεύομεν, προστάττεινον τὴν ἁγίαν
...ἀκινυτοῦ, ἣν ἐκτίσῃς τῆς γῆς σου αἰατι, καὶ οἴσον τὸν περιούσιον
...ἐλληνικὸν λαόν. Ἄμήν.*

Η ΕΣΙΑΥΡΩΜΕΝΗ ΕΛΛΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΖΙΑΥΡΩΜΕΝΟΝ

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορυθίας, τακτικός καθηγητής της Αρχαίας Ιστορίας του Έθνικού Πανεπιστημίου κ. Ευλόγιος Κουρίλας, εξέφωψε χθες από τον Ραδιοφωνικόν Σταθμόν τὸν ἑξῆς σταυρωσὸν λόγον:

Ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου εἶνε ἡ ζωὴ, εἶνε ἡ εὐτυχία, εἶνε ὁ θρίαμβός μας. Ἀπὸ τὰ Ἅγια Πάθη, ὅσοι μετ' εὐλαβείας προσερχόμεθα, ἀντλοῦμεν δύναμιν, παρηγορίαν, ὑπόστανιν εἰς τὰς θλίψεις καὶ τὰς στενοχωρίας. Ἡ ἀνάμνησις τοῦ σταυρικοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ, μᾶς ἐμψυχώνει, μᾶς ζωογονεῖ. Αὐτὸς διὰ τοῦ παραδείγματός Του μᾶς δεικνύει τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν δόξαν. Αὐτὴ ἡ ὁδὸς εἶνε πάντοτε ἔσθρων μὲν ἢ ἀκανθῶν, εἶνε ἡ ὁδὸς τοῦ μαρτυρίου. Ἄλλ' ἡ σταύρωσις μᾶς ἔφερε τὴν Ἀνάστασιν, ὁ θάνατος τὴν ἀθανασίαν καὶ τὸ ἀτιμωτικὸν ὄργανον ὁ Σταυρὸς ἔγινε τὸ σύμβολον τῆς δόξης, ἡ καύχησίς μας, ἐεμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι ἐμῇ ἐν τῷ Σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ, κηρύττει ὁ Παῦλος.

Καὶ τώρα ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ, ὡς στρέψωμεν τὰ βλέμματα πρὸς τὸ ἑλληνικὸν Ἔθνος, εἶνε τὸ μαρτυρικὸν ἔθνος. Ἡ Ἑλλάς ἔφερε τὸ φῶς εἰς τὸν κόσμον καὶ ὁ κόσμος ἀντήμειψεν αὐτὴν διὰ τῆς κατάρτας τοῦ Καυκάσου, ὅπου ὁ δεσπότης Προμηθεὺς ἐπλήρωσε πολὺ ἀκριβὰ τὰς ἀμαρτίας. Ἐκεῖ ποῦ ἦτο καρφωμένος εἰς τὸν βράχον, τὰ θρῆνα κατεσπάρησαν τὰ σπλάγχνα του, ἀλλ' ὁ Προμηθεὺς ἠλευθερώθη ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους, οὐχὶ ὁμοίως καὶ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος. Αὐτὸ ἐξακολουθεῖ διὰ τῶν αἰώνων νὰ ἀντικρύξῃ κάθε λίγο τὸ φρικτὸν δράμα τοῦ Καυκάσου. Ὅσον ἡ τάλαρα Ἑλλάς ἐφιλοτιμεῖτο νὰ πολλαπλασιάσῃ τὰ πνευματικὰ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα δῶρα, τὸσον αὐτὴ ἐσφιγγε τὰ δεσμά. Μετὰ τὴν Ρωμαϊοκρατίαν συμπληροῦσε τὴν καταστροφὴν τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν ὁ Οὐῖνος, Γότθοι καὶ Σαξοὶ καὶ αἱ σταυροφορίαι διανοίγουσι τὸν δρόμον πρὸς τοὺς ἐπ' ἀνάτολιν βαρβάρους, τὸν δρόμον ἐκείνον διὰ τοῦ ὁποῖο ὁ ἁγιὸς τῶν Μακεδόνων Βασιλεὺς εἶχεν ὀδηγήσει τὰς νικηφόρους ἑλληνικὰς φάλαγγας. Ἰνα φέρῃ τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν ἡμέρωσιν στήσας ἀνυπερβλήτων ὄριον τὸν Γάγγην καὶ τὸν Ἰνδόν, τὸν δρόμον, λέγω, ἐκείνον τὸν ὁποῖον ἐπανέλαβεν ὁ νέος Ἡρακλῆς Ἡράκλειος, ἵνα ἠλευθερώσῃ τὸν τῆμιον Σταυρὸν. Τὸ ἀπαίσιον δράμα τοῦ Πρωμηθεὺς ἀπεκορυφώθη διὰ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἡ Ἑλλάς

φευγὴν ἢ διασκεδάσασα τὰ ζοφερὰ σκότη τῆς Δύσεως καταδικάζεται ὑπὸ τῆς χριστιανικῆς Εὐρώπης εἰς τεσσάρων αἰώνων σκληρὰν δουλείαν, ριπταίει εἰς τὸ σκότος τὸ ἑξῶτερον. Ἄλλὰ μὴ θορυβεῖσθε, μὴ ἀπελπίζεσθε. Ἡ Ἑλλάς εἶνε ὁ βαπτιζόμενος, ἀλλὰ μὴ βυθιζόμενος ἀσκότος, εἶνε ὁ ἀκατάβλητος Ἀνταῖος, ὁστις φέρει διὰ τὰ ἀνορθωτῆ ῥωμαλεώτερος. Ἡ Ἑλλάς, ὡς εἶπε, Γερμανὸς πολιτικός, δὲν εἶνε ὕλη, εἶνε πνεῦμα, ἀπέκτησε τὸ προνόμιον τοῦ αἰωνίου ἔαρος, περιήλθεν εἰς τὴν ἀθανασίαν. Αἱ καταπληκτικαὶ ὁμοιότητες μεταξὺ τῶν δύο μεγάλων ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ κόσμου δραμάτων τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Προμηθεὺ καὶ ἂν θέλετε καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν Σωκράτην, δὲν εἶνε ἀπείρα συμπτώσεις. Ὁ Σταυρὸς εἶνε δόξα, εἶνε ὁ θρίαμβός τοῦ δικαίου, εἶνε ἡ νίκη κατὰ τοῦ διαβόλου. Οἱ Ἕλληνες ἠξιώθησαν τοῦ χαρίσματος τούτου, διότι ἐξ ὧν τῶν Ἐθνῶν πρῶτοι ἔσπευσαν νὰ προσκινήσωσι τὸν ἐνανθρωπίσαντα Θεόν. Ἡ χειρονομία αὐτὴ ἐξακριβήθη ὡς ὁ θρίαμβος καὶ τὸ ἀποκορυφώμα τῆς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ὑψηλῆς ἀποστολῆς τοῦ Ἰησοῦ. Ἀπὸ ἐκείνης τῆς στιγμῆς ὁ «περιούσιος λαὸς» τοῦ Θεοῦ δὲν ἦτο πλέον ὁ Ἰσραηλιτικὸς, ἦτο ὁ ἑλληνικὸς. Οἱ Ἕλληνες προτιμῶνται διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, ὡς ὄργανον μεταδόσεως τῆς νέας θρησκείας. Ἄλλ' αἱ ἰδέαι θέλουν τοὺς μάρτυρας διὰ τοῦτο ὁ ἑλληνισμὸς ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης, ὅπου ἔλαβεν ἐπὶ τὸν ὄμον τὸν Σταυρὸν, ἐσηλθὲν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ μαρτυρίου. Αὐτὸς εἶνε ὁ κληρὸς τοῦ θέλοντος ζῆν ἐν Χριστῷ ἐκδιωχθήσονται, ὁ μαρτυρικὸς βίος τῆς Ἑλλάδος ἐπιτρέπει τὸν τοιοῦτον παραλληλισμὸν. Ἡ ἑλληνικὴ γῆ, ἔχει βαφῆ διὰ τοῦ τιμίου αἵματος τῶν μυριάδων τῆς πίστεως μαρτύρων. Καὶ ὁ Ἕλληνας μετ' ὑπερηφανείας δύναται νὰ ἀπενίσῃ εἰς τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου διότι, ὡς τὸ εἶπωμεν, μέχρι σήμερον βαστάζει αὐτὸν με ἀλύγιστον ἀποχρῆν. Ἡ Ἑλλάς εἶνε σήμερον καὶ αὐτὴ ἐσταυρωμένη. Ἄλλ' ὁ Χριστὸς εἶνε πλησίον μας καὶ διὰ φωνῆς πλήρους ἀγαθότητος μᾶς προσκαλεῖ. «Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι καγὼ ἀναπαύω ὑμᾶς». Ἐλάτε ὅσοι περικυκλῶντε σήμερον τὸν Ἐσταυρωμένον, ὡς ἐγκύβωμεν βαθύτερον εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ μυστηρίου, τὸ ὁποῖον καλύπτει τὸ ἔξελισσόμενον θεῖον ἀγαθὸν εἰς τοὺς ἰσχυροὺς κοσμοκράτορας, ἀπότηρουν αὐτοὺς ἀπὸ πολλῶν καταστρεπτικῶν καὶ κατεύθυνον τὰ διαβήματα αὐτῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης. Σὲ καθικετεύομεν, προστάτευσον τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν, ἦν ἐκτίσῃ τῷ τιμίῳ Σου αἵματι καὶ σώσῃ τὸν περιούσιον λαόν. Ἀμήν.

† Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΟΡΥΘΙΑΣ καὶ τακτικός καθηγητής τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἱστορίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ

Δράμα, ὡς ἐκτιμῶμεν πρεπόντως τὴν ἀπολυτρωτικὴν τοῦ Ἰησοῦ θυσίαν. Αὕτη ἀνύμωσε τὸν ἀνθρώπον ἀπὸ τοῦ τέλματος τῆς ἀμαρτίας εἰς τὸν οὐρανόν, εἶνε ἡ θυσία, ἡ ὁποία μᾶς ἐχάρισε τὴν ἀποθέωσιν «ἐγὼ δὲ εἶπα θεοὶ ἐστέ καὶ υἱοὶ Ὑψίστου πάντες». Πάσχομεν ἀδίκως; ὕπο φέρομεν ἀπὸ τὴν κακίαν τῶν ἀνθρώπων; ὁ Σταυρὸς ἐπιχέει τὸ βάλλασμον τῆς παρηγορίας εἰς τὰς ψυχὰς μας, αὐτὸς μᾶς ἐμψυχώνει, μᾶς σηκώνει, ἐνῶ κινδυνεύομεν νὰ πέσωμεν, μᾶς ἐμψύει αὐτοπεποιθῶσιν καὶ τὴν μυστικὴν χαρὰν διότι λογιζόμεθα ὁμοιοπαθεῖς πρὸς τὸν Χριστόν, καὶ αὐτὸς ἀδίκως ἔπαθε καὶ εἴμεθα ἀξιοὶ τοῦ μακαρισμοῦ τῶν δικαίων, ὅταν χάριν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, χάριν τῆς ἀληθείας, χάριν τῆς ἁγίας ἡμῶν πίστεως πάσχομεν. Ἄλλὰ τὸ βένδρον τῆς πίστεως καὶ εὐσεβείας, ποῦ θὰ καλλιεργηθῇ; Φλοῦ ἄλλο παρὰ εἰς ἐλευθέραν καὶ εὐνομούμενη Πατρίδα; Ἡ Πατρίς εἶνε ὁ ἀπέραντος ναὸς τοῦ Πλάστου. Πίστις, λοιπόν, καὶ Πατρίς εἶνε ἰδέαι σχετικαί, στενωτάτα συνδεόμεναι καὶ ἀδύνατον νὰ χωρισθοῦν. Εἶνε δυστυχὴς ὁ ἀνθρώπος, ὁ ὁποῖος ἀπώλεσε τὸ αἶσθημα τῆς φιλοπατρίας. Εἶνε, ὅπως ὁ ἑσπερημένος οἰκογενεῖας. Ὅπως αὐτὸς στερεῖται τῆς οἰκογενειακῆς χαρᾶς καὶ τῶν τρυφερῶν αἰσθημάτων. Καὶ ποῦ θὰ ἀναπτύχθῃ τὰ αὐτὰ αἰσθηματα, ἀφοῦ λείπει ἡ οἰκογενειακὴ ἐστία, ὅπου καλὴ λειτουργοῦνται; Τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ ἀπατρις στερεῖται τῶν εὐγενεστέρων αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα στολίζουσι τὸν φιλόπατριον. Τὸ εἶδωλον, πρὸς τὸ ὁποῖον στρέφονται ὅλοι αἱ ἐνέργειαι μας, τὸ χάριμα, πρὸς τὸ ὁποῖον συγκεντρῶνται ὅλοι οἱ πόθοι μας, εἶνε ἡ Πατρίς καὶ εἶνε δυστυχὴς ὁστις ἐξωστράκειεν ἐκ τῆς ψυχῆς τὸ πατριωτικὸν αἶσθημα. Πίστις καὶ Πατρίς αἱ εὐγενέστεραι ἀμφιλαφεῖς ἰδέαι, τὰς ὁποίας ἔχει ὁ ἀνθρώπος. Εἶνε αἱ δύο πτέρυγες, διὰ τῶν ὁποίων πετᾷ ὁ θνητὸς εἰς τὰ ὕψη καὶ καταλαμβάνει τὴν ἀκρόπολιν τῶν ἰδεῶν, γίνεται οὐράνιος ἀνθρώπος, ἐρχεται εἰς ἐπικοινωνίαν με τοὺς ἁγίους, με τοὺς ἀθανάτους ἡρώας, με τὰ μεγαλύτερα πνεύματα. Ἐλάττωσις τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα φίλτρον, εἶνε ὁ ἐγώισμός καὶ ἡ ἰδιοτέλεια. Ταῦτα φέρουσι τὴν διχόνοιαν καὶ τὴν ἑπάρατον διαίρεσιν εἰς τὸ ἔθνος. Ὅταν τὸ κακὸ προχωρήσῃ καὶ ἐπέλθῃ ἡ ἐθνικὴ πῦρσις, τότε ὁ ἀνθρώπος σκοτιάζεται καὶ γενόμενος ἐκτός ἐστυτοῦ ὑπηρετεῖ εἰς τοὺς πλέον καταθρόνους σκοποὺς ἐναντίον τῆς Πατρίδος, στρέφει τὰ ἅπτα κατ' αὐτῆς, κατὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. Εἶνε ὁ ἐμφύλιος σπαράγμος, εἶνε τὸ ὁποῖον κατηντήσαμεν. Πῶς νὰ χαρακτηρίσω τοὺς ἐγείροντας τὰ ὅπλα κατὰ τῶν ὁμογενῶν, κατ' ἀνθρώπων, ποῦ δὲν εἶχον ποτὲ κατὰ νοῦν νὰ μᾶς κἀμουν κακόν εἰς τὴν Πατρίδα μας; Δὲν τολμῶ, ἀλλὰ θὰ τὸ εἶπω, εἶνε οἱ σταυρωταὶ τοῦ

αὐτοὶ οἱ ὁπαδοὶ μου διὰ τῶν μισαρῶν πράξεων τῶν θὰ με ἀναβιάζουσι εἰς τὸν Σταυρὸν; οἱ μαυραγορίται, οἱ ἀδελφοκτόνοι, οἱ καταστροφεῖς τῆς Πατρίδος; Ὁ Ἰησοῦς καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ! Φρίξον ἤλιε καὶ στέναξον γῆ! Μὰ δὲν ὑπάρχει ὀλίγη ἀσθησις, δὲν ὑπάρχει οἶκτος, οὔτε ἐντροπή; Τί σκληρότης εἶνε αὕτη; τί ἀπαθροπία; Τί κάμνετε; ποῖον σταυρώνετε; Τὸν Θεόν «ὃν φρίττουσιν ἄγγελοι καὶ πᾶσαι στρατιαί»; Τὸν πατέρα σας; Τὸν Σωτήρα σας; Παύσατε ἐπὶ τέλους, πατροκτόνοι καὶ ἀδελφοκτόνοι, σεις, ποῦ πίνετε τὸ αἷμα τοῦ λαοῦ διὰ τὰς συστρώρετετε παληόχρατα, ἀρκεῖ, κάτω τὰ ὅπλα, κάτω τὰς μαιφόνους σας χεῖρας, κάτω τὰ νοθεῖα καὶ τὰ ἀδικα ζυγὰ, ἡ διαφθορά καὶ ἡ ἐξασχρησις, παύσατε, πρὸς Θεοῦ, διὰ τὰ πᾶσι κατακλυσμός τοῦ αἵματος. Σᾶς καλεῖ ὁ ἀγαθὸς Χριστὸς, λησμοῦν τὴν κακίαν σας, σᾶς συγχωρεῖ, δὲν σᾶς καταράται, ὅπως ὁ ὄργιλος τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης Σαβαώθ, τὸν Κάιν, ποῦ ἠνοίξεν ἡ γῆ καὶ τὸν κατέπιεν, ἀλλὰ πλήρης ἀγαθότητος καὶ ἀνεγκαιρίας, με χαινούσας τὰς πληγὰς καὶ τὰ τραύματα ἀπαντᾷ εἰς τὰς βολὰς σας:

«Πάτερ, ἀφες αὐτοῖς» οὐ γὰρ οἶδας τί ποιούσι». Ὡ τῆς μακροθυμίας σου Χριστέ! Ἀπλώνεις καὶ πάλιν τὰς ἀχράτους χεῖρας Σου καὶ μᾶς καλεῖς νὰ ὁμοιωσώμεν, νὰ ἐκωθώμεν, ἂν θέλωμεν νὰ σωθώμεν. Ἀδελφοί, ὡς μὴ κηλιδώσωμεν τὴν ὥραμα σου ἱστορία, με τοιαῦτα ἀποτρόπαια ἔργα. Ἑλλην καὶ Χριστιανὸς, τὸ σφινότερον ὄνομα ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ μεγαλυτέρα δύναμις ποῦ ἀνεστάτωσε τὸν κόσμον. Τὴν δύναμιν ταύτην εἶχον κατανοήσῃ πλήρως οἱ πρόγονοί μας, ποῦ μᾶς ἐχάρισαν τὴν ἐλευθερίαν.

Ἐνδεδυμένοι τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ὄχι μόνον τὰ σιδερικά,

Σὰν θεοὶ ὀρμήσανε τότε Μπαῖνον μετ' ἡν ἐκκλησία. Τὸ Σταυρὸ γὰρ ἡσθήσει εἶχον. Καὶ μ' αὐτὸν ποχτούσαν λευτερίαν.

Ἄλλ' ἐπουράνιε Βασιλεῦ, ἀνεξίκακε καὶ πανάσθε Ἰησοῦ, ὁ σταυρωθεὶς διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, ὁ καταργήσας τὸ Κράτος τοῦ Διαβόλου, κατάργησον τὴν λυσσώσαν ἐν ἡμῖν κακίαν; παύσον τὴν μεγάλην ταύτην συμφορὰν, τὴν καταστρεπτικὴν διαίρεσιν. Κατασίγασαν τὰ ἄγρια πάθη. Σὺ ὁ δέπμων τὰ σμύπαντα, κατεύθυνον τὸ ἐθνικὸν μας σκάφος, τὸ ὁποῖον κλιδωνίζεται ἐν μέσῳ βιαιῶν ἀνέμων καὶ τρικυμιῶν, προσκροῦσον συνεχῶς εἰς σκοπέλους καὶ κινδυνεύον νὰ θρυσασθῇ. Ἐπιστάτα, ὡσὸν ἡμᾶς ἀπολλύμεθα. Παύσον τὴν καθ' ἡμῶν ἀγανάκτησιν. Ἐμίσρητομεν, ἀλλὰ ἀπὸ Σοῦ οὐκ ἀπέστημεν. Κατάπεμψον εἰς ἡμᾶς τοὺς οἰκτιρμούς σου, Σὲ ἐπικαλούμεθα, τὸν ἐπὶ σταυροῦ ἑστηθῆντα ἐπιαναγάγε τα τέκνα Σου καὶ ὀδηγήσον αὐτὰ εἰς εἰρηναίαν κατάστασιν, ἐμπνεύσον

Χριστοῦ, χειροτεροὶ ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους, διότι εἶνε Χριστιανοὶ καὶ μάλιστα Ἕλληνες Χριστιανοί. Ἐχεις δικαίον, Χριστέ μου, νὰ φωνάζῃς Ἐπερίλυτος ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου. Ἐχεις δικαίον νὰ λέγῃς, «Τίς ὠφέλεια ἐν τῷ αἵματι μου ἐν τῷ καταβαίνειν με εἰς διαφθοράν; Τί τὸ ὄφελος; Πρὸς τί ἡ θυσία μου, λέγει καὶ ὁ σταυρικὸς θάνατος, τὸν ὁποῖον ὑπέστη διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΘΝΩΝ

Χριστός Ἀνάστη!

Ἄσπασμος χαρμόσυνος, ἔκφρασις ἀνεκκλήτου χαρᾶς, λέξεις νίκης καί, θριάμβου δηλωτικά. Ἀνάστη Χριστός καί πεπώκασι δαίμονες, ἀνάστη Χριστός καί νεκροί ἐξανίστανται! Χθές ἐθρηνοῦμεν καί σήμερον χαίρομεν, χθές λύπη καί κατήφεια, σήμερον χαρά καί ἀγαλλίασις. Φαιδρά καί ἡλιοστάλακτος ἡμέρα, ἀντικατέστησε τὴν μαύρην καί ζοφώδη Παρασκευῆν. Ἡ φύσις, τὴν εορτάσιμον τῆς ἀνοιξέως στολὴν περιβαλλομένη παηγυρίζει τὴν ἀνάστασιν τοῦ Πλάστου. Τὸ πᾶν χαίρει, ἐνὺν πάντα πεπλήρωται χαρᾶς, οὐρανός τε καί γῆ καί τὰ καταχθόνια». Χριστὸς ἀνάστη καί διαβόλου τὸ κράτος κατηργήθη, αἱ πονηραὶ κατετροπώθησαν δυνάμεις. Καινὴ κτίσις πολιτεύεται καί ἡ βασιλεία τοῦ Χριστοῦ ἐγκαινιάζεται. Δὲν εἶμεθα πλέον οἱ ἀπόκληροι, οἱ ἐξόριστοι τοῦ Παραδείσου. Ὁ Χριστὸς ὑψώθη μᾶς καλεῖ εὐαγγελιζόμενος εἰς σύμπαντα τὸν κόσμον τὴν συνεισθαλήν ἡμῶν μετὰ τοῦ Θεοῦ. Εἰρήνη ὑμῖν! εἶνε αἶ πρώται χαρμόσυνοι λέξεις, τὰς ὁποίας ὁ ἀνάστας Ἰησοῦς ἐξεφώνησε πρὸς τοὺς τρομοκρατημένους μαθητάς. Διὰ τὴν ἐν τῷ κόσμῳ εἰρήνην ἐπιτηροῦσιν ὡς πιστοὶ φρουροὶ καὶ φύλακες οἱ ἄγιοι ἄγγελοι, αἱ ἄνω ταξιαρχαί, προσεύχονται τὰ στίφη τῶν μαρτύρων τῆς πίστεως. Πᾶσαι αἱ δυνάμεις τοῦ οὐρανοῦ προσέρχονται εἰς βοήθειαν τῶν ἀγωνιζομένων ὑπὲρ τῆς ἀγίας ἡμῶν θρησκείας, ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, ὑπὲρ τοῦ δικαίου. Εἶνε οἱ εἰρηνοποιοὶ πρὸς τοὺς ὁποίους ἐξεφωνήθη ὁ μακαρισμός. «Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται». Μεγάλῃ τῆς θείας υἰοθεσίας ἡ ἀμοιβή. «Ὅλοι πρέπει νὰ ἐστρατεύωμεν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, ὑπὲρ τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν ἀγαθῶν, τὰ ὁποία ἐργασίαι, πόνοι καὶ κόποι αἰῶνων μᾶς ἐκληροδότησαν. Ἄς σταματήσωσιν αἱ ἐναντία δυνάμεις, αἱ ἀντιστρατεύμεναι εἰς τὸ θεῖον ἐπίταγμα τοῦ Ἰησοῦ «Εἰρήνη ὑμῖν». Ἄς σιγήσῃ τοῦ πυροβόλου ἡ ἀπαισία φωνὴ καί ὁ κρότος ὀλεθρίου βομβαρδισμοῦ, ἄς ὑπερισχῶσῃ ἡ γλυκεία φωνὴ τοῦ ἐκ νεκρῶν ἀναστάντος Θεοῦ. Πρὸς κατατρόπωνσιν τῶν καταχθονίων δυνάμεων, αἱ ὁποιαὶ συνώμοσαν νὰ καταστρέψωσιν τὸ πᾶν, ἄς συνταχθῶμεν εἰς τὸ κράτος τοῦ Χριστοῦ, στρατιῶται τοῦ μεγάλου εἰρηνάρχου. Ἄς ἐπαυλαμιβάνωμεν συνεχῶς τὸ «ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου», ἡ βασιλεία τῆς ἀγάπης, τῆς χαρᾶς, τῆς εὐτυχίας καὶ τότε «συνκόψουσι τὰς μοχαίρας αὐτῶν εἰς ἄροτρα καί τὰς σιβύνας (ἦτοι τὰς λόγχας) αὐτῶν εἰς δρέπανα (Ἡσαΐας 64), καί τότε «λύκοι καὶ ἄρνες ἅμα βοήθησονται καὶ παράδοξαι συνανταποῦσεται ἐρίφω καὶ λέων ὡς βοῦς φάγεται ἄχουρα» (Αὐτ. ἔξ' 25). Ἄς ἐρείπω τῶν

οὐρανῶν καὶ τῶν οὐρανοῦ, ὁ βοὴ βαρβάρων τῶν νοσοκομείων, ἡ καταστροφὴ τῶν ναῶν, τῶν μουσείων, τῶν Μουσῶν, τῶν βιβλιοθηκῶν, τῶν ἔργων τῆς τέχνης, οἱ ποταμοὶ τέλος τῶν αἱμάτων, τὰ ὁποία διαυλακῶνοσι τὰ πεδία τῶν μαχῶν. Ὁ κόσμος ὅλος στενάζει ὑπὸ τὸ βάρος τῶν δεινῶν, βοᾷ τὸ αἶμα ἑκατομμυρίων ὑπάρξεων, καὶ αἱ ψυχαὶ τῶν ζώντων, τῶν ὀλιγοψύχων καὶ ἀσπρήκτων ἐδῆλητηριάσθησαν ὑπὸ ἀναρχικῶν καὶ ἀνατρεπτικῶν ἰδεῶν, κινδυνεύει σοβαρῶς ὁ κόσμος τῶν θετικῶν ἰδεῶν, τῶν υγιῶν, ἀρχῶν. Ὡ, ἂν νομίζετε ὅτι τοιούτοτρόπως θὰ νικήσετε, εἶνε ἡ μεγαλύτερα πλάνη. Θὰ θρηνητέ ἀναφελῶς ἐπὶ τῶν ἐρείπιων τοῦ αἰωνοβίου τούτου καθεστῶτος. Ἄλλ' ὁ Θεὸς οὐ κυκτριζέται, κατοικεῖ εἰς τὰ ὑψηλά καὶ τὰ πάντα ἐφορᾷ. Ὁ Θεός, τὸν ὁποῖον ἐνθρονίζετε καὶ ἐκθρονίζετε κατὰ τὰς περιστάσεις, ὡς ἡ ἀσεβὴς Ἰεζάβελ τὸν Βάσαλ, (ἀκούσατε τὴν φωνὴν ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ λειτουργοῦ). Ὁ Θεὸς εἶνε αἰώνιος, ἀκατάλυτος, κατοικεῖ πολὺ ὑψηλὰ ὑπεράνω τοῦ ἐβδόμου οὐρανοῦ, ἐπὶ τῆς γῆς βασιλεύει εἰς τὰς καρδίας τῶν πιστῶν καὶ ὅσον προσπαθεῖτε νὰ τὸν ἐκριζώσητε, τὸν θεμελιώσετε βαθύτερον. Αὐτὸ μᾶς διδάσκει ἡ ἱστορία. Ἄλλ' ἡ κόλασις αὕτη ἦν ἐξασπελώσατε μέλλει νὰ μεταβάλλῃ τὰ πάντα εἰς ἐρείπια καὶ πολιτισμὸς καὶ καθεστῶτα καὶ ἀνοίγει τὸν δρόμον εἰς ἄλλους λαούς, οἱ ὁποῖοι θὰ σαρώσωσι, θὰ ἐκκλημῶσιν ὡς τὸ ἄχυρον εἰς τὸ ἀλώνι, ὅτι ἐναπομείνῃ. Αὐτὸ θὰ εἶνε τὸ τέλος. Καί τώρα στρέφω τὸν λόγον πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαόν, ὁ ὁποῖος κατέχει τὸ μέσον τῆς ὠραιότερας φύσεως, βασιλεύει ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ τῆς γῆς. Συνήθως ἡ ζωηρὰ φαντασία σου πλάττει θελκτικὰ ὄνειρα, τρέφεται μὲ ἐλπίδες, ἀλλ' ὁ λύχνος σου τρεμοσβύνει, δὲν ἔχεις ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις. Τὸ πνεῦμα τοῦ Ἰησοῦ ἐπαναπαύεται ἐπὶ σὲ ἀλλὰ σοῦ ἡ καρδιά ἐψυχράνθη καὶ ὁ ζῆλος ὑπὲρ τῆς πίστεως τῶν πατέρων ὀσμῆραι μαραινεταί, σοῦ λείπει ἡ αὐτοπεποίθησις. Τὸ πλοῖόν σου ἀνευ πυξίδος ἀφέθη, κλυδωνιζόμενον ἐν μέσῳ τῶν ἀγρίων κυμάτων, ἀνευ πηδαλιούχου. Ὁ οὐρανός σου καλυπτεται ὑπὸ πυκνῶν καὶ ζοφερῶν νεφῶν καὶ ἐάν που ἐπιφαίνεται διολισθαίνουσα ἀκτίς φωτός, ἐν τῇ σκοτεινῇ σου οὐδὲν διακρίνει. Τὸ σκάφος σου πλησίον φέρεται πρὸς τοὺς βράχους καὶ οὐ χαίρει, διότι πλησιάζεις πρὸς τὴν γῆν, ἀλλ' ἀγνοεῖς ὅτι μέλλεις νὰ συντριβῇς. Ὅλοι κινουῦνται σπασμωδικῶς πρὸς σπηλοῖαν δῆθεν τῆς πατριδος, — δὲν θέλω νὰ διαμψιβηθῶ τὸν πατριωτισμὸν δυνάμων — ἀλλ' ἡ ὑπαίθερος χώρα παρεδόθη εἰς λεηλασίαν καὶ τελεῖαν καταστροφῆν, ἔγινε «λεῖα Ἰουδαίων». Αἱ πόλεις μετεβλήθησαν εἰς θηριοτροφεία μετὰ τῆς μαυραγορίας. Ὁ εἷας θέλει νὰ

τὸ αἶμα τοῦ ἄλλου. Οἱ ληστές οὐ καταδύται κατέλαβον τὰ πεζοδρόμια καὶ ἐκ ἀναγκάζουσαν νὰ ἐκκενώσῃς εἰς τὰ τραπέζια τῶν τῶ βαλάντιόν σου, εἰς πᾶσιν στιγμῆν ἀναβιβάζου τὰς τιμὰς, αὐτοὶ διευθύνου τὸ Χρηματιστήριον. Ἐχουσι κερτημένῃ ταχύτητα καὶ οὐδεὶς εἶνε ἱκανὸς νὰ σταματήσῃ τὴν φορᾶν, ἤτις ὀδηγεῖ τὴν Ἑλλάδα εἰς τελεῖαν χρεωκοπίαν. Ἄπει οὐ ἀγνοεῖ καὶ λελογισμένος πατριωτισμός, ὅστις ἀρωματίζει τὰς εὐγενεῖς ἐνεργείας, διασκορπίζει τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ παρορμᾷ τὸν λαόν εἰς γενναίας πράξεις. Κυκεῶν καὶ λαβύρινθος! Ἰδοὺ ἐν ὀλίγοις ἡ εἰκὼν τὴν ὁποῖαν παρουσιάζει ὁ ἑλληνικὸς λαὸς πρὸ τοῦ ἐπικείμενου κινδύνου. Ἀγαπητοὶ χριστιανοὶ καὶ ἀδελφοὶ περιπόητοι, ὁ Χριστὸς ἀνάστη καὶ ζωὴ ἐκ τοῦ τάφου ἀπέτελλε! Αὐτὸ τὸ μέγα θαῦμα, τὸ συγκινοῦν σήμερον καὶ συγκλονίζον ὅλον τὸν κόσμον τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν, δὲν θὰ συγκινήσῃ καὶ ἡμᾶς; Δὲν ἀνάστη καὶ δι' ἡμᾶς ὁ Χριστός; καὶ ἡ δεδοξαμένη Ἑλλάς δὲν θὰ ἀναστηθῇ; δὲν θὰ ἀναλήψῃ ἐκ τοῦ ληθάργου; δὲν θὰ ὀμονοήσῃ, δὲν θὰ συγκεντρωθῇ εἰς ἑαυτὴν διὰ νὰ σωθῇ; Δὲν ἐνδιαφέρεται πλέον ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ὑπὲρ βῶμων καὶ ἐστιῶν, ὑπὲρ τῆς ἀγίας ἡμῶν πίστεως, ὑπὲρ τῶν αἰώνιων ἰδεωδῶν, τὰ ὁποία ὁ πανδαμῆτων χρόνος δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξαλείψῃ; «Οἱ ὑπολειπόμενοι οὐ στεφανοῦνται». Δὲν θὰ παρελῶσῃ καὶ ἡ τετιμημένη καὶ τὰς δάφνας τῆς προσφόρου νίκης Ἑλλάς κατὰ τὴν μεγάλην ἡμέραν τῆς κρίσεως καὶ ἀναποδόσεως, κρατοῦσα τὸν κλάδον τῆς ἐλαίας; Δὲν θὰ προβάλλῃ καὶ αὕτη τὰς δικαίας ἀξιώσεις ἀνθ' ὧν ἠγωνίσθη ὑπὲρ ἐλευθερίας, ὑπὲρ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ δικαίου, ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου; Ἄλλὰ πρὸς τοῦτο πρέπει πρώτων νὰ εἰρηνεύσωμεν καθ' ἑαυτοῦς. Καὶ αὕτη εἶνε ἡ εὐλογία, τὴν ὁποῖαν ἐπιδομαίμενοι εἰς ἡμᾶς σήμερον ὁ γλυκὺς Ἰησοῦς. Εἰρήνη ὑμῖν! Αὐτὸ μᾶς συμβουλεύουσιν οἱ μεγάλοι φίλοι μας, αὐτὸ ἀπαιτοῦσιν αἱ σκιαὶ τῶν ἡρώων μας, αὐτὸ θέλει ὁ Θεός, ὁ περιέπων τὸν περιοῖον ἑλληνικὸν λαόν, αὐτὸ τέλος ἀπαιτεῖ τὸ συμφέρον μας. Ἐάν εἰρηνεύσωμεν τότε πράγματι ἀνάστη καὶ δι' ἡμᾶς ὁ Χριστός, καὶ τότε ἄς ψάλλωμεν μετὰ χαρᾶς καὶ ὑπερηφάνειας τὸν θριαμβευτικὸν ὕμνον «Χριστὸς Ἀνάστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας, καί τοις ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος».

† Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΟΡΥΤΣΑΣ καὶ τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἱστορίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ.

Ἄντιρòπικis 16-4-44

Τῆς εἰς μαρῶν τοῦ φθοροῦσίου τούτου πρᾶξ
 τὰ μαρῶν **Η ΚΙΑΡΑ** τὰ ὄσα
 (Η ΓΑΣΜΟΥΛΑ, ΑΘΗΝΑΙΑ ΔΟΥΚΙΣ)
 ὀρροφῆρον εἰδία κρητισμῶν εἰς ἰθρολομῶν
 Του συνεργάτου μας κ. Ε. ΘΩΜΟΠ
 ἡλόν μὲ ἀνθρωποκτονίας

Το τελευταίο του γράμμα

Ένα πρωτότυπο Αθηναϊκό μυθιστόρημα μυστηρίου και έρωτος

ΓΡΑΜΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΝ ΜΑΣ Γ. ΜΑΡΗ

25ον

Είπαν ακόμη μερικά, χωρίς ιδιαίτερο ενδιαφέρον, και ο Μακρής έκλεισε το τηλέφωνο. Λοιπόν ναρκωτικά και σωματεμπόριο. Ναί σφαλώς ή ώραία κ. Ζαννέτ Φραγκοπούλου δεν θα μπορούσε να είναι περιήφανη γιά τον μακαρίτη της. «Εκτός κι' αν είναι» σκέφθηκε. Θάδινε πολλά γιά να ξέρη αν ο πρώην Έμπέογλου και κατόπιν Φραγκόπουλος είχε πεθάνει και την δεύτερη φορά όπως την πρώτη. Νασκωτικά και σωματεμπόριο. Να ήταν κανένα απ' αυτά ή αίτια του θανάτου του «μικρού».

— Πάω πολύ μακριά, ψιθύρισε.

Πήγαινε μακριά. Ήταν τολημρό να τό σκεφθή αυτό, επειδή ο αξιότιμος Έμπέογλου υπήρξε σύζυγος της Ζαννέτ. Πάντως τά πράγματα δεν ήταν καθόλου καθαρά. Οι δύο μάρτυρες έλεγαν ψέματα. Οι δύο μάρτυρες είχαν δεσμό με την τραγουδίστρια. Όλη ή υπόθεση ήταν τώρα να μάθη ποιά σχέση μπορούσε να έχη και ή ώραία Ζαννέτ μ' αυτούς.

Κι' εκείνη την ώρα χτύπησε τό τηλέφωνο. Ήτσι όπως ήταν εξαπλωμένος άπλωσε τό χέρι και πήρε τό ακουστικό.

Δέν γνώρισε τή γυναικεία φωνή από την άρχή, αν και τού φάνηκε άμύσως γνωστή.

— Ό κ. Μακρής;
— Ναί.
— Ό κ. Μακρής πού είναι πάντα θυμωμένος μαζί μου;
Μά δέβαια έπρεπε να τό καταλάβη. Ή Ζαννέτ — και μάλιστα πάνω στην ώρα.
— Θυμωμένος όχι, παραπονεμένος μόνο, έιπε και ανακάθησε στό κρεβάτι του.
— Και θυμωμένος να ήσουν, θα είχες δίκη. Γιατί δεν μου τηλεφώνησες;
— Δεν ήξερα τον αριθμό σου.
— Δικαιολογίες. Μπορούσες να τον βρης. Μπορούσες να τον ζητήσης από τό κέντρο αφού δεν τον έχει ο κατάλογος αν και είμαι δέβαιη πώς δεν τον έψαφες.
Είπε χωρίς δισταγμό τό ψέμα του.
— Τόν έψαφα.
— Τό πιστεύω γιατί θέλα να τό πιστεύω. Πού τρώς σήμερα;
— Όπου νάναι.
— Έρχεσαι τό σπίτι να άποτελειώσουμε τό γεύμα πού δεν άρχίσαμε χθές;
Δίστασε λίγο πριν τής άπαντήση.
— Τό βλέπεις πώς δεν με συχώρησες, τού έιπε αυτή.
— Μην είσαι κουτή. Τηλεφωνείς από τό σπίτι σου;
— Ναί.
— Παίρνω ένα ταξί και έρχομαι.
— Σε περιμένω. Και δεν πρόκειται να άνοιξω κι' αν ακόμη θελήσουν να σπάσουν την πόρτα μου. Θα κατεβάσω και τό ακουστικό Ήρεβούαρ.

Μάταια ο Μακρής έψαξε να βρη στο πρόσωπό της τό ίχνος τής πιο μικρής άνησυχίας. Μπροστά του υπήρχε μόνο μία γυναίκα πού ποθούσε. Πού ποθούσε και ίσως ντρεπόταν λίγο.

— Φοβήθηκα πώς δεν θαρχόουν, έιπε.

Τόν τραβηξε από τό χέρι και τόν έμπασε στό σπίτι. Έκλεισε την πόρτα και στάθηκε άπέναντί του περιμένοντας, αλλά ο Μακρής δεν την φίλησε. Ήταν άπικως και προχθές ντυμένη προκλητικά, με την ρόμπα πού άφηνε να φαίνεται ή άρχή τού πλούσιου στήθους της.

— Στ' αλήθεια δεν είσαι θυμωμένος,
— Σου τόπα. Όχι.
— Έπιεπε να την φιλήση. Δεν ήθελε άλλε έπρεπε. Την φίλησε όσο μπορούσε πιο άνάλαφρα.

Αυτή ή γυναίκα τόν έφερε κοντά της γιά να μάθη. «Έπρεπε κι' εκείνος να παίξη άντάξια τόν ρόλο του.

— Έλπίζω πώς σήμερα δεν θα μάς ένοχλήση κανείς, τής έιπε. Τού χαμογέλασε κλείνοντας τό μάτι της. Είχε πάρει τά μέλη της.

— Σου τόπα. Δεν θα άνοίξω ακόμη και αν πρόκειται να σπασουν την πόρτα. Βολήφου άμμορής. Θα έτοιμάσω τό φαί. ρεις πού θα βρης τα ποτα.

Τού έστειλε ενα φιλι και τή προς την κουζίνα. Ο Μακρής βάλε ένα ποτό. Από τό κάρευ ο «μακαρίτης Φραγκόπουλ» τόν κυτταζε με τά άστάλινα τια του.

— Ηώς πέρασες από προχθές άκούστηκε ή cωνή της από κουζίνα.

Θα ήταν μάταιο να τής πώματα, αφού ήξερε
— Ψάχνοντας
— Ψάχνοντας τί;
— Γιά τόν συνάδελφό μου
— Αύτον πού αυτοκτόνησε
— Ναι.
— Ή ήσαν άδύνα — πράγμα θανω — ή ήταν πολύ δυνατή φωνή της δεν έδειχνε τίποτα. ταν τελέως φυσική.
— Και βρήκες τίποτε;
— Ναί.

(ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ)

179

σφραγισμένο
το
αίμα
και
έτσι
τόν
αίμα
ΑΙ)

ΕΙΝΑΙ ΠΡΑΥ ΠΕΙΣΜΑΤΑΡΑ

ΑΙ

ΔΟΚΙΜΑΖΕΙ ΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΜΑΓΙΟ ΤΗΣ

— Τό βλέπεις πώς δεν με συχώρησες, τού έιπε αυτή.
— Μην είσαι κουτή. Τηλεφωνείς από τό σπίτι σου;
— Ναί.
— Παίρνω ένα ταξί και έρχομαι.
— Σε περιμένω. Και δεν πρόκειται να άνοιξω κι' αν ακόμη θελήσουν να σπάσουν την πόρτα μου. Θα κατεβάσω και τό ακουστικό Ήρεβούαρ.

Ο Μακρής άκούσε τό «κλικ» τού τηλεφώνου και άφησε κι' εκείνος τό δικό του ακουστικό. Ή κ. Ζαννέτ λοιπόν στην ώρα της, με τό μπιφτέκι και τό πρόθυμο σώμα της. Ή κ. Ζαννέτ πού είχε έμφανισθή άκριβώς τώρα. «Γιατί τώρα;» σκέφτηκε. Γιατί δεν τού είχε τηλεφωνήσει έχθές τό άπόγευμα, την νύχτα ή έστω και σήμερα τό πρωί; Μπορούσε δέβαια να είναι μία σύμπτωση, αλλά είχαν μαζευτή σ' αυτή την ύπόθεσι πολλές «συμπτώσεις». Ή Ζαννέτ ζητούσε να τόν δη γιαιτί «εκέينوι» την είχαν πληροφορήσει γιά την πρωινή του επίσκεψι. Σηκώθηκε και φόρεσε τό σακκάκι του. Την ώρα πού άνοιγε την πόρτα έπεσε σχεδόν πάνω στόν Νώντα.

— Έρχόμουν να ρωτήσω αν θέλετε τίποτα, τού έιπε αυτός;
Είχε πάντοτε τό εγκάρδιο πρόσχαρο ύφος του, αλλά γιά μία άκόμη φορά ή άμφιβολία δάγκασε την καρδιά τού Μακρη. Γιατί δρισκόταν έξω από την πόρτα του; Τό γκαρσόνι αυτό με τό τόσο τίμιο πρόσωπο ήταν ένας σπιούνος «εκέινων»;

Ἡ ἀναστασις τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀναστασις
τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ,

Ἀπριλίου 16 Ἀπριλίου 1944

Ἀσπασμός χαρῆς νῆς, ἐκφρασις ἀνεκλαλήτου χαρῆς, λέξεις
νίκης καὶ θριάμβου δηλωτικαί. Ἀνέστη Χριστός καὶ πετόμασι δαίμο-
νες, ἐν ᾧ τῇ Χριστός καὶ νεκροὶ ἐξανίστανται! Χθὲς ἐθρηνοῦμεν καὶ σή-
μερον γαίρομεν, χθὲς λύτη καὶ κατήφεια, σήμερον γὰρ καὶ ἀγαλλίσεις.
ῤαιδὸς καὶ ἡλιοστάλακτος ἡ ἕρα ἀντικατέστη εἰς τὴν μύρην καὶ τοῦθ-
α Παρασκευὴν. Ἡ φύσις, τὴν ἐσπέρτα σιμον τῆς ἀνοίξεως πολεμὴν περὶ ἀλ-
λομένη, πανηγυρίζει τὴν ἀνάστασιν τοῦ Πλάστου. Τὸν πᾶν χεῖρει, ἄνῳν
πάντα κεκλήρηται χαρῆς, οὐρανόσ τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθονία. Χριστός
ἀνέστη καὶ διαθόλου τὸ κρέτος κατηργήθη, αἱ πονηραὶ κατατροπώησον
δυνάμεις. Κοινὴ κτίσις πολιτεῖται καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Χριστοῦ
ἐγκαινιάζεται. Δὲν εἴμεθα πλέον οἱ ἀπόκηροι, αἱ ἐξέριστοι τοῦ παρα-
δείσου. Ὁ Χριστός ἐν ὕψηλαῦ μᾶς καλεῖ, εὐαγγελιζόμενος εἰς οὐρανὸν
τὸν κόσμον τὴν συνδιαλλαγὴν ἡμῶν μετὰ τοῦ Θεοῦ. εἰρήνη ὑμῖν! εἶναι
αἱ πρῶται χαρμόσυναι λέξεις, τὰς ὁποίας ὁ ἀνάστασ Ἰησοῦς ἐξελώ-
νησε πρὸς τοὺς τρομοκρατημένους μαθητάς. Διὰ τὴν ἐν τῷ κόσμῳ εἰρήνην
ἐπιτηροῦσιν ἄς πιστοὶ, ἄς ἄσπαστοι καὶ φύλακες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι, αἱ ἄνω
ταξίερχαί, προσεύχονται τὰ στίφη τῶν μαρτύρων τῆς ἰστορίας. Πᾶσαι αἱ
δυνάμεις τοῦ οὐρανοῦ προσέρχονται εἰς βοήθειαν τῶν ἁγνιστομένων.
ὑπὲρ τῆς ἁγίας ἡμῶν θρησκείας, ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, ὑπὲρ τοῦ δικαίου.
εἶναι οἱ εἰρηνοκτοιοὶ πρὸς τοὺς ὁποίους ἐξεφωνήθη ὁ μακαρισμός. Μακά-
ριοι οἱ εἰρηνοκτοιοὶ, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται. Ἐγάλη τῆς
Θεῖας υἱοθεσίας ἡ ἀπορία. Ὅλοι κρέκει νῆ ἐκστρατεύσομεν ὑπὲρ τῆς
εἰρήνης, ὑπὲρ τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα ἐργασία, πόνοι κα
κόποι αἰῶνων μᾶς ἐκληροδότησαν, ἄς σταματήσωμεν αἱ ἐναντίοι δυνάμεις
αἱ ἀντιοστρατευόμεναι εἰς τὸ θεῖον ἐπίτευγμα τῆς Ἰησοῦ εἰρήνη ὑμῖν.
ἄς σιγήσῃ τοῦ κυροῦ, ὅλου ἡ ἀκασιὲς γωνὴ καὶ ὁ κόσμος τοῦ ὀλεθροῦ
βομβαρδισμοῦ, ἄς ὑπεριοχύσῃ ἡ γλυκεῖα γωνὴ τοῦ ἐκ νεκρῶν ἀναστάντ
Θεοῦ. Πρὸς κατατόξεσιν τῶν καταχθονίων δυνάμεων, εἰς ἵσταται συνάσει
νῆ κατατρέφουν τὸ πᾶν, ἄς συνταχθῶμεν εἰς τὸ κρέτος τοῦ πλάστου,
οὐρατιῶμεν τοῦ μεγάλου εἰρηνοκτοιοῦ. ἄς ἐπενασταθῶμεν οὐρατιῶμεν τὸ

ἢ ἔλθτω ἡ βασιλεία σου ἢ βασιλεία ^{τῆς} ἀγάπης, τῆς χαρᾶς, τῆς εὐφρο-
 νίας, καὶ τότε ἡσυχάζουσιν οἱ μαχητῆρας αὐτῶν εἰς ἕνα καὶ
 εἰς Σιδῶνας (ἴτοι τῆς λόγιαι) αὐτῶν εἰς τὸ ἄνα (Ἡσαΐας 6, 4),
 καὶ τότε οὐκ αἰετὶ καὶ ὄρνεις ἀποδοσάμενοι καὶ κέρδεις συναν-
 τασθῆναι ἐρίων καὶ λέων ἕως ἵδως φάγεται ἄγρια" (Ἰεζ. 5). εἶνε-
 οὶ καρποὶ καὶ τὰ κέρδη τοῦ φθοροποιοῦ τούτου πολέμου, τὰ ὅποια
 μᾶς προσέρχονται οἱ διακερύνοντες, σὺ πολέμου ἡ πόλεμος καὶ ἡ
 ἀνελπίστητος; τὰ φέλλει τῶν ὠραίων πόλεων, ὁ βορρῆς ἀριστὸς τῶν νο-
 σοκομείων, ἡ καταστροφή τῶν ναῶν, τῶν Μουσείων, τῶν βιβλίων, τῶν βιβλίων
 οὐραίων, τῶν ἔργων τῆς τέχνης, οἱ ποταμοὶ τέλος τῶν αἱμάτων, τὰ ὅ-
 ποια διπλασκάνουσι τὰ πλοῖα τῶν μαχῶν. Ὁ κόσμος ὅλος στενάζει
 ὑπὸ τὸ βάρος τῶν δεινῶν, βοᾷ τὸ αἶμα ἑκατομμυρίων ὑπόρξεων, καὶ
 αἱ ψυχὲς τῶν ζώντων, τῶν ἀλιγοῦσάντων καὶ ἀσπληνῶν, ἐπιληπτικῶν
 σάν ὑπὸ ἀναρχικῶν καὶ ἀντιρεπτικῶν ἰσχυρῶν, κινουμένων ὡς οὐρανὸς ὁ
 κόσμος τῶν θετικῶν ἰσχυρῶν ὑγιῶν ὄργων, Ὡ, ἂν νομίζετε, ὅτι τὸ

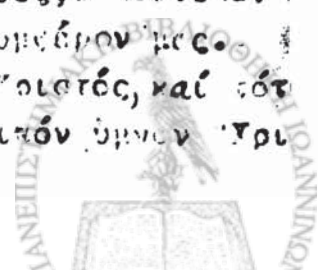
οὐτοπόλεμος ἢ νικήσητε, εἶνε ἡ μεγαλύτερα ἰλιχθῆ. Ὁ θά θανῶτε ἀνα-
 φελῶς ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ ἀνομήτου καθεστῶτος. Ἄλλο θεός
 οὐ μνηστῆριζεται, κατοικεῖ εἰς τὸ ὑψηλὸν καὶ τὸ πάρος ἔσται. Ὁ θεός
 τὸν ὀπίθον ἐνθρονίζετε / καὶ τὸ τῆς περιστασίας, ὡς ἡ ἀσέβης Ἰεζεκιήλ
 τὸν βῆαχ (ἐκδοῦτε τὴν ἀσέβη ἐπὶ τοῦ κατείνου ὡς ἡ λειτουργία)
 Ὁ θεός εἶνε αἰώμιος, ἀκατάλυτος, κατοικεῖ εἰς τὸ ὑψηλόν, ὑπερῶν τῶν
 ἐξιδόμου οὐρανοῦ. ἐπὶ τῆς γῆς κατοικεῖ εἰς τὰς καρτείας τῶν ἰσχυρῶν
 καὶ ὅσον προσκαθεῖτε, ἐπὶ τὸν ἐκλιπῆσθε, τὸν θεὸν ὁνομαζόμενον ὡς
 αὐτὸ μᾶς ~~εἰ~~ εἰδασκασίη ἰσχυρῶν. Ἄλλο ἡ κόλασις αὐτῆ, ἣν ἐδεκεύσα-
 τε μέλλει νῦν μεταβέλη τὰ πάντα εἰς ἐρειπία καὶ πλιτισμοὺς καὶ
 κατεσθῆτα καὶ ἀνοίγει τὸν ἀέρον εἰς ἄλλους λαοὺς, οἱ ὅποιοι θῆ-
 σαρίδωσι, θά ἐκλιπῆσθωσιν ὡς τὸ ἄχρον εἰς τὸ ἄλπιον, ὅτι ἐνομαζέ-
 νη. αὐτὸ θά εἶνε τὸ τέλος. καὶ τώρα στρέφω τὸν λόγον πρὸς τὸν ἐλ-
 ληνικὸν λαόν, ὁ ὅποιος κατέχει τὸ μέσον τῆς ὠριωτέρας οὐραίας,
 βασιλεύει ἐπὶ τοῦ ὀμοῦ τῆς γῆς διὰ τὴν νῦν βασιλείαν τῆν καρτείας
 σου εἰς τοὺς κέρεις σου κοσμοκράτορας, παρ' ὧν ἐκλιπῆσις σαχηρῶν.
 Συνήθως ἡ ζωηρά φαντασία σου πλάττει θελητικὰ ὄνειρα, φέρεται
 ἐκ ἐλπίδος, ἀλλ' ὁ λύχνος σου κερμασφύνει, ἐν ἔνδει ἐλατῶν, ὡς τῆς
 ἀγγείας. τὸ ἀνεῦμα τοῦ Ἰησοῦ ἐκασκευέται ἐπὶ εἰς, ἀλλὰ σοῦ ἡ
 καρτεία ἐψυχράνη καὶ ὁ ἔχλος ὑπὲρ τῆς κίστεως τῶν παρ' ἑσέ
 μέρει μακείνεται, σοῦ ἀπέλει ἡ αὐτοπλοῖσθαις. Ὁ ἐλατῶν σου ἐν

14 ἐκθρονίζετε

φῶν, καὶ ἐν κού ἐτι ἐνηται Ἰσολοβαίνουσα ἄκτις φωτος, ἐν τῇ σκοτο-
αίνῃ αὐτῇ ἀκρίνει. ὁ ἀκτὸς τοῦ κλησίου φέρεται πρὸς τοὺς
φράγους καὶ τὸ χαίρει, ἰδοὺ κλησίου πρὸς τὴν γῆν, ἀλλ' ἄγνωστὸς ὅτι
μέλεις νῦν συνταξῆς. Ὅλοι κινουῦνται ἐπὶ σωτικῶς πρὸς σωτηρίαν ἔθρον
τῆς πνεύματος, ἐν θέλω νῦν ἀεριοῦσθαι τῆσω τὴν καὶ ἰσικὸν ὅλον. Ἄλλ' ἡ
ὕπαιθρος ἔχει παρεδόθη εἰς λαημισίον καὶ τελείον καταστροφῆν, ἔχει
"λαία ὑδῶν" εἰς πόλεις μεταβλήθησαν εἰς θη. ἰσροῦσθαι πρὸς τὸς σωτι-
κῶς, ὁ ἐν τῇ θέλει νῦν ἀκτὸς τοῦ ἄλλου. οἱ κλησίου καὶ οἱ ἀπο-
ῶνται κατέλαβον τὴν τελοδορία καὶ οὐ ἀναγκά συντάξαι ἐκκωνώσης εἰς τὰ
τῶν τελοδορία τῶν τῶν βαλάντιον σου, εἰς πᾶσαν σελιγμῆν ἐναντι ἔξουν τὰς τι-
μῆς, αὐτοὶ εἰσέρχονται τὸ χρηματιστήριον. Ἐχομεν κλητήριον ἐν ὑπῆτα
καὶ οἱ εἰς εἶνε ἰκανὸς νῦν σταματήσθαι τὴν φορῶν, ἦτις ὁ κλησίου τὴν ἔλλεδα
εἰς τελείον χρεοκοπίαν. Ἐκ κλησίου εἰ ἐθνικῆ ὀργανώσεως, αἱ ὅποια
ἐκλεπύθησαν ὅσον ἀμμος τῆς θαλάσσης, κάθε βρύσι καὶ φλάμπουρο, κάθε
κλιτὸ καὶ κλέφτης—ἰσογράμματα, σχέδια ἐπὶ σχεδίων, εἰς τὰ ὅποια βλέπει
τις σκέψεις, ὀρμῆς, ἐκλεπύθη καὶ πόθους παραβολοτάτους, ἄνευ ἰσικῶς κα-
τευθύνσεως, ἄνευ βίσεως, ἄνευ ὀρθοφροσύνης. λείπει ὁ ἀγνός καὶ ἰσικῶς
ἐκλεπύθησθαι καὶ λαβύσινθος! ἰδοὺ ἐν ὑλίγοις ἡεῖ κλησίου τὴν ὀρμῆν ἀκρίνει
ὁ ἀληθινὸς λαὸς πρὸ τοῦ ἐκλεπύθησθαι κινουμένου.

Ἄρα κλησίου κλησίου καὶ ἀεριοῦσθαι κλησίου, ὁ κλησίου ἀνεστη καὶ
ὡς ἐκ τοῦ τέφρου ἀνεστη. Αὐτὸ τὸ μέγα θαῦμα, τὸ συγκλησίου κλησίου
καὶ συγκλησίου ὅλον τὸν κόσμον τῶν εἰσεθῶν χριστιανῶν, ἐν θέ συγκ-
κινῶν καὶ ἡμῶς; ἐν ἀνεστη καὶ εἰ ἡμῶς ὁ κλησίου; καὶ ἡμεῶς κλησίου ἔλλ-
κλήσίου ἐν θέ ἀνεστη; ἐν θέ ἀνεστη ἐκ τοῦ κλησίου; ἐν θέ ὀρμῆσθαι,
ἐν θέ συγκλησίου εἰς ἐαυτὴν εἰς νῦν ἀνεστη; ἐν θέ ἀνεστη κλησίου ὁ
ἀληθινὸς λαὸς ὑπὲρ βροτῶν καὶ ἐκλεπύθη, ὑπὲρ τῆς ἀκρίνης ἡμῶν πῆσθαι, ὡς
ἐν ἀνεστη κλησίου, ἐν θέ ὅποια ὁ κλησίου χρόνος ἐν ἡμεῶς νῦν ἀνεστη
κλήσίου; "Οἱ ἐκλεπύθησθαι οὐ στέφονονται". ἐν θέ κλησίου καὶ ἡμεῶς κλη-
κλήσίου μετὰ τὸς ὀρμῆς τῆς προσφύσθαι νίκη ἔλλας κλησίου τὴν μεγάλην ἡ-
κλήσίου τὴν κλησίου καὶ ὑπὲρ κλησίου, κλησίου τὸν κλησίου τῆς ἀκρίνης;
ἐν θέ κλησίου καὶ αὐτὴ τῆς κλησίου ἀκρίνης, ἐν θέ ἡμεῶς κλησίου ὑπὲρ ἔ-
κλησίου, ἐκλεπύθη τῆς ἀκρίνης τοῦ κλησίου, ὑπὲρ τῆς ἀκρίνης τοῦ κλη-
κλήσίου; Ἄλλὰ πρὸς τοῦτο κλησίου πρῶτον νῦν ἀνεστησθαι κατ' ἐαυτὸς. καὶ
κλήσίου ἔλλας ἡμεῶς, τὴν ὀρμῆν ἀκρίνης εἰς ἡμῶς κλησίου ὁ κλησίου
ἔλλας. Εἰρήνη ὑμῶν! αὐτὸ μῆς ἀνεστησθαι οἱ κλησίου ἀκρίνης, αὐτὸ
κλήσίου ἀκρίνης ἀκρίνης τῶν ἡμῶς, αὐτὸ κλησίου ὁ κλησίου, ὁ κλησίου
τὸν κλησίου ἀκρίνης κλησίου, αὐτὸ τέλος κλησίου τὸ κλησίου κλησίου.
ἔλλας κλησίου κλησίου πρῶτον ἀνεστη καὶ εἰ ἡμῶς ὁ κλησίου, καὶ ὅτι
ὁ κλησίου κλησίου κλησίου καὶ ὑπὲρ κλησίου τὸν κλησίου κλησίου. Τρι

αρχήν, οἵτινες γνωρίζουσι τοὺς Δωδεκανηθίους, οἱ καὶ ἐπεσέφθησαν εἰς Καλαμάκιον ἔχοντες καὶ κεφαλὴν τὸν Λέρον καὶ Καρπάθου μητροπολίτην, τὸν μακ. Γερμανόν, κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1939, καὶ εἰς δευτέραν ἐπίσκεψιν ἠρνήθησαν, καίτοι μετ' ἐπιβουλῆς, ὅτι ἡ ἐκλογή μου θὰ ἐνεκρινέτο ὑπὸ τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου. Καὶ ἐσπευσα τότε νὰ ἐνημερωσω τὸν πατριαρχικὸν ἔξαρχον καὶ τὸν ἀρχιεπίσκοπον κ. Χρῦσανθον.

2) Τοῦτου ναυαγήσαντος, ἡ Ἰταλ. πρεσβεία μοι προτείνει θρόνον πατριάρχου τῶν ἐν τῇ Ἰταλικῇ ἑκκλησίᾳ ὁρθοδόξων μετ' ἐδραν τὴν Ρόδον καὶ Βενετίαν (ἀνα ἐξάμηνον). Θὰ ἀπελάμβανον ὅλα τὰ προνόμια τοῦ πατριαρχ. ἑξαρχάτου τῆς Βενετίας, καὶ ὅλα τὰ κτήματα ἀπερ' ἐκείνητο ὁ ἄλλοτε ἔχει ἔδρευον μητροπολίτης Φιλαδελφείας, καὶ νῦν κατεσχημένα ὑπὸ τοῦ Ἰταλ. κράτους, καὶ ὅμως ἀπέριπτα καὶ τὴν δευτέραν πρότασιν προτιμήσας τὸ μαρτύριον τῆς πένης, καὶ ὑπέφερα τὰ πάνδεινα στεροῦμενος μισθοῦ, ἐπιδόματος καὶ συντάξεως ἐπέκεινα διείας μέχρι τοῦ διορισμοῦ μου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, μὴ θελήσας νὰ ἐγκαταλείψω τὴν ἀνωθεν λαχοῦσάν μοι ἐπαρχίαν. Ἐφρόνου καὶ τότε καὶ νῦν, ὅτι ἐπ' αἰσιωτέροις οἰωνοῖς ἀνοίγεται μοι χάριτι θεῆι ἡ πρὸς τὰ ἐκεῖ ὁδός, οἱ ἡ ἀποστολή μου οὐδόλους ἐτεματίσθη ὡς μητροπολίτου Κορυθαῶς. Ἐπειτα φέγει με ὁ κ. Ἄμαντος, ὅτι πρὶν διδάξω εὐγάλα βιβλίον' ἀλλ' αὐτό, καίτοι ἐν τῷ συνόλῳ ἐθνολογικὸν καὶ λίαν ἐπίκαιρον καὶ διὰ τοὺς φοιτητὰς καὶ δι' ἄλλους πολλούς, ὡς ἐξοφυχίζον ὅλα τὰ ἐπίμαχα ζητήματα, δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ μάθημά μου. Ἄλλὰ καὶ δὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι δὲν ἐδίδοχα. Ναι μὲν κατὰ τὰ δύο αὐτὰ ἔτη ἦν τὸ Πανεπιστήμιον κλειστόν, ἀλλ' ἐπετρέπετο τοῖς βουλομένοις νὰ διδάσκωσι, καὶ τὴν σειράν τῶν διδασθέντων πέρραι μαθημάτων ἐκδίδω ἦδη καὶ μετ' ὀλίγον θὰ κυκλοφορήσῃ σὺν Θεῷ ὀγκώδης τόμος ἐκ 400 σχεδὸν σελίδων. Καὶ χάρις διότι εἰς ἐμὲ ἔλαχον ὁ κληρὸς νὰ προικίσω τὴν νεοσυσταθεῖσαν ἔδραν διὰ πρωτοτύπου, ὡς κολακεύομαι νὰ πιστεύσω, βιβλίον. Καὶ δὲν ἠκολούθησα τὴν τακτικὴν τοῦ κ. Ἄμαντος, ὅστις ἀποχωρήσας τὸ Πανεπιστήμιον ἐξέδωκε τὴν Βυζαντ. ἱστορίαν.

Διαμαρτύρεται ὁ κ. Ἄμαντος, διότι ἐπικαλούμενος τὴν μαρτυρίαν τοῦ Χέρτσμπεργ γράφω ἐν τῷ εἰσαγωγικῷ ταῦτα: «ἀναντιρροητὸν εἶναι, ὅτι ἡ πράγματι ἐπαισθητὴ καὶ καθολικὴ ἀπομύζησις τῶν ἐν Ἑλλάδι οσιπεταρικῶν στοιχείων πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὡς ἐπακόλουθον τῆς ἰσχυρῆς ἐν τῷ ΙΔ' αἰῶνι ἐπιδόσεως τῶν λεγ. Νεοελλήνων». Καὶ λέγει ὅτι δὲν εἶναι ἰδικά του αὐτά. Ἄλλ' ἀπορῶ πῶς δὲν διέγνων ὁ ὀξύνοος ἱστορικός, ὅτι ἡ παρεμβολὴ τοῦ ὀνόματός του ἐν μέσῳ τοῦ κειμένου τοῦ Γερμανοῦ ἱστορικοῦ, εἰς ὃν καὶ παραπέμπω, εἶναι τυπογραφικὸν ἀβλέπημα; Ἡ μήπως δὲν ἀποδέχεται τὸ τετελεσμένον γεγονός τοῦ ἐξελληνισμοῦ τοῦ πλείστου μέρους τῶν ἐνταῦθα κατελθόντων Ἀλβανῶν; Στενοχωρεῖται δὲ ὁ ἀνὴρ, διότι, ἐνῶ λέγω, ὅτι τὸ βιβλίον αὐτοῦ, τοῦ τόσον ἄλλως προσεκτικοῦ, θροῖται ἀνακριβειῶν, δὲν ἀναφέρω αὐτάς. Καὶ ἐγὼ ὅμως στενοχωροῦμαι ἀληθῶς νὰ ἐπαναλά-

βω, ὅσα πλέον ἢ δεκάκις σημεῖομαι ἐξελεῖχον αὐτόν, αὐτὸς ὁμοῦ ἀπείριστον νὰ διεξέλθῃ τὸ βιβλίον φοβηθεὶς μήπως διανοιχθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ. Ἰδοὺ ὀλίγα:

1) Παραπέμπω ἀνωτέρω εἰς τὴν σ. 141 τοῦ βιβλίου τοῦ «Οἱ βόρειοι γείτονες τῆς Ἑλλάδος», διότι εἶναι ἀνιστόρητον τὸ γραφόμενον ὅτι ἐπὶ Στεφ. Δουσάν τὸν ΙΔ' αἰῶνα «κατέλθῃ καὶ ἐνισχύθῃ τὸ πρῶτον τὸ ἄλβανικὸν στοιχεῖον ἐν Ἡπειρῷ». Ἄν ἐγύριζεν ἐν φύλλον θὰ ἔβλεπεν ἐν σ. 298 σπουδαιότητα μαρτυρίαν, ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ εἶχον ἀπὸ τοῦ ΙΑ' αἰῶνος καταλάβει τὴν Ἡπειρὸν.

2) Ἐν σ. 145 θεωρεῖ τοὺς ἐν Ἀλβανίᾳ Χριστιανούς ὡς «μικρὰν μειονοψηφίαν» καὶ ἐγὼ ἀπαντῶ εἰς σ. 116 ἀποδεικνύων αὐτοὺς μικρὸν ὑπολειπομένους κατ' ἀριθμὸν τῶν Μουσουλμάνων' διότι αἱ 200.000 τῶν ἀθιγγάνων, οὗς προσεταιρίζοντο, δὲν ἀνήκουσιν εἰς αὐτούς.

3) Τὸ δεινότερον δὲ εἶναι, ὅτι ὁ κ. Ἄμαντος εἰς τὸν ἀπολογισμὸν αὐτὸν ἐλημοσύνῃ τελείως τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον καὶ δὴ τοὺς ἑλληνοφώνους, ὑπὲρ ὧν διαρρηγνύμεθα ἐκάστοτε (βλ. σημειώσεις ** ἐν σ. 116 τοῦ βιβλίου μου περὶ τούτου).

4) Τὸ σφάλμα τοῦτο ἠθέλησε νὰ ἐπανορθώσῃ ἐν σ. 158 ὀνομάζων ἐπὶ τέλους τοὺς Βορειοηπειρώτας «Ελληνας, ἀλλ' ἐξαιρεῖ καὶ ἐνταῦθα τὴν ἐπαρχίαν Κορυθαῶς, ἐνθα, λέγει, «κατόκουν τὸ πάλαι Ἰλλυριοὶ Δασσαρηταί», καὶ ἐντεῦθεν εἰσήχθη ἡ θεωρία αὕτη καὶ ἐν τῇ Μεγ. Ἑλλ. Ἐγκυκλοπαιδείᾳ (ὡς σημεῖομαι ἐν σ. 116). Ἄλλ' οἱ Ἰλλυριοὶ τὸ πάλαι δὲν κατόκουν μόνον εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κορυθαῶς, ἀλλὰ, ὡς ἀπέδειξα ἐν σ. 124 κ.α., ἐπεξετείνοντο μέχρι Ναυπακτίας καὶ Θεσσαλίας, ὥστε δι' αὐτὸν τὸν λόγον δὲν εἶναι ἑλληνικὰ τὰ μέρη ταῦτα; Ἐξήλεγξα ὀλίγα καὶ δὴ ὅσα συνεδέοντο στενῶς πρὸς τὸ θέμα μου. Εἶναι ἐπομένως καὶ ἄλλα πολλά, ὡς π.χ. ὀνομάζει ἐν σ. 188 λογογράφον Ἀλβανὸν Νεσὴμ βῆην ἐκ Πρεμετῆς, κάτοχον τῆς περσικῆς καὶ ἀραβικῆς φιλολογίας, θέλει νὰ εἴπῃ τὸν Νεσὴμ βῆην Φράσσαρην, ὅστις μᾶλλον ἑλληνομαθὴς ἦτο καὶ ὁμηριστῆς (σ. 127 τοῦ βιβλίου μου). Περὶ τοῦ Χριστοφορίδου γράφων δὲν ἀναφέρει τὸ Ἀλβανικὸν Λεξικόν, οὐ ἢ ἐν Ἀθῆναις ἔκδοσις ἀποτελεῖ τὸ τρόπαιον τῆς ἑλλην. πολιτικῆς.

Ἐπειδὴ πολὺ ἐξετάσθην, ἀναβάλλω διὰ τὸ ἐπομένον τεῦχος τὴν ὀφειλομένην εἰς τὸν κ. Ἄμαντος ἀπάντησιν.

† Ὁ Μητροπολίτης Κορυθαῶς
ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΚΟΥΡΙΛΑΣ

Ἐδώσαμε στὸν κ. Κ. Ἄμαντο τὴν ἐπιστολήν μου κ. Εὐλόγιος Κουρίλας καὶ εἶχαμε τὴν ἀκόλουθον ἀπάντησιν:

Κύριε Διευθυντά,
Ὁ κ. Εὐλόγιος Κουρίλας ἀπαντᾷ εἰς τὰς παρατηρήσεις μου μετ' ὅσον συνηθισμένον του τρόπον. Διὰ τὴν πλαστογραφίαν πού ἐσημείωσα λέγει ὅτι εἶναι «τυπογραφικὸν ἀβλέπημα». Εὐ-

λοῖμαι ὅλα αἱ πλαστογραφίαι νὰ ἀποδεικνύωνται τυπογραφικὰ ἀβλεπήματα.
Ὁ ἐπικριτὴς στενοχωρεῖται διότι τὸν ὀνόμασα «πρώην» Κορυθαῶς. Ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἐγνώριζα ὅτι «εἶναι καὶ ὑπογράφεται ὡς μητροπολίτης Κορυθαῶς» εἰς τὴν Ἀλβανίαν καὶ καθὼς ἴσθης τοῦ Πανεπιστημίου εἰς τὴν Ἑλλάδα ἰὸν φωνάζω διὰ τὸ κατάρθωμαι τοῦτο ἰ. Ἄλλ' ἐν τὸν φωνιάς, διότι ἄλλοτε καυχᾶται ὅτι εἶναι Ἀρβανίτης καὶ ἄλλοτε Ἑλληνας. Θὰ τὸν ἐθαύμαζα, ἂν ὁμολογεῖ τὴν ἄλβανικὴν του καταγωγὴν καὶ ἠρκεῖτο εἰς τὸν φιλελληνισμὸν του καὶ τὴν ἐνασχολησὶν του τὴν τόσον πρᾶγματι μακρὰν μετ' ἑλληνικὰ γράμματα, μετ' ἡν προσπάθειά του νὰ προσεγγίσῃ Ἑλληνας καὶ Ἀλβανούς. Εἶμεθα, Ἑλληνας καὶ Ἀλβανοί, τὸσον συγγενεῖς, ὥστε δὲν θὰ ἠνωχλοῦμεθα ἂν εἶς Ἀλβανὸς μετ' ὅσον ὑπηρεσίας ἐνίενετο καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ὁ ἄμφιβιος ὅμως τρόπος δὲν εἶναι ἀξιόφθονος.
Ὁ κ. Εὐλόγιος Κουρίλας εὐρίσκει καὶ λάθη εἰς τὸ βιβλίον μου «οἱ βόρειοι γείτονες». Ἐγὼ δέχομαι ἐκ τῶν προτέρων ὅτι τὸ βιβλίον μου θὰ εἴη λάθη. Ὁ ἐπικριτὴς δυστυχῶς εὐρίσκει ἐν μόνον: τὸν λογογράφον Νεσὴμ βῆην τὸν ὀνόμασα Νεσὴμ βῆην (δὲχομαι εὐχαρίστως ὅτι δὲν πρόκειται περὶ «τυπογραφικὸν ἀβλεπήματός»). Τὰ ἄλλα λάθη πού νομίζω ὅτι εὐρήσκον ὀφείλονται εἰς τὸν δικολαβικὸν τρόπον τῆς συζητήσεως, τὸν ὅποιον τοῦ χαρίζω.
Ἄς κοπιᾷ περὶ τούτου καὶ ἰσως εὐρηματικὰ λάθη εἰς τὸ βιβλίον μου. Θὰ τοῦ χρεωστῶ χάριν.

K. AMANTOS

ΔΙΑΨΑΡΤΗΡΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΞΕΝΑΣΕΚΕΛΑΣΙΑΣ

Πατρ. Μην. 29-6-45

Υπό τοῦ Μητροπολίτου Ἀργυροκάστρου κ. Παντελεήμονος καὶ τοῦ Μητροπολίτου Κορυθαῶς κ. Εὐλογίου ἀπεστάλη εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ὁμοσπονδίας Ἀμερικῆς, τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας Ἀρχιεπίσκ. Κανταβρυ.ας καὶ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας κ. Ἀθηναγόραν ἢ κάτωθι τηλεγραφικὴ διαμαρτυρία :

Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία Ἀλβανίας, ἔχουσα σύστασιν ἀπὸ Ἀποστόλου Πύλου εὐθίσκειαι ἐν διωγμῷ. Οἱ Χριστιανοὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ διασωθέντες ἀπὸ διωγμοῦ; Ῥωμαίων Ἀυτοκρατόρων ἀπὸ σκληρᾶς τυραννίας Τούρκων ἐξοντώθησαν νῦν ἐν εἰκοσιῷ αἰῶνι ὑπὸ Τουρκαλβανῶν. Οὗτοι ἐν συνεργασίᾳ μετὰ Γερμανοῖταλῶν κατέκαυσαν τὰ χωρία, κατέσφαξαν πλείστους Ἑλληνας Ὁρθόδοξους καὶ σχεδὸν πάντας τοὺς Ἑθνικιστάς. ὅσους δὲν ἐπρόφθασαν νὰ φύγωσιν. Ἦδη ἡ ἀναρχικὴ τῶν Τυράννων

Κυβερνήσις πλειαλωτίζει τοὺς ἐναπολειφθέντας καὶ μεταφέρει εἰς Βίρειον Ἀλβανίαν πρὸς ἐξόντωσιν. Ἐπικαλούμεθα τὴν σύντονον καὶ σωτηριώδη ἐνεργεῖν Ὑμῶν καὶ τὸ ἔλεος τῆς Χριστιανικῆς Εὐρώπης; κτετῶν νέων διωκτῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Σώσατε τοὺς ἐμολογητάς τῆς πίστεως; οἵτινες ἐπὶ 509 ἔτη ἐκράτησαν τὸν σιαυρὸν ἐκεῖ ὑψηλὰ εἰς διαμαρτυρίαν κατὰ ἡμισελήνου καὶ ἐλάμπρυναν ἱστορίαν Ἐκκλησίας διὰ μαρτυρίων. Σώσατε τὸν Ἑλληνοχριστιανικὸν πολιτισμόν. Οἱ Ὁρθόδοξοι τῆς Ἀλβανίας καὶ Βιρείου Ἡπείρου θεματοφύλακες τοῦ Βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ, οἱ πλέον πεφωτισμένοι τῶν Βιλκανικῶν λαῶν θυσιάζονται διὰ ὑγιεῖς ἐκπολιτιστικὰς ἀρχὰς καὶ ἐθνοσωτηρίους παραδόσεις.

† Ὁ Κορυθαῶς Εὐλόγιος
† Ὁ Ἀργυροκάστρ. Παντελεήμων

ΦΩΣ ΕΙΣ ΤΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΑΝΑ

Ημερ 3 Μαρτ. 1946

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΟΡΥΤΣΑΣ ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΚΩΠΙΟΝ "ΛΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ", ΧΩΡΙΚΩΝ!

«Έβρα εις ένα βόθρον εις τὰ Καλύβια. Βιαία σκηνή μεταξύ του ιεράρχου και του «ἀνακριτού» Παναγοπούλου. — Δίκη» εις τὴν Μάνδραν. — Τὸ σαθρὸν κατηγορητήριον καὶ ἡ ἀποστομωτικὴ ἀπολογία τοῦ Μητροπολίτου.

ΕΝ ΑΥΤΟΚΤΟΝΩ, ΕΚΤΕΛΕΣΑΤΕ ΜΕ!

«... πῶς μᾶς ἐδόθη ἤδη ἡ εὐ-
... α ν' ἀναπτύξωμεν, μεταξύ
... μῆρων οἱ ὁποῖοι ἀπήρτισαν
... ομάδα τῶν προσωπικότη-
... συγκατελέγετο — τίποτε
... σεβάσθησον οἱ Ἐλασίται!
... εἰς ἰεράρχης: ὁ μητρο-
... ἰης Κορυτσαῶν καὶ καθηγη-
... τοῦ Πανεπιστημίου κ. Εὐλό-
... Κουρίλας.
... διακριμέ-
... κληρικός ἐ-
... ἀκο-
... ῆση τοῦ
... 13 ἐπι-
... οἱ ὁ-
... ἐξελέ-
... ἀγρίως
... ν' Ἰανου-
... 1945 εἰς
... ριον Τρύ-
... κατάρ-
... ὄμως ὁ-
... ἰρας πρὶν
... στυγερὸν
... ῆμα, ἀ-
... ὕση καὶ
... μυρίας
... κὰς πε-
... ρς νὰ δι-
... Καὶ τῶρα
... μικρὸ καὶ
... ἔτιτο ἐπί-
... τὸ Ψυχικὸ
... αἰγίζεται μὲ
... καὶ φρίκη
... ῖτην ἀσύλλη
... τοσαυτοῖαν
... μεταγωγῆς
... τὸν Παρ-
... ν, πού τὸν
... ε — καὶ

«Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορυτσαῶν καὶ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Εὐλόγιος Κουρίλας, ὁ ὁποῖος ἀφηγεῖται τὰς δραματικὰς περιπετείας, πού ἐπέρασε μαζί με τὴν «ομάδα τῶν προσωπικότητων».

«... μέχρι σημείου ὥστε
... ἀφ' ἑαυτοῦ, πραγματεῖαν
... εἰς τὸ ὅλον ζήτημα τῆς δ-
... Τὸν ἐρωτῶμεν ἐιδικώτε-
... τὴν ἐκτέλεσιν τῶν 13.
... ροτοῦ σαῶ, ἐξιστορήσω,
... γει, τὸ ἀποτρόπαιον ὁμα-
... ἐγκλημα τῆς Ἀράχωβας,
... ἐκθέσω μερικὰ γεγονότα,
... βοηθῶ εἰς τὸ νὰ ὁλο-
... ἡ ἢ εἰκὼν «οὔ ἀνατριχί-
... περιουτοῦ δράματος, πού
... ράφησαν ἤδη με τὴν ἑν-
... ν οἱ συνάδελφοι καθηγη-
... Πανεπιστημίου κ.κ. Χόν-
... αὶ Λογοθέτης. Ἐμένα με
... ραν εἰς τὰ Καλύβια, με
... ελευταίου; 45 ὁμήρους,
... φατόντο εἰς τὸ Περσίδειο
... κτα τῆς 4ης πρὸς τὴν 5ην
... τριού. Οἱ Ἐλασίται δὲ, ὡς
... κιστόν, ἐκείνο τὸ βράδυ ἐ-

... κίας τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἀφοῦ πα-
... ρέλασαν καὶ τὸν ὑπολεπόμενον
... αὐτὸν ἀριθμὸν κοστούμενων τῆς
... Πολιτοφυλακῆς ἐτρούθησαν ἐν
... σπουδῇ πρὸς τὴν ὑπακοήν. «Ὁ-
... τον ἐφθάσαμεν εἰς τὰ Καλύβια,
... με κατέβασαν μέσα εἰς ἕνα ἀπε-
... οῖγραπτον βόθρον. Ἐκ παύτης
... ὄψεως στὸ φῶς ἐνὸς θλιβεροῦ
... λυχνισοῦ δὲν διέκριναν τίποτε.
... Ἐπατοῦσα εἰς ἕνα δυσώδη πολ-
... τὸν λάσπης καὶ ἀκαθαρσιῶν καὶ
... μόνον ὅταν ἀκούμπησα κάπου
... καὶ ἀπετελεματώθην μέσα εἰς τὴν
... τῶσαν δυσάρεστον ἀμοσφαιραν
... ἐθεσαν ἕως τ' εὐταῖά μου ἀχνοὶ
... ψιθυροὶ, πού ἐπεδόσαν τὴν πα-
... ρυσίαν ἐκάσω, ἄλλων κρατου-
... μένων. Ἦτο ἀδύνατον νὰ πι-
... σ εὐσῶ κοτ' ἀεχὰς ὅτι ὑπῆρχον
... γῶσαι ὑπάρξεις εἰς ἐκεῖνο τὸ φο-
... ἐκεῖνο ἔκτατον ἔργον δὲν ἐδίστα-

... σαι — ὄχι γιὰ μένα, ἀλλ' ἀπὸ
... σεβασμὸν πρὸς τὸ σῆμά μου —
... νὰ ρίξουν ἕνα Δεσπότη. Εὐτυχῶ-
... ὄμως τὸ κακὸ δὲν προσετάρη ἐπὶ
... πολὺ. Τὴν 2αν πρωτὴν ἡς ἰ-
... δίας ἐσπέρας μᾶς διέταξον νὰ
... ἐτοιμασθῶμε γρήγορα γιὰ πο-
... ρεῖαν.

ΤΟ ΞΥΛΙΝΟ ΚΟΥΤΙ ΜΕ ΤΟΝ ΚΡΥΜΜΕΝΟ ΣΤΑΥΡΟ =

«Ἐἶχα μαζί μου μιὰ μεγάλη
... βολίτσα, ἡ ὁποία περιεῖχε κυ-
... ρίως δύο συγγράμματα μου τὰ
... ὁποῖα ἀποτελοῦσαν δημιουργίαι
... τοῦ ἐστοίχισε κόπους 32 ὁλο-
... κλήτων ἐτῶν. Ἀρχικῶς οἱ δεσμο-
... φίλοςκές μας ἐφιλοτιμήθησαν καὶ
... με ἀνέβασσαν μαζί με τὴν βολί-
... τσαν εὐτὴν — πού ἀπετέλει πρὸ
... πάντων πνευματικῆ ἀποσκευῆν
... — ἐπάνω εἰς μίαν σούσαν. Ἐ-
... φέρσασμεν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον
... εἰς τὴν Μάνδραν τὴν παρουσίαν
... τῶν Θεοφανείων καὶ ἐστεγώθησαν
... εἰς τὸ ἐκεῖ σχολεῖον. Ἐκείνα ὅτι ἐ-
... πεβόλλετο νὰ ἀπαγγείλω χάριν
... τῆς ἡμέρας καὶ πρὸς τὸν ὡσιν ἰ-
... δίως τοῦ ἠθικοῦ τῶν ταλαιπω-
... ρουμένων στελεχῶν τῆς φάλαγ-
... γος μίαν σειράν ὑσλῶν. Με ἡ-
... κούσαν — ὀμιλοῦν — ὅσο με
... κατὰ ἔξιν καὶ παρὰ τὴν κόπω-
... σιν των οἱ δύο μοῖρο συμῆμορ
... μου ἐστάθησαν ἐρῆσι ἐπὶ μίαν
... ἐλένησαν ὡσαν, ἕως ὅτου ἐπά-
... λησαν οἱ εὐχαι, καὶ συγχρόως
... προσσηκώθησαν με πίστιν, προ-
... σάσαν καὶ εὐλόγησαν. «Ὁ ἀνε-
... τελείωσε ἡ πρόχειρος λειτουργί-
... γία πού ἔγινε ἀπὸ μνήμης εἰς
... τὸ κατάλυμά μας τῆς Μάνδρας,

ἡτο προφανές ὅτι εἶχαν ὅλοι ἀ-
... σαβητισθῆ εἰς τὸ ψυχικὸν λου-
... τρὸν τῆς Θρησκείας καὶ βαθύ-
... τата συγκεκινημένοι προσήλθαν
... μέχρις ἐνὸς ν' ἀσπασθῶν τὸ ξύ-
... λινον κουτί πού τοὺς ἔειπε...
— Τὸ ξύλινο κουτί;...
«Ὁ Σεβασμιώτατος Κορυτσαῶν
... ἐπέζηει!

— Μάλιστα. Εἶχα μαζί μου ἕ-
... να πολὺτιμον σταυρὸν, ἀλλ' ἔαν
... τυχὸν ἀντελαμβάνοντο τὴν ὑπαρ-
... ξιν του οἱ Ἐλασίται θὰ μᾶς τὸν
... ἐπιρναν καὶ θὰ μᾶς ἐλεπε ἡ
... μεγάλη παρηγοριά, πού εἶχαμε
... καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν πρὸς
... τὸν μαρτυρικὸν Γολγοθᾶν μας.
... Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἐκράτησα
... κρυμμένο τὸν Σταυρὸν εἰς ἕνα
... ξύλινο κουτί, ὅπου με κατὰ ἔξιν
... ἀπέθεσαν ὅλοι εὐλαβικὸν ἀσπα-
... σμὸν. Ἦλθεν ὅμως ἡ ὥρα νὰ φύ-
... γουμε ἀπὸ τὴν Μάνδρα.

ΠΩΣ Ο ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ ΕΓΙΝΕ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ =

«Ὅταν συνεκentrῶθη ἡ ὁμάς ἐ-
... λεφανίσθη καὶ ὁ ἀνακριτὴς, Πανα-
... γοπούλος καὶ ἕνας βοηθὸς του
... πού ἦκουεν εἰς τὸ ὄνομα Λεωνίδας,
... — Ἦτο δικηγόρος ὁ Παναγό-
... πούλος:
— Μάλιστα, ἀλλ' ὄχι οὐσια-
... στικά. Ὅπως ὁ ἀγίμνητος ἀρεο-
... παγίτης Κερσώτης μου εἶχεν ἀ-
... ποκαλῶσει, ὁ ἀνακριτὴς αὐτὸς τοῦ
... Περιστερίου ἦτο παλαιότερα δικα-
... στικός κλητὴ, δυνάμει δὲ ἐνὸς

... ἔσργησθη ὄνομα κωτῶρθεσ νὰ
... πάρη δίπλωμα νομικῆς καὶ νὰ
... προχειρισθῆ τυπικῶς καὶ εἰς δι-
... κηγόρον. Ὅταν, λοιπόν, ἐμαζεύ-
... θησαν οἱ 150 συνῆμορ μιν, ὁ
... Παναγόπουλος με διέταξε νὰ πά-
... ρω τὴν βαλίτσα πού εἶχα καὶ νὰ
... προστεθῶ εἰς τὴν φάλαγγα. Εἶμιν
... 70 ἐτῶν, πάσχω ἀπὸ ἔλκος τοῦ
... στομάχου καὶ ἡ χερμερὴ ὑπὸ
... δραματικῆς συνθήκης καιροῦ καὶ
... δρῶν πελοπορία — μάλιστα με
... ἄρσιν καὶ ἐνὸς τόσου μεγάλου βά-
... ρους, ὅπως ἦτο ἡ βαλίτσα με τὰ
... συγγράμματα μου — ἐσημειν
... ἀπλευστάτα εὐτοκτονίαν. Διεμα-
... τρηθῆν ὡς ἐκ τούτου ἐντωκάτα
... καὶ ἐδίλωσα με τὸν κατηγορημα-
... τικώτερον τρόπον — ἐνὸ τὸ πλεί-
... στον τῶν συμπασχόντων ὁμοτύ-
... χων μου μ' ἦκομε ἐντρομιον — ὅτι
... ἀνρῶμαι διαρρηθῆν νὰ συμμορ-
... φωθῶ πρὸς τὴν δικταγῆν, ἡ ὁποία
... μοῦ ἀπηνήγνυτο Ἐπικολούθησε
... διαισιότη σκηνὴ μεταξύ ἐμοῦ καὶ
... τοῦ «δικαστικοῦ» ἀντιπροσώπου
... τοῦ ΕΛΑΣ. Διεκήρυξε:

— Εἶνε αἶσχος νὰ θέλετε νὰ
... διασῦρετε τὸ ἀξίωμα τοῦ Μητρο-
... πολίτου, πού εἶνε ἐπιβεβλημένο
... νὰ τυγχάνη πάντοτε σεβασμοῦ
... καὶ νὰ ζητᾶτε νὰ ὑποχρεώσετε ἕνα
... γέρο Δεσπότη ν' εὐτοκονήσῃ.
... Διότι, ἐάν δεχθῶ νὰ περπατήσω
... σύσσοντας αὐτὴν τὴν βαλίτσα, θὰ
... μοῦ ἔλθη αἰμοραγία στὸ ἔλκος
... καὶ φυσικά δὲν θὰ ὑπορέσω νὰ ἐ-
... πιζήσω. Ἀρνῶμαι συνεπῶς ν' αὐ-
... τοκτονήσω Ἐάν ἐπιθυμῆτε τὸν
... θάνατόν μου ὑπάρχει ἄλλο μέσον
... ἀπλούστερον, ταχύτερον καὶ ἐπι-
... κοιρέστερον διὰ νὰ τὸν ἐπιτύχετε:
... Ἐκτελᾶστέ με...

«Καὶ ἤνοιξα τὸ ράσο μου καὶ
... προσέταξα πρὸς τὸν Παναγόπουλον
... τὸ στήθος μου διὰ νὰ δεχθῶ τὸ
... περιεχόμενον τοῦ ὄπλου του. Δὲν
... ἐτόλμησεν ὁμοῦ. Ἄλλ' οὔτε συγ-
... χρώως ἠθέλησε ν' ἀφήσῃ ἀσπᾶν-
... τιστον τὴν πρόκλησιν μου καὶ ἐπέ-
... δίωξε νὰ προσδώσῃ εἰς τὴν ἐκτέ-
... λεσιν μου γασακτῆρα κάποιας ὑ-
... ποτυπώδους νομιμοφασείας...»
— Κατὰ ποῖον τρόπον;

ΕΙΚΟΣΙ ΧΩΡΙΚΟΙ ΑΠΑΡΤΙΖΟΥΝ «ΛΑΪΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ»!

— Συνεκροτήθη «λαϊκὸν δικα-
... στήριον», ἐνώπιον τοῦ ὀργίου με
... πᾶρεπμε! Συνεκέντρωςτε πρὸς
... τούτο περὶ τοὺς εἰκοσι χωρικοῦς
... τῆς Μάνδρας καὶ ἐκεῖ — με ἀ-
... κροατήριον τοῦ «δικαστηρίου» του
... τὴν φάλαγγα τῶν διῆρων — ἤρ-
... χισεν ἐναντίον μου διελὸν ὕδρεο-
... λόγιον, πού κατέληξε καὶ εἰς ἀ-
... φελεῖς συκοφαντικὸς μύθους, εἰς
... τοὺς ὁποῖους ἠθέλησε νὰ στρηθῆ
... τὸ ἐναντίον μου ἐκατηγορητήρι-
... ον. Ὑποδουόμενος δὲ, οὕτως εἶ-
... πειν, τὸν λαϊκὸν εἰσαγγελέα ὁ
... Παναγόπουλος ἀπηθῆθη πρὸς
... τὸ ἀκροατήριόν του — νοιζῶ ὁ-
... λον ἀκούσιν — καὶ ἐνόμισεν ὅτι
... με κατεκραυνοδολοῦσε ὕποστηρι-
... ζων ὅτι εἶχα... καταδῶσει δῆθεν
... εἰς τοὺς καρμπινιέρους... 500
... φοιτητὰς καὶ ὅτι εἶχα... κάψει
... τὴν Κρουσᾶ, τῆς ὁποίας — ὁ-
... πως ἐξέρετε — εἶμαι ὁ Μητροπο-
... λιτὴς. Ὅσον κι' ἐάν ἀφ' ἐαυτῶν
... κατέπιπταν αἱ ἀνόητοι εὐταῖα αἰ-
... τιάσεις, ἐν τούτοις ἡρεμώτατος
... καὶ με τὴν ἀπόλυτον ψυχραιμίαν
... τοῦ ἀνθρώπου πού ἔχει ἰσχυρὸν
... συνεπίδησιν εἰρήνην εἰς τὸ ἰδιότυ-
... πον δικαστήριον τῶν χωρικῶν, πού
... ἐμελλε ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς τύ-
... χης μου, ὅτι ἡ μόνη ἀνάμειξίς πού
... εἶχα, ὅσον ἀφορᾶ τὰς συλλήψεις
... φοιτητῶν ἐκ μέρους τῶν Ἰταλῶν,
... εἶνε ἐνέργεια πού κατέβαλα —
... πολλὰ τῶν ὁποίων ἐστέφθησαν ὑ-
... πὸ ἐπιτυχίας — πρὸς ἀπελευθε-
... ρωσιν σπουδαστῶν πού εἶχαν συλ-
... ληθῆ καὶ ἐκροτούντο. Ἐξήτησα
... δὲ, ἐάν ὁ ἀνθρώπος τοῦ ΕΑΜ ἐπέ-

μενε τυχόν εις τοὺς ἀνακριθεῖς ἰσχυρισμοὺς του. νὰ μοῦ ἐνομάσῃ συγκεκριμένα στοιχεῖα καὶ νὰ προσδιορίσῃ πρόσωπα.

»— Ὅσον ἀφορᾷ, τοὺς προσέθεσα, τὴν ὑπόθεσιν τῆς Κορυτσᾶς, εἶνε τόσον ἀστεία ὅσα σὰς ἐλέγησαν, ὥστε ἀδυνατῶ νὰ ἐξηγῶ τὸν τρόπον νὰ τὰ ἀνασκευάσω. Ἐνα μόνον γνωρίζω θετικῶς: Ἡ Κορυτσᾶ ὑπάρχει καὶ υφίσταται. Ἐὰν κατὰ συνέπειαν εἶνε ἀκριβῆ τὰ ἔνα ἀνέφερον ὁ κ. Παναγιόπουλος, ὅτι, δηλαδὴ, ἐγώ... ἔκασα τὴν πόλιν, τότε προβάλλει ἐπιτακτικῆ ἢ ἀξίωσις νὰ μᾶς πληροφορήσῃ ποῖος ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὴν... Ἐναέφτιαξε, ἐφόσον ἀνεπαφός εὐρίσκειται πάντοτε εἰς τὴν θέσιν τῆς. Ἄρα — συνεπέρανα — ὅλα αὐτὰ εἶνε περιττὰ, ἄσκοπος καὶ ἀνόητος φιλολογία. Ἄπλούστατα, θέλετε νὰ μ' ἐκτελέσετε. Ἐμπρός, λοιπόν, ἄς μὴ χρονοτριβοῦμε καὶ ἄς μὴ παρστεινοῦμε ἀδικα αὐτὴν τὴν ἀστείαν συζήτησιν: Ἐκτελέσατέ με!..

ΟΙ ΑΛΒΑΝΟΦΩΝΟΙ ΧΩΡΙΚΟΙ ΣΩΖΟΥΝ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ

»Φαίνεται, ἐν τούτοις, ὅτι ἡ «ἀπολογία» μου ἦτο ἐκ τῶν πραγμάτων καταπελωμένη καὶ πειστικῆ καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἀπροόπτως τὸ «λαϊκὸν δικαστήριον» — ἡ εἰκοσὰς τῶν χωρικῶν τῆς Μάνδρας — διετάθη νὰ λύσῃ τὴν συνεδρίασιν.»

— Σὰς ἀπήλλαξαν, δηλαδὴ:
— Διόλου. Ἄλλὰ τὰ πράγματα ἔπαιοναν ἄσχημη τροπὴ διὰ τὴν «κατηγορίαν». Ὡς ἐκ τούτου ὁ Παναγιόπουλος ἔδωκεν ἐντολὴν νὰ ξεκινήσῃ ἡ φάλαγξ μετὰ τοὺς ὁμήρους καὶ ἐγώ νὰ μεταφερθῶ ἐσπευσμένως εἰς τὸ οἶκον τῆς Πολιτοφυλοκῆς Μάνδρας, ὅπου νὰ προσέλθουν ἄλλοι χωρικοὶ διὰ νὰ συνεχισθῇ ἡ «δίκη». Ἔτσι καὶ ἐγίγε. Ἄλλὰ καὶ οἱ νέοι «δικασταί» μου διετέθησαν μετ' ὀλίγον εὐμενῶς ὑπὲρ ἐμοῦ. Ἦσαν καλοκάγαθοι εἰς κάτοικοι τῆς Μάνδρας, μετὰ σεβασμὸν εἰς τὸ σῆμα τοῦ Ἱεράρχου, καὶ ἐπιπροσθέτως οἱ περισσότεροί αὐτῶν αὐτῶν. Ἡ Κορυτσᾶ ὅμως μ' ἔχει μάθει καὶ τ' ἄλβανικά. Τὴν μίλησα, λοιπόν, τὴν γλῶσσαν ποὺ καταλάβαιναν καλύτερα, τοὺς ἐξήγησα μετὰ λίγα ἀπλὰ καὶ ἀδρά λόγια τὴν πραγματικότητα καὶ ἀντελήφθη ὅτι ἐτάχθησαν κατὰ πλειοψηφίαν μετὰ τὸ μέρος μου. Καὶ πράγματι ἄντι νὰ ἐκτελεσθῶ, τελικῶς, μετὰ τὸν βοήθον τοῦ Παναγοπούλου, Λεωνίδαν, ἠνωκιάσθησαν νὰ με τοπεθετήσουν εἰς ἕνα κάρρο, ποὺ ἦταν κατάφορον ἀπὸ πολυτίμου τσίπης, λάφυρα τῆς «ἐκστρατείας» τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ξεκίνησε πρὸς συνάντησιν τῆς φάλαγγος, ποὺ εἶχε φύγει πρὸ μῆε δρας. Ἄλλὰ μόλις βγήκαμε ἔξω ἀπὸ τὴν Μάνδρα καὶ ἐπῆραμε τὸν δρόμον διὰ τὸ Μοῦλκι, ἔαφνικὰ ἐνεφανίσθη σμήνος ἀγγλικῶν ἀεροπλάνων, τὸ ὅποιον καὶ μᾶς ἐπεσήμανε παρευθὺς.

ΑΥΡΙΟΝ: Ὁ Παναγιόπουλος ξανακατέβαζε τὸν Μητροπολίτην ἀπὸ τὴν σούστα. — Ἡ δραματικὴ περὶ τὴν πρὸς Λεβάσειαν. — Ἀνευρίσκειται ὁ κ. Γ. Ἡσαίας. — Οἱ «συναγωνιστρίαι» κτυποῦν καὶ σπρώχνουν μετὰ ὅπλα τὸν σεβασμῶν ἱεράρχην. — Περιπετειώδης βραπέτευσις — Ἡ δραματικὴ καταδίωξις τοῦ ἀπὸ τοὺς Ἑλασίτας. — Ἀφάνιστοι περιπέται.

ΜΙΑ ΣΕΜΝΗ ΤΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΦΛΟΓΗΤΑΙΝΩΝ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΑΥΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑΝ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΩΝ)

Η ΩΡΑΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΛΜΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΠΙΣΤΙΝ

Ελευθερίας
 11-5-47
 Αθήναι

Με επιβλητικότητα και με την επισημομένη εκτέλεση των γεγονότων σεμνότητα και με ένθουσιασμό οι Φλογηταίνοι Αθηνών Πειραιώς και των προσεταιμένων έδρασαν εις τόν Ιερόν τόν της Υπαπαντικής Πειραιώς τήν έρητην του Αγίου Γεωργίου προσάτην εις τήν Αδελφότητα Φλογηταινών. Πλήθη κόσμου κατέκλυσαν από νωρίς τόν έντός και έκτός του ναού χώρον. Οι Φλογηταίνοι προσήλθον και τάντες τον γυναιξί και τέκνοις έφαιολογημένην χαράν και επηφάνειαν για να τιήσουν τόν πολυύχρον της γενετήρας των, "Αγιον έδρασαν και τή έδωσαν και αιδόλας εδώς των με τας εδώς των ανελήθον γά να απαλλαγή η Ελλάς από τόν Γολγοθά της. Είς όλων τή πρόσωπα είναι ζωοφαιμένη η χαρά και η συγκίνησις υπό τή πρόματι είναι η πρώτη φορά τού εθνος όσονολον έφείζον τόν Αγιον Γεωργιον από τότε που έστατέλεψεν τή Φλογητά και ήσαν εις τήν Ελλάδα.

Είς τήν έσοδον του Νισο έγενετικός πρόσχαρος επεδέχτο τός προσκεκλημένους-ό Γενικός Γραμματεός της Αδελφότητας ο κ. Αβραάμ Μισσαή της βουθόδομος από τός δεξίους κ. Ισκούραστους συμβόλους Έσοκείμ Ανθόπουλον, Έδων, Ηλιαδην, Έδωννην Χριστιμινέδην, Αργ. Γαμπουλατιδην, Έρ. Παναδόπουλον, Κωνσ. Πετρομελιδην και Β. Βοϊλεον Κωνσταντινέδην.

Η ΑΦΕΙΞ ΤΩΝ ΕΠΙΣΗΜΩΝ

Από τή 9ης π. μ. ήχισε ή άρις τών προσκεκλημένων και όλγων άγώτερον τών επισήμων. Τήν τελεσθεισαν Δοξολογίαν και άρτοκλασίαν έτίμησαν διά τή παρουσίαν τών δ' Αοχηγός τού κόμματος τών Βυθικών Φλεουθεράν κ. Στυλιανός Γονατάς, ο Βουλευτής Πειραιώς και Νισών Δημ. Πετροπουλάκος και ο κ. Έμμ. Έμμανουήλ ης, ή κυρία τού Βουλευτού Έμμανουήλ ης, ο πρόεδρος τού Δημοτικού Συμβουλίου Πειραιώς, ο Δικητής τού δ' Αστυνομικού Τμήματος άντιπρόσχαρος τού Διευθυντού της Αστυνομικής Διευθόσεως Πειραιώς κ. Βρανοπούλου, τή Διοικητικά Συμβούλια τών Συλλόγων τών Ανακιωτών, προκοπιωτών, Συλαταινών και Σιναστών μετά τών λαθάρων τών (Συλλόγοι άπάντων έκ Καπαδόκεας, ο Γενικός Γραμματεός τού Λαϊκού Κόμματος Πειραιώς, και άντιπροσχαπει τή άλλων Συλλόγων.

Αμα τή άφείξ τή κ. Γονατά ήχισε ή Δοξολογία και έτα έγένετο ή άρτοκλασία εις τήν άπειρον χοροστάσιος ο Σεβασμιώτατος Κρυστα: Εδλόγιος έδπίος εις λόγον του έξέφρασε τήν χαράν του διά τήν πορευσίαν τού κ. Γονατά, διά τόν όποιον έπε τή έξής είναι ο μόνος πολιτικός ο όποιος κατάγει άτό τήν Μικράν Ασίαν και έπεσκέθη τή "Αγιον Όρ. εδων η ο Γενικός Διοικητής Μκεδονίας. Έτα έβέ ετο θέσις διέρ ογείας και εήμερας Τών Έδρυτών, Εδρυετών, Δορητών, Συνοδηγών, τής Αδελφότητας Φλογηταινών.

Υπέρ τού Προέδρου τού νυν Διοικητικού Συμβουλίου και τών Συμβούλων άδοτ.

Υπέρ τών έρρασθέντων, έργαζόμενων και κοινώντων και τών καθ' οιονδήποτε τρόπον συνδραμό των και συνιφερρότων.

Υπέρ τών διατελεσθέντων Προέδρων, Συμβούλων και πάντων τών έν Ελλάδα και έν τή Έξωτερικώ εδρσκομένων Φλογηταινών.

Και όπέρ πάντων τών τιμηθέντων και προσεληθέντων εις τή Θείαν και Ιεράν τού τήν Τελετήν. Και όπέρ άνασποσεως τών ψυχών Αθανασίου και Προκοπίου Μητροπολιτών τής Έπαρχίας Ικονίου.

Τών έν εδλαβετ Ιεοατευθέντων έν τή τώσ Κοινότητι Φλογητάς Εδσταθίου, Σιφάνου, Κωνσταντινού, Χαραλάμους, Προέδρου και Χρω-

σάθου. Τών Δοξάζοντων έν άό ή Διδασκάλων, Εδρυετών, Δωρητών και Συνοδηγών τής Αδελφότητας τού τής τών έπ έλπιεις άνοσίδσεως ζωής: αινώζυ κεκοιμημένον και τών διαταλεσάντων Συμβόλων τής Αδελφότητας.

Τόν πανηγυρικών τής ήμέρας έξέφώνησεν ο πρόεδρος τής Αδελφότητας Φλογηταινών Ιατρός κ. Χρήστος Αβραμίδης τού όπει υ παραθέτα μεν τήν όμιλιαν.

ΟΜΙΛΙΑ

Χριστου Αβραμίδη έφωνηθεισι εις τόν Ιερό Νισόν τής Υπαπαντικής Τσμπουριών-Πειραιώς επί ή έρητην τού Αγίου Γεωργίου, προσάτην τής Αδελφότητας Φλογηταινών. Έξ έσβαστος άνδμνησις! Ω Ιερόν μνημόσυνο! Ω θέλα τού Τροπαιοφόρου πανήγυρις Μεγάλη τής τού Χριστού Έκκλησία έορτις! Σόσσωμος ή Όρθοδοξία σημερον τιμά τήν μνήμη τού Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, Σόσσωμος ο Έλληνικός Λός γουγκλινής άναπέμπει Αδω προσευχή. Έτα τού Καίσαρος τού Καίσαρ ο έπιστρατευμένος έναντιον τού άτίστου Λός προσεδχεται τή Στρατηλάτι τών Δυνάμεων τού έσοθ.

Και ο Έλληνικός Λός πιστεδει εις τόν Αγιον Γεωργιον, πιστεδει άράθαντα και εις τήν Νίκην του. Είναι γνωστά εις όλων τόν κόσμον τή θαύματα τού έλευθερωτού τών αιχμαλίζον και τού όπερασπιστού τών πτωχών, είναι η πολυευσπλαχμία τού Ιατρού τών ασθενοδόντων άμεριστος.

Αλλά περ σότερρον κάθε άλλου γνωρισματος, όπεράνν κάθε χαρακτερισμοδι δια τήν γυναιδιότητα και τόν άταρδμύλλον ήρωισμόν του έδπέρμαχος τών Βοσιλέων, ο Τροπαιοφόρος και Μεγαλομάρτυς Γεωργιος όμνειται και δοξάζεται. Ολόκληρος ο Έλληνικός Λός γουγκλινής προσεδχεται. Και μεταδ έδων μετά τής πλέον θαθείας εδλαβετς πανηγυρίζουση σημερον ο άναταχού τής Ελλάδος Φλογηταίνοι. Είς μίαν γυνίαν τής Ιεράς εκείνης και άπ' αίνων Έλληνικής γής τής Μικράς Ασίας έκει εις τήν άπειρον τριδα τών Χρυσοστόμων, τών Βοσιλέων και τών Γρηγορών εδρόσκετο ή Φλογητά.

Τό περσομα τών χρόων εδλαβιστος τών παιδών τής ερησε να έξέξισουν. Αδίοι όλιγοί και έμεις οί άπόγονοί των άνα πάντα τόπον ίκοι άναπέσαν άπ τήν φλογητά διά τή μνήμη επισκεπιόμεθα.

Αλλά έντονότερον πάσης εδλαβιστιγμής κατανοκτικότερον και πλεοσυγκλημένον σημερον σκεπιόμεθα τή Πλειώνη ή όπει τή λείνον τών Πατέρων μας θετέλεσε. Και συμβοίπει τούτο όχι μόνον σημερον αλλά και κάθε χρόνο τήν ήμέραν τών πανηγυρικών διός έ τιμώμενος Αγιος ο τού Χριστού Στρατιώτης ή ο Πολυεύχος τής εκεί Μεγάλης μας Κοι-

νότητος της άδισπαστου εκείνης κοινότητας.

Προσάτην τών οι Πατέρες έξέλεξαν τόν Αγιον Γεωργιον. Είναι πολλά τή η ποδ πορη από τόν άποχωρισμόν μας από φλογητά. Και εις καν άπ' άδο να τήν ήμέραν τού Προσάτου η. Αγιου δέ, έψάη εκεί δέησις εις κέν άπ' άδο τή έρη δέν έλαινουρη θη χριστιανός. Η Φλογητά ζή τή άναμνήσις τής Ζή και εις τή μνήμη τών Φλογητών.

Και εις τήν μνήμη μας θα ζή εν τόν εδωνά τόν άταντα. Δό οι δεις εδωνά τόν τόπον του εις τόν ποίον έγνηθη δρον θήτοτε μακρυ και ο εδρόσεται δρον θήτοτε και άν πιστεδει πός ο του Γη και Πτερ ο Αγιος Γεώργιος εκεί ή ο ο Πιστάτης μας ει Αγιοι, δμως εδρσι νται παντού και παρακολουθούν τή ζσην τών άνθρώπων.

Από τήν Φλογητάν δέν άπει νονται δεήσεις προς τόν Αγιον Δωριον, Απειθόνομεν δμως ήμε άπ' άπ' έδω.

Και παρακαλούμεν με εδλαβει και πιστιν με κατάνουζιν και σεβμόν παρακαλούμεν τόν ερτάζον Αγιον ο όποιος είναι ο γυναιδερ και ένβοδότερος τών Αγιών παραλούμεν από τήν δδωνμίν τ τήν άτρητην όλίγην εδ θανείση και άπ' πνεδσι με άπ τήν ήρωίον τ Ελλάδος Στρατόν.

Στις κλινές βρυνοκορφές τών Αβανικών και Μακεθονικών βρυνοσκουριασμένα κρήνη πεταμένα έδ και κεί συντροφεούν τή σόδρ κόκκαλα εκείνων που έξέ Ολωσαν γ πάντα τή μουσική παρουσία τους.

Τά δλάνοικτα νεκρά μάτια τ Αλλήνων Στρατιώτου που σωρισ

ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ 618
 ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΣ 618
 (ΕΝΑΝΤΙ ΤΑΦΟΚΕΛΕΙΟΥ Κ. ΝΕΑ ΑΓΟΡΑ
 ΕΝ ΤΩ ΙΑΤΡΙΚΩ ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΘ' ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ
 ΙΑΤΡΩΝ
 ΑΝΑΡΑΣ ΜΗΦΟΡΙΑΣ
 ΝΕΑ ΑΓΟΡΑ ΤΗΛ. 415
 ΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΣΤΟΙΧ. ΚΑΜΑΤΙΤΗΣ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΑΛΗΘΕΙΩΝ

του Γεωργίου του Μητροπολίτου 'Ηλιουπόλεως κ. Γενναδίου

τά φέλλια 10 και 17 Αυνού. Ε. ανέναντα εν ερβρον του ρου εν Χριστώ 'Αδελφού Μη- Ιτου Κορυτσάς κ. Εύλογίου α υπό τόν τίτλον «Οίκουμεν.» τριαρχείον. 'Ηράκλεια και ζσειστα προνόμια. Ιασύστασις του Πατριαρχείου γενομένη μετά την κατάρ- του Τσαρισμού εν Ρωσσία. 1917, δέν ήμπορεί νά έχη σχέσιον μέ τάς πράξεις του ενικού Πατριάρχου Μελετίου ρχεύσαντος έργω μόλις επί εν κατά τό 1923.

Πέτρος κατήργησε τόν πα- κόν θεσμόν εν Ρωσσία διά ήση την Ιδίαν του έξουσίαν μικήν δύναμιν, ή όποια του ο ότι έπεσκιάζετο από την ο εκατομμυρίων πιστών Ρώσ- παστράπτουσαν αγγλην του ρχου Μόσχας. Οι αυτοί λό- ον και διά τούς διαδόχους Πέτρου μή έπιτρέψαντας την τασιν του Πατριαρχείου Μό- Οταν εξέλιπον οι Τσάροι, ή λησία εν Ρωσσία άπηλλάγη αποπνικτικήν έκ της πολι- ζάρτησιν, ό Κλήρος της Ρωσ- πανέφερε τόν πατριαρχικόν

Τό συνοδικόν σύστημα εν οδόξω 'Εκκλησία μετά την οθείσαν έκκλησιαστικήν όρ- η, ύπηγορεύθη υπό ώρισμέ- ονών (πρό της οργανώσεως κατά τόν Βαλσαμώνα «εκα- πίσκοπος ήτο αυτόκεφαλος»), ό πέμπτος της Αης οί, και οστός έξδομος τών 'Αποστό- ζίζουσι όπως δις του έτους ονται σύνοδοι, άπαξ δέ ό της Πενθέκτης. Τό άπολυ- εν τή 'Εκκλησία καθεστώσ ηρήτως καταδικάζουσιν οι κο- ος της 'Αντιοχείας και 33ος οικός. 'Ολοι οι επίσκοποι, ός κανόνας τούτους, μηδς ης έκκλησιαστικής περιφε- φείλουσι μέν νά αναγνωρί- σ άρχηγόν, «ως κεφαλήν α- αυτοίς πρότον» (όν άρχιε- ητροπόλες) και ούδέν ιτωσιν (έπί ώρισμένων γενι- ως ζητημάτων) «άνευ της γνώμης». 'Αλλά μηδέ έκεί- η της πάντων γνώμης ποιείτω ή τή βάσει τών κανόνων τού- ητάχθη τό κεφάλαιον εκεί- θνικών λεγομένων κανονι- ού υποδούλου Γένους τό κα- τας σχέσεις Πατριάρχου οδικών του Οικουμενικού Πα- ολου.

Εν τω Μηνί Ιουνίου 1871 (1866) — διότι ό έπ' αυτής ος σταυρός έφαινετο από οσσον — αλλά ή άπειλή της οπής όλων τών έκκλησιών εις Αμανικά τεμένη και της Βι- ολαμείσεως πάντων τών χρι- ο έγένετο επί Σελίμ του πρώ- ο (12-1520) και επί Οικουμενι- οτριάρχου Θεολήππου του ο. Δέν έτυχε, φαίνεται, νά ά- ο ό άγιος Κορυτσάς τούς οους της Φωτειού Βιβλιοθή- ο, όπου ούν άλλοις (τόμ. Η κ. α.) δημοσιεύω εν άλληνι- ος τω κρι-

κά έγγραφα έκ τών 'Αρχείων του Τορκικού Κράτους. Μια περικοπή ένός έγγραφου αναφερομένου εις μίαν έκκλησίαν ή όποια έκείτο εις την συνοικίαν έξ Μαρμάρων και ή όποια ειχε παύση νά λειτουργή από τού έτ. 1578 δ αλυμβίνει τα έξής: «κατά τόν χρόνον του άειμνήσεου Σουλτάν Σελίμ, ότε έγενέτο εξέτασις και επιθε- ώρησις (γιοκλαμάς) τών έκκλησιών και πολλά έκκλησία καταδαφισθη- σαν.» Είς λάθος επί του προκειμένου περιέπεσε και ό μακαριτης Πασπά- της, όποδους τό γεγονός έκείνο εις τόν Σουλτάνον Σουλειμάν τόν με- γαλοπρεπή, άδίκως δέ έπικρίνας τόν άειμνήστον Σκαρλάτον Βυζάντιον, ως γραφω διά μακρών εις τό προ- μνησθέν έργον μου. Συμφώνως προς τάς ίδικάς μου πηγάς έξιστορεί τό γεγονός τούτο και ό Τούρκος Ιστο- ρικός 'Οσμάν 'Ερζιν εις τό έσχά- τως δημοσιευθέν σύγγραμμά του «Τουρκιγιενε, σεχ'ιρ τοιλιγιν ταριχι λνκισαφι» (ή εν Τουρκία Ιστορική εξέ- ληξις του δημαρχιακού συστήματος.) σ. 102, 109.

Δέν μοι φαίνεται πολύ δικαία ή κατά του Πατριάρχου Μελετίου κα- ταφορά ως καινοτόμου έξ άφορμής του εν Κωνσταντινουπόλει κατά τό 1923 συνελθόντος πανορθόδοξου συ- νεδρίου. Αί μεταβολαι έν τή 'Ορθο- δόξω 'Εκκλησία, όσον άφορά τάς έκφάνσεις του έξωτερικού της βίου, ειναί γεγονός Ιστορικώς άναμφι- σβήτητον. Είς έν έγγραφον πατριαρ- χικόν του έτους 1250 επί Πατριάρ- χου Μανουήλ Β', έκδοθέν, άνάγινώ- σκομεν μίαν φράσιν πολύ ένδεικτι- κήν της τότε νοσητροπίας ές προς τάς έν τή έκκλησία μεταβολάς: «δ τοίς σώμασιν αι ψυχαί, τούτο τοίς πράγμασιν οι καιροί, και κινούσιν αυτά και άλλοτε άλλως μεταπιθε- σιν εύπροσωποις αιτίασις ύπέκον- τες». Δέν είμαι ειδικός εις τά ήμε- ρολογιακά ζητήματα διά νά απο- φανθώ ποίον από τά δύο, Γρηγορια- νόν και 'Ιουλιανόν, ειναί όρθότερον. 'Ο Χριστός, ως άνθρωπος Ιουδαίος, ήκολούθει τό Ιουδαϊκόν ήμερολό- γιον, ως Θεάνθρωπος όμως έλεγε τά του Καισάρρος Καίσαρι και τά του Θεου τώ Θεώ.» 'Αρα διά τά τοιαύτα παρέπεμπεν εις τούς Καί- σαρας ειτε 'Ιούλιοι όνομάζονται οδ- τοι ειτε δέν ξεούω τί άλλο. 'Αν οι πταιοημερολογίται διδουν θρη- σκευτικήν σημασίαν εις τά ήμερο- λόγια τότε πρέπει νά δεχθούν τό Ιουδαϊκόν ήμερολόγιον. 'Ισως θά ειπωσι μερικοί ότι έσπευσεν ό Με- λέτιος ως προς τόν τρόπον και τόν χρόνον της εφαρμογής. Αυτό είναι άλλο ζήτημα. 'Αλλο παία μετοβολή εν τή 'Εκκλησία δέν ειχε πάντοτε τούς αντιθέτους της; Βεβαίως ή συμ- φωνία τών επί μέρους έκκλησιών ειναί άναγκαία. Καί μόλον αυτή ή συμφωνία και ή ένότης δικαιολο- γεί την προτίμησιν του α ή του β ήμερολογίου. «Ούδέν γάρ η 'Εκκλη- σία, λέγει ό θεός Χρυσόστομος, χρόνων άκρίβειαν οΐθεν· άλλ' έπει- δή παρά την άρχήν πᾶσιν έδοξε τοίς πατράσι διηρημένοις (=έπρό- το περί του έορτασμού του Πάσχα) όμου συνελθειν, και ταύτην όρίσαι την ήμέραν, την συμφωνίαν παντα- γω τιμώσα και την όμόνοιαν άγα-

πώσα, κάτεδέξατο τό έπιταχθεν.» (Λόγος κατά 'Ιουδαίων, Μίγνε σ. 11. τόμ. 48 στ. 871-872). 'Ως ή 'Εκ- κλησία 'Αλεξανδρείας άργότερον έδέχθη τά περι έφαρμογής του νέου ήμερολογίου, τοιουτοτρόπως και α- λοιπαι όρθόδοξοι έκκλησίαί έπηρα- ζόμεναι έκ λόγων διαφόρων κοσμι- κής φύσεως μοιραίως θά άκολουθή- ση τό νέον ήμερολόγιον.

Δέν είναι όρθά όσα γράφει ό ά- δελφός διά τά έν Λωζάνη συζητη- θέντα αναφορικώς προς την ανταλ- λάξιμον ζώνην της Κωνσταντινουπό- λεως, δέν έπρόκειτο περί νομαρχια- κών ή περί δημαρχιακών όριων. Δυ- στυχώς οι Τούρκοι έπέμενον εις τά δημαρχιακά όρια τά όποια ειναί πολύ στενώτερα τών νομαρχιακών. (Βλέπε πρακτικά Συνδιασκεφέως Λωζάνης Α' τόμος). Περ. τών σχέ- σεων της 'Επαρχίας 'Ηρακλείας προς την 'Επισκοπήν του Βυζαντίου γράφω διά μακρών εις τό υπό πα- ρασκευήν πολυσέλιδον έργον μου «'Ιστορία του Οικουμενικού Πατριαρ- χείου.»

Νομίζω ότι όσα έγράφησαν τελευ- ταίως περί Οικουμενικού Πατριαρ- χείου δέν ανταποκρίνονται προς την πραγματικότητα. 'Η δύναμις, ή με- γάλη ήθική δύναμις του Οικουμενι- κού Πατριαρχείου, την όποιαν έτό- νισα πολλάκις πρό τών Ιθυόντων της νέας Τουρκίας και την όποιαν άνεγνώρισαν, δέν έγκειται εις τάς πολλές ή όλίγας επαρχίας του, άλλ' εις την πιστήν φυλακήν της άνεκτι- μήτου θρησκευτικής, πνευματικής και άλλης παρακαταθήκης, την όπδιαν εις αυτό ύπέροχος βιος μακρών αιώ- νων, δρᾶσις έκπολιτιστική και βα- θεία και εύρεία άνάλυσις του χρι- στανικού πνεύματος. Αί ιδιότητες αυται έμφανίζουσιν και σήμερον τό αιώνόβιον τούτο καθιδρυμα ως ά- κρόπολιν κατά τών πονηρών και ά- νατρεπτικών δυναμέων παρά τάς δοκιμασίας τάς έξωτερικάς, τάς ό- ποίας ύπέστη και όποιαί περισσότε- ρον τό ένίσχυσαν και τό έστερέω- σαν.

Κων)πολις 29 Αύγουστου 1947
† Ο Μητροπολίτης 'Ηλιουπόλεως ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

Εν τω Μηνί Ιουνίου 1871 (1866) — διότι ό έπ' αυτής ος σταυρός έφαινετο από οσσον — αλλά ή άπειλή της οπής όλων τών έκκλησιών εις Αμανικά τεμένη και της Βι- ολαμείσεως πάντων τών χρι- ο έγένετο επί Σελίμ του πρώ- ο (12-1520) και επί Οικουμενι- οτριάρχου Θεολήππου του ο. Δέν έτυχε, φαίνεται, νά ά- ο ό άγιος Κορυτσάς τούς οους της Φωτειού Βιβλιοθή- ο, όπου ούν άλλοις (τόμ. Η κ. α.) δημοσιεύω εν άλληνι- ος τω κρι-

ΤΑ ΞΥΠΝΗΤΗΡΙΑ

Άρθρον του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κορυτσᾶς κ. ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ

ΕΠΙΘΥΜΩ νὰ συγχαρῶ τοὺς εὐγενεῖς καὶ φιλοπατρίδας νέους διὰ τὸ περιοδικόν. Ἦτο ἐμπιεύσεις θεῖα ἢ ἔκδοσις αὐτοῦ; δὲ νὰ ἐξυπνήσωσι τοὺς νυσταλέους ἐκ τοῦ καμάτου τοῦ μακροῦ ἀγῶνος

Ἦτο ἡ παραμονὴ τοῦ ἑτησίου μνημοσύνου ὑπὲρ τῶν ἐν Κορυτσᾷ πεσόντων καὶ ἡ ὥρα ἀρκετὰ προχωρημένη. Βεβαίως εἶμαι ἀπὸ ἐξαμήνου παρητημένος ἀπὸ τῆς προεδρίας τοῦ Σελασφόρου καὶ τῆς Ἀνωτάτης Συντοιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐθν. Ἀγῶνων Ἠπείρου, καὶ παρὰ τὴν ἐπιμοιρὴν τῶν συμβουλίων ἀφοπτεμένων τῶν Σωματείων καὶ τὴν λίαν εὐγενῆ ἐξόρμησιν τοῦ τε πρόδεδρου τῆς Κ.Ε.Β.Α. τοῦ συναδέλφου Ἀγίου Ἀργυροκάστρου κ. Παντελεήμονος καὶ τῶν ἀξιοτίμων μελῶν αὐτῆς δὲν ἐπέισθην ν' ἀνακαλέσω τὴν παραίτησίν μου, διότι ἡ παράνομος ἀπὸ τοῦ Πανεπιστημίου ἀπόλυσις μου εἶχε τὴν ἔνοιαν τῆς ἀποδοκιμασίας τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος. Ἀφήνω ἐπομένως τὴν θέσιν μου εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς.

Τοῦ λοιποῦ θὰ ἐργασθῶ ἀφανῶς καὶ ἀθροῦθως, ὅπως καθ' ὄλον τὸν βίον μου καὶ ὅπως ἔγραφα εἰς τὴν παραίτησίν μου. «Ὅταν ἡ Πατρὶς κηρύξη πανστρατιάν, θὰ καταλάθω εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν θέσιν ὡς ἀπλοῦς στρατιώτης νὰ χύσω, ὅτι ὑπολείπεται ἐκ τοῦ γεροντικοῦ μου αἵματος ὑπὲρ τῆς πολυποθῆτου παροικίας μου».

Ἦμην ἐστενοχωρημένος καὶ διελογιζόμεν τί ποιήσω, ὅτε ἐνέσκηψεν ὁ εὐγενέστατος πρόεδρος εὐς κ. Λαζακῆς μετὰ τοῦ κ. Χ. Μ. κέλη, δύο κήρυκες καὶ ἄγγελοι θεοῦ, καὶ μοὶ προσεκόμισαν τὴν «Προκήρυξιν πρὸς τοὺς πολεμιστὰς τοῦ 1940—41 ἐπὶ τῇ 9ῃ ἐπετειῷ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Κορυτσᾶς» καὶ μοὶ ἐζήτησαν καὶ τὴν συνεργασίαν διὰ τὸ Περιοδικόν. Συνεκινήθην θαύτατα ἐκ τῶν φλογερῶν αἰσθημάτων τῶν νέων, καὶ ἐθεώρησα τοῦτο ὡς ἰδιαιτέρως πρόσκλησιν, ἀλλὰ διελογιζόμεν τί νὰ πράξω, πῶς νὰ παρουσιασθῶ εἰς τὴν τελετὴν, εἰς ἣν εἶχον καθορισθῆ αἱ θέσεις τῶν ἐπισήμων. Τί οἰκονομεῖ ἡ θεῖα πρόνοια;

Πρῶτην φοράν ἀπὸ τῆς ἀναρρήσεως τοῦ Μακ. Σπυρίδωνος ἡ πρωτοσυκελλία περὶ τὴν 10ην τῆς ἠμέρας με καλεῖ εἰς τὸ τηλεφῶνον καὶ με παρακαλεῖ νὰ κάμω τὸν κόπον νὰ λειτουργήσω εἰς τοὺς Ἀγ. Ἀναργύρους διὰ μνημόσυνον ἡρώος τοῦ Γράμμου. Ἴδου τὸ θαῦμα! νὰ ἀναρρῶ καὶ ἐνῶ τὰς εὐχάς,

Ἐκεῖ εἶχον τῶν 1935 — 1937 τὴν πρώτην κατοικίαν μου. Ἐκεῖ εἶχον τὰ πρωτοπαλὰ ἢ κἀρὰ μου καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἡρωϊκὸν ἐφημέριον συμπατριώτην μου Βασίλειον Ἐξαρχον, δὲ κατέσφαξαν οἰκογενειακῶς οἱ κουκουέδες. Καὶ ἐκεῖ ἠτοιμάζετο ἡ ἐξόρμησις διὰ τὴν Κορυτσᾶν. Ἐκ τῶν πρώτων ἔσπευσε τῶν 1936 νὰ με ἀκολουθήσῃ ὁ τότε Παντελῆς Κοτόκος καὶ συγκατετέθη νὰ χειροτονηθῇ Ἀργυροκάστρου.

Ἦτο λίαν ἔστενοχωρημένος με τὰς ἐξετάσεις εἰς τὴν Νομικὴν. Τὸν ἐνεθάρρυνα καὶ ἐνίκησαμεν ὅλας τὰς δυσκολίας πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ διπλώματος. Εἶχον δι' ἐλπίδος ὅτι θὰ εὐδοκίμησῃ ὁ πυριγενὴς του ἐνθουσιασμός καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀπόψεως κάτι προσέφερον εἰς τὴν Πατρίδα καὶ ἐδῶ μέγιστα δρέπει ἀφθόνοις δάφνας. Ἄλλ' ὁ λαὸς πολλακίς με καλεῖ Ἀργυροκάστρου, κάμνει σύγχυσιν μεταξύ Νέστορος καὶ Ἀχιλλέως καὶ δὲν νομίζω ὅτι σφάλλει διότι ἐγὼ ὡς εὐρυσκόμος εἰς τὸ τέρμα τοῦ βίου σπεύδω πλέον αὐτοῦ

Πρὸς στιγμὴν ὁ κάματος τοῦ βίου καὶ ἡ κακία τῶν ἀνθρώπων με ἔσταμάτησεν ἀλλ' ὁ ἠλεκτρισμός τῆς ἐλπιδοφόρου νεότητος, ἐθέρμανε τὸ γεροντικὸν αἷμα διὰ νὰ λάβω τὸν κάλαμον. Ἄς ἔχω συγγνώμην ἀπὸ τοὺς συμπατριώτας, διότι αἱ γραμμαὶ αὐτὰ ἐχαράχθησαν «ἐκ περιστάσεως». Πάντως εἶναι τὸ προανάκρουσμα. Πιστεύω τάχιον θὰ σιταντηθῶμεν πάντες διὰ νὰ εὐρωμεν τὴν εὐθείαν ὁδόν, ἥτις θὰ μᾶς φέρῃ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν μυχιωτάτων πόθων μας. Καὶ τὴν χαρὰν γὴν δακρῖναι εἰς τὴν κίνησιν ταύτην τῶν νέων.

Εἰς τοὺς Ἀγ. Ἀναργύρους μικροῦ δεῖν νὰ ἐγίνετο τὸ ἐμὸν ἄλλοτε μνημόσυνον! Με μετέφερον ἀπὸ τὴν Κυψέλην τῇ 4π Ἰανουαρίου 1944. Ἔπεσα τρίς ἐκ πόνων ταῦ στομαχικοῦ ἔλκους καὶ πλέον ἦτο ἀδύνατον νὰ θαδίω,

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κορυτσᾶς Εὐλόγιος καταθέτων στέφανον ἐπὶ τῇ 7ῃ ἐπετειῷ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Κορυτσᾶς τὸ 1947 εἰς τὸν Ἀγνωστον Στρατιώτην. Παρ' αὐτῷ ὁ πρωθιερεὺς Β. Μικέλης καὶ νεάνιδες τῆς Ε.Ν.Β.Η.

ἐφημέριον Κωνσταντίνου. Μοὶ ἐκόμισεν ὀλίγην μμποπόταν, τὴν κατεβρόχθισα, ἔπειτα καὶ κύπελλον γάλακτος, ὁπότε ἐνέσκηψεν ὁ Βασ. Παναγόπουλος, ὁ ἀγριὸς ἀνακριτὴς τοῦ Περιστερίου καὶ οὐ μόνον ἔχυσεν τὸ γάλα, ἀλλ' ὀλίγον ἔλειψε νὰ τὸν φυλακίσῃ εἰς τὸ μπακάλικον; ὅπου μᾶς εἶχον συγκεντρώσει περὶ τοὺς 100 ὀμήρους.

Μᾶς τράθηξαν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ ἀδεύσαμεν ἐπὶ ἐβδομάδα τὴν πορείαν τοῦ θανάτου μέχρι τοῦ Πανασσού, ὅπου ἐσώθην ὡς ἐκ θαύματος.

Ὁ ναὸς ἦτο κατάμεστος. Εἰς τὴν λειτουργίαν ἐκήρυξεν ὁ Παγωνήσιος ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Βενετόπουλος καὶ ἐγὼ εἰς τὸ μνημόσυνον.

Εἰς τὰ Ἅγια ἐμνημόνευα τὰ τέκνα τῆς τλήμονος ἐπαρχίας μου καὶ τοὺς πεσόντας ἡρώας καὶ ἔπειτα ἐξεφώνησα τὸν ἐπιμνημόσυνον. Εἰς τὸ ἱερὸν ἦλθον πολλοὶ καὶ με συνεχάρησαν, ἐν οἷς καὶ ὁ φιλόπατρις γυμνασιάρχης Ταμπουρίων, ὅστις εἶχε φέρει νὰ ἐκκλησιασθῶσι τοὺς γυμνασιόπαιδας τοῦ παραρτήματος.

Οὕτως ὁ ἅγιος θεός—ὡς ἔχη δόξαν—δὲν με ἄφησε παρανομημένον καὶ με ἠξίωσε νὰ κάμω τὸ ἱερὸν καθῆκον μου πρὸς πεσόντας ἡρώας,

+ ὁ Κορυτσᾶς Εὐλόγιος Κουρίλας

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Για τούτο και με δίκαιον
κῆπον και περιβόλι,

τῆς Παναγίας Δέσποινας
τὸ ὀνομάζουσι ὅλοι.
(Καيسάριος Δαπόντες)

ΙΑΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (+1940)
ΙΑΤΡΟΣ - ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλῳ
Ἰανῆριος - Φεβῆριος 1950

Διευθυντής - Ἰδιοκτῆτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Κοραῆ 47 ἐν Βόλῳ

Ο ΜΑΣΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΤ' ΑΥΤΑΣ ΘΡΙΑΜΒΕΥΕΙ ΔΥΣΤΥΧΩΣ ΕΝ ΤΗ ΠΑΤΡΙΔΙ ΜΑΣ

Προκειμένου περὶ τοῦ φλέγοντος καὶ ἐπικαίρου διὰ τὴν περαιτέρω ἐξέλιξιν τοῦ ἔθνους ζητήματος τούτου ἐζητήσαμεν τὴν ἔγκυρον γνώμην ἀπὸ τὸν ζηλωτῶν τῶν πατρίων παραδόσεων Σεβασμιώτατον Κορυτσᾶς κ. κ. Εὐλόγιον Κοιρίλαν Λαυριώτην, ὅστις εὐηρεστήθη νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ διὰ τῆς παρατιθεμένης κατωτέρω ἐπιστολῆς :

“ΦΩΝΗ ΕΝ ΡΑΜΑ!..”

Η ΕΛΛΑΣ ΚΡΑΤΟΣ ΜΑΣΟΝΙΚΟΝ

Πρὸς Ἀγιορείτας συνέντευξις ἀδελφικῆ ἐπὶ τῇ ἐνεσίῳ τοῦ γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀδοκῆτῳ δυσπραγία.

Θεομᾶς ἐκκλήσεις καὶ ζωηρὰς λαμβάνομεν παρορμήσεις, ἐν αἷς τὸ δόλωσ καθυστέρησε καὶ ἡ «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» ἵνα ἠγηθῶμεν ἀγῶνος καὶ ρῆξωμεν φωνήν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπίσημος Ἐκκλησία σιγᾶ, ἀλλὰ «τὸ σιωπᾶν καὶ ἐφησυχάζειν ἐν τοῖς τοιούτοις κατὰ τὸν Μέγ. Βασίλειον, ἀρνήσεως ἴδιον» ἀνεξαιρέτως πάντα τὰ θρησκευτικὰ περιοδικὰ, τοῦ τε κέντρου καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ἐξηγέρθησαν καὶ κρούουσι τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου διὰ τὸ φρικῶδες ἔγκλημα καὶ πρωτοφανὲς εἰς τὰ χρονικὰ τῶν ἐλευθέρων κρατῶν τοῦ κόσμου. Ἡ ἐλληνικὴ πολιτεία παρασύρασα καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἀνεγνώρισεν ὡς διαχειριστὴν καὶ ρυθμιστὴν τῆς

προνοίας και ἔθνικῆς οἰκονομίας, φεῦ! τὸ «τεκτονικὸν Ἴδρυμα τῆς Ἑλλάδος» διὰ νόμου καὶ βασιλ. διατάγματος τῆς 23 - 7 - 49, δημοσιευθέντος ἐν τῇ ἐφημ. τῆς κυβερνήσεως (ἀριθ. 161, σ. 1015 - 1016) πανταχοῦ ἡ μασονία ὡς μυστικὴ καὶ ὑπουλός ὀργάνωσις εἶναι ἐκτὸς νόμου. Τῷ 1908 ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον τὸ «Σύνταγμα τῆς γαληνοτάτης μεγάλης Ἀνατολῆς τῆς Ἑλλάδος» Ἀθῆναι, τύποις Α. Δεναξῶ καὶ Σα ὁ τότε «μέγας διδάσκαλος» τῆς Στοῶς Κων. Ἀγγελόπουλος ὡς ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν, τῆς δικαιοσύνης, ὡς βουλευτὴς Ἀττικῆς κτι. ἠγωνίσθη ἐρρωμένως νὰ ἐγκριθῇ τὸ καταστατικόν, ἀλλ' ἡ συνταγματικὴ βασιλεία δὲν ἦτο ἢ νῦν δημοκρατικὴ, ἣτις ἐφιλοδώρησε, πρὶν ἢ καταστείλῃ τὴν ἀναρχίαν, τὸν μασονισμόν. Τώρα ἐγένοντο τὰ πάντα εὐκόλα, οὐ μόνον ἄψε σβῦσε ἐνεκρίθη τὸ καταστατικόν, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἐν λόγῳ διατάγματος, χωρὶς νὰ διέλθῃ τῆς Βουλῆς, ἀποκαθίσταται κρατικὸν Ἴδρυμα «διὰ τῆς μετονομασίας τοῦ ὑπουργείου κρατικῆς ὑγιεινῆς καὶ ἀντιλήψεως,» προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῆς κοινωνικῆς προνοίας, δηλ. αἱ σπουδαιότεραι ὑπηρεσίαι αἱ προστατεύουσαι τὴν μεσοίαν καὶ λαϊκὴν τάξιν, ἀνατίθενται εἰς τὴν μασονίαν! ἐπομένως κατακτᾶται αὕτη σύμπαντα τὸν ἑλληνικὸν λαόν, διότι τὴν ἀριστοκρατικὴν τάξιν καὶ τοὺς διανοουμένους ἔχει πρὸ πολλοῦ κατακτήσει. Ὁ ἀπολογισμὸς οὗτος ἀνήκει εἰς τὸ παθητικὸν τῆς αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας, ἣτις πραξικοπηματικῶς λαβοῦσα τὴν ἀνεξαρτησίαν κατώρθωσεν ἐντὸς ἑκατονταετίας νὰ διαλύσῃ αὐτὴν καὶ νὰ παραδώσῃ τοὺς πιστοὺς εἰς τὴν μασονικὴν στοῶν! εἶναι ἡ χρεωκοπία τοῦ χριστιανισμοῦ. Εἶχον τὸ θάρρος τῆς γνώμης πάντοτε εἰς τὰ κηρύγματα καὶ τὴν διδασκαλίαν μου νὰ ὑποδεικνύω τὸ βάρβαρον, πρὸς ὃ καταφέρεται ἡ κοινωνία μας καὶ ἀποτρέψω τοὺς πιστοὺς ἀπὸ τὸν κατήφορον αὐτόν, εἰς ὃν παρεούροντο πολλοὶ ἐκ δοξομανίας καὶ συμφεροντολογίας, ἀκούσια θύματα γενόμενοι καὶ τυφλὰ ὄργανα πρὸς ἄλλοτρίους ἀνομολογήτους σκοποὺς· ὅλλα μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ διατάγματος ὠμίλησα δημοσίᾳ δις ἢ τρίς. Λυποῦμαι πολὺ, διότι δὲν εἶχον μιμητάς. Τότε ἀπέστειλα πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον σφοδρὰν διαμαρτυρίαν ἀντλῶν τὸ δικαίωμα ἐκ-πολιᾶς φιλίας, ἣτις μᾶς συνέδεσεν εἰς ὅλους τοὺς ἔθνικους ἀγῶνας· τὰ γραφόμενά μου εὐτυχῶς ἐνεποίησαν ἐντύπωσιν καὶ βλέπω, ὅτι ἀφοῦ ἐπέτυχε ν' ἀναστείλῃ τὴν δήμευσιν τῶν μοναστ. κτημάτων, ἀπειλήσας ὅπως εἶδατε ἐν τῷ τύπῳ, νὰ συγκαλέσῃ τὴν ἱεραρχίαν,⁽¹⁾ εἶμαι δὲ ὑπερβέβαιος, ὅτι κἂν τούτῳ θὰ ἔχη ἐπιτυχίαν ὁ ρέκτης κατ'ἀκαταπόνητος πρωθιεράρχης, ὃν ἡ θεία πρόνοια ἀνύψωσεν εἰς τὸν θρό-

(1) Σημ. ἐκδ. Ἀναγινώσκω εἰς τὸ «Ἔθνος» τῶν Ἀθηνῶν τῆς 26 - 12 - 49 ὑπὸ τὸν τίτλον «ὁ Μασονισμὸς» (πρώτην φορὰν ὁ ἡμερήσιος τύπος ἀναφέρει) τὰ ἑξῆς: «Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδριάσιν της ἠσχολήθη μὲ τὰ ζητήματα τοῦ Μασονισμοῦ καὶ ἀπεφάσισεν ὅπως μὴ καταλήξῃ εἰς ἀποφάσεις πρὶν μελετηθῶν τὰ πρακτικὰ τῆς Ἱεραρχίας, ἡ ὁποία εἶχεν ἐξετάσει ἄλλοτε τὸ θέμα ἐπισταμένως».

νον Ἀθηνῶν νὰ σώσῃ τὴν Ἐκκλησίαν.

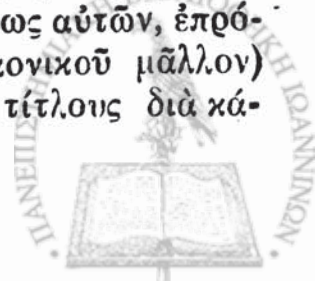
Θὰ ἤμην πολὺ ἀγαπητὸς εἰς τοὺς μασόνους ἐνταῦθα, ὧν πολλοὶ κάλλιστοι ἄνθρωποι καὶ ἐκλεκτοὶ φίλοι μου, καὶ δὲν θὰ μὲ κατεδίωκον ὡς ἐρινύες σκληραί, ὅπου καὶ ἂν σταθῶ καὶ ἐκεῖ εἰς τὸν ἅγιον αὐτὸν τόπον ἀκόμη, ἐὰν ὑπήκουον αὐτοῖς καὶ ἐδεχόμην τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον, ὃν μοι προσέφερον, δι' ὃν ἐθεώρουν καὶ θεωρῶ πάντῃ ἀνάξιον ἐμαυτὸν. Κάμνω τὴν ἐξομολόγησιν ταύτην πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς Ἀγιορείτας, ἤδη εἰς τὸ κατώφλιον τοῦ προσκαίρου τούτου βίου εὐρισκόμενος, οὐχὶ δι' ἄλλον λόγον, ἀλλὰ διὰ νὰ γίνῃ γνωστὸν ὅτι καὶ εἰς τὸ ἄδυτον τῆς μεγ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐπεξέτειναν τὴν ἐξουσίαν, καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἐπάλλξεις τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου τῶν Γρηγορίων, Χρυσοστόμων καὶ Φωτίων ἐγκατεστάθησαν. Τοῦτο διαπιστώνει ὁ καθηγ. τῆς θεολογίας Ν. Λούβαρις, ὅστις ἐπιλαθόμενος, ὅτι ἄλλοτε κατεδίκαζεν ἐπισήμως τὸν τεκτονισμόν, ἤδη γενναίως ὑπεραμύνεται αὐτοῦ γράφων: «καὶ πῶς συμβαίνει, ἐὰν περὶ ἀντιχριστιανικῆς ὀργανώσεως πρόκειται, νὰ εἶναι τέκτονες "Ἕλληνες Ὁρθόδοξοι Πατριάρχαι, ὅπως Ἰωακείμ ὁ Γ' οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κων)πόλεως, ὁ Κων)πόλεως ἐπίσης Κωνσταντῖνος ὁ Ε' καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας Μελέτιος Μεταξάκης, ἵνα μόνον τοὺς τεθνεῶτας ἀναφέρω.» (Βραδυνὴ 16 - 12 - 49). Εἰς τὸν κύριον αὐτὸν ἀπαντῶ εἰς τὸν «Προσφυγ. Κόσμον» ἐν συνεχείᾳ τῆς περὶ τοῦ οἰκουμ. θρόνου πραγματείας μου, ἣν ἀπὸ 2½ ἐτῶν γράφω τὸ πῶς ἐγνώρισαν οἱ Ἀγιορεῖται τὸν Ἰωακείμ.

Τῷ 1916 ἢ 1917 (καλῶς δὲν ἐνθυμοῦμαι) ἤμην ὡς καθηγητῆς ἐγκατεστημένος ἐν Ἀθήναις συνεργαζόμενος εἰς πολλὰς ἐθνικὰς ὀργανώσεις, ὅπου ἐγνώρισθην καὶ ἐξετιμήθην ὑπὸ πάντων διὰ τὴν αὐταπάρρησίν μου. Ἡμέραν τινὰ ἐκλήθην εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φίλου μου κ. Ἰω. Παπαφλέσα στρατηγοῦ, ὅπου εὐρέθην ἐν μέσῳ κύκλου περὶ τὰς τέσσαρας καὶ πλέον δεκάδας ἐπισημοτήτων, ὧν πολλοὺς ἐγνώριζον καλῶς καὶ μετ' ἄλλων συνεδέομην, ποῦ νὰ ἐφανταζόμην, ὅτι αὐτοὶ ὅλοι ἦσαν τέκτονες καὶ ἀπετέλουν τὸ συμβούλιον τῆς στοᾶς! ἐπὶ ὧραν δὲ προσεπάθουν τὸν ἐπὶ τῷ ἀκούσματι κατάπληκτον νὰ πείσωσιν, ἀλλὰ συνέβη τὸ ἄντικρον. Λαβὼν τὸν λόγον ἀνεπτυξά αὐτοῖς ἐν πλάτει τὴν ἱστορίαν τοῦ μασονισμοῦ καὶ τοὺς κρυφίους αὐτῷ καὶ ἀνατρεπτικοὺς τῶν τε ἐθνικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἰδεῶν σκοποὺς καὶ ἔπεισα οὐκ ὀλίγους ἀποδείξας τὴν πλάνην αὐτῶν, ἀλλ' οἱ ἀμετάπειστοι ἐγένοντο ἄσπονδοι ἐχθροί, μοὶ ἐκήρυξαν τὸν πόλεμον, διότι καὶ ἐγὼ ἔκτοτε δὲν ἔπαυσα νὰ ὀμιλῶ ἐνάντιον καὶ μὲ ἔστειλαν εἰς τὰς φυλακάς, ἐν αἷς διήνυσσα δύο καὶ πλέον ἔτη ἐπαρηγορούμην, διότι εἰς τὰς φυλακάς Αἰγίνης εἶχον συναδέλφους καὶ πολλοὺς τῶν ἐν συνεδριάσει ἐκείνῃ δισχυριζομένων, ὅτι ὁ ἀνήκων εἰς τὴν στοᾶν δὲν δύναται νὰ πάθῃ τι, διότι πανταχοῦ εὐρίσκει προστασίαν. Ἦσαν ἐκ τῶν βασιλοφρόνων, οἵτινες ὑπεστήριξαν τὴν οὐδετερότητα τοῦ Κράτους παρὰ τὴν διαταγὴν, ἣν ἔλαβον ἐκ τῆς κεντρικῆς σκωτικῆς στοᾶς νὰ ἐξέλθωμεν εἰς τὸν πόλεμον. Ἀλλὰ καὶ ἕτερον ἔγκλημα εἶχον διαπράξει οὗτοι. Πεισθέντες ὅτι ὑπῆρξαν οἰκτιρὰ θύματα

καὶ τυφλὰ ὄργανα ξένης καταχθονίου πολιτικῆς ἐπρότειναν τὴν ἐπομένην τῆς συναντήσεώς μας Κυριακὴν ἐν γενικῇ συνελεύσει εἰς στοὰν νὰ μεταρρυθμίσουν αὐτὴν καὶ νὰ κάμουν Ἑλληνικὸν μασονισμόν, ἀφοῦ ἕκαστον κράτος ἀκολουθεῖ ἴδιον σύστημα, τοῦτο τοῦλάχιστον ἔγραψεν ὁ «Ἐλεύθερος Τύπος», ὅτι «οἱ βασιλικοὶ θέλουν νὰ μᾶς χαλάσουν καὶ τὴν μασονίαν». Ἐν τῷ στενῷ τούτῳ κύκλῳ ἐνόμιζον ὅτι δύναμαι ἐλευθέρως νὰ ἀδολεσχῆσω κατὰ τοῦ ἐλευθέρου τεκτονισμοῦ, εἰς ὃ παρώρμων με πολλοὶ βασιλόφρονες, ἡμεθεὶ δὲ 150 τοιοῦτοι ἐν μέσῳ 400 καταδίκων κακούργων καὶ δὴ ὁ ἕκτοτε ὁμαίμων καὶ προσφιλέστατος φίλος, ὁ ἐκλεκτὸς Ἀσκληπιάδης κ. Δημ. Παπαματθαίου. Ἐλάμβανον καὶ ἄλλοι εἰς τὰς συζητήσεις μέρος καὶ διηρχόμεθα ἀνέτως ὥρας τινάς. Ἄλλ' ἡμέραν τινὰ μὲ σύρει κατ' ἰδίαν ὁ μακ. Κανέλλος, πατὴρ τοῦ νῦν ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν καὶ γαμβρὸς τοῦ ἀειμνήστου Γούναρη, καὶ μὲ παρακαλεῖ νὰ παύσω νὰ ὁμιλῶ, διότι πολλοὶ βαρέως φέρουσι τὸν ἔλεγχον. «Τὰ κηρύγματά σας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὰ ἀκούομεν εὐχαρίστως, οὐχὶ ὅμως καὶ τὰ ἀντιμασονικά!» ἐννοεῖται, ὅτι ἕκτοτε ἔπαυσα νὰ ἐνοχλῶ τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους. Ἔρχομαι τώρα νὰ λαλήσω πρὸς τοὺς παλαιοὺς συνεκδήμους καὶ ἀγαθοὺς συνεργάτας, τοὺς ἀγαπητοὺς συναδέλφους μου ἀγιορείτας μεθ' ὧν ἄρρηκτοι μὲ συνδέουσι δεσμοί.

Κατωρθώσαμεν ν' ἀποκρούσωμεν τῷ 1914 τὴν διεθνοποίησιν, τὴν ὑπὸ τῶν Ρώσων μετὰ τοσαύτης μανίας προτεινομένην τῷ 1913 ἐν τῇ συνδιασκέψει τοῦ Λονδίνου, τοῦ ἀγῶνος δὲ ἐκείνου ἀκολουθία ἦτο καὶ ἡ ἀνακήρυξις τοῦ κοινοβίου ἐν Λαύρᾳ· ἦτο ἀποστομωτικὴ ἢ ἀπάντησις εἰς τὰς ρωσ. προτάσεις, ὅτι ἐπειδὴ ἐπικρατεῖ ἀναρχία εἰς τὸν Ἄθω καὶ ἐπὶ τουρκοκρατίας ἀνετράπησαν ὅλα τὰ ἀρχαῖα, ἐν οἷς καὶ τὸ κοινόβιον, ἕκαστον κράτος πρέπει νὰ ἀναλάβῃ τοὺς ὁμογενεῖς μοναχοὺς καὶ νὰ γείνη ὁ Ἄθως προτεκτορᾶτον σλαυϊκόν! Ἦλθεν ἡ κυβέρνησις καὶ μᾶς λέγει: «ἀποκαταστήσατε τὰ ἀρχαῖα τυπικὰ νὰ σωθῇ ὁ τόπος». Δὲν ἤκουσεν ἡ ἰ. κοινότης, ἦλθεν εἰς Λαύραν, τὴν πρώτην τῶν μονῶν, «ἡμεῖς ἔτσι τὰ ἠῦραμε ἔτσι θὰ τὰ ἀφήσωμεν» ἀπήντησεν ὁ ἀρχιγραμματεὺς Κορνῆλιος. Ὁ κληρὸς ἔπεσεν εἰς τὸν ὑποφαινόμενον νὰ ἀναστηλώσῃ τὸ πάτριον κοινόβιον, καὶ τὸ πείραμα ἐπέτυχε πλήρως, ἀλλ' ὑπερῆσχυσεν ἡ ρωσ. πολιτικὴ καὶ ὁ πρωτοστάτης ἐξωρίσθη. Μετὰ δεκαετίαν ἀνακληθεῖς ἦνωσα τὰς ταπεινάς μου προσπαθείας, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Μεγίστης Λαύρας ἐν τῇ ἰ. Κοινότητι, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ καταστατικοῦ χάρτου καὶ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ ἱεροῦ τόπου. Εἰς μίαν τῶν δισεναυσίων συνάξεων τοῦ 1924 ἀντικρύσαμεν ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας κ. Μυλωνᾶ τὴν ἀπαίτησιν τῆς κυβερνήσεως νὰ παραχωρήσωμεν τὰ μετόχια εἰς τοὺς πρόσφυγας. Ἡ γνώμη τῶν πολλῶν ἦτο νὰ τὰ πωλήσωμεν, ἀντετόχηθην ἐρρωμένως, ἀλλ' ἀναγνωρίζων τὴν ἀδήριτον ἀνάγκην τῆς ἐγκαταστάσεως αὐτῶν, ἐπρότεινα τὴν διηνεκῆ ἐνοικίασιν ἔστω καὶ ἀντὶ ἐλαχίστου (εἰκονικοῦ μᾶλλον) μισθώματος διὰ νὰ διατηρήσωμεν τὴν κυριότητα καὶ τοὺς τίτλους διὰ κά-

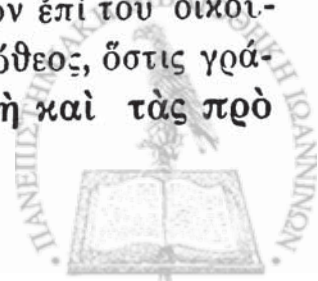
θε ἐνδεχόμενον. Ἰδὼν ὅτι δὲν ἐκέρδιζον τὴν πλειονοψηφίαν ἀνέγνωσαν τοὺς φρικτοὺς ἀφορισμοὺς καὶ τὰ ἀναθέματα τῶν αὐτοκρατ. χρυσοβούλων καὶ πατριαρχ. σιγιλίων κατὰ τῶν ἀποτολμώντων τὴν ἱεροσυλίαν - «ἀναπαλλοτριώτα γὰρ τὰ ἅπαξ τῷ Θεῷ ἀφιερωθέντα»—ἠνωρθώθησαν πάντων αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς, πλὴν ἐνός, ὅστις εἰθισμένος πάντοτε ν' αὐθαδιάζῃ εἶπε: «δὲν μᾶς χρειάζεται φιλολογία» ἀλλ' ἐπέρωτο ὁ συγχωρημένος ἤδη νὰ ἀποθάνῃ ἐκ τῆς τύψεως τοῦ συνειδότος ἐσχάτως, ὅτε ἀντίκρουσε τὸ κατάντημα τῶν ἱερῶν μονῶν νὰ πένωνται καὶ νὰ λιμοκτονοῦν οἱ μοναχοί. Εὐτυχῶς ἔθεσε τότε τέρμα εἰς τὴν συζήτησιν ὁ πρύτανις τῶν ἡγουμένων, ὁ εὐλαβέστατος τῆς τοῦ Διονυσίου ἀντιπρόσωπος μάκ. Δοσίθεος ὑψώσας τὴν γεροντικὴν φωνήν: «Πατέρες στῶμεν καλῶς! δὲν ἤλθαμεν εἰς τὸν ἱερὸν αὐτὸν τόπον νὰ κολασθῶμεν ὡς ἱερόσυλοι!» καὶ ἡ ἀπαλλοτριώσις τότε ἀνεχαιτίσθη, ὅπως καὶ μέχρι τοῦ 1929, ὅτε παρητήθη τῆς ἀντιπροσωπείας. Οἱ ἀγιορεῖται πιστεύω ἐνθυμοῦνται, καὶ πρὸ παντὸς οἱ λαυριῶται, τί ἔπραξα, ὅτ' ἐπανελθὼν ἐκ Θ)νίκης εὗρον ὅτι ὑποχωρήσαντος τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Λαύρας, ἡ κοινότης ἡ διπλῆ σύναξις ἀπεφάσισε καὶ τὰ μετόχια ἐπωλήθησαν φεῦ!

Πλὴν τῆς μοναδικῆς ταύτης ἐξαιρέσεως ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι οἱ ἀγιορεῖται παρέσχον εὐήκοον οὐκ εἰς τὰς ἀδελφικὰς ὑποδείξεις, ὡς τε ἀντιπροσώπου τῆς Λαύρας καὶ ὡς πρωτεπιστίτου, καὶ πάντοτε μὲ ἐτίμησαν ἐξόχως εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις, ὑποστηρίξαντες τὴν γνώμην μου καὶ τὸ δίκαιον καὶ ὅτε ἀκόμη ἠρχόμεν διὰ τὸ ἀνορθωτικὸν ἔργον εἰς ῥῆξιν πρὸς τὴν μετάνοιάν μου—ἐκφράζω τὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην μου—εἰς τὴν ζηλευτὴν ταύτην ὁμοφροσύνην τῆς ἰ. κοινότητος καὶ τῶν ἰ. μονῶν ὀφείλονται τὰ μεγάλα κατορθώματα, ἅπερ ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ὁ μέλλων ἱστορικὸς τοῦ Ἔθους κατὰ τὴν δεκαετίαν ἐκείνην τοῦ 1924 - 1934, καθ' ἣν ἡ ἐμὴ μειριότης ἀνεμίχθη εἰς τὰ κοινὰ τοῦ ἁγίου Ὁρους. Ἀναφέρω μόνον τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ καταστατικοῦ χάριτος καὶ τὴν κατοχύρωσιν τῶν ἀπαραγράπτων ἡμῶν προνομίων, τὸ ζήτημα τῆς ὑδρεύσεως τῶν Καρπεῶν, ὅπερ ἀπὸ 300 ἐτῶν ἔμενον ἐκκρεμές, τὴν ἐγκατάστασιν τυπογραφείου, τὴν ὀρθότῃσιν τῶν κελλίων Προβάτας, ἅπερ ἐπὶ 500 ἔτη ἐξηντλοῦντο εἰς τὰ δικαστήρια μετὰ τῆς κυριάρχου, τὴν ἀναβίωσιν τῆς ἀρχαίας Ἀθωνιάδος σχολῆς καὶ τὴν διατήρησιν τοῦ πατρῴου ἡμῶν ἡμερολογίου.

Εἶμαι ὄθεν πεπεισμένος, ὅτι θὰ ἀκούσωσιν τὴν ἀδελφικὴν μου συμβουλὴν πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν ἐπαπειλουμένων κινδύνων. Τὸ ζήτημα τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν μετοχίων ἢ μᾶλλον τὸ διαπραχθὲν ἔγκλημα ἐπραγματεύθη εἰς τὸν «Προσφ. κόσμον», ἔγραψα περὶ τὰς 50 σελ. καὶ εὐτυχῶς ἐν τῷ νέῳ Συντάγματι ἐτέθη ἡ ρήτρα τοῦ ἀναπολλοτριώτου. Διὰ τὴν κανονικὴν τῶν δασῶν καλλιέργειαν καὶ τὴν διατήρησιν ἀπὸ πάσης τῶν ἔξω τοῦ Ὁρους ἐπεμβάσεως, ἐδημοσίευσά τόμον ἐκ 300 σχεδὸν σελίδων, δὲν γνωρίζω δὲ ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας, ὅπερ ἐξετύπωσεν αὐτό, ἀπέστειλεν ἐκεῖ ἀντίτυπα. Τώρα ὅμως νέος κίνδυνος παρουσιάζεται. Κατὰ τὸ 5ον

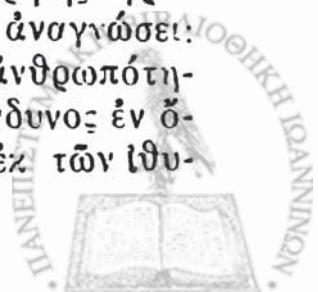

ἄρθρ. τοῦ εἰρημένου νόμου ὡς πόροι τοῦ ἰδρύματος ὀρίζονται καὶ αἱ εἰσφοραὶ τῶν ναῶν καὶ τῶν μονῶν ὅπερ κατὰ τὸν ἄρθρον δύναται νὰ ἐρμηνεύσῃ ὡς βούλεται αὐτὸ καὶ μόνον τὸ ἴδρυμα, «καθορίζον τὰς λεπτομερείας δι' ἐσωτερικοῦ (ἤτοι μυστικοῦ) κανονισμοῦ». Ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» τῷ ἐπισήμῳ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ὀργάνῳ ἔσπευσεν ἡ Σύνοδος ἐκ συναρπαγῆς, χωρὶς ἴσως νὰ γνωρίζῃ καὶ τὸ τεκτατόργημα, νὰ δημοσιεύσῃ εἰς τὴν 1 Νοεμβρίου ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ ἀπογύμνωσις τῶν χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν σκευῶν τῶν ναῶν τῶν πόλεων καὶ τῶν μονῶν χάριν δῆθεν τῶν συμμοριοπλήκτων, καὶ ἐξαιροῦνται τὰ ἔχοντα ἀρχαιολογικὴν ἀξίαν, ἀλλὰ τίς θὰ κρίνῃ περὶ τούτου; αὐτοὶ οἱ ἴδιοι πάλιν. Ἐννοεῖται εὐκόλως ὅτι πρόκειται περὶ τῶν τιμαλγῶν τοῦ ἁγίου Ὄρους, διότι ἐνταῦθα αἱ μὲν μοναὶ ἀπὸ πολλοῦ ἔχουσιν ἀπογυμνωθῆ, οἱ δὲ ναοὶ ἀνάξια λόγου ἔχουσιν. Ἀμέσως ἀπεστάλη ἐγκύκλιος πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως! Γρηγορεῖτε φύλακες. Ἀλλὰ τὸ κακὸν νομίζω δὲν εἶναι αὐτὸ μόνον. Ἐὰν τὸ τεκτονικὸν ἴδρυμα, ὅπερ μὴ γένοιτο, στερεωθῆ, ἀπειλεῖται αὐτὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἢ ὑπαρξίς, δηλ. θὰ ἔλθῃ ἡ βιαιότης τοῦ ἀντιχρίστου. Οἱ Ἄγιορεῖται ἔχομεν παράδοσιν καὶ βαρεῖαν κληρονομίαν. Ἐχομεν καθῆκον ἐπιτακτικὸν ὡς Χριστοῦ στρατιῶται νὰ ὑπεραμυνθῶμεν τῆς ἱερᾶς ἡμῶν πίστεως, οἱ ἀρνησάμενοι τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ νὰ διαφυλάξωμεν τὴν ἱερὰν παρακαταθήκην. Ἡ ἱστορία τοῦ ἁγίου Ὄρους, εἶναι ἱστορία ἀγώνων ἱερῶν καὶ αὐτοθυσίας, εἶναι «ἱστορία πνευματικὴ», τίτλον, ὃνπερ δίδω εἰς τὸ ἐκτύπουμένον νέον ἔργον μου. Ὅταν Μιχαὴλ ὁ Παλαιολόγος μετὰ τοῦ παπολάτρου Πατριάρχου Βέκκου ἀπεπειράθησαν νὰ ἐνώσωσι τὴν Ἐκκλησίαν μετὰ τοῦ Πάπα, οἱ Ἄγιορεῖται εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες ἔγραψαν πρὸς αὐτὸν τὴν ἀπολογητικὴν ἐπιστολὴν καὶ ἐξήλεγξαν αὐτὸν αὐστηρῶς καὶ ἐπέσεισαν τὰς ἀρὰς τῶν ἁγίων πατέρων. Εἶναι ἔνδοξον τρόπαιον καὶ παράδειγμα ἀξιομίμητον, ὅπως καὶ ἡ πρὸς Ἀνδρόνικον Παλαιολόγον, ἐν ἣ ἀπορραπίζουσι τὸν δολιοφθορέα Βέκκον, στηλιτεύοντες τὴν «καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ» κακοδοξίαν (βλ. τόμον «Ἀγάπης» Δοσιθέου σ. 11). Ἄλλ' οἱ μακάριοι ἐκεῖνοι πατέρες δὲν ἦσαν μόνον «λόγων ῥητῆρες» ἀλλὰ καὶ «ἔργων προκτῆρες». Ὅταν ὡς μονιὸς ἄγριος ὁ παράφρων Μιχαὴλ εἰσῆλασεν εἰς τὸν ἱερὸν τόπον νὰ τιμωρήσῃ τοὺς τολμηροὺς πατέρας, ἀντέστησαν αὐτῷ καὶ κατὰ πρόσωπον ἐστηλίτευσαν τὴν πλάνην τοῦ καὶ χάροντες ὑπέστησαν τὸν μαρτυρικὸν θάνατον. Πάλιν ὅτε κατὰ τὰς ὑσυχαστικὰς ἔριδας ἄλλη ἐπιβουλὴ ἐξυφαίνετο ἐκ τῆς Δύσεως, οἱ Ἄγιορεῖται πρωτοστατοῦσιν ὑπὸ ἀρχηγῶν τὸν Παλαμᾶν, ἐκεῖνον, οὗτινος οἱ κατὰ Βασιλαᾶμ καὶ Ἀκινδύνου ὑπέρλαμπροι ἀγῶνες ἀνύψωσαν μέχρι τῶν οὐρανῶν τὴν δόξαν τοῦ ἁγίου Ὄρους καὶ ἔκτοτε οἱ Ἄγιορεῖται ἐπεβλήθησαν εἰς τὴν κοινὴν συνειδήσιν. Ὁ ἸΔ' αἰὼν ἀπετέλεσε τὸν χρυσοῦν αἰῶνα τοῦ ἁγίου Ὄρους. Δεκάς Πατριαρχῶν Ἄγιορεϊτῶν ἀνῆλθον ἐπὶ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου! ἐν οἷς καὶ ὁ ἀπὸ Λαύρας ἡγούμενος Φιλόθεος, ὅστις γράφει: «ἡ σύνοδος συγκροτεῖται μεγάλη καὶ θαυμαστὴ καὶ τὰς προ

αὐτῆς ὑπερβάλλουσα· οὐ συστήματα μόνον ἀρχιερέων καὶ τῶν τῆς Ἐκκλησίας λογίων καὶ δὴ καὶ μοναστῶν καὶ ἀναχωρητῶν καὶ τῶν κοινῆ καὶ καθ' ἑαυτοὺς τὰ θεῖα φιλοσοφούντων» (ἐγκώμιον εἰς «Παλαμᾶν», ἐκδ. ἱεροσ. σ. νη'). Τρεῖς τότε σύνοδοι συνεκροτήθησαν ἐν τῇ βασιλευούσῃ καὶ ἐπειδὴ εἰς μίαν δὲν ἠδυνήθησαν ἕνεκα χειμῶνος νὰ παριστῶσιν ἐν σώματι, ἀπέστειλαν τὸν «ἀγιορειτικὸν τόμον», ὡς διαλαμβάνει ὁ «κατ' Ἀκινδύνου τόμος» (Χριστ. Ἀνατολὴ Πορφ. Οὐσπένσκιη, ἐκδ. Σύζκου. Κίεβον 1890, II, σ. 776): «ἐπειδὴ δὲ ἀπελύθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως σεπτὸν πρόσταγμα καὶ πρὸς τὸ ἅγιον Ὅρος, ὡς ἂν οἱ ἐν τούτῳ συνέσει καὶ ἀρετῇ διαφέροντες ἐπιδημήσωσιν εἰς τὴν κατὰ τὴν εὐδαίμονα ταύτην μεγάλωπολιν συγκροτουμένην σύνοδον, ἐκείνοι δὲ διὰ τὸ τῆς ὁδοῦ μῆκος καὶ τὴν τοῦ καιροῦ δυσχέρειαν ἐπιδημῆσαι οὐκ ἴσχυσαν, δύο τῶν ἱερωμένων ἀρετῇ τε καὶ λόγῳ σεμνυνομένους πέμπουσι καὶ ἀναφορὰν πρὸς τὸν κραταῖον καὶ ἅγιον ἡμῶν αὐθέντην καὶ βασιλέα παραδηλοῦσαν, ὅτι καὶ ἔγγραφον τὴν οἰκείαν γνώμην τῇ συνόδῳ ἀπέστειλαν».

Ὁ κόσμος ὅλος, ἅγιοι ἀδελφοί, ἔχει ἀνάγκην συντονισμοῦ· ἀναμένει ἐξ Ἄθωνος ν' ἀκούσῃ τὴν βροντώδη φωνήν, λόγους εὐσεβεῖς, πατρικὴν σοφίαν, ἀποπνέουσιν τὸ ἄρωμα τῆς ἀγιότητος. Ὁ λόγος αὐτὸς ἐν τῇ κυμαινομένῃ ταύτῃ κοινωνίᾳ θὰ εἶναι «ὑπὲρ χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ λίθον τίμιον πολύν.» Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς μασονίας ἴστανται οἱ Ἑβραῖοι, οἱ σταυρωταὶ τοῦ Χριστοῦ, οἵτινες, ἵνα ἀνατρέψωσι τὸ Εὐαγγέλιον, τό: «διαλυθήσεται ὑμῶν ἡ βασιλεία» προσπαθοῦσι ν' ἀνασυστήσωσι τὸ κράτος. Οἱ Ἑβραῖοι διέλυσαν διὰ τῆς μασονίας τὴν μεγάλην αὐτοκρατορίαν τῆς Ρωσίας. Ὁ Στάλιν ἐννοήσας, ὅτι μετὰ τὴν αὐτοκρατορίαν θὰ διαλύσῃ καὶ τὴν ἐθνότητα ἐκήρυξεν ἀμείλικτον διωγμὸν κατ' αὐτῶν καὶ κατὰ τῆς μασονίας, μιμούμενος ἐν τούτῳ τὸν Χίτλερ καὶ Μουσουλίνι. Δὲν νομίζω, ὅτι ἀνάγκη νὰ φέρω μαρτυρίας τί γράφουσιν ἡμέτεροι καὶ ξένοι περὶ μασόνων. Παρ' ἡμῖν ἡ λέξις μασόνος καὶ φραμασόνος (ἢ φαρμασόνος) εἶναι ἀποτροπαία, εἶναι συνώνυμος τοῦ διάβολου. Πρὸς πίστωσιν ὁμῶς τῶν ἀνωτέρω ἀναφέρω τὸν ὀρισμὸν τοῦ ἑβραίου Γάλλου ὑπουργοῦ Α. Gadant ὃν ἔδωκεν ἐπισήμως εἰς συνδιάσκεψιν τοῦ 1894· «ἡ φραγκομασονία δὲν εἶναι ἄλλο τι, ἔλεγεν, εἰ μὴ κεκαλυμμένη δημοκρατία, καθὼς καὶ ἡ ἰδία δημοκρατία δὲν εἶναι, ἄλλο τι, παρὰ ἀποκεκαλυμμένη μασονία» Bulletin du grand Orient, 1894 σ. 389). Κατὰ ταῦτα καὶ ἡ Revue maçonnique, Ὀκτώβρ. 1901, σ. 154 ἔγραφε: «Πρέπει ἡ μασονία νὰ ἐκλαϊκεύηται ὑπὸ τύπον δημοκρατίας ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἵνα ἀνοίξῃ τὸν δρόμον εἰς τὸν κομμουνισμὸν». Ὁ φιλόπατρις καὶ σοφὸς ἱατρὸς κ. Ἀριστείδης Ἀνδρόνικος, φίλος τῶν Ἰβηριτῶν ἀπὸ τῆς ἐν Μόσχᾳ διατριβῆς ἔγραψε τρία βιβλία πολλοῦ λόγου ἄξια, ἅπερ πρέπει νὰ τὰ ἐχητε ἀναγνώσει: «Ὁ Ἰούδας διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Οἱ ἀφανεῖς ἐχθροὶ τῆς ἀνθρωπότητος», Ἀθῆναι 1928 «τί ἐστὶ μπολσεβικισμὸς», 1926 καὶ «Κίνδυνος ἐν ὄψει καὶ ἡ πέμπτη φάλαγξ» 1949 (ἐν τῷ Γ' κεφ. ἀναφέρει ὅτι ἐκ τῶν ἰδυ-

νότων ἐν Ρωσίᾳ 554 οἱ 447 ἦσαν Ἑβραῖοι, Ρῶσοι μόνον 30 καὶ οἱ λοιποὶ ἄλλων ἐθνικοτήτων). Συμπλήρωμα εἶναι τὸ βιβλίον τοῦ φίλου προηγ. Χρυσάνθου Ἰβηρίτου, (ὅπερ δυστυχῶς δὲν ἔχω ἐνταῦθα) καὶ τὰ «Πρωτόκολλα τῶν σοφῶν τῆς Σιών» ἅπερ ἔχων ἐν Λαύρα τῷ 1925, ἐπειδὴ μετέβαινον εἰς Καρεὰς ὡς ἀντιπρόσωπος, παρέδωκα εἰς τὸν ἰατρὸν Παυλίδην Παῦλον, ὅστις καλῶς ποιῶν ἔστειλεν αὐτὰ ἐνταῦθα εἰς τὸν τυπογράφον Ι. Μπάρτσον καὶ ἐξεδόθησαν τῷ 1932. Αὐτὸς εἶναι ὁ μόνος ἔρανος τῶν νεωτέρων ἀγιορειτῶν κατὰ τῶν μπολσεβίκων, ἀλλὰ κατὰ τῆς μασονίας ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ τρεῖς μεγάλους προδρομοὺς τὸ ἅγιον Ὅρος κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα· οὗτοι εἶναι: 1) Ὁ ἱεροκῆρυξ Γερμανὸς Ἐσφιγμενίτης, ἐκδότης ἐν Ἀθήναις τῆς «Εὐαγγελ. σάλπιγγος», φίλος τοῦ Μεγ. Οἰκονόμου, ἠγωνίσθη κατὰ τῶν ἱεραποστόλων καὶ ὀργανωτῶν τῆς πολιτείας καὶ Ἐκκλησίας Βιναρῶν, οἵτινες ἦσαν ἅμα καὶ μασόνοι, ὅπως καὶ ὁ πολὺς Φαρμακίδης (περὶ οὗ πολλὰ ἄρθρα ἐγράψαμεν εἰς τὸν «Προσφ. κόσμον»). 2) Ὁ Χριστοφόρος Λαυριώτης ἰατρός, περιηγήθη ὀλόκληρον τὴν Ἑλλάδα καὶ Τουρκίαν, ἐδίδασκε μετὰ ζήλου καὶ ἐξήλεγγε τὰς παρανομίας καὶ τὰς προπαγανδιστικὰς ἐνεργείας. Ὁ μέγας Παιριάρχης Γρηγόριος Γ' τὸν ἐξετίμα πολὺ. Ἐγραψε, δύο ὀγκώδη βιβλία ὑπὸ τοὺς χαρακτηριστικοὺς τίτλους: «Λοιμοκαθαρτήριον», Ἀθῆναι 1872 καὶ «Ἡ θεία μᾶστιξ» 1877 Ἔνσ. 132 περὶ τῆς ὀλεθρίας ἐπιδράσεως τῆς μασονίας εἰς τοὺς σπουδάζοντες νέους γράφει: «Πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ἐγνώρισα εἰς τὰς πατρίδας των, πρὶν ἢ μεταβοῦν πρὸς ἐκπαίδευσιν, μὲ καλὴν ἀνατροφὴν, μὲ λίαν χρηστὰ ἦθη, σεμνοὺς καὶ ταπεινόφρονας μέχρι σεβασμοῦ, φιλακολούθους εἰς τὰ θρησκευτικὰ χρέη καὶ ἀποστρεφόμενους τὴν διαφθοράν, τὴν δυσσέβειαν καὶ ἀθεΐαν. Ἄλλ' αὐτοὺς μετὰ τὴν τελείωσιν τῶν σπουδῶν των εὗρον χείρονας ἐκείνων, οὓς ἐκείνοι πρότερον ἀπεστρέφοντο. τὰ τρία τέταρτα δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ ἐξωμότας φραγκομασόνοους!... Δυστυχεῖς γονεῖς καὶ τάλαινα πατεῖς! Πέμπετε τὰ τέκνα σας εἰς τὰ διδασκαλεῖα, συνοδευόμενα μὲ τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων σας, καὶ σᾶς ἐπιστρέφουν λατρευταὶ ἀγνώστου Θεοῦ καὶ ἀποτρόπαια ἔκτροματα». Εἶναι περίεργον ὅτι ἐν Λαύρα ἐλησμονήθη τοιοῦτος ἀνὴρ. 3) Κοσμάς Φλαμιᾶτος ἱερομόναχος Φιλοθεΐτης ἢ Ἰβηρίτης, φλογερὸς λαϊκὸς ρήτωρ καὶ φίλος τοῦ Παπουλάκη ἐπιτεθεὶς λάβρως κατὰ τῆς ἀγγλικῆς δυναστείας ἐν ἐπιανήσῳ καὶ τῆς βαυαροκρατίας ἐν Ἑλλάδι ἰδρύσας καὶ «φιλορθόδοξον ἐταιρείαν» κατεδιώχθη ἀμειλίκτως.

Ἐξέδιδεν εἰς φυλλάδια τὴν «Φωνὴν τῆς Ὀρθοδοξίας» καὶ «ἐρμηνείαν τῶν χρησμῶν τοῦ Ἀγαθαγγέλου». Ἐπίκαιρα εἶναι τὰ ἐξῆς ὅπου περὶ τῆς δράσεως τῆς μασονίας πρὸς ἱεροδ. Διονύσιον Ἰβηρίτην ἀπὸ Πατρῶν τῷ 1847 (εἶναι ὁ Μακρυγένης) γράφει: Πρὸ 40ετίας συνεκροτήθη ἀπόκρυφος καὶ μυστικὴ συνωμοσία κατὰ πάσης τῆς ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας... Ὁ πρωταίτιος αὐτῆς τῆς ἐπιβουλῆς εἶναι ἡ μασονία· αὕτη ἐγεργεται ἀπὸ τότε εἰς ὅλα τὰ ὀρθόδοξα κράτη δολίως καὶ πολυτρόπως:

αὕτη προσπαθεῖ νὰ διευθύνῃ καὶ τὴν Μ. Ἐκκλησίαν τῆς Κων)πόλεως... Πρὸ χρόνων πολλῶν εἰς τὴν ἐπτάνησον καὶ ἔπειτα ἐπὶ ἀντιβασιλείας εἰς τὸ βασιλείον τῆς Ἑλλάδος, ἡ μασονία ἐνήργησε καὶ ἔφερε τὰ ἐκκλησ. σχίσματα καὶ εὐθύς ἐνομοθέτησε νὰ διοικῆται ἡ Ἐκκλησία ὑπὸ τῆς κοσμικῆς ἀρχῆς κατὰ τὸ ἀπαράλλακτον σύστημα τῶν Λουθηροκαλβίνων τῆς Ἀγγλίας· Εἰς ταῦτα τὰ δύο κράτη διὰ νόμου καὶ συστηματικῶς οὐ μόνον ἀνθρώποι λαϊκοὶ καὶ ἀσεβεῖς, ἀλλ' αὐτοὶ οἱ ἀδιάλλακτοὶ ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ διοικοῦσι τὴν Ἐκκλησίαν. Οἱ ἐπίσκοποι, οὐ μόνον ἔπεσον δύματα εἰς τὴν κατὰ τῆς πίστεως συνωμοσίαν καὶ θεωροῦνται εὐστοχα ὄργανα τῶν ἐχθρῶν, οὐδὲν ἄλλο ἴδιον ἔχοντες ὡς πρὸς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ καθήκοντα, εἰμὴ μόνον τὸ ὄνομα καὶ τὸν τύπον καὶ ὡς διὰ νόμου ὑπάλληλοι τῆς ἀρχῆς, ὥστε ἡ ἀπ' αἰῶνων ἐξουσία τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐδόθη εἰς ἐκείνην τὴν ἀσεβεστάτην ἀρχήν, ἥτις πρὸ πολλοῦ προετοιμάζει τὴν εἴσοδον τοῦ ἀντιχρίστου. (Δελτίον ἀγιορει. χειρογράφων 1933, σ 17). Τὸ βιβλίον του εἶναι ἀρκούντως γνωστὸν εἰς ὑμᾶς, ὡς εἰς δευτέραν ἔκδοσιν κυκλοφορήσαν καὶ εἶναι ἐκ τῶν πρώτων, ἅπερ ἀνέγνω ὡς νεαρὸς μοναχός. Ἐτέρα «πρὸς τοὺς Ἀγιορείτας πατέρας» ἐπιστολὴ ἐν ἀρχῇ τοῦ βιβλίου: «Φωνὴ ὀρθόδοξος καὶ σπουδαία», Ἀθῆναι 1910, σ. 9 ἔ. καὶ ἄλλαι ἀνέκδοτοι. Ἐσχάτως ἄλλος Κεφαλλῆν Λαυριώτης ὁ ἀλησμόνητος Ἀθανάσιος Βαλσαμάκης φαρμακοποιός, συνέχισε μετὰ πυριγενοῦς ἐνθουσιασμοῦ καὶ αὐταπαρνήσεως τὸ ἔργον τοῦ Φλαμιάτου. Ἐγραψεν εἰς τὸν ἀρχιεπ. Χρυσόστομον νὰ ἐκδώσῃ κατὰ τῶν μασόνων ἀφορισμόν. Καταδιωχθεὶς μετέβη εἰς τοὺς ἁγίους τόπους, ἐπανῆλθε πάλιν ἐνταῦθα καὶ ἀπεβίωσεν ὡς ὁμολογητῆς γενόμενος μεγαλόσχημος εἰς τὴν μονὴν τῆς Κερατέας.

Τῆς Ἱεραρχίας τῷ 1933 συνελθούσης εἰς τὴν πρώτην ἐνιαυσίαν Σύνοδον, ἐν ἧ κατεδικάσθη πάνηγυρικῶς ἡ μασονία, ὁ τότε Ἀρχιεπίσκοπος μακ. Χρυσόστομος ἐβροντοφώνησε: «δὲν δύναται νὰ ἐπιτραπῇ εἰς κληρικοὺς νὰ μετέχωσι τοῦ σωματείου τῆς Μασονίας καὶ τοῦτο πρέπει νὰ διακηρυχθῇ. Θεωρῶ δὲ ἄξιον καθαιρέσεως πάντα κληρικὸν συμμετέχοντα αὐτοῦ» (βλ. «Γρηγ. Παλαμᾶν» ΙΗ, σ. 37). Εἰς τὴν σύνοδον τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἔπρεπε νὰ ἀκουσθῇ ἡ διάτορος φωνὴ τοῦ ἐγκρίτου μέλους αὐτῆς, τοῦ Ἀκριδος Νικολάου, ἀντιπροσώπου τῆς σερβικῆς ἐκκλησίας διὰ νὰ περιληφθῇ καὶ ἡ μασονία εἰς τὰ ζητήματα τῆς μελλούσης προσυνόδου. Οὗτος ἐν τῇ Γ' συνεδρίᾳ εἶπε τὰ ἑξῆς: «Ἡ μεγ. Ἐκκλησία Κων)πόλεως ἐσημείωσεν ἐν τῷ καταλόγῳ αὐτῆς αἰρέσεις τινὰς ὀνομασί, ὡς τὸν Οὐνιτισμόν, Χιλιασμόν κτλ. ἀλλ' ὁ μασονικὸς (sic) κίνδυνος ὑπερβαίνει πάντας, καὶ δυστυχῶς ἱκανοὶ τῶν διανοουμένων εἶναι συνδεδεμένοι μετ' αὐτοῦ. Οὗτος εἶναι ὁ νέος ἀρειανισμὸς καὶ ἐνώπιον ἡμῶν πρόκειται μέγας ἀγὼν, ὃν ὀφείλομεν ἀνευ φόβου ν' ἀναλάβωμεν ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ. Ὁ μεγαλύτερος κίνδυνος τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν τῷ κόσμῳ δὲν εἶναι ὁ

Μπολσεβικισμὸς ἢ ἄλλο τι, ἀλλ' ὁ τεκτονισμὸς, διότι εἶναι ἐχθρὸς ἐξωτερικὸς καὶ ἐσωτερικὸς. Ἡμεῖς λέγομεν ὅτι ἡ χριστιανικὴ θρησκεία εἶναι ἡ θρησκεία, ἡ μόνη θρησκεία, καὶ ἡ ὀρθοδοξία ἡ μόνη ἀληθής, αὐτοὶ δὲ ἀρνοῦνται τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὸν Χριστόν, θέτοντες αὐτὸν ἐν ἴση γραμμῇ πρὸς τὸν Μωϋσῆν, τὸν Βούδδαν, τὸν Μωάμεθ» (πρακτικὰ τῆς προκαταρκτικῆς συνόδου τῶν ἁγίων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τῆς συνελθούσης ἐν τῇ ἐν ἁγίῳ Ὁρει ἱερᾷ μεγίστῃ Μονῇ τοῦ Βατοπεδίου 8 - 22 Ἰουνίου 1930, ἐν Κων)πόλει 1930, σ. 73 καὶ σ. 144).

Τούτων οὕτως ἐχόντων εὐελπιστῶ, ὅτι ἡ φωνή μου θὰ εὖρη εὐήκοον οὖς, καὶ ἀπὸ τοῦδε δραματίζομαι τοὺς ἀγαπητοὺς μου ἐν Χριστῷ ἀδελφούς, εἰς τὸ ὕψος τῆς ἱερᾶς ἀποστολῆς, ὅταν ὡς αἰώνιοι πνευματικοὶ ἡγέται ἀποταθῶσιν εἰς τὸ ὀρθόδοξον τοῦ Χριστοῦ πλήρωμα τὰ προσήκοντα παραινούντες πρὸς ἐμμονὴν ἐν τῇ πίστει καὶ ἄμυναν κατὰ τοῦ ἐπαπειλοῦντος κινδύνου.

Ἐπὶ τοιούτους εὐοιώνους στοχασμοὺς ἐγκαινιάζων τὸ νέον ἔτος, εὐχομαι ἐκ μέσης ψυχῆς πᾶσαν ἐν ἀσκήσει προκοπὴν καὶ ἐπίτευξιν τοῦ ὄντος ἐφετοῦ ἀπὸ Θεοῦ Παντοκράτορος.

† Ὁ Κορυθαῖος Εὐλόγιος Κουρίλας

ΚΡΑΤΟΣ, ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ΜΑΣΣΩΝΙΑ

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 161)23 7. 49 φύλλον τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως δημοσιεύεται νόμος «περὶ ἀντικαταστάσεως καταστατικοῦ τεκτονισμοῦ», διὰ τοῦ ὁποῦ, ὑπ' ὄψιν 1) τῶν ἀρθρῶν 110 καὶ 119 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ 2) τῶν Διατάξεων τοῦ Α. Ν. 2588) 1946 «Περὶ μετονομασίας τοῦ ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως καὶ ὀργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ» ὅχι μόνον προστατεύονται νομοθετικῶς αἱ Μασσωνικαὶ (Τεκτονικαὶ) Στοαὶ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ εὐρύτατα δικαιώματα παραχωρεῖ ὁ νόμος εἰς ταύτας νὰ ἀνεγείρουν καὶ διατηροῦν τεκτονικὰ (μασσωνικά) μέγαρα εἰς ὅλας τὰς πόλεις τῆς χώρας καὶ νὰ ἰδρῶσιν ἐκπαιδευτικὰ μέγαρα, Νοσοκομεῖα, Γηροκομεῖα, Βρεφοκομεῖα, καὶ ἐν γένει ἰδρύματα εὐποιίας διὰ τὴν περί-

θαψιν ἐνδεῶν, τὴν μόρφωσιν ἀπόρων νέων καὶ τὴν ἀσκησιν φιλαλληλίας...

Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον πράγματι ἐκπλήσσει καὶ ἐμβάλλει εἰς ἀπορίαν πάντα χριστιανικῶς σκεπτόμενον ἄνθρωπον εἶναι τὸ ἀρθρον 5 τοῦ νόμου, κατὰ τὸ ὁποῖον τὰ εἰς ἰδήματα τῶν ἰδρυμάτων αὐτῶν τῶν τεκτονικῶν στοῶν ἀποτελοῦνται, ἐκτὸς τῆς περιουσίας των, καὶ ἔξ εἰσφορῶν τοῦ Κράτους, Δήμων ἢ Κοινοτήτων ναῶν ἢ Μονῶν!

Οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονον λοιπόν, εἰς ποῖον σημεῖον βλασφημίας, φρίττομεν νὰ τὸ εἴπωμεν, κατὰ τοῦ Θεανθρώπου κατακρημνίζεται ὁ νομοθέτης, ὅταν ἐπισημοποιεῖ διὰ κρατικῆς ἐννόμου προστασίας ἔργα μασσῶνων, μάλιστα κοινωνικῆς ὠφελείας, ὅταν εἶναι εἰς γνώσιν αὐτοῦ, καὶ τὸ ὀρίζει σαφῶς εἰς τὸν νόμον, ὅτι τὸ τε-

κτονικὸν ἴδρυμα τῆς Ἑλλάδος ἀποτελεῖ ἴδιον νομικὸν πρόσωπον ἐν συνεχείᾳ ἱδρυμένον ἀπὸ τοῦ 1928, ὅτε σχετικὸς νόμος ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῆς Προνοίας Κύρκου, νῦν ὑποδίκου κομμουνιστοῦ. Τί δὲ ἄλλο συνέβαινε κατὰ τὸ 1928, ὅτε τὸ μασσωνικὸν σύστημα ἐπισημοποιεῖτο ἐν τῷ κράτει ὡς νομικὸν πρόσωπον;

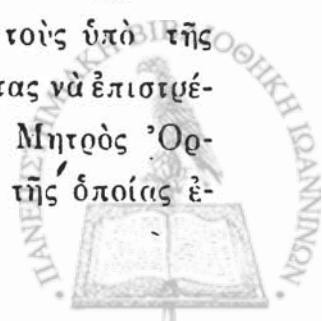
Οἱ ἴδιοι οἱ μασσῶνοι μᾶς τὸ λέγουν εἰς τὸ περιοδικὸν των «Πυθαγόρας» τεύχος 10ον τοῦ 1928 σελ. 379, ὅπου γράφουν ὅτι, «ἀποδέχονται τὸν Χριστόν, οὐχὶ ὡς υἱὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἀλλ' ὡς μέγαν τῆς ἀνθρωπότητος μύστην, ἐμπνευσθέντα ὑπὸ τοῦ τεκτονισμοῦ, ὅπως καὶ πολλοὶ ἄλλοι πρὸ αὐτοῦ διδάσκαλοι, (καὶ λαμπρύναντα τὸν τεκτονισμόν!!!)» Ταύτην λοιπὸν τὴν ἀποστολὴν τῶν τεκτόνων προστατεύει τὸ ἑλληνικὸν κράτος, τοῦ ὁποῦ τοῦ σύνταγμα ὁρίζει ὡς ἐπίσημον θρησκείαν τὴν Ὁρθόδοξον χριστιανικὴν; Τοὺς βλασφήμους τέκτονας τοὺς ἀρνούμενους τόσον ἀναφανδὸν τὴν θεῖαν ἰδιότητα τοῦ θεανθρώπου; Καὶ ἀφίνει τούτους ἐλευθέρους, μάλιστα ὑπὸ τὴν προστασίαν του, νὰ ἀνοίγουν ἐκπαιδευτήρια πρὸς μόρφωσιν πτωχῶν νέων, εἰς τοὺς ὁποῖους θὰ διδάσκουν νὰ ἀρνοῦνται τὰς τρεῖς ὑποστάσεις τῆς μιᾶς θεότητος, νὰ περιφρονοῦν τὸ σύμβολον τῆς πίστεως καὶ νὰ ἀμφισβητοῦν τὴν θεῖαν ὑπόστασιν τοῦ ἀνάρχου Λόγου τοῦ Θεοῦ; Καὶ δὲν ἀνοίγει ἡ γῆ νὰ μᾶς καταπίη;

Τὸ δὲ ἔτι ἐκπληκτικώτερον εἶναι τὸ περιλαμβανόμενον εἰς τὴν τελευταίαν παράγραφον τοῦ δημοσιευομένου Νόμου, καθ' ἣν πᾶσα ἀναφνομένη διαφορὰ μεταξὺ τῶν ἰθυνότων (τὰς Μασσωνικὰς Στοὰς) θὰ λύεται διὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ. Τί δὲ σημαίνει ὅτι ἡ τεκτονικὴ ὁρ-

γάνωσις, ὡς ὁρίζει ἡ παράγραφος αὕτη, ὡς νομικὸν πρόσωπον εἶναι μυστική; Ἐπιτρέπονται παρὰ τοῦ Συντάγματος μυστικαὶ ὀργανώσεις; Μάλιστα μὲ δικαίωμα ἐπιλύσεως τῶν διαφορῶν τῶν ἰθυνότων, ἐν μυστικότητι καὶ ἐκτὸς Νόμου;

Καὶ ἡ Διοικοῦσα Ἐκκλησία ἀνέχεται καὶ δὲν διαμαρτύρεται, νὰ προστατεύονται σκανδαλωδῶς καὶ ἐν ἀμαρτίᾳ τριαῦται αἰρέσεις καὶ μάλιστα νὰ εἶναι ἐλεύθεροι οἱ Χριστιανικοὶ Ναοὶ καὶ αἱ Μοναὶ νὰ συνδράμουν δι' εἰσφορῶν τοιαύτας βλασφήμους διδασκαλίας καὶ δόγματα; Διότι, πλὴν τῆς φρικτῆς ταύτης ἀνοχῆς τῆς, παρουσιάζει ἡ Διοικοῦσα Ἐκκλησία καὶ ἀσυνέπειαν πρὸς τὰς πράξεις τῆς, ὅταν ἐνῶ διὰ τῆς ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1933 ἐπισήμου πράξεώς τῆς κατέληξεν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀποκηρύξῃ τὴν Μασσωνίαν, χαρακτηρίσασα ταύτην ὡς εἰδωλολατρείαν, ἤδη, διὰ τῆς ἐνόχου ἀνοχῆς τῆς ἀρνεῖται ὑπακοὴν εἰς τὸν Α' Κανόνα τῆς Β' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ τὸν Α' τῆς ΣΤ' διακελεύοντα «ἀναθεματισθῆναι πᾶσαν αἵρεσιν». Αὕτη ἡ Διοικοῦσα Ἐκκλησία ἡ ἴθιγομένη δῆθεν, ἐν τῷ γοήτρῳ τῆς, ἐπειδὴ οἱ ἐν Ἑλλάδι Ὁρθόδοξοι Γνήσιοι Χριστιανοὶ παρέμειναν πιστοὶ ὑπὸ τὰ ἀσάλευτα δόγματα τῆς πατροπαράδοτου πίστεως, τῆς ἐνυπαρχούσης ἐν τῇ μιᾷ ἁγία Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ καὶ τὴν ὁποῖαν πίστιν παρέδωσαν οἱ ἅγιοι καὶ Θεοφόροι Πατέρες ἡμῶν.

Ἐνῶ θὰ ἔπρεπεν οὕτη νὰ καθορίσῃ τὴν θέσιν τῆς ἐναντι τῶν ἀντιχριστῶν Μασσῶνων καὶ νὰ καλέσῃ τοὺς ὑπὸ τῆς Μασσωνίας παραπληθύνοντας νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τοὺς πόλπους τῆς Μητρὸς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐ-

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΚΑΙ ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΟΣ ΚΟΣΜΑ ΤΟΥ ΑΙΤΩΛΟΥ

του ἱερομονάχου καὶ ἰσαποστόλου, αἱ σωζόμε-
ναι πέντε διδαχαί, κηρυχθεῖσαι ὑπὸ τοῦ
ἰδίου κατὰ τὸ 1777 ἔτος.

(Ἐκ τῆς χειρογράφου βιβλιοθήκης ἱερομ. Εὐθυμίου Ἀγιορείτου τοῦ Κρητός).

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 216, τοῦ ιδ' ἔτους)

᾽Ὠνόμασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνδρα Ἀδὰμ, τὴν δὲ γυναῖκα Εὐαν. Ἔκαμε καὶ ἕνα Παράδεισον εἰς τὸ μέρος τῆς Ἀνατολῆς ὅλον χαρὰ καὶ εὐφροσύνη· μήτε πνεῦμα, μήτε δίψα, μήτε ἀρρώστεια, μήτε κανὲν λυπηρόν. Τοὺς ἐστόλισε μὲ τὰ ἑπτὰ χαρίσματα τοῦ Παναγίου Πνεύματος, τοὺς ἔβαλε μέσα εἰς τὸν Παράδεισον νὰ χαίρωνται ὡς ἄγγελοι. Λέγει ὁ Θεὸς τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὐας: Ἐγὼ νὰ ὅπου σὰς ἔκαμα ἀνθρώπους λαμπροτέρους ἀπὸ τὸν ἥλιον, σὰς ἔβαλα μέσα εἰς τὸν Παράδεισον νὰ χαίρεσθε ἀπὸ ὅλα τὰ ἀγαθὰ τοῦ Παραδείσου. Μὰ διὰ νὰ γνωρίζετε πῶς ἔχετε Θεὸν ποιητὴν καὶ πλάστην σας, σὰς δίδω μίαν παραγγελίαν, μόνον ἀπὸ μίαν συκῆν νὰ μὴ

γαλουχήθησαν καὶ ἠνδρώθησαν, καὶ ἐκ τῆς ὁποίας ὅλως ἀνοήτως ἀπεσπάσθησαν, χωρὶς νὰ ἐννοήσωσι τὸ μέγα κακὸν τὸ ὁποῖον ἐπροξένησαν εἰς τὴν ψυχὴν των.

Τοιαύτη πράξις θὰ ἀνεβίβαζε τὴν Διοικοῦσαν Ἐκκλησίαν εἰς τὴν συνείδησιν τῶν ἀληθῶν Χριστιανῶν, ὅσον ἀντιθέτως ἐκδέτει ταύτην εἰς τὰ ὄμματα τούτων ὑπερασπίζουσιν καὶ συνηγοροῦσιν εἰς πράξεις αἰρετικῶν καὶ βλασφημῶν, ὅποιοι εἶναι οἱ Μασσῶνοι, καθὼς οἱ ἴδιοι, ἀλλοίμονον, ὁμολογοῦσιν!

Πρωθιερεὺς Εὐγένιος Τόμπρος

φάγετε σῦκα. Μὰ νὰ ἤξεύρητε καὶ αὐτὸ πῶς ἀνίσως καὶ παραβῆτε τὴν προσταγὴν μου καὶ φάγετε θὰ ἀποθάνετε.

Ἔτσι τοὺς ἄφησεν ὁ Θεὸς μέσα εἰς τὸν Παράδεισον, καὶ ἐχαίροντο ὡς ἄγγελοι, διὰ τοῦτο τοὺς ἐστόλισεν ὁ Πανάγαθος Θεὸς μὲ τὴν ἐντροπὴν, καὶ ἡ ἐντροπὴ νὰ τοὺς φύλαγγη ἀπὸ κάθε ἀμαρτίαν, μὰ περισσότερο τὴν γυναῖκα. Διὰ τοῦτο Χριστιανοί μου καὶ θυγατέρες τοῦ Χριστοῦ μου, ὅσον ἤμπορεῖτε νὰ εἰσθε σκεπασμένοι μὲ τὴν ἐντροπὴν καὶ νὰ φαίνεσθε ὡσὺν μάλαμα.

Οὕτω πῶς ἀδελφοί μου, βλέπων ὁ μισόκαλος διάβολος τὴν μεγάλην δόξαν ὅπου ἔλαβεν ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐα ἀπὸ τὸν Θεόν, τοὺς ἐφθόνησε καὶ τί κάμνει; Ἦξεύροντας ὡς πνεῦμα πονηρὸν ὅπου εἶναι ὁ διάβολος πῶς εὐκολώτερα ἀπατᾶται ἢ γυναῖκα ἀπὸ τὸν ἄνδρα, ἐστοχάσθη ὅτι, ἅμα ἀπατήσω τὴν γυναῖκα, ἔπειτα μὲ τὸ μέσον τῆς γυναικὸς εὐκολὰ ἀπατῶ καὶ τὸν ἄνδρα· καὶ ἐμβαίνει εἰς ἕνα ὄφιν καὶ πηγαίνει εἰς τὴν Εὐαν καὶ τῆς λέγει. Τί σὰς εἶπεν ὁ Θεὸς νὰ κάμνετε ἐδῶ εἰς τὸν Παράδεισον; Λέγει τοῦ ἡ Εὐα. Μὰς εἶπεν ὁ Θεὸς νὰ τρώγωμεν ἀπὸ ὅλα τὰ καλὰ τοῦ παραδείσου, μόνον ἀπὸ μίαν συκῆν νὰ μὴ τρώγωμεν σῦκα, διότι ὅποιαν ἡμέραν παραδοῦμεν τὴν προσταγὴν τοῦ θὰ ἀποθάνωμεν. Ἀπεκρίθη ὁ διάβολος καὶ τῆς λέγει. Δὲν ἀποθνήσκετε, ἀλλὰ ἀνίσως καὶ φάγητε θὰ γενῆτε ὅμοιοι μὲ τὸν Θεόν καὶ διὰ τοῦτο

σας ἠμπόδισε. Πάρε λοιπὸν φάγε σὺ πρῶτον καὶ παρρακίνει καὶ τὸν ἄνδρα σου νὰ φάγετε, νὰ γενήτε Θεοί. Ἐπῆρεν ἡ γυναῖκα καὶ ἔφαγεν, ἐπαρρακίνησε τὸν ἄνδρα της καὶ ἔφαγε καὶ ἐκεῖνος. Καὶ καθὼς ἔφαγον καὶ οἱ δύο, παρευθὺς ἐγυμνώθησαν ἀπὸ τὰ ἑπτὰ χαρίσματα τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ ἀπέκτησαν μωρίαν καὶ δειλίαν. Ἐνας ἄνθρωπος ἀδελφοί μου, ὅπου φυλάγει τὰ προστάγματα τοῦ Θεοῦ, γίνεται σοφὸς καὶ δὲν φοβεῖται ὄλον τὸν κόσμον· ἄλλος πάλιν ὅπου δὲν φυλάγει τὰ προστάγματα τοῦ Θεοῦ γίνεται μωρὸς, φοβεῖται καὶ ἀπὸ τὸν Ἰσκιον του, ὡς εἶναι καὶ βασιλεὺς νὰ ἐρίζη ὄλον τὸν κόσμον. Νὰ προσέχετε χριστιαναῖς μου γυναῖκες ὅσον εἶναι δυνατὸν νὰ φυλάγετε τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ μὴ κάμνετε τὸ θέλημα τοῦ διαβόλου, καὶ ἂν τύχη καὶ σφάλλετε ὡς ἄνθρωποι εἰς τὸ κακόν, νὰ μὴ παρρακινήτε καὶ τοὺς ἄνδρας σας· καθὼς ἡ Εὐα, ὁμοίως καὶ οἱ ἄνδρες νὰ μὴν ἀκούετε τὰς συμβουλάς τῶν γυναικῶν καθὼς καὶ ὁ Ἄδὰμ.

Θέλων ὁ Θεὸς νὰ τοὺς συγχωρήσῃ καὶ νὰ τοὺς ἀφίσῃ εἰς τὸν Παράδεισον, ἐκαμώθη πῶς δὲν ἠξεύρει· καὶ λέγει ὁ Θεὸς τοῦ Ἄδὰμ. Ἄδὰμ, ποῦ εἶσαι; πῶς δὲν φαίνεσαι; ἢ ποῦ εἶναι ἡ δόξα ὅπου εἶχες προτιτέρα ὅπου ἦσο ὡς ἄγγελος καὶ τώρα ἐκατάντησες καὶ ἔγεινες ὡσάν τὸ μωρὸν παιδίον; Ἀπεκρίθη ὁ Ἄδὰμ καὶ λέγει. Ἐδῶ εἶμαι Κύριε μὰ ἤκουσα ὅπου ἤρχεσο καὶ ἐφοβήθην καὶ ἐκρύφτηκα. Λέγει του ὁ Θεός· διατί ἐφοβήθης καὶ ἐκρύβης; μήπως εἶμαι ἐγὼ φόβος; μήπως ἔφαγες ἀπὸ τὰ σῦκα ὅπου σοῦ εἶπα νὰ μὴ φάγῃς; Ἀπεκρίθη ὁ Ἄδὰμ ὑπερήφανα· Ναί, Κύριε, ἔφαγον, ἀλλὰ δὲν πταίω ἐγώ· ἡ γυναῖκα ὅπου μοῦ ἔδωσες ἐκείνη μὲ ἐγέλασε καὶ ἔφαγον. Λέγει ὁ Θεὸς τοῦ Ἄδὰμ. Ἐγὼ σοῦ τὴν ἔδωσα διὰ σύντροφον καὶ ὄχι νὰ σὲ γελάσῃ. Ἐγὼ σοῦ εἶπα νὰ μὴ φάγῃς

διότι θ' ἀποθάνῃς· ἔπρεπε νὰ φυλάξῃς τὸν ἰδικόν μου λόγον καὶ ὄχι τῆς γυναικός. Μὰ καλὰ ἔφαγες, ἠπατήθης, τί δύσκολον εἶναι νὰ εἴπῃς, ἔσφαλα Θεέ μου, ἡμαρτον ποιητά μου νὰ σὲ συγχωρήσω καὶ νὰ σὲ ἀφίσω πάλιν εἰς τὸν παράδεισον; ἀμὴ ἐσὺ κατηγορῶν τὴν γυναῖκα ἐμένα κατηγορεῖς, διότι ἐγὼ ἔκαμα τὴν γυναῖκα. Ἀκούετε ἀδελφοί μου τί κακὸν πρᾶγμα νὰ κατηγορῶμεν τὸν ἄλλον; Λοιπὸν ἂν θέλωμεν νὰ σωθῶμεν, τοῦ λόγου μας πάντοτε νὰ κατηγορῶμεν καὶ ὄχι νὰ ρίχνωμεν τὰ σφάλματά μας ἐπάνω εἰς ἄλλον.

Ἐπειτα λέγει ὁ πανάγαθος Θεὸς εἰς τὴν Εὐα· διατί ἔφαγες ἀπὸ τὰ σῦκα ὅπου σοῦ εἶπα νὰ μὴ φάγῃς; Ἀπεκρίθη καὶ αὐτὴ ὑπερήφανα καὶ λέγει. Ναί, Κύριε, ἔφαγον μὰ δὲν πταίω ἐγώ· ὁ ὄφις μὲ ἐγέλασε. Βλέπων ὁ Θεὸς τὴν ὑπερηφάνειαν αὐτῶν τοὺς ἐδίωξεν ἀπὸ τὸν παράδεισον καὶ κατηράσθη τὸν Ἄδὰμ νὰ ἐργάζεται τὴν γῆν καὶ μὲ τὸν Ἰθρῶτα τοῦ προσώπου του νὰ τρώγῃ τὸν ἄρτον του καὶ νὰ κλαίῃ ἀπαρηγόρητα διὰ νὰ τὸν εὐσπλαγχνισθῇ ὁ Θεὸς νὰ τὸν βάλῃ πάλιν εἰς τὸν παράδεισον. Διὰ τοῦτο ἀδελφοί μου νὰ χαίρεσθε ὅσοι θγάνετε τὸ ψωμί σας μὲ τὸν κόπον σας διότι ἐκεῖνο τὸ ψωμί εἶναι εὐλογημένο καὶ ἂν θέλῃς δῶσε ὀλίγον ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ψωμί τοῦ πτωχοῦ· μὲ ἐκεῖνο ἀγοράζεις τὸν παράδεισον. Ὅμοίως πάλιν νὰ κλαίετε καὶ νὰ θρηνῆτε μὲ μαῦρα δάκρυα, ὅσοι ζῆτε μὲ ἀρπαγὰς καὶ ἀδικίας, θέλει σὰς θανατώσει ὁ Θεὸς καὶ σὰς βάλῃ εἰς τὴν κόλασιν. Ἐδῶ πῶς πηγαίνετε χριστιανοί μου; ὄλοι μὲ τὸν κόπον σας ζῆτε ἢ μὲ ἀδικίας; ἂν εἰσθε χριστιανοί, μὲ τὸν κόπον σας νὰ ζῆτε, ἐκεῖνο εὐλογεῖ ὁ Θεός, τὸ δὲ ἀδικὸν τὸ καταρᾶται.

Ἐκατηράσθη καὶ τὴν γυναῖκα νὰ εἶναι ὑποτεταγμένη εἰς τὸν ἄνδρα της καὶ νὰ γενῆ τὰ τέκνα της μὲ κόπους καὶ στενα-

ΑΙ ΑΜΑΖΟΝΕΣ ΤΟΥ ΓΑΛΑΞΕΙΔΙΟΥ

ΙΧΝΗ ΜΗΤΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Μητροπ. Κορυθαίας κ. ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ
Καθηγητού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ἐρίθιμε κ. Διευθυντά.
Πολλάκις μοι ἐκίνησε τῆς περιέργειαν τὸ ὡς ἄνω θέματα συζητούμενον ἐν τῇ φιλολο- γίᾳ, προκειμένου περὶ Γαλα- ξειδίου, ἐνθα πράγματι συ- ναντιώμεν εἶδος γυναικοκρα- τίας—οὐδόλως θέλω νὰ ὑπο- τιμήσω τὴν θέσιν τῶν ἀν- δρῶν ταῦτα λέγων—διότι ἀπὸ τούτων ἡ ἀξία καὶ ἡ γενναϊότης, ἡ ρωμαντικότης μετεδόθη καὶ εἰς τὰς γυναί- κας. Ἀφ' οὗτου μάλιστα ἀνε- γνων εἰς τὸν Πολύβιον τὸ ἐξῆς περὶ τῶν ἀρχαίων προ- γόνων σας (*).

μισαν τὰ εἰς τὰς θυσίας (αὐ- τὸ δὲ τοῦτο διορθώσαντο, τὸ μὴ παῖδα ποιεῖν ἐξ αὐτῶν τὸ φιαληφό- ρον, ἀλλὰ παρθένον διὰ τὴν ἀπὸ τῶν γυναι- κῶν εὐγένειαν) (αὐτ. 11) Ἐν- τεῦθεν καὶ ἡ λατρεία τῆς Ἀρ- τέμιδος ἐπεχωρίαζεν, ὡς δια- μνημονεύει ὁ Πλούταρχος (*Ἀριστ. 2°): «Τὴν εὐκλειαν οἱ μὲν πολλοὶ καὶ καλοῦσι καὶ νομίζουσι Ἀρτεμιν». Εἶναι γνωστὰ αἱ σχέσεις τῶν Ἀμαζόνων πρὸς τὴν Ἀρτεμιν, ὅθεν καὶ ἡ κατα- γωγὴ τῆς λέξεως (βλ. De- charme μετάφ. Ἀδαμαντίου

1). Ἐν Ἀθήνῃ ἐν τῇ ἀρχαί- οτητι, ἔχομεν πλήρη γυναικο- κρατίαν κατὰ μίμησιν τῶν Ἀ- μαζόνων, ἀφ' οὗτου μάλιστα κα- τώρθωσαν αἱ γυναῖκες νὰ ρί- ψωσιν εἰς τὴν θάλασσαν ὀμαδι- κῶς ὄλους τοὺς ἀναξίους ἄν- δρας. (βλ. Β. Μαλατάκη «Ἀθ- ἡνός» ἐν ἀρχῇ. «Μυθολογικὴ ἐ- ποχὴ» (τὸ νεοτύπων τοῦτο βιβλίον οὔτε ἔτος, οὔτε τόπον ἐξδόσεως, ἀλλ' οὔτε καὶ σελίδας ἔχει). Κατὰ περίεργον σύμπτω- σιν καὶ ἐνταῦθα εἰς τὴν ὑπὸ τῶν Τούρκων ἄλωσιν τῆς νήσου τῷ 1477, διεκρίθη κόρη παρ- θένος ἡ ἡρώϊς Μαρούλα. Αὕτη βλέπουσα τὸν πατέρα τῆς πίπτοντα, αἰματόφυρον καὶ ἀ- ναλογισθεῖσα τὸ ἀσχος καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν, δραξαμένη τὸ ξίφος τοῦ πατρὸς τῆς μετὰ το- σαύτης ὁρμῆς καὶ ἀνδρείας ὤρ- μησε κατὰ τῶν Τούρκων, ὥστε ἐξήγηρε τοὺς λιποφυγῆσαντας, οἵτινες ἐπιτεθέντες ἐξηγάγα- σαν τὸν ἔχθρον νὰ τραπῇ εἰς φυγὴν.

«Ὅτι πάντα τὰ διὰ προγόνων ἔνδοξα παρ' αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γυ- ναικῶν, οὐκ ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν, εἶη. οἷον εὐθε- ως εὐγενεῖς παρὰ σφίσι νο- μίζεσθαι τοὺς ἀπὸ τῶν ἑκα- τὸν οἰκῶν λεγομένους ταύ- τας δὲ εἶναι τὰς ἑκατὸν οἰκί- ας, τὰς προκριθείσας ὑπὸ τῶν Λοκρῶν. Ἐξ ὧν ἐμελ- λον οἱ Λοκροὶ κατὰ τὸν χρη- σμὸν κληροῦν τὰς ἀποσταλη- σομένους παρθένας εἰς Ἴλι- ονα. Τούτων δὴ τινὰς τῶν γυ- ναικῶν συνεξάραι μετὰ τῆς ἀποικίας. ὧν τοὺς ἀπογόνους ἔτι νῦν εὐγενεῖς νομίζεσθαι καὶ καλεῖσθαι τοὺς ἀπὸ τῶν ἑκατὸν οἰκῶν» (Ἱστοριῶν τὰ σωζόμενα XII, 5, 6). Ταῦ- τα συνέβαινον δηλ. πρὶν ἢ ἐκκινήσῃσι διὰ τὴν Σικελί-

σ. 145, L. Benlow La Grèce avant les grecs. Paris 1877 σ. 171—7. Καὶ Καρολίδην, Ἱστορία Παπαρρ. Τόμ. Α' 1925, Εἰσαγ. σ. ο'—οβ') ὡς καὶ πρὸς τοὺς Λυκίους ἔνθα τὸ πρῶτον. ὡς ὀφόμεθα, ἀ- ναφέρεται ἡ γυναικοκρατία (βλ. προχείρως Μεγ. Ἑλλην. Ἐγκυκλ. τόμ. Δ, σ. 142 ἐφ.) «Ἐνιοὶ δὲ Ἡρακλέους» μεν θυγατέρα. Πατρόκλου δὲ ἀδελφὴν τελευτήσασαν δὲ παρθένον ἔχειν, παρὰ τε Βοιωτοῖς καὶ Λοκροῖς τιμὰς βωμὸς γὰρ αὐτῆ καὶ ἄγαλμα παρὰ πᾶσαν ἀγορὰν ἵδρυ- ται καὶ προθύου- σιν» οἱ μελλόνυμοι καὶ ἐν Τροίῃσι αἱ παρθένοι ἀφιέ- ρουσι τὴν ζώνην. Τὸ δίκαιον τοῦτο τοῦ γυναικείου φύλου, ὅπερ ἀνυψοῖ τὴν γυναῖκα εἰς ἴσην, ἦν εἶχε μοῖραν κατὰ τὴν μυθολογικὴν ἐποχὴν συμπαρεδρεύουσαν τοῖς ἀθα- νάτοις ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου θε- οῖς, εἶναι ἀξίον πολ- λῆς μελέτης, καθότι δὲν συναντῶμεν αὐτὸ ἀλ- λαχοῦ τῆς Ἑλλάδος (*). Ἐκ

2. Ἐν ἀντιθέσει καὶ τοῦτο πρὸς τὸν πολιτισμὸν τῆς Δύσεως ἔνθα κατὰ τὸν μεσαῖονα συνε- ζητεῖτο: «ἀνήκει ἡ γυνὴ εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος;» καὶ ὁ Marie Chateau Nois ἔγραψεν. «ἔχει ἡ γυνὴ ψυχὴν;» (Νέον Σεράπειον Ἀλεξάνδρειας, τόμ. Δ', 1882, σ. 867 ἔ. 885 ἔ.) παρ' ὄλην τὴν ὑπὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐξύψωσιν αὐτῆς.

τῶν ἄλλων ἀνδρῶν τῆς Μ. Ἀ- σίας οἱ Λυκιοὶ, ὡς Πελασ- γικός, καὶ συγγενέστατος πρὸς τοὺς Ἕλληνας, εἶχον γυναι- κοκρατίαν ἢ ὡς νῦν λέγεται τὸ μητρικὸν δίκαιον καὶ ἐκάλουν ἑαυτοὺς οὐχι ἀπὸ πατρὸς, ἀλλ' ἀπὸ μητρὸς, ὡς ρητῶς ἀναφέρει ὁ Πρό- δοτος (I, 173): «ἐν δὲ τῷδε νενομίκαισι καὶ οὐδαμοῖσι ἄλ- λοις συμφέροντα ἀνθρώπων» καλέουσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἑαυτοὺς καὶ οὐχι ἀπὸ τῶν πατέρων» εἰρομένου δὲ ἐτέ- ρου τὸν πλησίον τίς εἴη, κα- ταλέξει ἑαυτὸν καὶ τῆς μη- τρὸς ἀνανεμέται (=ἀπαριθ- μεῖ) τὴς μητέρας». Εἰς τοῦ- το λοιπὸν καθ' Ἡρόδοτον δὲν συμφωνοῦσι μετὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Περί τοῦ θεσμοῦ τούτου ἔγραψέ τινα ὁ μακ. Σπύρος Λάμπρος (Νέ- ος Ἑλληνομ. Α', 1904, σ. 162—171) καὶ φαίνεται, ὅτι ἀνήκει εἰς προϊστορικὴν ἐπο- χὴν, καθ' ἣν ἔνεκα τῆς κοι- νογαμίας ὁ πατὴρ ἠγνοεῖτο καὶ ἡ μητρότης μόνη ἦτο ἀ- σφαλῆς. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Λυκιοὶ ὡς Πελασοὶ μετῴκησαν ἐν Κρήτῃς («οἱ δὲ Λυκιοὶ ἐκ Κρήτῃς τῶρα καὶον γέγονασι» Ἡρόδ. ἔνθα ἀνω.) ὅθεν καὶ ἡ πατρίς ἐν Κρήτῃ ἐλέ- γετο μητρίς. Ὁ μοναδικὸς οὗτος ὄρος ἐτέθη ἔπειτα εἰς τὴν λέξιν μητροκωμία, ὡς ἐ- λέγεται ἐπὶ Βυζαντινῶν καὶ Τουρκοκρατίας ἡ ἔνωσις ἐ- λευθέρων καὶ αὐτονομῶν κωμῶν (ἀντὶ ὀμοσπονδία). Κατὰ τὸ Πρόχειρον τοῦ αὐ- τοκράτορος Βασιλείου ἐλέγον- το οὕτω τὰ «ἐλευθερικὰ χω- ριά» (ἔπειτα κεφαλοχώρια) ὅ- που μικροὶ ἰδιοκτῆται ἔζων πλέον οὐχὶ ὡς δουλοπάροικοι ἀλλ' ὡς ἐλεύθεροι καλούμε- νοι πλέον, οὐχὶ ἐνυπόγραφοι, ἀλλὰ «μητροκωμῆται».

Ἐτερος θεσμὸς μητρικοῦ παρὰ Λυκίοις δίκαιον ὅτι «τὰς κληρονομίας ταῖς θυγα- τράσι λείπουσι, οὐ τοῖς υἱ-

Ὁ Λάμπρος, διὰ συλλογῆς οἰκογενειακῶν ἐπωνυμιῶν ἐκ Λειβησίου τῆς Λυκίας καὶ τοῦ ἔναντι Καστελλοροῦ (Μεγίστη) ἀτέδ νῦν ἐπικρατεῖ **Μία ἐπιστολή.** Ἔθος νὰ ἐπωνυμιῶν Τουλᾶχιτον τρὸς (βλ. σ. 165) εἶναι δι' ἡμᾶς ἡ ἴθισι δὲ καὶ ἕλ- λην ὁποῖαν εἶχε δέλματα ἐξ ἰωσούνην καὶ τὴν τρω νυμῖα ἀντίληψιν ὅπως πρὸς τὸ θέμα εἰς τὸ «Γ. Βῆμε παραδείγματα. Ὑπέροχος Ἑλλη ὀνομάζονται ἀ- χης. Σοφὸς τοῖ ἀνηκούσης εἰς σπηλίου Ἀθηνῶν γένος ἢ ὅταν τῆς. Παροιμιώδο χηροῦ). Τὸ πικρότητος κριτικό τοῦ Λάμπρου γραφεύς. Ὁ Σεφ πληκτικῶς, ὡς τὸς Μητροπολίτ ληνικὴν περιοχίτας, κ. Εὐλόγ Ἄνδριος Δημῖλας. λης, δημοσιεύς Ἀναριθμητοι νυμικὰ τῶν ὑπὸ τούτου, ἀπὸ Ἄνδρου» 1930 Ἰδία καὶ (Συνεχίζεται ἐ δημοσιευθεῖσαι

3. Λαογραφ. ταί. Εἴτε εἰς ο σ. 8—12. Οὗτος, πραγματείας. Εἴτ φιν, ὡς εἰζάζωσπάρτως εἰς περι τείαν τοῦ Λάμπροφημεριδας. Εἰς ὅ τὰς Ἰδίας καὶ ὁ τομεῖς τῶν ἑλληνη εἰς ἄς προστίθη μάτων καὶ τῆς ἴ ἔργα, ἐκδοθέντα νάτον αὐτοῦ: Ἱεπιστήμης. Ἐκ τ Primitive Soci καὶ Ἀγίους τινά αὐτοῦ. Αἱ πολύκρη 1921, ἔχει δὲ κα 2. Müller ΤρεΚαι ἄλλαι. Ἐκεῖνο ὅμως, τ τὰς γυναῖκ παρουσιάζει, ὑπέ γλυφον πλέον τῆ κῆν—ἠθικὴν καὶ ἑ νικῆν—προσωπικῆ ἄνδρὸς εἶναι «Τ ρος τῆς ἄλη Τὸ ὁποῖον ἐδη ἦδη κατὰ τὸ ἔτος τὸ ὁποῖον αἰ ὕπενθυμίζει ἕνα ἐπίσης σοφὸν ν τοῦ παρελθόντος Τὸν γερμανὸν Κε ἐξ Πανεπιστημῆ dolf von Jh Μὲ τὸ πολύκροτο του «Ὁ ἀγὼν διέ καιον».

Ἰδοὺ καὶ διατί αὕτη ὀρθὴ κατανό ἔργου ἡμῶν, ἀπὸ σον ἐξαιρετικὴν ἠ ἐπιστημονικὴν φι μίαν. Εἶναι πολὺ νὰ συγκινή. Νὰ ἰκ νὰ ἐνισχῆ διὰ τὸ

Ἐνταῦθα ὁ τὸνο- γραφος παρεξή- γε υβ. το χει- ογραφον

ΕΝΑΥΑΓΗΣΕΝ ΟΡΙΣΤΙΚΩΣ ΛΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΥ

Ο αρχιεπίσκοπος των κ. νελήφθη και μετεφέρθη

ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΣΗΜΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΟ «ΣΕΣΙΛ»

Ο Πατριάρχης 'Αλεξανδρείας κ. Χριστοφόρος (δεύτερος από αριστερά), ο παρασημοφορηθείς κ. 'Ηλίας Δημητρακόπουλος, η μητέρα του, ο κ. 'Ιωάννης Μπομποτίσης, ο κ. Κώστας Γιαννάτος, ο γραμματέας του πατριάρχου κ. 'Εμμ. Γενυτός και οι 'Ακόλουθοι της 'Αμερικανικής Πρεσβείας κ. κ. Τζόνς, Ρούντυ, Κόρρελ, Ντίλλυ κ. ά.

'Απονομή παρασήμων

Ο Πατριάρχης 'Αλεξανδρείας κ. Χριστοφόρος παρασημοφορεί τους δρώσαντες εθνικώς κατά την Κατοχή.

Την παρελθούσαν εβδομάδα, η Αυτού Μακαριότης Πάπας και Πατριάρχης 'Αλεξανδρείας και πάσης 'Αφρικής κ. Χριστοφόρος, σε μία σεμνή τελετή που έγινε στο ξενοδοχείον «ΣΕΣΙΛ» της Κηφισιάς, απένεψε το 'Ανώτατον παράσημον του Πολιτικού Σταυρού του 'Αποστόλου Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, στον 'Ελληνα δημοσιογράφο κ. 'Ηλία Δημητρακόπουλο, που είχε καταδικασθῆ ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς τὸ Δεκέμβριον τοῦ 1943 σὲ θάνατον ἐὰν πρόξενος δολοφονίας, γιὰτὶ ἀνήκε στὴν 'Εθνικὴ ὀργάνωσιν ΟΑΓ καὶ γιὰ τὴν διάσωσιν ἐπιτά 'Αμερικανῶν ἀεροπόρων. Στὴν τελετὴ παρέστησαν οἱ ὑπουργοί: 'Εθνικῆς 'Αεροπορίας κ. Καραμανλῆς, 'Αεροπορίας κ. Ξενοπούλου, Ναυτικῶν κ. Δεσῶλλας, 'Εργασίας κ. Λαμπρόπουλος, ὁ Στρατηγὸς Ernest Stokton τῆς 'Αμερικανικῆς Στρατιωτικῆς 'Αποστολῆς, οἱ στρατιωτικὸς, ἱεροπορικὸς καὶ ναυτικὸς ἀκόλουθος τῆς 'Αμερικανικῆς Πρεσβείας, ὁ διευθυντὴς τῆς 'Αμερικανικῆς 'Υπηρεσίας Πληροφωριῶν κ. Μπάρτον, ὁ στρατηγὸς Κιτριλάης, ὁ γραμματεὺς τοῦ Πατριαρχείου κ. 'Εμμ. Γενυτός, ὁ συνταγματάρχης Johns, ὁ πλοίαρχος Κόχ, ὁ ἀ γραμματεὺς καὶ ἱερατικὸς ἀκόλουθος τῆς 'Αμερικανικῆς Πρεσβείας κ. John Corzli, ὁ στρατηγὸς Leigh Wade, οἱ κυρίες Kathlyn P. Ward, Sara Dillely καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι.

'Επίσης σὲ εἰδικὴ τελετὴ ποὺ ἐγένετο τὸ Πανεπιστήμιον, ὁ Μ. Πατριάρχης Χριστοφόρος ἀπένεψε τὸν ἴδιον Πολιτικὸν Σταυρὸν στοὺς ἐθνικῶς δρώσαντας κατὰ τὴν Κατοχὴν καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου, φοιτητὰς καὶ ἰδιώτας, τοὺς συνεργασθέντας μετὰ τὴν ΟΑΓ. Στὴν τελετὴ παρέστησαν μέλη τῆς 'Ιερῆς Συνόδου καὶ ἐλόκληρος ἡ Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου 'Αλεξανδρείας. 'Εκ μερῶν τῆς 'Αμερικανικῆς Πρεσβείας παρεβρέθησαν οἱ ἀκόλουθοι ὄλων τῶν ὄπλων καὶ πλῆθος ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαλλήλων. Οἱ μνηθέντες εἶνε οἱ ἑξῆς: Σωτηρίου Γεώργ. Τρύπανις, Μουτούσης Κωνστ. ἀντιπρόεδρος, 'Εμμανουὴλ 'Εμμ. πρόπρῳτανις, Κουρίλας Εὐλόγ. καθηγητῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, Φωκὰς Εὐγ. κοσμητῶν Πατρικῆς Σχολῆς, 'Αποστολάκης Γεώργ., Σκλαβούρος Γεώργ., Κατσαράς 'Ιωάν., Φωτεινός Παν., Παμπούκης Γεώργ., Μιχαηλίδης Νικ., Κωρέμης Κωνστ., 'Ιωακείμωβλου Γεώργ., Μαρουδῆς Γεώργ., Φωτεινός Παν. καὶ Τζικονάκης Σπυρ. καθηγητὰς τῆς 'Ιατρικῆς Σχολῆς, Κεφαλὰς Γεώργ. καθηγητῆς τοῦ 'Οδοντιατρικοῦ Σχολείου, Ζώρας Γεώργιος καθηγητῆς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, Γαλιάνος Σπυρ. καθηγητῆς τῆς Φι-

σοκομαθηματικῆς Σχολῆς, καθώς καὶ ὁ κ. 'Ιωάννης Γ. Παπαγεωργίου, διευθυντῆς τοῦ «ΘΗΣΑΥΡΟΥ». Ὡσαύτως ὁ Μ. Πατριάρχης ἐπαρασημοφορήσας γιὰ εθνικὴν δράσιν τοὺς φοιτητὰς διεφώνησαν μετὰ τὴν προσημείωσιν τῶν Γεωργίου Γ., Μουτούση Ν., Κουρίλας τακτικῆν ἐναντίον τῶν κληρικῶν τοβανάσην Σπ., Μυλωνοπούλου Γαβριελῶν ἀκολουθούτων τὸ 'Ιουλιανὸν λαν, Μικέλην Χρ., Κουρουπὸν Μιχ. καὶ Ἡμερολόγιον — ἀπεφασίσθη καὶ ἡ τὸς ἰδιώτες: Φάρου Εὐσ., Μεταξὰ Λουκῆ τῆς τῆς πρώην Φλωρίνης κ. Κίαν, Μιμικόπουλου Κ., Πέταν 'Επαμ. Χρυσοστόμου εἰς Μυτιλήνην, ἔδραν Ρουσανόγλου Ν., Σκαρπαλέζου 'Αρ. καί τοῦ Σεβασμιωτάτου κ. 'Ιακώβου. 'Ιωαννίδην 'Αλ. Γιὰ τὴν ἐθνικὴν τοῦ δεσφ. διαφωνήσαντες κατὰ τὴν συνεσίον παρασημοφορήθη καὶ ὁ ἀρχιμανδρῆ-δρῆσιον ἱεράρχαι — τρεῖς τὸν ἀριθμὸν — ὑπεστήριξαν ὅτι διὰ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως εἰς τὴν ἔδρην ραδιοφωνικῶς ἀπὸ τοῦ Σταθμοῦ 'Αποκατάστασιν τῆς τάξεως εἰς τὴν ἔδρην.

Τέλος, στὸ ξενοδοχεῖο τῆς «Μ. Βρετανίας» ὁ Πατριάρχης 'Αλεξανδρείας κ. Χριστοφόρος ἀπένεψε τὸν ἴδιον Πολιτικὸν Σταυρὸν στοὺς κάτωθι ἀστυνομικοὺς, γιὰ τὴν ἐθνικὴν τοὺς δράσιν στὴν Κατοχὴ: 'Επιτὸς μητροπολίτας τοὺς ἀπαρτί-βερτ 'Αγγελον, ἀρχηγὸν τῆς 'Αστυνομίας, Ἡμερολόγιον, δηλαδὴ τοὺς: Διαυ-Πόλεων, Ζαγκλῆν Δημ., Ρακιντζῆν Θεὸδ. Γεωργίου κ. Πολύκαρπον, Κυκλάδων κ. Γσαγκλῆν Νικόλ., ἀστυνομικοὺς διευθύν-Γερμανὸν καὶ Χριστιανοπούλεως κ. τὰς β', Πανόπουλον 'Ιωάν. ἀστυνομ. διευ-Χριστοφόρον, καὶ ὀμάδα νομικῶν ἐκ θυντῆν α', Λεκατσάν Χαρ., ἀστυνομ. δι-τῶν κ. κ. Θεοφανοπούλου, Βαμδέ-εὐθυντῆν β', Παπακωνσταντίνου Λουκῆ-που καὶ Ζαχαρίας, οἱ ὅποιοι ἐξή-ἀστυνόμων α', Παπαδόπουλον 'Αρ. ἀστυ-ταζον τὸ ὄλον ζήτημα ἀπὸ συντα-νόμων α', Χαλούλον Γεώργ., Δερελῆν Νικ. γματικῆς ἀπόψεως. Δυστυχῶς ὁ-Μανένταν Στέφ. ἀστυνόμος β', Μπουζάνης κ. κ. κ. Θεοφανοπούλου, Βαμδέ-'Ηλ., Πατισυρόπουλον Κωνστ., Σηπλιῶν κληρικῶν, ὅσον καὶ τῶν λαϊκῶν τῶν πουλον Γεώργ. ὑπαστυνόμους α' καὶ Πε-ἀκόλουθούτων τὸ 'Ιουλιανὸν 'Ημε-τρητῆν Κωνστ. ὑπαστυνόμων β'.

Τὴν ὀργάνωσιν ΟΑΓ τὴν ἀντιπροσώ-ματεύσεις, καὶ ἡ τεταμῆν ἀτιό-πευσαν καὶ στίς τρεῖς προαναφερόμε-σφαιρα οὐδὲως προσεφέρετο διὰ τελετῆς, ὁ ἀρχηγὸς τῆς κ. Κώστας οἰκίας τοῦ πρώην Φλωρίνης ἐφρου-ρεῖον ὑπὸ δύο ἀστυνομικῶν καθ' ὁ-Μαλον τὸ εικοσιτετράωρον. Λόγω τῶν καριωτάτου Πατριάρχου, 'Αλεξανδρείας, ἡμετέραν αὐτῶν οὐδεμίαν ἴπο δυνατὸν κ. Χριστοφόρου παρασημῶν εβραδευθησαν, ἡ ἐπιτευνθῆ συνεννόησις, καὶ ἡ οἱ ἠρωϊκοὶ ἀγῶνες τῶν ἀνωτέρω ἀναφε-τρίημερος προθεσμία τῶν ὁποίων ἐ-ρομένων πατριωτῶν — καὶ δὲν εἶνε οἱ μὲ-ταξὲς ἡ ἐπίσημος 'Εκκλησία εἰς τὸν πρώην Φλωρίνης διὰ τὴν ἀπαντήση,

Μικρὰ - μικρὰ

★ Στὴν Γαλλίαν πρόκειται νὰ ἀνεγερθῆ μνημεῖον γιὰ τὰ θύματα τῶν γεωμανικῶν στρατοπέδων συγκεντρώσεως ποὺ ἀνερχονται σὲ 270.000
★ Ὁ στρατηγὸς Τζόρτζ Μάρσαλ ἀπέκρουσε προσφορὰν 500 ἑκατομ. φράγκων γιὰ νὰ γράψῃ τ' «'Απομνημονευμά-τῶν του.

ΜΙΑ ΔΗΛΩΣΗ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟ
Χρυσόστομος

Αἱ διαπραγματεύσεις μεταξύ τῶν ἀπροσώπων τῆς ἐπίσημοι 'Εκκλησίας καὶ τῆς 'Εκκλησίας τῶν Παλαιομερολογιτῶν, ἐναυάγησαν πλήρως, καὶ οὐδεμίαν πλέον ἐπιπρῶσιν ἐπιτευνθῆ συνεννόησις ὑπάρχει. Ὁ πρώην Φλωρίνης κ. Χρυσόστομος, 'Αρχιεπίσκοπος τῶν Παλαιομερολογιτῶν, συνελήφθη χθὲς εἰς τὴν ἐπί τῆς ὁδοῦ Κρίσης (Κυμέλι) οἰκίαν του, καὶ διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου «'Ελση», τὸ ὁποῖον ἀπέπλευσε τὴν ἑσπέραν ἐκ Πειραιῶς μεταφέρεται ὑπὸ συνοδείαν εἰς Μυτιλήνην.

δικαιολογημένως παρῆλθε ποτελέσματος. Ἄλλὰ καὶ προθεσμίαν ἢ ὁποία παρο-πρῶς, οὐδεμίαν ἐπιτευνθῆ τῶν διαπραγματεύσεων, δι-στυνομικὰ μέτρα ἐναντίον δὴν τῶν παλαιῶν ἡμερολι-νεχίζοντο μετὰ μεγαλυτέραν ἔντασιν.

Πῶς συνελήφθη πρῶην Φλωρίνη

Οὕτως εἶχεν ἡ κατάστῃς χθὲς τὴν 3ην μ.μ. ἔξωθι τ τοῦ 'Αρχιεπισκόπου τῶν μερολογιτῶν κ. Χρυσόστομῶν ἐν αὐτοκίνητο ποῖου ἐπέβαινον ἀστυνομοὶ τὸ ἀνήλθον τὴν κλίμακα τ καὶ ἐξήτησαν τὸν πρῶην εἰς τὸν ὁποῖον εἶπον νὰ ἐ-διὰ νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ χρόνος οἱ ἀστυνομικοὶ τοὺς οἰκείους του, καὶ ἐβ-τολῆν νὰ μὴ ἐξέλθῃ οὐδε οἰκίαν μέχρις ὅτου ἀπο-μέτα τοῦ πρώην Φλωρίνη.

Τὴν 3.30 ὁ 'Αρχιεπίσκοπος Παλαιομερολογιτῶν συνελ-πάντοτε ὑπὸ τῶν ἀστυνο-μῶν τοῦ αὐτοκινήτου καὶ εἰς εἰς Πειραιῶν. Πρὸ τῆς ἀνα-του εἶπεν πρὸς τοὺς κλαίον-γενεῖς του :

— Ὑπομονή! Ὅλα θι-θουν. Ὁ Θεὸς εἶναι μεγάλ-

Εἰς Πειραιῶν ὁ 'Αρχιε-ὠδηγήθη κατ' ἀρχὴν εἰς τ Μεταγωγῶν, καὶ ἐκείθεν ε-ναχωρήσαν τὴν ὄν μ. μ. τιλήνην ἀτμόπλοιοι «'Ελ-οὐδὲνα ἐπιτρόπη νὰ τὸν ἐ-ἐπὶ τοῦ πλοίου, παρὰ τὸ ὅτι εἰς τὴν προκυμαίαν εἰ-κεντρασθῆ ἄρκετο παλαιὸ γῆραι κλαίοντες καὶ ἐκλιπ-τοὺς ἀστυνομικοὺς διὰ νὰ-ρετήσουν τὸν 'Αρχιεπίσκο-ῖον.

Ὁ παλαιομερολογιτικὸς τῆς πρωτευούσης καὶ τοῦ πληροφωρηθεῖς τὴν σύλλη-πρῶην Φλωρίνης εἶναι ἀνο-καὶ πολλὰ ἐπιτροπαί περὶ-τὰ γράφει τὰς ἐφημερίδων τυρόμεναι διὰ τὰς διώξεις.

Εἰς τὰς ἐπαρχίας τὰς ἐ-ναντίον τῶν ὁπαδῶν τοῦ 'Ι-Ἡμερολογίου συνεγίζονται μεταξὺ μετὰ μεγαλυτέραν Ὑπευθύνους μᾶς κατηγγέθη Ἡράκλειον τῆς Κρήτης ὅπου χουν 150 οἰκονόμειαι παλα-λογοιτῶν, ἡ ἀστυνομία διὰ-κατέστρεψε τὴν θύραν τοῦ ἱ-

1) 16/10/47, σ. 23-4, τευχ. 272

2) 23/10/47, σ. 51, τευχ. 272

3) 30/10/47, σ. 99, τευχ. 272

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΑΠΟ ΤΟΥ 1821 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κορυθαῖος κ. ΕΥΛ. ΚΟΥΡΙΛΑ, καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Κατωτέρω δημοσιεύομεν ἓνα ενδιαφέρον ἀρθρον τοῦ μητροπολίτου Κορυθαῖος καὶ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Εὐλογίου Κουρίλα, ὅστις εἰς γενικὰς γραμμάς θίγει τὸ θλιβερόν πρᾶγματι φαίνόμενον τῆς καταπτώσεως τῆς παιδείας ἐν Ἑλλάδι καὶ κυρίως ἐπικρίνει τὴν εὐθύνην ἐν προκειμένῳ τοῦ ἀνωτάτου πνευματικοῦ ιδρύματος. Δυστυχῶς ὁ ἀρθρογράφος δὲν ἀφίσταται καὶ πολὺ τῆς πραγματικότητας σχολιάζων τὸ φαίνόμενον τῆς πνευματικῆς καταπτώσεως εἰς τὴν ὑποτιμωμένην ἔχει περιέλθει ἡ χώρα.

Α΄.

Εἰς τὴν ὑπρὸς ὅλην μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν καὶ τραγικὴν δυσκλίσην τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, τὸ ρητόν τοῦ προφητάνακτος βροντοφωνούμενον ὡς ἀντίδοτον πρὸς θεραπεύειν τοῦ κακοῦ καὶ ἀποφυγῆν τῆς διαλυσεως τῆς φυλῆς. Ἡ ἀληθὴς παιδεία καὶ ἐπιστήμη εἶναι ἡ μόνη σώτῆρα εἰς τοιαύτας περιστάσεις. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἀμέσως μετὰ τὴν ἀλυσιν ἐν τῇ βασιλευσῇ συνέστησε τὴν Πατριαρχεικὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολὴν καὶ εἰς τὴν φύρα τῶν νεῶν οἱ ἱερεῖς ἐδίδασκον τὰ ἱερὰ γράμματα. Αἱ ἱερὰ μοναὶ ὑπῆρξαν τὸ καταφύγιον τῶν Ἑλληνίδων Μουσῶν. Τὸ Γένος ἐσώθη διὰ τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων.

Ἐπὶ τὸ σύνθημα αὐτὸ ἐμφανίζεται καὶ τὸ ὑμέτερον περιοδικόν, ὃ «Ἥλιος» κατὰ τὴν ἐθνικὴν ταύτην κατάπτωσιν. Διὰ πρωτοτύπων δημοσιεύσεων θέλει νὰ ἐγκαινιάσῃ νῆαν περίοδον τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν καὶ νὰ ἐπιδώσῃ τὴν ἀναζωογόνησιν καὶ ἐμψύχωσιν αὐτῶν ἐπὶ νεῶν ὄντως βάσεων. Τοῦτο εἶναι τὸ νῆον, ὅπερ ἠνάγκασε καὶ ὑμᾶς προφανῶς νὰ κατέλθῃτε εἰς τὸν δημοσιογραφικὸν ἀγῶνα, ἵνα προλάβετε τὸν τέλειον μαρμαρῶν τῆς ἑλληνικῆς παιδείας καὶ τὴν χρεωκοπίαν τῶν ἐπιστημῶν ἐν Ἑλλάδι.

Τὰ ἑλληνικὰ γράμματα καὶ ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς εἶναι εὐλογία Θεοῦ, εἶναι ζωογόνος δύναμις ἀνακαινίζουσα τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐξυψοῦσα πρὸς αἰθέριαν ὕψην πρὸς τὸ ἀκρότατον ὄν. Εἶναι φῶς καὶ ζωὴ. Διεμόρφωσαν καὶ ἀνεγέννησαν τὴν σίκουμένην. Τὸν ἀρχαῖον ἑλληνικὸν πολιτισμὸν ἢ πεπολιτισμένην Εὐρώπῃ καὶ ὁ Νεὸς Κόσμος θεωροῦσιν ὡς τὸ ἀνεπίκτον τέλος πρὸς τὸ ὅποιον τείνει ὁ νεώτερος πολιτισμὸς. Δυστυχῶς παρ' ἡμῖν κινδυνεύουσι νὰ καταργηθῶσι, αἱ κλασσικαὶ σπουδαί, αἱ ἀποτελοῦσαι τὸ βάθρον ἀνωτέρου πολιτισμοῦ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς Τούρκους καὶ Ἰάπωνας. Ὑπὸ τὴν ζείδωρον αὐτῶν πνοὴν ἐσώθησαν οἱ Ἕλληνες μετὰ τὴν ἀλυσιν καὶ ἀπώλεσαν μὲν τὸ κράτος καὶ τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ἐκέρδιον, ὅπερ δὲν εἶχον πρῖν, τὴν ἐθνικὴν ἐνότητά καὶ συνέχισαν ἀταρεγκλίτως τὴν σταδικοδρομίαν τῆς φυλῆς. Ἐδημιούργησαν κρατιεῖς θεολόγους καὶ ἐμπνευσμένους ἱερακήρυκας, δεινούς γραμματικούς καὶ ἀληθεῖς φιλοσόφους καὶ ἐν γένει σοφοὺς ἐπιστήμονας ἐν πάσῃ τῇ σφαιρᾷ τῶν ἐπιστημῶν. Ἄνευ συστηματικῶν σχολείων ἀνευ πανεπιστημίων, ἐγίνοντο ἐγκρατεῖς τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ δεῖνοι τοῦ ἀρχαίου λόγου χριστιαῖοι καὶ οὕτω κατάρθρωσαν νὰ μεταγγίσωσι τὴν πατριῶν σοφίαν καὶ τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα εἰς τὸν λαόν καὶ νὰ διατηρήσωσι τὰς ἐθνικὰς παραδόσεις.

Ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας κυριαρχεῖ εἰς ἅλας τὰς ἐκφάνσεις τοῦ βίου τῶν Ἑλλήνων. Αἱ και-

«Δράξασθε παιδείας μήποτε ὀργισθῆ Κυρίου καὶ ἀπολεισθε ἐξ ὀδοῦ δικαίας. Δαβίδ.

ωνικαὶ ὀργανώσεις μετὰ τοὺς μεγαλοπρεπεῖς ναοὺς, τὰ σχολεῖα καὶ τὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα μαρτυροῦσιν ὅτι τὸ ἔθνος δὲν ἀπώλεσε τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα καὶ ἦτο κράτος ἐν κράτει. Τὸ τουρκικὸν κράτος ἐκ τῶν Ἑλλήνων ἐστρατολόγει τοὺς ἀριστεῖς ἐν τῇ διοικήσει καὶ διπλωματίᾳ. Οἱ Φαναριῶται δὲν ἔπαυσαν νὰ εἶναι τὸ βασιλικὸν γένος καὶ νὰ προτιμῶνται ὡς ἡγεμόνες καὶ μεγάλοι διερμηνεῖς. Ἄσκει τοσαύτην ἐπιρροὴν ἢ ἐλληνικὴ γλώσσα, ὥστε καὶ οἱ σουλτάνοι διεξήγον τὴν ἀλληλογραφίαν ἑλληνιστί. Το αὐτὸ εἶχε συμβῆ καὶ ἐπὶ τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, ἥτις σὺν τῷ χρόνῳ ἐν τῷ Βυζαντίῳ μετεβλήθη εἰς Ἑλληνικὴν, τοῦθ' ὅπ.ρ θὰ συνέβαινε καὶ εἰς τὸ τουρκικὸν κράτος ἀν' οἱ λόγοι καὶ οἱ λόγοι τοῦ ἔθνους δὲν ἐπεδείκνυον ἀγαιρον σπουδῆν διὰ τῆς ἀποτίναξιν τοῦ ζυγοῦ. Ἡ διάδοσις τῆς ἑλληνικῆς παιδείας ἤναψε τὴν φλόγα τῆς ἐπαναστάσεως. Οἱ ἀρχηγοὶ αὐτῆς ἠλέκτοιζον καὶ ἐνεθουσίαζον τοὺς στρατιώτας διὰ παραδειγματῶν ἐκ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ιστορίας.

Ἄλλὰ δυστυχῶς μετὰ τὴν Ἐπανάστασιν ὁ πνευματικὸς βίος ἐν Ἑλλάδι ὑφίσταται ἀλλοιωσιν ὑπὸ τὴν ἰσχυρὰν πνοὴν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Εἰς τὴν ἴδρυσιν τοῦ πανεπιστημίου, τῶν ὀργανῶν τῆς παιδείας, εἰς τὴν νοιοθεσίαν καὶ τὴν σύστασιν τῆς πολιτείας ἐστρατολογήθησαν Ἕλληνες ἐπιστήμονες καὶ οἱ διδάσκαλοι τοῦ Γένους εἰς τὰς Εὐρώπαις τελειοποιηθέντες—καὶ οὗτοι ἦσαν οἱ τελευταῖοι τοῦ γνησίου ἑλληνικοῦ πνεύματος ἀντιπρόσωποι—ἀλλ' οὗτοι ὑπέκλιπον εἰς τοὺς Βαυαροὺς ὀργανωτὰς. Τὰ ξένα καὶ ἀδόκιμα στοιχεῖα εἰσερεύσαντα εἰς τὴν διδασκαλίαν ἐνόησαν τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα καὶ ἐπηρεάσαν οὐκ οὐκ τὸν ἑλληνικὸν χαρακτῆρα «διὸ καὶ τὰ σχολεῖα τῆς Ἑλλάδος πολλὰ παρηλικίαν ἐν ἀρχῇ τῆς ἀκμῆς ἢ μάλλον ἐν ἀρχῇ τῆς ἀπύτης αὐτῆς, γράφει ὁ διδάσκαλος τοῦ Γένους Ἑπειρωτῆς Νεόφυτος Δούκας: «Ἐξ ἧς παρημελήθη παντελῶς ἡ γλῶσσα, ὥστε καὶ τὰ σχολεῖα αὐτὰ οὐκ ἐξουσιν οὐδὲ διδασκάλους μετ' οὐ πολὺ ἀλλὰ καὶ τὴν σήμερον ζητούμενοι ἀεὶ τῆς προστάσεως μεγάλων σχολείων οὐκ εὐρίσκονται καὶ ἐνταῦθα προφητικὸς ὁ σοφὸς ἑλληνιστῆς, ὁ μόνος ἀξίος τοῦ ὀνόματος τοῦτου ἐν τοῖς νεώτεροις χρόνοις κατὰ Βερναρδάκην ἐπιλέγει: «καὶ φοδοῦμαι, ἀν' ἡ γοητεία (= ἀπάτη) αὐτῆ ἐπικρατῆσι ἐξ ἑξ ἑτέρα δέκα ἐτῆ ὅτι θέλουσιν ἐκλείψῃ παντάσῃ» (Προλεγ. εἰς τὸν Ἡρωδιανόν, 18 σ. μ.').

Ἐπὶ ἐκατονταετίαν καὶ πλέον ἡ γερμανομάθεια καὶ γαλλομάθεια καὶ ἡ ξενομανία ἐν γένει κυριαρχήσασαι καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ἀπεμάκρναν τοὺς Ἕλληνας τῆς εὐθείας ὁδοῦ καὶ ἐσταμάτησαν τὴν πρόοδον τοῦ ἔθνους.

Εἶναι δολοφόνου τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς ὅσοι ἐπεχείρησαν νὰ εἰσαγάγωσιν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τὰ ξένα συστήματα. Τὸ ζωηρὸν ἑλληνικὸν πνεῦμα διαστρεβλῶνται διὰ τοιοῦτων πειραμάτων, προοριζόμενον διὰ δραστικὴν μέθοδον τῶν Γερμανῶν φιλολόγων κερατῆ τὸν νοῦν τοῦ Ἑλλήνου διὰ περιτοῦ φύτου καὶ ἀποβλακῆναι τὸν ἰεὺν. Αὐ-

τὸς διὰ τῆς ἐμφύτου ὀξυνοίας συλλαμβάνει ἀμέσως τὴν ἔνοιαν καὶ εἰσδύει εἰς τὸ δάθος χωρὶς νὰ ἐξαντληται εἰς τὴν λεπτομερείαν τοῦ πλάτους. Ἡ ἐπιστήμη απαιτεῖ πρὸ παντὸς μεγαλοφυῶν ἀνευ ταύτης δὲν προάγεται, καταντὰ πλέον εἰς ἐπάγγελμα. Ἡ φυσικὴ τοῦ Ἑλλήνος μεγαλοφυΐα, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ὑπέστη κατάθλιψιν διὸ καὶ τὸ πανεπιστήμιον κατὰ τὸ πλεῖστον δὲν παράγει ἐπιστήμονας, ἀλλ' ἐπαγγελματί-ας: οὐκ φιλολόγους καὶ γραμματικούς, ἀλλὰ σχολαστικούς καὶ ἀμαθεῖς ἐντεῖθεν, ὁ μαλλιαρισμὸς, ὅστις ἐπιτίθει τῇ καταργησιν τῆς γραμματικῆς. Οἱ ἤγεται τοῦ κομμουνισμοῦ παρ' ἡμῖν κατεῖχον τὰς ἀνωτάτας θέσεις ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει καὶ μικροὺ δεῖν νὰ παρασυρῶσιν ὅλους τοὺς φοιτητὰς καὶ δημοφιδοσκόλους. Ἰδοὺ οἱ καρποὶ τῆς παιδείας μετὰ 100 ἐτῶν ἐλευθεοῦ, διον!

«Πολλάκις ἐνεθυμήθην τοὺς λόγους σου, γράφει Αἰγινήτης σπουδαστῆς ἐκ Γερμανίας πρὸς τὸν πατέρα του ἀφιερῶν τὸ πρωτόλειον τῶν σπουδῶν, λέγοντι μοι (!) ὅτι ἡ ἐκπαιδευτικὴ κατάσταση μας ἦδη εὐρίσκεται εἰς χειρόνα ἢ πρὸ 50 καὶ 60 ἐτῶν θέσιν. Καὶ πραγματικῶς ποῦ σήμερον Βουλγάρεις καὶ Κορααί, ποῦ... ποῦ... μοὶ ἔλεγες, ὅτι εἶσαι ευχαριστημένος νὰ φθάσω τοῦ μακαρίτου πατρίου μας τὴν παιδείαν, καὶ ἐγέλω... Οἱ τότε Ἕλληνες πάτερο μου, ἐσπούδαζον ἐξ ἀγάπης πρὸς τὴν παιδείαν καὶ ἐπιθυμοῦν μετὰ τοὺς θησαυροὺς τῶν προγόνων τῶν ἀσχολῶνται, ἡμεῖς δὲ οἱ νῦν σπουδάζομεν ἰόνον πρὸς πορισμὸν, καὶ διὰ τοῦτο φροντίζομεν μόνον ἐξωτερικῶς πεπαιδευμένοι νὰ φαίνωμεθα διὰ μυρίων ἀναισχύντων μέσων φήμητινὰ νὰ κερῶσμεν (sic) ἵνα δυνηθῶμεν ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερον τὴν ἀτυχῆ ἑλληνικὴν νεολαίαν διὰ τῆς ἀμαθείας νὰ τυφλώσωμεν, ὥστε ποτέ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀληθῆς παιδεία νὰ μὴ ἀναδειχθῇ» (Ὀνάτας. Τὰ αἰγινήτικὰ ἀγάλματα κτλ. ὑπὸ Σπ. Λογιωτατίδου, Βερολίνο: 1862. σ. V).

Οἱ σοφοὶ διδάσκαλοι, ἡ ἀγωνισθῶσιν νὰ ἀποκαταστήσωσι τὸν πατριπαρόδοτον ρυθμὸν ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει καὶ τὴν συστηματικὴν διδασκαλίαν τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων ὥστε νὰ ὑψωθῆναι ὁ φοιτητὴς μόνον τὴν ξηρὰν γραμματικὴν—ἀλλὰ νὰ μετασυστώσῃ ἐν τῷ πνεύματι αὐτῶν: διὸ κατὰ Παῦλον ἐτὸ μὲν γράμμα ἀποκτείνει τὸ δὲ πνεῦμα ζωογονεῖ. Οἱ πολλοὶ τῶν ἑλληνιστῶν τῆς Εὐρώπης μὴ κατανοοῦντες διεφθῆραν ἀνηλεῶς διὰ τῶν διορθώσεων τὰ κείμενα, ὡς ἀπέδειξεν ὁ ἀείμνηστὸς Δ. Βεοναρδάκης. Ἀνάγκη νὰ ἐκδοθῶσιν ἀπὸ Ἑλλήνων οἱ ἐρχαῖοι Ἕλληνες συγγραφεῖς.

Οἱ ἐπὶ ξένη σοφία καὶ γερμανομαθεῖς ἐναδρυνόμενοι, μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Γερμανίας καὶ τὴν καταδίκην τῶν γερμανικῶν συστημάτων καὶ τῆς νόθου ἐπιστημολογίας, εὐρέθησαν πάντῃ κενοὶ tabula rasa καὶ ὡς ἠτοπαθεῖς ἐτρέφησαν ἤδη πρὸς τὸν Νεὸν Κόσμον, ἵνα ἐκβῆν γαλλοβανισθῶσι καὶ λάβωσι τὸ χρίσμα τῆς ἀληθοῦς ἐπιστήμης—δὲν γνωρίζω δὲ κατὰ δάθος πιστεύωσι τοῦτο, μάλλον μισοῦνται τὰς νοδίστρας αἰτίνας ἐπισκέπτονται κατ' ἔτος τοὺς Παρισίους ἵνα παρακολουθήσωσι τὸν συρμὸν καὶ εἰσκομισθῶσιν ἐν Ἑλλάδι τὰς τραγελαφικὰς μόδες!—διὰ τὸ ἐπιβιώσωσιν ἐπὶ τοῦ νέου καθεστῶτος καὶ τῶν ἀλλοίων τῆς ἐπιστήμης ροτῶν, ἀφοῦ ἡ ἐπιστήμη τῶν ἀπειδείων κενολογία καὶ κενοσπουδία. Ἀναγραφα πρὸς πιστευασίμῳ ἐμῶν ἐκ τοῦ ἡμερησίου τύπου χαλαρητικὸν διὰ τὰς ἐπὶ τοῦτ' ἀντιλήψεις τοῦ κοινοῦ, τοῦ κεκτημένου ἀνεπτυγμένου τοῦ διαισθητήριον. Ἐπιγράφεται: «Τὸ τελευ-

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΗΣΥΧΑΣΤΩΝ, Η ΣΚΗΤΗ ΤΟΥ ΜΑΓΟΥΛΑ ΕΝ ΑΘΩ ΚΑΙ Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΚΑΛΙΣΤΟΣ Ο Α΄.

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

Κατὰ τὸν ἅγιον Ἰωάννην, τὸν τῆς «Κλίμακος» συγγράμμα, ἐρημικότης ἐστὶν ὁ τὸ ἀσώματον ἐν σωματικῷ οἴκῳ περιερίθει φιλονεικῶν, τὸ παράδοξον, ἡσυχαστής ἐστὶν ἐκεῖνος ὁ εἰπὼν: Ἐγὼ καθεύδω καὶ ἡ καρδία μου ἀγρυπνεῖ! Αὐτὸς εἶναι τῶν ἀρχαίων ὁ ὀρισμὸς: κατὰ δὲ τὴν ἀντίληψιν τῶν ἁγιοεικῶν ἡσυχαστῶν «τῶν πάντων ἐφετῶν ἄκρον ἢ μετὰ τοῦ Θεοῦ θεία καὶ ὑπὲρ νοῦν ἔνωσις τῆς ψυχῆς». διὰ τὴν θείαν ἔνωσιν ἀναγκαῖα ἢ θεία ὁμοίωσις, διὰ τὴν θείαν ὁμοίωσιν ἀναγκαῖον τὸ κατὰ νοῦν ἐνεργεῖν ἢ τοι θεωρεῖν τοιοῦτο γὰρ τοι καὶ τὸ θεῖον ἐστίν, ἐξ οὗ καὶ τὸ Θεὸς ὄνομα τοῦτο ἀποπέμπεται». ὁ λαμπρὸς οἴκος ὀρισμὸς εἶναι τοῦ Καλλίστου Καταφυγιώτου ἐν τοῖς «Περὶ θείας ἐνώσεως καὶ βίου θεωρητικῶν» κεφαλαίαις¹. Μυριόστομοι εἶναι οἱ ἔπανοι καὶ ὁ θναυμασμὸς πρὸς τοὺς ἁγιορείτας ἡσυχαστῆς τοῦ ἸΑ' αἰῶνος. «Ἐκείνοι γὰρ ἀπᾶς κόσμου καὶ τῶν ἐν κόσμῳ ἀπαλλαγέντες οὐκέτι πρὸς τίς κοσμικὰς ματαιοπονίας ἑαυτοὺς ἀπησχόλουν, γράφει τις περὶ τῶν παλαιῶν ἀσκητῶν ἐκείνων, ἀλλ' ὀσημέριμι πυλὶ προσλαμβάνοντες πῦρ καὶ ταῖς ἀναβάσεις, ὥσπερ θεοῦμενοι, τὰ κάλλι τῶν ὀρωμένων καὶ τοῦ βίου τὴν εὐθνήϊαν ὡς σκίαν παρέτρεχον καὶ τὰς μερίμνας καὶ φροντί-

1 «Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν νηπτικῶν κτλ.» ἐκδ. Ἀθηνῶν, τόμ. Β' σ. 239α

2 Τὸ κείμενον ἔχει: «ἢ μετὰ τῆς ψυχῆς... ἔνωσις», ὅπερ δὲν ἔχει παντάπασιν ἔνοιαν.

3 Ἐνθ' ἀνωτ. τόμ. Β', σ. 467α.

δης καὶ ἄλλα, οἷς φιλοκτιήμενες καὶ φιλόλογοι ἴδονται, ὡς ἐμπόδια τῶν ἀφειτῶν ἀπεστρέφοντο, μονολόγιστον κερτημένον διαγωγήν καὶ μονότροπον, τὴν δυσεὐφρον, καὶ σπανίως ἀφῆ γινωσκομένην, ἵνα μὴ λέγω περιουσιμένην. οὐ γὰρ τροφῆς ἐπιμελοῦντο, οὐ χιτῶσι ἀπαλοῦς ἐπετέροντο ἢ σωματικῶν ἐξήτουν ἀνάπαυσιν, οὐδὲ κτήσεις ἐπόθουν καὶ ἐπικτήσεις καὶ πλατισμοὺς καθιάπερ ἡμεῖς, ἀλλ' εἰς ὁσμὴν μύρου ἔτρεχον νοητοῦ, ὃ ἐστὶ Χριστός, ἢ ζωὴ καὶ τὸ φῶς». Καρπὸς τῆς ὑψηλῆς ταύτης καὶ οὐρανόφρονος ζωῆς ἦτο ἡ κτήσις τῆς νοερᾶς προσευχῆς, ἥτις κατ' οὐσίαν, ὑπάρχουσα ἐν μέθει παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἀσκηταῖς, εἶναι κατόρθωμα τῶν ἡσυχαστῶν τοῦ Ἄθωνος κατὰ τὸν ἸΑ' αἰῶνα παραλαβόντες αὐτὴν ἐν σπαργάνοις ἐτελειοποίησαν διὰ πράξεως καὶ θεωρίας καὶ ἐυστηματοποιήσαν τὴν ἀδιάλειπτον αὐτῆς ἐνεργεῖαν ἀσφαλίσαντες τοὺς κτωμένους αὐτὴν κατὰ πάσης πλάνης⁴. Γίνες δὲ οἱ καρποὶ τῆς συνεχοῦς

4 Πορφυρίου Οὐπάνεσκη, Ἱστορία τοῦ Ἄθω, Κίεβον 1877, III, σ. 130.

5 Ὅτι δὲν ἦτο νέα ἀνακάλυψις ἀπέδειξεν ὁ «μοναζῶν» Νικηφόρος: «διὰ τοῦτο μνησώμεθα τοὺς πατέρας ἡμῶν καὶ τὸν ἐντὸς τῶν καρδιῶν ἡμῶν θησαυρὸν ὡς κἀκείνοι ζήτησμεν καὶ τοῦτον εὐρόντες κρατῶμεν κραταίως ἀγαν ἐργαζόμενοι ὁμοῦ καὶ φυλάσσοντες τὴν προσευχήν... θεωρίας γὰρ ἐπίβασις πρακτικῆ. ἐπεὶ δὲ γραφικῶν ἀποδείξεων ἀνευ τῶ οὐτως, διαπιστοῦναι (γρ. δὴ ἀπιστοῦναι) ἀδύνατον, φέρε τοὺς τῶν ἁγίων βίους καὶ τὰ ἐγγραφοῦς ὑπ' αὐτῶν ἐκτεθέντα... ἐντέθωμεν, ἵνα ἐκ τούτου πληροπορούμενος πᾶσαν ἀμφιβολίαν ἀπόσπασται». («Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν νηπτικῶν» τόμ. Β. σ. 236) ὅρα ἐκ τίνων φέ-

1312. Ἀντικατεστήσαμεν τὸ μέρος τοῦτο πληρημελῆς ὄν παρὰ Meyer ἐκ τοῦ παρὰ Dölger ἄρτι ἐκδοθέν: Aus dem Schatzkammer des Heiligen Berges... I, München 1918, σ. 36, 50).

Ἄλλο Μαγουλάς ἀπέβη κέντρον μετ' ὀλίγον τῶν ἡσυχαστικῶν θεωριῶν καὶ ταρῶν ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Βαφλαάμ. Ἄλλα καὶ σύμπας ὁ Ἄθως κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τοῦ ἸΑ' αἰῶνος, ὅστις δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ χρυσοῦς αἰὼν τῆς ἁγιορειτικῆς ἱστορίας, ἦν «τὸ διδασκαλεῖον τῶν μοναχῶν, καὶ τὸ ἐργαστήριον τῆς ἀρετῆς» ὡς προσφωδῶς ἀπεκάλασεν αὐτὸν ὁ Πατριάρχης Ἰσίδωρος. Ἄγιορεῖται Πατριάρχαι καθ' ὃ λον τὸν αἰῶνα τοῦτον, σχεδὸν μόνον ἁγιορεῖται, ἀπὸ τοῦ Ἡσαίου, μέγρο τοῦ Ξανθοπούλου Καλλίστου ἐκλείσασιν τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον. καὶ ἐπερήσασιν τὴν ὀρθοδοξίαν γενναίως διαλύσαντες ὡς ἱστὸν ἀράχνης τὴν καταχθόνια τοῦ παπισμοῦ σχέδια. Εἰς τὴν ἐκλεκτὴν ταύτην πλειάδα, ἐν διεκρίθει κατὰ πάντα ἀριστεὺς Παλαμᾶς ἐκείνος ὁ πάνυ, ἀνήκει καὶ ὁ ἰερός Κάλιστος, ὁ «φερονύμως ταῖς ἀρεταῖς κεκαλλωπισμένος ἐκ τῆς ἡσυχίας καὶ τοῦ Ὁρους τοῦ Ἰεσοῦ ἐπ' αὐτῷ τοῦτοφ τότε μετακληθεὶς» ἐπὶ τὸν πατριαρχικὸν θρόνον κατὰ τὸν ὀρότροπον αὐτῷ φιλόδοξον. Ἄθων ταῦθα ὁ Κάλιστος εἰργάσθη εἴπερ τις καὶ ἄλλος Πατριάρχης ὑπὲρ τοῦ Ἄθω. Ἀνεγνώρισε διὰ σιγίλλου ὡς σταυροπηγιακὴν τὴν μονὴν τοῦ Ἄθωνος τοῦ 1350. (Ἀκολουθεῖ)

1 Ἰδε Γρηγ. Παπαμιχαήλ: «Ὁ ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς κτλ. Συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἡσυχαστ. ἐρήτων τοῦ ἸΑ' αἰῶνος» σ. 49 καὶ 63 περὶ δὲ τοῦ ἸΑ' αἰῶνος σ. 147.

2 Τοῦτο λέγει εἰς τὴν Διαθήκην αὐτοῦ παρὰ Miklosich—Müller, Acta Patricarchatus Α', σ. 288. Περὶ τοῦ Ἰσίδωρου Φιλόθεος ὁ Πατριάρχης λέγει: «Ἰσίδωρος ἐκείνος ὁ παντοδαπὸς τὴν ἀρετὴν τε καὶ τὴν σοφίαν, ὁ διορατικώτερος καὶ τὴν καρδίαν καὶ τῷ φωτὶ τοῦ πνεύματος ὅλος ἡλωιωμένος, ὁ τοῦ ἔλεους ἀένετος ποταμὸς, ἡ περιφανὴς τῆς ὀρθοδοξίας στήλη, ὁ ταῖς ἐκκλησίαις ἐν ἐκείνῳ τῷ πληρημελοῦντι τοῦ χρόνου ὄρωρον πρὸς Θεοῦ δοθεὶς ὄντως μέγας». «Συλλογὴ ἑλληνικῶν ἀνεκδότων» ὑπὸ Κ. Τριανταφύλλου καὶ Ἀ. Γραπτόπου ἐν Βενεταῖς 1874 σ. 6.

3 Ἀντ. σ. 7, κοίλ. καὶ Παπαμιχαήλ ἐνθ' ἄν. σ. 134.140 Περὶ δὲ τοῦ Ἡσαίου ὀμιλεῖ αὐτὸς ὁ Κάλιστος, ὅτι ἦτο ὁ γέροντις τοῦ Σιναιτοῦ, καὶ ὅστις «πρῶτος ἀπὸ ὅλων ἔκτισε τὸ κελλῖον του ἐκεῖ εἰς τὴν σκήτην τοῦ Μαγουλά». Οὗτος ἐξήλεγε σθεναρῶς καὶ τὸν Πατριάρχην Βέκκον καὶ ἔκλυε πολλὰ ὑπὸ τοῦ Λατινοφρονος Μιχαήλ τοῦ Παλαιολόγου «ἠγωνίσθη πολλὰ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας καὶ μὴ τὴν ἀκούραστον διδασκαλίαν του καὶ παρομοίαν σπουδὴν καὶ περιουσίαν του ἠνωσεν ὅλους μετὰ τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν πλέον τελεωτέρον» (Βίος Σιναιτοῦ ἐνθ' ἄνωτ. σ. 337-338). Ἄλλα καὶ κατὰ τὰς ἡσυχαστικὰς ἐριδας ἠγωνίσθη γενναίως καὶ φέρεται ὑπογεγραμμένος καὶ εἰς τὸν κατὰ τοῦ Βαβυλαίου καὶ Ἀκινδύνου ἀγιορειτικὸν τόμον: «Ὁ ἀπὸ τῆς σκήτεως τοῦ Μαγουλά γέρον καὶ ἐν ἱερομονάχοις ἐλάχιστος Ἡσαῖος ταῦτα φρονῶν ὑπέγραψα» (Φιλοκαλία, τόμ. Β', σ. 346α).

4 Ἐκεῖτο ἐνθα τὸ κελλῖον τῶν ἁγίων Ἀποστόλων κάτωθεν τῆς τοῦ Κουλουμουσίου.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ υπ' αριθ. 34.

επι της Θεολογικής και της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Πράττει το Υπουργικόν Συμβούλιον, άπεφάσκει και διατάσσομεν :

Άρθρον 1.

Επι καθύχως οπωσδήποτε διορισθέντες καθηγγηται της Θεολογικής και της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης απελευθύνται αυτοδικαιως και ανεξ άλλης διατάξεως άμα τή δημοσιεύσει της παρούσης Συντακτικής Πραξης.

Άρθρον 2.

Θεολογική και ή Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ανασυγκροτούνται κατά τάς διατάξεις των ένωμένων άρθρων.

Άρθρον 3.

Η Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών ύποταται όπως έντός 15 ήμερών από της δημοσιεύσεως της παρούσης Συντακτικής Πράξεως εκλέξη διά πλειοψηφίας του αριθμού των μελών της κατ' ανώτατον όριον πέντε (5) κούς καθηγγητάς της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, οίτινες συγκροτούμενοι εις Σχολήν, απεύθουν προς τον Υπουργόν Θρησκευμάτων και Εθνικής Παιδείας περί των αναγκαίων προς συμπλήρωσιν της εργασίας της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τακτικών ή έκτάκτων έδρων.

Η Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, εκτός κατά τό προηγούμενον εδάφιον καθηγγητάς της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης εκ των τή τελευταία ταύτη εύδοκίμως ύπηρετησάντων και εκ των παρά τή Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών ύπηρετούντων ή ύπηρετησάντων, δις δέ τουλάχιστον ως ύψηλόν ή επικουρικών ή έκτάκτων καθηγγητών εύμενώς ύπο κρίθέντων.

Άρθρον 4.

Η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, ύποταται όπως έντός δέκα πέντε ήμερών, από της δημοσιεύσεως της παρούσης, εκλέξη διά πλειοψηφίας του όλου αριθμού των μελών της κατ' ανώτατον όριον οκτώ (8) τακτικούς καθηγγητάς της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, οίτινες συγκροτούμενοι εις Σχολήν, απεύθουν τον Υπουργόν Θρησκευμάτων και Εθνικής Παιδείας περί των αναγκαίων προς συμπλήρωσιν της λειτουργίας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης τακτικών ή έκτάκτων έδρων.

Η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών εκλέγει κατά τό προηγούμενον εδάφιον καθηγγητάς της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης εκ των παρά τή τελευταία ταύτη εύδοκίμως ύπηρετησάντων και εκ των παρά τή Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών ύπηρετούντων ή ύπηρετησάντων δις δέ τουλάχιστον ως ύψηλόν ή επικουρικών ή έκτάκτων καθηγγητών εύμενώς ύπο αυτής κρίσεως.

Άρθρον 5.

Τα πρακτικά της κατ' τό προηγούμενα άρθρα εκλογής

Άρθρον 6.

Της περί των αναγκαίων έδρων δια τή λειτουργίαν αυτών γνώσεως των υποδύλων αί κατ' τα προηγούμενα άρθρα ανασυγκροτούμεναι Σχολής Θεολογικής και Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης άμελλήτι προς τον Υπουργόν Θρησκευμάτων και Εθνικής Παιδείας ύποταται να ζητησούν τή γνώμην και των Προέδρων των δύο Πανεπιστημίων, μετά τήν ύπόδειχην της οποίας ύποφραστούται όπως δια Διαταγμάτων καθορίσθ τας έδρας, τακτικές ή έκτάκτους, των ως ανωτέρω Σχολών και προέβη εις προκήρυξιν των εξ αυτών κενών, σύμφωνόν τάς υπό της κειμένης νομοθεσίας προβλεπομένας προς Θεσμίαν προς ύπόδειχην ύποψηφιοτήτος, σύστασιν εισηγητικών ή επιτροπών, ύπόδειχην εισηγητικών εκθέσεων και λήψιν άποφάσεως εκ μέρους των οικείων Σχολών περί πλήρωσεως των κενών έδρων. Διά τήν πλήρωσιν των ανωτέρω θέτει ή διακηδικασία του Νόμου 5343/1932 περί οργανισμού του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Άρθρον 7.

Οί κατ' τό άρθρον 1 της παρούσης απόλυόμενοι καθηγγηται λαμβάνουν επί έξάμηνον από της δημοσιεύσεως της παρούσης πλήρεις τάς αποδοχάς των ως καθηγγητών του Πανεπιστημίου.

Άρθρον 8.

Καταργείται πάσα διάταξις άντικειμένη προς τήν παρούσαν Συντακτικήν Πράξιν, ής ή ισχύς άρχεται από της δημοσιεύσεως της εις τήν Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τή 27 Μαρτίου 1945.

Εν Ονόματι του Βασιλέως

Ο Αντιεπιτελής

† Ο Αθηνών ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Το Υπουργικόν Συμβούλιον

Ο Πρόεδρος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΔΑΣΗΡΑΣ

Τα Μέλη

- I. ΣΟΦΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΚΟΥΒΑΣ, Γ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΝΟΣ, ΝΟΒΑΣ, Κ. ΑΜΑΝΤΟΣ, Γ. ΣΙΑΒΡΗΣ, Γ. ΓΚΑΛΒΑΝΑΚΗΣ, Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, Γ. ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΣ, Π. ΒΑΝΤΗΣ, Α. ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ, Σ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Μ. ΥΡΟΓΟΡΑΑΤΟΣ, Γ. ΜΕΛΑΣ, ΣΙΜ. ΒΛΑΧΟΣ, Ν. ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ

Εθεωρήθη και έτέθη ή μεγάλη του Κράτους σφραγίδα

Εν Αθήναις τή 3 Απριλίου 1945.

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

Ν. ΚΟΥΒΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

ΑΝ. ΝΟΜΟΣ υπ' αριθ. 258.

Περί οργανικών των διατάξεων άφοροσών εις τήν Αιολικήν των Ελληνικών Τραπεζών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Πράττει το Υπουργικόν Συμβούλιον, όσιν ύποφραστούται και διατάσσομεν :

Σ ΕΝ ΚΟΡΕΑΙ
ΜΑΧΗΤΑΣ

γκοπος ἀπηύθυνε τῇ 10 λή-
; Ἀξιωματικούς καὶ τοὺς
ιχομένου Ἑλληνικοῦ Ἐκ-
τὸ ἀκόλουθον εὐχετήριο

ευθερίας καὶ τὴν κοιτίδα
Πατρίδα σας τὴν αἰωνίαν
ἅ ἀπευθύνει δι' ἑμοῦ πα-
τρός τὰ ἡρωϊκὰ τέκνα τῆς
α τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς
τος εἰς τὰς ἑσχατίας τῆς

, ὁ «οντιόβων πολέμου»
ἂ σὰς ὁδηγῆ ἀπὸ νίκης
δόξαν, καὶ ἡ Ἑπέσμα-
τίληψις τοῦ Γένους μας,
ἰς διαφυλάττει ἀτρότους
νυ πρὸς τὴν ἀνθρωπό-

σκέψεις εἶναι ἑστραμ-

λίνας τὸν ἔμαντοῦ αὐ-
βάρος τοῦ ἀξιώματος
μ εὐθῆναι τῆς ἀποστο-
ικρὸν ἑσαλεύθησαν οἱ
ιεν ἰσχύς. Ἄλλ' ἀκούω
καὶ ἐν ταύτῃ θαρρῶν
ελειοῦται».

ρι ἑμοῦ, Μακαριώτατε
γάριτος τοῦ Θεοῦ, σὺν
ἰπέστησας εἰς τὴν ἰδέαν
ἰον. Ἄλλὰ πρόσενξαι
εἰ' ἑμοῦ οἱ κυκλοῦντες
ρεῖς τε καὶ Ἱερεῖς καὶ
ι, ἐάν ποτε δεήσει, σὺ
εἰπεῖν» «ἐγὼ γὰρ ἤδη

ον ἐν τῇ προσευχῇ, ἵνα
ατος δῶ μοι πνεῦμα
ροσχέσεων καὶ ἐπισή-
ῆ ὥρα, τὸ ταπεινο-
ἐν τούτῳ κείται πᾶσα
ἀποστολῆς τοῦ Ἐπι-
φρονεῖν ὀφείλει, κατὰ
ρ δοκεῖ μᾶλλον μεί-
ιελές πᾶσιν καὶ μὴ τὸ

ἴρω ψυχὴν καὶ καρ-
νεῦμά Σου τὸ ἀγα-
ς, τὸ Πνεῦμα τῆς δυ-
ηφρονομίᾳ. Ὡς τὸ
αιδικῆς μου ἡλικίας
ου. «Ἐτοίμη ἡ καρ-
οῦεῖ ὁ δοῦλός Σου».

μέναι πρὸς σὰς καὶ αἱ προσευχαὶ τῶν γονέων, τῶν
ἀδελφῶν, τῶν συζύγων καὶ τῶν παιδιῶν σας καὶ αἱ
εὐχαὶ τῆς Ἐκκλησίας σὰς συνοδεύουν εἰς τὸν ἱερόν
ἀγῶνά σας καὶ ὅλοι ἀναμένομεν νὰ σὰς ὑποδεχῶ-
μεν μὲ χαρὰν, ἐπανερχομένους σώους καὶ νικητὰς
εἰς τὰ σπιτία σας.

Εἰς ἐνδειξιν τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης τῆς Ἐκ-
κλησίας καὶ τοῦ ἔθνους μας, ἀποστέλλομεν πρὸς
ὑμᾶς διὰ χειρῶν τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτε-
λείου Στρατοῦ ἀναμνηστικὸν ἀργυροῦν μετάλλιον μὲ
τὸ ἀήτητον σύμβολον τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἵνα φέ-
ρητε αὐτὸ ὡς ἔμβλημα τῆς νίκης καὶ ὡς φυλακτι-
ριον εἰς τὰ τετιμημένα στήθη σας.

Διάπυρος πρὸς Θεὸν ὑπὲρ ὑμῶν εὐχέτης

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Τῇ δὲ 21 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐλήφθη ἀπὸ ΑΣΔΑΝ
τὸ ἐξῆς Σῆμα :

Πρὸς Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος Σπυρίδωνα.

Εἰς σημερινὴν συγκέντρωσιν Τάγματος, εὐλογή-
σαντος Ἱεροκλήρουκ Χαρτίτωνος Συμειωνίδη, ἐκοινο-
ποίησα Μήνυμά σας πρὸς μαχητὰς Κορέας. Ἄπαντες
μαχηταὶ ὑποβάλλουσιν εὐγνώμονας εὐχαριστίας δι' εὐ-
λογίας Ὑμετέρας Μακαριότητος.

ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ
Ἀρχηγός Γ.Ε.Σ.

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝ. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΑΥΤΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ
ΠΡΟΣ ΠΑΓΙΩΣΙΝ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΕΝ ΤΟΙΣ
ΒΑΛΚΑΝΙΟΙΣ

Ὁ πρώτιστος παράγων τῆς ψυχικῆς ἐπαφῆς καὶ
συναδελφώσεως τῶν λαῶν εἶναι ἡ θρησκεία, ἥτις κα-
θιστᾷ τέκνα Θεοῦ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ δι' ἀρ-
ρήκτων συσφίγγει αὐτοὺς δεσμῶν. Ὅθεν ἡ Ἐκκλη-
σία ἔχει ὑψίστην ἐν τῷ κόσμῳ ἀποστολήν.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσα ἀποστολικὴν
τὴν ἴδρυσιν, ἔχει πρωτεύουσαν ἐν τοῖς Βαλκανίοις
λαοῖς θέσιν, διέδωκεν εἰς αὐτοὺς τὸν Χριστιανισμὸν
καὶ προώρισται καὶ πάλιν νὰ ἀρῆ ἔλας τὰς ἀντιθέσεις
καὶ νὰ συναδελφώσῃ ἐν πνεύματι Χριστοῦ τοὺς Ὀρ-
θοδόξους. Εἰς τὴν πολιτειακὴν καὶ κοινωνικὴν μετα-
μόρφωσιν, ἣν πρόκειται νὰ ὑποστῇ ἡ Ἰλλυρικὴ Χερ-
σόνησος, ἡ Ἑλλάς δέον νὰ πρωτοστατήσῃ, νὰ δώσῃ
ἐκ τῆς ἀρχαίας κληρονομίας τῆς τε ἐθνικῆς καὶ θρη-
σκευτικῆς καὶ ἐκ τοῦ ἀρχαιοπρεποῦς πολιτισμοῦ τὰ
πρῶτα στοιχεῖα. Εἰς ταῦτα ἡ παρούσα ἐθνικὴ κυβέρ-
νησις κέκληται νὰ δώσῃ τὴν νέαν δημοκρατικὴν ἐν-
νοίαν καὶ μορφήν. Αἱ καθεύδουσαι δυνάμεις τοῦ ἔθνους
καιρὸς πλέον νὰ ἀναρριπισθῶσι καὶ ἀναζωογονηθῶ-
σιν ὑπὸ τὴν αἰθερίαν πνοὴν τῆς ἀνορθωτικῆς κυβερ-
νήσεως πρὸς ἐγκλιματισμὸν τῶν νέων ἐκπολιτιστι-
κῶν ἰδεῶν. Μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως
ὁ Πατριάρχης Γεννάδιος ἔσωσε διὰ τῆς θρησκείας
τὸν ἐθνισμὸν καὶ τὸν βυζαντινὸν πολιτισμὸν, καὶ ἔχει-

ραχώγησε τούς Έλληνες εις τήν νέαν σταδιοδρομίαν. Ἴδου μία τριαστία δόναμις, ἣν ἐγκρύπτει εἰς ἑαυτήν ἡ Ἐκκλησία ἢ Ὁρθόδοξος, ἢ Ἀνατολική, ἢ νικᾷ ἄνευ στρατοῦ καὶ νὰ δαμάξη τινά τινους ἄνευ ὕπνου. Ἡ πατρικὴ στοργὴ καὶ ἡ δξυδέρκεια τοῦ Οἴκου. Πατριαρχεῖου δὲν ἤρκειτο μόνον εἰς τὸ νὰ διατηρήσῃ ἐν τῇ πίστει τῶν πατέρων τούς ὀρθοδόξους, ἀλλ' ἐφρόντισε νὰ προσπορίσῃται αὐτοῖς καὶ τὰ ἀγαθὰ τοῦ βίου. Διὰ τὴν ἀναπλήρωσιν τῆν ἐλλείπουσαν Κρατικὴν μέριμναν ἐπενόησε νέον εἶδος κοινωνικῆς ἀναδιοργανώσεως ἐντὸς τοῦ ἀχανοῦς τουρκικοῦ κράτους, δηλαδὴ, ἵνα συσφίγξῃ ἐπὶ πλέον τούς ἐθνικοὺς καὶ θρησκευτικοὺς δεσμοὺς τῶν ὑπὸ τὴν στυγεράν δουλείαν Χριστιανῶν εἰσῆγαγε τὸν θεσμόν τῶν κοινοτήτων. Αἱ τελείως ὠργανωμένα ἐπὶ τουρκοκρατίας ἐλληνικαὶ κοινότητες ἀπέδωκαν τόσῳ ἀγλαοῦς καρπούς, ὥστε ἠνάγκασαν τὸν τύραννον ν' ἀναγνωρίσῃ ἐξαιρέτα εἰς πολλὰς ἐξ αὐτῶν προνόμια. Αἱ κοινότητες ἦσαν αἱ κατὰ τὸν μεσαίωνα ἐλευθεραὶ, οὕτως εἶπειν, πόλεις τῆς Εὐρώπης ἐν Τουρκίᾳ, αἵτινες κατεστάθησαν τὰ κέντρα τῶν γραμμάτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, οἷον τὰ Ἰωάννινα, ἡ Μοσχόπολις, ὁ Ἄθως, αἱ Κυθωνίαι, τὰ Ἀμπελάκια κ.ἄ. Εἰς τὸν θεσμόν τούτον ὀφειλομένη ἔθνη ἐθνικὴν ἐνότητα, τὴν διατήρησιν τοῦ ἐλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς βυζαντινῆς πολιτικῆς κληρονομίας, ἣτις διεσώθη εἰς τοὺς κόλπους τῶν ἀρχαίων οἰκογενειῶν, αἵτινες ἀπετελοῦσι τὴν ἀριστοκρατίαν τοῦ γένους. Τούτων πολλὰ διεσώθησαν μέχρι σήμερον. Ἄλλῃ ὀργάνωσις φύσεως οἰκονομικῆς διατελοῦσα ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τῆς Ἐκκλησίας ἦσαν τὰ ἐσθιαφία ἢ ρουφέτια, εἶδος ἐμπορικῶν ἢ ἐπαγγελματικῶν ἐπιμελητηρίων, ἀφ' ὧν ἐτροφοδοτοῦντο αἱ κοινότητες καὶ παρ' οἷς ἀνεδείχθησαν οἱ μεγάλοι εὐεργεταὶ τοῦ γένους. Αἱ δύο αὗται ὀργανώσεις διετήρουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοὺς ναοὺς, τὰ σχολεῖα καὶ τὰ φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα καὶ διεξήγον τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον. Κατὰ ταῦτα, ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία δι' εὐστροφίας πολιτικῆς καὶ διὰ τῆς πολυμεροῦς δράσεως ἦτο κράτος ἐν κράτει.

Ἄλλ' ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐποχῇ ἔχει ὡς σπουδαιοτέραν ἀποστολὴν ἡ Ἐκκλησία νὰ συγκρατήσῃ τοὺς πιστοὺς εἰς τὰς πατρίους ὑγιεῖς ἀρχάς, τὰς τε οἰκογενειακάς καὶ κοινωνικάς, καὶ νὰ προφυλάξῃ αὐτὰς ἀπὸ τῆς λύμης τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ τῆς ὕλοφροσύνης. Ὁ Χριστός, ἵνα προλάβῃ τὰς ἐργατικὰς ἐξεγέρσεις καὶ κάθε σκέψιν κοινοκτημοσύνης, εἰς μὲν τοὺς πλουσίους ἔλεγε: «Δότε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν τοῖς χρεῖαν ἔχουσιν καὶ κακῶς πάσχουσι καὶ ἔξετε θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς», ἵνα δὲ συγκρατήσῃ τοὺς πτωχοὺς ἐντὸς τῶν ὀρίων τῆς ὑπομονῆς καὶ νομιμοφροσύνης, ἐξήγγειλεν αὐτοῖς τὸν μακαρισμόν: «ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

Καὶ ἄλλο μέτωπον ἀγῶνων ἔχει ἡ Ἐκκλησία. Ὁ ὕλισμός καὶ ὁ τεκτονισμὸς καὶ ὁ σιωνισμὸς εἶναι τρεῖς ἐπάρατοι δυνάμεις, αἵτινες ἐλλοχεύουσι καὶ παρ' ἡμῖν, ἐπαπειλοῦσαι νὰ διασαλεύωσι τὰ θεμέλια τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος. Εἰς τὰς στυγνὰς ταύτας ἡμέρας τοῦ ἀφόρητου πόνου, τῆς τραγικῆς δυστυχίας καὶ ἀπελπισίας, ὁ λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου

εἶναι ὁ μόνος ἀγαθὸς ἀγγελός, ὅστις δύναται ἰχύσει τὸ βάλσαμον τῆς παρηγορίας εἰς τὰς τελευτὰς ψυχάς. Μεγάλη ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ λόγου ῥου τομώτερος κατὰ Παῦλον, τὴν μάστιγα, ὅτι συμγῶσι τὰ ἄλλα ἠθροπλαστικὰ βήματα. Κατὰ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ἡ τοῦ Θεοῦ λόγος ἔλλειψις θὰ εἶναι τὸ ὀλιβερόν προμήρημα τῆς συντελείας τοῦ αἵωνος τοῦτου. Ἐσχάτως ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ εἶχε συγκεντρώσει κατὰ περιφερείας τοὺς ἱερεῖς καὶ δι' ἀπεσταλμένων ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰς δεούσας ὀδηγίας πρὸς καταπολέμησιν τῶν πολυαριθμῶν προπαγανδῶν, αἵτινες ὑπὸ νέαν πρωτοφανῆ δυνάμειν κατέκλυσαν τὸ πανελλήνιον καὶ παρασύρουσι τωρηδὸν τοὺς ἀπλοϊκώτερους καὶ δι' ἐντέγων κηρυγμάτων καὶ ἄλλων δολίων μέσων τυφλῶν ὀδηγοὶ προάγουσιν αὐτοὺς εἰς τὸ κράτος τοῦ Σατανᾶ. Διακεκριμένος ἀρχιμανδριτῆς τῆς ἐν Ἀμερικῇ (Ἁγιος Λουδοβίκος) Στρατευομένης Ἐκκλησίας, παραμεινας χάριν τῆς ὑγιείας τοῦ ἐπὶ ἕνα μῆνα εἰς Αἴγιναν, μοὶ ἐδιηγήθη τὰ θαύματα τῆς τῶν λεγομένων «Εὐαγγελικῶν» στυγεράς δράσεως. Εἰς τὸ χωρίον Χαλασμένη ὑπάρχοῦσι δὲ εὐαγγελικοὶ! ὧν ἐπὶ κεφαλῆς ἡ οἰκογένεια τοῦ ἐν Λαύρᾳ ἀποθανόντος Σπυρίδωνος Καμπανίου ἱατροῦ, οὕτινος καὶ ἄλλος συγγενῆς, ἐπιλοποιοὺς ἐνταῦθα, εἶναι πρόεδρος τῶν αἰρεσιωτῶν τούτων. Ὁμολογῶ ἔτι λυποῦμαι πολὺ, διότι καταισχύουσι τὴν μνήμην τοῦ ἀποικομένου Λαυριώτου ἀδελφοῦ.

Ὅποιαν τεραστίαν σημασίαν ἔχει διὰ τὴν ἐθνικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀναγέννησιν ἡ Ἐκκλησία, μαρτυρεῖ ἡ ἱστορία. Ὁ μέγας Κωνσταντῖνος μετέφερε τὴν ἔδραν αὐτοῦ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν νέαν Ρώμην, διότι ἐνταῦθα εἶχε μεγαλητέραν δύναμιν ὁ χριστιανισμὸς, καὶ ὠνόμαζεν ἑαυτὸν ἐπίσκοπον ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας, συγκαλέτας καὶ τὴν Ἀ' Οἰκουμένην Σύνοδον, διὸ καὶ ἀνηγορεύθη ἱσαπόστολος καὶ ἅγιος τῆς Ἐκκλησίας. Ἐκτοτε ὑπῆρχε στενὴ συνεργασία Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας. Ἐπὶ Βυζαντινῶν ἡ βασιλικὴ πορφύρα εἶχε συνυφανθῆ μετὰ τοῦ ἀρχιερατικοῦ μανδύου, ἕως οὗ ὅλα τὰ αὐτοκρατορικὰ ἐμβλήματα περιήλθον εἰς τὸν ἀρχιερέα. Ἡ Ἑλλάς ἠδύνατο κάλλιστα νὰ καταστή τὸ κέντρον τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἐκκλησίας. Ἐχει ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς τοῦτο στοιχεῖα καί, ἐπὶ πλέον, διότι ἡ Ἐκκλησία ἐνταῦθα συνειργάσθη πάντοτε ἀρμονικῶς μετὰ τοῦ Κράτους, ὡς μαρτυρεῖ καὶ ἡ ἐθνικὴ ἐξεγέρσις τοῦ 1821, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται μία στιβαρὰ χεῖρ, ἣτις θὰ ἐνώσῃ τὰς παραλελυμένας δυνάμεις αὐτῆς καὶ θὰ κατευθύνῃ αὐτὰς πρὸς τὸν ὑψηλὸν σκοπὸν τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ, ὅστις διὰ τῶν φίλων δυνάμεων καὶ συμμάχων ἐγκαινιάζεται καὶ ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν. Ἐκκλησία καλῶς συγκεροτημένη προῦρισται νὰ χειραγωγῆσιν τὸν ἐλληνικὸν λαόν, ὅστις εἶναι φύσει θρησκευτικὸς, εἰς τὸ ὑψηλὸν καθήκον διὰ τὴν δημιουργίαν τῆς νέας Εὐρώπης.

Ἄλλὰ τίς καὶ ὁποῖος πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἐκλεκτός τοῦ Θεοῦ, ὅστις θὰ ἐνώσῃ τοὺς πιστοὺς, καὶ θὰ φέρῃ τὴν λαοσωτέραν εἰρήνην καὶ πέραν τῆς Ἑλλάδος; Αἱ Ἀθῆναι, ὡς ἔχουσι νῦν τὰ πράγματα, εἶναι τὸ πνευματικὸν καὶ ἐκκλησιαστικὸν κέντρον ὄλων τῶν

Βαλκανίων λαών. Ἐντεῦθεν ἀπὸ 100 ἐτῶν ἐκπορεύε-
ται πᾶσα ὕψηλὴ ἐκπολιτιστικὴ ἰδέα. Τὸ Ἑλληνικὸν
Πανεπιστήμιον εἶναι τὸ πρῶτον καὶ τελειότερον καὶ
νῦν ἔτι ἐν τῇ Ἰλλυρικῇ Χερσονήσῳ. Ἐντεῦθεν προ-
ῆλθον οἱ διαπρεπεῖς θεολόγοι καὶ κληρικοί, οἵτινες
ἐν Ρουμανίᾳ, Σερβίᾳ καὶ Ἀλβανίᾳ ἐπεδίωξαν καὶ
ἐπέτυχον, κατ' ἀπομίμησιν τῶν Ἑλλήνων, τὴν χει-
ραφέτησιν τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῶν Πατριαρχείων·
ὄθεν καὶ ἡ ὀργάνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων εἶναι
συγγενής, ἵνα μὴ εἶπω ἢ αὐτῇ. Ἐκ τούτων τῶν συν-
θηκῶν προκύπτει ἡ ἀνάγκη, ἵνα ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀθηνῶν ἢ φυσιογνωμία διαβαλκανικὴ (οἷος περί-
που εἶναι ὁ νῦν προκαθήμενος) πρὸς ἐπίτευξιν τῆς
ἐν ἐνὶ πνεύματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ ἐνώσεως τῶν χρι-
στιανῶν. Αὕτη θὰ προπαρασκευάσῃ καὶ τὴν πολι-
τικὴν ἔνωσιν τῶν μικρῶν τούτων κρατῶν, οἷον κατ'
οὐσίαν ἀπετέλουν ταῦτα εἰς ὁμοσπονδιακὸν κράτος
εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
ὄντα· ὀφείλομεν νὰ διακηρύξωμεν, ὅτι ἐν τοῖς Βαλ-
κανίοις ἡ ἀνεξιθρησκεία εἶναι μεγάλη ἀρετὴ καὶ κύ-
ριον γνώρισμα τῶν ὀρθοδόξων. Ἐνταῦθα αἱ δογμα-
τικαὶ ἀντιθέσεις σπανίως ἀποτελοῦσι θέμα συζητή-
σεως καὶ ἀφορμὴν διενέξεων, οὐδ' ἔχει νὰ παρουσιάσῃ
ἡ ἱστορία θρησκευτικούς ἀγῶνας καὶ ἐμφυλίους σπα-
ραγμούς, οἷους ἐν τῇ Δύσει. Ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν
ἱπποτῶν τῆς Ρόδου οἱ τοῦ καθολικοῦ δόγματος, οἱ
φραγκολεβαντίνοι, ἐπληθύνθησαν ἐν ταῖς νήσοις τοῦ
Ἀρχιπελάγους καὶ δὴ ἐν ταῖς Ἰονίοις. Τοῦτο δὲ
ἐδημιούργησε προστριβὰς παρὰ τοῖς ἀναμεικτοῖς τού-
τοις καὶ ἤρχισεν ὁ ἀμείλικτος ἀνταγωνισμὸς τοῦ πλη-
θυσμοῦ· ἔχομεν καὶ θρησκευτικὴν ὡς ἐκ τούτου κίνη-
σιν ζωηράν καὶ θεολογίαν καὶ φιλολογίαν. Εἶναι δὲ
πανθομολογούμενον ὅτι τὸ θρησκευτικὸν αἰσθημα
παρὰ τοῖς νησιώταις τούτοις εἶναι βαθύτερον ἢ παρὰ
τοῖς Ρουμελιώταις. Ἀλλά, ὅπως ὁ Ἕλληγν σέβεται
τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις τῶν ἄλλων, ἀξιοῖ, ἵνα
καὶ οἱ ἄλλοι σέβωνται τὰς ἰδικὰς του. Τοῦτο εἶναι τὸ
δεύτερον γνώρισμα ὄλων τῶν Βαλκανίων. Τὸ πλέον
εὐθιχτον σημεῖον τῶν ἀρχῶν αὐτῶν εἶναι ἡ θρησκεία.
Ἐξεγείρεται ἡ συνείδησις αὐτῶν κατὰ τῆς προπα-
γάνδας καὶ τοῦ προσηλυτισμοῦ, ὃν θεωροῦσιν ὡς
ἀπαίσιον λείψανον τῆς ἱερᾶς ἐξετάσεως καὶ γνώρισμα
βαρβάρων λαῶν καὶ μὴ πεπολιτισμένων. Ἐν Ἀλθα-
νίᾳ οὐδόλως ἐμποδίζει ἡ θρησκευτικὴ διαφορὰ χρι-
στιανούς καὶ μωαμεθανούς νὰ ζῶσιν ἐν ἀγαστῇ ἁρμο-
νίᾳ, ἣτις διευκόλυνε μεγάλως καὶ τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν
ἐνότητά πρὸς δημιουργίαν τοῦ κράτους. Ἡ ἀνεξι-
θρησκεία καὶ ἡ θρησκευτικὴ ἐλευθερία εἶναι ὁ πρό-
δρομος τῆς ἐθνικῆς καὶ πολιτικῆς ἐνότητος, καὶ πα-
ράδειγμα τηλαυγῆς ἢ Ἀμερικῆς. Πέποιθα, ὅτι οἱ ἐξ
Ἀμερικῆς προερχόμενοι Βαλκάνιοι θὰ χρησιμεύσωσι
μεγάλως εἰς τοῦτο πρὸς ἄρσιν τῶν πολιτικῶν καὶ
ἐθνικῶν διαφορῶν, ὅπερ θὰ ἀποτελέσῃ τὸ κρηπίδωμα
καὶ τὴν στερεὰν βᾶσιν διὰ τὴν δογματικὴν ἐνότητά.
Οὕτως ἡ Ἐκκλησία θὰ καταστῇ ὁ πρωτοπόρος τῆς
διαδόσεως τῶν ὑψηλῶν ἐκπολιτιστικῶν ἀρχῶν διὰ
τὴν γένεσιν τῆς νέας Εὐρώπης μετὰ τοῦ Πανεπιστη-
μίου τῆς Θεσσαλονίκης, μεταρρυθμιζομένου εἰς Βαλ-
κανικὸν Ἰνστιτούτον καὶ φυτώριον. Φρουρὸς ἄγρυ-

πνος καὶ θεματοφύλαξ τῆς τιμαλφοῦς κληρονομίας τοῦ
Βυζαντίου, ἣν διετήρησε καὶ περιεφρούρησεν ὡς κό-
ρην ὀφθαλμοῦ ἐν τῇ οἰκογενείᾳ, εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ
Ἐκκλησία. Τὰ ἐξηγενησιμὰ ἦθη καὶ ἔθιμα μαρτυ-
ροῦσι τοῦτο.

Πόσα λοιπὸν δύναται ἡ Ἐκκλησία νὰ συνεισφέρῃ
εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ νέου κόσμου, εἰς τὴν τελεσιουρ-
γουμένην Θεοῦ εὐδοκίᾳ νέαν κοσμογονίαν, ἣτις θὰ συν-
τελεσθῇ διὰ τῆς διδασκαλίας καὶ προπαγάνδας τῆς
Ἐκκλησίας· θὰ ἀναγνωρίσωσιν ἑαυτοὺς Ἕλληνες καὶ
λοιποὶ Βαλκάνιοι ὡς ἀπογόνους καὶ κληρονόμους
τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ κόσμου, ὅστις ἐπὶ 1500 ἔτη
ἦτο ὁ κύριος τῶν τυχῶν ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου. Ἡ
θεία πρόνοια βούλεται ν' ἀναβιδάσῃ τὸν ἑλληνισμὸν
καὶ πάλιν εἰς τὴν περιωπὴν ἐκείνην διὰ τῆς ἐνώσεως
τῶν ἐν τῇ πίστει ἀδελφῶν λαῶν διὰ νὰ συνεχίσῃ τὸ
ἔργον τοῦ πολιτισμοῦ, τοῦ μεγαλειώδους ἐκείνου
κλασσικοῦ πολιτισμοῦ, ὃν ἀνεζωογόνησαν πάλαι
ποτὲ ἐν Εὐρώπῃ οἱ λογάδες τοῦ Βυζαντίου, εὐρόντες
θερμὴν φιλοξενίαν καὶ ἐγκολπωθέντες ὑπὸ τοῦ χρι-
στιανικοῦ κόσμου. Ἡ ἀναγέννησις, ἡ προελθοῦσα
τότε ἐκ τῆς συνεργασίας τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ εὐρωπαϊ-
κοῦ πνεύματος, διεδόθη ἀστραπιαίως εἰς ὀλόκληρον
τὸν κόσμον καὶ κατέβαλε στερεὰ τὰ θεμέλια εἰς τὸ
ὑπέρλαμπρον ἔργον τῆς δημιουργίας τοῦ Νέου κό-
σμου, τῆς Ἀμερικῆς, ἣτις κατὰ βάσιν Εὐαγγελικὴν
διέορθε τὸ μεσότοιχον τῶν ἐθνῶν καὶ συνηδέλωσε
τοὺς διαφόρους λαούς. Τοῦτο εἶχε κατορθώσει ἐπὶ
Βυζαντινῶν ἡ Ἐκκλησία καὶ ἐσυνέχισεν ἐπὶ πολὺ καὶ
μετὰ τὴν ἄλωσιν νὰ ἔχῃ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Βαλκα-
νίου καὶ αὐτοὺς τοὺς Ρώσους ὡς ἀπεδείξαμεν. (Βλ.
«Πατριαρχικῆς Ἱστορίας» τὸ κεφάλαιον: «Ἡ εὐρετι-
κὴ δράσις τοῦ Πατριαρχείου ἐν τῇ διασπορᾷ. — Αἱ
πρὸς τὴν Ρωσίαν καὶ τὰ Βαλκάνια κράτη ἐκδουλεύ-
σεις» σ. 148 ἐ.). Ὅταν ἔγραφον ταῦτα δυστυχῶς δὲν
εἶχεν ἀκόμη ἐκδοθῆ τὸ περίλαμπρον βιβλίον τοῦ φί-
λου καθηγητοῦ κ. Γρηγ. Παπαμιχαήλ «Μάξιμος ὁ
Γραικός, ὁ πρῶτος φωτιστὴς τῶν Ρώσων» (Ἀθη-
ναί 1951), τὸ ὁποῖον τρανώτατα ἀποδεικνύει τί ἠδύ-
νατο νὰ ἐπιτελέσῃ ἡ Ἐκκλησία μετὰ τοὺς Ἀγιορείτας,
διότι Ἀγιορείτης ἦτο ὁ Μάξιμος, καὶ ὁ πρῶτος Οἰ-
κουμενικὸς Πατριάρχης Νήφων ὁ Διονυσιάτης, ὅστις
ὠργάνωσε τὴν Ρουμανικὴν Ἐκκλησίαν, ὡς ἐπίσης ὁ
Παῖσιος τῆς Σερβίας, ὁ Ζαχαρίας τῆς Ἀλβανίας, ὁ
πνευματικὸς τοῦ Σκενδέρβεγ. Ὁ ἄθως ἔδωκε τὸ
παράδειγμα τῆς συναδελφώσεως καὶ συνέπηξε τὴν
«Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν» πρὸ 1.000 ἐτῶν. Τὸ Οἰ-
κουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἔκαμε μίαν γενναίαν χει-
ρονομίαν καὶ ἦρε τὸ βουλγαρικὸν σχίσμα καὶ ἀνε-
γνώρισε τὸ αὐτοκέφαλον τῆς Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας.
Προῦχώρησε καὶ περαιτέρω διὰ τῆς συστάσεως Πα-
τριαρχείου ἐν Σερβίᾳ, Ρουμανίᾳ καὶ Ρωσίᾳ, ἀνεγνώ-
ρισεν εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῶν κρατῶν τούτων μεγα-
λητέρας ἐλευθερίας καὶ πλήρη ἀνεξαρτησίαν. Ἀλλ'
ἔπραξεν, ἵνα περιποιηθῇ τὰς ἀδελφὰς ταύτας Ἐκκλη-
σίας, τὸ ἀντίθετον ἐκείνου, ὅπερ ὑποστηρίζομεν ἡμεῖς
εἰς τὴν «Πατριαρχικὴν Ἱστορίαν», ἀποκέντρῳσιν ἀπὲρ
συγκεντρώσεως, καὶ ἔβλαψεν ἀντὶ τὸ νὰ ὠφελήσῃ, κατὰ
τὴν ταπεινὴν μου γνώμην· ἀπεδείχθη πλέον, ὅτι:

ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΘΑΥΜΑΤΑ;

«Δείξον ἡμῖν σημεῖον καὶ πιστεύσομεν», λέγουν σήμερον πολλοὶ ἀπὸ ἐκείνους ποὺ θέλουν νὰ περῶσιν ὅλα τὰ πράγματα ἀπὸ τὸ μικροσκόπιον. Νομίζουν πῶς, ἂν ἴδωσιν κάποιαν μεγάλην, ὑπερφυσικὴν ἔνδειξιν τῆς δυνάμεως, κάποιον θαῦμα, δὲν θὰ ἔχουν τότε δυσκολίαν νὰ πιστεύσουν τὰ ὑπερφυσικά γεγονότα, τὰ θαύματα τοῦ χριστιανισμοῦ, καὶ νὰ ἀλλάξουν τελείως τὴν στάσιν τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας των.

Ἄς ἔχωμεν ὅμως ὑπ' ὄψει τὰ ἑξῆς: Ὁ Θεός, χάριν τῶν Ἰσραηλιτῶν, διεχώρισε τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης τὰ νερά εἰς δύο διὰ νὰ περάσουν ὡς ἀπὸ ξηράν. Ἐρριψε δι' αὐτοὺς τὸ μάννα ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ ἔβγαλε νερὸν ἀπὸ βράχον. Κατέστρεψε τὰ τεῖχη τῆς Ἰεριχοῦς καὶ τοὺς ἔδωκε τὴν Γῆν τῆς Ἐπαγγελίας. Δὲν ἐπέρασεν ὅμως πολὺς καιρὸς καὶ οἱ Ἰσραηλίται ἤρχισαν νὰ προσκυνοῦν τῶν ἰθνηκῶν τὰ εἶδωλα.

Ὁ Χριστός, μετὰ τὴν βάπτισίν Του εἰς τὸν Ἰορδάνην, ἤνοιξεν, ὡς γνωστὸν, τὰ μάτια τυφλῶν, ἐχόρτασε πεινασμένους, ἠνώρθωσε κατακοίτους, ἐκαθά-

τὸ συγκεντρωτικὸν σύστημα εἶναι τὸ ἀρτιώτερον καὶ ὠφελιμώτατον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Ὁ κλεινὸς ἱεραπόστολος τῆς Ρωσσίας Μάξιμος ὁ Γραικὸς διέγνω, ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ διάσπασις ἦτο ἡ αἰτία τῆς ἐπικρατήσεως τῶν Τούρκων καὶ προσεπάγεται τὸ ἀποστολικὸν «εἰ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπ' αὐτῶν ἀναλωθῆτε» (Παπαμιχαὴλ ἐνθ. ἀνωτ. σ. 183) καὶ προκηρύττει, ὅτι, ἐὰν διορθώσωμεν ἑαυτοὺς καὶ ἐργασθῶμεν, θὰ ἔλθῃ καιρὸς ν' ἀνασυκοροτηθῇ τὸ κράτος τοῦ Μ. Κωνσταντινου, καὶ τὴν ἀρχὴν ἐγκαινιάζει ὁ ἴδιος, ἐνώσας τὰς ἀγρίως διαμαχομένας Ρωσσίας καὶ ἀπαλλάξας τὸν Ρωσικὸν λαὸν τῆς ὀλεθρίας λύμης τῶν αἰρέσεων. Ταῦτα δ' ἀγαγὼν εἰς πέρας ἐζήτησε παρὰ τοῦ τσάρου τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ πατριώτης λευίτης ἐκείνος (σ. 58). Τύχη ἀγαθὴ καὶ Θεοῦ εὐδοκίᾳ ἐπὶ τοῦ εὐκλεοῦς θρόνου τοῦ Μιχαὴλ Ἀκομινάτου, τοῦ θερμουργοῦ ἐκείνου Ἑλληνοῦ πατριώτου, κάθηται ὁ κύρ Σπυρίδων, ὅστις θὰ θελήσῃ νὰ μιμηθῇ τὸν συμπατριώτην του Μάξιμον καὶ νὰ ἐνεργήσῃ ὑπὲρ τῶν καταδυναστευομένων χριστιανῶν τῆς Ἰλλυρικῆς Χερσονήσου. Ὡς πολυπράγμων δέ, μεγαλεπήβολος καὶ παλαίμαχος, ἄς μὴ διστάσῃ ν' ἀναλάβῃ τὸν πνευματικὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς καταδικωμένης ἐν ταῖς ὁμόροις ἀδελφαῖς Ἐκκλησίαις θρησκείας. Καὶ εἶναι λαμπρὰ εὐκαιρία τώρα, μετὰ τὰς σεμνὰς Παυλικὰς ἐορτάς, νὰ ἐξορμήσῃ μὲ τὸ κύρος τῆς περιωπῆς του, ἐνδυσάμενος τὴν πανοπλίαν τοῦ Χριστοῦ, πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ κινδυνεύοντος Χριστιανισμοῦ, ὑπὲρ οὗ τόσον ἠγωνίσθη καὶ τόσα ἔπαθεν ὁ τῶν ἐθνῶν Ἀπόστολος. Ἡ δόξα τοῦ Μακαριωτάτου ἐπὶ τούτῳ ἔσται ἀφθιτος, ὁ δὲ ἅγιος Θεὸς νὰ πέμψῃ ἄνωθεν τὴν ἀρωγὴν πρὸς τοιοῦτον καλλίνικον ἀγῶνα.

† Ὁ Κορυτσαῦς ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΚΟΥΡΙΑΣ

ῖσε λεπρούς, εὐηργέτησεν ἀπογοητευμένους καὶ ἀνέστησε νεκρούς. Νομίζετε ὅτι ἀνεγνώρισαν τοῦτο καὶ τὸν ἐπίστευσαν ὡς Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ Θεόν; Ὁχι! Ἀπεναντίας, τὸν ἐσταύρωσαν.

Ἴσως θὰ εἰποῦν μεριζοί: Ὡ, αὐτὸ ἔγινε πρὸ χρόνων πολλῶν, πρὸ αἰώνων. Τώρα τὰ πράγματα εἶνε διαφορετικά. Ἐὰν τὰ θαύματα ἐξεῖνα ἐγίνοντο τώρα, εἰς αὐτὸν τὸν φωτισμένον εἰσοστὸν αἰῶνα, ἡμεῖς, οἱ πολιτισμένοι καὶ προωδημένοι, θὰ παρεδεχόμεθα αὐτὰ ἀμέσως ὡς ἀπακαλύψεις καὶ ἐκδηλώσεις ἀπὸ Θεοῦ. Ἐὰν μόνον ἐβλέπομεν καὶ ἠκούομεν ὅσα εἶδον καὶ ὅσα ἤκουσαν οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἁγίων, δὲν θὰ εἴχομεν δυσκολίαν νὰ ἀναγνωρίσωμεν ὅ,τι καὶ ὅσα πρέπει νὰ κίωμεν, καὶ θὰ τὰ ἐκάμομεν.

Ἄλλὰ προτοῦ δπωσδήποτε νὰ καυχηθῶμεν, ἄς ἐξετάσωμεν ὀλίγον τὸν ἑαυτὸν μας.

Πρὸ 3000 περίπου χρόνων ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ ἐδήλωσε πρὸς τὸν προφήτην Δανιὴλ: «Καὶ σὺ Δανιὴλ ἔμφραξον τοὺς λόγους καὶ σφράγισον τὸ βιβλίον ἕως καιροῦ συντελείας, ἕως διδαχθῶσι πολλοὶ καὶ πληθυνθῆ ἡ γνώσις» (Δανιὴλ 12, 4). Πολλὰ χρόνια ἐπέρασεν ἀπὸ τότε, χρόνια μεγάλων τοῦτ' αὐτὸ θανμάτων. Ὁ ἠλεκτρισμός, τὸ αὐτοκίνητον, ἡ «ατομικὴ ἐνέργεια», τὸ προωθούμενον ἀεροπλάνον, τὸ ραντάρ κ.τ.λ. ἠμποροῦν ὅλα νὰ θεωρηθῶσιν ὡς μεγάλα θαύματα πρὸ τῶν ματιῶν μας. Ἐχομεν ἀρὰ γε πεισθῆ ἀπὸ αὐτὰ καὶ ἔχομεν γίνεи πραγματικῶς τέλειοι ἄνθρωποι, ἢ εἴμεθα ὅπως ἦσαν καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Χριστοῦ, ἀμετανόητοι καὶ ἀμετάπειστοι; Ἄς δώσωμεν τὴν ἀπάντησιν ὁ καθεὶς εἰς τὸν ἑαυτὸν του.

Κατὰ τὸ 1951 αἱ Ἠνωμ. Πολιτεῖαι ἔχουν ἐξοδεύσει 1.900.000.000 διὰ τὰ ἀλκοολικὰ ποτὰ καὶ 10.200.000.000 διὰ διασκεδάσεις. Ἀνάλογα ποσὰ ἔχουν δαπανήσει καὶ ἄλλα κράτη. Καὶ αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅτι ὄχι μόνον δὲν λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι τὰ καθημέραν θαύματα, ἀλλὰ καὶ ἐνεργοῦν ἀντιθέτως.

Εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ πλουσίου ἀνθρώπου καὶ τοῦ Λαζάρου ὁ πλούσιος ζητεῖ ὅπως ὁ Λάζαρος σταλῇ πρὸς τοὺς ἐν τῇ γῇ ἀδελφοῦς του (τοῦ πλουσίου) διὰ νὰ προσπαθήσῃ νὰ τοὺς κάμῃ νὰ μετανοήσουν. Ἴδου ὅμως τί ὁ Ἀβραὰμ ἀπαντᾷ: «Ἐχουσι τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφήτας· ἄς ἀκούσωσιν αὐτούς». Ἄλλ' ὁ πλούσιος φοβεῖται, ὅτι μόνον ὁ ἀπλὸς λόγος τοῦ Θεοῦ ἐνδέχεται νὰ μὴ εἶνε δι' αὐτοὺς ἀρκετός. Κάμνει ἐκκλησίαν διὰ θαῦμα. Εἶναι ὡσὰν νὰ λέγῃ: «θέλουν νὰ ἴδωσιν σημεῖον»· διότι ἴδου τί προσθέτει: «Ὁὐχί, πάτερ Ἀβραὰμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν ὑπάγῃ πρὸς αὐτούς, θέλουσι μετανοήσει». Προσέξατε τώρα τὴν ἀπάντησιν τοῦ Ἀβραὰμ: «Ἐὰν τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς Προφήτας δὲν ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν θέλουσι πεισθῆ» (Λουκ. 16, 31) Εἶνε ἄξιον τοῦτο πολλῆς προσοχῆς. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπέδειξε τετραγωνικώτατα τὸ σημεῖον αὐτό. Ἐπέτρεψε τὸν ἄλλον Λάζαρον, τῆς Βυθανίας, νὰ ἀποθάνῃ. Οἱ Ἰουδαῖοι τὸν εἶδον νεκρὸν· περιετύλιξαν, κατὰ τὴν τότε συνήθειαν τοῦ τόπου, τὸ κρερὸν καὶ ἄψυχον σῶμα

12) Περί ανεγέρσεως Διδακτηρίων καθ' ἅπαν τὸ Κράτος.

13) Περί Σωματικῆς Ἀγωγῆς τῶν νέων.

14) Περί διαρρυθμίσεως τῶν Δημοσίων ἱερατικῶν Σχολῶν.

Εἰς τὸ ἐπόμενον ἄρθρον μας θὰ ἀσκήσωμεν τὴν κριτικὴν μας ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω σχεδίων νόμων καὶ θὰ ἀποκαλύψωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῶν μεταρρυθμιστῶν.

ΘΩΜΑΣ Π. ΟΥΛΗΣ

Καθηγητῆς

ΕΘΡΤΟΛΟΓΙΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΙ

Ο ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΜΥΡΕΩΝ ΙΕΡΑΡΧΗΣ

Ἡ σημερινὴ λαμπρὰ ἐορτὴ μας ἐπιβάλλει ν' ἀνυψώσωμεν τὰ ὄμματα τῆς ψυχῆς μας διὰ νὰ κατανοήσωμεν καὶ θαυμάσωμεν τὸ μεγαλεῖον τῶν σεπτῶν ἐκείνων μορφῶν τῆς Ἐκκλησ. μας ἱστορίας, αἵτινες μὲ τὰς ἐξόχους ἀρετὰς καὶ τὰ θαυμάσια κατορθώματά των ὑπῆρξαν οἱ δημιουργοὶ τῆς δόξης καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς Ἐκκλησίας μας.

Εἰς μίαν δὲ στεῖραν καὶ ἄγονον ἐποχὴν, οἷα ἡ σύγχρονος, εἶναι εὐλόγος καὶ δεδικοιολογημένη ἡ νοσταλγία μας πρὸς τὰς ἱεράς ἐκείνας φυσιογνωμίας, ἃς ἐπλαισίον ὁ φωτιστέφανος τῆς πραγματικῆς ἀγιότητος.

Τὸ μελισταγὲς στόμα τῶν πατέρων ἐκείνων ὡς θεῖος κρουνοὺς ἐξέχεεν ἀενάως πρὸς πάντας τὰ γλυκύφθογα ῥήματα τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἡ δὲ φιλάδελφος καρδιά των ὡς ἀστείρευτος πηγὴ ἐσκόρπιζεν εἰς τοὺς περὶ αὐτοὺς τὰ ἐλέη καὶ τὰς εὐεργεσίας των, ποὺ ἐθέρμαινον τὸν ζῆλον, ἀνεπτέρωνον τὸ φρόνημα, ἐκράτουνον τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν ἐν τῷ προσώπῳ αὐτῶν ἐξυψοῦτο ἡ θρησκεία, ἐδοξάζετο ὁ Χριστός. Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ πᾶνσεπτος Νικόλαος. Ἱεράρχης ἡθικοῦ ὕψους καὶ ἀξιοθαυμάστου μεγαλείου. Κατόρθωσεν εἰς τὸ βραχὺ διάστημα τῶν ἐτῶν τῆς ἀρχιερατείας του νὰ ἐξφυγενίση ἡθικῶς τὸ ποίμνιόν του.

Τὴν ζωὴν του δὲν ἐθεώρει ὡς μέσον ἐργασίας δι' ἄτομικὰ ὀφέλη, ἀλλ' ἠρέσκετο νὰ καταναλίσκη εἰς ἔργα κοινῆς ὠφελείας καὶ γενικοῦ καλοῦ. Τὸ ἀξίωμα του δὲν ἐχρησιμοποιοῦσε διὰ ν' ἀπολαμβάνῃ τιμὰς καὶ δόξας ἐγκοσμίου, διάγων ἐν τρυφῇ καὶ εὐμαρείᾳ, ἀλλ' ἀπεναντίας ὑπελάμβανεν ὡς σταυρὸν εὐθυνοῦν καὶ ὑποχρεώσεων πρὸς πάντας, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀφοσιούτο μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις του, διὰ νὰ θεραπεύῃ πᾶσαν ἀνάγκην τοῦ ποιμνίου του, ἀλλὰ καὶ εὐρύτερον ὀλοκλήρου τοῦ χριστ. κόσμου. Ὑπέρομαχος τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἀγρυπνος φρουρὸς τῶν ἐκκλ. κανόνων, πρόθυμος ἀντιλήπτωρ παντὸς ἐπιδεομένου βοήθειας, θερμὸς ὑπερασπιστὴς τῶν ἀδικουμένων, ταχὺς ρύστης τῶν κινδυνευόντων, πατὴρ τῶν πτωχῶν, προστάτης τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, παρηγορία τῶν θλιβομένων, λιμὴν τῶν χειμαζομένων, σωτηρία καὶ λύτρωσις παντὸς πειραζομένου, διωκομένου, ἀδίκως πάσχοντος.

Ὁ θεῖος Ἱεράρχης ὅσον περισσότερον προσέφερε τὴν ζωὴν του ὑπὲρ τῶν ἄλλων, τόσοον περισσότεραν ἐνδόμυχον ἡδονὴν ἠσθάνετο.

Τὸ ὄνειρόν του δὲν ἦτο νὰ δρέψῃ προσκαίρους τιμὰς καὶ ἐλκύση ἐφημέρους θαυμαστάς, ὅπως τουναντίον ὑπὸ ἐνὸς καὶ μόνοῦ διακαοῦς πόθου κατείχετο ἡ καθαρὰ καρδιά του, πῶς νὰ ἐλκύσῃ εἰς τὸν Χριστὸν τοὺς πάντας, ν' ἀνάψῃ εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν τὴν φλόγα τῆς ἀγάπης καὶ λατρείας Ἐκεινοῦ καὶ ἐν ἰδεῶδες ὀραματιζέτο ἡ ἀγία ψυχὴ του μίαν κοινωνίαν πιστῶν διὰ μέσου τῶν αἰώνων καὶ

ἀφοσιωμένων ὀπαδῶν τοῦ Εὐαγγελίου, κοινωνίαν ἐν Χριστῷ ζῶσαν, ἐν Χριστῷ μεγαλοουργοῦσαν. Ὅλοι οἱ νυχθήμεροι ἀγῶνες, κόποι καὶ θυσίαι του, πρὸς ἓν καὶ μόνον σημεῖον ἐστρέφοντο· πῶς νὰ θριαμβεύσῃ ἡ ὀρθοδοξία, πῶς νὰ ἐξαπλωθῇ ἡ βασιλεία τοῦ φωτός καὶ τῆς ἀγάπης, πῶς νὰ δοξασθῇ ὁ Χριστός, πῶς νὰ λάμψῃ πανταχοῦ τὸ Εὐαγγέλιον. Καὶ διὰ τὸν μεγαλειώδη αὐτὸν σκοπὸν ἀφιέρωσεν ὀλόκληρον ἑαυτὸν, κατηνάλωσε τὸ σωματικὸν καὶ πνευματικὸν εἶναι του.

Δὲν ἔζη αὐτός, ἀλλὰ μᾶλλον ἔζη ἐν αὐτῷ ὁ Χριστός, ἐθριάμβευε δι' αὐτοῦ ἡ πίστις, ἡ ἀλήθεια, ἡ ἀγάπη. Τῶν ἀπέιρων εὐεργεσιῶν του δὲν ἀπήλαυσε μόνον ἡ Μητρόπολις τῶν Μυρῶν, οὔτε τῶν πολλαπλῶν ἀγαθοεργιῶν καὶ ἐξαισιῶν θαυμάτων του μάρτυρες ἀποκλειστικοὶ εἶναι οἱ ἐπαρχιωτὰ αὐτοῦ, ἀλλὰ σύμπας ὁ χριστιανικὸς κόσμος εἶναι μεγαλόστομος κῆρυξ τῶν ἀναριθμῆτων δωρεῶν του, ἃς ὡς ἀστέρας ἀπειροπληθεῖς διέσπειρε εἰς κάθε βῆμα τῆς ἐπιγείου διαβάσεώς του. Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ ἐνδοξον ὄνομά του συγκινεῖ βαθέως κάθε χριστ. καρδίαν καὶ τὴν πληροῖ ἱερῶν συναισθημάτων τιμῆς, ἀγάπης, εὐλαβείας καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὸ θεῖον πρόσωπόν του.

Ἄλλὰ τὸ ἔτι μέγα καὶ θαυμαστὸν εἶναι τοῦτο, ὅτι ἡ μακαρία ἐξοδὸς του ἐκ τοῦ ἀπατηλοῦ τούτου κόσμου, δὲν διέκοψε τὸν ροῦν τῶν εὐεργεσιῶν του, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ καὶ νῦν ἐτι ἀπὸ τὴν μυστηριώδη χώραν τῆς αἰωνιότητος νὰ ἐπιδραμεύῃ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰς εὐλογίας του, εἰς ὅλους ἐκείνους ποὺ τιμοῦν τὴν μνήμην του καὶ ἐπικαλοῦνται τὴν βοήθειάν του. Ὑπὸ ἓνα καὶ μόνον ἴσως ὄρον. Ποῖον;

Νὰ διαλαλήσουν τὰς εὐεργεσίας του καὶ ἐγκωμιάσουν τὸ ὄνομά του;

Κάθε ἄλλο. Ἄλλὰ; Νὰ γίνονιν συνεχισταὶ τοῦ μεγάλου ἔργου του· νὰ ἠχήσουν ὡς σάλπιγγες μεγαλόστομοι ἀνὰ τὰ πέρατα τοῦ κόσμου τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου, νὰ σκορπίσουν τὸ φῶς τῆς χριστ. πίστεως καὶ ζωῆς, εἰς τοὺς ἐν σκότει τῆς ἁμαρτίας καθεύδοντας, νὰ διανοίξουν μεγάλην καὶ ἀναπεπταμένην τὴν λεωφόρον τοῦ χριστ. πολιτισμοῦ, νὰ ἐπαναφέρουν εἰς αὐτὴν τὰ ἐκτροχιασθέντα πλήθη, ὥστε νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ μέγας καὶ ὕψιστος σκοπὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης.

Τὸν σκοπὸν τοῦτον καλῶς διέγνωσε καὶ πιστῶς ἐξεπλήρωσεν ὁ περὶνους Ἱεράρχης. Πρὸς αὐτὸν καὶ νῦν μᾶς κατευθύνει. Αὐτὸν ὑποδεικνύει ὡς βασιλικὴν ὁδὸν πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ ἱερωμένους. Ὡ θεοὶ Πατέρες καὶ ἀδελφοὶ ἐν Κυρίῳ!

Τίς ἐξ ὑμῶν δὲν ζηλοῖ τὴν δόξαν τοῦ σεπτοῦ Ἱεράρχου, ἧς ἐπὶ γῆς χαίρει, ἀλλὰ καὶ τίς δύναται νὰ συλλάβῃ τὸ ἐν οὐρανοῖς μεγαλεῖον Του;

Σᾶς ἱκετεύω τώρα ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος ἀδελφός, τὸ ἅγιον αὐτὸν ζῆλόν σας ἀναπτύξατέ τον, ὥστε νὰ καταστῇ βίωμα καὶ μίμησις τῆς ἀγίας πολιτείας ἐκείνου.

Τί σᾶς προσφέρει ὁ κόσμος οὗτος μὲ τὰ θέλητρα καὶ τὰς ἀπολαύσεις του, μὲ τὰ πλοῦτη καὶ τὰ μεγαλεῖα του; Ἐν ὄνειρον, μίαν σκιάν, μίαν ἀπατηλὴν χίμαιραν ποὺ καταλήγει εἰς ἓνα πολυτελὲς μασωλεῖον πλήρες σαπρίας! Δι' αὐτὸ λοιπὸν ἀγωνίζεσθε; Ἄλλ' ὄχι, δὲν τὸ πιστεύω. Εἴσθε τέκνα φωτός, συναισθανθῆτε τὴν ἀποστολὴν σας!

Εἴσθε δυνάμει υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, τιμήσατε τὸ ἀξίωμα σας. Ἡ παρούσα ζωὴ δὲν εἶναι εἰς τὴν πραγματικότητα παρὰ σταγὼν τις χαρᾶς εἰς λίμνην ὀλόκληρον πικρίας. Καὶ ἀπὸ τοῦ ὕδατος τῆς λίμνης πληροῦνται καθημερινῶς ποτήρια τὰ ὅποια καλούμεθα ἀλληλοδιαδόχως νὰ ἐκκενώσωμεν. Μοχθοῦμεν πολλὰκις καὶ κατατριβόμεθα δι' ἐπιγείους προσπαθείας, ὧν τὸ οἰκοδόμημα, ὡς ἀθύρματα καὶ χάρτινοι πύργοι, ὑπὸ τοῦ θανάτου κατακρημνίζεται. Τί ὠφελοῦμεθα; Ἄς ἀξιοποιήσωμεν τὴν ζωὴν μας. Ἄς

προσδώσωμεν εἰς αὐτὴν τὸ ἀνάλογον πρὸς τὴν ἱερότητα τῆς ἀποστολῆς μας ἡθικὸν ὕψος. "Ἄς μὴ μᾶς ἀπορροφῶν αἰ βιωτικαὶ μέριμναι ποὺ χαρακτηρίζουν ὀλιγοπιστίαν εἰς τὴν ἀγάθην τοῦ Θεοῦ Πρόνοιαν." Ἄς μὴ διαπληκτιζώμεθα πρὸς τοὺς συναδέλφους μας δι' ὕλικὰ ζητήματα, τοσοῦτον εὐτελεῖ παραβαλλόμενα πρὸς τοὺς πνευματικούς δεσμούς ποὺ πρέπει νὰ μᾶς συνδέουν μὲ ἄλλους. "Ἄς μὴ θηρεύωμεν δόξιας καὶ τιμᾶς ἐν τοῖς ἀξιώμασιν, ἀλλ' ἀπεναντίας ὡς ἀξιοποιήσωμεν τὴν ζωὴν μας, ὥστε ν' ἀποτελῇ ἀξίαν καὶ νὰ ἐλκύη τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην πάντων, ἀνεξαρτήτως ἐπιφανῶν θέσεων, διότι αἱ ἀξίαι περιβέβληται καθολικὸν κύρος. Ἰψίστη δὲ πνευματικὴ καὶ ἡθικὴ ἀξία εἶναι ἡ ἀγιότης. Αὕτη ἀποτελεῖ τὸ ὑψιστὸν ἀξίωμα καὶ ἂν ἔτι κοσμεῖ ἀφανεῖς φυσιογνωμίας.

"Ὁ ἀγιότης! πόσον τὸ κάλλος σου μᾶς γοητεύει!, ἡ δόξα σου μᾶς ἐκθαμβοῖ!, τὸ μεγαλεῖον σου μᾶς συγκινεῖ, ἡ χάρις σου μᾶς ἐνθουσιάζει!" Ἄς καταθέσωμεν, ἀγαπητοί μου, πρὸ τοῦ ἁγίου βωμοῦ τῆς, τὸν στέφανον τῆς ἀπολύτου ἐκτιμῆσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς εἰλικρινοῦς ἀγάπης μας. "Ἄς καταπονηθῇ ὀλίγον τὸ σῶμα μας, ὡς αἱμάσσουν πρὸς στιγμὴν οἱ πόδες μας, δὲν ἀξίζει τὸ ἐλάχιστον αὐτὸν διὰ τὸ Χριστὸν μας;"; "Ὁ ἀγαπητοί μου, δὲν δικαιούμεθα νὰ δουλεύωμεν εἰς τὰς ἐπιθυμίας μας, ὅχι εἴμεθα ἐξαγορασμένοι μὲ τὸ ἀτίμητον Ἐκείνου αἷμα. Πρέπει λοιπὸν τὸ θέλημα Ἐκείνου νὰ βασιλεύῃ μέσα εἰς τὰς ψυχὰς μας. Ἄλλ' αὐτὸ εἶναι δι' ἡμᾶς ὑπερτάτη τιμὴ καὶ δόξα! Ἐλθέ, γλυκύτατε Ἰησοῦ, νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὸν οἶκον τῆς ψυχῆς μας. Συγκατάβηθι τῇ πτωχείᾳ μας. Ἐλθέ ὡ ἀνεκτίμητε μαργαρίτα τοῦ παραδείσου νὰ λαμπρύνῃς τὴν ἀχλυώδη ζωὴν μας. Ὁ πόσον ἡ ζωὴ μας πλησίον Σου εἶναι εὐχάριστος. Ρίγη εὐλαβοῦς λατρείας μᾶς διακατέχουν. Δάκρυα ἀπείρου ἀφοσιώσεως πληροῦν τοὺς ὀφθαλμούς μας.

"Ὁ εὐλογημένε Ἰησοῦ! Στηριγμένοι εἰς τὴν παντοδύναμον δεξιάν Σου ταξιδεύομεν ἐπικοινωνοῦντες μὲ τοὺς θεϊκοὺς παλμούς Σου ζωογονοῦμεθα κατὰ τῶν ἀντιξοοτήτων τῆς ζωῆς, καὶ ἱκανούμεθα νὰ ἐνσαρκώσωμεν τὸ ἀνώτατον ἰδεῶδες τῆς ἱερωσύνης, διὰ νὰ ζήσωμεν ἐπὶ τῆς συσσειομένης ταύτης γῆς ὡς πραγματικὰ τέκνα τοῦ ΘΕΟΥ καὶ κληρονόμοι τῆς βασιλείας Του. Αὐτὴν τὴν ζωὴν ζηλοῦντες ἀντιγράφομεν πιστῶς ἐν ἡμῖν τὴν εἰκόνα τοῦ σπυτοῦ Νικολάου καὶ ἐκπληροῦμεν τὸ ὑψιστὸν διὰ τὸν Χριστὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν Του καθήκον.

Ἄρχιμ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ
Ἡγούμενος Ι. Μ. Πετράκη

ΙΕΡΑ ΠΑΡΑΤΑΞΙΣ **

ΜΑΡΚΟΣ Ο ΕΥΓΕΝΙΚΟΣ

ΕΠΙ ΕΝΟΣ ΑΝΑΦΥΕΝΤΟΣ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Εἰς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Κορυθαῶς, Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. Εὐλόγιον κατόπιν τῆς τελευταίας ὁμιλίας τοῦ τῆς γενομένης τὴν 8ην Νοεμβρίου ἐν τῷ Ἰδρύματι ἡμῶν, ἥτις διὰ τὴν παρρησίαν τῆς γλώσσης προεκάλεσεν αὐθρῖν εἰς τὸ πολυπληθὲς ἀκροατήριον, καὶ ἐπειδὴ πολὺς λόγος κατ' αὐτάς καὶ θόρυβος γίνεται εἰς τὸν τύπον, ὑπεβλήθ' ἂν ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἡμετέρου Περιοδικοῦ τὰ κάτωθι ὠτήματα:

1) Τὸ σκοπὸς τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἀρχιμ. κ. Ἱερωνύμου Κοτσώνη εἰς τὸ Φανάριον; 2) Πόθεν ὀρμώμενος ὁ Μακαριώτατος ἀνεκίνησε τὸ ζήτημα τῆς ἐκκαίκευσεως τῆς Ἐκκλησίας;

Ὁ Σεβασμιώτατος ἡγαθύνθη νὰ δώσῃ ἐπὶ τῶν ἐρωτημάτων τούτων τὸ παρὸν ἄρθρον εἰς ἀπάντησιν.

Ἄξιότιμε κ. Διευθυντά

Εἰς τὸ πρῶτον ἐρώτημα ἀπαντῶν νομίζω, ὅτι πολλὴ δημοκοπία γίνεται διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἀρχιμ. κ. Ἱερωνύμου Κοτσώνη εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ἢν ποικιλοτρόπως ὁ ἐκκλησ. τύπος ἐρμηνεύει ἄνευ βάσεως. Ἡ συμπάραστασις αὐτοῦ ἐν ἐπισήμῳ περιβολῇ παρὰ τὸν Πατριάρχην εἰς τὴν ἔναρξιν τῶν μαθημάτων τῆς Μαρασελίου (βλ. «Ἀπόστ. Ἀνδρέαν», τῆς 21-11-53) ἐνίσχυσε τὰς διαδόσεις, ὅτι ὁ ἀρχιμανδρίτης οὗτος προαίφεται νὰ διαδεχθῇ τὸν ἀρχιεπίσκοπον, παραιτούμενον λόγῳ γῆρατος, (ἂν καὶ ὁμοιάζῃ πρὸς τὸν ἀναβιοθὸντα φοῖνικα). Ἄλλὰ πρὸς τί ἡ ἀνάμιξις τοῦ οἴκ. Πατριάρχου εἰς τοῦτο; Ἡ μήπως πρόκειται περὶ συμφώνου, παραιτούμενος νὰ ὑποδείξῃ τὸν διάδοχον, καὶ τίθεται τοῦτο εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Πατριάρχου; Ἄλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο, μέχρι τινὸς εἶχον μόνον οἱ Πατριάρχαι Ἱεροσολύμων, καὶ ἐπειδὴ ἐπὶ 200 ἔτη ἐπεκράτησεν ὁ νεποτισμὸς, κατηργήθη καὶ ἐκεῖ. Μήπως συνέβη τοιοῦτόν τι εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Θεσσαλιώτιδος; Προχωρῶ εἰς τὰς ὑποθέσεις. Μήπως πρόκειται περὶ τῆς ποθητῆς ἄρσεως τοῦ αὐτοκεφάλου; Αὕτη δὲ κατὰ ληφθεῖσαν ἀπόφασιν ἐν τῇ προτελευταίᾳ ἐθνοσυνελεύσει γίνεται καὶ δι' ἀποφάσεως ἀπλῆς βουλῆς, ἀλλ' ἦτο δυνατόν τοιοῦτον σπουδαῖον ζήτημα ν' ἀνακύψῃ ἐξ ὑπογυίου τόσο ἀπροόπτως; Τὸ πιθανώτερον φαίνεται, ὅτι πρόκειται περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ ἄρθρου περὶ ἐκλογῆς ἐπισκόπων καὶ συμμετοχῆς εἰς ταύτην λαϊκῶν ἀντιπροσώπων. Περαιτέρω, πρόκειται νὰ πλαισιωθῶσιν οἱ πιστοὶ εἰς τὸν περίβολον τῆς ἐκκλησίας, ὄντες μακρὰν αὐτῆς, καὶ νὰ συγκροτηθῇ ἐν τε τῇ διοικήσει καὶ τελετουργίᾳ ὁ διάκοσμος αὐτῆς κατὰ τὸν τύπον τῆς ἀρχαίας ἐκκλησίας καὶ ἐπὶ μᾶλλον νὰ προσαρμοσθῇ πρὸς τὴν ἀκρίβειαν καὶ τὸ πνεῦμα τῶν κανόνων τῶν οἴκ. Συνόδων.

Εἰς τὸ δεύτερον ἐρώτημα, πῶς αἴφνης ἀνεκύφη τοιοῦτον ζήτημα, λέγω, ὅτι ἡ κίνησις αὕτη ἀπὸ ἐτῶν ἐπιμόνως καλλιεργεῖται ὑπὸ τῶν θρησκευτ. ὀργανώσεων, ἀλλ' ἐκ διαφόρων λόγων καὶ μονομερῶν ἐμπνεύσεων ἄνευ συστήματος καὶ ἐνιαίας γραμμῆς. Ἐρριψαν δὲ ἔλαιον εἰς τὴν πυρὰν αὐτὴν αἱ κυκλοφοροῦσαι λιβελλογραφίαι, οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ τὰ πύρινα ἄρθρα τῆς «Ἱερᾶς παρατάξεως Μάρκος ὁ Εὐγενικός» καὶ τὸ ἐφὸδκίον αὐτῆς ἢ «Χριστ. σπῖθα»—ἀναφέρομαι μόνον εἰς τὸν ρηξικέλευθον τύπον.—Ὁ παλαίμαχος πρόεδρος τοῦ Συλλόγου «Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι» μοὶ ἔκαμε καὶ πάλιν τὴν τιμὴν, ἢν ἀπὸ ἐτῶν ἀπεποιήθη, νὰ προσενέγκω τὸν ταπεινὸν μου ἔρανον εἰς τὴν χειμαζομένην ἐκκλησίαν. Ἐδίστασα ἐπὶ πολὺ, ἀλλὰ τέλος «ἔρριψα τὸν κύβον». Ὡς φιλοξενούμενος ὁμῶς, ἐζήτησα τὴν ἔγκρισιν τοῦ Μακαριωτάτου, ὅστις ἀκούσας τὸ πρόγραμμά μου ἐπεκρότησεν αὐτό. Κατὰ τὴν συζήτησιν ταύτην τυχαίως παρίστατο καὶ ὁ ἐν λόγῳ ἀρχιμανδρίτης. Περιέργως σύμπτωσις! Ἐκαμα 4 ἐν ὄλῳ ὁμιλίας, ἀπὸ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς μέχρι τοῦ θέρους 3-1 καὶ τὸ φθινόπωρον Περὶ ἀναδιοργανώσεως τῆς ἐκκλησίας, εἰς ἣν διαρκῶς ἐτόνιζον τὸ «μείζων προσοικειώσις τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου» καὶ κατέληγον, ὅτι ἡ τοιαύτη ὀργάνωσις θὰ καταστήσῃ τὴν ἐκκλησίαν «ἐπίγειον παράδεισον». Αἱ ὁμιλίαι ἐστενογραφημέναι θὰ ἐκδοθῶσιν εἰς ἴδιον τεύχος. Δὲν

** Ὁ κ. Δημ. Χ. Ἀντίπας, ὡς ἐν τῷ τελευταίῳ αὐτοῦ ἄρθρῳ ἐδήλωσεν (Ἀύγουστος ἔ. ἔ.), ἀπεχώρησε τῆς συντάξεως τῆς παρούσης στήλης, παρητήθη δὲ ἀπὸ τε τῆς θέσεως τοῦ ἀντιπροέδρου καὶ τοῦ μέλους τοῦ Σωματείου.

θέλω νά εἶπω ὅτι ἐγώ εἶμαι ὁ δημιουργός τῆς κινήσεως, κολακεύομαι ὅμως νά πιστεύσω, ὅτι ἀρκούντως ἐπέρρωσα τόν ἀγῶνα διότι εἶμαι ὁ πρῶτος ἱεράρχης, ὅστις ὠμίλησα ὑπό τὸ πνεῦμα αὐτό, Ἐπειτα ἐξεσπάθωσεν ὁ παλαιός συμφοιτητής καὶ φίλος καθηγητής κ. Π. Μπρατσιώτης διὰ τῆς «Ἐστίας» καὶ ἡ «Καθημερινή» κ.ο.κ. Περιοδικόν τι θρησκευτικόν, ἀναφανέν ἐν τῷ στερεώματι, συμπαθῶς δὲ ἔχον πρὸς τὸν εἰρημένον ἀρχιμανδρίτην, κροτεῖ τὸ κύμβαλον καὶ ἐπικροτεῖ τὴν μεγάλην τοῦ ἀρχιεπισκόπου χειρονομίαν, ὅστις υἰοθετήσας τὸν ἐπιδιωκόμενον ἱερόν σκοπὸν καὶ πρὶν ἔτι γένηται ἐν τῇ Συνόδῳ συζήτησις προέβη εἰς ἐνεργείας. Μὲ αὐτὰς σχετίζεται, φρονῶ, καὶ ἡ ἀποστολὴ τοῦ κ. Ἱερωνύμου εἰς Κηπολιν. Ἐχῶ σοβαροὺς λόγους νά πιστεύσω, ὅτι πρόκειται νά ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐνταῦθα τὸ ἐκλογικὸν σύστημα τῶν «Γενικῶν Κανονισμῶν». Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ΟΛΑΙ αἰέν τῇ πρωτευσίῃ καὶ ταῖς ἐπαρχίαις ὑπάρχουσαι καὶ δρῶσαι θρησκ. ὀργανώσεις, περὶ ὧν τόσον εὐφῆμως ἐξεφράσθη ὁ Μακαριώτατος, θὰ συμμετάσχωσιν κατὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην.

† Ο ΚΟΥΡΤΣΑΣ ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΚΟΥΡΙΛΑΣ

ἱερ. Ἱεράρχαι, Ἐκ. Μ.Ε., 1-2-53, σ. 92-93 *Ὁφειλομένη ἀπάντησις.*

Εἰς ἐκκλησιαστικὸν περιοδικόν τοῦ Δεκεμβρίου 1953 δημοσιεύεται σημεῖόν μου μετὸν τίτλον «Ἀσέβεια καὶ ἀπρέπεια» καὶ ἀπάντησις εἰς ἐπιστολὴν τοῦ πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Ἱερωνύμου Κοτσῶνη.

Διὰ τῶν ἀνωτέρω τὸ ἐν λόγῳ περιοδικὸν ἐπιτίθεται δριμύτατα κατὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κορυθαῖος κ. Εὐλογίου Κουρίλα, χρησιμοποιοῦν φράσεις καὶ νοήματα τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν ταπεινὴν μας γνώμην δὲν ἀρμόζουν εἰς θρησκευτικὸν περιοδικόν.

Μία ἐπιτοαμένη καὶ μετ' ἰδιαιτέρας προσοχῆς μελέτη τοῦ δημοσιευθέντος ἐν τῷ ἡμετέρῳ περιοδικῷ ἀρθροῦ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κορυθαῖος πείθει πάντα καλόπιστον ἀναγνώστην ὅτι ὁ Ἅγιος Κορυθαῖος οὐτὲ τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος ἐπιδιώκει νά παρουσιάσῃ, ὡς γράφει ὁ σχολιαστής, βυσοδομοῦντα, οὔτε τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην συνωμοτοῦντα, οὔτε τὸν Ἀρχιμ. Ἱερωνύμον Κοτσῶνην δρέποντα ὡς καρπὸν τῶν παρασηνιακῶν του ἐνεργειῶν τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον Ἀθηνῶν.

Αἱ κυκλοφοροῦσαι φημί καὶ παντοειδῆς διαδόσεις ὠθησαν τὴν διεύθυνσιν τῶν Ἱεραρχῶν εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν ἐρωτημάτων πρὸς τὸν Ἅγιον Κορυθαῖος, ὅστις μετὰ τὴν διακρίνουσαν αὐτὸν εὐθύτητα καὶ παρησίαν γνώμης διετύπωσεν ἐγγράφως τὰς ἐν τῷ δημοσιευθέντι ἀρθρῳ του ὑποθέσεις, αἵτινες κατὰ τὴν ταπεινὴν μας καὶ πάλιν γνώμην οὐδόλως καθάπτονται τῶν ἀνωτέρω προσώπων.

Ἡ διαπίστωσις μιᾶς δημιουργηθείσης καταστάσεως, ἡ ἐξήγησις ὠρισμένων συμπτώσεων καὶ ἡ δικαιολογία παραλλήλων πράξεων καὶ ἐκδηλώσεων ἀπέχουσι πολὺ ἀπὸ τὴν ἀσέβειαν καὶ τὴν ἀπρέπειαν μετὰ τὰς ὁποίας τὸ ἐν λόγῳ περιοδικόν σπεύδει νά στολίσῃ τὸν Ἅγιον Κορυθαῖος. Ὁλόκληρος ἡ ζωὴ τοῦ Ἁγίου Κορυθαῖος ἀποδεικνύει τὸ ἀντίθετον. Εἶναι ὁ μόνος Ἱεράρχης ὅστις ἐπὶ ὄθετιν διὰ κηρυγμάτων, τῆς πανεπιστημιακῆς διδασκαλίας καὶ πολυπληθῶν συγγραμμάτων ἠγωνίσθη ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, ὑπὲρ τῆς ἀληθοῦς ἐπιστήμης, καὶ κατέστη πρὸ πολλοῦ ἐξέχουσα πνευματικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ προσωπικότης εἰς Ὀλόκληρον τὸ Πανελλήνιον.

Τοιοῦτοτρόπως ὁ κ. σχολιαστής ἐμπίπτει εἰς τὸ σφάλμα, ὅτι ὁποῖον ἐνόμισεν, ὅτι ἀνεῦρεν εἰς τὸν Ἅγιον Κορυθαῖος: ἦτοι ἐκδηλώνει τὴν μεγαλυτέραν ἀσέβειαν καὶ ἀπρέπειαν κατὰ ἐνὸς ἑσπετοῦ Ἱεράρχου καὶ διακεκριμένου ἐπιστήμονος.

ΤΑ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΟΥΡΥΘΑΙΟΣ

Ἐκ. Μ.Ε., 1-2-54, σ. 13

Τὸ περιοδικόν «Ἀνάπλασις» ἀπήντησεν εἰς τὸ ἀρθρον—ἐπιστολὴν τοῦ ἁγίου Κορυθαῖος ὅπερ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ φύλλον ἡμῶν τὸν Δεκέμβριον π. ἔ. Ἀντίγραφον ἀπατησίως πρὸς αὐτὴν τοῦ Σεβασμιωτάτου δημοσιεύομεν κατωτέρω:

Μὲ τὴν «Ἀνάπλασιν» ἀπὸ 50ετίας τακτικὸς ὑπάρχων ἀναγνώστης καὶ μετὰ τοὺς Ἱδρυτὰς συνδεόμενος διὰ φίλας δὲν ἐπιθυμῶ νά κάμω χρῆσιν τοῦ περι τύπου νόμου, οὐδὲ νά καταφύγω εἰς τὴν δικαιοσύνην πρὸς ἱκανοποίησιν. Θέλω νά πεισθῆτε ὅτι ὑπεπέσατε εἰς τὸ ἔγκλημα τῆς συκοφαντικῆς δυσφημῆσεως. Ἡ χριστιανικὴ μου συνείδησις μοῦ ὑπαγορεύει νά σὰς δώσω νά ἐννοήσητε, ὅτι δὲν ἐσκέφθητε ὀρίμως δημοσιεύοντες τὸ σημεῖωμα «Ἀσέβεια καὶ ἀπρέπεια» εἰς τὸ φύλλον τοῦ Δεκεμβρίου 1953, σ. 169. Θὰ πιστεύσητε, ὅτι δὲν θὰ ἀπήντων εἰς τοὺς «Τρεῖς κυρίου ἀρθρου τῆς «Ἀναπλάσεως» τοῦ Νοεμβρίου «Νίκη τῆς Ἐκκλησίας», καὶ ἀκριβέστερον νίκη τῶν ἀγῶνων τῶν θρησκευτικῶν ὀργανώσεων. Ἐπειδὴ καὶ ἐγώ ἐκουσίως ἢ ἀκουσίως ἀνεμίχθην εἰς τὸ καλλίνικον τοῦτον ἀγῶνα διὰ τῶν τεσσάρων ὁμιλιῶν μου εἰς τοὺς «Τρεῖς Ἱεράρχας», παρετήρησα, ὅτι ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Μαρτίου τὰ κύρια ἀρθρα τοῦ Περιοδικοῦ σας σχεδὸν ὠμοίαζον ὡς ἔμπνευσις καὶ ἀπήχησις τῶν λόγων μου διὸ καὶ ἔκκληκτος ἀνέγνων τὸ σημεῖωμα τῆς «Ἀναπλάσεως». Ἀνέλαβον ν' ἀπαντήσω διότι, ὡς παρετήρησα, διαβάλλεται ὁ ἀγὼν μας διὰ τῶν κυκλοφοροῦσων φημῶν καὶ ἀναιρῶ ταύτας, καὶ περιορίζομαι εἰς ἓν σημεῖον, ὅπερ ἐγνωρίζον ὅτι συνεζητήθη ἐπὶ συνόδῳ. Λοιπὸν ποῖ εἶναι ἡ ἀσέβεια καὶ ἀπρέπεια πρὸς «τοὺς κορυφαίους ἐκπροσώπους τῆς ἐκκλησίας» μεθ' ὧν συνδέομαι δι' ἀρρήκτων δεσμῶν καὶ κοινῶν ἐθνικῶν, καὶ δὲν διστάζω νά διακηρύξω ὅτι οὐχὶ σμικρὸν ἔχω συντελέσει ν' ἀνέλθωσι καὶ νά ἴστανται στερεοὶ εἰς τὰς θέσεις, εἰς αἷς ἡ θεῖα πρόνοια ἀνεβίβασεν αὐτοὺς. Μὲ ἀδικεῖτε δὲ μεγάλως, ὅταν γράφητε, ὅτι προσπαθῶ «ἐπὶ τῇ βάσει τῆς πλουσίας φαντασίας μου νά ἀποδείξω τὸν ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν βυσοδομοῦντα...»!!! Φαίνεται ὅτι οὐδὲν ἐκ τῶν συγγραμμάτων μου ἔχετε ἀναγνώσει, οὔτε με ἠκούσατε ποτὲ διδάσκοντα. Ἐξ ἐπαγγέλματος εἶμαι ὑποχρεωμένος νά κόψω τὰ πτερὰ τῆς φαντασίας, ὅπερ ἔπραξα καὶ εἰς τὴν ἀπάντησίν μου εἰς τοὺς «Τρεῖς Ἱεράρχας» διὰ τὴν φαντασίαν τῶν διαδόσεων. Τοῦ πάθους τῆς φαντασιοπληξίας δὲν εἶναι ἀπηλλαγμένος ὁ σημειογράφος, ὅταν γράφῃ, ὅτι ἐγὼ δῆθεν πολεμῶ τὸν ὑπ' αὐτοῦ ἐξυμνούμενον ἀρχιμανδρίτην, χάριν ἄλλου ὑποψηφίου τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου! Ἴδου ἡ ἀποκάλυψις τοῦ μυστηρίου, καὶ τοῦτο μοὶ παρέχει τὸ ἐνδόσιμον νά εἶπω: «παγίδα ἠτοίμασαν τοῖς ποσὶ μου, ἡ δὲ παγὶς συνετρίβη καὶ ἡμεῖς ἐρρῶσθημεν». Ὄντως μετὰ τὴν τοιαύτην ἀποκάλυψιν ἡμεῖς ἐρρῶσθημεν, ἀλλ' αὐτοὶ ἀσυναίσθητως ἔπασαν εἰς τὸν λάκκον, ὃν ὠρυῖαν ὑπὸ τὴν συντριβεῖσαν παγίδα. Δὲν πιστεύω νά μένη ἱκανοποιημένος ὁ ἅγιος ἀρχιμανδρίτης ἐκ τῆς τοιαύτης λύσεως. Ἐχομεν τὰ πρωτόλεια, ὅτι προτιμᾶ τὴν δαφνίνην τῆς χρυσοῦς ράβδου· ἀς μὴ ἀποκαρτερῆ.

Υ. Γ. Σημ. συντάξεως.

Κατὰ παράκλησιν τοῦ σεβ. μητροπολίτου Κορυθαῖος εἰμεθα ὑποχρεωμένοι νά δηλώσωμεν, ὅτι εἰς τὸ τελευταῖον μέρος τῆς ἐπιστολῆς αὐτοῦ πρὸς τοὺς «Τρεῖς Ἱεράρχας» ἐγένετο ἔλαφρά μεταβολὴ ὑπὸ τῆς συντάξεως τοῦ φύλλου διὰ νά περιορισθῶσιν ὀλίγον τὰ γραφόμενά του, ἄτε στοιχειοθετηθείσης τῆς ὕλης δὲν ἐχώρου. Τὴν μεταβολὴν ἔνεκα τῆς βίας, διότι ὁ τυπογράφος δὲν περιέμενε, δὲν παρετήρησε καὶ ὁ σεβ. διὰ νά ἀρῇ τὴν ἔλαφράν ἀντίφασιν πρὸς τὰ προηγουμένα, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον δὲν συμβαίνει καὶ διὰ τὰ γραφόμενα περὶ τοῦ ἀρχιμανδρίτου κ. Ἱερωνύμου; ἂν καὶ γράφῃ οὕτως ἐν τῇ «Ἀναπλάσει» τοῦ Δεκεμβρίου σ. 173 ὅτι δὲν εἶχεν ἐπίσημον ἀποστολὴν, ἀλλ' ἀναιρεῖ αὐτὸς ἐαυτὸν εἰπὼν ἀνωτέρω ὅτι τὸ «καθαρῶς ὑπηρεσιακὸν μου αὐτὸ ταξίδιον δὲν προωρῶντο βεβαίως πρὸς κοινολόγησιν διὰ τοῦ τύπου»· ἀρα ὑπῆρχεν ὁποσοδήποτε ἀποστολή.

στρέψον 2 φύλλα νὰ ἴδῃ τὴν δευτερογενῆ μου, ἢ ἐπισημῶσαι ΣΟΦΙΑ ΠΑΤΕΒΩΝ ἢ Ἀνάπλασις

Η ΕΛΛΑΣ ΕΙΝΑΙ ΚΡΑΤΟΣ ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΙΚΟΝ;

Ἐν ἄρθρον τῆς τελευταίας «Ἀναπλάσεως» ζητεῖ τὸν «αὐτοκαθαρισμὸν» καὶ ἄλλο κρούει τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου, ὅτι ὁ χριστιανισμὸς διατρέχει δεινὴν κρίσιν ἐν Ἑλλάδι. Οἱ πλείστοι τῶν κατ' ἐπαρχίας ἀδελφῶν ἐν Χριστῷ ἀρχιερέων ἀπέλυσαν συνεχεῖς ἐγκυκλίους πρὸς τὰ ποιμνία των, προσπαθοῦντες δι' ὅλον τὸν μέσον νὰ συντονίσωσι τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα τοῦ λαοῦ, νὰ ἐπαναγάγωσιν αὐτὸν εἰς τοὺς ναοὺς καὶ νὰ προησυχῶσιν ἀπὸ τῆς ὀλεθρίας λύμης τῶν ποικιλοσύνων αἱρέσεων καὶ τῶν λυσοσάντων προπαγανδιστῶν. Ἀρίστην ἐντύπωσιν ἐμποεῖ εἰς πάντα ἀναγνώστην ἡ τοιαύτη τοῦ σεβ. μητροπολίτου Ἐδέσσης καὶ Πέλλης κ. Διονυσίου διὰ τὸν πρακτικὸν τύπον καὶ τὸ παραβολικὸν ὕφος. Συμβαδίζουσι τοὺς λόγους καὶ τὰ ἀγαθοεργὰ καὶ ἀναμορφωτικὰ θρησκευτικὰ σωματεῖα καὶ τὰ οἰκοτροφεῖα, ἀπερ εἰς πολλὰς μητροπόλεις συνιστῶνται. Εἰς τὸν κύκλον τοῦτον καὶ ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ παλαιόθεν ἐπρωτοστάτησαν καὶ οἱ «Τρεῖς Ἱεράρχαι» καὶ μάλιστα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἀειμνήστου Παναρέτου Δουληγέρη μετὰ τοῦ ὁποῖου συνεκροτοῦμεν συλλαλητήρια διὰ νὰ ὑποστηρίξωμεν τὸ ἀγαθοεργὸν ἥμῶν κίνημα χάριν τῆς ὀργανώσεως τῶν νέων καὶ τοῦ Χριστιανικοῦ ἐν γένει πληρώματος. Καὶ ὅμως ταῦτα ἐπρεπεν, ὡς ἐφωνάσομεν διαρκῶς γράφοντες καὶ κηρύττοντες ἐν τοῖς ναοῖς, νὰ ἤρξινον μολὶς ἀπηλλαγμένων κατακτητῶν, εἶναι λίαν ἀργὰ τώρα ὁ ὀργανισμὸς ἐμολύνθη ἀνιάτως, τὰ κακὰ ἐρριζοβόλησαν. Δὲν ἠθελήσαμεν νὰ μιμηθῶμεν τοὺς ἄλλους λαοὺς, οἱ ὁποῖοι κατῶρθωσαν μολὶς ἐσίγησαν τὰ ὄπλα, νὰ κάμωσι τὸν ἠθικὸν ἐπανεξπλιισμόν. Ἐντύπωσιν μοι εἶχε κάμει ἐν ἄρθρον τῶν «Ἀκτιῶν» περὶ τῆς θρησκευτ. ἀναγεννήσεως τοῦ Γερμανικοῦ Λαοῦ. Οὕτως ἐπέστη, ὅτι ἔλα τὰ κακὰ καὶ ἡ δεινὴ, ἦν ὄπισθη, καταστρεφῆ καὶ ἐρήμωσις προῆλθεν, διότι ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τῆς θρησκείας. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸν Χριστόν. Ὁργανώθησαν θρησκευτικοὶ σύλλογοι εἰς πάσας τὰς πόλεις καὶ ἐν ἐκάστῃ ἐνορίᾳ, εἰς τὰ χωρία καὶ εἰς τοὺς τελευταίους συνοικισμούς, ὑπεχρεώθησαν ὅλοι οἱ Γερμανοὶ πάσης τάξεως καὶ κατηγορίας νὰ συνέρχωνται καθ' ἐκάστην ἑσπέραν καὶ ἐπὶ δύο ὥρας νὰ συζητοῦν καὶ νὰ ἀκούουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. — Πιστεύω ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐγράψεν ὁ διευθύνων τὰς «Ἀκτιῶν» ἀρχιμανδριτὴς κ. Ἱερώνυμος Κοτσῶνης, ὅστις γὰρ γεωμομαθὴς παρακολουθεῖ συντόμως τὰ ἐν Γερμανίᾳ. — Ἐγὼ παρακολουθῶ, ἀφ' ὅτου ἐγνώρισα τὴν «οἰκουμένην κίνησιν» ἐκ τοῦ πλησίον, τί πράττουσιν οἱ Γερμανοί, οἱ Αὐστριακοί, οἱ Βέλγοι καὶ οἱ Δανοὶ οἵτινες εἰς ἄλλο κεφάλαιον τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς Ἐκκλησίας των, ὡς εὐφρεῖς καὶ σοφοὶ ἐπιστήμονες ἐπέστησαν ἐκ τῶν γενομένων συζητήσεων εἰς τὰ χριστιανικὰ συνέδρια καὶ ἐξ ἰδίων μελετῶν, ὅτι αἰτία τῆς καταπτώσεως τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος εἶναι ἡ ἀποξένωσις τοῦ λαοῦ ἀπὸ τῶν ναῶν—καὶ τί ἔχει τις νὰ ἶδῃ εἰς τοὺς τῶν διαμαρτυρομένων ναοὺς, οὓς ἀπεγύμνωσαν τῆς ἀρχαϊκῆς εὐπρεπειας καὶ τοῦ κόσμου, περιώρισαν τὰς τελετὰς καὶ τὸ μυστήριον τῆς θείας λειτουργίας εἰς τινὰς εὐχὰς καὶ ἀξιοποιήσαν μόνον τὸ κήρυγμα, ὡσεὶ ἠδύνατον μόνον τοῦτο νὰ φέρῃ τὸν ἁγιασμόν. — Λοιπὸν ἀπεφάσισαν νὰ εἰσαγάγωσιν ἐν τοῖς ναοῖς τὸν διάκοσμον καὶ τὴν μουσικὴν ἁρμονίαν τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας. Τὴν ἐκκλησίαν μας θεωροῦσι ὡς τὴν θεόσωτον κιβωτὸν παντὸς καλοῦ καὶ ὠραίου ὅλων τῶν τελετουργικῶν τιμαλφῶν διατάξωσαν τῆς ἀρχαίας ἐκκλησίας. Λοιπὸν αἱ ἰδρυθεῖσαι ἑταιρεῖαι μετέφρασαν τὰ λειτουργικὰ καὶ τὰ τῆς νυχθημέρου ἀκολουθίας βιβλία. Ἀλλὰ τὸ καταπληκτικὸν εἶναι τοῦτο, ὅτι ἀπὸ 40ετίας ἤρξατο ἡ μελέτη τῶν κωδίκων τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς, καὶ οὐ μόνον ἐξέδωκαν τοὺς σπουδαιότερους μετὰ ἀρχαία σημαδῶφωνα (παρασημαντικὴν), ἀλλ' ἀπέδωκαν καὶ ἄλλα διὰ τῆς εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς. (Ἡμεῖς βετὸνναντίον πράττομεν ἐξοβελίζομεν τὴν πατροπαράδοτον βυζ. μουσικὴν, ἣτις εἶναι ἀρχαία ἑλληνικὴ, καὶ εἰσαγομένῃ τὴν θεατρικὴν τετραφωνίαν!) Ἡ λειτουργία μας διὰ τοὺς Γερμανοὺς ἔχει τί τὸ ἀσύλληπτον μεγαλεῖον διὰ τὴν ἱστορίαν καὶ τὸν τρόπον τῆς συστάσεως καὶ διὰ τὴν συναρπαστικὴν χάριν, ὡς καὶ τὴν ἀνέφικτον μουσικοπαθεῖαν ὅθεν καὶ ὁ Χούπελντ εἰς θαυμάσιον περὶ αὐτῆς βιβλίον, ἐκδοθὲν τῷ 1935, ἐξαίρων τὰ ἑξαιρέτα ταῦτα καλὰ προτρέπει τοὺς Γερμανοὺς νὰ μιμηθῶσιν ἡμᾶς (βλ. ἐκτενὴ ἀνάγνωσιν ἐν τῇ Θεολογίᾳ ΙΔ', 1936, σ. 351—361 γενομένην ὑπὸ τοῦ ἰδίου τῆς γερμανικῆς κινήσεως ἐρευνήτου). Ἐτερος φιλορθόδοξος Γερμανὸς ὁ Φραγκ. Χάιλερ, ἐν ὄγκωδι τόμῳ (σ. 636), γράφει: «Οἰοσδήποτε χριστιανὸς τις ὁσφ βαθύτερον εἰσθῆναι εἰς τὰς σκέψεις καὶ εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, τόσῳ περισσότερον ἀντιλαμβάνεται τὸν πλοῦτον της» (σ. 545). Καὶ διερωτᾷται τις διατί δὲν προσελκύει αὐτοὺς ἡ τόσον θέλγουσα

ΟΙ ΤΙ

ἠθι ἐν κατανύξει καὶ καθαρῇ καρδίᾳ τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρὶ βλέπων ἐνθὲν ἀκείθεν, ἀλλὰ φρίκη καὶ φόβῳ παριστάς τῷ ἐπουρανίῳ Βασιλεῖ, μὴ διὰ θεραπείαν ἀνθρωπίνην ἐβούδεις τὰς εὐχὰς, ἢ συντάμης, μηδὲ λάβης πρόσωπον, ἀλλὰ πρὸς μόνον τὸν παρακείμενον βασιλέα καὶ τὰς περιεσῶς κύκλῳ Δυνάμεις. Ἄξιον σεαυτὸν ποιήσον τῶν ἱερῶν Κανόνων. Μὴ συλλειτουργεῖς οἷς ἀπαγορεύουσι. Μὴ ἐπιλάθῃ τῆς νομικῆς ἐντολῆς καὶ τῆς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. Βλέπε ἱερότητα, πῶς ἱεουργεῖς, καὶ τίσι μεταδίδεις. Μὴ δὲ φροῖ, τὰ ἅγια τοῖς κυσί, καὶ τοὺς μαργαρίτας μὴ βάλλῃς προσθεν τῶν χοίρων. Ὅρα μὴ παραδῶς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ χεῖρας ἀναξίων. Μὴ ἐντραπῆς τοὺς ἐνδόξους τῆς γῆς, μηδὲ τὸν τὸ διὰ δῆμα περιεκείμενον ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκεῖνῃ. Τοῖς ἱεροῖς μεταλήψεως ἀξίοις μεταδίδου δωρεάν, ὡς καὶ αὐτοὶ ἐποίησαν. Οἷς οἱ θεῖοι κανόνες οὐκ ἐπιτρέπουσι μὴ μεταδίδου. Ἐξ ἀμελείας σὺς, μὺς, ἢ ἄλλο τι ἄψηται τῶν θεῶν μυστηρίων, μηδὲ νοτισθῶσιν, καπνισθῶσιν ἢ χρισθῶσιν ὑπὸ ἀνείκτων ἀναξίων. Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα φυλάσσω, σεαυτὸν σώσει τοὺς ἀκούοντάς σου.

Ο ΘΥΜΟΣ

(Ἱ. Χρυσόστομος).

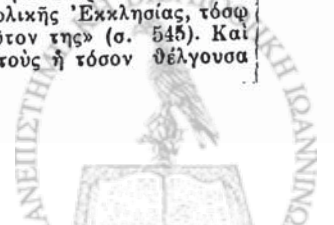
Τί πλέον ἀνόητον ἀπὸ τὸν θυμόν; Ἐὰν μείνης χαλεπὸν, ἐντροπιάζεις ἐκεῖνους, οἱ ὁποῖοι σὲ ὕβρισαν, ἀεικνύων ἐμπράκτως ὅτι ἔχεις σώας τὰς φρένας. Σὲ ἐρριζώσαν; Ἀλλὰ ἐρριζώσαν καὶ τὸν Κύριον σὲ ἐνέπτυσαν; Ἀλλὰ καὶ τὸν Δεσπότην μας ἐνέπτυσαν; διότι δὲν ἐγύμνωσάν σου τὸν θυμόν; Ἐὰν ἐνέπτυσαν; ἀλλὰ καὶ ἀεικνύον τὸν ἐπταυόν σὲ ἐσυκοφάντησαν; ἀλλὰ καὶ ἀεικνύον τὴν ἐσυκοφάντησαν. Σοὺ ἐξέσχισαν τὸ ὑποκάμισον; ἀλλὰ καὶ τὸν Κύριόν σου ἐγδύσαν καὶ διεμοιράσθησαν τὰ φορέματά σου. Εἶσαι θυμώδης; Κατεύνασε τὸν θυμόν σου; διότι, εἰ, ἄνθρωπος θυμώδης δὲν φέρεται εὐμορφα. Μάθε τὰς εὐχὰς τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Καθρέπτῃς τοῦ προσώπου σου εἰς τὴν ἡμέραν ἢ τὴν ἁμέραν, ἐκεῖ νὰ μάθῃς. Διότι, ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἐχυσε εἰς σὲ σκότος, δὲν σὲ ἀφίνει νὰ εὐφρανῇς πόσον μέγα ἁμάρτημα εἶναι ὁ θυμὸς. Ἡ Ἁγία Γραφὴ λέγει ὅτι «ἄνθρωπος ὁποῦ θυμῶναι δὲν φέρεται εὐμορφα ἱεράρχας», ἐὰν δὲν διετέλουν ὑπὸ τὸν ἐνθουσιασμόν.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ο ΑΣΩΤΟΣ ΥΙΟΣ

(Λουκᾶ ιε'. 11—32)

Τὸ Εὐαγγελικὸν ἀνάγνωσμα τῆς παραβολῆς τοῦ ἀσωτοῦ υἱοῦ εἶναι τὸ ἀνάγνωσμα τὸ ὁποῖον δὲν θὰ παύσῃ ποτὲ νὰ θίγῃ τὰ εὐγενέστερα συναισθήματα καὶ νὰ συλλυπηθῇ τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐκτείνεται εἰς ὅλας τὰς ἀνθρώπιναις ἡλικίας καὶ τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας ἀρκεῖ νὰ τὸ πρῶτον ἐξέσωσεν. Θὰ θίξωμεν δὲ μόνον δύο ἐκ τῶν σημερινῶν τοσούτων τῆς ψυχικῆς περιουσιολογῆς τοῦ ἁμαρτωλοῦ, καὶ τὸ πρῶτον τὸ εὐσπλαγχνίας τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς, α'.) Εἰς δεινὴν κρίσιν ἐπέστησαν κατήντησεν ὁ ἄσωτος υἱός. Πεῖνα, ἀκαθαρσία, ἀνάστασις καὶ ἐμφάνισις ἀνυποδύτου, ἄκαθεν, ψεῖς καὶ ἁμαρτία. Μεγαλύτερα ὅμως ἦτο καὶ φοβερωτέρα ἡ πείρα καὶ ἡ ἀθλιότης τῆς ψυχῆς του. Δούλος καὶ οἰκτρον κτήνημα τῆς ἁμαρτίας, τὸ ὁποῖον θὰ ἐκινούσῃ τὸν πλοῦτον ἀπὸ τῆς ἀποθνήσκουσας καρδίας. Ἀλλ' ὅχι, δὲν ἐκινούσῃ τὸ τέρας τῆς ἀποθνήσκουσας καρδίας! Δύσκολα οἱ ἄνθρωποι λυποῦνται τὸν πλοῦτον ἀπὸ τῆς ἀποθνήσκουσας καρδίας, ἀλλὰ οἱ πλοῦτοι λυποῦνται τὸν πλοῦτον ἀπὸ τῆς ἀποθνήσκουσας καρδίας.

α του ὄργανου τὴν ἀκοὴν τῶν Δυτικῶν λειτουργία; Ἡ ἀπάν-
ησις εἶναι μία: διότι ἀπέρριψεν αὕτη ἐκ τῆς κοινῆς ἐκ-
λησ. χρήσεως τοὺς ἀρχαίους ὕμνους καὶ τὰς συμφωνούσας
ρῆς τὴν τῶν Ὁρθοδόξων διατάξει, ἀυξήσασα τὰς λιτανείας
καὶ προσευχὰς ὑπὸ μόνου τοῦ λειτουργοῦντος τελουμένας.

Οἱ ξένοι λοιπὸν εἶναι θαυμασταὶ καὶ λάτραι τῆς ἑλληνι-
κῆς ἐκκλησίας, οἱ δὲ Ἕλληνες τῆς ἡμέτερον κατήνησαν πε-
φρονηταὶ καὶ διώκται αὐτῆς! Ἴδου τὸ κατάντημα τοῦ αἰῶ-
ος μας ταῦτα συλλογιζόμενος τις καταλαμβάνεται ὑπὸ δα-
ρῶν, εἰμεθα ἄξιοι θρῆνων. Θρηγῶ γὰρ μετὰ τῶν ὀλίγων
ἐλεγκτῶν, θρηγῶ καὶ ὀδύρομαι: «οὐ γὰρ ἔστιν ἄλλως φλεγομέ-
ην καρδίαν καταπεφθῆναι (νὰ καθησυχᾶσθαι) ὑπὸ τοῦ πάθους
δαίνουσαν (φουσκωμένην) μὴ στεναγμοῖς καὶ δακρυοῖς κουφι-
μένην» (Γρηγόριος Νύσσης, ἐπιτάφιος εἰς τὸν ἁγ. Μελέτιον
I). Λαμβάνω εἰς χεῖρας τὸν κάλαμον προσκαλούμενος καὶ
μόνος παρακαλούμενος, ἀλλ' ἀναχαιτίζομαι ἔχων ὑπ' ὄψιν,
ὁ σπανίζουσι παρ' ἡμῖν κεδνὰ βουλευματα, εὐαριθμοὶ οἱ μὴ
δικότητα ἰδιοποιούμενοι, ὑπεράριθμοὶ δὲ οἱ πανδημοσύνην
αγγελλλόμενοι, καινοσπουδῆν ἐπίμεμπτον, κενοδοξίαν κακό-
νην καὶ ἀμάθειαν στυγεράν νοσοῦντες· ὅθεν καὶ ἡ τῶν καθ'
ἄς ἀβελτηρία ἀλλὰ «καιρὸς τοῦ σιγᾶν καὶ καιρὸς τοῦ λαλεῖν»·
ὁ στοιχῶν τῷ γραφικῷ «διδόναί παντὶ τῷ αἰτοῦντι λόγον περὶ
ς ἐν ἡμῖν πίστεως», ἀποφαινομαι τὴν περὶ τῆς καταστάσεως
πεινῆν μου γνώμην. Ὁ θεῖος Παῦλος παραγενόμενος εἰς τὸς
Παλλάδος τοῦτο ἄστυ, ἐθαύμασεν ἰδὼν αὐτὴν «κατείδωλον»
ἰ πλησιάσας εἰς τὸν βωμὸν «τοῦ ἀγνώστου θεοῦ» κατέρθησε
ἰ τοῦ ἐμπνευσμένου καὶ νευρώδους λόγου του νὰ ἀνατρέψῃ
εἰδῶλα καὶ νὰ καθαιρέσῃ τοὺς πολυαριθμοὺς (70.000) θεοὺς
ν Ἑλλήνων, ἀναστηλάσας τὸν ἀληθινὸν Θεόν, τὸν Κύριον
ν Ἰησοῦν Χριστόν· καὶ οἱ Ἕλληνες οὐ μόνον ἐπίστευσαν,
λ' ἐγένοντο οἱ θερμότεροι κήρυκες τοῦ Εὐαγγελίου.
τοὶ ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι καθαιρέται τῶν εἰδώλων καὶ οἱ
ιστρέφαντες ἐκ τῆς πλάνης σύμπασαν τὴν ὀφθίον.

λλ' ἡ ψευδοσοφία τῶν χρεωκοπησάντων ἐθνικῶν φιλοσόφων,
ρασοῦρασα τὸν ἀτυχή «ἐξισωτήν» Ἰουλιανόν, ἐξώθησεν αὐ-
φει! εἰς τὸ ἀπνενοημένον διήρημα, ἀλλ' ἠκούσθη τότε ἡ
ἐλπις φωνῆ «ὁ μέγας Πᾶν τέθηκε» καὶ τὸ γνωστὸν «χαμαὶ
σε δαίδαλος αὐλά· οὐκ ἔχει Φοῖβος καλύβαν· οὐ μάντι-
δαφνὴν—ἀπέσβετο δὲ καὶ λάλον ὕδωρ». Ἦτο ἡ σπαρα-
κάρδιος κραυγὴ τῆς Πυθίας. Ἀλλὰ τίς θὰ ἐπίστευον ὅτι
τὰ 1900 ἔτη ἀπὸ τῶν Δελφῶν καὶ αὐθὶς θὰ ἠκούετο ἡ
ρυγερὰ φωνὴ ἑνὸς παράφρονος Σικελιανοῦ; Οὗτος τὸ 1930
ἤρριξε μεγαλοστόμως εἰς ὅλον τὸν κόσμον τὴν χρεωκο-
ν τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ἐκάλεσε τὰ ἔθνη νὰ προσέλ-
πιν εἰς τὴν λατρείαν τοῦ δελφικοῦ Ἀπόλλωνος—εἰς
ἰ μόνος ἀντίλαλος ἠκούσθη τότε κατὰ τῆς θεοστυγοῦς ταύ-
φωνῆς διὰ κεραυνοβόλου ἀρθρου γραφέντος ἐν Ἀθῶν ὑπὸ
τίτλον «Ἄθος καὶ Δελφοί» καὶ δημοσιευθέντος εἰς τὴν
ἑλλην. Ἐπιθεώρησιν.—Ἡ ἐξωφρενικὴ ἐκείνη φωνὴ ἐξηκολού-
σε καὶ ὁ πλάνος Ἄγγελος τοῦ σκότους παρέσυρε διὰ πολυα-
μμων ποιητικῶν καὶ πεζῶν ἔργων πολλοῦς, καὶ αὐτὸς μετὰ τοῦ
στρόπου του Καζαντζάκη ἐδημιούργησαν τὸν θεήλατον
μμουτισμὸν καὶ τοὺς σφαγεῖς τοῦ ἑλλην. λαοῦ. Ἡ ἠθι-
πλάνη σχετίζεται πρὸς τὴν πνευματικὴν ὡς ἡ αἰτία πρὸς τὸ
τέλεσμα· διότι ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἔχει τὰς βαθυτάτας
εις εἰς τὴν καρδίαν. Ὁ ἀνθρώπος ἐν τῇ ἠθικῇ παραπλανή-
φεύγει τὸ φῶς, ὡς ὁ ἀσθενὴς ὀφθαλμὸς, ἐπειδὴ θλίβει καὶ
ναχωρεῖ αὐτὸν (πρβ. Α Τιμοθ. α', 14). Καὶ ὁ παράφρων Σι-
κιανὸς, ὅστις ὀλίγας ἡμέρας πρὶν ἀποθάνῃ ὕβριζεν εἰς τοῦ Σα-
άτου τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸν ἰδρυτὴν αὐτῆς, οὐ μόνον δὲν
θεματίσθη, ἀλλ' ἠξιώθη ἐπίσημου κηδεῖας ἐν τῷ μητροπο-
κῷ ναῷ, δημοσίᾳ δαπάνῃ, ὅπως καὶ ἡ αἰρετικὴ σύζυγός του
ἡ ἀρχικομμουνίστρια τῆς Ἀμερικῆς. Δυστυχῶς οἱ ἐπιτή-
α παρέσυραν καὶ τὸν ἀγαθὸν ἀρχιεπίσκοπον νὰ προεξάρχη-
: συνέπεσε τὸ γεγονός τοῦτο ὀλίγον μετὰ τὰς ἐορτὰς
ἰ Ἀποστόλου Παύλου! Ὅποια τραγικὴ ἐρωνεῖα, ὅποια
φθία. Ὁ Παῦλος ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον τότε καὶ ἐγκατέ-
τὰς ἀπίστους Ἀθῆνας. Καὶ ἔκτοτε ἡ πόλις κατήνησε
εἰδῶλος, παρεδόθη εἰς τὸν Σατανᾶν! Καὶ ἀπαριθμῶ ἐδῶ
χεῖρας τὰ εἰδωλεῖα τῶν Ἀθηνῶν:

1. Οἱ κινηματόγραφοι καὶ τὰ αἰσχρὰ θεάτρα, ὅπου δη-
ριάζονται αἱ ἀθῶαι τῶν νέων ψυχαί.

2. Ὁ ἀσελγὴς ἡμερήσιος τύπος καὶ τὰ πορνωγρα-
κὰ περιοδικά, αἵτινα ἐθεοποίησαν τὴν γυμνὴν Ἀφροδίτην
ἐπλαισιώσαν αὐτὴν πανταχοῦ καὶ εἰς αὐτὰς τὰς διαφη-
ις Καὶ ἀναφέρω παράδειγμα, ὅπερ μόνον ὁ τρισκατάρατος
ἠδύνατο νὰ ἐπινοήσῃ. Ὁ φιλόσοφος ἀρχιεπίσκοπος, ἀποφα-
ῖσε καὶ «ἀσματικὸν λαϊκὸν ἐσπερινόν» ἐν τῷ Παρνασσῷ.
ἰ του. Τὸ «Ἔθνος» κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν εἶλε δύο φωτογρα-
ῖα τὴν 1 σελ. τὴν ἁγίαν ὡς μοναχὴν καὶ εἰς τὴν 2 σελ.
ῖβως ἐπὶ τῆς ἰδίας θέσεως ἄλλην γυναῖκα, ὡστε ὁ θέλων νὰ

λάβῃ ὡς ἐγκόλιον τὴν εἰκόνα τῆς ἁγίας νὰ ἔχη συγχρόνως καὶ
τὸ ὀλόγυμνον προκλητικώτατον γύναιον. Καὶ μετὰ τοῦτο ὁ πονη-
ρὸς δημοσιογράφος ἠθέλησε νὰ παρκατήσῃ τὰς δύο ἐποχὰς
ἐκ διαμέτρου ἀντιθέτους.

3. Τὰ καλλιστεῖα ὅπου ἐξηυτελίσθη εἰς ἀπίστευτον
βαθμὸν τὸ γυναικεῖον φύλον καὶ κατηργηθῆ τελείως ὁ
οικογενειακὸς θεσμὸς καὶ ἡ αἰδημοσύνη καὶ τὸ ἱερὸν
ἄξιωμα τῆς παρθενίας. Ἐλαβε δὴλ. σάρκα καὶ ὀστέα τὸ σύν-
θημα τῶν κουκουέδων καὶ κουκουεδισσῶν ὅπου τὰ ὀργιάζοντα
κορίτσια ἐν συμπλέγματι μετὰ τῶν ἐλασιτῶν ἐφῶναζον ὡς μαι-
νάδες εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν «κάτω ἢ παρθενία», φέρουσαι
τὸ σύνθημα τοῦτο εἰς ταῖναι ἐπὶ τοῦ στήθους! Τὸ γυμνὸν
οὐδέποτε ὑπῆρξεν εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλλην. ἱστορίαν. Τύ-
που καὶ παράδειγμα εἶχον αἱ γυναῖκες τῆς Ἀθηνῶν καὶ τὰς
Καρνατίδας, αἵτινες φέρουσι τὸν ποδήρη χιτῶνα ἀπὸ τοῦ λαί-
μου μέχρι τῶν ποδῶν διήκοντα. Ἡ ἀκάθεκτος πρὸς τὴν γυ-
μνότητα ροπή, ἦν καὶ αὐτὴ ἡ πρωτόπλαστος ἐκάλυψε, μοι φέρε εἰς
τὴν μνήμην μου τῆς Παλλίδος Μαρίας Σατῶ Νοῖς: «Ἐχει εἰς
τὴν γυνὴ ψυχὴν;» (βλ. Νέον Σεράπειον, τομ. Δ' 1882, σ. 867 ἔ. 885 ἔ.).

4. Τὰ θαλάσσια μικτὰ λουτρά, πρόσθετες καὶ τοὺς γυμνι-
κοὺς ἀγῶνας. Τὸ πάλαι ἡ κόρη ἔλεγεν εἰς τὴν μητέρα «θὰ ἐν-
δυθῶ διὰ τὰ ἐξέλθω», τώρα ἀντιστρόφως «θὰ ἐκδυθῶ»!

5. Τὰ καρναβάλια. Μόνον ὁ διάβολος κατὰ τὴν Γρα-
φὴν μεταμορφοῦται εἰς ἄγγελον φωτός, διὰ αὐστηρῶς ἀπὸ
τῆς Π. Διαθήκης καὶ ἐξῆς ἀπαγορεύεται ἡ μεταμφίσεσις καὶ μόν-
ον εἰς τὰ θεάτρα ἐπεκράτησεν ὡς θεσμός. Αὐστηρότητα κα-
ταφέρεται ὁ ἐρμηνευτὴς τῶν ἱερῶν κανόνων Βαλασμων. Ὁ ρή-
τωρ καὶ πανηγυριστὴς, ἀστέριος ἐπίσκοπος Ἀστέριος (τοῦ 400
μ. Χ.) ἔγραψε «Λόγον κατηγορικὸν τῆς ἐορτῆς τῶν Κα-
λανδῶν» (Migne 40, στ. 216—225). «Καλάνδαι ἐλέγοντο τὰ
Καρναβάλια ἢ Κρόνεια», ὡς ἀναγινώσκωμεν εἰς τὸ «Μαρτύριον
τοῦ ἁγίου Δασίου»:

«Τῶν ἀθεμίτων ἱεροσούλων βασιλευδόντων Μαξιμιανῶν καὶ
Διοκλητιανῶν, ἦν ἐν τοῖς καιροῖς ἐκείνοις συνήθεια τιαυτῆ ἐν
τοῖς τάγμασι τῶν στρατιωτῶν, ὡστε καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν τοῦ
Κρόνου καὶ ἐπίσημον ἐορτὴν ἐκτελέσαι (ἐμπορνεύσεις καὶ ὀρ-
για) Ausgewählte Märtyrerakten von. G. Krüger Tübingen
1929 σ. 91—92).» Αὕτη ἡ μυσαρὰ παραδοσις καὶ μέχρις
ἡμῶν τῶν ἐσχάτων περιελθοῦσα ἀθλιωτέρως παραφυλάττεται·
οὔτε γὰρ λήγοντος τοῦ κόσμου τὸ ἔθος τὸ κακὸν τέλος λαμβά-
νει, ἀλλὰ μάλλον χειροτέρως ἀνανεοῦται· ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ τῶν
καλανδῶν ἰανουαρίων μάταιοι ἀνθρώποι τῷ ἔθει τῶν ἐνίων
ἐξακολουθοῦντες χριστιανοὶ ὀνομαζόμενοι... 0.92 (μεταμφίσεις).

Ὁ βουλόμενος κατὰ ταῦτα νὰ εὐρῆ ὕλην διὰ τὴν ἀπαγόρευ-
σιν τῶν καρναβάλιων, θὰ ζητήσῃ εἰς τὴν λέξιν Καλάνδαι· ἐγὼ
τελευταίον ὡς ἐπισημασίαν φέρω ρητὸν τοῦ Ὁριγένους, ὅπερ
ἔχω λάβῃ ἀπὸ τῆς «Γλωσσ. παρατηρήσεις» τοῦ Κόντου: «Κατὰ
τὸ ρητὸν δὲ ὑπ' αἰσχύνῃς ἄκρας τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἐμειλαί-
νετο... ἐπὶ καὶ νῦν ἐπὶ τῶν καταισχυνομένων ἢ συνθήσεια
τῷ ὀνόματι κέχρηται».

+ Ο ΚΟΡΥΤΣΑΣ ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΚΟΥΡΙΑΣ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΝ

ΤΑ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΚΑΡΝΑΒΑΛΟΥ

*Αξιότιμε κ. Διευθυντά.

Εἰς τὸ προηγουμένον φύλλον ἔγραψα, ὅτι ἡ μεταμόρ-
φωσις ἀπαγορεύεται ὑπὸ τῆς θρησκείας καὶ ὅτι μόνον ὁ
διάβολος μεταμορφώνεται «εἰς ἄγγελον φωτός» διὰ τοῦτο
λέγει ὁ λαὸς «αὐτὸς εἶναι μεταμορφωμένος, ἐξῶ ἀπὸ δῶ!»
Τὰ συμβάντα ἐν Πάτραις μὲ ἐδικαίωσαν. Κατ' ἀξιοπιστοῦς
ἀφηγήσεις παρήλασαν διάφορα ἄρματα· τὸ πρῶτον ἦτο ὁ
Βάκχος μετὰ τοὺς μεθυσμένους σκύρους, τὸ δεύτερον ὁ
διάβολος μετὰ τὰ τᾶγμα του καὶ τὸ τρίτον οἱ γυμνῆται
διπαρξισταί, δὴλ. ὁ Σίμος μετὰ τοὺς ὀπαδοὺς του. Σημειω-
τέον ὅτι ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς ὁδοὶ ἐν Ἀθήναις νὰ ἐμ-
φανίζωνται καὶ ἡ ἀστυνομία ἐκλείσει τὸ κέντρον των. Ἀφέ-
θησαν ἐν τούτοις νὰ ὀργιάσουν ἐλευθέρως εἰς τὰς Πάτρας!
Ἡ πόλις λοιπὸν τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, ὅπου ὁδοὶ ἐσταυ-
ρώθη ἀνάποδα καὶ ὁ σταυρὸς του εἶχε σχῆμα Χ, παρεδόθη
εἰς τὸν Σατανᾶν!!! Καὶ ὁμοῦ οἱ Πάτριαι χθιζὰ καὶ πρῶτῃς
ἦσαν ἡ θρησκευομένη πόλις, ὅθεν προῆλθον οἱ ἀρχηγοὶ τῶν
σημερινῶν θρησκευτικῶν ἐνταῦθα ὀργανώσεων. Εἰς τὸ ἐρώ-
τημά μου: «Ἡ Ἑλλὰς εἶναι κράτος εἰδωλολατρικόν;» ἀπαν-
τῶσι τὰ ἀνόσια καὶ ἐκβεβακχευμένα γεγονότα τῶν Πατρῶν
ἐπικυροῦντα τὴν ἀναβίωσιν τῆς εἰδωλολατρείας καὶ ἡ ὕπὸ
τοῦ Κράτους χαραχθεῖσα διὰ πρώτην φορὰν εἰκὼν τοῦ
Ὀλυμπίου Διὸς εἰς τὰ γραμματόσημα, ὅπερ δὲν θὰ ἐπρατ-
τοῦν οὔτε οἱ λάτραι του, ἀρχαῖοι Ἕλληνες, εἰς οὐς ἀπηγο-
ρεύετο νὰ φέρουσι καὶ τὸ ὄνομα του.

Και ἐν τούτοις καμαρωμένα ἀθηναϊκά κεφάλια δὴ θέλουν νὰ τὸ ἐννοήσουν. Διατί; Διότι ἡ διαφθορά δὲν ἔχει οὔτε νοῦν, οὔτε ἐντροπήν. Διὰ τοῦτο, ἀντὶ νὰ ἐπιζητοῦν νὰ συντελέσουν εἰς καλῆς κοινωνικὴν διάπλασιν, προσπαθοῦν νὰ παραγάγουν τὴν σαπίαν, νὰ ἀφαιρέσουν πᾶσαν ἠθικὴν ἀσθησίαν, καὶ νὰ παραλύσουν πᾶσαν ἐνέργειαν τείνουσαν εἰς ἀνύψωσιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος καὶ εἰς σχηματισμὸν ὑγιειντέρων οἰκογενειακῶν καὶ κοινωνικῶν ἠθῶν. Μία ἐκ τῶν μεθόδων τῶν πρὸς ἐπίτευξιν ἀνωτέρας διαφθορᾶς εἶναι καὶ ἡ δημοσία ὀργάνωσις καρναβαλικῶν ἑορτῶν. Πρέπει, λέγουν, νὰ περάσωμεν τὰς ἡμέρας τῆς ἀποκρηᾶς καὶ τῆς τυροφάγου μετ' ἡμῶν, με εὐθυμῶν, με γέλωτα, με τρέλλαν.

Πρέπει! Ἀναισχυντία μεγαλητέρα δὲν δύνανται νὰ ὑπάρξῃ ἀπὸ τὸ νὰ παριστάνῃ τις ὡς πρέπον, ὅτι εἶναι μόνον ἀπόρροια τῆς ἰδικῆς τοῦ ἀθλιότητος.

Τὶ εἴμεθα ἡμεῖς σήμερα; Κοινωνία Χριστιανική. Ὡς τοιοῦτοι λοιπὸν τί ὀφείλομεν νὰ κάμνωμεν κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἑορτῶν; Μὰ συμμορφωνώμεθα πρὸς τὰς διαταγὰς τῆς Ἐκκλησίας μας. Καὶ ἡ Ἐκκλησία αὕτη κατὰ μὲν τὴν Κυριακὴν τῆς Ἀπόκρουστος καλεῖ τὴν προσοχὴν μας εἰς τοὺς λόγους τοῦ Σωτῆρος περὶ μελλούσης κρίσεως καὶ τοῦ καθήκοντος τῆς Φιλανθρωπίας, κατὰ δὲ τὴν Κυριακὴν τῆς Τυροφάγου μᾶς συνιστᾷ τὴν ἀνεξικακίαν, τὴν νηστείαν καὶ τὴν ἐργασίαν πρὸς θησαυρισμὸν ἐν οὐρανῷ. Ὅταν λοιπὸν ἡ Ἐκκλησία, ἥτις εἶναι ὁ ρυθμιστὴς τῆς διαγωγῆς καὶ τοῦ βίου τῶν χριστιανῶν, ἀπαίτῃ ἀπ' αὐτοὺς τοιαῦτα καθήκοντα, τοιαύτην διάθεσιν, τοιοῦτο πνεῦμα, τοιοῦτον βίον κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἑορτῶν τῆς ἀποκρηᾶς καὶ τῆς τυροφάγου, πῶς ἡμπορεῖ εἰς χριστιανὸς νὰ παρακούσῃ καὶ νὰ τὰς περᾶν μετ' ἡμῶν, με τρέλλαν, με ὀλοτρον ἀσθητικόν, ἐρχόμενος εἰς ρῆξιν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει, καὶ πρὸς τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, τὸν Ἰησοῦν Χριστόν;

Χιλιάδες δραχμῶν ἔμαζυθησαν ἀπὸ τὴν ἔταιρειαν τῶν ἑορτῶν διὰ νὰ μασκαρευθοῦν αἱ Ἀθηναίαι πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν. Οἱ κύριοι καὶ αἱ κυρίαι, αἱ ὁποῖαι προσέφερον τὰς δωρεάς, δὲν θὰ ἔκαναν καλῆτερα ἀν διέθετον αὐτὰς πρὸς ἀνακούφιον τῶν πτωχῶν καὶ τῶν πασχόντων; Καὶ δὲν θὰ ἦτο καὶ πλεον εὐγενὲς καὶ πλεον χαρμύσσονον νὰ τὸ φάγουν πεινασμένοι καὶ νὰ στηριχθοῦν ἄρρωστοι κατὰ τὰς ἐνλόγως ἡμέρας, παρὰ νὰ γίνῃ δημόσιον μασκάρωμα τῆς Ἑλληνικῆς πρωτεύουσος καὶ νὰ χειροκροτηθοῦν καὶ πάλιν παρελαύνοντα γυναικεῖα ἡμίγυμνα σώματα καὶ νὰ εὑρουν τὸν καιρὸν ὅλοι οἱ παραλυμένοι διὰ νὰ ἀνακατευθοῦν εἰς τὸν συνωστισμὸν καὶ νὰ προστριβῶνται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἀναγκάζοντες τὸν γυναικεῖον πληθυσμὸν νὰ ὑποφέρῃ τὰς ἐφόδους ἢ νὰ τιμωρῇ δι' ὀμβρελλοκτυπημάτων τὴν τὴν ἀναισχυντίαν; Ἐν τούτοις περιμένοντες νὰ ἴδωμεν τί θὰ κάμῃ καὶ ὁ καθήμερινός τῶν Ἀθηνῶν τύπος ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, ἀποροῦμεν πῶς ἀκόμη δὲν ἐστιγμάτισε τὰς τοιαύτας ἑορτάς. Προκειμένου περὶ μεταφράσεως τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου, ὄργανά τινά αὐτοῦ ἐρρηξαν κραυγὴν φρικῆς καὶ ἐπέστησαν ἀποφάσεις Πατριαρχικάς, τὰς ὁποίας ἐκαμώθησαν ὅτι ἐσέβοντο ὡς ἐχούσας αἰώνιον τὸ κύρος. Ἐὰν ἡ εὐλάβειά τῶν ἐκείνων δὲν ἦτο ταρτοφυκὴ καὶ ὑποκριτικὴ, θὰ τὸ δειξάσαι με τὴν στάσιν, τὴν ὁποίαν θὰ λάβωσιν εἰς τὸ ζήτημα τῶν κορναβαλικῶν ἑορτῶν. Διότι ρητῶς ὁ 62ος κανὼν τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀφορρῖζει ἐκείνους, ὅστινες ὀργανώσουσι καὶ συμμετέχουσιν εἰς Βακχικὰς πομπὰς καὶ τελετάς, καὶ ὑποδύονται εἰς αὐτὰς προσώπεια κωμικά, ἢ σατυρικά, ἢ τραγικά, τὰς τελετάς δὲ ταύτας χαρακτηρίζει ὡς ὑφιστάμενας «κατὰ ἔθος παλαιὸν καὶ ἀλλότριον τοῦ τῶν χριστιανῶν βίου».

Κύριοι Ἀθηναῖοι Δημοσιογράφοι. Εἶναι Κανὼν Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὁ νομοθετῶν ταῦτα. Εἰς σὰς τῶρα μένει νὰ δεῖξῃτε πρὸς τοῖς ἄλλοις ποῖα εἶναι ἡ εὐσέβειά σας καὶ ποῖα ἢ πρὸς τὰ νομοθετήματα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εὐλάβειά σας.

Τὸ ἄρθρον παρέλαβον ὀλόκληρον κατὰ λέξιν ἐκ τοῦ 15ου τόμου τῆς «Ἀναπλάσεως» τοῦ 1900, σ. 452-453. Δριμύτερον εἶναι τὸ ἄρθρον τοῦ ἐπομένου ἔτους, 1901 σ. 879-800 καὶ τοῦ 1902, σ. 1317-8 καὶ κατ' ἔτος σχεδὸν τὸ περιοδικὸν ἐξεστράτευεν εἰς τὰς ἡμέρας τῶν Ἀπόκρουστος κατὰ τὸν σατανικὸν τοῦτου ἔθλιμον. Καὶ ἐρωτῶ τὸν ἀγαπητὸν κ. διευθυντὴν τῆς «Ἀναπλάσεως», διατί ἐφέτος ἐτήρησε σιγὴν, ἀφοῦ ἄλλα θρησκευτικὰ περιοδικὰ ἀνεκίνησαν μετὰ δριμύτητος τὸν ἀγῶνα; Μήπως ἐπειδὴ ἤλλαξαν οἱ χρόνοι, ἤλλαξε καὶ τὸ Πериδικὸν τοῦτου, ὅπερ νέοι ἐδιαβάζομεν ὡς Εὐαγγέλιον, τὸ πρόγραμμα; Ἐὰν ἀφῆκε μίαν ἱστορίαν ἢ «Ἀνάπλασις», εἶναι, διότι ἐρρωμένως καὶ ἀνυποκρίτως ἐργάζεται ὑπὲρ ἄρχων, ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἐστιῶν, πρὸς προάσπισιν τῆς ἀμωμῆτου ἡμῶν πίστεως, κατὰ τῆς μασονίας, κατὰ τοῦ προτεσταντισμοῦ καὶ τῶν ἑτεροδιδασκαλιῶν, με ἀρχηγούς

τοὺς ἐν Πάτρσις, τὸν σεβάσιμον ἀρχιεπίσκοπον Ἱερόδωρον τοὺς ἀρχιμανδρίτας Εὐσέβιον Ματθοποῦλον καὶ Ἱερώνυμον Οἰκονόμου Μεγαλοσπηλαιῶτην καὶ τοὺς ἐνταῦθα, τοὺς δύο Γαλανούς ἀδελφούς, τὸν Δισαλομᾶν, τὸν δραστηκώτατον Ἱεροκήρυκα ἀρχιμανδρίτην Παναρέτιον Δουληγέρην μετ' αἱ ἐμονάσαμεν ὑπὸ τὸν ἴδιον πνευματικὸν πατέρα ἐν Ἀθῶν καὶ Δὲν ἔχω καμμίαν ἀμφιβολίαν, ὅτι καὶ νῦν με τοὺς νέους διακεκριμένους ἀρχηγούς τὸ λαμπρὸν περιοδικὸν θὰ συνέχισῃ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὸ πρόγραμμα τῶν ἀειμνήστων Ἰδρυτῶν ὅστινες κατέλαβον τὴν πρέπουσαν θέσιν εἰς τὴν ἀναγεννησίαν τῆς Ἐκκλησίας.

† Ο ΚΟΥΡΥΤΣΑΣ ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΚΟΥΡΥΛΙΑΣ

Ὅσοον ἕτερον κλυμμενεῖ ἐν τῶν ἀλλοιῶν ἢ τῶν ἐπιπέσειν τὸν χωρισμὸν αὐτῆς ἀπὸ τῆς Πολιτείας, ἵνα ἐπιτύχῃ τῆς ἀναγκυίας πρὸς θεῶσιν ἐλευθερίας. Ἀφοῦ ἡ μέχρι τοῦδε σύνδεσις πρὸς τὸ κράτος βλάβης μᾶλλον ἢ ὠφελείας ἐγένετο πρόξενος, οὐδὲν ἕτερον ἀπομένει ἢ ἡ ἐπίσπευσις τοῦ ὀριστικοῦ ἀπ' αὐτοῦ χωρισμοῦ. Ἡ Ἐκκλησία δὲν ἔχει νὰ φοβηθῇ τὸν χωρισμὸν τοῦτον διότι ναὶ μὲν στερεῖται οὕτω τῆς συνοχῆς τοῦ κράτους καὶ τῆς ὠφελείας, ἣν παρέχει αὐτῇ τὸ κράτος προστατεύον τὴν Κυριακὴν ἀργίαν, ἔχον ἱερεῖς ἐν τῷ στόλῳ καὶ ἐν τῷ σιρατῷ, καὶ προνοοῦν περὶ τῆς θρησκευτικῆς μορφώσεως ἐν τοῖς σχολείοις καὶ καλλιέργειας τῆς θεολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ἀλλ' ἔχουσα τὸν ἐπισκοπικὸν ὀργανισμὸν, ἔχουσα δὲ καὶ τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως αὐτῆς, τὴν μοναστηριακὴν καὶ τὴν ἄλλην Ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν, θὰ ἐπιδοθῇ ἀπροσκόπως καὶ ἀνενοχλήτως εἰς τὴν μόρφωσιν τοῦ κλήρου καὶ εἰς τὴν δι' αὐτοῦ προαγωγὴν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ βίου. Οὕτως ἡ ἀποτινάξις τῶν πολιτικῶν πεδῶν θὰ ἀνοίξῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὸ στάδιον ἐργασίας θρησκευτικῆς ὁποῖαν καὶ ἄλλοτε παρουσίασεν αὐτὴ μὴ διατελοῦσα ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς Πολιτείας, ἐνίοτε δὲ καὶ πολεμυμένη ὑπ' αὐτῆς. . . . . Βεβαίως ἐλλείπει τοῦ σινεκτικῆς ἀσπασίας

Ἐπιστολὴ καὶ ἀπάντησις *Ἀνατ. Γαλανοῦ 1903, Ἰαρίθ. 13*

Ἐλλόγιμε κ. Διευθυντά,

Μὲ τὴν «Ἀνάπλασιν» ἀπὸ 50ετίας τακτικὸς ὑπάρχων ἀναγνώστης καὶ με τοὺς ἰδρυτὰς συνδέομενος διὰ φιλικίας δὲν ἐπιθυμῶ νὰ κάμω χρῆσιν τοῦ περὶ τύπου νόμου, οὐδὲ νὰ καταφύγω εἰς τὴν δικαιοσύνην πρὸς ἰκανοποίησιν. Θέλω νὰ πεισθῆτε, ὅτι ὑπέπεσθε εἰς τὸ ἔγκλημα τῆς συκοφαντικῆς δυσφημίσεως. Ἡ χριστιανικὴ μου συνείδησις μοὶ ὑπαγορεύει νὰ σὰς δώσω νὰ ἐννοήσητε, ὅτι δὲν ἐσκέφθητε ὀρίμως δημοσιεύοντες τὸ σημεῖωμα «Ἀσέβειαι καὶ ἀπρέπειαι» εἰς τὸ φύλλον τοῦ Δεκεμβρίου 1903 σ. 169. Θὰ πιστεύσητε, ὅτι δὲν θὰ ἀπήντων εἰς τοὺς «Τρεῖς Ἱεράρχας» ἐὰν δὲν διετέλουν ὑπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦ κυρίου ἄρθρου τῆς «Ἀναπλάσεως» τοῦ Νοεμβρίου «Νίκη τῆς Ἐκκλησίας» καὶ ἀκριβέστερον νίκη τῶν ἀγῶνων τῶν θρησκευτικῶν ὀργανώσεων; Ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ ἔκουσῶς ἢ ἀκουσίως ἀνεμίσθη ἐν τὸν καλλινικόν τοῦτον ἀγῶνα διὰ τῶν τεσσάρων ὀμιλιῶν μου εἰς τοὺς «Τρεῖς Ἱεράρχας», παρετήρησα, ὅτι ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Μαρτίου τὰ κύρια ἄρθρα τοῦ περιοδικοῦ σας σχεδὸν ὁμοίως ὡς ἐμπνευσίς καὶ ἀπήχησις τῶν λόγων μου διὰ καὶ ἐκπληκτος ἀνέγγων τὸ σημεῖωμα τῆς «Ἀναπλάσεως». Ἀνέλαβον ν' ἀπαντήσω, διότι ὡς παρετήρησα διαβάλλεται ὁ ἀγῶνας καὶ διὰ τῶν κυκλοφορούντων φημῶν καὶ ἀναίρων ταύτας καὶ περιορίζομαι εἰς ἐν σημεῖον, ὅπερ ἐγνώριζον, ὅτι συνεζητήθη ἐπὶ συνόδῳ. Λοιπὸν ποῦ εἶναι ἡ ἀσέβεια καὶ ἀπρέπεια πρὸς «τοὺς κορυφαίους ἐκπροσώπους τῆς Ἐκκλησίας» μετ' ὧν συνδέομαι δι' ἀρρήκτων δε-

σμών και κοινών ἐθνικῶν αγώνων, και δὲν διστάζω νὰ διακηρύξω, ὅτι οὐχὶ σμικρὸν ἔχω συντελέσει ν' ἀνέλθωσι και νὰ ἴστανται στερεοὶ εἰς τὰς θέσεις, εἰς ἃς ἡ Θεία Πρόνοια ἀνεβίβασεν αὐτούς; Μὲ ἀδικεῖτε δὲ μεγάλως, ὅταν γράφητε, ὅτι προσπαθῶ «ἐπὶ τῇ βίβασει τῆς πλουσίας φαντασίας μου νὰ ἀποδείξω τὸν ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν βυσσοδομοῦντα...»!! Φαίνεται, ὅτι οὐδὲν ἐκ τῶν συγγραμμάτων μου ἔχετε ἀναγνώσει, οὕτε μὲ ἠκούσατε ποτὲ διδάσκοντα. Ἐξ ἐπαγγέλματος εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ κόπτω τὰ πτερὰ τῆς φαντασίας, ὅπερ ἔπραξα και εἰς τὴν ἀπάντησίν μου εἰς τοὺς «Τρεῖς Ἱεράρχας» διὰ τὴν φαντασίαν τῶν διαδοσιῶν. Τοῦ πάθους τῆς φαντασιοπληξίας δὲν εἶναι ἀπηλλαγμένος ὁ σημειογράφος, ὅταν γράφῃ, ὅτι ἐγὼ δῆθεν πολεμῶ τὸν ὑπ' αὐτοῦ ἐξυμνούμενον ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον! Ἴδου ἡ ἀποκάλυψις τοῦ μυστηρίου και τοῦτο μοὶ παρέχει τὸ ἐνδόξιμον νὰ εἶπω: «παγίδα ἠτοίμασαν τοῖς ποσὶ μου, ἡ δὲ παγὶς συνετρίβη και ἡμεῖς ἐρρύσθημεν». Ὅντως μετὰ τὴν τοιαύτην ἀποκάλυψιν ἡμεῖς ἐρρύσθημεν, ἀλλ' αὐτοὶ ἀσυναίσθητως ἔπεσον εἰς τὸν λάκκον, ὃν ὠρυξαν ὑπὸ τὴν συντριβείαν παγίδας. Δὲν πιστεύω νὰ μένῃ ἰκανοποιημένος ὁ ἅγιος ἀρχιεπίσκοπος ἐκ τῆς τοιαύτης λύσεως. Ἐχομεν τὰ πρωτόλεια, ὅτι προτιμᾶ τὴν δαφνίνην τῆς χρυσοῦς ράβδου, ἃς μὴ ἀποκαρτερῆ. † Ὁ Κορυθαῖος ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΚΟΥΡΙΑῖΟΣ

Ψυχικὸν 11/1/1953

Τὴν ἀνωτέρω ἐπιστολὴν τοῦ Σεβασμιωτάτου ἐλάβομεν συνοδευομένην μετὰ τῆς προφορικῆς εὐχῆς και ἐπιθυμίας ὅπως αὕτη θεωρηθῆ φιλικὴ και εἰς ἐπανασύνδεσιν τῶν παλαιῶν δεσμῶν τοῦ Σεβασμιωτάτου μετὰ τῆς «Ἀναπλάσεως» ἀποβλέπουσα.

Παρ' ὅλον ὅτι τὸ ὕψος τῆς ὡς ἄνω ἐπιστολῆς, δὲν εἶναι δυστυχῶς ὕψος προᾶγον φιλίας, ἐν τούτοις ἀπεκδεχόμενοι τὴν εὐχὴν τοῦ Σεβασμιωτάτου ἡ ὅποια ἀποτελεῖ και ἡμέτερον ἐνδόμυχον πόθον θὰ σημειώσωμεν ὡς ἔχομεν καθήκον τὰς παρατηρήσεις μας ἐπ' αὐτῆς μὲ εἰλικρινῶς φιλικὸν πνεῦμα και διάθεσιν.

Και χρέος μας πρῶτον εἶναι νὰ ἀμυνθῶμεν ἐπὶ τῆς μομφῆς περὶ συκοφαντικῆς δυσφημίσεως τὴν ὅποιαν ὁ Σεβασμιωτάτος μᾶς ἀποδίδει.

Τὴν ὑπεράσπισίν μας ἀναθέτομεν εἰς αὐτὰ ταῦτα τὰ ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου γραφέντα. Ἴδου τί ἐγράφατε Σεβασμιώτατε: «Νομίζω ὅτι πολλὴ δημοκροπία γίνεται διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἀρχιμ. κ. Ἱερωνύμου Κοτσῶνη εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ἣν ποικιλοτρόπως ὁ Ἐκκλησι. τύπος ἐρμηνεύει ἀνευ βίας. Ἡ συμπάραστασις αὐτοῦ ἐν ἐπισήμῃ περιβολῇ παρὰ τὸν Πατριάρχην εἰς τὴν ἐναρξίν τῶν μαθημάτων τῆς Μαρασελείου (βλ. Ἀπόστ. Ἀνδρέαν τῆς 21.11.53) ἐνίσχυσε τὰς διαδόσεις ὅτι ὁ ἀρχιεπίσκοπος οὗτος προαλείφεται νὰ διαδεχθῆ τὸν ἀρχιεπίσκοπον, παραιτούμενον λόγῳ γῆρατος, (ἂν και ὁμοιάζῃ πρὸς τὸν ἀναβιοῦντα φοίνικα). Ἀλλὰ πρὸς τί ἡ ἀνάμιξις τοῦ Οἴκ. Πατριάρχου εἰς τοῦτο; Ἡ μήπως πρόκειται περὶ συμφωνίας, παραιτούμενος νὰ ὑποδείξῃ τὸν διάδοχον, και τίθεται τοῦτο εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Πατριάρχου;» Και ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ: Οἱ «Τρεῖς Ἱεράρχαι» μοὶ ἔκαμον και πάλιν τὴν τιμὴν, ἣν ἀπὸ ἐτῶν ἀπεποιήθη, νὰ προσενέγκω τὸν ταπεινόν μου ἔρανον εἰς τὴν χειμαζομένην ἐκκλησίαν. Ἐβίσταται ἐπὶ πολὺ, ἀλλὰ τέλος «ἐρρίψα τὸν κῶδον». Ὡς φιλοξενούμενος ὅμως, ἐζήτησα τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Μακαριωτάτου,

ὅστις ἀκούσας τὸ πρόγραμμά μου ἐπεκρότησεν αὐτό. Κατὰ τὴν συζήτησιν ταύτην τυχαίως παρίστατο και ὁ ἐν λόγῳ ἀρχιεπίσκοπος. Περιέργως σύμπτωσις!». Και ἀκολούθως: «Περιοδικὸν τι θρησκευτικόν, ἀναφανέν ἐν τῷ στερεώματι, συμπαθῶς δὲ ἔχον πρὸς τὸν εἰρημένον ἀρχιεπίσκοπον, κροτεῖ τὸ κύμβαλον και ἐπικροτεῖ τὴν μεγάλην τοῦ Ἀρχιεπισκόπου χειρονομίαν, ὅστις υἱοθετήσας τὸν ἐπιδικώμενον ἱερὸν σκοπὸν και πρὶν ἔτι γένηται ἐν τῇ Σύνόδῳ συζητήσας προέβη εἰς ἐνεργείας. Μὲ αὐτὰς σφ. ζεταῖ φρονῶ και ἡ ἀποστολὴ τοῦ κ. Ἱερωνύμου εἰς .../πολιν». Αὐτὰ ἐγράφατε Σεβασμιώτατε. Και ἐὰν τῆ ἀνωτέρω ἐδημοσίευσεν ὁ ὀλοσδήποτε δημοσιογράφος θὰ ἦτο φυσικὸν νὰ δημιουργηθῆ βεβαίως ἐντύπωσις. Ἀλλ' ὅταν τὰ ἀνωτέρω φέρουν τὴν ὑπογραφήν ἐνὸς Ἱεράρχου ὁ ὅποιος διακηρύσσει εὐκαίρως ἀκαίρως τὰς ἰδιαιτέρας ὁδῶς σχέσεις του μετὰ τε τοῦ Οἴκουμηνικοῦ Πατριάρχου και τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, δὲν εἶναι δύσκολον ν' ἀντιληφθῆ κανεὶς τὸν ἰδιαίτερον ὁδῶς και ποικίλον ἀντίκτυπον τὸν ὅποιον δημιουργοῦν. Ὅποτε προβάλλει τὸ δῆλημα: Ἡ αἰὼς ἄνω πιθανολογία τοῦ Σεβασμιωτάτου ἔχον βᾶσιν, ὁπότε ἡμεῖς θ' ἀναγνωρίσωμεν ἐνοχλήν—ὡς θέλει ὁ Σεβασμιώτατος, εἰς ἐγκλημα συκοφαντικῆς δυσφημίσεως—ἡ εἶναι ἐντελῶς ἀβάσιμοι και ἀποκρήματα φαντασίας ὁπότε δὲν γνωρίζομεν ποῖος ἄλλος χαρακτηρισμὸς ἐκτὸς ἐκείνου τὸν ὅποιον ἐχρησιμοποίησαμεν τοὺς ἀνήκει.

Ἐτερον σημεῖον ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω ἐπιστολῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου ἐπὶ τοῦ ὅποιου ἔχομεν εὐλαβῆ παρατήρησιν νὰ σημειώσωμεν εἶναι τὸ ἐξῆς: Μετ' εὐχαρίστου ἐκπλήξεως ἐπληροφορήθημεν τὸν ἀπὸ ὁδοῦ συνδεσμον τοῦ Σεβασμιωτάτου μετὰ τῆς «Ἀναπλάσεως». Ἐπὶ πλέον ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦ Νοεμβρίου «Νίκη τῆς Ἐκκλησίας» τὸν ἐνεθουσίασεν τὰ μέγιστα. Ἐτι δὲ ὅτι ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Μαρτίου τὰ κύρια ἄρθρα τοῦ περιοδικοῦ μας ὁμοιάζον ὡς ἐμπνευσις και ἀπήχησις τῶν λόγων Του. Ἡ χαρὰ μας διὰ τὰς ἀνωτέρω πληροφορίας θὰ ἦτο ἀνεπεσικίαστος ἐὰν δὲν ἔχομεν πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν ἐτέραν ἐπιστολὴν τοῦ Σεβασμιωτάτου τὴν μόλις πρὸ μηνὸς δημοσιευθεῖσαν εἰς τοὺς «Τρεῖς Ἱεράρχας» εἰς ἣν ὁμιλῶν διὰ τὴν «Ἀνάπλασιν» γράφει: «Περιοδικὸν τι θρησκευτικόν, ἀναφανέν ἐν τῷ στερεώματι... κροτεῖ τὸ κύμβαλον... κ.λ.π.». Εἰς ποῖαν ἐκ τῶν δύο ἐπιστολῶν ἐκφράζονται ἄραγε τὰ εἰλικρινῆ αἰσθήματα τοῦ Σεβασμιωτάτου; Εὐχόμεθα νὰ εἶναι τὰ τῆς δευτέρας.

Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὰς «παγίδας» και τοὺς «λάκκους» δι' ὧν κατακλεῖει τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ὁμοίου Κορυθαῖος ὁμολογοῦμεν ὅτι οὐδὲν ἐννοοῦμεν. Περὶ τοῦ ποῖος εἶναι ὁ εἰς λάκκον και παγίδα βεβλημένος, δὲν εἴμεθα ἡμεῖς ἐκείνοι οἱ ὅποιοι θ' ἀποφανθῶμεν ἀλλ' ὁ ἀμερόληπτος ἀναγνώστης ὅστις θὰ ἐκτιμῆσῃ ἐπίσης και τὰ ἐν κατακλείδι τῆς ὡς ἄνω ἐπιστολῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου ἐκδηλούμενα αἰσθήματα πρὸς τὸν πατέρα Ἱερωνύμον, ὅστις ἐν τούτοις εἰς οὐδὲν τὸν ἅγιον Κορυθαῖος ἠνώχλησεν ἢ παρεπίκρανεν.

Ἄς εἶναι ὁμῶς. Ὑπεράνω ὅλων αὐτῶν τῶν παραπάνων μας, δι' ἡμᾶς, ἴσταται ἡ εὐχὴ τοῦ Σεβασμιωτάτου ὅπως ἡ ἐπιστολὴ αὕτη θεωρηθῆ ὡς φιλική. Διαγράφοντες λοιπὸν πάντα τ' ἀνωτέρω ἀπεκδεχόμεθα ταύτην πράγματι ὡς φιλικὴν, οὐδὲν κατὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου διατηροῦντες εἰ μὴ τὸν προσήκοντα πρὸς αὐτὸν σεβασμὸν μας.

τὴν νέαν δουλείαν του!» Εἶναι δὲ ὁ Πατρὺς ἐν Ἀθήναις νῦν δικηγόρος κ. Παπαλεξανδρόπουλος. Ὅμολογῶ, ὅτι ἐπεύσθην ὕλων τῶν ἐλπίδων, καὶ δὲν ἠξιώθην μέχρι τοῦδε νὰ ἴδω μεσουρανοῦντα ἐν Μακεδονίᾳ τὸν ἥλιον τῆς ἑλλην. ἐλευθερίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ὅπερ ἐπὶ τουρκοκρατίας περιερχόμενος πόλεις καὶ χωρία ὡς ὄργανωτῆς τοῦ ἀγῶνος καὶ ἐμψυχωτῆς τοῦ λαοῦ διεσάλπιζον ὑψηλῇ τῇ φωνῇ: Ἦξιζε νὰ τύχη καλλιτέρας μοῖρας ἡ ἐπώνυμος τῆς ἀδελφῆς τοῦ ξανθοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Πόλις, ἔνθα παρήλασαν δαφνοστεφεῖς αἱ μακεδονικαὶ φάλαγγες καὶ ἐτελέσθησαν μεγάλα κοσμοϊστορικὰ γεγονότα. Ἦτο τότε ἔνδοξος ἡ Θεσσαλονίκη, ἔνδοξος ἐπίσης διετέλεσε καθ' ὅλους τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους. «**Πόλις δὲ αὐτῆ περιφανῆς καὶ λαμπρά**, γράφει ὁ Ἀκροπολίτης (σ. 224 Παρισίων), καὶ Μακεδόνων μὲν κορυφή, Θεσσαλίας δὲ πάσης ὑπεριδρυμένη καὶ ὑπερέχουσα, αἷς τε παντοδαπαῖς ὀλβίζεται χάρισι καὶ οἷς εἶδεσι καλῶν ἀπάντων ἐναγλατίζεται». Ἦ πλὴν τῶν μεγάλων πολιτικῶν γεγονότων ἡ **ἐξαιρετος φήμη τῆς Θῳνίκης ὀφείλεται εἰς τὰ «Δημήτρια»**. Κατὰ τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν καὶ πανηγυρῖν τοῦ Πολιοῦχου μυροβλήτου, ὁ θαυματουργὸς τάφος του ἦν **προσκύνημα ἐφάμιλλον πρὸς τὸν Πανάγιον τάφον** καὶ ἡ πόλις ὡς ἄλλη Ἱερουσαλήμ ἐδέχeto παμπληθῆ στίφη εὐλαβῶν χριστιανῶν ἐκ τῶν περᾶτων τοῦ κόσμου. Ὁ φιλόπατρις ἅγιος ἐτιμᾶτο καὶ ἐγεραίρετο καὶ ὡς φρουρὸς τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἰλλυρικῆς χερσονήσου—Ἰλλυριοὺς ἄρχων ἀνήγειρε τὸν πρῶτον ναὸν αὐτοῦ—καὶ τὸ ὄνομα Δημήτριος εἶχεν ἀποβῆ **συνώνυμον τῆ θεότητι**, ὡς γράφει ὁ Σάθας ἐπιφέρων: «Περὶ τῆς κοσμοβοήτου ταύτης δόξης ἤριζον τότε πρὸς τὴν Θεσσαλονικὴν πολλαὶ πόλεις, ὡς ἐν τῇ ἀρχαιότητι περὶ τοῦ Ὁμήρου. Τὸ Σίριμιον ἰσχυρίζετο, ὅτι εἶδε γεννηθέντα ἐν τοῖς τεύχεσιν αὐτοῦ τὸν ἅγιον, ἡ Σπάρτη, ὅτι ἐκυβερνήθη ὑπὸ τοῦ μεγάλου νομοθέτου, ἡ Κόρινθος, ὅτι κατεῖχε τὸ γνήσιον αὐτοῦ λείψανον, ἡ Ἀττική, ὅτι ἦτο κατ' ἐξοχὴν προσιατευομένη ὑπὸ τοῦ ἑλληνος ἁγίου χώρα, διότι ἐξ αὐτῆς παρήχθη ἡ μυστηριώδης ἐκεῖνη μυροτόκος Παρθένος, εἰς ἣν ὁ ἅγιος ὤφειλε τὸ διακριτικὸν ἐπώνυμον Μυροβλήτης. (Τοῦτο ὅμως δὲν ἀναφέρεται ἐν ταῖς ὑπαρχούσαις ἀκολουθίαις). Ὅλοι οἱ τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου ἔμποροι εἰσεκόμιζον τὰ ἐμπορεύματα, καὶ οἱ γεωργοὶ καὶ βιομήχανοι τὰ προϊόντα τῶν εἰς τὴν μεγαλυτέραν διεθνή πανήγυριν, ἣν ἡ πόλις ἐτέλει εἰς τιμὴν τοῦ ἐνδόξου πάτρωνός της. Ἡ ἑορτὴ ἐκεῖνη ἀναπολεῖ τὰ Παναθήναια, ὡς εἶπε λόγιός τις τοῦ ΙΑ' αἰῶνος συγγραφεύς ὠραίαν περιγραφὴν τῆς πομπῆς, τῆς πολυτελείας τῶν ἐνδυμάτων καὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν δουκῶν καὶ τῶν ἐπισκόπων, τῆς συνωδήσεως καὶ τῶν φωνῶν τῶν λαῶν διαφόρων γνωστῶν καὶ ἰδίᾳ τοῦ μοναδικοῦ ἔμπορίου, ἅτινα ἐξωγόνουν πόλιν δικαίως θεωρουμένην ὡς τὴν δευτερεύουσαν τῆς βυζαντινῆς αυτοκρατορίας. Ὁ συγγραφεύς, ὃν ὑπαινίσσεται ὁ Σάθας, εἶναι ὁ Τιμαρίων. Οὗτος ἔγραψε διὰ λόγον λαν περιεργον «Περὶ τῶν κατ' αὐτὸν παθημάτων» καὶ ἐν τῇ 5 παραγράφῳ ἐξιστορεῖ οὕτως: «Ἐορτὴ δὴ ἔστι τὰ Δημήτρια, ὡςπερ ἐν Ἀθήνῃσι Παναθήναια καὶ Μηλησιοῖς τὰ Πανιώνια γίνεταί δὲ παρὰ Μακεδόσι μεγίστη τῶν πανηγύρων». (Ἐκδ. Ellissen ἐν Analekten mittel-und neu-griechischen Literatur IV. Leipzig 1860, σ. 46). Ἰδέαν τινὰ λαμβάνει τις ὅλων τούτων καὶ ἐκ τοῦ ἐγκωμίου τοῦ Καβάσιλα, ὅπερ κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Καντακουζηνοῦ ἀνέγνω ἐν τῇ παλατίῳ. Ὁ μόνον νῦν τὰ Δημήτρια ἀντικατεστήθησαν ὑπὸ τῆς πενιχρᾶς καὶ φτωχοῦ-

Ἐπιπῶθεν ἀρχεται ἡ ἀρδύοσση
φία μετ' ἕμενος τῆς ἀρχι-
σειᾶ ἀπὸ εὐνίκης καὶ ἐπιμῆ-
σιαστικῆς ἀποσκευῆς (Ἰ. Β' τεύχος)

ΕΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΟΥΡΤΣΑΣ
Τριῶν Ἱεραρχαί
ἔτος ΜΕ', 1954

Πρόχειροι στοχασμοὶ καὶ σχετλιασμοὶ ἐπὶ τῇ δυσπραγίᾳ
Ἀνασκόπησις τῆς ἐθνικῆς δράσεως καὶ ἠθογραφία ἐπισκόπων.

Τῷ πρωτοθρόνῳ Θεσσαλονίκης κυρ. Παντελεήμονι.

Ἦ τῆμιον ἀρετῆ, λόγος ἄρ' ἦσθα ἐγὼ δὲ
ὡς ἔργον ἦσκουν' σὺ δ' ἄρα ἐδούλευς τύχη!

Πρὸς τὴν κλεινὴν πόλιν τῶν Θεσσαλονικέων, τὴν σύμφων τοῦ Θερμαϊκοῦ, ἀνέκαθεν συνδέουσί με ἐθνικοὶ σκληροὶ ἀγῶνες, πόθοι, ἐλπίδες καὶ φευγαλέα ὄνειρα. Πόνσον δίκαιον εἶχεν ἔφεδρος ἀξιοματικός. Οὗτος, ἐνῶ ὡς νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι εἰσηρχόμεθα εἰς τὴν πόλιν¹ καὶ ὁ λαὸς ἑξαλλος ἐξ ἀσυγκρατήτου ἐνθουσιασμοῦ ὑπὸ ραγδαιοτάτην βροχὴν ὡς μαινόμενος ἠλλάλαζε καὶ ἐζητωκραύγαζεν, ὑπετονθόρουζε: «δυστυχῆς λαός, πανηγυρίζει

1. Τῷ 1912 ἤμην εἰς Λαύραν, ἐμελέτων διὰ τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις, κηρυχθέντος τοῦ πολέμου ἔμενον ἀποκεκλεισμένος ἐκεῖ. ἔπρεπε νὰ εὐρεθῶ εἰς τὸν στρατόν. ἐπολέμουν ἐπὶ 10ετίαν εἰς τὰ σώματα τῆς Μακεδονίας πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ βουλγαρ. κινδύνου καὶ νῦν εἰς τὴν ὥραν τοῦ θριάμβου νὰ μείνω εἰς τὸ περιθώριον; Ἄν ἠνείχετο ἡ ψυχὴ μου. Ἐσχῆμάτιστα σῶμα καλογήρων καὶ ἔσπευσα νὰ ἐξέλθω εἰς τὴν Χαλκιδικὴν. Ἠγωνίσθην ἐκεῖ καὶ ἠξιώθην πρὶν εἰσελθῆ ὁ στρατός, νὰ εὐρεθῶ ἐντὸς τῆς Θῳνίκης. (Βλ. τὸ βιβλίον μου «Κράτος τῆς ἀληθείας» σ. 60-66)

2. Τῷ 1919 ἀνεκάλυψα εἰς τὰ Μετέωρα θαυμάσιον ἐγκώμαστ. λόγον, ὅστις μένει ἀνέκδοτος.

3. «Ἐστία» 1843, σ. 336-7.

ούσης Ἐκθέσεως, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ συνήθης ἑορτὴ τοῦ Πολιοῦχου μεγαλομάρτυρος μετατιθεῖται κατ' οὐσίαν εἰς τὴν 28 Ὀκτωβρίου, πανηγυρισμοῦ τοῦ περιλαλήτου Ὁχι! τοῦ Μεταξῆ ἀλλὰ τὸ Ὁχι τοῦτο θὰ εἶχε πραγματικὴν ἔθνοσωτήριον ἔννοιαν, ἐὰν ἐλέγετο πρὸς ὅλους τοὺς ξένους, τοὺς καταπατήσαντας τὸ ἱερόν τῆς πατρίδος ἔδαφος, ἡμεῖς κατέστη «Λεῖα Μυσῶν». Ἐν πίσῃ περιπτώσει ἔδει νὰ μὴ καθυστερήσῃ τὴν ἐπέτειον τοῦ ἁγ. Δημητρίου. Διότι τὸν ἅγιον τοῦτον θεωρεῖ ἡ Θεσσαλονικέων ἐκκλησία «**τεῖχος ὠχυρωμένον, κρηπίδα ἀκατάβλητον καὶ θεμέλιον ἀρρηκτικόν καὶ πολιοῦχον οικιστὴν καὶ ὑπέρμαχον**», διὸ καὶ ὁ ὕμνογράφος ψάλλει: «**Εὐφραίνου ἐν Κυρίῳ Πόλις Θεσσαλονικέων, ἀγάλλου καὶ χόρευε πῖστει λαμπροφροῦσα, ἐν κόλποις κατέχουσα ὡς θησαυρὸν Δημητρίου τὸν πανένδοξον, ἀθλητὴν καὶ μάρτυρα τῆς ἀληθείας**». Καὶ συνεδυσάσθη μὲν διὰ τῆς θεσπισθείσης τριήμερου ἀργίας νὰ μὴ ἐγκαταλειφθῇ τελείως ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου καὶ ἐν Θεσσαλονικῇ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἀρχεῖται ἡ ἀργία, οὐχὶ ὅμως καὶ ἐν Ἀθήναις. **Καὶ παρῆστημεν πέρυσι μάρτυρες εἰς τὸ ἀνοιγμα τῶν καταστημάτων πρὶν ἔτι τελειώσῃ ἡ θεία λειτουργία**. Ἐλησμονήσεν ὁ λαός, ὅτι ἡ ἔθνοσωτήριος νίκη καὶ ἡ Θεσσαλονικὴ μᾶς ἐχαρίσθη κατὰ τὴν ἐπέτειον τοῦ ἁγίου μνήμην, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν περίφροντις καὶ κάθιδρος ὁ ἀκοίμητος φρουρὸς τῆς πόλεως περιεφέρετο ἐπιππος περὶ τὴν πόλιν, μεταξὺ τῶν στρατευμάτων, ἀγωνιῶν καὶ ἀσθμαίνων καὶ αὐτὸς μεθ' ἡμῶν, μήπως δὲν προλάβῃ ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς τοὺς Βουλγάρους, οἵτινες ἄνευ ἀντιτάσεως ἔφθανον πρὸ τῶν τευχῶν τῆς πόλεως. **Ἐδεάθη παρὰ τῶν πιστῶν καὶ οἱ εὐλαβεῖς προσκυνητὰ τοῦ τάφου τοῦ μεγαλομάρτυρος ἔβλεπον τὴν εἰκόνα κάθιδρον, τὰς κανδήλας κινουμένας κττ. Εἴμεθα πάντων τούτων αὐτόπται μάρτυρες εἰσελθόντες εἰς τὴν πόλιν μίαν ἡμέραν πρὸ τοῦ εἰσελθῆναι ὁ στρατός**. Λοιπὸν ὅλα ταῦτα ἐλησμονήθησαν καὶ ἡ 28ῃ ἐξετόπισε τὴν ἑορτήν, τὴν μεγάλην, τῆς 26 Ὀκτωβρίου, ἡ πολιτικὴ δηλ. ἑορτὴ παρηγκώνισε τὴν θρησκευτικὴν. Τὶ φθέγγεται ὁ ἅγιος Θεσσαλονίκης εἰς ταῦτα, ὁ θεματοφύλαξ καὶ φρουρὸς τῶν ἱερῶν καὶ σωτηριωδῶν τούτων παραδόσεων; Ἐρωτῶ αὐτὸν—καὶ ὀφείλει ν' ἀπαντήσῃ—**παραδέχεται τὴν μετὰ ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐπικοινωνίαν ἡμῶν, καὶ τὸ ὑπὲρ ἡμῶν ἐνδιαφέρον καὶ τὴν μέριμναν καὶ δις συμπάσχουσι μετὰ τῶν πασχόντων καὶ συνορτάζουσι μετὰ τῶν ἑορταζόντων**; Παραδέχεται, ὅτι δὲν ὑπάρχει πλέον χάσμα μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς, οὔτε διάστασις, καὶ ὅτι ἡ «κλίμαξ τοῦ Ἰακώβ» συνέθεσεν ἡμᾶς μετὰ «πνευμάτων δικαίων τετελειωμένων»! Πιστεύει, ὅτι **μία κοινωνία ὑπάρχει μεταξὺ τῶν οὐρανίων καὶ ἐπιγείων ὄντων καὶ ὅτι ἐν τῷ χριστιανισμῷ συνετελέσθη ἡ οὐρανοποίηση τῆς γῆς**; Ἠνώθησαν ἢ ὄχι «εἰς ἓν τὰ πάντα»; Νὰ ἀναφέρω μαρτυρίαι ἐκ τῆς ἱερᾶς ποιήσεως καθ' ἣν «**συνορτάζει ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ**» εἰς τὴν μνήμην τῶν ἁγίων; Εἶναι ἀσκητῆς ἁγιορείτης καὶ γνωρίζει τὴν ὕμνογραφίαν. Μεταβαίνει ὡς δογματικὸς εἰς τὰ χριστιανικὰ συνέδρια καὶ γνωρίζει, ὅτι **τοῦτο εἶναι δόγμα πίστεως, ὅτι ὁ κύριος σκοπὸς τῆς διδασκαλίας τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι ἡ ἐγκαθίδρυσις τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς**» διὸ καὶ ψάλλομεν: «**πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης σου**».

Τῷ 1907 ὁ Παμμακεδονικὸς σύλλογος⁴ ἀνέθετό μοι

4. Ὁ σύλλογος οὗτος ἰδρύθη τότε ὑπὸ τῶν Μακεδόνων φοιτητῶν ἐπὶ τῆς προεδρίας μου ἐκ τῆς ἐνώσεως τῶν 2—3 ἐριζόντων Μακεδον. συλλόγων. Τότε ἀνέλαβε καὶ ὁ ἐκ Μοσχόπολεως ἔλκων τὴν καταγωγὴν ἐνδοξος ἀντιστρατήγος Κων. Σπολένσκης, καὶ διετέλεσε εἰς αὐτὸν σύμβουλος καὶ γραμματεὺς μέχρι τέλους (1913) καὶ ἐγγνώρισα καλῶς τὸν γενναῖον στρατιώτην, ὅστις ἀναλαβὼν τὴν προεδρίαν εἶπε τὸ προφητικὸν ἐκεῖνο, ὅτι «**τὸ μακεδονικὸν ζήτημα μόνον διὰ τῆς λόγῃς θὰ λυθῇ**».

βυρεῖαν ἀποστολὴν, νὰ πιστώσω ἐπιτροπὴν τοῦ ἀγῶνος ἐν Θεσσαλονικῇ, ἀπὸ τοῦ 1903 πᾶσαι αἱ προσπάθειαι εἶχον ἀποβῆ εἰς μάτην. Οἱ Θεσσαλονικεῖς ἀμεροφρονεῖς εἰς τὸ ἐμπόριον ἀπέφραγον πᾶσαν ἀνάμειξιν εἰς τὸν ἀγῶνα, καὶ τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἀναξιοτήτα τοῦ ἀρχιερέως, ὅστις ὡς γνωστὸν ἦτο ὁ πυρὴν κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκείνον καὶ εἰς πάντα ἔθνικὸν ἀγῶνα ὁ κυριώτερος παράγων. Ἡ Καστοριά εἶχε τὸν περίφημον Γερμανὸν Καραβαγγέλην, ὃν ὁ καθ. Pelzer καὶ σύμβουλος τοῦ Κάιζερ εἰς τὸ βιβλίον του Vom Heiligen Berge und aus Makedonien. Leipzig 1904 ἐτύπωσε φωτογραφίαν αὐτοῦ ἐν μέσῳ τῶν ἀνταρτῶν, περιζωνόμενον καὶ σπάθην. Ἡ Κορυτσᾶ τὸν ἔθνομάρτυρα Φώτιον,⁵ τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἰωακείμ Φορόπουλον, τὰ Γρεβενὰ τὸν ἐπίσης ἔθνομάρτυρα Αἰμιλιανόν, ἡ Στρώμνιτσα τὸν Γερμανὸν τὸν ἔπειτα Κορυτσοῦς, ἡ Δράμα πρῶτα τὸν ἡρώα τῆς Σμύρνης Χρυσόστομον, εἰτα τὸν Ἀγάθαγγελον, ἡ Ξάνθη τὸν Ἰωακείμ Σγουρόν, τὸν ἔπειτα Θεσσαλονίκης καὶ ἡ Κυβύλλα τὸ ἔξαρχόν του ἀρχιμανδριτὴν Σπυρίδωνα Βλάχον (τὸν νῦν ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν). **Τούτων τὰ δνόματα ἡ ἱστορία πάντοτε εὐφήμως θὰ ἀναφέρῃ καὶ διὰν δημοσιευθῶσι τὰ ἀρχεῖα τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος θὰ ἀποκαλυφθῇ ὁ κόσμος πρὸ τοῦ ἡρωϊσμοῦ καὶ τῆς αὐταπαρνήσεώς των**. Ἡ Θεσσαλονικὴ μετὰ τὸν ἀπὸ Βάρνης Ἰωακείμ τὸν ἔπειτα πατριαρχεύσαντα, δὲν εὔρε τὸν ἄξιον ποιμενάρχην, ὡς ὁ λόγος δεῖξει.

(συνεχίζεται)

5. Τὸν ἀείμνηστον Φώτιον δολοφονήθηνα τῷ 1906 ὑπὸ τῶν ρομανιζόντων διεδέξαστο ὁ Γερβάσιος Σαρασίτης, ἀποθανὼν Ἀλεξανδρουπόλεως, ὅστις ἐύρισκετο εἰς τοὺς ἀντίποδας τοῦ Φωτίου. Ὅταν ἐγὼ τῷ 1908 μετέβην νὰ ἐπεκτείνω ἐκεῖ τὴν δράσιν τῶν μακεδ. σωμάτων, εἶδον αὐτὸν κεκλεισμένον εἰς τὴν μητρόπολιν του. Δὲν εἶχεν ἐξέλθει εἰς περιοδείαν εἰς τὴν εὐρεῖαν ἐπαρχίαν καὶ ἐτρόμαξεν, ὅταν ἤκουσεν, ὅτι ἐγὼ θὰ μεταβῶ εἰς Πρεμετῆν, εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἐπαρχίας του.

+ Ο ΚΟΡΥΤΣΑΣ ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΚΟΥΡΙΛΑΣ

ΘΕΡΜΑΙ ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, προαιώνιε Λόγε καὶ Υἱὸ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, ὁ τὴν παντοδύναμόν Σου δεξιάν τῷ μακαρίῳ Πέτρῳ περιπατοῦντι ἐπὶ τῶν κυμάτων εἰς τὸ μὴ καταποντισθῆναι αὐτὸν εὐδοκήσας καὶ τὸν συναπόστολον αὐτοῦ Παῦλον τρεῖς ναυαγήσαντα, ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης ἀνελκύσας· εὐμενῶς πρόσδεξαι, δεομεθὰ Σου τὰς ἰκεσίας ἡμῶν, ἃς ἐν τῇ ἐτησίῳ νημέρῳ τῆς αὐτῶν ἐνδόξου τελειώσεως δουλικῶς ζοῖ ἀναπέμπομεν· καὶ δώρησαι ἡμῖν, ἵνα ταῖς ἀμφοτέρων μεισιταῖς τὴν πολυτάραχον τοῦ παρόντος βίου θάλασσαν εἰρηρικῶς καὶ ἀκυμάντως πλέοντες καὶ ἐν ὁδοῖς καὶ ὕμνοις σχετικῶς αὐτοῦς γεραίροντες; δυνηθῶμεν μετὰ ταῦτα εἰσελθεῖν εἰς τὸν ἀχειμαστον λιμένα, καὶ τῆς ἀναπαύσεως τῶν ἀπ' αἰῶνος εὐαρεστήσαντων Σοι ἁγίων Σου καταξιωθῶμεν τῷ ἐλέει Σου συμμετοχοὶ εὐρεθῆναι. Ὅτι εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων Ἀμήν.

ΣΟΦΙΑ ΠΑΤΕΡΩΝ

Ἡ ταπεινοφροσύνη τοῦ Παύλου.

(Ἰ. Χρυσοστόμου).

Ἐξυπνήσας, λέγει ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν τὰς θύρας τῆς φυλακῆς ἀνοικτάς, σύρας μάχαιραν, ἔμελλε νὰ φονεύσῃ τὸν ἑαυτὸν του, ἐπειδὴ ἐνόμισεν ὅτι εἶχον διαφύγει οἱ δέσμοι. Βλέπε, παρακαλῶ, ἐδῶ τοῦ Θεοῦ τὴν φιλοanthρωπῆαν πάντα νοῦν ὑπερβαίνουσαν. Διότι διὰ ποῖαν αἰτίαν κατὰ τὸ μεσονύκτιον ὅλα ταῦτα γίνονται; Διὰ καμίαν ἄλλην αἰτίαν

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΑΙ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΚΗΡΥΓΜΑ - ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Εσωτερικόν . . . . . Δραχ. 20

Εξωτερικόν . . . . . Δολλάρια 3

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΠΑΝ. ΑΘ. ΒΑΡΥΜΠΟΠΙΩΤΗΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

Ἀπευθύνονται
= Τῷ Διευθυντῇ τοῦ Περιοδικοῦ =
Γραφεῖα Μενάδρου 4—Τηλ. 58.484

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κύριον Κων ΔΩΡΟΘΕΟΝ.

Ὁ ποιμαίνων τὸν Ἰσραὴλ πρόσχες, ὁ ὀδηγῶν ὡσεὶ πρόβατα τὸν Ἰωσήφ ... Γενθήτω ἡ χεὶρ σου ἐπ' ἄνδρα δεξιᾶς καὶ ἐπὶ υἴὸν ἀνθρώπου, ὃν ἐκραταίωσας σεαυτῷ ... καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικαλεσόμεθα· Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων ἐπίστρεφον ἡμᾶς καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου καὶ σωθησόμεθα», Ψαλμὸς ΟΘ'.

Μακαριώτατε,

Ὅτι «Τρεῖς Ἱεράρχαι», τὸ λαϊκὸν θρησκευτικὸν ὄργανοῦ ὁμωνύμου Συλλόγου ἐνισχυθέν μεγάλως ἐκ τῆς προσθείσης ἐσχάτως κατὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς 50ετη-
του πανδήμου ἐπιδοκιμασίας τῆς ἱεραρχίας ὄλης τῶν σημαντικῶν τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος τῶν, ἀντλεῖ τὸ θάρρος νὰ ἐγείρῃ διάτορον φωνὴν ἐπὶ τὴν πολυσέβαστον Ὑμετέραν Μακαριότητα, ἣν ἠύωσεν ἡ ψῆφος τῆς ἱεραρχίας καὶ νὰ κρούσῃ τὸν κίνδυνον τοῦ ἐπικρεμαμένου κινδύνου.

Εἶναι τὸ ἡμερολογιακὸν ζήτημα. Οἱ «Τρεῖς Ἱεράρ-
περὶ τούτου ἅμα τῇ εἰς τὸν θρόνον ἀνόδου Ὑμῶν πομνήματος πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐζήτησαν καὶ τὴν λύ-
του ἡμερολογιακοῦ ζητήματος, συνεχίζοντες τὸ αἶ-
ἔπερ διὰ δύο ἀρθρῶν εἶχον ἀναπτύξει κατὰ τὸ πα-
όν. Ἀπὸ 40ετίας σχεδόν, ὡσεὶ μὴ ἤρκουν τὰ ἄλλα
ι, ὑπουργὸς καὶ καταχθόνιος ἐχθρὸς διήρσε τὸν ἐλ-
κὸν λαόν. Τὸ ἐπτακέφαλον θηρίον τῆς Ἀποκαλύ-
ις ἐνέσπειρεν ἐν μέσῳ ἡμῶν σκληρὸν ἐμφύλιον
εμον, καὶ ἀντὶ νὰ ἀντιταχθῶμεν πρὸς τὰς παντοι-
αίρέσεις καὶ τὰς ἀριστεράς ἰδέας, αἵτινες κατέ-
σαν καὶ αἱματοκύλισαν τὴν πατρίδα ἡμῶν, ἐκη-
αμεν ἀνήκουστον πόλεμον κατ' ἀδελφῶν θρη-
ομένων, ἐπιλαθόμενοι τὸ τοῦ Παύλου «εἰ ἀλλήλους
νετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀνα-
ῆτε». Οὕτως ὁ μισόκαλος εὐρῶν τὰς πύλας ἀνοικτὰς
υχώρησε μέχρι τῶν ἀδύτων τοῦ Ἰερῶ καὶ ἐλεηλά-
ε τὴν ἀμπελον τοῦ Κυρίου ἀνατρέψας τὰ πάντα.
λυμῆματο αὐτὴν σὺς ἐκ δρυμοῦ καὶ μονιὸς ἀγριος κα-
εμήσατο αὐτὴν!». Ἐκλονίσθη ἡ πίστις, ἐψύγη ἡ
ἄπη, σαλεύονται τὰ θεμέλια τῆς ἐκκλησίας, τὸ πᾶν
άσσεται, ὁ ἀπλοῦς λαὸς ἀπογοητευθεὶς ἐκ τῆς ἀκα-
στασίας ἠτόμολησε πρὸς τὸν ἐχθρὸν ἐγείρων ὄπλα
τὰ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς πατρίδος νῦν. Νέα πνευμα-
ἡ γιγαντομαχία παρασκευάζεται καὶ αἱ ἀψιμαχίαι
ὁ πολλὰ ἤρσαντο.

Ὁ Κίσαβος σείεται, ἡ Πίνδος φρυάσσει
καὶ πάντα τῆς Ρούμελης ταράσσονται τὰ δάση
κλονοῦντα τὴν πάσχουσαν ἑλλάδα φυλὴν!

Ἡ ξενομανία καὶ ξενολατρεία ὀργιάζει καὶ οἱ νεω-
τερισμοὶ καὶ αἱ καινοτομίαι κατέστησαν ἀγνωρίστον
τὴν Ἑλλάδα ὄλην. Δέν εἶναι πλέον ἡ Ὁρθόδοξος ἑλλη-
νικὴ ἐκκλησία, ἡ ἐκκλησία τῶν ἱερῶν παραδόσεων. Πα-
ρουσιάσαμεν τὴν οἰκτρὰν διαρροὴν εἰς τὰ παγχριστια-
νικὰ συνέδρια, εἰς τὸ Ἐβανστον κ. ἄ. Φεῦ, οἱ Ἕλληνες,
διδάσκαλοι τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὸ Σύμπαν, ἐγένοντο νῦν
μαθητευόμενοι τῶν ἀποστατῶν καὶ κύμβαλα ἀλλα-
λάζοντα τῆς κακοδοξίας αὐτῶν! Οἴμοι! «τίς δώσει τῇ
κεφαλῇ μου ὕδωρ καὶ ὀφθαλμοῖς μου πηγὴν δακρύων;»
διότι κατὰ τὸν Νύσσης Γρηγόριον «οὐκ ἔστιν ἄλλως φλε-
γομένην καρδίαν καταπεφθῆναι ὑπὸ τοῦ πάθους οἰδαί-
νουσαν μὴ στεναγμοῖς καὶ δακρύοις κουφιζομένην».

Μακαριώτατε, τολμήσατε. Γνωρίζει Ὑμᾶς ὁ εὐσε-
βῆς λαὸς ἀπὸ τῶν ὑπὲρ τοῦ πατρίου ἡμερολογίου ἀρθρῶν
τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ», ἀπὸ τῶν ἠθικοθρησκευτικῶν ὀμι-
λιῶν, τέλος καὶ ἐκ τοῦ ἐνυπογράφου, ἐν ᾧ ἀντιτάσσεσθε,
εἰς τὴν ὑποκριτικὴν γνωμάτευσιν τῶν καθηγητῶν Γ.
Ράμμου, Χ. Σγουρίτσα καὶ Κ. Τσάτσου, ὅτι «ἡ ὑπὸ τῆς
ἐκκλησίας ἀποδοχὴ τοῦ Γρηγ. ἡμερολογίου μὴ ἀντικει-
μένη ἐκ τοῦς ἱεροῦς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις κλπ.»
ἀποδεικνύοντες ὅτι «τὸ ἀντίθετον ἀκριβῶς συμβαίνει»
(«Νομοκανικαὶ ἔρευναι, ὑπὸ Δωροθέου μητροπ. Λαρίσης»
'Αθήναι, 1951, σ. 200 ἐ.) τὸ δὲ κοινολεκτούμενον, ὅτι
δέν μετεβλήθη τὸ Πασχάλιον, ἀλλὰ μόνον αἱ 13 ἡμέραι
πρὸς διόρθωσιν προσετέθησαν, εἶναι φενακὴ· διότι καὶ
τοῦτο δέν ἐγένετο κανονικῶς, ἀλλ' ἡ ἀπόφασις τοῦ λε-
γομένου «Πανορθόδοξου συνεδρίου» ἀφορᾷ καὶ τοῦ
Πάσχα τὴν μεταβολὴν κατὰ τὸ Γρηγοριανόν, ὅπερ ἦν
ἀναπόφευκτον. Καὶ ἀποδείξεις· τῷ 1929 συμπίπτοντος
τοῦ Πάσχα τὴν 5ην Μαΐου κατηργεῖτο ἡ νηστεία τῶν
ἀγίων ἀποστόλων (ὅπως συνέβη καὶ ἐφέτος· διὸ καὶ
περικέκοπησαν δύο ἐβδομάδων εὐαγγέλια τοῦ Ματθαίου).
Διὰ τὴν ἀνωμαλίαν ταύτην ὁ τότε οἰκ. πατριάρχης
Βασίλειος ἐπεμφε πρὸς τὰς Ὁρθοδόξους ἐκκλησίας τὴν
ἀπὸ 20ῆς Αὐγούστου 1928 ἐπιστολὴν ἐρωτῶν «εἶγε
κατὰ τὴν γνώμην καὶ αὐτῶν τυγχάνει δυνατῆ, ὡς
ἡμεῖς φρονοῦμεν, ἡ ἐφαρμογὴ καὶ ἄνευ συνοδικῆς
ἀποφάσεως τῶν περὶ τοῦ Πασχαλίου ἐγκριθέντων κατὰ

τὰ δύο ἄρθρα δημοσιωθέντα ἀνωτέρω, νὰ διατηρηθῶν ἐν τῷ μέρει τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Περιοδικοῦ πρὸς δεξιὸν ὑπὸς (ἢ) συγκαταστήσῃ τὸν προσφθ. ἐκκλησιαστικόν

τό Πανορθόδοξον συνέδριον καὶ ἀποδεκτῶν ὑπὸ τῆς ἡμετέρας καὶ ἄλλων ἀδελφῶν ἐκκλησιῶν ἤδη γενομένων, καὶ εἶγε ἡ ἐφαρμογὴ αὕτη δύναται, ἵνα ἀρξηται ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς 1929 ἔτους, ὁπότε, ἐὰν μὴ γένηται ἡ προσήκουσα διόρθωσις, μέλλει, ἵνα προέλθῃ ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐξόχως ἀντιληπτὴ ἀνωμαλία καὶ δυσχέρεια» («Πάνταϊνος», Κ', 1928, σ. 609). Εἰς ταῦτα πάσαι αἱ Ὀρθόδοξοι ἐκκλησίαι, πλὴν τῆς Ρουμανικῆς, ἦτις τῷ 1929 ἐώρτασε τὸ Πάσχα μετὰ τῶν Λατίνων, ἀπήντησαν ἀποφατικῶς. Ἄξισημείωτος εἶναι ἡ ἀπάντησις τοῦ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Μελετίου Μεταξάκη, ὅστις ἔγραφε: «Καλὸν μὲν ἴσως τὸ ἐπανελεθεῖν εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πανορθόδοξου συνεδρίου, ἀφ' ἧς ἐγένετο παρέκκλησις διὰ χωρισμοῦ ἡμερολογίου καὶ Πασχαλίου ... ἀλλ' ἐπειδὴ τῆς μὲν ἡλιακῆς καὶ σεληνιακῆς ἀκριβείας προηγεῖται ἐν τῷ πνεύματι τῆς οἰκουμηνικῆς ἁγίας συνόδου ἡ πρόνοια ὑπὲρ τῆς ἐνότητος τῶν χριστιανῶν ἐν τῷ ἑορτασμῷ τοῦ Πάσχα, ὑπὲρ δὲ τὴν θεραπείαν τῆς περὶ τὴν νηστείαν ἀνωμαλίας βλέπομεν ἐπιβεβλημένον τὸ καθῆκον ἀποφευχθῆναι νέας ἀφορμὰς διαταραχῆς τῶν ἀπλοϊκωτέρων συνειδήσεων, διὰ ταῦτα κηρυσσόμεθα μὲν ὑπὲρ μὴ μετακινήσεως τοῦ Πασχαλίου κανόνος, ἔστω καὶ ἡμαρτημένου, εἰμὴ ἐξ ἀποφάσεως ὁμοφώνου τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν ἐν οἰκουμηνικῇ συνόδῳ» (αὐτ. σ. 769-770). Ἀπροσδόκητος ὄντως ἡ ὑπαναχώρησις τοῦ εἰσηγητοῦ τοῦ νέου ἡμερολ. καὶ ὑπευθύνου ὄλων τῶν παρομαρτούντων τῇ ἐκκλησίᾳ κακῶν ἀλλὰ πότε ἐπῆλθεν ἡ μεταμέλεια, ὅτε «τῆς ἐν ἡμῖν διχοστάσις ἐγερευθείη ἡ μὲν σύνδοδος ὠρνήθη, ὁ δὲ ἁγιώτατος λαὸς εἰς ἀμφοτέρους τοὺς τόπους σχισθεὶς ἐκ τῆς τοῦ κοινῶς σώματος ἀρμονίας ἐχωρίσθη» ('Αθανάσιος πρὸς Ἀλέξανδρον).

Ἄλλὰ καὶ ὁ ἅγιος Θεὸς δὲν ἀφῆκεν ἀτιμώρητον τὴν παρανομίαν ταύτην, ἀφ' ἧς ὁ ἑλληνικὸς λαὸς διαπληκτιζόμενος διαρκῶς ἀνιάται καὶ βασανίζεται μέχρι σήμερον. Ἐκτοτε τῷ ὄντι ἐπεσωρεύθησαν ὅλα συλλήβδην τὰ κακὰ τῆ τε ἐκκλησίας καὶ τῷ τληπαθεῖ ἔθνει. Τὸ μέγεθος τῆς καταστροφῆς ἀδυνατεῖ κάλαμος ἀνθρώπου νὰ παραστήσῃ. Ἡ μανία τοῦ διωγμοῦ τῶν Παλαιοημερολογιτῶν ἀπεκορυφώθη ἀληθῶς ἐπὶ τοῦ προκατόχου Ὑμῶν Σπυρίδωνος. Τοῦτο ἀποτελεῖ ἀνεξίτηλον ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἐκκλησίᾳ στίγμα. Μόνον κατὰ τοὺς ἀπαισίους χρόνους τῆς εἰκονομαχίας εὐρίσκομεν ἀνάλογόν τι ἐξευτελισμὸν τῶν ἱερωμένων, ἀπόκαρσιν, ἀποσχηματισμὸν, διαπόμπεισιν εἰς τὰς ὁδοὺς, εἰσβολὴν εἰς τοὺς ναοὺς καὶ διακοπὴν τῆς Θεῆς λειτουργίας, βεβήλωσιν τῶν ἁγίων εἰκόνων καὶ διαρπαγὴν τῶν ἱερῶν σκευῶν, ξυλοδαρμὸν, μαστιγώσεις, προπηλακισμοὺς μοναχῶν, διασυρμὸν μοναχοσυνῶν μέχρις οὐρανοῦ ἐξετάσεως! (ἁγίας πείραν) κ.τ.λ. καὶ τέλος κλείσιμον τῶν ναῶν καὶ μονῶν!!! Ταῦτα ἔντινι μέτρῳ συνέβησαν καὶ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν κατὰ τὴν δήμευσιν τῶν μονῶν. Τούτων ἕνεκα μεγάλως ἐπηρεάσθη ἡ πρὸς τὰ θεῖα εὐσέβεια τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ὑπέστη κατὰ πτωσιν ὁ μοναχικὸς βίος, νῦν δὲ σχεδὸν τελείαν κατάργησιν, ἐνῶ εἰς ὅλα τὰ ὀρθόδοξα κράτη ἀκμάζει καὶ δὴ μετὰ τὸν φοβερὸν πόλεμον προοδεύει τεραστίως.

(Δυστυχῶς εἰς τὰς Καλάμους, ὡς βλέπομεν ἐν τῷ τύπῳ, δὲν ἐσταμάτησε τὸ κακόν). Ἐν μόνον παράδειγμα ἀναφέρω ἐκ τῆς ἐκκλησ. ἱστορίας. Τοιαῦτα περίπου εἶχον συμβῆ ἀρχομένου τοῦ Ι' αἰῶνος ἐν Πάτραις ἕνεκα, ὡς εἰκάζω, τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Μηνολογίου τοῦ Μεταφραστοῦ. Ὁ πατριάρχης τότε ἐξέδοτο τὸν «τόμον τῆς ἐνώσεως», ἀλλ' ὡς φαίνεται ὁ ἐπίσκοπος Ἀνδρέας δὲν συνεμορφώθη καὶ ἐφήρμοσε μέτρα κατὰ τῶν ἐναντίων αὐστηρὰ. Γράφει τότε ὁ πατριάρχης Νικόλαος ὁ Μυστικός πρὸς αὐτόν, συμβουλεύων «πραότητι καὶ ἐπιει-

κέα καὶ λόγοις παραινήσεως προσφέρεσθαι αὐτοῖς.» (πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας ἀπόδειξιν). Ὅχι οὐ φροντίζομεν ἐπικρατεῖς ἀπλῶς, ἀλλὰ σωτηρίας τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς αὐτῶν ἀπωλείας κηδόμεθα.» καὶ ἐπιτίθεται κατὰ τῶν βιαιοπραγισάντων καὶ διαρπαζόντων τὰς μονὰς «Ἐν τῷ πορθεῖν τὰς ἐκκλησίας ἀγνοοῦσιν ἑαυτοὺς αἰχμαλώτους ποιοῦντες καὶ τοῦ πλοῦτου τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς δόξης ἄλλοτριούμενοι, πρὸς δὲ τὸν ἀλάστορα τοῦ ἀνθρώπινου γένους ... ὑπαγόμενοι καὶ σὺν αὐτῷ τῇ αἰωνίῳ καταδίκῃ συναριθμοῦμενοι». Πατρ.λ. Μίγνη, σ. 22. 111, στ. 241). **Βλ. Γένειον Βυζ. ἑορτῆ. σ. 22.**

Μακαριώτατε, ὑψωσον τὴν ἁγίαν ρόβρον καὶ συντριψον τὸν κακόβουλον ἐχθρόν, ὅστις ἐμφωλιάζει εἰς τὰ σπάγγα τῆς ἐκκλησίας κρατῶν διηρημένον τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ. Κατάργησον μίαν παράνομον καὶ κακόβουλον πρᾶξιν, ἦτις ἀνεστάτωσε τὴν ἐκκλησίαν, τὸ παπικὸν ἡμερολόγιον, ἀπότοκον τῆς ἐπαναστάσεως, γέννημα τῆς σπουδαρχίας καὶ τῶν ἀνομολογητῶν σκοπῶν Μελετίου πατριάρχου καὶ Χρυσοστόμου ἀρχιεπισκόπου, οἵτινες, ὡς ἡ ἀληθὴς ἱστορία διαγορεύει, ἵνα ἐξασφαλίσωσι ἑαυτοῖς τὰς ὑψηλὰς θέσεις των ἐπώλησαν ἐντὶ φρακῆς τὰ πρωτοτόκια καὶ διήρσαν φεῦ! τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἐπισωρεύσαντες ἀναριθμητὰ κακὰ εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαόν. Οὐδὲν κανονικὸν δικαίωμα εἶχεν ὁ πρῶτος ἀντικανονικῶς ἐπιβὰς τοῦ θρόνου διὰ τῶν λογγῶν τῶν Ἀμυνιτῶν καὶ ὑπὸ τῆς γενικῆς συνειλεύσεως τῆς ἱεραρχίας ἀποκηρυχθεὶς ἐν Ἀνδριανουπόλει διὸ πενταριθμῶν κατ' εὐφημισμὸν καλουμένου «Πανορθόδοξου συνεδρίου» νὰ μεταρρυθμίσῃ κανόνα οἰκουμ. συνόδου καὶ νὰ καταρρακώσῃ τὸ κύρος τῶν Πατριαρχείων. Ἐξεμεταλλεύθη ὁ δεύτερος τὸ κύρος τῆς ἑλλην. ἱεραρχίας, ἐτρομοκράτει αὐτὴν διὰ τῆς ἐπαναστάσεως Πλαστήρα καὶ δι' ἀπάτης ἐπέτυχεν νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ πραξικόπημα. Ἄλλ' ἦτο δυνατόν ἡ Ὀρθόδοξία ν' ἀμειποληθῆ διὰ τῶν δύο αὐτῶν προσώπων; Οὕτω προεκλήθη ἡ ἐξέγερσις τῶν Παλαιοημερολογιτῶν.

Μακαριώτατε, πάσασον τὴν πρωτοφανῆ ἐν τῇ Ὀρθόδοξῃ ἐκκλησίᾳ καινοτομίαν, ἦν μεγάλοι σύνδοχοι, διαπρεπεῖς ἱεράρχαι καὶ δεινοὶ μαθηματικοὶ καὶ ἀστρονόμοι ἀπεκήρυξαν, καὶ ἐχαρακτήρισαν ὡς κακότεχνον κατασκευάσμα καὶ ἐὰν τὸ πάτριον ἔχη μίαν ἑλλειψιν ἀνεπαίσθητον, αὐτὸ ἔχει πολλαπλᾶς. Ἴδου ἡ ἔγκριτος ἀπάντησις, ἦτις ἐδόθη εἰς τὸν Πάπαν Ρώμης ὑπὸ τῆς κορυφῆς τῆς Μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ τοῦ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας συνυπογράφοντος. «Οὐδεὶς ἄλλος νομισάτω, ὅτι τοὺς παναρίστους ἐκείνους θεῖους πατέρας διέλαθε τὸ δοκοῦν τοῦτο λάθος, ἵνα παρὰ τῶν νῦν ἀστρονόμων τύχῃ βελτίονος διορθώσεως», ἀπεφαίνετο ὁ κλεινὸς πατριάρχης Ἱερεμίας. «Χάριτι γὰρ Χριστοῦ ἀπὸ τῆς Α' οἰκουμηνικῆς Συνόδου καὶ ἕως τοῦ νῦν αἰεὶ τὸ Πάσχα τὸ ἱερόν μετὰ τὸ νομικὸν γίνεται καὶ ἐν Κυριακῇ καὶ σύγχυσίν τινα οὔτε ἔγνωμεν, ἵνα εἰς διόρθωσιν ἀναστῶμεν καλῶς τε γὰρ διευτυπώθη τοῖς ἁγίοις πατράσι καὶ αἰωνίως διαμένει ἄπταιστον» (Δοσιθ. Τόμος Ἀγάπης, σ. 535). Οἱ Ἁγιορεῖται τῷ 1926 ἐπίσαν (ἀντὶ νὰ τοὺς πείσῃ) τὸν πατριαρχικὸν ἑξαρχον Μαρωνείας Ἀιθιμον, τὸν καὶ εἰσηγητὴν τοῦ νέου ἡμερολογίου, νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ἔσφαλεν τὸ πατριαρχεῖον, κακῶς δὲ παρὰ τῶν νῦν ἀστρονόμων τῆς παλαιᾶς Ρώμης ἀφῆρέθησαν αἱ δέκα ἡμέραι ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου διότι ἐκράτησαν οὕτοι τὸ πάτριον. Ἄλλὰ καὶ ἐν τῇ Δύσει μόλις ἀνεκλήθη ἔξη-γέρθησαν κατὰ τοῦ Πάπα, ἄλλοτε καὶ αὐτὸς ὁ μέγας ἀστρονόμος Κοπέρνικος μετὰ τοῦ γνωστοῦ ἑλληνιστοῦ καὶ διεθνοῦς χρονολόγου Σκαλιγῆρου καὶ ἐξεμυκτήρισαν τὴν πρᾶξιν του. Ἐκτοτε δὲ καὶ ὁ Πάπας καὶ τὸ ἐπιστη-

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΑΙ

ΚΟΘΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΔΙΑΛΑΝΘΡΩΠΙΑ

ο ιδρύματα αγωνίζονται διά τήν σύνταξιν του διεθνούς ήμερολογίου.

Μακαριώτατε, ἕκαμες τήν γενναίαν χειρονομίαν νῆ-
 ις τούς ναούς τῶν Παλαιοημερολογιτῶν, γενοῦ
 νυμφαγωγός νά ἐπαναφέρῃς πρό τῆς οἴκουμ. συνό-
 ῃν ἐκκλησίαν ἠνωμένην εἰς τόν νυμφῶνα τοῦ Κυρίου,
 θεωρηθῆ ὑπὸ τῶν 200 ἐκ. Σλαύων αἰρετικῆ καί σχι-
 στή κοί ἵνα καταλάβῃ ἐν αὐτῇ τήν ἀνήκουσαν θέσιν.
 ἡ ἀπόφασις τῆς Μεγάλῃς ἐν Κων)πόλει Συνόδου
 ρεμίου πατριάρχου. «Ἀσάλευτον διαμένειν βουλό-
 ὀ τοῖς πατράσι διορισθῆν περὶ τοῦ ἁγίου καὶ σω-
 ῖ Πάσχα· ἔχει δὲ οὕτω: «Ἄπαντας τοὺς τολμῶν-
 χραλεύειν τὸν ὄρον τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης Συνό-
 περὶ τῆς ἁγίας ἑορτῆς τοῦ σωτηριώδους Πάσχα
 νήτους καὶ ἀποβλήτους εἶναι τῆς ἐκκλησίας κ.τ.λ.»
 σ. 547).

ΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
 ΡΥΜΠΟΠΙΩΤΗΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

Ἄπευθύνονται
 = Τῷ Διευθυντῇ τοῦ Περιοδικοῦ =
 Γραφεῖα Μενάνδρου 4—Τηλ. 58.484

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

καὶ πάσης Ἑλλάδος Κύριον Κοιν ΔΩΡΟΘΕΟΝ.

ΟΜΕΝΑ

ὁ κλεινὸς Πατριάρχης Ἱεροσολύμων καὶ μέγας στυ-
 ης τῆς Ὁρθοδοξίας Δοσίθεος ὁ Νοταρᾶς, σχολιά-
 ῖν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν κατὰ τοῦ νέου καλενδα-
 πὸ τῆς μεγάλης συνόδου πατριαρχεύοντος Ἱερε-
 οῦ Β' γράφει τὰ ἀξιοσημάντα ταῦτα:

Ὅτι μέγιστον σκάνδαλον προὔξένῃσιν ἡ Ῥώμη
 τάπας Γρηγόριος ΙΓ' παντὶ τῷ κόσμῳ καὶ πᾶσι
 ριστιανικοῖς ἔθνεσι διὰ τὸ καινοτομῆσαι εἰς τὸ
 Πάσχα τοῦτο, ἡ καινοτομία δηλονότι περὶ τοῦ
 Πάσχα ἀποδείξεως οὐ δεῖται, ἐπειδὴ ἡ κατ' ἔτος
 ῖ μάρτυς ἀπαράγραπτος. ἐκτὸς ὁμοῦ τούτου, ὅτι
 γονεν ἀσφαλῶς καὶ ἡ τοιαύτη λεγομένη διόρθωσις
 ε μὲν γὰρ οἱ Λατῖνοι τὸ Πάσχα τῶν Ἑβραίων
 ρτάζουσι, ἄλλοτε δὲ τοῦτο τοῖς Ἑβραίοις συνεορ-
 σιν· καὶ κατὰ ταύτην τὴν διόρθωσιν δείκνυται φα-
 τὸ ἁμάρτημα τῶν παραβαινόντων τοὺς τῆς κα-
 ῖς ἐκκλησίας κανόνας Λατίνων. Ὅτι δὲ ἡ Ἄνατο-
 ἐκκλησία φυλάττουσα τὸ ἀρχαῖον καὶ πάτριον
 μένει κὰν τούτῳ καθαρὰ τε καὶ ἀγνή, ὡς καὶ ἐν
 οἱποῖς, φανερόν ἐστι πᾶσι τοῖς εἰδόσι τοὺς 4 διο-
 ῖς καὶ κανόνας τῆς ἐκκλησίας, καθ' οὓς δεῖ φυλάτ-
 ῖ τὴν τελεσιουργίαν τοῦ ἁγίου Πάσχα... Ἡ ἐν
 ταντινουπόλει συναθροισθεῖσα (τῷ 1593) ἁγία
 ος ἐπὶ πατριάρχου κυρίου Ἱερεμίου, Ἀλεξάν-
 ς Μελετιίου καὶ Ἱεροσολύμων Σωφρονίου ἀπε-
 ο ταύτην τὴν παράβασιν μᾶλλον ἢ διόρθωσιν..
 σισφαλῆ, ὡς μὴ ἀναγκαίαν, ὡς ἀντικειμένην
 ἱεροῖς κανόσι καὶ ὡς πρόξενον πολλῶν σκαν-
 ν... »

Ἄνωδεκαβίβλ. κεφ. ΙΑ', 8, σ. 1169. βλ. καὶ σ. 315
 ἰπόφασιν τῆς 7' οἴκουμ, συνόδου περὶ τῶν ἀπο-
 κῶν κανόνων).

ἐν σχολίον.

Ἀνωτέρω παρενείροντες τὴν ἐπίσημον δῆλωσιν τοῦ
 ριωγράφου, ὅτι «ἡ ἀποδοχὴ τοῦ Γρηγ. ἡμερολο-
 ἀντίκειται εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς ἱεράς
 ἰδόσεις» ἀπεδείξαμεν, ὅτι ἡ ἀποδοχὴ περιλαμβάνει
 ὄν ἐκτασμὸν τοῦ Πάσχα. Χαρὰν μεγάλην ἠγού-
 δι· ἢ ἐν τῷ τύπῳ κατ' αὐτὰς ἀναγραφείσαν εἶδη-
 ὅτι Μακαριώτατος ἀπεφάσισε νά διορίσῃ διευ-
 ῖν τοῦ Θεολογικοῦ οἰκοτροφείου τὸν ἐκ νέου μετα-
 ῖντα παλαιοημερολογίτην ἐπίσκοπον Διαυλείας

θεοφιλ. Πολύκαρπον Λιώσῃν ὡς νεοφώτιστον νεοημε-
 ρολογίτην. Ἄλλ' ἐνταῦθα θὰ μᾶς ἐπιτραπῆ νά τονί-
 σωμεν, ὅτι ἐγκρύπτεται κάτι πολὺ σοβαρὸν τὸ νά διορίσῃ
 εἰς μίαν τοιαύτην σπουδαίαν θέσιν ἱεράρχην ἀγωνισά-
 μενον φανατικῶς λόγῳ καὶ ἔργῳ ὑπὲρ τοῦ παλαιοῦ
 ἡμερολογίου καὶ ἀναλαμβάνοντα νά παιδαγωγῆσῃ καὶ
 αὐτόν τὸν ἴδιον εἰς τὸ πάτριον ἡμερολόγιον! Ἐχομεν
 ὑπὸ χεῖρα τὸ φυλλάδιον: «Κρίσεις ἐπὶ τῆς πρώτης
 παρατηρήσεως.. τοῦ σεβ. μητροπολίτου Λαρίσης κ. Δω-
 ροθέου ἐπὶ τῆς γνωματεύσεως κτλ.» Βόλος, 1952. Ἡ χει-
 ρονομία αὐτῆ ἀναπτέρωνε τὰς ἐλπίδας ἡμῶν, ὅτι ὁ
 Μακαριώτατος «ἄγει πστὶ τὰν σπάρταν τὸν λίθον
 καὶ ἀποδεικνύεται ἄριστος στρατηγός.

Ὁ μνήμης ἀγαθῆς ἠξιωμένος οἴκουμεν. πατριάρχης
 Ἰωακείμ Γ' τῷ 1902 ἐρωτήσας τὰς ἀδελφὰς ὀρθοδόξου
 ἐκκλησίας περὶ τῶν θρυλουμένων πρὸς ἡμερολογιακὴν
 μεταβολὴν ἔλαβε παρὰ πασῶν ἀρνητικὴν ἀπάντησιν κα-
 ἔμμονην εἰς τὸ πάτριον. Τελικῶς δὲ μετὰ τῆς περὶ αὐτοῦ
 ἁγίας καὶ ἱεράς συνόδου ἀποφαίνεται κατὰ Μάϊον τοῦ
 1904 ὧδε: «Περὶ δὲ τοῦ καθ' ἡμᾶς ἡμερολογίου τοιαύ-
 τῃν ἔχομεν γνώμην αἰδέσιμον εἶναι καὶ ἔμπεδον τὲ
 ἀπ' αἰῶνων μὲν ἤδη καθωρισμένον, κεκρωμένον δι-
 τῇ διηνεκεῖ πράξει τῆς ἐκκλησίας Πασχάλιον, καθ' ἣ
 τὴν λαμπροφόρον τοῦ Κυρίου ἀνάστασιν ἐορτάζει
 δεδιδάγμεθα τῇ πρώτῃ Κυριακῇ τῇ μετὰ τὴν πανσέλη-
 νον τῆς ἔαρινῆς ἰσημερίας ἢ συμπίπτουση ἢ μεθεπομένη
 ὡς οὐκ ἐξὸν περὶ τοῦτο καινοτομῆσαι· τὸ δὲ τὸ παραφυ-
 λάσσοντας Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον καὶ τὸ ἐορτολόγιον
 ἡμῶν ἀμετακίνητον, ὑπερπεδησάμεν δὲ μόνον 13 ἡμέρας
 ὥστε συμπίπτειν τὰς μηνολογίας ἡμῶν τε καὶ τῶν τῶ
 ἐτέρῳ ἡμερολογίῳ κατακολουθούτων ἀνόνητο
 (=ἀνωφελές) καὶ ἄσκοπον εἶναι (ἠγούμεθα), τῆς μὲν
 παραλείψεως τοσοῦτων ἡμερῶν ὑπ' οὐδένος ἐπιβαλλο-
 μῆνης λόγῳ οὔτε ἐκκλησιαστικοῦ οὔτε ἐπιστημονικοῦ
 τῆς δὲ ἐντεῦθεν συμπτώσεως τῶν μηνολογιῶν ἐσομένη
 προσκαίρου μέχρι δηλονοῦν τοῦ 2100 ἔτους, ὅτε κα-
 αὐθις ἄρξεται ἡ διαφορὰ μιᾶς ἡμέρας. Ἄλλὰ καὶ τι
 μεταρρυθμίσαι τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον, ὡς δῆθεν ἐπι-
 στημονιμῶς ἀνακριβές καὶ τὸ μέσον πολιτικὸν ἔτος κατα-
 στήσῃ οὕτω συμφωνότερον τῷ τροπικῷ, πρόωρον τόγ-
 νῦν ἔχον καὶ ὄλως περιττὸν ἠγούμεθα· ἡμεῖς τε οὐδα-
 μῶς ἀπὸ ἐκκλησιαστικῆς ἀπόψεως ὑποχρεούμεθα μεταλα-

λάττειν ημερολόγιον και ή επιστήμη, ως γε παρ' ιδιικών ανδρών βεβαιούται, ούτω όριστικώς άπεφήνατο περί τής άκριβείας, μεθ' ής τή το τροπικόν έτος λογίζεται». («Η περί τών σχέσεων τών αύτοκεφάλων όρθοδόξων έκκλησιών και περί άλλων γενικών ζητημάτων πατριαρχ. και συνοδ. έγκύκλιος του 1902, αί εις αύτήν άπαντήσεις .. και ή άνταπάντησις του οικουμ. πατριαρχείου», Κων/πολις, 1904, σ. 79).

Τούτων ούτως έχόντων διερωτώμεθα τήν τοιαύτην έμπεριστατωμένην και σπουδαιοτάτην άπόφασιν τής Μεγάλης του Χριστου έκκλησίας και τών αύτοκεφάλων έκκλησιών ήδύνατο ό τοποτηρητής του οικουμηνικού θρόνου Δωρόθεος Μαμέλης, ό Προύσης μητροπολίτης, τώ 1920 νά άκυρώση χάριν άνομολογήτων σκοπών και νά άπολύση έγκύκλιον προς τās όρθοδόξους πε και χριστιανικάς ξένας έκκλησίας, δι' ής άφελώς και άταλαιπώρως εισηγείται τήν άποδοχήν του Γρηγοριανου ήμερολογίου υπό του οικουμηνικού πατριαρχείου; Είχε τοιούτον κανονικόν δικαίωμα ό τοποτηρητής ούτος, όστις μεταβάς εις Λονδίνον και βαυκαλισθείς υπό τών Άγγλων, ότι θά ύποστηριχθή ύπ' αυτών κατεχόντων τήν Κωνσταντινούπολιν τότε κατά τήν έκλογήν πατριάρχου; Είναί παρανομία και προδοσία τή τοιούτον ή ούχι;

Και επί τής έγκυκλίου ταύτης έστηρίχθη ή άπόφασις τής έλληνικής έκκλησίας, ίνα δικαιολογήση τή πραξικόπημα τής μεταβολής του ήμερολογίου! 'Η δέ έγκύκλιος αύτη κατεχωρίσθη ως συμβολικόν μνημείον υπό του έσχάτως έκδόντος τά δογμ. και συμβ. μνημεία του Θεολόγου καθηγητου τής δογματικής.

Ό τίτλος του βιβλίου:

«Τά δογματικά και συμβολικά μνημεία (!) τής όρθόδοξου καθολικής έκκλησίας» υπό 'Ι. Καρμίρη, τόμ. Α'. Β'. 'Αθήναι 1953.

Ό κατά τά άλλα καλός και όρθόδοξος δογματολόγος τής έκκλησίας μας ούκ οίδαμεν τί παθών ούδέν εκ τών επισήμων έγγράφων και άποφάσεων περί του παλαιου ήμερολογίου κατεχώρισεν εν τώ μνημειώδει τούτω έργω. Και όμως τά έγγραφα ταύτα από του Δοσιθέου και έξης έδημοσιεύθησαν ούχι άπαξ και άποτελοϋσι μέρος άναπόσπαστον τών συμβολικών βιβλίων. 'Επί 'Ιερεμίου Β' έγένητο ή πρώτη μετά τήν άλλωσιν τής Κων/λεως σύνοδος, ήτις έξ άφορμής του ήμερολογίου καθώρισε τήν θέσιν τής 'Ανατολικής εκκλησίας εναντι του σχίσματος και έκαιτηρίασε τās παπικάς καινοτομίας. 'Επιτρέπεται νά άγνοή τούτο ό 'Ορθόδοξος και τήν καταδίκην του Γρηγοριανου ήμερολογίου; Και όμως άντι τούτου βλέπομεν μετ' έκπλήξεως εν σ. 950 ιδιαίτερον κεφάλαιον: «XXIY. 'Εγκύκλιοι του πατριαρχείου Κων/πόλεως και όρθόδοξοι (!) δηλώσεις άναφερόμεναι εις τήν οικουμηνικήν κίνησιν τών εκκλησιών (1920-1952)». Τά άποτελέσματα τής κινήσεως ταύτης εναντι τής όρθοδοξίας ύπήρξαν τοιαύτα, ώστε σήμεραν αυτος ό γράφας νά όμιλή μετ' άγανακτήσεως δι' αύτήν τήν περιπέτειαν. 'Η εισαγωγή του κεφαλαίου τούτου άρχεται ούτως:

«Πρόκειται περί δύο έγκυκλίων, έξ ων ή μόν πρώτη είναι (άκουσον) τή περίφημον διάγγελμα (λέξις ειλημμένη εκ τής πολιτικής κουίστρας και τούτο προς έξαρσιν του οικτροϋ έγγράφου) του οικουμηνικού πατριαρχείου (πατριαρχείον κυρίως δέν ύπάρχει άνευ πατριάρχου) ή τοποτηρητεία περιορίζεται μόνον εις τά μάλλον επείγοντα ζητήματα τής τρεχούσης ύπηρεσίας) «προς τās άπανταχού εκκλησίας του Χριστου τού έτους 1920» σ. 950.

Τό «Διάγγελμα» εν σ. 957-960 δημοσιευθεν έλληνιστί, άγγλιστί, γαλλιστί, γερμανιστί και ρωσιστί, και

«εν πατριάρχη τού έτους», επαναλαμβάνει τικου και ιδιαιτερώς 'Επιμενομεν εις τας οί γραψαντες περί του νέου ήμερολογίου έκδότης καθηγητής προς δικαιολογία «ήμεις ακολουθοϋμεν τή πατριαρχείον».

Κατ' αρχάς εν τή έγκυκλίω γίνεται λόγος περί τής των έτεροδόξων φιλίας και ως πρώτον μέσον λέγει, ει ή παραδοχή του νέου ήμερολογίου (πρώτον τάσσεται διότι αυτος ήτο ό σκοπος του έγγράφου και τής άλλης κινήσεως). «Δύναται δέ ή φιλία αύτη επιφέρει, και άγαθόφρον προς άλλήλους διάθεσις έκφάνεισθαι και τεκμηριούσθαι ει κώτερον κατά τήν γνώμην ήμων ως έξης: α'. Διά τή παραδοχής ενιαίου ήμερολογίου προς ταυτόχρον έορτασμών των μεγάλων χριστ. έορτών υπό πασι των εκκλησιών» σ. 959. 'Επιτρέπεται νά ειπωμεν, ή σύνοδος εκείνη «εδείτο έλλιβόρου», διότι άκέφαλοϋσα και χωρίς νά συνεννοηθή μετά των άλλων όρθόδοξων εκκλησιών άποτείνεται προς τās έτεροδόξους εκκλησίας και προτείνει τήν λύσιν του ήμερολ. ζητήματος, ούχι βεβαίως νά πείση αυτάς νά υιοθετήσωσι ήμέτερον ήμερολόγιον, αλλά ίκετεύει αυτάς νά μās κρίνωσι τή ιδιόν των! «Φρίξον ήλιε και στενάξον γή 'Επελάθητο ή σύνοδος, ότι ή δι' άλληλογραφίας συνόησις του 'Ιωακείμ Γ' μετά των άλλων ενέξ άκριβώς τήν έννοιαν των συνοδικών άποφάσεων των τριών πρώτων αιώνων. Πώς έτόλμησε λοιπόν ανατρέψη αυτάς, είναι άπορίας άξιον. Διακηρύττομα Μακαριώτατε, με όλην τήν δύναμιν των πνευμόνων, ή τή περίφημον τούτο «Διάγγελμα» άποτελεί αυτόχρη προδοσίαν τής 'Ορθοδοξίας και δέον νά άποκηρυχώς άκυρον, και νά στιγματισθή ό έλλην καθηγητής εκείνος τής άστρονομίας, όστις άπειρος ών τελείως τή ήμερολογιακού θέματος άπάτηλώς εις ξένα συμφέρον ύπηρετών παρέσυρε και τήν άρχιεπισκοπήν και τή πατριαρχείον εις τήν παγίδα. 'Η πρώτη έξιλέωσις τή θρησκευομένου έλληνικού λαου. (*)

(*) Εις τήν προς τήν Α. Μακαριότητα επιστολήν, τήν δημοσιευθεισαν εις τή προηγούμενον φύλλον, ό τυπογράφος άλλά τήν θέσιν των γραφομένων περί τή τέλος κατέστρεψε τή έννοιαν του έγγράφου του πατριάρχου 'Ιερεμίου. Τό κείμενον πρέπει διορθωθή ούτω:

«Χάριτι γάρ Χριστου από τής Α' οικουμηνικης συνόδου και έως του νυν άει τή Πάσχα τή Ιερών μετ τή νομικόν γίνεται και εν Κυριακή και σύγχυσίν τι οϋτε έγνωμεν, ίνα εις διόρθωσιν αναστώμεν καλί τε γάρ διετυπώθη τοίς άγίοις πατράσι και αιωνία διαμένει άπταιστον κακώς γάρ παρ τών άστρονομων τής Παλαιας Ρώμης αφηρέθησαν αι δέκα ήμέρες από του 'Οκτωβριου μηνός .. και έξω παντός λόγου 'Η 'Ιερά Κοινότης του 'Αγίου 'Ορους τώ 1926 ήτοι αντιπρόσωποι των Ιερών μονών έπεισαν τόν πατριαρχικόν έξαρχον Μαρωνείας 'Ανθιμον (άντι νά τούς πείση τόν εισηγητήν του νέου ήμερολογίου, νά όμολογήση, ό έσφαλε τή πατριαρχείον (βλ. 'Αγιορειτικόν 'Ημερολόγιον 1927). 'Οθεν και αφέθησαν οι 'Αγιορείται νά διατηρώ τή πάτριον ήμερολόγιον μέχρι σήμεραν.

141 Ορθοδοξία ΚΔ, 1949 να'ουθ.
ραση από το εσωτερικόν τέχνης τῆς συλλογῆς
χειαν ἐπὶ τὰ πλοῦσια ἐκ τὸν τοῖμον αὐ-
τῶν
ΤΑ ΚΕΙΜΗΛΙΑ

ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΩΤΑΤΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ὁ κ. ΜΑΝ. ΓΕΔΕΩΝ ἐπεχείρησε κατὰ τὸ 1911 νὰ ἀναγράψῃ τὰς εἰκόνας, τὰ ἅγια λείψανα καὶ τὰ ἱερά σκευῆ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ. Πᾶς τις δὲν ἀνέμενε βεβαίως, ὅτι μετὰ μίαν στήλην τοῦ Περιοδικοῦ θὰ ἐτελείωνε ὅλον τὸ περιεχόμενον τοῦ ναοῦ τούτου, διὰ νὰ μεταβῆ εἰς τὸ Τζιβαλί καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ναοὺς (ἐν ὄλῳ 26), ὧν καταγράφει τὰ σπουδαιότερα 1). Ἐν τῷ Ἡμερολογίῳ τῶν Ἐθνικῶν φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων ὑπάρχει σπουδαία περιγραφή ὑπὸ τὸν τίτλον: «Τὰ ἱερά ἄμφια τοῦ πατριαρχικοῦ σκευοφυλακίου» 2) μετὰ ὠραίων φωτογραφιῶν τεχνουργηθεισῶν ὑπὸ Ρωμύλου Σπαθάρη καὶ εἶναι τὰ ἑξῆς:

α'.) Ὁ περιφημος τῆς Τιβεριάδος ἢ τῆς Ὁρθοδοξίας ἐπιλεγόμενος σάκκος ἐκ λευκοῦ σιπίου χρυσαργυροκέντητος 3) μετὰ πολλῆς καὶ μεγάλης τέχνης. Παρίστανται ἐν εἰκόνι ὁ Χριστὸς καὶ οἱ ἀπόστολοι ἀλιεύοντες εἰς τὴν λίμνην, καὶ πέριξ εὐκκληματοῦσα ἄμπελος, φοίνικες, ἀστέρες, νέφη μετὰ τῶν σχετικῶν γραφικῶν ρητῶν καὶ τῶν ἑξῆς ἐπιγραφῶν: «Υπῆρξε κτήμα τοῦ ἀοιδίμου Ἐφέσου Διονυσίου 1810, Μαρτίου Α', καὶ ἐπεσκευάσθη ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Διονυσίου τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως 1888. Τοῦτον φορεῖ ὁ Πατριάρχης κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τὴν δευτέραν Ἀνάστασιν.

β'.) Ὁ σάκκος τῶν σμάλτων λεγόμενος, ὅστις, ὡς τὸ σχέδιον καὶ

1) Ἐκκλ. Ἀλήθ. ἔτος ΛΑ', 1911, σ. 92-3, 102-3, 108, 143-4. Ὑπόσχεται ἐν τέλει ὅτι τὸ 1914 θὰ ἐκδώσῃ τὸ «ἱστορικόν», ἀλλὰ δὲν εἶδομεν αὐτό, πλὴν ἀναγραφῆς τινος ἱερῶν ἀμφίων τοῦ πατρ. ναοῦ ἐν τῷ Ἐορτολογίῳ Κωνσταντινουπόλεως προσκυνητοῦ σ. 59-68.

2) Ἐτους 1906, σ. 165-176 ὑπὸ † Β (Βασίλειος Σμύρνης;) ὅστις ἦν τότε συνοδικός.

3) Εἰς τοὺς βουλομένους νὰ ἐνασχοληθῶσιν εἰς περιγραφὰς κειμηλίων (καὶ ἔχω πρὸ παντὸς ὑπ' ὄψιν τοὺς Ἀγιορείτας, οἵτινες ἤδη ἐνήρξοντο λίαν φιλοτίμως νὰ καταγράψωσι τὰ πλούσια σκευοφυλάκια), ὑποδεικνύω διὰ τὴν ὁρολογίαν δύο ἀρχαίους καταλόγους, τὸν ἐν Acti praesertim graeci in monasterii Russici in Monte Atho (Κίεβον 1874) σ. 50 καὶ τὸν ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῆς Μονῆς Χύλης ὑπὸ Βαρθ. Κουτλουμουσιανοῦ συνταχθέντα.

λειον κ. α. — αἱ σκέψεις καὶ αἱ παρατηρήσεις αὐταὶ τοῦ Γάλλου ἐκδο-
του ἰσχύουν πλήρως καὶ ἔσον ἀφορᾶ τὰ κηρύγματα καὶ ἰδιαιτέρως τοὺς
ἐπικηδεῖους τοῦ σοφοῦ Γάλλου κληρικοῦ 80).

Ἄλλὰ ὁ Βοσσουέτος ἀντιγράφει ἄλλους; ἔχει ἀντιγράψει καθ' ἕν τρέ-
πον διατυπώνει ὁ Jacquinet, καθ' ἕν τρόπον ἐπωφελοῦνται ἀπὸ τοὺς πρὸ
αὐτῶν ὅλοι οἱ ἔξοχοι συγγραφεῖς. Ὁ Βοσσουέτος ἐμπνέεται καλλίτερον
ὅταν νοερῶς ἐπισκέπτεται τὸν Ἑλικῶνα τῆς θρησκευτικῆς, τῆς ἐκκλησια-
στικῆς καὶ τῆς θύραθεν σοφίας. Ἀπὸ ἐκεῖ λαμβάνει ἰσχυρὴν διὰ τὴν κα-
ταστῆ περισσότερον σοφὸς καὶ περισσότερον πρωτότυπος. Ἐὰν εἶδεν ἕνα
τύπον διδακτικῶν ἐπικηδείων εἰς γίγαντα τῆς θεολογίας καὶ τῆς χριστια-
νικῆς ποιήσεως Γρηγόριον τὸν Ναζιανζηνόν, αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι ὁ Βοσ-
σουέτος δὲν εἶναι ὁ δημιουργὸς τοῦ νεωτέρου μοναδικοῦ εἴδους τῶν ἐπικηδείων.

Μὲ τόσον ἔξοχον τέχνην καὶ μὲ τοιοῦτον ὕψος λόγου παρενεῖρει εἰς
τὰς βιογραφικὰς πληροφορίες καὶ εἰς τὰς ἀρετὰς τοῦ ἐξυμνιμένου ὑψηλὰς
ἠθικὰς καὶ φιλοσοφικὰς σκέψεις καὶ θεωρίας, ὥστε ὁ ὑψιπέτης τοῦ Μῶ
ἀετὸς θὰ θεωρῆται πάντοτε τὸ πρότυπον τῶν ἐπικηδείων λόγων καὶ ἕνας
ἀπὸ τοὺς ἀρίστους κλασικοὺς ἡδηγούς τῶν μεροληψικῶν ἐκείνων πρὸς θέ-
λουν νὰ κηρύττουν καλὰ καὶ ὠφέλιμα εἰς τοὺς χριστιανούς.

Ἔγγραφον κατὰ Μάϊον τοῦ 1943

Ἐν Μεγάλῳ Ρεύματι

† Ο ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

80) Jacquinet ἐνθ. ἄνωτ. σ. 8.

ἡ τέχνη μαρτυρεῖ, εἶναι βυζαντινός. Εἶναι ὅλος κεντητὴς ἐπὶ χρυσοῦ ἐδά-
φους, *συρμαιόγραφος* 4) διὰ διαφόρων χρωμάτων, προεξέχοντος τοῦ πρα-
σίνου· διαθέει δὲ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ περιπλοκάς ἐκ σύρματος καὶ με-
τάξης μετ' ἀνθέων χρυσοπάστων 5) ἀποτελούντων κύκλους, πλαισιοῦντας
τὸ σμάλτον ἐξεικονίζον προφήτας καὶ ἀποστόλους, ὡς καὶ τὸν Χριστὸν
καὶ τὴν Θεοτόκον δι' ἀμιμήτου τέχνης, ἥτις καὶ διετήρησεν αὐτὸν ἐπὶ
τόσους αἰῶνας ἀνέπαφον.

γ.) *Σάκκος τῆς ρίζης τοῦ Ἰεσοῦ ἢ τῶν ἁγίων Πάντων* ἐπικα-
λούμενος, ἀφιέρωμα τοῦ Ἀλεξανδρείας *Καλλινίκου*, κατασκευασθεὶς ἐν
Εὐρώπῃ, χρώματος βαθέος κυανοῦ μετὰ διαφόρων χρυσοκεντημάτων πα-
ριστώντων εἰκόνας. Κάτω κεῖται ἐξηπλωμένος ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὕψεως ὁ
Ἰεσοῦ καὶ ράβδος ἥτις ὡς δένδρον διακλαδῶται, καὶ ἐπὶ τῶν κλάδων
οἱ προφῆται καὶ βασιλεῖς παριστῶσι τὴν γενεαλογίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ,
ἕστις ὡς ἄνθος περιέχεται ἐν τῷ ἀνωτάτῳ κλάδῳ. Ἐκαστος τῶν εἰκони-
ζομένων ἁγίων φέρει εἰλητόν, ἐνθα τὸ ἀνάλογον γραφικὸν ρητόν. Ἐν προ-
σθίᾳ ὑπάρχει ἡ εἰκὼν τῶν ἁγίων Πάντων, ὧν ἐν τῷ μέσῳ ὁ Χριστός, μετὰ
τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ Προδρόμου ἐκατέρωθεν. Ἄνωθεν ἡ Σταύρωσις, ὁ
Ἐπιτάφιος, ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος, ἡ Βαΐοφόρος καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Λα-
ζάρου. Φορεῖ τοῦτον ὁ πατριάρχης τὸ Πόσχα καὶ τὰ Χριστούγεννα. Τὴν
ἀξίαν εἶναι βαρύτιμος καὶ τὴν τέχνην ἀξιοθαύμαστος, ὥστε, ὡς λέγει ὁ
περιγράφας αὐτόν, «δικαίως πρέπει νὰ ἀπονεμηθῇ αὐτῷ γέρας καλαισθη-
σίας καὶ τέχνης» 6).

Πολλά, εἰμὴ ὅλα, τῶν ἐν τῷ Ἡμερολογίῳ περιγραφομένων θὰ συν-
αντήσωμεν εἰς τὸν ἐνταῦθα ἀνέκδοτον κατάλογον 7). Οὗτος κατεστρώθη

4) Ἡ λέξις αὕτη ὑπάρχουσα παρὰ Θεοδ. *Στουδίτη* (ἐπιστ. 75) δέον νὰ κω-
δικοποιηθῇ καὶ παρ' ἡμῖν, δηλοῖ δὲ τὰ διὰ σύρματος λεπτοτάτου κεντημένα, ἔ-
χομεν δὲ διὰ τὰ σκευὴ τὸ *συρμαένιον* καὶ νῦν *συρματένιον*.

5) Ἄτερος ὄρος ἐπιτυχῆς ἀπαντώμενος παρὰ τοῖς βυζαντινοῖς: *χρυσόπαστα*
ἱερά καὶ χρυσοπαστική τέχνη.

6) Ἡμερολόγιον κ. τ. λ. σ. 171. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον μετὰ πάσης ἀκρι-
βείας παρατηρῶν πᾶσαν λεπτομέρειαν περιγράφει οὗτος καὶ τὰ ἐξῆς: τὸ ὁμο-
φόριον καὶ ἐπιτραχήλιον τῆς Τιβεριάδος, καὶ τὸ τῶν Σμάλτων. Ἄτερον διφυῆς
ἐπιτραχήλιον «*κετῆμα τοῦ ταπεινοῦ μητροπολίτου Χαλκηδόνος Γαβριὴλ ἐν ἔτει*
αρχαί (1661) Ἰούν. λ. 4 ἐπιγονάτια πάντα μετὰ χρυσοῦ καὶ μετάξης ὑφασμένα
καὶ παριστῶντα διαφόρους ἁγίους, μίαν βυζαντινὴν μίτραν, εἶδος σκούφου καὶ
τὴν τῆς Τιβεριάδος καὶ 4 ἐγκόλπια σ. 172-6.

7) Τὰς πολυτελεῖς ταύτας σιολὰς περιγράφοντες ἐμνήσθημεν τοῦ *ἱεροῦ Κυ-
ρίλλου Ἀλεξανδρείας*, ὅστις εἰς τὸν προφήτην *Σοφονίαν* γράφει τὰ ἐξῆς ἀξιό-
λογα: «Προσεκτιέον δὴ οὖν τοῖς τῶν θείων θυσιαστηρίων ἱερουργοῖς μὴ ἄρα πως
ταῖς τοιαύταις περιπέπτειν γραφαῖς (τῆς Π Δ. δηλ.) τυπικῶς μὲν γὰρ πάλαι ταῖς
ἱερουργίαις πρέπουσαν ἐδέχοντο σιολήν, ἐπειδὴ δὲ τῆς ἐν πνεύματι λατρείας ἐνέ-

κατὰ τὸ 1714 ἐπὶ πατριάρχου *Καλλινίκου* τοῦ Κυπρίου καὶ σώζεται ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς ἐν Ἀθῶ μονῆς Μεγίστης Λαύρας, ἐπιβεβαιούμενος καὶ ὑπὸ τοῦ ἰδίου. Σήμερον ὑπάρχει λαμπρὸν σκευφυλάκιον ἐν τοῖς πατριαρχείοις, ἐντὸς πυργοειδοῦς οἰκῆματος, ἰδρυμένου ἐντὸς τοῦ πατριαρχικῆ περιβόλου πλησίον τῆς αἰθούσης τοῦ ἄλλοτε Μικτοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς βιβλιοθήκης, ἀποτελεῖται δὲ ἐκ 4 ἀλλεπαλλήλων καὶ ἀσχέτων ἀπ' ἀλλήλων αἰθουσῶν, τῆς μὲν ὑπογείου ὡς ἀποθήκης, τῆς δὲ ὡς μυροφυλακίου, τῆς τρίτης ὡς ἀρχειφυλακίου καὶ τῆς τετάρτης ὡς σκευοφυλακίου. Οὕτω διερρυθμίσθη αὐτὸ ἐπὶ τῆς πρώτης πατριαρχείας *Ἰωαννίμ τοῦ Γ'*, ὅτε ἐξωραίσθη τὸ κτίριον καὶ ἐπλουτίσθη ἱκανῶς. Τὰ ἱερά ἄμφια φυλάσσονται καλῶς ἐντὸς ἐρμαρίων καὶ διαφόρων θηκῶν. Ταῦτα προέρχονται ἄλλα μὲν ἐξ ἀφιερωμάτων, ὡς καὶ ὁ κατάλογος δεικνύει ἐν πολλοῖς, κυρίως Πατριαρχῶν καὶ ἀρχιερέων καταλιπόντων μετὰ θάνατον τὰς ἀρχιερατικὰς αὐτῶν στολὰς, ἄλλα δὲ ἐξ ἀγορᾶς τῆς Μεγ. Ἐκκλησίας φιλοτίμως ἐκάστοτε μεριμνώσης πρὸς πλουτισμὸν τοῦ ἱεροῦ σκευοφυλακίου. Ἀλλ' ἔχομεν καὶ δωρεὰς τῶν τῆς Μολδοβλαχίας ἡγεμόνων, ὡς μαρτυρεῖται ὑπὸ τοῦ καταλόγου ἡμῶν. Ἀλλὰ καθ' ὃν χρόνον συνετάγη ὁ κατάλογος οὗτος δὲν ὑπῆρχεν ἐν τοῖς πατριαρχείοις θέσις διὰ τὰ ἱερά ἄμφια καὶ ταῦτα «ἀπετέθησαν εἰς δύο σεντούκια καὶ εἰς ἓν σεπέτιον καὶ ἐβάλθησαν εἰς τὸ μαγαζεῖον τοῦ ἀγίου Νικομηδείας κύρ *Παρθενίου*» 8). Ἐξ αὐτοῦ διδασκόμεθα καὶ ἕτερον τι, ὅτι ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐλάμβανεν, ὅπως ὁ διαληφθεὶς *Κυπριανός*, ὅσα ἐχρειάζετο ἐκ τῶν κοινῶν ἱερῶν ἀμφίων καὶ εἰκόνων, ἄπερ παραιτούμενος ἀπεδίδου. Ἡ πράξις αὕτη σημειοῦται ὡς τερογράφως ἐν τῷ καταλόγῳ. Οὕτως ἔπραξε καὶ ὁ διάδοχος αὐτοῦ *Κοσμᾶς* καὶ ἐπισημειοῦνται ἐπίσης: «Τὰ ὅσα ἔχει παρμένα ὁ Κοσμᾶς». Ἀξιοσημείωτος εἶναι καὶ ἡ χρῆσις πολυτελῶν μανδηλίων διὰ τὴν πατερίτζαν, ἥτις νῦν σχεδὸν ἐξέλιπε, καὶ ἡ διακονία τοῦ θυρωροῦ τοῦ πατριαρχείου

στηκεν ὁ καιρὸς, ἄμφιον ἔστω λαμπρὸν καὶ στολή τις, ὡς περ ἱεροπρεπῆς ἐκάστῳ τῶν κεκλημένων εἰς λειτουργίαν πίστις ὀρθὴ καὶ ἀμώμητος, βίος ἐνάρετος, πολιτεία σεμνή... *Μάταιον τοίνυν οἱ τῆς τοιαύτης λαμπρότητος καὶ εὐκοσμίας χρυσᾶς καὶ ἐρυθρᾶς καὶ πρασίνας καὶ κίτρινας καὶ ἄλλας ποικιλοχρόους ἱερατικᾶς στολὰς ἀνταλλάξάμενοι· οὐδὲν γὰρ χρῶμα σεμνότερον ἢ λαμπρότερον ἢ καθαρώτερον ἢ τιμιώτερον ἢ περιφανέστερον τοῦ λευκοῦ* (βλ. *Εὐστρ. Ἀργέντη*, Σύνταγμα κατὰ ἀζύμων, 1760, σ' 267). Εἶναι περιέργον ὅτι οἱ ἐν Ἀθήναις ἱερατεύοντες, χωρὶς βεβαίως νὰ γνωρίζωσι τὰς τοῦ θείου πατρὸς ἐπιταγὰς, καθιέρωσαν ἐν ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς σχεδὸν πάντες τὸ λευκὸν χρῶμα.

8) Λαμπρὰ τάξις καὶ οἰκονομία. Σήμερον πολλοὶ ἐν Ἀθήναις παρεπιδημοῦντες ἀρχιερεῖς δὲν λειτουργοῦσι, καίτοι προσκαλούμενοι, διότι δὲν φέρουσι μεθ' ἑαυτῶν ἱερά. Ἡ ἀρχιεπισκοπὴ πάσης Ἑλλάδος πρέπει ν' ἀναπληρώσῃ τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἰδρῶσα σκευοφυλάκιον.

νὰ παραδίδη εἰς τοὺς ἐκάστοτε λειτουργοῦντας ἐκ τῶν συνοδικῶν ἢ παρεπιδημούντων ἀρχιερέων τὰ ἱερά ἐκ τοῦ σκευοφυλακίου 9).

Εἰς τὸν κατάλογον τῶν Πατριαρχείων περιεργίας ἕνεκεν ἐπισυνάπτω, ἐκ τοῦ μεγάλου ἀρχιερακοῦ κώδικος τῆς αὐτῆς Λαύρας ἐρανισάμενος, ἕτερον κατάλογον ἱερῶν ἀμφίων τοῦ ἀποθανόντος Ἡλιουπόλεως Λεοντίου, ἅπερ μετὰ τὸν θάνατον παρέδωκεν ὁ αὐτάδελφος τοῦ ἀρχιερέως Χατζῆ Ἰωάσαφ εἰς τὴν μονὴν εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ οἰώνιον. Καὶ ὄντως τοῦ Λεοντίου ἀρχιερέως ἀκούεται ἀπὸ τοῦ 1803 μέχρι σήμερον ἐκφωνούμενον ἐν τῷ καθολικῷ ναῷ τῆς Λαύρας μεταξὺ τῶν ὀλίγων κτιτορικῶν.

Ὁ θαυμασμὸς τοῦ ἀναγκώστου ἐπὶ τῷ πλήθει τῶν ἀμφίων τοῦ Λεοντίου θὰ κορυφωθῆ, ὅταν μάθῃ, διὰ εἰς ἐκ τῶν ἀναγεγραμμένων τριῶν σάκκων, «χρυσοκέντητος βερέ», εἶνα: ἐκ τῶν τιμαλφεστέρων κειμηλίων τῆς Μεγίστης Λαύρας, μόνον κατὰ τὴν πανήγυριν τοῦ πολιούχου ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου χρησιμοποιοῦμενος, θαῦμα πολυτελείας καὶ τέχνης, ὅμοιος πρὸς τὸ σάκκον τῶν Σμάλτων, ὃν δι' ὀλίγων περιεγράφωμεν ἀνωτέρω.

Ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως βεβαιοῖ.

Α'. Κατάστιχον τῶν Ἱερῶν ἀμφίων, καὶ λοιπῶν ἀμφιερωμάτων τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, Ἰανουαρίῳ μηνὶ αψιδ' (1714).

Εἰς σάκκος χρυσὸς μόρικος 10) τοῦ κύρ Καλλινίκου,
ἕτερος σάκκος χρυσὸς κίτρινος βαρὺς τοῦ αὐτοῦ,
ἕτερος σάκκος χρυσὸς κόκκινος τοῦ αὐτοῦ,
ὠμοφόριον τοῦ Βαρθολομαίου Ἡρακλείας,
ἐπιτραχήλιον τοῦ αὐτοῦ ἔχον κεντημένους ἱεράρχας,
ἐπιγονάτιον διὰ μαργάρων τοῦ κύρ Καλλινίκου,
σάκκος χρυσὸς ἴσπερος ἀμειρωθεὶς πρὸς τοῦ Σερβάνου Καντακουζηνοῦ,
ἐπιμάνικα διὰ μαργάρων τοῦ κύρ Καλλινίκου,
ἐπιγονάτιον πράσινον τοῦ κύρ Διονυσίου,
μπόγος σιρματένιος εἰς κόκκινον ἀτλάζι τοῦ κύρ Καλλινίκου,

9) Ὡς πρότυπα περιγραφῆς κειμηλίων ἀναφέρω τρία Τὸ σκευοφυλάκιον καὶ ἡ βιβλιοθήκη τῆς Πάτμου κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΓ' αἰῶνος ὑπὸ Ch. Diehl μετὰφρ. Σ. Ι. Τηλιακοῦ, Ἀθῆναι 1910. Τὸ Συνοδικὸν σκευοφυλάκιον τῆς Μόσχας ὑπὸ Ἰακ. Δημοπούλου, Ἀθ. 1906, καὶ τὸ τοῦ Μεγ. Σπηλαίου περιγραφέν μικρῶ πρὸ τῆς ἀποτεφρώσεως ὑπὸ τοῦ καθ. κ. Γ. Σωτηρίου.

10) Μόρικος=χρῶματος μορέας ἤτοι τὸ νῦν λεγόμενον βυσσινί, τὸ πορφύρου τῶν βυζαντινῶν).

ὠμοφόριον τοῦ Φιλιππουπόλεως *Νεοφύτου*,
 στιχάριον πράσινον ντιμπᾶς τοῦ κὺρ *Γαβριήλ*,
 στιχάριον κόκκινον ντιμπᾶς τοῦ κὺρ *Καλλινίκου*,
 στιχάριον κόκκινον ντιμπᾶς τοῦ κὺρ *Γαβριήλ*,
 στιχάριον ἀγραβχνὶ ντιμπᾶς τοῦ αὐτοῦ,
 στιχάριον ἄσπρον ντιμπᾶς τοῦ αὐτοῦ,
 περιζώνια τρία,
 σάκκος χρυσὸς κίτρινος μὲ πλατιὰ πιτζίλια,
 πατερίτζα διαμαντένια τοῦ κὺρ *Καλλινίκου*, ἐξ ἧς λείπει ἐν διαμάντιον,
 ὠμοφόριον χρυσόν,
 μπόγοι πέντε,
 σάκκος ἄσπρος χρυσὸς τοῦ κὺρ *Γαβριήλ* πολυσταύριον,
 ἕτερος σάκκος τοῦ αὐτοῦ ἄσπρος χρυσός,
 ἕτερος σάκκος τοῦ αὐτοῦ κόκκινος χρυσός,
 ἕτερος σάκκος τοῦ αὐτοῦ κίτρινος χρυσός,
 ἐπιτραχήλιον τοῦ αὐτοῦ ἄσπρον χρυσόν,
 ἐπιτραχήλιον ἀφιερωθὲν παρὰ τοῦ ρηθέντος *Σερβάνου Κατακουξηνοῦ*,
 δύο ἐγκόλπια διαμαντένια,
 εἷς σταυρὸς σμαραγδένιος μέγας,
 ἕτερος μικρὸς σμαραγδένιος
 ἕτερος μικρότερος ἀγιορίτικος ἐγκεκοσμημένος,
 δικήριον καὶ τρικήριον τοῦ κὺρ *Γαβριήλ*,
 ἕτερον δικήριον καὶ τρικήριον τοῦ κὺρ *Καλλινίκου*,
 Εὐχγγέλιον σλοβάνικον, καὶ τὰ ἐπιτιθησόμενα κεχρυσωμένα ἀσήμια,
 πατερίτζα ἀσημοτζεβατρένια τοῦ Ἰκονίου Ἄνθιμου,
 πατερίτζαι δύο σιντευκιαρένιαι,
 λειτουργίαι δύο,
 μανδύλια δύο διὰ τὴν πατερίτζαν,
 μανδύλια ἕτερα ὀκτώ,
 μία κορώννα τοῦ κὺρ *Διονυσίου* μὲ τὸν σταυρὸν της,
 ἑτέρα κορώννα τοῦ κὺρ *Καλλινίκου* μὲ τὸν σταυρὸν της,
 εἷς σταυρὸς ἀσημένιος—ἐν ἀντιμήνσιον καλὸν κενούριον,
 ἐπιτραχήλιον κόκκινον ντιμπᾶς—ἑτέρα πατερίτζα σιντευκιαρένια χαλασμένη,
 ὠμοφόριον χρυσοῦν ἐπιγραφόμενον τοῦ *Δανιήλ Ἀγχιάλου* καὶ ἀγορασθὲν
 παρὰ τοῦ Πατριάρχου Κὺρ *Γαβριήλ*,
 μία ζυγὴ ἐπιμάνικα,
 ἕτερον ἐν περιζώνιον.
 ἑτέρα κορώννα τοῦ κὺρ Ἰακώβου,
 μανδύον ἓν,

μίαν εικών τῆς Παναγίας ἀσημομένη τοῦ κὺρ Διονυσίου,
 μία πατερίτσα τοῦ αὐτοῦ σιντευκιαρένια σμαλταρισμένη μετὰ πετραδίων,
 ἑτέρα πατερίτσα τοῦ κὺρ Γαβριήλ,
 ἐκ τούτων ἔλαβεν εἰς χρῆσιν ὁ δεσπότης παναγιώτατος κύριος Κυπριανός,
 ἐν ἐπιτραχίλιον τοῦ Βαρθολομαίου Ἑρακλείας,
 ἐν περιζώνιον,
 ἐν ὠμοφόριον τοῦ Νεοφύτου Φιλιππουπόλεως,
 ἐν μανδύον,
 ἐνα μπόγον κεντητὸν χρυσαφένιον,
 δύο πατερίτσας ἢ μία τοῦ κὺρ Διονυσίου σιντευκιαρένια σμαλταρισμένη
 μετὰ τῶν πετραδίων καὶ ἑτέρα τοῦ κὺρ Γαβριήλ σιντευκιαρένια,
 εἰς τὴν εἰρημένην εἰκόνα τῆς Παναγίας—ἔτι καὶ τὰ ἐπιμάνικα τοῦ Κὺρ
 Γαβριήλ ὄντα εἰς χεῖρας τοῦ πορτάρη ἀρχιερατικὰ διὰ τοὺς λει-
 τουργοῦντας κατὰ καιροὺς ἀρχιερεῖς,
 εἰς σάκκος,
 ὠμοφόριον παλαιόν,
 ἐπιτραχίλιον,
 περιζώνιον,
 μανδύον,
 ἐπιγονάτιον,
 στιχάριον,
 τρικῆριον,
 πατερίτσα σιντευκιαρένια.

Ἐκτὸς γοῦν τούτων, καὶ τῶν ὄντων ἔλαβεν ὁ διαληφθεὶς Δεσπότης εἰς χρῆσιν αὐτοῦ, τὰ λοιπὰ πάντα ἐτέθησαν εἰς δύο σεντούκια καὶ εἰς ἓν σεπέτιον. Καὶ ἐβλήθησαν εἰς τὸ μαγαζεῖον τοῦ ἁγίου Νικομηδείας κὺρ Παρθενίου διὰ φύλαξιν.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως

Τὰ ἅπερ ἔλαβεν ὁ κὺρ Κυπριανός εἰς χρῆσιν αὐτοῦ ἐκ τῶν Ἱερῶν
 ἀμψίων καὶ ἐσημειώθησαν ἀνωτέρω, τὰ ἐπέστρεψεν, ἔμεινε δὲ μόνον ἡ
 τῆς Παναγίας εἰκὼν ἐν τῷ Πατριαρχικῷ κελλίῳ· τὰ δὲ λοιπὰ ἐτέθησαν
 σὺν τοῖς ἄλλοις εἰς τὸ μαγαζεῖον τοῦ ἁγίου Νικομηδείας ἀψιδ', μὴνὶ Φε-
 βρουαρίῳ ἐστάλησαν ἀπὸ Βλαχίας ἐν μανδύον καὶ μία πατερίτσα σιντευ-
 κιάρνια, καὶ ἐν τρικῆριον ἀφιερωθέντα τῷ Πατριαρχικῷ ναῶ παρὰ τοῦ
 μηκαρίτου Παχωμίου Ἑλασσῶνος καὶ ἐτέθησαν καὶ ταῦτα εἰς τὸ μαγα-
 ζεῖον τοῦ ἁγίου Νικομηδείας.

Τὰ ὄσα ἔχει παρμένα ὁ Κοσμᾶς.

ὠμοφόριον καλὸν τοῦ Ἡρακλείου κύρ Ἀθανασίου,
 ἐπιμάνικον διὰ μαργάρων τοῦ αὐτοῦ,
 ἐπιγονάτιον διὰ μαργάρων τοῦ αὐτοῦ,
 εἰς σάκκος βαρὺς τοῦ αὐτοῦ,
 ἐν φελώνιον ντιμπᾶς ἕσπρος τοῦ αὐτοῦ,
 ἐν μανδύον καλὸν τοῦ αὐτοῦ,
 μία πατερίτσα ἐγκεκοσμημένη τοῦ αὐτοῦ,
 ἐν μανδήλιον τῆς πατερίτζας σηματομένιον τὸ καλλίτερον ἀπὸ τὰ ἄλλα
 ὅπου σώζονται,
 στιχάριον κόκκινον τιμπᾶς τοῦ κύρ Γαβριήλ,
 ἕτερον ὠμοφόριον τοῦ Ἡρακλείου Βαρθολομαίου,
 τρικῆριον καὶ δικῆριον, καὶ σταυρὸν ἀσημένιον τοῦ Τουρνόβου Διονυσίου
 στιχάρια δύο, καὶ ἐν ἐπιτραχήλιον, καὶ ἐν περιζώνιον.—

(ἽΟρα καὶ «Ἐκκλ. Ἀλήθειαν», τόμ. Κ'. 1900 σ. 244—245 ὑπὸ Ἀλεξ. Λαυριώτου).

Β'. Κατάλογος ἱερῶν ἀμφίων, τοῦ Ἡλιουπόλεως Διονυσίου.

(Κῶδιξ μέγας τοῦ Λαυριωτικοῦ ἀρχιείου φ. 27α—β αωγ', ὀκτωβρίου ζ').

Ἐνταῦθα σημειοῦμεν τὰ ὄσα ἀρχιερατικὰ ἱερὰ ἕμφια, ὅπου προσεκόμισεν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Λαύραν ὁ ὀσιώτατος ἐν μοναχοῖς γέρο Χατζῆ Ἰωάνναφ τοῦ ἐν μακαρία τῇ λήξει γενομένου ἀειμνήστου κυρίου Διονυσίου Ἡλιουπόλεως καὶ αὐταδέλφου αὐτοῦ εἰς μνημόσυνον αὐτῶν τε καὶ τῶν γεννητόρων εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Μίαν μίτραν κεντιτὴ εἰς πράσινον κατιφὲ μὲ χρυσοῦν σταυρὸν ἐγκοσμημένον, μὲ διαμάντια καὶ μαργαρίτας καὶ ἐκ τῶν δύο μερῶν μὲ πέτρας, ζουμπρούτια γύρωθεν μὲ ἀδάμαντας καὶ ἕτερα πέτρα ἢ ἰδία ἐπὶ μετώπου καὶ ἀντίκρυ εἰς τὰ ὀπίσθια Ἐγκόλπια μὲ σταυρὸν ἐγκοσμημένον μὲ γιακούπια, καὶ τοῦτο αὐτὸ μὲ ἀδάμαντες καὶ μὲ ἄλυσον χρυσόπλεκτον.

Τέσσερης σταυροὶ ἀργυροκάπνιστοι ἐγκοσμημένοι τοῦ ἁγιασμοῦ.

Μιὰ ζευγὰς τρικέρια ἀργυρά,

Ἐν λεγενοήμπριχον ἀργυροῦν.

Μιὰ πατερίτζα ἀργυρὰ γεκπαρέ.

Ἐν χατζράνιον ἀμπανόζη, μὲ κεφάλαιον καὶ κόμπους ἀργυροῦς.

Δύω περιζώνια ἀργυρά, μικρὸν καὶ μέγα.

Ἐν μανδεῖον ἀπὸ ἀτλάζι μόμκον (ἢ μόρικον).

Ἐνας σάκκος, χρυσοκέντητος βαρὺς.

Ἐτερος κίτρινος χρυσοῦς ἐλαφρῆς.

Ἐτερος στόμα κόκκινη, χρυσή.
 Δύο σπαχίρια ἴσπρα εἰσθιμὲ σπιντέλια.
 Δύο ἐπιτραχήλια στόμας κίτρινος.
 Ἐνὶ ὑπογονάτιον κεντητόν, ἑξήπτησις.
 Μία ζυγὴ ἐπιμάσικα κεντητά.
 Ἐτερος δύο ἐπιτραχήλια παλαιά.
 Ἐνὶ ἐπιφύρονον παλαιόν.
 Ἐν ἐπιφύρονον παλαιόν καὶ μία φυλακὴ ἀρχιερατικὴ.

Πρὸς τοὺς καὶ εἴκοσι κεντήρια μελίβη, δια χρυσίων ἐπιπυρόσια εἰκοσιπέντε. «Δὲ ἕλα κὺτὰ τὰ ὅποια, κοινῆς συνήξεως γενομένης, ἀπερ-
 σίσθη, εὐλόγως νὰ γίνεταί μνημόσυνον εἰς τὸ ἱερόν καθολικόν τῆς καθ'
 ἡμῶν μερίστῃς Λαύρας ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἱερὰ μνημόσυνα μὲ κοινὴν ἐλῶν
 τῶν ἀδελφῶν κηροδοσίαν εἰς τὰς ἐννοια τοῦ Ἰουλίου μνηρὸς μνημυσοῦντες
 τὰ ὀνόματα τούτα. Λουτίου ἀρχιερέως, Ἰωάννου μοναχοῦ, Ποῦλιο, Νικο-
 λάου, Δήμεν, Δημητρίου, Γεωργίου, Ἀντωνίου, Σωσάντης, Σμαράγδας,
 καὶ Ἐλένης. Ὅθεν καὶ γέγραπται μὲ ἀσφαλεστατῆν ἐπιστημείωσιν καὶ
 ἀπόρασιν πίστις τῆς ἀδελφότητος πρὸς ἐντολὴν τῶν μεταγενεστέρων».

Γ. Σκευοφυλάκιον τοῦ Πρωτάτου τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

Ἐπίσκει ἀξιωματικὸς τάξις καὶ συνήθεια παλαιὰ κατὰ τὴν ἀλλα-
 γὴν τῆς ἱερῆς Ἐπιστοπίας τῆς Ἱ. Κοινότητος (1 Ἰουλίω), νὰ παραδί-
 δωνται παρὰ τοῦ ἐκκλησιαρχοῦ ἢ κλημναρχοῦ, ὡς νῦν ἐνομαζέται ὁ προϊ-
 στάμενος τῶν διακονητῶν (= ὑπαλλήλων) τοῦ Πρωτάτου, εἰς τὸν διάδοχον
 αὐτοῦ παρουσία ἐνὸς ἐπιστάτου, ἅπαντα τὰ ἱερὰ σκεύη, τὰ ἄμφια, καὶ τὰ
 βιβλία τοῦ ναοῦ. Τὸν κατάλογον τούτων ὑπογράφει ἐλόκληρος ἡ Ἐπι-
 στοπία καὶ ἐν τέλει ὁ περιλαμβάνων νέος ἐκκλησιαρχοῦς. Ὅσακις ἐν τῷ
 μεταρῷ προστίθεται νέον ἱερόν ἀντικείμενον παρουσιάζεται τούτο ὑπὸ τοῦ
 Ἐκκλησιαρχοῦ εἰς τὴν Ἐπιστοπία καὶ καταχωρίζεται ἐν τῷ ἱερῷ Κώ-
 διαι, ἔκτω καὶ ὁ κατάλογος τῆς παραδόσεως. Συνήθως εἰς πᾶσαν τοιαύ-
 την κρῆξιν ὑπογράφονται καὶ οἱ τέσσαρες τῆς Ἱ. Κοινότητος Ἐπιστάται.
 Ἐν ρ. 3β ἐπιγράφεται «ἡ ἱστορία τοῦ ἄρτικα», ἧτοι ἡ ζωγραφία
 τοῦ νάρθηκος γενόμενῃ δια συνδρομῆς Θεοφάνους μοναχοῦ καὶ τῶν
 κλημναρχῶν (1800). Ὅπως ἀπετέλεσθη, ὁ κώδιξ, ὅθεν παραλαμβάνομεν
 ἐπιτύθε τὰς σπουδαιότερας ἀναγραφάς, ἐξ ὧν μαθαίνομεν πότε ἐκίστην
 κλημναρχοῦ ἀπερέθη, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀφιερωτοῦ, ὡς καὶ τὰ τῶν Ἐπι-
 στατῶν καὶ πρὸς τοὺς τὰς κατὰ καιρὸν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Πρωτά-
 του ἐπισκευὰς καὶ προσθήκας π. χ. τῷ 1800 ἀνεκαίνισθη, ὁ ὄροφος, ἐγέ-
 κωντο τὸ τέμπλον, τὰ στασίδια, καὶ ἀφιερῶθησαν πλείιστα, ἧτοι ἀναλόγια,

προσκυνητάρια, πολυέλαιοι, μανουάλια κτλ. τοῦ ναοῦ. Τότε ἡ ἀνακαίνισις ἐπεξετάθη εἰς ὅλον τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ καὶ δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν, ἔτι τὰ νῦν σωζόμενα ὑπάρχουσι ἐκτοτε· ὁ δὲ ἀρχιερατικὸς θρόνος ἐγένετο διὰ συνδρομῆς Παναρέτου μοναχοῦ κλπ. Εἰς τὸ ἀξιόζηλον τοῦτο ἔργον πρωτοστατοῦσιν οἱ Ἐπιστάται τῆς Ἱ. Κοινότητος καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν προϊσταμένων τῶν Μονῶν, δὲν ὑστεροῦσιν μέντοιγε καὶ οἱ Κελλιῶται. Τῷ 1801 ἀνηγέρθη τὸ κωδωνοστάσιον καὶ οἱ νῦν σωζόμενοι κώδωνες ἠγοράσθησαν καὶ πολλὰ ἱερὰ ἄμφια. Τῷ 1816 ὁ Ἀναστασιουπέλεως Ἀνθιμος ἀφιέρωσε χρυσοῦν ἀρχιερατικὸν σάκκον. Πολλὰ ἀφιερώθησαν καὶ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Ρώσσων πρὸ πάντων κελλιωτῶν. Τῷ 1888 ἀφιερώθη ὑπὸ τοῦ μακ. Πενταπόλεως Νείλου, πρώην Ἐσφιγμενίτου, πλήρης ἀρχιερατικὴ στολή· καὶ τῷ 1902 ὑπὸ τοῦ Ἀγαθαγγέλου (νομίζω πρώην Κυδωνιῶν).

Πλήρεις καταγραφαὶ τοῦ τε σκευοφυλακίου, τῶν περιεχομένων τοῦ ναοῦ καὶ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Τυπικαρείου ὑπάρχουσι κυρίως δύο, ἡ ἐν ἀρχῇ καταχωρισθεῖσα τῷ 1812 ἐπὶ τῆς Χιλιανδαρινῆς Ἐπιστασίας καὶ ἡ τῷ 1887 (περὶ τὸ τέλος) ἐπὶ τῆς Βατοπεδινῆς συστηματικώτερον γενομένη ὑπὸ τοῦ ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱ. Κοινότητος Ἰακώβου Βατοπεδινοῦ τοῦπίκλην Δημοπούλου. Δυστυχῶς ἐπειδὴ αἱ ἐτήσια παραδόσεις γίνονται ἐπὶ κινητοῦ χάρτου δὲν καταγράφονται πλέον ἐν τῷ Κώδικι.

1. Κώδιξ Ἀρχείου Ἱ. Κοινότητος Ο,320ΧΟ,225. φ. 16.

Κατάστιχον τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Πρωτάτου ἀπὸ αἰβ' Μαρτίου α' ὁποῦ ἐγχειρίζεται τῷ καμπανάρη παπᾶ Ἰωακείμ κελλιῶτῃ Χιλιανδαρινῷ διὰ τὰ ἱερὰ σκεύη τοῦ αὐτοῦ Ναοῦ ὀνομαστὶ γεγραμμένα καὶ ὑποβεβαιωμένα παρ' ἡμῶν τῶν Ἐπιστατῶν ἀρχιμανδρίτου τῆς τοῦ Χιλιανδαρίου Ἡσαίου καὶ τῶν σὺν ἐμοί. 11).

- 4 Σταυροὶ ὁ εἰς μετὰ τιμίου ξύλου καὶ ἀγίων λειψάνων εἰς ἀργυροθήκην,
- 4 δισκοπότηρα ἀργυρά,
- 4 δισκάρια μὲ τοὺς ἀστερίκους καὶ λαβίδας,
- 3 ἑξαπτέρυγα ἀργυρὰ μὲ τὸν σταυρὸν τῆς εἰσόδου,
- 1 ἀρτοκλασία, ὁμοῦ μὲ τὰ λοιπὰ αὐτῆς,
- 2 δίσκοι ἀργυροί,
- 9 κανδηλαὶ τῆς κυρίας Θεοτόκου καὶ ἀγίας τραπέζης,

11) Παναχοῦ διατηροῦμεν ἀκριβῶς τὴν γραφὴν τοῦ κώδικος, καίτοι αὕτη ἐν πολλοῖς ἐσφαλμένη.

- 14 ἕτεροι εἰς τὰς δεσποτικὰς εἰκόνας μετὰ τῶν πέριξ,
 20 ἕτεροι εἰς τὰς ἁγίας εἰκόνας ὄλων τῶν μοναστηρίων,
 2 κιβώτια ἀργυρά,
 2 σαμιντάνια ἀργυρὰ τῆς ἁγίας τραπέζης,
 5 θυμιατὰ ἀργυρὰ τῆς ἁγίας τραπέζης,
 1 ἀρτοφόριον ἀργυροῦν.
 1 κανδῆλα ἀργυρὰ εἰς τὴν ὠραίαν πύλην,
 8 περιζώνια ἀργυρὰ, τὸ ἐν μεγαλύτερον,
 2 ποτήρια τοῦ πίνειν τὸν ἁγιασμόν ἀργυρὰ,
 4 μανουάλια προύτζινα ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου,
 6 σαμιντάνια προύτζινα τοῦ βήματος καὶ 3 καλάϊ,
 37 φλοριὰ τῆς Θεοτόκου, τὰ εἴκοσι ἐνέα μεγάλα,
 1 ἐγκόλπιον ἀργυροχρυσον εἰς τὴν αὐτῆς ἄλυσιν καὶ δύο ἔτι παλαιὰ
 μικρότερα,
 1 μῆτρα παλαιὰ καὶ δύο ὑπογανάτα,
 4 Εὐαγγέλια ἀργυροχρυσοκόλυτα,
 1 ἕτερον σχέτον,
 3 Τετραάγγελα καὶ ἐν τυπικὸν στάμπας (=ἐντυπον),
 12 Μηναιᾶ χειρίσια, ὁμοίως καὶ ἐν πεντηκοστάρι,
 1 ἀνθολόγιον καὶ ἐν πεντηκοστάριον στάμπας,
 2 Τριώδια στάμπας, καὶ δύο εὐχολόγια ὁμοίως,
 1 ἕτερον χειρίσιον καὶ δύο στάμπας ὠρολόγια,
 2 Κυριακοδρόμια τοῦ Θεοτόκη καὶ Μαξίμου,
 5 πανηγυρικὰ χειρόγραφα,
 2 Κυριακοδρόμια ἀποστόλου τοῦ Θεοτόκου,
 3 Συναξαρισταὶ δύο χειρίσιοι καὶ εἰς στάμπας,
 1 φυλλάδα τῶν ὁσίων πατέρων,
 1 Πραξαπόστολος χειρόγραφος,
 1 Φιλοκαλλία καὶ εἰς ἀββᾶ Ἰσαάκ,
 2 Παρακλητικαὶ ἢ μία εἰς τόμους 4 χειρόγραφος,
 1 Ἐξήγησις τοῦ μεγάλου Κανόνος,
 1 σειρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, τὰ κατὰ τὸν Ἰώβ,
 1 Νέον ἐκλόγιον καὶ ἐν προφητανακτοδαβιτικόν,
 2 Δαμασκηνὰ καὶ παλαιὸν ἐκλόγιον στάμπα,
 2 Παράδεισοι, παλαιὸς καὶ νέος,
 1 Νέος θησαυρός, καὶ εἰς Ἑλλίας Μηνιάτης,
 8 Χρυσοστομικά καὶ εἰς Θεοφύλακτος Βουλγαρίας,
 1 Ἐξαήμερος,
 3 Ψαλτικά, Ἀνθολογίαι δύο καὶ στιχιδάρι,

- 1 φυλλάδα χειρόγραφος διὰ τὰ εὐχέλαια,
 2 κατηγήσεις, στάμπα καὶ χειρίσια,
 1 ἀρχιερατικὴ λειτουργία,
 9 λειτουργίαις φυλλάδα,
 1 φυλλάδα τῶν μεγάλων ὥρῶν,
 3 (φυλλάδαι) τοῦ Ἐπιταφίου χειρόγραφαι,
 1 φυλλάδα τοῦ ἁγίου σταγῶνος ¹²⁾,
 1 βιβλίον Πανάγιον τοῦ Χριστοφόρου διδασκάλου,
 4 φυλλάδαι ἁγίων Σπυρίδωνος, Σεργίου καὶ Βάνχου, Ἀντωνίου,
 τοῦ νέου καὶ Διονυσίου τοῦ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ,
 2 φυλλάδαι λιτανίας χειρόγραφαι,
 8 φελώνια ἐορτάδικα μεταξωτά,
 8 ἐπιτραχήλια καλὰ καὶ ὀκτὼ στιχάρια καλὰ,
 8 φελώνια κυριακάτικα,
 4 στιχάρια τῆς λιτανίας,
 3 ἕτερα κυριακάτικα,
 10 φενώλια τῆς λιτανίας.
 1 φενῶλι ¹³⁾ τῆς προηγιασμένης καὶ στιχάρι μὲ τὰ λοιπά,
 6 φελώνια τῆς λιτανίας ἔτι
 4 ὠράρια τῆς λιτανίας,
 3 ὁμοίως τῆς λαμπρᾶς,
 2 Πύλαι καὶ μία ὠραία πύλη,
 11 ἐπιτραχήλια τῆς λιτανίας στάμπα,
 3 καλύμματα ἱερά,
 10 ζυγαῖς ἐπιμάνικα κυριακάτικα,
 10 ἀέριδες καὶ εἰς ἐπιτάφιος,
 1 ποδιὰ χρυσή τῆς Παναγίας.
 2 οὐρανοὶ ὁ μὲν χρυσοῦς, ὁ δὲ σκέτος,
 1 παῖράκι, ἦτοι σημαία,
 2 ὠρολόγια καὶ ἐν ἐξυπνιτῆρι,
 5 δίσκοι χαλκοματέϊνοι,
 1 ἀγγεῖον, ἐν ᾧ ὁ ἁγιασμός γίνεται,
 2 μπαγράτζια τοῦ ἁγιασμοῦ,
 1 μαγκάλι πακιρέϊνον,
 1 Καζάνι διὰ πλύσιμον κανδηλῶν ὀκτὼ ὀκάδων,

12) Σταγῶνος δηλ. τοῦ Σταγῶν ἐπισκόπου φυλλάς ὑπ' αὐτοῦ ἀφιερωθεῖσα.

13) φενῶλι· ὁ ἀρχαῖος τύπος εἶναι φαινόλης ἐκ τοῦ *raepula* καὶ ἐντεῦθεν κατὰ μετάθεσιν φαιλόνια καὶ φελόνης (Β'. Τιμόθ. 4,41).

- 2 κατζία πακίρι καὶ ἀργυροῦν,
 1 σινὶ καὶ ἱμπρίκι διὰ τὸ νίψιμον ἱερέων,
 2 φανάρια τῆς λιτανίας,
 2 σκέπαι καὶ ἑτέρα ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου,
 1 λαδικὸν καλάϊ,
 2 ποδιαὶ διὰ τὸ τρισκέλι τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου,
 1 κάλλυμα διὰ τοὺς νεκρούς,
 1 σιτζαδές, ὅπου στρώννυται ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου.

Τοῦ ἀρχιμανδρίτου Ἀνθίμου Ἀγιοπαυλίτου :

- 1 φενώλιον κόκινη στόφα κυριακάτικον,
 1 στιχάριον πράσινη στόφα κυριακάτικον,
 1 πετραγίλη κυριακάτικον,
 1 στιχάρι διακονικόν, πράσινη στόφα,
 1 ὑράριον, κόκινη στόφα κυριακάτικον,
 2 ζυγαῖς ὑπομάνικα κυριακάτικα,
 1 περιζώνιον ἀργυροῦν.
 2 περιζώνια ἀργυρὰ δράμια 160, τὸ μὲν τξίφτισι μαλαμοκαπνισμένα καὶ μὲ πέτραις, τὸ δὲ σφυριστὸ καλέμι, ὅπου τὰ ἀφιέρωσεν ὁ παπᾶ Χριστόφορος μὲ τὰ κολάνια τους,
 1 στεφάνι ἀργυροῦν εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους,
 1 φυλλάδα χειρίσια, ἐν ἧ περιέχει τὴν θείαν καὶ ἱερὰν λειτουργίαν τοῦ ἀδελφοθέου Ἰακώβου,
 1 ψαλτήριον τοῦ προφητάνακτος ὀνομαζόμενον ἐπιτομή».

(Σημείωσις τοῦ 1897 ἀναφέρει τὰ 12 μηνιαῖα καὶ ἐν ψαλτήριον χειρόγραφα μετεφέρθησαν ἐκ τοῦ Τυπικαρείου εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Ἱ. Κοινότητος) ¹⁴⁾.

¹⁴⁾ Σημ. Ταῦτα δι' ἄλλης χειρὸς προσετέθησαν ἐν ἀρχῇ. Κατάλογον ἱερῶν ἀμφίων τοῦ Πρωτάτου εὐρίσκω ἐν κώδικι 37 φ. 211, XIV αἰῶνος (βλ. Κατάλογον τῶν χειρογράφων κωδίκων τοῦ Πρωτάτου, ὑπὸ Χρυσσοστόμου Προηγούμενου Δαιριώτου. Οὗτος εὐρηται χειρόγραφος ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Ἱ. Κοινότητος).

«Σημείωσις τῶν σκευῶν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Πρωϊάτου».

αωζ' ω, φευρουαρίου κα', 15)

7 φελώνια νέον ἀφιέρωμα,	1 ἔτι εὐαγγέλιον πρόστιχον,
4 στιχάρια νέον ἀφιέρωμα,	4 δισκουπότηρα ἀργυρά,
1 ζευγάρι ὑπομάνικα νέον ἀφιέρωμα,	1 δισκάρη ἀργυροῦν,
2 βιβλία ἀφιέρωμα,	3 σαμδάνια τομπάκ,
16 στιχάρια παλαιά,	2 ἑξαπτέρυγα ἀργυρά,
17 φελόνια παλαιά,	1 κιβώτιον μεγάλον,
15 ἐπιτραχήλια,	37 φλορία τῆς παναγίας,
8 οὐράρια,	1 ἄρτοφόριον,
23 καλύμματα καὶ πόγος,	1 ἄρτοκλασία,
18 ζυγιαῖς ὑπομάνικα,	2 δίσκοι ἀργυροί,
1 μήτρα τοῦ ἀρχιερέως,	3 ἔτι δίσκοι πακιρένιοι,
7 περιζόνια πρόστιχα,	1 σινί τῶν κολύβων,
7 ἔτι περιζόνια καλά,	8 κανδήλια ἀργυρά τῆς παναγίας,
5 θυμιατά,	18 ἔτι κανδήλια ἀργυρά τοῦ τέμ- πλου,
1 περιζόνι μεγάλον,	1 κομποσχοῖνι κεχριπαρένιο,
3 σταυροὶ ἀργυροί,	1 κατζι ἀργυροῦν μεγάλον,
1 ἔτι μὲ τίμιον ξύλον,	2 φλυτζάνια ἀργυρά τοῦ ἁγιασμοῦ,
1 εὐαγγέλιον,	1 κατζι προύντζινον,
3 ἔτι εὐαγγέλια ἀργυρά,	3 σαμδάνια προύντζινα.

- » ἀρχιμανδρίτης τοῦ Χελανδαρίου Ἡσαΐας
- » ἐκ τῆς τοῦ Ξηροποτάμου διωνήσιος
- » Σωφρόνιος τοῦ ἁγίου παύλου.
- » Γαβριήλ ἱερομόναχος τοῦ γρηγορίου 16).

6 ἐπιτραχήλια,
1 κανδήλι ἀργυροῦν τῆς παναγίας
2 σαμουντάνια ἀσιμένα 17).

15) Ἐκ τοῦ Λαυριωτικοῦ ἀρχείου.

16) Τὰ ὀνόματα τῶν Ἐπιστατῶν τῆς ἱερᾶς Κοινότητος.

17) Ταῦτα διὰ νεωτέρας χειρός.

3. (Τ. Σ.) Κατάλογος τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος.

ρ. 26 Ὁ παρὸν κόνδικας καὶ ἡ καταγραφὴ αὐτῆ, ὑπάρχει τῆς ἐκκλησίας τοῦ πρωτάτου καὶ ἐσφραγίσθη, καὶ ἀπὸ τὴν ἱερὰν σφραγίδα τῆς κοινότητος τοῦ ἁγίου Ὁρους, ἐπιστατεύοντος τῶν πανοσιωτᾶτων προηγουμένων κυρίως Γεωργίου Βατοπεδινού, καὶ ἱεροδιακόνου κίρ δανιήλ κουτσιαμεσιανῶ καὶ κίρ Γαβριήλ προηγουμένου καρκαλλινού, καὶ βεβαιωμένων μετὰ τὰς ἰδίας ὑπογραφὰς αὐτῶν. Δω', Ἰουνίου 1ης 18)

ρ. 3α Ἐνθύμησις τῆς ἐκκλησίας τοῦ Πρωτάτου, ὅπου ἔγιναν τὰ κειμήλια τῆς ἐκκλησίας διὰ ποίων συνδρομητῶν καὶ ἐξόδων καὶ ἰδοῦ ὅπου τὰ σημειόνωμεν καταλεπτῶς.

Ἐν πρώτοις τὸ τέμπλον τῆς ἐκκλησίας διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδου τῶν κειλεσιωτῶν. Αἰωνία ἡ μνήμη, τρεῖς.

Τὰ τεβάνια τῆς ἐκκλησίας διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδων Θεοφάνους μοναχοῦ τῶν κειλεσιωτῶν. Αἰωνία ἡ μνήμη, τρεῖς.

Ταῖς πόρταις ταῖς μεγάλαις διὰ ἐξόδων Ἀβερκίου μοναχοῦ. Αἰωνία ἡ μνήμη, τρεῖς.

Τὰ στασίδια τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου χειροῦ διὰ συνδρομῆς Νικηφόρου ἱερομονάχου καὶ διὰ ἐξόδου τῶν κειλεσιωτῶν. Αἰωνία ἡ μνήμη, τρεῖς.

Τὰ ἀναλόγια ἀφέρωμα τοῦ προηγουμένου Διονυσίου Ἰβηρήτου. Αἰωνία ἡ μνήμη, τρεῖς.

Τὸ προσκυνητᾶριον διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδου τινὸς Ἀμβροσίου κειλεσιωτῶ. Αἰωνία ἡ μνήμη, τρεῖς.

Ὁ μέγας πολυέλεος διὰ συνδρομῆς τῶν πανοσιωτᾶτων Παρθενίου καὶ Νικηφόρου καὶ Θεοφάνους μοναχῶν, καὶ ἐξόδου τῶν κειλεσιωτῶν.

Οἱ ἕτεροι μικρὰ πολυέλεα διὰ συνδρομῆς Παρθενίου ἱερομονάχου καὶ ἐξόδου τῶν κειλεσιωτῶν. Αἰωνία ἡ μνήμη, τρεῖς.

ρ. 3β Ὁ χειρὸς διὰ συνδρομῆς τῶν πανοσιωτᾶτων Παρθενίου καὶ Νικηφόρου τῶν ἱερομονάχων καὶ Γαβριήλ καὶ ἐξόδου τῶν κειλεσιωτῶν. Αἰωνία ἡ μνήμη, τρεῖς.

Τὰ μεγάλα μακρόλιθα ἦτοι οἱ ταταργές (sic) ἀφέρωμα τοῦ πανοσιωτᾶτου προηγουμένου κυρίου Μελετίου Βατοπαιδινού. Αἰωνία ἡ μνήμη, τρεῖς.

14) Προτάσσεται ὁ γενικὸς οὔτος κατάλογος καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ κατ' ἔτος κατὰ τὴν ἀλλαγὴν τῆς ἐπιστοσίας γινόμενοι παραδόσεις, ταῖς ἀκολουθοῦσαι καὶ τῶν.

Τὰ μικρὰ τῆς εἰσόδου 4 διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδων τῶν κελλειωτῶν. Αἰωνία ἡ μνήμη τρεῖς.

Τὰ δρακόντια τοῦ τέμπλου διὰ συνδρομῆς *Νικηφόρου* ἱερομονάχου καὶ ἐξόδων τῶν κελλειωτῶν. Αἰωνία ἡ μνήμη τρεῖς.

Τὸ κουβούκλιον τῆς Παναγίας διὰ συνδρομῆς *Νικηφόρου* ἱερομονάχου καὶ ἐξόδων τῶν κελλειωτῶν. Αἰωνία ἡ μνήμη τρεῖς.

Ἡ ἱστορία τοῦ ἤρτικα διὰ συνδρομῆς *Θεοφάνους* μοναχοῦ καὶ ἐξόδων τῶν κελλειωτῶν. Αἰωνία ἡ μνήμη τρεῖς.

Ἡ ἀρτοκλασία τῆς ἐκκλησίας διὰ συνδρομῆς *Θεοφάνους* μοναχοῦ καὶ ἐξόδων τῶν κελλειωτῶν κτλ.

Τὸ κοιβότιον καὶ ἀρτοφόριον διὰ συνδρομῆς *Νικηφόρου* ἱερομονάχου καὶ ἐξόδων τῶν κελλειωτῶν κτλ.

Τὸ χρύσομα τοῦ κουβουκλίου καὶ τὸ ἀντίτυπον τῆς Παναγίας διὰ συνδρομῆς *Διονυσίου* μοναχοῦ καὶ ἐξόδων τῶν κελλειωτῶν κτλ.

Τὸ παργιάκι διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδων τοῦ πανοσιωτάτου *Κοσμᾶ* κτλ.

φ.4α Τὸ ἐπιτάφην διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδου τοῦ αὐτοῦ παπᾶ *Κοσμᾶ*. Ὁ χρυσὸς οὐρανὸς καὶ ἡ ποδιά τῆς Παναγίας διὰ συνδρομῆς *Νικηφόρου* ἱερομονάχου καὶ ἐξόδων τῶν ὁσιωτάτων καὶ αὐταδέλφων *Καλλινίκου* καὶ *Ἀμβροσίου* κτλ.

Δύω εὐαγγέλια ἀργυρᾶ *Παρθενίου* καὶ *Νικηφόρου* τῶν ἱερομονάχων καὶ ἐξόδων τῶν κελλειωτῶν κτλ.

Θυμιατὰ πέντε, τὸ ἓν κτητορικὸν καὶ τὸ ἕτερον χωρὶς καπάκιον, ἀφιέρωμα *Διονυσίου* ἱερομονάχου κελλειώτου. Τὰ δὲ ἄλλα δύο θυμιατὰ διὰ συνδρομῆς *Συμεῶν* ἱερομονάχου καὶ *Στεφάνου* μοναχοῦ. Τὸ δὲ ἕτερον διὰ συνδρομῆς *Νικηφόρου* ἱερομονάχου κτλ.

Κανδήλια κτητορικὰ τρία ἐμπρὸς εἰς τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, τὰ δὲ ἕτερα τῶν κελλειωτῶν.

Ἔτερα κανδήλια ἀργυρᾶ εἰς τὸ καθολικὸν 14 διὰ συνδρομῆς τῶν κελλειωτῶν. Ἔτερα κανδήλια ἀργυρᾶ 20 τὰ ἴποια εἶναι τῶν ἱερῶν μοναστηρίων.

Καὶ δύο δίσκοι ἀργυροὶ κτητορικοί. Τέσσαρα δισκοπότηρα κτητορικὰ μὲ ὄλα τὰ τακίμιά τους κτλ.

Δέκα περιζώνια μικρὰ, ἑπτὰ ἕτερα μεσαῖα. Ἔτερον ἓνα μέγαλον τζιφτησί, ἀφιέρωμα *Ματθαίου* κελλειώτου κτλ. Ἔτερον σφεριστὸν μὲ λουλούδια, ἀφιέρωμα *Παναρέτου* μοναχοῦ κελλειώτου κτλ.

Σταυροὺς τέσσαρους. Ἔτερος σταυρὸς μὲ τίμιον ξύλον μὲ ἀργυρὰν θήκην.

Τὸ ὠρολόγιον *Ἰωακείμ τζοχάκη* λαυριώτου.

Ὁ ἀρχιερατικὸς θρόνος διὰ συνδρομῆς *Παναρέτου* μοναχοῦ, καὶ

ἐπιστάτου κυρίου προηγουμένου *Γερμανοῦ* καὶ διὰ ἐξόδων *Χαιζῆ Ματθαίου* μοναχοῦ κτλ.

Τὸ συνοδικὸν τῆς ἐκκλησίας διὰ συνδρομῆς κυρίου *Γενναδίου Βατοπαιδινοῦ* καὶ διὰ ἐξόδων τῆς Κοινότητος.

Τὸ Κολούφιον τοῦ ὠρολογίου διὰ συνδρομῆς τοῦ ἐπιστάτου τοῦ αὐτοῦ *Γενναδίου Βατοπαιδινοῦ* καὶ δι' ἐξόδων τῆς Κοινότητος.

Τὰ ἐξαπτέρυγα διὰ προσταγῆς τοῦ ἐπιστάτου αὐτοῦ *Βατοπαιδινοῦ* καὶ διὰ συνδρομῆς *Ἰγνατίου, Νεκταρίου, Κοσμᾶ, Χρυσάνθου, Ἀνθίμου* καὶ *Δανιήλ* τῶν ἱερομονάχων, καὶ διὰ ἐξόδων τῶν κελλειωτῶν κτλ.

Ἐνα κανδήλιον μέγαλον ἐμπρὸς εἰς τὴν Παναγίαν ἀφιέρωμα *Γρηγορίου* ἱερομονάχου διὰ συνδρομῆς *Γενναδίου* τοῦ αὐτοῦ *Βατοπαιδινοῦ* καὶ *Χρυσάνθου* ἱερομονάχου Κελλειώτου.

Ἐνας σταυρὸς ἀργυρὸς τοῦ ἁγιασμοῦ μὲ γράμματα ἀρσενίου ἱερομονάχου (διαγεγραμμένον).

Ὁ τοῦ Βατοπαιδίου προηγούμενος *Γεννάδιος*.

Ὁ τοῦ Κουτλουμουσίν ἱεροδιάκων *δανιήλ*.

Ὁ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Καρακάλλου προηγούμενος *Γαβριήλ*.

φ.5α Ὁ ἄνωθεν σταυρὸς, ὁ εἰς ὄνομα ἐπιγραφόμενος τοῦ παπᾶ *Ἀρσενίου* ἐλήφθη καὶ ἐστάλθη εἰς Θεσσαλονίκην τῷ *τζιτζη* νάνω διὰ νὰ τὸν ἐγχειρίσῃ τῷ κακοπαναγιώτῃ ἐκείνῳ.

Προηγούμενος *Χιλιανδαρίου Ἰωνᾶς* (Σλαβιστί).

1801 Ἰουλίου 21.

Ἐκ τοῦ Ξηροποτάμου *Σιλβεστρος* μοναχός.

φ.5α «Δίσκοι χαλκοματένιοι 5. καὶ δύο φλιτζάνια ἀσυμένα διὰ τὸν ἁγιασμόν, καὶ μιὰ χαλκοματένια ἁγιασθῆρα, ὅπου ψάλλομεν τὸν ἁγιασμόν, καὶ δύο μπακράτζια τοῦ ἁγιασμοῦ καὶ ἓν μαγκάλιον μπακιρένιον 8 ἐκάδες ὅπου πλένομεν τὰ κανδήλια, ἓνα κατζλιον προύτζινον καὶ ἓνα θυμιατόν, καὶ ἓνα ἡμπρίκι μπακαιρένια, ἓνας οὐρανὸς παλαιὸς καὶ δύο φανάρια, καὶ ἓνα μικρὸν κιβώτιον ἀργυρὸν. Τὰ φλωρία τῆς Παναγίας μικρὰ καὶ μεγάλα 42, καὶ ἓνα σταυρὸν κεχριπαρένιον καὶ ἓνα ἐγκόλπιον, ἓνα κομποσχοίνιον κεχριπαρένιον.

Ἡ εἰκόνα τῶν ὁσίων πατέρων τῶν ἁγιωρητῶν διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδου τῆς Κοινότητος. Αἰωνία τους ἡ μνήμη.

Ὁ τοῦ Βατοπαιδίου προηγούμενος *Γεννάδιος*.

Ὁ τοῦ Κουτλουμουσίου ἱεροδιάκων *δανιήλ*.

Ὁ τοῦ Καρακάλλου προηγούμενος *Γαβριήλ*.

φ.6α

Ἄρχῃ σὺν Θεῷ διὰ τὰ ἱερά.

Ἐν πρώτοις ἑπτὰ ζυγιάς ἱερά τῆς ἐκκλησίας, ξέχωρα ἀπὸ τῆς λιτανίας.

Ἔτερα ἱερά ζυγιάς τέσσαραις, οἱ ἐξεληθόντες ἐκ τῆς Βλαχίας διὰ συνδρομῆς τοῦ πανοσιωτάτου ἁγίου διδασκάλου Ἰωσήφ Βατοπεδινῶ καὶ τοῦ ἁγίου προηγούμενου Κωνσταντίνου Ζωγρασίτη. Αἰωνία τους ἡ μνήμη.

Ἔτερα δύο στιχάρια καὶ ἓν ἐπιτραχίληον· μία ζυγὴ ὑπομάνικα διὰ συνδρομῆς τοῦ ἐπιστάτου κυρίου Γενναδίου Βατοπεδινῶ καὶ ἐξόδων τῆς Κοινότητος κ.τ.λ.

Ἔτερα δύο φελώνια, τὸ ἓνα χρυσοῦν καὶ τὸ ἄλλο στόφα καὶ ἓνα ἐπιτραχίληον· μία ζυγὴ ὑπομάνικα διὰ συνδρομῆς Χρυσάνθου ἱερομονάχου καὶ κύρ κανάκη, καὶ διὰ ἐξόδων τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν.

Οἱ ὑποδιαῖς ὅπου εἶναι ἐμπρὸς εἰς τὰ Δεσποτικά διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδων τοῦ κύρ Κανάκη.

Ἐράρια τρία ξέχωρα ἀπὸ τῆς λιτανίας.

Στέπαις χρυσαῖς τρεῖς διὰ τὸ κιβώτιον·

Καὶ τρία χρυσᾶ μανδήλια τῆς Παναγίας.

Καὶ μία μεγάλη σκέπη, ὅπου ἐμπρὸς εἰς τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου· καὶ μία μίτρα καὶ ἓνας σάκκος καὶ δύο ὑπογονάτια, ἀέρηδαις δέκα, καλλύματα πέντε, καὶ ἓνα κάλυμμα διὰ τοὺς κεκοιμημένους.

φ.6β Τὸ καμπαναρεῖον διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδων τοῦ κύρ κανάκη, αἰωνία ἡ μνήμη του.

Τὸ μολύβι διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδων τοῦ παπᾶ Γαβριήλ καλυμαυχὰ καὶ Χατζῆ Ἀνανία. κτλ.

Ἡ καμπάνα ἡ μικρὴ τῆς Κοινότητος κτλ.

Ἡ μεσακιά διὰ συνδρομῆς Παρθενίου καὶ Νικηφόρου τῶν ἱερομονάχων κτλ.

Ἡ μεγάλη καμπάνα διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδων τῶν κελλειωτῶν κτλ.

Ὁ σταυρὸς τοῦ Καμπαναρείου διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδων Παρθενίου ἱερομόναχου. κτλ.

Ὁ τοῦ Βητοπιδίου προηγούμενος Γεννάδιος,

Ὁ τοῦ Κουτλουμουσίου ἱεροδιάκων δανιήλ,

Ὁ τοῦ Καρακάλλου προηγούμενος Γαβριήλ.

φ.7α Ἐὰ βιβλία τῆς ἐκκλησίας.

Τόμοι ἑπτὰ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἀφιερῶθησαν παρὰ τῶν πανοσιωτῶν Ματθαίου καὶ Γαβριήλ. Αἰωνία ἡ μνήμη τρεῖς.

Πανηγυρικοὶ μεταφραστάδες ὀκτώ.

Τὸ Κυριακοδρόμιον τὸ χειρίσιον διὰ συνδρομῆς Παρθενίου καὶ Νικηφόρου καὶ ἐξέδων τῶν Κελλειωτῶν κτλ.

Ἄτερον Κυριακοδρόμιον στάμπινον τοῦ Θεοτόκη. Συναξαριστῆς εἰς δύο τόμους χειρόγραφον καὶ ἀββᾶ Ἰσαάκ. Ἐφραίμ τοῦ Σύρου δύο ἐν μεμβράνῃ καὶ τὸ ἕλλο χαρτὶ χειρόγραφα.

Μηνιαῖα 14 χειρόγραφα. Τριῶδια δύο. Ἀνθολόγιον ἓνα. Θεστοκάριον χειρόγραφον ἓνα. Δυμασκηνοὶ δύο. Νέες Παράδεισοι ἓνας. Ἐν βιβλίον περὶ Παρθενίας τοῦ μεγάλου Βασιλείου χειρόγραφον. Ἐν ἐκλόγιον. Νέοι θησαυροὶ δύο. Κατήχησις δύο, μία χειρόγραφος καὶ μία στάμπα. Βιβλίον ἐξηγητικὸν τοῦ μεγάλου κανόνος. Δύω εὐχολόγια, ἓν χειρόγραφον καὶ τὸ ἕλλο στάμπινον. Μία φυλλάδα ὅπου ἔχει ταῖς μεγάλας ὥραις. Μίαν φιλοκαλλίαν, μίαν φυλλάδα τῶν ὁσίων πατέρων τῶν ἁγιωρητῶν. Ἐνας Θηκαρῆς μεμβράνα. Δύω τετραευάγγελα. Λειτουργίαι ἑνδεκα. Δύω διακονικὰ στάμπινα. Τέσσαραις φυλλάδαὶς ὅπου ἔχουν τὸ εὐαγγέλιον τῆς λαμπρᾶς. Ἐρμολόγια τρία. Δύω ὁρολόγια, ἓνα ψαλτήριον χειρόγραφον. Δύω φυλλάδαὶς τῆς λιτανίας. φ. 7 β. Ἐν στιχιδάρι τοῦ Χρυσόφου τοῦ νέου, καὶ μία ἀνθολογία παλαιὰ τῆς παππαδικῆς. Ἐτέρα ἀνθολογία τῆς παππαδικῆς καὶ τοῦ στιχιδάριου κενούρια, καὶ ἀφιερῶθη, παρὰ τοῦ Δαμασκηνοῦ ψάλτου τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας. Αἰωνία ἡ μνήμη του.

Ὁ τοῦ Βατοπαιδίου προηγούμενος Γεννάδιος.

Ὁ τοῦ Κουτλουμουσίου ἱεροδιάκων δανιήλ.

Ὁ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Καρκαλλίου προηγούμενος Γαβριήλ. 19)

αωβ' Φεβρουαρίου κζ γ, διὰ συνδρομῆς Ἰγνατίου μοναχοῦ τοῦ Καμπανάρη, ἀφιερῶθη, εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Πρωτάτου ἐν στιχιδάριον μεταξωτὸν χρυσοῦν καὶ ἐν περιζώνιον ἀσμένιον χρυσοῦν 30. Αἰωνία ἡ μνήμη, αὐτοῦ.

Ἐτι κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος ἐπὶ τῆς ἐπιστάσις τοῦ ἰδίου Καμπανάρη γοροῖ-ἰγνατίου ἀπὸ λαυριωτικοῦ κελλείου, ἀφιερῶθησαν καὶ δύο σαμουτάνα εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀπὸ μαντέμη ἕσπρα παρὰ τινος χριστιανοῦ, Ἀναστασίου Πελοποννησίου διὰ μνημόσυνον του.

αωβφ Μαρτίου κε' καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιστάσις ἡμῶν, προηγούμενου Ἰωανῆ Χυλιανδαρινοῦ, Σύβεστρου γέροντος Ἐτροπεταμινοῦ, Βενιαμίν πρεττογιόμενου Ἀγιοπαυλίτου, καὶ πνευματικοῦ πατρὸς Γαβριήλ Γρηγοριάτου δι' ἀποράσεως τῆς κοινῆς συνάξεως, ἀνεκαινίσθη, ἅπαντα ἡ σκέπη καὶ

19) Ταῦτα πάντα ἐγράφησαν διὰ τῆς αὐτῆς χειρὸς καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς Βατοπεδινῆς Ἐπισκοπίας. Τὰ δὲ ἐφεξῆς διὰ διαφόρων χειρῶν καὶ κατὰ διαφόρους καιροὺς.

(τά) ταβάνια τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Πρωτάτου δι' ἐξόδων πάντων τῶν μοναστηρίων, ἐγένοντο δὲ καὶ ἄλλαι πολλαὶ ἐκκλησιαστικαὶ στολαί, δηλαδὴ τῶν δρχκόντων δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ κρεμασταραὶ μπρούντζινες τῶν κανδηλίων. φ. 8α 'Επλύθησαν δὲ καὶ ἀνορθώθησαν καὶ αἱ μεγάλαι ἄγισαι εἰκόνες τοῦ τέμπλου δι' ἐξόδων τῶν φιλοχρίστων χριστιανῶν κοινῶν ἐργαστηριαρῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους, Μπογδάνου, Νικολάου, Δύμου καὶ Στεργίου καὶ Νικολάου, καὶ αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν.

Προηγούμενος Χιλιανδαρίου Ἰωνᾶς.

Ὁ ἐκ τοῦ Ξηροποτάμου Σίλβεστρος γέροντας,
προηγούμενος τοῦ ἁγίου Παύλου Βενιαμίν'
Γαβριήλ ἱερομόναχος ἐκ τοῦ Γρηγορίου».

«αὐγ' ω φεβρουαρίου ι ης, ἀφιερῶθη εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τοῦ Πρωτάτου, ἐν ἱερὸν καὶ θεῖον εὐαγγέλιον μὲ τύπον σλαβωνικὸν ἀσιμένιον ὄλον τέχνη μουσχοβικῆ με σμάλα πέντε ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέρους δι' ἐξόδων καὶ συνδρομῆς τοῦ πανοσιωτάτου πνευματικοῦ πατρὸς κύρ Κοσμᾶ Θασίτου εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ καὶ τῆς συνοδίας του αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν.

† Οἱ ἐπιστάται τῆς Κοινότητος τοῦ ἁγίου Ὁρους.

Ὁ προηγούμενος Διονυσιάτης Ἰωακείμ.
Νεκτᾶριος Ζωγραφίτης»

«αὐγ' ω Σεπτεμβρίου η ης ἀφιερῶθησαν εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ πρωτάτου διὰ συνδρομῆς τοῦ πανοσιωτάτου ἀρχιμανδρίτου κύρ Κωνσταντίου Γρηγοριάτου, μία συζυγία ἱερά, φαινόλιον καὶ στιχάριον καὶ ἐπιτραχήλιον ἀπὸ στόφαν κλαδωτῆν, τὰ δὲ ἐπιμάνικα ἀπὸ μονὸν τυπᾶ (sic) στόφαν, καὶ ἐν περιζώνιον ἀσιμένιον καὶ ἐν ἱερὸν εὐαγγέλιον ἀσιμοχρυσουδεμένον εἰς μνημόσυνον Εὐγενίου ἱερομονάχου.

Ἐν αὐτῷ τῷ ἔτει διὰ γροσίων 100, ὅπου ἔδωσεν ὁ πανοσιώτατος πνευματικὸς κύρ Ἰγνάτιος ἀπὸ κελλεῖου Λαύρας τῶν θείων Ἀρχαγγέλων, καὶ γροσίων 50, ὅπου ἔγραψεν ὁ γεροπαῖσιος ὠρολογᾶς εἰς τὴν παρρησίαν τὸ ὄνομα τοῦ γέροντός του ἠγοράσθη τὸ μέγαλον ὠρολόγιον μὲ κάρτα, καὶ ἀφιερῶθη εἰς τὸν θεῖον ναὸν τοῦ Πρωτάτου διὰ μνημόσυνόν των.

αὐιδ' ω φεβρουαρίου ιη η ἀφιερῶθη ἐν ἄσπρον ἐπιτραχήλιον χρυσοῦν μὲ καλὰ χρυσᾶ σερίτια παρὰ τοῦ γέρο-Νεοφύτου Κουτλουμουσιανοῦ διὰ τὸν μακαρίτην γέροντά του γερο-Γαβριήλ Σκοπελίτην καὶ ἐγράφη τὸ ὄνομά του εἰς τὴν παρρησίαν.

Μαρτίου α' η ἀφιερῶθησαν παρὰ τινος φιλοχρίστου δύο βιβλία, τὸ ἐν ἔστι Σειρὰ εἰς τὸν μακάριον Ἰώβ, τὸ δὲ (Θεοφυλάκτου) Βουλγαρίας εἰς τὰ ἱερά εὐαγγέλια.

φ. 8 β. Ὁ ἀρχιμανδρίτης Λαύρας Ἡσαΐας καὶ οἱ σὺν ἐμοῖ. ,αὐς' ὡ Αὐγούστῳ ἰε' ἔλειψαν ἐπὶ τῆς ἐπιστασίας τοῦ Καμπανάρη παπᾶ Δανιὴλ ἐνδοθεν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Πρωτάτου ἐν κυβότειον μικρὸν χρυσοῦν, δυὼ περιζώνια χρυσᾶ καὶ ἡ μικρὴ ἀράδα μὲ τὰ φλορία τῆς Παναγίας».

«αὐη' ὡ Ἰουλίου θ' ἡ ἀφιέρωσεν ὁ ἀπὸ ρουτζούκι τιμιώτατος κύρ Μπάνος Στογιάνοβιτς εἰς τὸν κοινὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ πρωτάτου μίαν κανδήλαν ἀργυρᾶν διὰ μνημόσυνόν του αἰώνιον δραμίων τριακοσίων διὰ νὰ καίη ἀκοιμήτως ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνας τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Πρωτατεινῆς, διὰ τὴν ὁποῖαν κανδήλαν ἔχουν νὰ δίδωσι γατ' ἔτος εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Πρωτάτου οἱ Ζωγραφεῖται πατέρες ἔλαιον ὀκάδες δώδεκα κατὰ τὴν συμφωνίαν ὅπου ἔκαμον μετὰ τοῦ ρηθέντος Μπάνου Στογιάνοβιτς δι' ἐνσφραγίστου ὑποσχετικοῦ αὐτῶν γράμματος. Τὴν ὁποῖαν προσεκόμηθεν ἐνταῦθα ὁ ἀρχιμανδρίτης κύρ Σεραφεῖμ Ζωγραφεῖτης. Τοῦ συμφωνητικοῦ τὸ πρωτότυπον εὑρίσκεται ἐν τῇ βουλλομένῃ σακούλα παρὰ τῶν τεσσάρων μοναστηρίων».

«αὐη' ὡ Ὀκτωβρίου α' ἡ ἀφιέρωθησαν εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Πρωτάτου παρὰ τῶν εἴκοσιν ἱερῶν μοναστηρίων δύο σαμουντάνια ἀσιμένια δραμίων τριακοσίων τριάντα διὰ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, ἀγορασθέντα διακόσια ὀγδοῶντα δύο καὶ μισὸν [γρόσια] καὶ ἔστωσαν ἀναπόσπαστα.

αὐι' ὡ ἐν μηνὶ Ἰανουαρίῳ ἀφιέρωθη εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Πρωτάτου ἐν κιβότιον ἀσιμένιον δραμίων τριακοσίων πενήκοντα καὶ δύο, τὸ ὅποιον ἐγένεν ἐν τῇ τοῦ παρόντος ἔτους κοινῇ ἐπιστασίᾳ, διὰ συνδρομῆς καὶ προθυμίας τῶν πανοσιωτάτων κοινῶν ἡμῶν ἐπιστατῶν τοῦ τε ἁγίου προηγουμένου τῆς ἱερᾶς καὶ σεβασμίας μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου κύρ Ἰακώβου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ δαπάνη τοῦ ἐκ τῶν ἐπιστατῶν μετὰ βοήθειας καὶ ἄλλων φιλελεθμόνων, ὧν ἀπάντων αἰωνία ἡ μνήμη τρεῖς.

«αὐιβ' ὡ Ἰανουαρίου α' ἡ ἀφιέρωθη εἰς τὸν αὐτὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Πρωτάτου δύο μανουάλια προυντζίνα εἰς τὸ νὰ θέτῶνται ἐνώπιον τῆς ἁγίας εἰκόνας τῆς Θεοτόκου. Ὅμοίως καὶ ἐν ἐγκόλπιον ἀστερσειδῆς ἀργυροϋροσόμενον καὶ μὲ μαργαριτάρη καὶ ἄλυσον ἀργυρᾶν· ἔτι δὲ καὶ ἓνα μανδύαν καινούργιον ἄπερ εἰσὶν εἰς μνημόσυνον τῶν ἀφιερωσάντων φιλοχρίστων εὐσεβῶν, αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν τρεῖς».

«αὐιδ' ὡ ματίῳ ἰε' ἡ ἀφιέρωθησαν ἀπὸ τὴν σκήτην προφήτου Ἡλιοῦ Παντοκρατορινῆν τὰ ἐξῆς ἱερὰ ἕμφια: ἐν φενόλιον ἀπὸ ἄσπρην στόφαν χρυσὴν μὲ κίτρινᾳ χρυσᾷ σιρίτια, ἐν ἐπιτραχήλιον ἀπὸ τὴν ἰδίαν στόφαν, ἐν ζευγάρι ἐπιμάνικα ἀπὸ παρομοίαν στόφαν, ἐν στιχάρι τζὰν φέσι καρνευτὶ μὲ χρυσᾷ λουλούδια καὶ σιρίτια, καὶ αἰωνία...»

(τά) ταβάνια τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Πρωτάτου δι' ἐξόδων πάντων τῶν μοναστηρίων, ἐγένοντο δὲ καὶ ἄλλαι πολλαὶ ἐκκλησιαστικαὶ στολαί, δηλαδὴ τῶν δρῦκόντων δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ κρεμασταραὶ μπρούντζινες τῶν κανδηλίων. φ. 8α Ἐπλήθησαν δὲ καὶ ἀνορθώθησαν καὶ αἱ μεγάλαι ἁγιοὶ εἰκόνες τοῦ τέμπλου δι' ἐξόδων τῶν φιλοχρίστων χριστιανῶν κοινῶν ἐργαστηριαρῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους, Μπογδάνου, Νικολάου, Δύμου καὶ Στεργίου καὶ Νικολάου, καὶ αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν.

Προηγούμενος Χιλιανδαρίου Ἰωνᾶς.

Ὁ ἐκ τοῦ Ξηροποτάμου Σίλβεστρος γέροντας,
προηγούμενος τοῦ ἁγίου Παύλου Βενιαμίν·
Γαβριὴλ ἱερομόναχος ἐκ τοῦ Γρηγορίου».

«αὐγ' ω φεβρουαρίου ι ης, ἀφιερῶθη εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τοῦ Πρωτάτου, ἐν ἱερὸν καὶ θεῖον εὐαγγέλιον μὲ τύπον σλαβωνικὸν ἀσιμένιον ὄλον τέχνη μουσχοβικῇ μὲ σμάλτα πέντε ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέρους δι' ἐξόδων καὶ συνδρομῆς τοῦ πανοσιωτάτου πνευματικοῦ πατρὸς κύρ Κοσμᾶ Θεσίτου εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ καὶ τῆς συνοδίας του αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν.

«† Οἱ ἐπιστάται τῆς Κοινότητος τοῦ ἁγίου Ὁρους.

Ὁ προηγούμενος Διονυσιάτης Ἰωακείμ.
Νεκτᾶριος Ζωγραφίτης»

«αὐγ' ω Σεπτεμβρίου η ης ἀφιερῶθησαν εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ πρωτάτου διὰ συνδρομῆς τοῦ πανοσιωτάτου ἀρχιμανδρίτου κύρ Κωνσταντίου Γρηγοριάτου, μία συζυγία ἱερά, φαινόλιον καὶ στιχάριον καὶ ἐπιτραχήλιον ἀπὸ στόφαν κλαδωτῆν, τὰ δὲ ἐπιμάνικα ἀπὸ μόνον τυπᾶ (sic) στόφαν, καὶ ἐν περιζώνιον ἀσιμένιον καὶ ἐν ἱερὸν εὐαγγέλιον ἀσιμοχρυσουδεμένον εἰς μνημόσυνον Εὐγενίου ἱερομονάχου.

Ἐν αὐτῷ τῷ ἔτει διὰ γροσίων 100, ὅπου ἔδωκεν ὁ πανοσιώτατος πνευματικὸς κύρ Ἰγνάτιος ἀπὸ κελλεῖου Λαύρας τῶν θείων Ἀρχαγγέλων, καὶ γροσίων 50, ὅπου ἔγραψεν ὁ γεροπαῖσιος ὠρολογᾶς εἰς τὴν παρρησίαν τὸ ὄνομα τοῦ γέροντός του ἠγοράσθη τὸ μέγαλον ὠρολόγιον μὲ κάρτα, καὶ ἀφιερῶθη εἰς τὸν θεῖον ναὸν τοῦ Πρωτάτου διὰ μνημόσυνόν των.

αὐιδ' ω φεβρουαρίου ιγ η ἀφιερῶθη ἐν ἄσπρον ἐπιτραχήλιον χρυσοῦν μὲ καλὰ χρυσᾶ σερίτια παρὰ τοῦ γέρο-Νεοφύτου Κουτλουμουσιανοῦ διὰ τὸν μακαρίτην γέροντά του γερο-Γαβριὴλ Σκοπελίτην καὶ ἐγράφη τὸ ὄνομά του εἰς τὴν παρρησίαν.

Μαρτίου α' η ἀφιερῶθησαν παρὰ τινος φιλοχρίστου δύο βιβλία, τὸ ἐν ἔστι Σειρὰ εἰς τὸν μακάριον Ἰώβ, τὸ δὲ (Θεοφυλάκτου) Βουλγαρίας εἰς τὰ ἱερά εὐαγγέλια.

φ. 8 β. Ὁ ἀρχιμανδρίτης Λαύρας Ἡσαΐας καὶ οἱ σὺν ἑμοῖ. ,αὐς' ὡ Αὐγούστῳ ἰε' ἔλειψαν ἐπὶ τῆς ἐπιστασίας τοῦ Καμπανάρη παπαῦ Δανιὴλ ἐνδοθεν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Πρωτάτου ἐν κυβότειον μικρὸν χρυσοῦν, δυὼ περιζώνια χρυσᾶ καὶ ἡ μικρὴ ἀράδα μὲ τὰ φλορία τῆς Παναγίας».

«αὐη' ὡ Ἰουλίῳ θ' ἡ ἀφιέρωσεν ὁ ἀπὸ ρουτζούκι τιμιώτατος κύρ Μπάνος Στογιάνοβιτς εἰς τὸν κοινὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ πρωτάτου μίαν κανδήλαν ἀργυρὰν διὰ μνημόσυνόν του αἰώνιον δραμίων τριακοσίων διὰ νὰ καίη ἀκοιμήτως ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνας τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Πρωτατεινῆς, διὰ τὴν ὁποῖαν κανδήλαν ἔχουν νὰ δίδωσι κατ' ἔτος εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Πρωτάτου οἱ Ζωγραφεῖται πατέρες ἔλαιον ὀκάδες δώδεκα κατὰ τὴν συμφωνίαν ὅπου ἔκαμον μετὰ τοῦ ρηθέντος Μπάνου Στογιάνοβιτς δι' ἐνσφραγίστου ὑποσχετικοῦ αὐτῶν γράμματος. Τὴν ὁποῖαν προσεκόμησεν ἐνταῦθα ὁ ἀρχιμανδρίτης κύρ Σεραφεῖμ Ζωγραφεῖτης. Τοῦ συμφωνητικοῦ τὸ πρωτότυπον εὑρίσκεται ἐν τῇ βουλλομένῃ σακούλα παρὰ τῶν τεσσάρων μοναστηρίων».

«αὐη' ὡ Ὀκτωβρίου α' ἡ ἀφιερῶθησαν εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Πρωτάτου παρὰ τῶν εἴκοσιν ἱερῶν μοναστηρίων δύο σαμουντάνια ἀσιμένια δραμίων τριακοσίων τριάντα διὰ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, ἀγορασθέντα διακόσια ὕγδοῦντα δύο καὶ μισὸν [γρόσια] καὶ ἔστωσαν ἀναπόσπαστα.

αὐι' ὡ ἐν μηνί Ἰανουαρίῳ ἀφιερῶθη εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Πρωτάτου ἐν κιβότιον ἀσιμένιον δραμίων τριακοσίων πενήκοντα καὶ δύο, τὸ ὅποῖον ἐγένεν ἐν τῇ τοῦ παρόντος ἔτους κοινῇ ἐπιστάσει, διὰ συνδρομῆς καὶ προθυμίας τῶν πανοσιωτάτων κοινῶν ἡμῶν ἐπιστατῶν τοῦ τε ἁγίου προηγουμένου τῆς ἱερᾶς καὶ σεβασμίας μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου κύρ Ἰακώβου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ δαπάνῃ τοῦ ἐκ τῶν ἐπιστατῶν μετὰ βοήθειας καὶ ἄλλων φιλελεθμόνων, ὧν ἀπάντων αἰωνία ἡ μνήμη τρεῖς.

«αὐιβ' ὡ Ἰανουαρίου α' ἡ ἀφιερῶθη εἰς τὸν αὐτὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Πρωτάτου δύο μανουάλια προυντζίνα εἰς τὸ νὰ θέτῳνται ἐνώπιον τῆς ἁγίας εἰκόνας τῆς Θεοτόκου. Ὅμοίως καὶ ἐν ἐγκόλπιον ἀστερσειδῆς ἀργυροχρυσόμενον καὶ μὲ μαργαριτὰρι καὶ ἄλυσον ἀργυρὰν· ἔτι δὲ καὶ ἓνα μανδύαν καινούργιον ἄπερ εἰσὶν εἰς μνημόσυνον τῶν ἀφιερωσάντων φιλοχρίστων εὐσεβῶν, αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν τρεῖς».

«αὐιδ' ὡ μαῖῳ ἰε' ἡ ἀφιερῶθησαν ἀπὸ τὴν σκήτην προφήτου Ἡλιοῦ Παντοκρατορινῆν τὰ ἐξῆς ἱερὰ ἕμφια: ἐν φενόλιον ἀπὸ ἄσπρην στόφαν χρυσὴν μὲ κίτρινα χρυσὰ σιρίτια, ἐν ἐπιτραχήλιον ἀπὸ τὴν ἰδίαν στόφαν, ἐν ζευγάρι ἐπιμάνικα ἀπὸ παρομοίαν στόφαν, ἐν στιχάρι τζὰν φέσι καρνευτὶ μὲ χρυσὰ λουλούδια καὶ σιρίτια, καὶ αἰωνία... »

«αωιε΄ ω Ιουλίου 13η ἀφιερώθησαν εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Πρωτοπαρὰ τοῦ ἀρχιμανδρίτου ἀνθίμου ἀγιοπαυλίτου, ἐν φενώλιον κόκκινη στιβὴν ἐν στιχάριον παπαδικὸν πράσινη στόφα, ἐν πετραγγίλιον κόκκινη στιβὴν καὶ ἐν ζευγάρι ὑπομάνικα, ἐν στιχάρι διακονικὸν πράσινη στόφα καὶ δράριον, αἰωνία ἢ μνήμη τρεῖς.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει ἀφιέρωσεν ὁ παπᾶ Χριστόφορος ὠρολογᾶς περιζώνια ἀργυρᾶ δράμια 160, τὸ μὲν τζήφτισι μὲ πέτρας μαλαγμοκασιμένον, τὸ δὲ σφυριστῶ καλάμι ὁμοῦ μὲ τὰ τωλάνια τρυς αἰωνία μνήμη τρεῖς.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει ἀφιερώθησαν καὶ δύο τόμοι Κυριακοδρόμια Ἐπιστολῶν τοῦ Θεοτόκου κτλ.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει ἔστησεν ὁ καμπανάρης Ἰγνάτιος ἀπὸ χιλιωνδωνὸν κελλί ἐν ζευγάρι φανάρια καὶ ἐγράφη τὸ ὄνομά του εἰς «παρισίαν».

φ.9β «αωις΄ ω Ἰουνίου ιβ΄η ἀφιερώθη παρὰ τοῦ πανιερωτάτου ἀγιοαναστασιουπόλεως κυρίου Ἀνθίμου εἰς χρυσοῦς ἀρχιερατικὸς σάκκος μνημόσυλόν του, καὶ κατεγράφησαν εἰς τὴν παρρησίαν, ἀγίαν Πρόθεσιν ἢ Κοιμητήριον τὰ ἐξῆς ὀνόματα. Νευφύτου καὶ Ἀνθίμου τῶν ἀρχιερέων ἢ τῶν γονέων καὶ ἀδελφῶν αὐτῶν».

«αωις΄ ω Σεπτεμβρίου ιγ΄η, ἀφιερώθη ἐν θυμιατὸν ἀσημένιον δράμ. 182 $\frac{1}{2}$ εἰς τὸν ἱερὸν κοινὸν ναὸν τοῦ Πρωτάτου παρὰ τοῦ πανοσιολογιστάτου ἀγίου ἀρχιμανδρίτου κυρ Σεραφεῖμ Καρακαλλινῶ Τριεραρχίτου

«αωιζ΄ ω Δεκεμβρίου κδ΄η, ἀφιερώθη εἰς τὸν ἱερὸν κοινὸν ναὸν τοῦ Πρωτάτου μία κανδήλα ἀργυρᾶ παρὰ τοῦ πανοσιωτάτου ἀγίου καθηγιομένου τῆς τῶν Καρακάλλου κυρίου Νεκταρίου διὰ τὰ κρέματα ἐμπροσθὴ τῆς ἀγίας εἰκόνης τῆς Θεοτόκου ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ζυγίασε δράμ. 171, καὶ ἐγράφησαν ὀνόματα τρία εἰς τὴν ἱερὰν Παρρησίαν: Μανουήλ, Γεωργίου Ἀκριβῆς».

«αωιη΄ ω Ἀπριλίου κα΄η, ἀφιερώθη εἰς τὸν αὐτὸν ναὸν ἐν χριαλλίδιο ἀσημένιον δραμ. 10 παρὰ τοῦ πανοσιολογιστάτου ἀγίου ἀρχιμανδρίτου τῆς τῶν Ἰβήρων κυρίου Μελετίου Μιτυληναίου εἰς μνημόσυλον αὐτοῦ αἰώνιον».

«αωκ΄ ω Μαΐου α΄η, ἀφιερώθη ἐν τῷ αὐτῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Πρωτάτου εἰς συναξαριστῆς νέος εἰς δύο τόμους διηρημένος τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Νικοδήμου τοῦ διδασκάλου, παρὰ τῶν ὁσιωτάτων ἱερομονάχων Στε-

φάνου καὶ Νεοφύτου τῶν Σκουρτέων ἐκ τοῦ κελλείου τοῦ ἁγίου Γεωργίου, εἰς μνημόσυνον αὐτῶν αἰώνιον».

«αὐτὸς φ. Μαρτίου κ π ἀφιερῶθη εἰς τὸν αὐτὸν ναὸν εἰς οὐρανὸς χρυσοῦφροντος, συνήθως ἐπὶ τῆς θεομητορικῆς εἰκόνας, ἔνωθεν τιθέμενος διὰ συνδρομῆς τοῦ τε καθ' ἡμᾶς κοινοῦ καὶ τοῦ προχρηματίσαντος ἐν αὐτῷ τῷ κοινῷ Καμπανάρη γεροῖγνατίου Θασίτου».

φ. 10α «1844 ἐπροστέθησαν τάδε: δύο μανδύα ἀρχιερατικά, ἐν στιχάριον μεταξωτὸν κόκκινον, ἐν ἐξαπτέρυγον ἀργυροῦν δρ. 47, ἓνας μουσαμᾶς πλουμιστὸς πέριξ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς ἓνας περτές ἄσπρος τῆς ἁγίας Τραπεζῆς ἀφιερωμένος παρὰ τοῦ Βατοπαιδίου κυρίου Γαβριήλ, ἐν σαμτάνι προύτζινον ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς, ἐν δισκάριον, ἀστερίσκος, λαβὶς ἀπὸ καλάμι μίξ φυλλάδα, τὸ ἄξιον ἐστὶν μὲ χρυσᾶ κεφαλιακά, μίξ φυλλάδα τοῦ ἁγίου Μανδουλίου ἀφιερωμένη παρὰ τοῦ ἱερομονάχου Μακαρίου κελλιώτου Καρακαλλινού, ἐν παλαιὸν πανηγυρικὸ, διηρέθη καλλωπισθέν, ἐδέθη εἰς δύο σώματα.»

«1845. Ὅσα ἀφιερῶθησαν παρὰ τοῦ ὀσιωτάτου Ἰγνατίου ρώσσου Ἱεροσολυμίτου τοῦ καὶ Σταυρονικητιανοῦ, οὐσης πλήρους Κοινῆς Συνάξεως: ἐν ἁγιον δισκοπότηρον μέγξ ἀργυροῦν καὶ χρυσομένον μὲ τὰ συνακόλουθα αὐτῷ, δισκάριον, ἀστερίσκον, λόγχην ἄρα κ.τ.λ. δύο καλύματα κεντητὰ ἀργυρόλευκα, ἓνδεκα πῆχας στόφας, διὰ τὴν ὥραιαν Πύλην, δύο ζεύγη ὑπομάκκα στόφας, μίαν ποδιὰν κεντητὴν διὰ τὸ τρισκέλλιον τοῦ Εὐαγγελίου ἐτὴ ἰτλάξι γαλιζιον· ἐν θυμιατὸν ἀπὸ μαυτέμιον, πέντε κανδήλια μὲ ἀλύσσους τοῦ αὐτοῦ εἴδους, ἕξ ζῶν τὸ ἐν μεγαλύτερον.

Ἐνας ρώσσος ἕτερος μοναχὸς Ἰγνάτιος ἀφιέρωσεν ἐν φελώνιον καὶ ἐπιτραχήλιον μαῦρα καὶ μίαν ποδιὰν μαύρην μὲ χρυσᾶ περβάζια.»

«1846. Ἐν ζεύγος ἀργυροῦν δικηροτρίκηρα δρ. 250 πρὸς 3 1/2 γρόσι. τὸ δράμι, διὰ γρόσια 875 (γνώμη Συνάξεως) κατὰ μάρτιον ἐν περιζώνιον ἀργυροῦν κεχρυσωμένον δρ. 72 ἕτοι ἐβδομηῆντα δύο, ἀφιέρωμα. Ἀγοράσθησαν παρὰ τῆς ἱερᾶς Κοινότητος, κατὰ αὐγουστον δὲ προσετέθησαν ὑποκάτω τῶν τρικηρίων τάσια νὰ στέκουν ἀργύριον καλὸν δράμ. 30 πρὸς 4 γρόσια τὸ δράμι.

Ἐτι ἀφιέρωμα εἰς τὴν Παναγίαν ἓνα ἐγκόλπιον πεντάγωνον ἀργυροῦν καὶ χρυσομένον.

Ἐτι κατὰ Αὐγουστον ἀφιέρωμα ἓνα στιχάριον μὲ ὠράριον χρυσᾶ ἄγορασθέντα ἀπὸ τὸν παπᾶ Διονύσιον τοῦ Χατζῆ Ἰγνατίου διὰ γρόσια 350. Ἱεροδικονικά.

Αυγούστου, ἀφιέρωμα παρὰ τοῦ ἀρχιμανδρίτου κ. Μελετίου Παντοκρατορινοῦ Κοινοῦ ἡγουμένου τοῦ Κοτροτσάνιου.»

«1848. Ὅσα ἀφιερώθησαν παρὰ τοῦ ὀσιωτάτου ρώσου ἱεροσολυμίτου τοῦ καὶ Σταυρονικητιανοῦ οὐσης πλήρους Συνάξεως, 55 ἤτοι πενήτηκον [τα] πέντε ἀρσίνια στόφα καὶ 20 ἤτοι εἴκοσι φράγκα χρυσᾶ σταλέντα ἀφιέρωμα ἐκ πόλεως τῆς ρωσσίας Χάρκοβας καλουμένης παρὰ τοῦ ἐντιμοτάτου καὶ φιλοχρίστου Κ. Νικολάου Γιωβάνοβητζ εἰκονικῶς, ἐκ τῶν ὁποίων ἐγένοντο τὰ ἑξῆς ἱερὰ ἄμφια: εἰς σάκκος, δύο ὠμόφορα, ἐν στιχάρι, ἐν ὑπογονάτιον, ἐν ἐπιτραχήλιον, δυὸ ὠράρια ἱεροδιακονικά. ἐν στιχάρι ἱεροδιακονικόν, ἐν φελόνιον καὶ ἐν ἐπιτραχήλιον τῶν ἱερέων.»²¹⁾

† ΕΥΛΟΓΙΟΣ ΚΟΥΡΙΛΑΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ

(νῦν Μητροπολίτης Κορυθαῖς)

(Συνεχίζεται)

²¹⁾ Δὲν γνωρίζομεν τοὺς λόγους τῆς διακοπῆς ἐπὶ 40ετίαν ὄλην. Φαίνεται ἔνεκα τῶν ἀνωμάτων περιστατάσεων ἢ ἀπωλέσθη τὸ κατάστιχον.

